FOREWORD

THIS book The New Sangeetha Vidyadarpanam is compiled and edited by **Sri Aka Subba Rao.** Some important features of this new work may be mentioned here.

This book satisfies the needs of the teacher and the student alike. It is written in accordance with the latest syllabus for the Lower and the Higher Grade students.

The Raga Lakshana for each *Kriti* is given along with the text.

The questions at the end are helpful to examination-going students.

Above all, modernity is observed in notation and arrangement.

As an exhaustive work on Indian music, popular in South India, this book may be said to be the author's life-work and the selection of the compositions shows how the public mind is taken away by the best of fine arts.

In conclusion, I may say that the *New Sangeetha Vidyadarpanam* deserves every possible encouragement from the public as well as the students learning Classical music.

P. **Seshadri** Sastri, B. A., L. T.,
Assistant, Hindu College High School
GUNTUR.

పీఠిక

అఖిలజన హృదయానందకరం బగు సంగీతవిద్య ఇద్దేశంబున వేదప్రసిద్ధంబై భారద్వాజ, నారద, వసిష్ఠ, శార్ఙ్గదేవ, దత్తిల, గౌతమ, చ్యవన, శాండిల్య, కుమార, ఆంజనేయ, శుక్ర, కోహలాది మహామహులచే వృద్ధినొందింపబడి భగవన్నామ సంకీర్తనచేయునపుడును, రాజసన్నిధానంబుల యందును, వివాహ ప్రముఖమహోత్సవములయందును, ఉపయుక్తంబై ధర్మార్థకామమోక్షము లనెడి చతుర్విధ పురుషార్థ ప్రదాయకంబై యున్నది. అట్టి విద్యను మన దేశరాష్ట్రముల యూనివర్సిటీలవా రామోదించి, పాఠ్యప్రణాళిక లేర్పఱచి అందు విద్యార్థులను శిక్షింపజేసి ప్రత్యేక పరీక్షల నేర్పాటు చేయుట యెంతయు ప్రశంసనీయము.

లోయర్, హయ్యర్ సిలబస్సుల ననుసరించి సంగీతము నభ్యసించు విద్యార్థులకు మిగుల నుపయుక్తం బగునట్లు "క్రొత్త సంగీత విద్యా దర్పణము" అను నీ గ్రంథముమ సమకూర్చితిని. ఈ గానవిద్యకు ప్రథమమున స్వరావళి ప్రాముఖ్యమని గాన విద్యా విశారదు లగు మహనీయు లందరు నొక్కి వక్కాణించి యున్నారు. పూర్వులవలన నేర్పరచబడియున్న స్వరావళి వరుసలు మొదటినుండి అలంకారముల వఱకు ఒక్క రాగమునందే జంత్రగాత్రాదులయందు అభ్యసించుటవల్ల అట్టి ఒక్క రాగముయొక్క స్థానములే అలవాటు గలవారై పిదప ఇతర రాగములలోనుండు గీతములు, వర్ణములు మొదలగునవి నభ్యసించునపుడు ఆయా రాగములయొక్క స్వరస్థానములను జంత్రగాత్రముల యందు సులభముగా పట్టుబడక సంగీతము నేర్చుకొనువారికి కష్టతరముగా దోచి రాదను తలంపుతో గీత ప్రారంభములోనే విడిచిపెట్టుదురు. ఏ శాస్త్రములనైనను నభ్యసించు వారలకు పోను పోను మిక్కిలి అభిరుచి గలిగే మార్గములను బోధపరచవలెనేగాని అభ్యసించినకొలది కష్టతరముగ నుండెడి మార్గములలో విద్య బోధింపరాదు కావున, ఈ సంగీతవిద్య నభ్యసించు వారలకు నట్టి కొరత నివారింప బూని ఆరంభమున వాగ్గేయకారకుల చరిత్రలు చేర్చి, పిమ్మట స్వరావళి మొదలు అలంకారముల నభ్యసించువఱకు అన్ని రాగములయొక్క స్వరస్థానములను దెలియునటుల స్వరావళి మొదలగునవి కొన్ని రాగములలో వ్రాయు టయ్యెను. ఇట్లేర్పరచుట వలన ముంద

రాగోప్త గీతములు, స్వరజతులు, వర్ణములు కృతులు మొదలగు పాటలకు గల రాగములయొక్క స్వరస్థానములను దెలిసి తమకై తామే అభ్యసించుట కనుకూల మగుచున్నది. మఱియు ఫిడేలు మొదలగు జంత్రములయందు తమకై తామే శ్రుతి జేసికొని శుద్ధవికృతి భేదములగు స్వరస్థానములను తమకై తామే గురుతు పెట్టుకొని వాయించుకొనునటుల వాటి కొలతలను సహా శేటపరచి వ్రాయబడియున్నవి. అలంకారములు నా యా తాళములయందు సరిపడునట్లు పాడవలసిన విధంబును, మంద్ర మధ్యమస్థాన భేదంబులును. ద్వావింశతి శ్రుతిజాతి లక్షణంబులును, రాగప్రస్తారంబును, ప్రకృతి వికృతి భేదములచే గలిగిన డెబ్బదిరెండు మేళకర్తలను, ఈ మేళకర్తలవలన బుట్టిన అనేక జన్యరాగంబులును, రాగరూప మేర్పడునట్టి వ్యాసాసంగ్రహ లక్షణంబును. మిశ్రరాగముల యొక్క లక్షణంబును. ఆ యా రాగములకు గల మూర్ఛలును. తాళవ్యుత్పత్తియు. ధృవాది సప్తతాళముల లక్షణంబును. తాళజాతులును, జాతులచే గలిగిన ముప్పదియైదు తాళంబులును. దశ ప్రాణలక్షణంబును. ఇంకను అనేక విషయములు జేర్చి ఇతర గ్రంథాపేక్ష లేకుండునట్లు స్పష్టముగా నిందు దెలుపబడి యున్నవి. మఱియు, నీ గ్రంథమునందుండు స్వరావళి మొదలు తానవర్ణములు, కృతులు మొదలగువానియొక్క స్వరములయందు రెండక్షరములు గల దీర్ఘాక్షరము తరచుగా కొన్నిచోట్ల రెంటికంటె నధికమగు యక్షరములు గలదగుచుండుటచే నట్టి యక్షర కాలము దెలిసికొనుటకు (,) ఈ గురుతు దీర్ఘాక్షరములకు ప్రక్క వ్రాయబడియుండును గాన, ( ) ఇవి ఎన్నియుండిన నన్ని యక్షరముల కాలమని యెఱుంగునది. మఱియు, లఘుద్రుతము లేర్పరచిన చోటులందు దీర్ఘాక్షరమునకు మధ్యఘాత వచ్చిన యెడల ఘాతకు యెడమవైపున హ్రస్వముగాను, ఘాతలయుచోట (,) ఈ గురుతు వ్రాయబడియుండును. ఇదెట్లనగా (సా) యను దీర్ఘాక్షరమునకు మధ్య ఘాత వచ్చినప్పుడు దానిని స ; , ఇటుల నిలువుగీటుకు యెడమవైపున ఒక యక్షరమును, నిలువుగీటుకు కుడివైపున పై నుదహరించిన గుఱుతు వ్రాసియుండును గాన, దానిని దీర్ఘాక్షరముగానే పాడుకొనవలయును. పిళ్లారిగీతములు ఘనరాగగీతములు, జతిస్వరము, స్వరజతులు, పదవర్ణము ఆదితాళ తాన వర్ణములు అటతాళ తానవర్ణములు. శ్రీ త్యాగయ్యగారి కృతులు, శ్రీ దీక్షితులువారి కృతులు. శ్రీ శ్యామశాస్త్రులవారి కృతులు, శ్రీ పొన్నయ్యపిళ్ళగారి కృతి. శ్రీ మైసూరు సదాశివరావుగారి కృతి, శ్రీభద్రాచల రామదాసుగారి కీర్తన శ్రీపట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారి కృతులు. శ్రీ సుబ్బరాయ శాస్త్రులవారి కృతులు పురందరదాసువారి కీర్తన రామనాథపురము శ్రీనివాస అయ్యంగారి కృతి, శ్రీ మురుగుల సీతారామయ్యగారి కృతి, శ్రీ సా

తిరునాళ్ వారి కృతి, శ్రీ పల్లవి గోపాలయ్యరుగారి కృతి, శ్రీ సీతారామశాస్త్రిగారి రాగమాలిక కీర్తన, శ్రీ నారాయణతీర్థయతీంద్ర విరచితమైన తరంగము (రాగమాలిక యున్నూ), శ్రీ బాలస్వామి దీక్షితులవారి దరువు, శ్రీ క్షేత్రజ్ఞులు శ్రీ ఘనం సీనయ్య గార్ల పదములు, శ్రీ జయదేవాష్టపది, శ్రీ ధర్మపురి సుబ్బారావు మొదలగువారి జావళీలు, జాతీయగీతములు, భైరవిరాగములో పల్లవి మొదలగునవి తాళమునకు సరిపడునట్లు లఘుధృతము లేర్పరుపబడి మంద్ర మధ్య స్థానములకును. కాని, పై కాల సంగతులకును, గుఱుతులు మొదలగునవి చేయబడి సులభముగా తెలియు నటుల ఈ పుస్తకము వ్రాయబడి యున్నది. శ్రీ వేంకటమఖి యొక్క మేళకర్త రాగ పద్ధతియున్నూ, డెబ్బదిరెండు మేళకర్తరాగములకు పన్నెండు చక్రములకున్నూ శ్రీ వేంకటమఖి పెట్టిన నామములున్నూ, నూటపదకొండు సంగీత ప్రశ్నోత్తరము లున్నూ నిందు గలవు. ఈ గ్రంథమున నుండు కృతులు మొదలగు వాటి రాగముల కన్నిటికినీ, రాగలక్షణములతో సహా వ్రాయబడినవి. కావున నీ గ్రంథము సంగీత విద్యార్థుల కత్యంతోపయుక్తముగ నుండునని నొక్కి వక్కాణించుట కేమాత్రము సందియము లేదు. ఈ గ్రంథ నిర్మాణంబున పెక్కు శ్రమలు గలిగినను సర్వజనోప యోగ్యమే కర్తవ్యంబుగా నెంచి నేనీ కార్యంబు పూనుకొంటిని. సర్వతంబులెల్ల నొక్క దర్పణంబున గాన్పించినరీతి స్వర రాగ తాళముల లక్షణ లక్ష్యంబు లెంతయు దీనిం జూచు వారికి కరతలామలకంబుగా నుండునటుల మిగుల వ్యయప్రయాసల కోర్చి నీ గ్రంథంబు సమకూర్చితిని. గుణగ్రహణ పారీణ ధురీణులగు చతురు లెంతయు నీరంబు త్యజించి క్షీరంబుగొను మరాళంబుల మాడ్కి గుణగ్రహణంబుగావించినచో నా పడిన శ్రమ యెంతేని ధన్యత గాంచగలదు.

1—11—56
అరండల్‌పేట,
గుంటూరు.

ఇట్లు
ఏ కా సు బ్బా రా వు
కూర్పరి

విషయసూచిక

విషయము	పుటసంఖ్య	విషయము	పుటసంఖ్య
సంగీతోత్పత్తి	1	దశవిధగమకములు	16
సంగీత విభాగము	"	వాదిస్వరలక్షణము	"
సంగీత శబ్దార్థము	2	సప్తతాళములు	17
సంగీత ఫలితార్థము	"	సప్తతాళముల వ్రాయువిధానము	"
నాదోత్పత్తి	"	సప్తతాళముల అంగలక్షణము	18
నాదలక్షణము	3	సప్తతాళములకు ఘాతలు	19
నాద శబ్దార్థము	4	తాళములకుగల షడంగములు	"
నాదవిభజన	"	తాళములకుగల జాతులు	"
నాదవ్యవహారము	"	జాతిభేదముగ చెప్పు పాడేవిధము	20
శృతిలక్షణము	5	ముప్పది ఐదుతాళముల విమర్శ పట్టిక	21
స్వరోత్పత్తికి ప్రధాన శృతులు	"	రాగస్థానముల విమర్శ	"
ద్వావింశతి శృతులకు గల పేర్లు	"	శృతిజేయు పద్ధతి	22
శృతి జాతిభేదములు	7	ఫిడేలు వాయిద్య ప్రకరణము	23
ద్వావింశతిశృతిజాతివిమర్శపధకము	8	అనులోమ విలోమ క్రమము	"
శృతులయొక్క స్వరస్థానములు	9	వీణె, గోటు, ఫ్లూటు వాయిద్య ప్రకరణము	24
నియత శృతుల నిర్మాణము	"	షట్కాలల విమర్శ	"
శుద్ధవికృత స్వర లక్షణము	"	స్వరావళి నభ్యసించు మార్గము	25
గ్రామమూర్ఛనలయొక్కలక్షణము	10	రాగస్వరావళి వరుసలు	26
సప్తమూర్ఛనల పేర్లు	11	మోహనరాగ స్వరములు	28
షడ్జగ్రామమండలం	12	తోడిరాగస్వరములు	29
మధ్యగ్రామ మండలం	"	ధీరశంకరాభరణ రాగస్వరములు	30
షడ్జశబ్దార్థము	"	మధ్యమావతి రాగస్వరములు	32
స్వరశబ్దార్థము	13	జంటవరుసలు	33
సప్తస్వరధ్వని దృష్టాంతములు	"	ముప్పది ఐదు అలంకారములు	41
సప్తస్వరములు, నామములు	"	స్వరస్థానముల ప్రమాణములు	55
స్వరముల ప్రకృతివికృతిభేదములు	14	పిళ్లారి గీతములు	57
స్థాయి ప్రకరణము	"		
మంద్ర,మధ్య,తార స్థానగురుతులు	16		

విషయము	పుటసంఖ్య	విషయము	పుటసంఖ్య
ఘనరాగ గీతములు (40)	60	సీతమ్మ మాయమ్మ	220
జతిస్వరము	75	శోభిల్లు సప్తస్వర	221
స్వరజతులు (10)	76	ఎటుల బ్రోతువో	222
పదవర్ణము (1)	91	మనసా ఎటులోర్తు	224
అదితాళతానవర్ణములు (31)	92	నాదతనుమని శంకరం	225
ఝంపెతాళవర్ణము (31)	142	శ్రీరఘువర	229
నవరాగమాలికావర్ణము (1)	144	ముకనను బ్రోవకున్న	231
అటతాళతానవర్ణములు (6)	146	ఉపచారములజేసేవారున్నారని	233
వర్ణములను పై కాలమున పాడు పద్ధతి (అడి, అట)	167	నీ పాదములే గతియని	235
కృతులు పాడెడి పద్ధతులు	176	మరివేరెదిక్కెవరయ్య, నీమది,	237-240
కృతులు (మొత్తం 120)		ఓ జగదంబ	242
శ్రీరఘుకుల, శ్రీగణపతిని	177-179	మరుగేలరా	244
రఘునాయక, వాతాపి	187-185	శ్రీరామపాదమా	246
చేసినదెల్ల, నినువినాసుఖము	187-189	జననీ నిన్ను వినా	248
కోటినదులు, ఏమని మాటాడితివో,	191-93	నగుమోము	250
వెడలెను కోదండపాణి	195	సామజవరగమన	254
ఎందుకు దయరాదు	198	వరములొసగి	256
కద్దనువారికి	200	నడచి నడచి	259
కనకశైల విహారిణీ	202	రామ నీ సమాన	261
శ్యామసుందరాంగ	204	పక్కలనిలబడి, రామనీయెడ	265-266
సంగీత జ్ఞానము	205	రామభక్తి సామ్రాజ్య, నిత్యరూప	269-272
రారామాయింటిదాకా	207	జగదోద్ధారణ, వనజాసనవినుతా	273-276
మేరుసమాన	209	ఎవరని నిర్ణయించేదిరా	278
మాయాతీతస్వరూపిణి	211	ఎంతని నే వర్ణింతు, ఏమనినే	280-282
శంకరి శంకరు	212	మారుబల్క, రామాభిరామ రమణీయనామ	284-286
పరాశక్తి	214		
తెరతీయగరాద	216		
ఎట్లు దొరికితివో	218		

విషయము	పుటసంఖ్య
యోచనా, మనసు నిల్ప శక్తి లేకపోతే	288-290
శ్రీరఘుకుల నిధిం	291
మోక్షముగలదా, వినాయకునివలె	294-296
కృపజూపాలయా	298
ఆడమోడిగలదా	300
మనవి యాలకింప	302
వినతాసుత, దినమణివంశ	304-305
ఎంతరానీ, ఉండేది రాముడొకడు	308-309
మా జానకిని చెట్టబట్టగ	311
ఎవరిమాట విన్నావో	3 3
శ్రీరఘువరా ప్రమేయ	316
కొనియాడిన నా పైని	317
సీతాపతే, నినుసేవించిన	321-323
పాహి రామచంద్ర	325
ఎంతో వేడుకొందు	327
సరససామదాన, రామనీవేగాని	329-331
మనసు విషయనట	333
శాంతములేక, గీతార్థము	335-337
రఘువంశ సుధాంబుధి	339
బ్రోవభారమా	341
రామా ఇకనన్ను, గిరిపై నెలకొన్న	343-345
నన్నుపాలింప, వెంకటేశ్వరా	349-351
సరసునపాలింప నీలకంఠం భజేహం	353-35.
ఎదుటనిలిచితే, అక్షయలింగవిభో	357-360
ప్రాణనాథ, మనసు స్వాధీనమైన	363-365
సరోజదళనేత్రి, చాలాకల్లలాడుకొన్న	367-369
సాధించెనే ఓ మనసా	372
పరిదానమిచ్చితే, నాదోపాసన	376-379
ఇలలో ప్రణతార్తి, అనుపమగుణాంబుధి	380-382
పలుకవేమి, క్షీరసాగర	384-386
కరుణాసముద్ర, సమయమిదే	389-391
ఆనందసదన, చాలహరణమేలరా	393-396
అంబనీలాయతాక్షి, భజనసేయరా	398-41?
జగదానందకారక	404
నిన్నే నెరనమ్మినానురా	400
రఘువరనన్ను మరువతగునా	409
అప్పరామభక్తి, ఎన్నగానురామ	411-412
నిన్నువినా, జ్ఞానమొసగరాదా	414-416
మరి వేరే దిక్కెవరయ్యా	417
నీదు చరణములే గతియని	419
సుందరీ నీ దివ్యరూపము	421
నినువినాగతిగానజగాన	424
నీదుచరణ పంకజములె	426
నిధి చాల సుఖమా, నిరాశవరాలిచ్చి	428-431

విషయము	పుటసంఖ్య
నీపాత నేగాన, భజనపద్ధతి కేల	432-4 4
నిత్యకళ్యాణి (రాగమాలిక)	436
జయజయగోకులబాల (తరఙ్గము)	4 3
దరువు, పదములు	447-450
తిల్లానలు	455
అష్టపదీ, జావళులు	459-461
నీనామరూపములకు (మంగళము)	465
పల్లవి (భైరవి పాలయమాం)	467
జాతీయగీతములు	4 0
రాగప్రకరణము (రాగశబ్దార్థము)	477
మూర్ఛనాప్రస్తారము	478
రాగభేదములు	480
న్యాసాంశగ్రహస్వరలక్షణము	481
రాగరసములు	,,
శుద్ధమధ్యమరాగములచక్రములు	482
డెబ్బదిరెండు మేళకర్తలు. చక్రములు	483
72 మేళకర్తల స్వరస్థానములను తెలిపెడి పట్టికము	·87
శుద్ధమధ్యమజన్య రాగములు	488
ప్రతిమధ్యమజన్య రాగములు	504
రాగకాలనిర్ణయము	516
పల్లవిజ్ఞాన స్వర ప్రస్తారము	518
తాళప్రకరణము	531
తాళశబ్ద వ్యుత్పత్తి	534
తాళదశ ప్రాణములు	5 6
కాలప్రాణ లక్షణము	,,
మార్గప్రాణ లక్షణము	537
క్రియాప్రాణ లక్షణము	538
నిశబ్ద క్రియల లక్షణములు	,,
సశబ్ద క్రియల లక్షణము	539
దేశక్రియల లక్షణము	,,
అంగ ప్రాణ లక్షణము	540
షడంగుల నిఘంటు	,,
అంగములు వాడే విధము	541
అంగములకు హస్తక్రియలు వాడే విధము	542
షోడశాంగ తదంగ సంజ్ఞలు	,,
గ్రహప్రాణ లక్షణము	543
జాతిప్రాణ లక్షణము	,,
జాతుల వివరణము	544
కళాప్రాణ లక్షణము	545
లయప్రాణ లక్షణము	,,
యతిప్రాణ లక్షణము	,,
ప్రస్తార ప్రాణ లక్షణము	547
సప్తస్వరములయొక్క వివరములు	,,
పదునారు గీతాధికములయొక్క వివరములు	548
వేంకటమఖియొక్క మేళకర్త పద్ధతి	550
గ్రామఫోన్, రేడియో	553
గాన సభా మందిర లక్షణములు	554
గాయక గుణములు, గాయక దోషములు	,,
గాయకుడు గమనింపదగిన కొన్ని దోషములు	555
సంగీత ప్రశ్నోత్తరములు(111)	,,

లోయరు గ్రేడు పరీక్ష

12-8-54 తేదీగల ఆంధ్రగజెట్‌లో ప్రచురింపబడిన నూతన ప్రణాళిక

గవర్నమెంటు టెక్నికల్ పరీక్షలు

భారతదేశ సంగీతము

Theory (సిద్ధాంత భాగము)

1. పారిభాషిక ప్రయోగములు :— నాదము, స్వరము, స్వరస్థానము, శ్రుతి, ఆరోహణ, అవరోహణ, స్థాయి, ఆవర్తము, గ్రహ (ఎడుప్పు), అతీత, అనాగత, సమ, ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ, కాలములు; సంగతి, అక్షర కాల, అన్య స్వర, పూర్వాంగ ఉత్తరాంగములు; ధాతు, మాతు.

2. స్వర (పరిభాషా) ప్రకరణము

3. కర్నాటక సంగీతమున వాడబడు సాంకేతికములు.

4. రాగము జనక, జన్యరాగములు, (1) వర్జరాగములు
   జన్యరాగములోని విభాగములు :— ఔడవ, షాడవ, సంపూర్ణరకములు
   (2) వక్రరాగములు, (3) ఉపాంగ భాషాంగ రాగములు.

5. ఈ క్రింది 15 రాగములయొక్క లక్షణములు ;

(1) తోడి	(2) ధన్యాసి	(3) మాయామాళవగౌళ
(4) భైరవి	( ) మధ్యమావతి	(6) మోహన
(7) కాంభోజ	(8) ఖమాసు	(9) శంకరాభరణము
(10) హంసధ్వని	(11) శుద్ధసావేరి	(12) కేదారము
(13) బిలహరి	(14) పంతువరాళి	(15) కళ్యాణి

6. తాళము :— మూడు ప్రధాన అంగములు : అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు :— ఏడు ప్రధానతాళములు వానిలోని అంగములు.
   లఘువులోని 5 జాతులు,
   35 తాళములయొక్క కల్పన (పథకము)

7. సంగీత స్వరూపము :—

సంగీతములోని ఈ క్రింది స్వరూపములయొక్క లక్షణములు.

1. సంచారిగీతము 2. లక్షణగీతము 3. స్వరజతి
4. జతిస్వరము 5. తానవర్ణము 6. కృతి 7. కీర్తన

8. ఈ క్రింది వాగ్గేయకారుల జీవితచరిత్రలు :—

1. పురందరదాసు 2. త్యాగరాజు 3. ముత్తుస్వామి దీక్షితులు
4. శ్యామశాస్త్రి 5. అరుణాచల కవిరాయర్ 6. గోపాలకృష్ణ భారతి

9. విద్యార్థులు తాము నేర్చుకొనిన పాటలను స్వరములలో తిరిగి పాడగల్గి యుండు సామర్థ్యమును కల్గి యుండవలెను.

అభ్యాస ప్రకరణము (Practical)

1. ఆరంభములో చెప్పబడు స్వర అభ్యాసములు; అలంకారములు; లక్షణ గీతముతోబాటు 6 గీతములు; 2 స్వరజతులు; ఒక జతిస్వరము; 2 ఆదితాళ వర్ణములు; 2 అటతాళవర్ణములు; దివ్యనామ కీర్తనలలో ఒకటియు, ఈ క్రింది కీర్తనలును :

తోడిరాగము	:	నినువినా సుఖము
ధన్యాసి	:	శ్యామసుందరాంగ
మాయామాళవగౌళ	:	మేరుసమాన
భైరవి	:	ఉపచారము చేసేవారున్నారని
మధ్యమావతి	:	వినాయకునివలెను
మోహన	:	నను పాలింప
కాంభోజి	:	శ్రీరఘువరప్రమేయ
ఖమాసు	:	సీతాపతే నా మనసున
శంకరాభరణము	:	మనసు స్వాధీనమైన
హంసధ్వని	:	రఘునాయక
శుద్ధసావేరి	:	కాలహరణ
కేదార	:	ఆనందనటన ప్రకాశం
బిలహరి	:	పరిదానమిచ్చితే
పంతువరాళి	:	రఘువరనన్ను
కళ్యాణి	:	బిరాన వరాలిచ్చి

గమనిక :— విద్యార్థులు ఈ పై కీర్తనలుగాని లేక అంత స్థాయిలోనుండు ఇతర సాంప్రదాయిక కీర్తనలుగాని పాడవచ్చును. విద్యార్థులు తాన వర్ణములు రెండు కాలములలో పాడగల్గియుండవలెను.

2. ప్రత్యేక పరీక్షలు గాక సామాన్య ప్రశ్నపరీక్షలు (అనగా స్వరజ్ఞాన పరీక్ష, అచ్చుటచ్చుట విన్నభాగముల యొక్క రాగములను పోల్చు పరీక్ష)

3. అభ్యాసపు పరీక్షలో విద్యార్థులు గాత్రపాటగాని లేక ఈ క్రింది వాద్యములలో గాని పరీక్ష నీయవచ్చును.

వీణ, గోటువాద్యము, ఫిడేలు, వాలకోకిల్, ఫ్లూటు, నాదస్వరము.

గాత్రపాట విద్యార్థులు తాంబుర శ్రుతితో పాడవలయును. గాత్రపాట విద్యార్థి తాంబుర తానే వేయవచ్చును. లేక యింకొకరిచేత (ఆ పరీక్షకు దరఖాస్తుదారు కానివానిచేత) వేయించవచ్చును.

పరీక్షలో ఈ క్రింది పత్రములుండును.

		మార్కులు
(1) సిద్ధాంత భాగముపై వ్రాయవలసిన పేపరు 2 గంటల కాలవ్యవధి గలది	....	50
(2) అభ్యాసపు పరీక్ష (Practical)	....	50

మార్కులు ఈ క్రింది విధముగా ఈయబడును

ఉత్తీర్ణులగుటకు కనీసపు మార్కులు

	మొత్తము	ప్రథమశ్రేణి	ద్వితీయశ్రేణి
సిద్ధాంతభాగము (Theory)	50	30	20
అభ్యాస " (Practical)	50	30	20
	100	60	40

నూటికి 75 మార్కులతో ఉత్తీర్ణులైనవారికి విశేష ఉత్తీర్ణతాపత్రము లివ్వెదరు.

....0....

హయ్యరు గ్రేడు పరీక్ష

12-8-8 తేదీగల ఆంధ్రగజెట్‌లో ప్రచురింపబడిన నూతన ప్రణాళిక

గవర్నమెంటు టెక్నికల్ పరీక్షలు

భారతదేశ సంగీతము

Theory (సిద్ధాంత భాగము)

లోయరుగ్రేడు పరీక్షకున్న సిలబసుతోపాటు ఈక్రింది నీయబడిన సిలబసు ఉండును

1. ప్రాథమిక పారిభాషిక పదములు, వాని అర్థములు
2. కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు రచించిన సంగీత గ్రంథములు, శ్రీ వి. సాంబమూర్తి రచించిన "South Indian Music Series" అను పుస్తకములో నిర్వచించిన ప్రకారము 'స రి గ మ' సాంకేతికములయొక్క సూత్రములు.
3. కర్ణాటక సంగీతము నందలి రాగములయొక్క విభజన : 12 మేళకర్త రాగములయొక్క పథకము : 12 చక్రములయొక్క పేర్లు. 'కటపయాది' సూత్రము, దానియొక్క వినియోగము.
4. ఈ క్రింది 30 రాగములయొక్క లక్షణములు (వివరముగా)
   1) తోడి 2) సావేరి 3) చక్రవాకము 4) వసంత 5) భైరవి 6) ఆనందభైరవి 7) కీరవాణి 8) ఖరహరప్రియ 9) శ్రీరంజని 10) దర్బారు 11) రీతిగౌళ 12) ముఖారి 13) హరికాంభోజి 14) నాటకురంజి 15) కేదారగౌళ 16) సురటి 17) శహన 18) కాంభోజి 19) యదుకుల కాంభోజి 20) శంకరాభరణము 21) ఆరభి 22) బేగడ 23) అఠాణ 24) దేవగాంధారి 25) నీలాంబరి 26) నాట 27) పూర్వకళ్యాణి 28) షణ్ముఖప్రియ 29) కళ్యాణి 30) సారంగ.
5. మనోధర్మ సంగీతము, దానియొక్క స్వరూపములు : రాగ ఆలపన, నెరవు, కల్పన, స్వరములను విస్తరింపచేయు పద్ధతి, పల్లవి; వివరణ, స్వరూపము.
6. షడంగము లేక షోడశాంగము : చాపుతాళము, దానిరకములు; దేశాది, మధ్యాది తాళములు.

   గతి, మాత్ర-తాళదశ ప్రాణములు-ప్రాణములు, క్రియలు, అంగ, గ్రహ, జాతి, లాయము, యతి-వీని పరిచయము

7. సంగీతస్వరూపములు వానివర్గీకరణము.

ఈ క్రింది సంగీతభాగములను గురించి అధికముగా తెలిసికొనవలయును.

8. గేయ నాటకములలో పాడబడు సంగీతభాగములు.

9. 10 గమకములు :—

(1) పదవర్ణము (2) రాగమాలిక (3) పదము (4) జావళి (5) తిల్లాన (6) దరువు (7) అష్టపది (8) తరంగము (9) కృతులలోని అలంకార భాగములు.

10. జానపదగేయములు, వానిస్వభావములు.

11. సంగీతమునకుగల ఛందస్సు :— ప్రాస .. యతి – అంత్యప్రాస

12. సంగీత గుణగ్రహణము.

13. గాయక గుణములు, గాయక దోషములు

14. సంగీతరచనలలో అగపడు ముద్రలు.

15. కర్ణాటక సంగీతముయొక్క చరిత్ర – ఆ చరిత్రకు ఈ క్రింది వాగ్గేయకారకులకు గల ప్రత్యేక సంబంధము. వాగ్గేయకారకుల జీవితచరిత్రలు, వారు కర్ణాటక సంగీతమునకు చేసిన సేవ :—

(1) జయదేవుడు (2) పురందరదాసు (3) రామామాత్యుడు (4) సోమనాథుడు (5) నారాయణతీర్థులు (6) భద్రాచల రామదాసు (7) వేంకటమఖి (8) క్షేత్రజ్ఞ (9) పైడాల గురుమూర్తిశాస్త్రి (10) త్యాగరాజు (11) ముత్తుస్వామి దీక్షితులు (12) శ్యామశాస్త్రి (13) అరుణాచల కవిరాయరు (14) గోపాలకృష్ణ భారతి (15) స్వాతి తిరునాళ్ (16) సుబ్బరాయశాస్త్రి (17) వీణ కుప్పయ్య (18) మైసూరు సదాశివ రావు (19) పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు (20) పల్లవి శేషయ్యరు.

16. 18, 19 శతాబ్దములలో దక్షిణ దేశములోని సంగీత స్థావరములు.

17. సంగీత వాద్యములలోని రకములు:— తీగ వాద్యములు, వాయువాద్యములు, తాళ వాద్యములు.

వీణ, ఫిడేలు, తాంబురా, గోటువాద్యము, ఫ్లూటు, నాగస్వరము, మృదంగము వీని నిర్మాణమును గురించిన సామాన్య విజ్ఞానము.

ఇందు తీగవాద్యములను శ్రుతిచేయుట.

ఆదికాలమునుండి ప్రారంభించినంతవరకు గాత్రమునయొక్క, కచేరీలలో వా
వాద్యములయొక్క విస్తరణలను తెలియుట.

18. పాటకచేరి, నృత్యము, కథాకాలక్షేపములలో వాడు ప్రక్కవాద్యముల ప్రక్కవాద్యములయొక్క పనులు లేక విధులు.

19. సంగీతధ్వని, శబ్దము, స్థాయి, తీవ్రత, స్వరములోని భేదములు, అనునదీయ చలనము, ప్రతిధ్వనీయత; ప్రతిధ్వనులు, సంగీత విరామముల వాది, సంవాది, అనువాది, వివాది.

గాత్రప్రబంధముయొక్క నమూనా పాఠ్యము.

20. గ్రామఫోను, రేడియో, పాటకచేరి హాలుకు కావలసిన ప్రధానమైన అవసరములు.

21. పాటకచేరీ హాలునకు, బహిరంగ రంగస్థలమునకు సంబంధించిన శబ్దశాస్త్ర విషయములు.

అభ్యాస ప్రకరణము (Practical)

1. ఒక అటతాళ వర్ణము, 2. కాలములలోను, శ్యామశాస్త్రి రచించిన స్వజతిని పాడుట, త్యాగరాజు రచించిన పంచరత్నములలో ఒక కీర్తన క్షేత్రజ్ఞుని రెండు పదములు, ఒక రాగమాలిక, 2 తిల్లానలు 3 జావళీలు 1 దరువు, 1 అష్టపది, 1 తరంగము, మఱియు ఈ క్రింది కీర్తనలు.

తోడి	కద్దనువారికి
సావేరి	శంకరి శంకరు
చక్రవాకము	ఎటులబ్రోతువో తెలియ
వసంత	సీతమ్మ మాయమ్మ
భైరవి	నీ పాదములే గతియని
ఆనందభైరవి	ఓ జగదంబ
కీరవాణి	వరము లొసగి
ఖరహరప్రియ	ప్రక్కల నిలబడి
శ్రీరంజని	మారువల్క
దర్బారు	యోచనా కమలా
రీతిగౌళ	జననీ నిన్నువినా
ముఖారి	ఏమని నీ మహిమ
హరికాంభోజి	ఎంత రాని తన

నాటకురంజి	మనసు విషయనట
కేదారగౌళ	నీలకంఠం భజేహం
సురటి	గీతార్థము
శహన	గిరిపై నెలకొన్న
కాంభోజి	కోసియాడిన నాపై
యదుకులకాంభోజి	నిను సేవించిన
శంకరాభరణము	అక్షయలింగ విభో
ఆరభి	సాధించెనే
బేగడ	నాదోపాసన
అఠాణ	ఇలలో ప్రణతార్తిహరుడనుచు
దేవగాంధారి	కరుణాసముద్ర
నీలాంబరి	అంబా నీలాయతాక్షి
నాట	జగదానంద కారక
పూర్వకళ్యాణి	నిన్నువినా సుఖ
షణ్ముఖప్రియ	మరి వేరె దిక్కెవరయ్యా
కళ్యాణి	నినువినా గతిగాన
సారంగ	నీవాడనే గాన

గమనిక :— విద్యార్థులు ఈ కీర్తనలుగాని వీనితో సమానప్రమాణము గల ఇతర సాంప్రదాయ కీర్తనలుగాని పాడవచ్చును.

విద్యార్థులు వారు నేర్చుకొనిన వానిలో అధమము 6 కీర్తనల యొక్క స్వరూప అర్థమును తెలిసికొని యుండవలెను.

2. ఈ క్రింది 12 రాగముల ఆలాపన :—

(1) తోడి (2) సావేరి (3) భైరవి (4) ఆనందభైరవి (5) మోహన (6) కేదారగౌళ (7) శహన (8) కాంభోజి (9) యదుకులకాంభోజి (10) శంకరాభరణము (11) బేగడ (12) కళ్యాణి.

3. యోగ్యత :

(1) ఆది, రూపక, చాపు తాళములలో తోడి, సావేరి, భైరవి, ఆనందభైరవి, మోహన, కేదారగౌళ, కాంభోజి, శంకరాభరణము, బేగడ, కళ్యాణి రాగముల కీర్తనలకు స్వరకల్పన చేయకల్గియుండుటకు.

(2) నిర్ణయించిన 24 రాగములలో ఇచ్చిన సంగీత భాగమునకు 'స రి గ మ' లలో పాడగల్గియుండుటకు, వాయించగల్గి యుండుటకు.

(3) పాడిన, వాయించిన పాఠములకు స్వరములు చెప్పకల్గుటకు.

(4) వినిన, వాయించిన రాగ ఆలాపనలనుబట్టి రాగమును గుర్తింప గల్గియుండుటకు.

(5) వినిన లేక వాయించిన అపరిచితములైన పాటలయొక్క తాళములను గుర్తించుటకు

4. పైన చెప్పిన ప్రత్యేక పరీక్షలుగాక సామాన్య వినికిడి పరీక్షలు (Sight-singing) పరీక్షలును, సంగీత విరామముల పరీక్షలు, సంగీత వ్రాత పరీక్షలును ఉండును.

అభ్యాస పరీక్షలో గాత్రసంగీతముగాక ఈ క్రింది వాద్యములలోనైన పరీక్ష నియ్యవచ్చును.

వీణ, గోటువాద్యము, ఫిడేలు, జాలకోకిల్, ఫ్లూటుగాని, నాగస్వరముగాని, గాత్రపరీక్ష నిచ్చువారు తాంబురా శృతితో పాడవలయును.

గాత్రపాట పరీక్ష నిచ్చువారు, తాంబురా శృతి తాను వేయవచ్చును. లేదా పరీక్ష దరఖాస్తుదారుడు కాని ఏ ఇతర వ్యక్తిచేతనైన వేయించవచ్చును.

హయ్యరుగ్రేడ్ పరీక్ష ఈ క్రింది విధముగా నుండును :

			మార్కులు
(1)	వ్రాయవలసిన పేపరు – సిద్ధాంతభాగము, సంగీతముయొక్క చరిత్రపై 3 గంటలకాలము	....	100
(2)	అభ్యాస పరీక్ష (Practical)	....	100
			200

మార్కులు ఈ క్రింది విధముగా ఈయబడును.

		Max	మొదటిశ్రేణి	రెండవశ్రేణి
సిద్ధాంతము, సంగీతము యొక్క చరిత్ర	....	100	60	40
అభ్యాసము	....	100	60	40
	....	200	120	80

నూటికి 75 మార్కులు సిద్ధాంతభాగములో గాని, అభ్యాస భాగములో గాని, లేక రెండింటిలో గాని వచ్చిన విద్యార్థులు, విశేష ప్రజ్ఞతో ఉత్తీర్ణులైనట్లు ప్రకటింపబడును.

శ్రీ వాగ్గేయకారకుల చరిత్రలు

1. **శ్రీ జయదేవులు :—** వీరు ఉత్తరదేశ బెంగాలు రాష్ట్రములో దిందుబిల్వం అనే గ్రామములో జన్మించిరి. 12 వ శతాబ్దమునాటివారు. బ్రాహ్మణోత్తములు. సంస్కృతభాషలో అసదృశమైన వాగ్విలాస వైభవము గల కవీంద్రులు. తండ్రి భోజదేవుడు. తల్లి రామాంబ. భార్య పద్మావతి, శ్రీకృష్ణభక్తురాలు. నేస్తులు పరాశరాదులు. దిందుబిల్వపు నివాసస్థుడు. ఉత్తరదేశస్థులైన శ్రీగోవర్ధనాచార్యుని శిష్యులలో నగ్రశ్రేష్ఠులు. తత్త్వచింతామణి, ప్రసన్నరాఘవనాటకము మొదలైన యనేకగ్రంథములు రచించిన నిపుణులు. శృంగారరసప్రధానమైన శ్రీరాధాకృష్ణ ప్రేమతత్త్వమును ద్వాదశసర్గసహిత మగునట్లు విలసిల్లెడి 'గీతగోవింద' (అష్టపది) మనుపేరిట గాంధర్వముగా విరచించిన యద్వితీయులు. ఈ జయదేవ కవీంద్రులు పందొమ్మిదవ యష్టపది వ్రాయునప్పుడు "స్మరగరళ ఖండనం, మమశిరసి మండనం, దేహిపదపల్లవ ముదారం"అని తలంపుకు వచ్చినప్పటికి వ్రాయక తాటాకును తనభార్య పద్మావతి చేతికిచ్చి యభ్యంగనస్నానార్థమై నది కేగు దెంచెను. వెంటనే శ్రీకృష్ణభగవానులు తలంటుకొన్న జయదేవస్వరూపముతో వచ్చి పద్మావతిని బిలిచి తాటాకును, లేఖినిని పుచ్చుకొని జయదేవునకు దోచినట్లుగా సాహిత్యమును రచించి పూర్తిచేసి అంతర్ధానమైరి. స్నానానంతరము జయదేవులు భార్యను తాటాకును, లేఖినిని దెమ్మని యడుగ నామె యాశ్చర్యముతో "ఇప్పుడే తాము వచ్చి వ్రాసియిచ్చిపోతి"రని చెప్పి తాటాకు నిచ్చెను. పూర్తిగా రచించిన దానిని జూచి యానందముతో "ఓ పద్మావతీ! నీవేమి సుకృతము చేసితివోకదా! భగవంతుడు నీకుదర్శనమిచ్చె"నని పొగడుచు నాయష్టపదియెనిమిదవ యడుగున 'జయతు పద్మావతీరమణ జయదేవకవి భారతీ భణిత మితిగీతం' అని 21 వ అష్టపదిలోను తన నామమునకు ముందును నామె పేరుబెట్టెనట. (వీరు శార్ఙ్గ దేవుల కాలమునాటి వారుగా దెలియుచున్నది.) ఈ యష్టపదులు కీర్తనకు 8 పాద ముల చొప్పున 24 కీర్తనలు, నాయికా, నాయకీ, సఖులచే పాడ బడుచుండును. సంగీతకీర్తనలకు అష్టపదులే ప్రప్రథమములుగా నున్నయవి యని తెలియు చున్నది. ఈ అష్టపదుల ననుసరించి "రామాష్టపది" రామకవియు, "శివాష్టపది" చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతి కవియు రచించిరి.

2. **శ్రీ పురందర విఠలదాసు (కర్ణాటక సంగీత పితామహ):—** వీరు 16 వ శతాబ్దములోనివారు. కర్ణాటక బ్రాహ్మణోత్తములు. భార్య సరస్వతిబాయమ్మ. మధ్వ మతస్థులు. తండ్రి వరదప్ప. ధనికులు. కన్నడభాషలో గొప్ప పండితులు. భక్తా గ్రేసరులు. వీరుమొదట పూనాపట్టణమున షాహుకారై కోటీశ్వరులుగనుండి శ్రీపాండు రంగవిఠలునిమీది భక్త్యతిశయమువలన తన యాస్తినంతయు దానధర్మముల

చేసిరి. సంగీత సాహిత్యములలో మిక్కిలి ప్రజ్ఞగలవారై యొక్కొక్క సమయమందు వీరు రచించిన కీర్తనములచే శ్రీ పాండురంగ విఠలుని ప్రసన్నత గాంచినవారై యుండిరి. వేదోపనిషత్తులను జనులకు బోధించిరి. వీరి యద్భుత చరిత్రము లెవరికి వ్రాయనలవిగావు. సంగీతములో నిప్పటికిని వాడుకలోగల మాయామాళవగౌళ రాగములో ప్రారంభకులకు స్వరములను బోధించుట వీరే ప్రారంభించిరి. సంగీతము నేర్చుకొనుటకు వీలుగా స్వరావళి, అలంకారములు, గీతములు, ఠాయములు, సూళాదులు, ప్రబంధములు రచించిరి. వీరి కీర్తన లన్నియు వేదాంత విషయముగాను లెక్కకు మిక్కుటముగాను నున్నవి. మఱియు వీరికి 'కర్ణాటక సంగీత పితామహ' యని బిరుదు కలదు.

3. శ్రీరామామాత్యుడు (అభినవ భరతాచార్య):— వీరు 16–వ శతాబ్దము నాటివారు. తెనుగు నియోగి బ్రాహ్మణోత్తములు. తిమ్మామాత్యుల కుమారులు. 1550 వ సం॥రంలో విజయనగరము నేలిన శ్రీరామదేవరాజు కోరికపై స్వరమేళ కళానిధి యను నొక గ్రంథము వ్రాసియుండిరి. ఇందు స్వర, వీణ, మేళరాగములు చర్చింపబడి యుండినవి. జనక జన్యరాగ పద్ధతిగూడ వ్రాసియుండిరి. 20 మేళములు, కొన్ని జన్యరాగములు రచించి ఉత్తమ, మధ్యమ, అథమ రాగవిభాగములను చేసియుండిరి. ముఖారిరాగము వీరికి శుద్ధప్రమాణము. శార్ఙ్గదేవుని 12 వికృతి స్వరముల పద్ధతికి వ్యతిరేకముగా వీరు 7 మాత్రమే పేర్కొనిరి. నవీనమైన నాల్గు తీగెల వీణ వీరికాలము నాటిదే. వీరు అభినవ భరతాచార్య అను బిరుదమును పొందియుండిరి. వీరు సంగీతములోను భాషావిషయములోను అనేక గ్రంథములు రచించిరి.

4. శ్రీ సోమనాథపండితుడు:— వీరు 15–16వ శతాబ్దమునాటి వారని తెలియుచున్నది. గోదావరీమండల నివాసులని వాడుక. వీరు ఆంధ్రులు. త్రైలింగ్య ద్విజులు. ముద్గలసూరి పుత్త్రులు. సంగీత సంస్కృతములయందు మహా ప్రజ్ఞగలవారు. శ్రీరామామాత్యుని రచన ననుసరించి గీర్వాణభాషయందు 1609 సం॥రము 'రాగవిబోధమ' యను లక్షణ గ్రంథమును రచించిరి. ఇందు శ్రీవారియొక్క కాలమునాటి 23 మేళకర్తలకు వీటినుండి పుట్టిన జన్యరాగములను వ్రాసియుండిరి. 15 వికృతి స్వరముల ఆధారమును బట్టి 60 మేళములను పేర్కొనిరి. వీరు సోమనాథీయ మను మీమాంస గ్రంథమునుగూడ రచించిరి.

5. శ్రీ తీర్థనారాయణస్వామి:— వీరు 16–వ శతాబ్దములోనివారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రములోని కృష్ణాజిల్లా వాస్తవ్యులు. ఆంధ్రబ్రాహ్మణోత్తములు. శ్రీకృష్ణ లీలాతరంగిణిని 12 వర్గలలో వ్రాసియుండిన పండితోత్తములు. వీరితరంగములు పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములు కలిగియున్నవి. వీరికి కడుపునొప్పి వ్యాధి యుండియున్నను వీరు సంచారార్థము తంజావూరు జిల్లా నాడుక్కావేరి అను

గ్రామమునకు వెళ్ళియుండి ఆ రోజు నిద్రించగా వైకుంఠేశ్వరుడు కనుపించి 'రేపు ప్రాతఃకాలమందు నీ యనుష్ఠానమైన తదుపరి కనబడు వరాహమువెంటఁ బోయి అది అంతర్ధాన మగుచోట నీ కృష్ణ లీలా తరంగిణిని గానము చేసిన పిమ్మట నీ కడుపునొప్పి వ్యాధి తగ్గునని చెప్పి అంతర్ధానమైరి. అదేరీతిగ మహా వరాహము వెంట వెళ్ళగా నది భూపతిరాజ పట్టణములో వేంకటరమణస్వామి దేవళంబున నదృశ్య మయ్యెను. వెంటనే తన తరంగిణిని గానముచేసి శిష్యులకు నేర్పిరి. అందుచే నా గ్రామమునకు వరాహపురి యని పేరువచ్చెను. వీరి సమాధి ఆదేవళము దగ్గఱగానే యున్నది. శ్రీకృష్ణ జయంతి రోజున భక్తులందఱును శ్రీవారియొక్క తరంగములు పాడుచు, భజనలు చేయుచుందురు. ఇప్పటికిని వీరియొక్క ప్రతిమ అచ్చటనే యున్నది.

6. శ్రీ భద్రాచల రామదాసు :— వీరు 16 వ శతాబ్దములోనివారు. వీరు తెనుగు నియోగి బ్రాహ్మణోత్తములు. నివాసము నేలకొండపల్లె. కంచర్లకులోద్భవులు. లింగనమంత్రి కుమారులు. తల్లి కామాంబ. సంగీత సాహిత్యములందు గొప్ప ప్రవీణులు. వీరు భద్రాచల ప్రభావంబును విని శ్రీరాముల సేవించుతరి, నొక దినంబున భక్తులగు రఘునాధభట్టారాచార్యులు గారును, పిదప కబీరుదాసుగారు తన యింటికివచ్చి, వీరి భక్తికి సంతసించి, శ్రీరామతారక మంత్ర ముపదేశించి వెడలిపోయిరి. తదాది రామదాసుగారు (గోపన్న) ఈ తారకమంత్రమును జపించు చుండ నొకనాడు, శ్రీరామచంద్రులు ప్రత్యక్షమై "నీవు భద్రాచలము తాలూకా తహశ్శీలుదారు వౌదు వని" చెప్పి యంతర్ధానమైరి. తరువాత కొన్నాళ్ళకు భద్రాచల తహశ్శీలుదారుగా నుండి ఆ రోజులలో నైజాం సర్కారువారి ద్రవ్యమును శ్రీరామ కైంకర్యార్థము ఖర్చుపెట్టుటచే 12 సంవత్సరములు బందిఖానా విధించ బడి యుండిరి. బందిఖానాయందు చాల కష్టబడుచు వీరు భక్తితో రచించి వ్రాసిన కీర్తనలు హృదయ రంజకములుగా యుండియున్నవి. వీరి కీర్తనలను అనేకము లిప్పుడు భజనకాలమందు భక్తులు పాడుచుందురు. వివరములు వీరు రచించిన చరిత్రయందు గానబడును.

7. శ్రీ వేంకటమఖి :—వీరికి వేంకటేశ్వర దీక్షితులను పేరు గలదు. వీరు 17–వ శతాబ్దములోనివారు. తండ్రి గోవింద దీక్షితారు. వీరు 2–వ కుమారులు అయియున్నారు. అన్నయగు యజ్ఞనారాయణ దీక్షితారు యొద్ద ఆరంభమున సంగీతము నభ్యసించి, అటు పిమ్మట ఉత్తర దేశపు పాటకుడగు శ్రీ తానప్పాచార్యుని యొద్ద సంగీత విద్య అభివృద్ధి చేసిరి. ఈ గురువును మనస్సున ధ్యానించి ఆరభి రాగమున "గంధర్వ జనతా ఖర్వదుర్వార గర్వభంజనమురే" అను గీతమును రచించిరి. క్రీస్తుశకము 1660 సం॥లో చతుర్దండి ప్రకాశిక యను గ్రంథమును చోళమండలము నేలుచుండిన విజయరాఘవ భూపాలుని కోర్కెపై

రచించిరి. ఇందు వీణ, శృతి, స్వర, మేళ, రాగ, ఆలాప, తాన, గీత, ప్రబంధ
తాళములను చర్చించి యుండిరి. రాగాంగ, ఉపాంగ, భాషాంగ, రాగముల లక్ష
ణములను బట్టి శ్లోకములను వ్రాసి తన గీతములు నుదహరించిరి. జయదేవు
రచన ననుసరించి త్యాగరాజస్వామిని స్తుతించుచు 24 అష్టపదులను వ్రాసి
తరించియుండిరి. వీరిని గురించి కథ లెన్నియో గలిగియున్నవి.

8. శ్రీ క్షేత్రజ్ఞులు :—వీరు 17–వ శతాబ్దమునాటివారు. ఆంధ్రబ్రాహ్మ
ణోత్తములు. చిత్తూరుజిల్లా చంద్రగిరి తాలూకా మువ్వపురి గ్రామకాపురస్థులు.
కాని, కీ॥ శే॥ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు చరిత్రాత్మకముగా విమర్శించి కృష్ణా
జిల్లా 'మొవ్వ' అనే గ్రామమని 1923 వ సంవత్సరమున ప్రకటించినారు. వీరు
మధుర, తంజావూరు, గోల్కొండ, విజయనగర సంస్థానములందు బహుసత్కా
రములందిన మహాఘనులు. తెలుగుపదములను వ్రాసి తరించి గోపాలుని దర్శన
మందిన మహాపుణ్యాత్ములు. సుమారు 4 వేల పదములు వ్రాసి మువ్వ గోపాల
యని ముద్రతో రచించిరని తెలియుచున్నది. అప్పటి రాజుల కోర్కెపై తన పదము
లను వినిపించుచుండిరి. పదముల రచనలలో అద్వితీయులు. శ్రీ విజయరాఘవ
నాయకుని కోర్కెపై శ్రీ విజయరాఘవ పంచరత్నములు రచించి శ్రీవారికి యంకి
తము నిచ్చెను. జయదేవుడే నారాయణ తీర్థులుగను, వీరు అపరనారాయణ తీర్థు
లుగా నా కాలమున యనుకొనబడు చుండిరి.

9. శ్రీ పైడాల గురుమూర్తిశాస్త్రి (వేయిగీత):—వీరు తెలుగు ములికినాటి బ్రాహ్మ
ణోత్తములు. తిరునల్వేలిజిల్లా కయత్తారు గ్రామకాపురస్థులు. వీరు 18 వ శతాబ్దము
లోని వారని తెలియుచున్నది. చతుశ్శాస్త్ర పండితోత్తములు. సంగీతములో మహా
సమర్థులు. అనేక గీత, ప్రబంధ, కీర్తనలను రచించి తరించిన మహాఘనులు.
వీరు 1000 గీతములను రచించుటచే వేయిగీత అని గూడ బిరుదుగలదు.
మద్రాసులో చిన్నతనమునందే మణలి చిన్నయా మొదలియారుచే బహుసన్మాన
మొందిన ఘనులు. వీరు అనేక గీతములనే గాక ప్రబంధములను, కృతులను
రచించి తమ స్వనామమునకే అంకిత మిచ్చి యుండిరి.

10. శ్రీ ముద్దుస్వామి దీక్షితులు :—వీరు 1775–1835 సం॥ల ప్రాంత
ములవారు. సంగీత త్రిమూర్తులలో రెండవవారు. తంజావూరు జిల్లాలోని
తిరువారూరు అనే గ్రామమందు జన్మించిరి. హంసధ్వని రాగమును సృష్టించిన
రామస్వామి దీక్షితులు వీరి తండ్రి, తల్లి సుబ్బమ్మగారు. వీరు వేంకటమఖి
సంతతివారు. వీరికి పదియారు సంవత్సరములలోగానే క్రమాంతము, కావ్యనాట
కాలంకారము, వేదాధ్యయనము, వ్యాకరణము, మరికొన్ని వ్యాఖ్యానములు,
సంగీతమును నేర్చుకొని మాంత్రిక, జ్యోతిష, వైద్యశాస్త్రములలో నతి సమర్థులై
ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. వీరికి వివాహమైన పిమ్మట మణలి యను గ్రామములో చిన్నయా

మొదలియారుగారివద్ద నున్నప్పుడు, వీరి యదృష్టవశమున చిదంబరనాథయోగి యను నొక మహా సిద్ధుడు వీరున్న గ్రామమునకు వచ్చినప్పుడు, వీరి భక్తికి సంతోషించి, శ్రీవిద్యామహామంత్ర ముపదేశించి తనవెంటనే కాశీక్షేత్రమునకు తీసికొని వెళ్ళెను. వీరు గంగాతీరమున అయిదు సంవత్సరములుండి, కర్ణాటక, హిందూస్థానీ సంగీతములందు పాండిత్యము సంపాదించిరి. అటుపిమ్మట కొన్నాళ్ళకు వీరు చిదంబరనాథయోగి యనుమతి బొంది తిరిగి వచ్చుచు, తిరుత్తణిచేరగా నచ్చట సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర్లు ప్రత్యక్షమై నోటిలో పంచదారగడ్డ వేసి అదృశ్యమాయెను. అప్పటినుండి గురుగుహ ముద్రతో నవగ్రహకృతులు, నవావర్ణకృతులు, పంచలింగ స్థలకృతులను వ్రాసిరి. వీరు అపూర్వరాగములలో తానవర్ణములు, రాగమాలికలు, లక్షణ గీతములు వ్రాసిరి. తమ్ములు చిన్నస్వామి బాలస్వామి దీక్షితులు మధురకు వెళ్ళి అన్నగారు రచించిన కృతులు గానముచేసి మెప్పువడసిరి. పిమ్మట చిన్న స్వామి మరణించగా బాలస్వామి దుఃఖాక్రాంతుడై సేతుయాత్రకు వెళ్ళి తిరిగి ఎట్టయపురముచేరి ఆ రాజుచే ఆదరింపబడి వివాహమాడెను. ఈ వృత్తాంతము ముత్తుస్వామి విని, తమ్మునికొఱకుపోయి పెండ్లికుమారుడైయున్న సోదరుని చూచి సంతసించి వివాహమైన పిదప తిరిగి తిరువారూరు వెళ్ళిరి. 1835 సం॥లో రాజపుత్రుని వివాహమునకు ఎట్టయపురము వెళ్ళి కొంతకాలమునకు అనగా మన్మథనామ సంవత్సర తులాకృష్ణ చతుర్దశినాడు శ్రీపురికేగిరి. వీరు కృతు లన్నియు ఎక్కువగా సంస్కృతములో షుమారు 300 వ్రాసియుండిరి. అవి నారికేళ పాకముగా నుండును. వీరి శిష్యులు తిరుక్కడయూరు భారతి, తేవూరు సుబ్రహ్మణ్యయ్య, వడివేలు తిరువారూరు అయ్యాస్వామి మొదలగువారు.

11. శ్రీ త్యాగరాజయ్య:— వీరు 1759 – 1847 సం॥ ప్రాంతములవారు. సంగీత త్రిమూర్తులలో జ్యేష్ఠులున్నూ, కవిశేఖరులున్నూ, గాయక సార్వభౌములగు శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారు తంజావూరు జిల్లాలోని తిరువారూరు అనే గ్రామమున జన్మించిరి. వీరి పూర్వీకులు ఆంధ్రదేశమునుండి దక్షిణ దేశమునకు వచ్చి నివాస మేర్పాటు చేసుకొనిరి. వీరు ములికినాటి తెల్గు వైదిక బ్రాహ్మణోత్తములు. ఈయన తల్లి మాతామహులు గిరిరాజకవి. వీరి తాతగారి పేరు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి. తండ్రిగారి పేరు రామబ్రహ్మస్వామి గారు. తల్లిగారి పేరు శాంతమ్మ. ఇంటిపేరు కాకర్లవారు. భారద్వాజస గోత్రీకులు. 35 వ యేట ప్రథమ భార్య మరణించెను. సంతతిలేదు. రెండవ భార్య పేరు పార్వతి. మహా యిల్లాలు. పతిభక్తురాలు. పతి జీవించియుండగనే ఈమెగూడ శ్రీపురి కేగెను. త్యాగరాజయ్యగారు తన అన్న కుమార్తెయగు సీతామహాలక్ష్మిని పెంచుకున్నట్లు వాడుక. ఆమెను సుబ్బరామయ్య యను సుజనునకిచ్చి పెండ్లిచేసెను. శ్రీ త్యాగరాజయ్య శొంఠి వేంకటరమణయ్యగా రను గురువువద్ద సంగీతము నేర్చుకొనిరి. శ్రీ త్యాగయ్యగారు సంస్కృతాంధ్ర,

వేదశాస్త్ర, జ్యోతిష, సంగీత శాస్త్రములలో మిక్కిలి ఘనతవహించిన ఆంధ్రులు; వీరు మహాభక్తు లగుటయేగాక శ్రీరామోపాసకులై, తొంబదిఆరుకోట్ల శ్రీరామనామము జపించి శ్రీరామచంద్రులను ప్రత్యక్షముపొందిన మహనీయులు. వీరి తండ్రి గతించినపిమ్మట కొద్దియాస్తితోనే జీవితము గడుపుచుండిరి. శ్రీరామచంద్రుని యనుగ్రహమువలన గలిగిన జ్ఞానసంపత్తిచే శ్రీరామునిపై కీర్తనలు వ్రాయు చుండిరి. వీరు వీణ వాయించువారు. అతిమధురగాత్రము, ద్రాక్షాపాకమువంటి కవిత్వము. ఒక సమయమున నారదమహర్షి యొక సన్న్యాసిరూపమున వీరివద్దకు వచ్చి, స్వరార్ణవమను సంగీత గ్రంథమునిచ్చి అంతర్ధానమైరి. శ్రీ త్యాగయ్యగారు 2400 కృతులు రచించిరి. ఇవిగాక దివ్యనామ సంకీర్తనలు, ఉత్సవ సంప్రదాయ కీర్తనలున్ను మఱియు వీరు పుణ్యక్షేత్రములను సేవించునప్పుడు, ఆ యా దేవతలను గూర్చి మఱికొన్ని కీర్తనలుగూడ రచించిరి. ప్రహ్లాద భక్తివిజయమును, రాగరత్నమాలిక నౌకాచరిత్రము అను గ్రంథములుగూడ రచించిరి. త్యాగయ్యగారు తమ మరణకాలము గుర్తించినవారై ముందుగా సన్న్యసించి, దిర–1–1847 సం॥రం, అనగా పరాభవనామ సంవత్సర పుష్య బహుళ పంచమినాడు తమ 88 వ సంవత్సరమున శ్రీపురికేగిరి. వీరి వార్షిక మహోత్సవము నతివైభవముతో గాయకులందఱు పలురాష్ట్రములందు గూడ సల్పుదురు. వాల్మీకి మహర్షి, మఱల రామాయణమును సంగీతమున గానము చేయుటకు శ్రీత్యాగయ్యగారి రూపమున యవతరించిరనియు, వాల్మీకిమహాఋషి 2400 శ్లోకములలో రామాయణమును రచించినటుల శ్రీ త్యాగయ్యగారు 2400 కీర్తనలలో రామాయణము రచించియుండిరనియు తెలియుచున్నది. సీతామహాలక్ష్మి యను కుమార్తెకు ఒక పుత్రుడు మాత్రము జన్మించెను. ఆ పిల్లవానికి త్యాగరాజు అని పేరుబెట్టిరి. కాని అతడు 35 సంవత్సరములు పెరిగి పరలోకగతుడాయెను. వీరి సంతతివారు యిపుడు ఎవరు లేరని తెలియుచున్నది. శ్రీవారి అంతేవాసులు (శిష్యులు) వీణకుప్పయ్యర్, సుందరభాగవతార్, సభాపతిఅయ్యర్, సుబ్బయ్యర్ మొదలగువారు.

12. శ్రీ శ్యామశాస్త్రులు:— వీరు 1763 — 1827 సం॥ ఆ ప్రాంతముల వారు. సంగీతత్రిమూర్తులలో మూడవవారు. వీరు తంజావూరుజిల్లాలో తిరువాయూరు అనే గ్రామములో 1763 సం॥రం చిత్రభాను నామసంవత్సర మేష రవి కృత్తికా నక్షత్రమున జన్మించిరి. గౌతమ గోత్రీకులు, బోధాయన సూత్రము. తండ్రి విశ్వనాథ అయ్యర్. ఈ శ్యామశాస్త్రిగారు జన్మించుటకుముందు తల్లిదండ్రులు తిరువాయూరి యందున్న శ్రీ కంచి కామాక్షీదేవి పూజోపచారకులు. వీరికి సంతతి లేకపోవుటచే శ్రీ కామాక్షీదేవి నత్యంతభక్తితో పూజించుచు ప్రతి నెలయొక్క కడపటి శనివారమందు శ్రీ వేంకటాచలపతి ప్రీతిగా బ్రాహ్మణ సంతర్పణము నొనర్చుచుండిరి. ఇట్లు ఒక సంతర్పణము జరుగుచుండ శ్రీ వేంకటాచలపతి భక్త

ముదుసలి బ్రాహ్మణునకు ఆవేశించి శ్యామశాస్త్రులవారి తల్లిదండ్రులకొక సంవత్సరములోగా నొక పుత్రుడు కలుగునని దీవించెను. ఆ ప్రకారమే వీరితల్లి గర్భవతియై నవమాసములు పూర్ణమైన పిమ్మట 10–వ మాసములో నిర్ణీతకాల మందు శ్యామశాస్త్రులవారిని గనెను. వీరికి మొదట వేంకట సుబ్రహ్మణ్యమని పేరు పెట్టిరి. కాని ముద్దునకు శ్యామకృష్ణ యని పిలుచుచుండిరి. వీరు బాల్యము నందే సంస్కృతాంధ్రభాషల యందు ప్రగల్భులై మేనమామయొద్ద కొలదిగ సంగీతవిద్య నభ్యసించి 18 వ యేట తల్లిదండ్రులతోగూడ తంజావూరు వచ్చిరి. ఒకనాడు కాశీనుండి యాత్రార్థియై వచ్చిన ఆంధ్ర బ్రహ్మణోత్తముడగు సంగీత స్వామి శ్యామశాస్త్రులుగారి యింటికివచ్చి భిక్షకై పిలువబడి వచ్చినప్పుడు శ్యామ శాస్త్రులు గారియొక్క భవిష్యత్తును చెప్పుటయేగాక, అపూర్వరాగ తాళ ప్రస్తార క్రమములను దెలిపి గాంధర్వ గ్రంథముల నిచ్చి తాను వెడలిపోవునప్పుడు శ్యామ శాస్త్రిగారిని పిలిచి ఓ శ్యామా! సంగీతశాస్త్రమందు గొప్ప పండితుడవైతివి. ఇంకను సంస్థాన గాయకుడగు పచ్చిమిరియం ఆది అప్పయ్యాగారి సంగీతమును తరుచుగా వినుచుండుము, అని చెప్పి కాశీకి వెళ్ళెను. పిమ్మట శ్యామశాస్త్రులు గారు అటులనే చేసి ఆది అప్పయ్యగారి ప్రేమపొంది శ్రీకామాక్షియొక్క అనుగ్ర హము నొందిన శ్యామశాస్త్రులు మహాపురుష డగుటచే శ్యామకృష్ణ ముద్రతో అనేక కృతులు, తానవర్ణములు, స్వరజతులు, నవరత్న మాలికలు రచించి మహా గాయకుడని పేరుపొందిరి. వీరు మాంజి, కలగడ, చింతామణి మొదలగు అపూర్వ రాగములను గూడ కల్పించిరి. వీరు మానవస్తుతికి సంతోషించువారు కారు త్యాగ రాజయ్యగారికి వీరు మిత్రులగుటచే వీరిరువురును తమ తమ రచనలను విమ ర్శించి పరిచూచుకొనెడివారు. వీరు షుమారు 300 కృతులు రచించిరి. అవి వారి ప్రీతిగల దేవిని స్తుతించునవియై యున్నవి. అవి కదళీపాకముగా నుండును. ఎక్కువ ప్రచారములో లేదని తెలియు చున్నది. ముందు వీరిభార్య శ్రీపురికేగెను. భార్య గతించిన వెంటనే అయిదు రోజులే నాకు ఆయువు గలదని శ్యామశాస్త్రులు గారు అందరితో జెప్పి ఆ నిర్ణీతకాలమగు ఆరవదినమున 1827 సం॥రం వ్యయ సంవత్సర మకరమాస శుక్లదశమి రోజున తమ 64 వ సంవత్సరమున శ్రీపురి కేగిరి. వీరికి పంజుశాస్త్రి, సుబ్బరాయశాస్త్రి అను ఇద్దరు కుమారులు గలరు— శ్రీవారి అంతేవాసులు, (కుమార్డు) సుబ్బరాయశాస్త్రి, ఆలచూరుకృష్ణయ్యదాసరి మొదలగువారు.

13. శ్రీ అరుణాచల కవిరాయలు:— వీరు 1711 – 1778 సం॥ ప్రాంత ములవారు. తంజావూరుజిల్లా తిల్లైయాడి గ్రామకాపురస్థులు. సంగీత విద్యా సమర్థులు. తండ్రి నల్లతంబిపిళ్ళె. తల్లి వల్లియమ్మ. అరవభాషలో పంచలక్ష ణములు తెలిసిన మహావిచక్షణులు. కంబరామాయణమును అర్థప్రసంగము

చేయుటయందు వీరు మహా ప్రవీణులు. అరవబాషలో కీర్తనలు రచించిన వారిలో వీరు పదునెనిమిదవ వారు. వీరు పిన్న వయస్సులోనే మిక్కిలి విద్య నభ్యసించి వివాహము చేసికొన్న తరువాత గూడ ధర్మవరమందు విద్యనభ్యసించిరి. వీరుబంగారము, వెండివర్తకము చేయువారగుటచే వ్యాపారరీత్యా నొకప్పుడు ధర్మవరములో సంగీతముపాడుటచే నచ్చటి మఠాధిపతి వీరికి శెఖాజీయను పేరు పెట్టెను. వీరు శ్రీమద్రామాయణ కథాసందర్భము లనుసరించి ఆ యా రస ములకు దగిన రాగములతో అరవ కాండము వరకు అరవ కీర్తనములు రచించి మణలి ముత్తుకృష్ణ మొదలియారి సభలో శ్రీ రామస్వామి దీక్షితులు మొదలైన విద్వాంసులయెదుట వినిపించి కనకాభిషేకము జెంది కీర్తిబొందిరి. తరువాత కొంతకాలమునకు వీరు శ్రీరంగము వెళ్ళి అచ్చటి దేవాలయ పూజారి కోరిక ననుసరించి 'ఏన్ పళ్ళి కొండీరయ్యా' అను కీర్తనమును యింక రామాయణ కీర్తనములు అనేకము పాడి వారిచే బహుమానములను బడసిరి. వీరికి ఇరువది మంది శిష్యులుండిరి.

14. శ్రీ గోపాలకృష్ణ భారతి:— వీరు 1811–1881 సం॥ల ప్రాంతములవారు. అరవ బ్రాహ్మణులు. తంజావూరుజిల్లా నారిమనం గ్రామ కాపురస్థులు. తండ్రి రామస్వామి భారతి. శివభక్తులు. గొప్పవైణికులు. గోపాలకృష్ణ భారతి వేదములు పఠించి యోగవిద్య నభ్యసించిరి. సంగీతవిద్యయందును గూడ పండితులు. వీరు రక్తిరాగ, దేశీయరాగములయందే గాక, కొన్ని యపూర్వరాగములయందు గూడ గేయకల్పనా చమత్కారములు వెలయునట్లనేక కీర్తనములు గోపాలకృష్ణ ముద్రతో జెప్పియున్నారు. సంగీత కాలక్షేపములచే దొరకిన ధనమును, దాన ధర్మములకు వినియోగించుచుండెడివారు. నందనార్ చరిత్రమును నాటకముగా వ్రాసి ప్రదర్శింపించిరి. కందప్ప చెట్టియారు అను ధనవంతుడు ఈ నాటకమును చూచి బహుమతి యిచ్చెను. శేషె యను ఫ్రెంచియుద్యోగి యీనాటకము ముద్రింపించెను. ప్రస్తుతము ఒక్క ప్రతికూడ లేదని తెలియుచున్నది. జ్ఞానచిందు, జ్ఞానకుమ్మి యను గ్రంథములను, ఆయన్ పొగైనయనారు చరిత్రము, తిరునీలకాంతనయనారు చరిత్రము, కరైకాల్ అమ్మయారు చరిత్రము అను సంగీతనాటకములను వ్రాసిరి. మరియు నందిబిందు మొదలైన సంగీత లక్షణములను పునరుద్ధరించిరి. వీరు బ్రహ్మచర్య వ్రతములో డెబ్బది యేండ్లవరకు జీవించి, 1881 వ సంవత్సరము మహాశివరాత్రినాడు శివైక్యమందిరి. వీరి కీర్తనములు దక్షిణాది సంగీత విద్వాంసులు ముఖ్యముగా పాడుచుండుట నేటికిని వినవచ్చును. అరవములో కీర్తనములు చేసినవారు: 1. సుందరమూర్తి స్వామి (తేవారములును చేసియున్నారు) 2. తిరుజ్ఞాన సంబంధస్వామి 3. మాణిక్యవాచకస్వామి మొదలగువార్లు.

15. శ్రీ స్వాతీతిరునాళ్ :— (కులశేఖర మహారాజు) వీరు 1829–1847 సంవత్సరములలో తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు 16–4–1813 సంవత్సరములో జనన మొందిరి. సంస్కృతము, మలయాళము, అరవము, మరాటీ, హిందూస్థానీ, తెనుగు, మణిప్రవాళ భాషలయందు పండితులు అనేక పదములు, రాగమాలికలు, కీర్తనలు, వర్ణములు, తిల్లానాలు, వీటికి స్వరములు కల్పన చేసి, పద్మనాభ యను ముద్రతో నూడువందలకుపైగా రచించియుండిరని తెలియుచున్నది. విద్వాంసులను ఆదరించెడివారు. శ్రీ పరమేశ్వర బాగవతార్, శ్రీ గోవిందమారార్, శ్రీ వడివేల్ గార్లు వీరి యాస్థానమునందు పండితులుగా యుండెడివారు. శ్రీ స్వాతీతిరునాళ్ (కులశేఖర మహారాజు) గారు దక్షిణ హిందూదేశపు సంస్థానములకు చెందిన రాజకవులలో ఉన్నతపీఠ మలంకరించి యుండిరి.

16. శ్రీ సుబ్బరాయశాస్త్రి :— వీరు 1803 సం॥ రములో అనగా దుందుభి నామ సం॥ ర సింహమాస కృత్తిక నక్షత్రమున జన్మించిరి. శ్రీ శ్యామశాస్త్రిగారి యొక్క రెండవ కుమారులు. సంస్కృతము, తెనుగు, అరవము సంగీతముల యందు గొప్ప పాండిత్యము సంపాదించియుండిరి. వీరికి మొదటి గురువు వీరి తండ్రి గారే. తరువాత శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారు. ఈయన కుమార అను ముద్రతో స్వర జతులు, స్వరసాహిత్యము, చిట్టస్వరములతో కృతులును రచించియుండిరి. వీరి యొక్క రచనలను శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారు కొనియాడెడివారు. ఫిడేలు వాయిద్యములో ఘనాఘనులు. 1862 సం॥రం దుర్మతి సంవత్సర చాపమాస కృష్ణ దశమీ రోజు ప్రాతఃకాలమున సంధ్యావార్చి దత్తం అనుచు గంగ వదలి తా నిక రెండుగంటలలో శ్రీపురి కేగెద నని దెల్పిరి. జనులందరు గూడిరి, ఉదయార్ పాళయంరాజుగారుగూడ వచ్చి మీకు ఏమైన కోర్కె గలదా యని ప్రశ్నింపగా (శ్రీసుబ్బరాయశాస్త్రి) అంబకు నాపై సంపూర్ణ కటాక్షము గలిగి యుండ వాకు ఏమి కావలయును. అని శ్రీవారు చెప్పిన నిర్ణీతకాలముననే శ్రీపురి కేగిరి. వీరి కుటుంబమునకు ఆరాజుగారు చాల సహాయపడుచుండెడివారు. వీరియొక్క అంతే వాసులు (శిష్యులు) అన్న స్వామిశాస్త్రి, కంచి కాశిశాస్త్రి మొదలగువారు.

17. శ్రీ వీణకుప్పయ్యర్ :— వీరు 19–వ శతాబ్దమువారుగా తెలియుచున్నది. బ్రాహ్మణోత్తములు. వీరు సామవేద; భారద్వాజస గోత్రీకులు. శ్రీ త్యాగరాజయ్య గారి ప్రియశిష్యులు. తండ్రిపేరు సాంబమూర్తి శాస్త్రిగారు. వీరు నారాయణగౌళ రాగము పాడుటయందు మహా గొప్ప గాయకులు. అందువలన నారాయణగౌళ కుప్పయ్యర్ అను పేరుగూడ వీరికి గలదు. వీరు ఫిడేలు జంత్రము గూడ చాలా గొప్పగా వాయించువారు. సంగీత రత్నావళి, పల్లవి స్వరకల్పవల్లి అను రెండు గ్రంథములు రచించి యుండిరి. వీరికి గానచక్రవర్తి అను బిరుదు గూడ గలదు.

వీరు మహాభక్తులు. కులదైవము రాధా రుక్మిణీసమేత శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి అందువలన గోపాలదాస అను ముద్రతో అనేక కృతులు రచించిరి. మఱియు తానవర్ణములు గూడా రచించియుండిరి. కొచ్చిను సంస్థాన సంగీత విద్వాంసులు. మద్రాసునందు సంగీతవ్యాప్తి చేసియుండిరి. వీరికి ముగ్గురు కుమారులు గలరు. కృష్ణస్వామి, రామస్వామి, త్యాగయ్యర్‌గార్లు. గురువుగారు యింటలేని సమయములో వారి వీణను కుప్పయ్యర్ వాయించినందున కోపమునకు పాత్రులై క్షమింప బడిరి. వీరియొక్క తండ్రిగారు గొప్ప వైణికులు. వీరికి, సాంబయ్య, (సాంబమూర్తి శాస్త్రి) వాయించవలె (శివుడు దైవము) వినవలెనని కీర్తి గూడ గలదు.

18. శ్రీ మైసూరు సదాశివరావు :— వీరు మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణోత్తములు. మైసూరు సంస్థాన ఆస్థాన విద్వాంసులు. వాలాజాబాద్ వెంకటరమణ భాగవతారు గారి శిష్యులు. అనేక కృతులు, వర్ణములు, తిల్లానాలు, స్వంత ముద్రతో వ్రాసిరి. వీరి కృతులలో అనేకము స్వరసాహిత్యములను గలిగియుండుటచే మిక్కిలి రంజకములుగా యుండియున్నవి.

19. శ్రీ పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ :— వీరు 1845–1902 సం॥రముల ప్రాంతములవారు. అష్టసహస్రశాఖా బ్రాహ్మణోత్తములు. సామాన్య కవులలో గొప్పవారు. మొట్టమొదట వీరు మెళత్తూరు శ్రీ గణపతిశాస్త్రిగారియొద్ద సంగీతవిద్య నభ్యసించి పిమ్మట మానంబు చావడి శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్యర్ గారి వద్ద అభివృద్ధి పొందిరి. మొదట వీరిగాత్రము మహాకఠినము. ఎక్కువ సాధనపై గాత్రము మెరుగుతు వచ్చినది. నూట ఎనిమిదితాళములలో, నూట ఇరువది యెనిమిది అక్షర కాలములుగల, సింహనందన తాళమున పల్లవినిగూర్చి పాడిన మహాఘనుడు. తాళజ్ఞానములో వీరికి సమకాలికులు ఆ రోజులలో లేరని తెలియుచున్నది. మొదట తిరువయ్యారులో నివసించియుండిరి. పిమ్మట కొంతకాలమునకు చెన్నపట్టణమున నివాస మేర్పాటు చేసికొని యుండిరి. అందువల్ల పట్నం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ అను నామముతో పిలువబడిరి. వీరికి 32–వ సంవత్సరములో వివాహమైనది. కృతులు, తానవర్ణములు, జావళీలు, తిల్లానాలు, మొత్తం సుమారు నూరు రచియించి వ్రాసియుండిరని తెలియుచున్నది. బేగడరాగము వీరి స్వంతసొమ్ము. శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి రచన ననుసరించి, వీరు కృతులను వ్రాసియుండిరి. రాగభాగము విశదీకరించుచు గానముచేయువారు. వీరు తమ రచనలు, వేంకటేశ్వర యను ముద్రతో తెనుగు, అరవము, సంస్కృతములందు రచించి యుండిరి. వీరియొక్క ముఖ్యమైన అంతేవాసులు (శిష్యులు) రామనాథ్ శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు మొదలగు వారు.

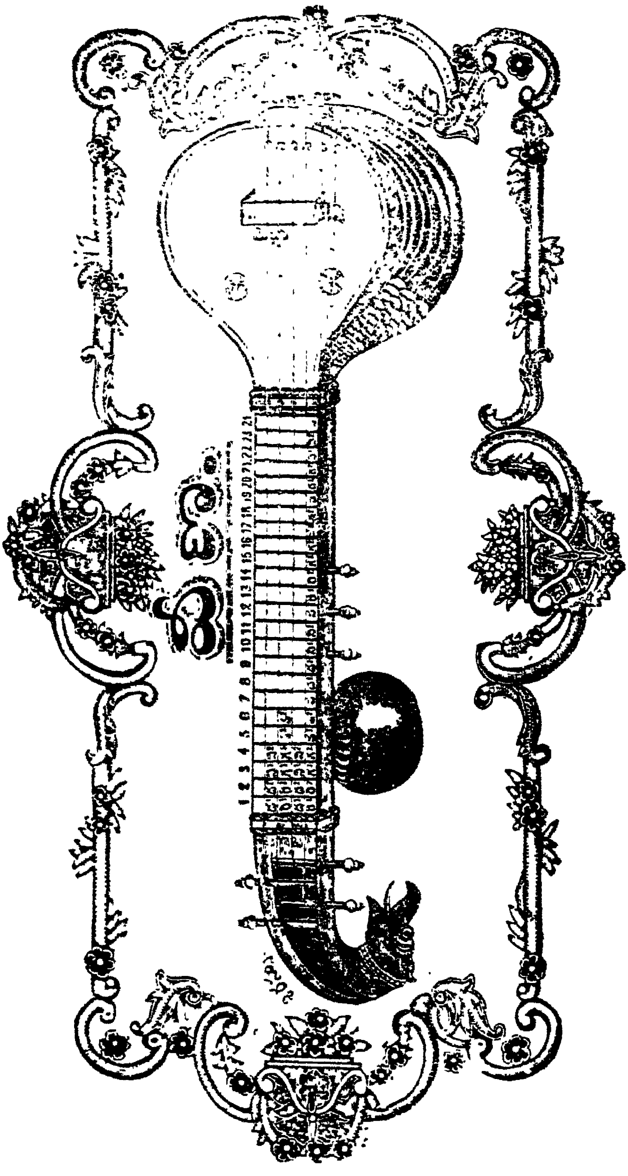
20. శ్రీ పల్లవి శేషయ్యర్ :— వీరుతెనుగు ముఱికినాటి బ్రాహ్మణోత్తములు. తిరుచ్చిజిల్లా, వెయ్‌క్కరపట్టి గ్రామకాపురస్తులు. లక్షణలక్ష్య విద్వాంసులు.

గొప్ప వల్లవిపాటకులు. శ్రీరామభక్తులు. ఎవరును పాడలేనట్లుగా సావేరి రాగమును ఎనిమిది గంటల కాలము పాడి లోగడ సావేరి రాగము పాడినవారి నోడించిరి. వీరు శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి శిష్యుడగు సుబ్బయ్యర్ కుమారులు. అనేక కృతులు, వర్ణములు, తిల్లానాలు తమ స్వంత ముద్రతో రచించిన మేటి.

1. ఆంధ్రపదములు రచించిన కవులు, 2. అరవపదములు రచించిన కవులు. వివరములు :—

1. ఆంధ్రపదములు రచించినవారు :— కైలాసపతి ముద్రతో శ్రీ ఘటపల్లవి వారున్నూ, బొల్లవరము ముద్రతో శ్రీ బొల్లపురమువారున్నూ, జటపల్లి గోపాలముద్రతో శ్రీ జటపల్లివారున్నూ, శోభనగిరి ముద్రతో శ్రీశోభనగిరివారున్నూ వినుకొండ విజయరామ ముద్రతో శ్రీ వినుకొండవారున్నూ, రామాపురముద్రతో శ్రీ శివరామపురమువారున్నూ, వేణంగి ముద్రతో శ్రీ వేణంగివారున్నూ, మల్లికార్జునముద్రతో శ్రీ మల్లికార్జునుడున్నూ, మువ్వగోపాల ముద్రతో శ్రీ క్షేత్రజ్ఞులు వీరందరు 17–వ శతాబ్దములోనివారు. మఱియు పై కవులందరు ఆంధ్రదేశమున త్రైలింగ్య బ్రాహ్మణోత్తములై యుండిరి.

2. అరవపదములు రచించినవారు :— శ్రీవైదీశ్వరన్‌కోవిల్ శ్రీ సుబ్బరామయ్యర్, శ్రీ ముత్తుతాండవరు, శ్రీ పాపవినాశ మొదలియార్, శ్రీ ఘనంకృష్ణయ్యర్, శ్రీ శంకరాభరణం నరసయ్య మొదలగువారు.

ఓమ్

శ్రీరస్తు

క్రొత్త

సంగీత విద్యా దర్పణము

1. సంగీతోత్పత్తి

శ్లో॥ ఓంకారంచ పరబ్రహ్మ యావదోంకార సంభవః ।
అకారోకారమాకార ఏతే సంగీత సంభవాః ॥

శ్లో॥ అకారో విష్ణురూపంచ ఉకారో బ్రహ్మరూపకం ।
మకారో భర్గరూపంచ సర్వ మోంకారరూపకం ॥

తా॥ ఓంకారము పరబ్రహ్మ స్వరూపము. ఆ ఓంకారమునందే యావత్తుజగము పుట్టెను. అందులో అకార, ఉకార, మకారములచే మూడక్షరముల వలన సంగీతము పుట్టెనని భావము. అందు అకారము విష్ణుస్వరూపమనియు, ఉకారము బ్రహ్మస్వరూప మనియు, మకారము రుద్రస్వరూప మనియు, ఈ త్రిమూర్తుల స్వరూపమే ఓంకారమని యర్థము.

2. సంగీత విభాగము

శ్లో॥ మార్గదేశివిభాగేన సంగీతం ద్వివిధం మతం ।
ద్రుహిణేన యదుద్దిష్టం యదుక్తం భరతేనచ ॥

శ్లో॥ తత్ర దేశీయయా రీత్యా యద్యాజ్జనమనోరంజనమ్ ।
దేశే దేశే జనరంజితం తద్దేశీ త్యభిధీయతే॥

తా॥ సంగీతము మార్గమని, దేశి యని రెండు విధములు. అందు మార్గము అనగా ఈశ్వర ప్రేరితమై భరతాదులచే ప్రకటించబడిన సంగీతము మార్గమనంబడును. దేశి అనగా ఆ యా దేశసంబంధములగు రీతులై, ఆ యా దేశపు జనులను రంజించు సంగీతము దేశి అనంబడును.

3 సంగీత శబ్దార్థము

శ్లో॥ గీతవాద్యిత్ర నృత్యానాం త్రియం సంగీత ముచ్యతే॥

తా॥ గీత, వాద్య, నృత్యములు మూడును సంగీత మనంబడును

అన్యైశ్చ రాగస్వరైశ్చ తాళైశ్చ త్రిభిః సంగీత ముచ్యతే॥

తా॥ రాగము, స్వరము, తాళములనే మూటి చేరికయు సంగీత మనంబడును.

4. సంగీత ఫలితార్థం

శ్లో॥ త్రివర్గఫలదా స్సర్వే దాన యజ్ఞ జపాదయః ।
ఏకం సంగీత విజ్ఞానం చతుర్వర్గ ఫలప్రదమ్॥

శ్లో॥ హరిశాదిస్తుతౌ ధర్మో ధన కామౌ నృపాదితః ।
నిష్కామ స్తదనుష్ఠానా న్మోక్షమాప్నో త్యసంశయమ్॥

తా॥ దాన యజ్ఞ జపాదు లన్నియు, ధర్మార్థ కామము లనే త్రివర్గఫలము నిచ్చును. ఒక్క సంగీతజ్ఞానమువలన ధర్మార్థ కామ మోక్షము లనే చతుర్వర్గఫలము నిచ్చును. హరిహరాదులను స్తోత్రము చేయుటవలన ధర్మమును, రాజులు మొదలగువారి వలన ధన కామములను గలుగును. ధన కామాపేక్షలేక కేవలము భగవంతుని గురించి సంగీతానుష్ఠానము చేసినయెడల మోక్షమును నిస్సందేహముగా పొందుచున్నాడు.

5. నాదోత్పత్తి

శ్లో॥ ఆత్మా వివక్షమాణోయం మనః ప్రేరయతే మనః
నాభిస్థవహ్నిమాహంతి స ప్రేరయతి మారుతమ్॥

శ్లో॥ బ్రహ్మగ్రంథిస్థితో నాదః క్రమా దూర్ధ్వపథే చరన్
నాభిహృత్కంఠమూర్ధాస్యే ష్వావిర్భవతి స ధ్వనిః
నాదేతిసూక్ష్మశ్చ పుష్టోపుష్టశ్చ కృత్రిమః
ఇతి పంచభిధాం ధత్తే పంచస్థానస్థితః క్రమాత్ ॥

తా॥ తనచేత విచారింపబడిన యీ యాత్మ మనస్సును ఉద్బోధించును. ఆ మనస్సు నాభియందున్న అగ్నిని కొట్టును. ఆ యగ్ని వాయువును ప్రేరేపించును. ఆత్మ, మనస్సు, అగ్ని, వాయువు ఈ నాలుగున్ను కారణములై నాదమును పుట్టించును. బ్రహ్మగ్రంథియందున్న ఆ నాదము ఊర్ధ్వముఖముగా సంచరించుచు క్రమముగా నాభి, హృదయము, కంఠము, మూర్ధము, ఆస్యము, వీటియందు పుట్టుచున్నది. ఈ నాదము నాభియందు అతి సూక్ష్మముగను, హృదయమందు సూక్ష్మముగను, కంఠమునందు పూర్ణముగను, శిరమునందు అపూర్ణముగను, ఆస్యమందు కృత్రిమముగను పుట్టుచున్నది.

6. నాదలక్షణము

శ్లో॥ న నాదేన వినా గీతం న నాదేన వినా స్వరః ।
న నాదేన వినా రాగ స్తస్మా న్నాదాత్మకం త్రయమ్॥

శ్లో॥ గీతం నాదాత్మకం వాద్యం నాదం వ్యక్తం ప్రశస్యతే ।
తద్ద్వయానుగతం నృత్యం నాదాధీన మత త్రయమ్॥

శ్లో॥ నాదేన వ్యజ్యతే వర్ణః పదం వర్ణా త్పదా ద్వచః ।
వచసో వ్యవహారోఽయం నాదాధీన మతో జగత్ ॥

శ్లో॥ నాదోపాసనయా దేవా బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాః ।
భవంత్యుపాసితా నూనం తస్మా దేతే తదాత్మకాః॥

తా॥ గీతము, స్వరము, రాగము ఈ మూడున్ను నాదమును విడిచియుండవు గాన ఇవి నాదాత్మకంబులు. గీతము నాదాత్మకము, వాద్యము నాదముయొక్క వివరణచే ప్రకాశింపబడుచున్నది నృత్యము గీతవాద్యముల ననుసరించి యున్నదిగాన, నీ మూడును నాదాధీనము. నాదము వలన అక్షరమును, అక్షరముచే పదమును, పదముచే వాక్యమును, వాక్యముచే లోకవ్యవహారమును,

అగుటవలన వీరిచే కూడిన యావజ్జగత్తు నాదాధీనము. అట్టి నాదము నుపాసించుటకే బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు ముగ్గురును, ఉపాసింపబడినవా రగుచున్నారు గాన, ఈ త్రిమూర్తులున్నూ నాదాత్మకులు.

7. నాదశబ్దార్థము

శ్లో॥ నకారం ప్రాణనామానం దకార మనలం విదుః
జాతః ప్రాణాగ్నిసంయోగా త్తేన నాదోభిధీయతే॥

తా॥ నాద మను రెండక్షరములలో 'న' అను యక్షరము ప్రాణమని ప్రసిద్ధమై యుండును. 'ద' అను యక్షరము అగ్నిరూపమని చెప్పబడినది. ఈ కారణముచేత ప్రాణాగ్నుల యొక్క సంయోగమువలన 'నాద' మను శబ్దమయ్యెను.

8. నాదవిభజన

శ్లో॥ ఆహతోనాహతశ్చేతి ద్వేధా నాదో నిగద్యతే
తత్రచానాహతం నాద మేకాగ్రస్య సమానసాః॥

శ్లో॥ గురూపదిష్టమార్గేణ మహాంతః పర్యుపాసతే
దశర క్తివిహీనత్వా న్న మనోరంజకో నృణాం॥

శ్లో॥ తస్మా దాహతనాదస్య శ్రుత్యాదిద్వారతోఖిలమ్
జ్ఞేయం వితన్యతే లోకరంజనమ్ భవభంజనమ్॥

తా॥ నాదము 'ఆహతము' 'అనాహతము' అని రెండు విధములు. అందులో అనాహత నాదము నిశ్చలమనస్సు గలవానికే సాధ్యము. ఈ అనాహత నాదమును గురువులచే నుపదేశింపబడిన మార్గముచేత ఋషు లుపాసించుచున్నారు. అది యందు రక్తిలేకపోవుటచే జనులకు మనస్సంతోషము గలుగదు గాన ఆహత నాదమును శ్రుత్యాది ముఖముగా తెలిసికొనినయెడల జనులకు ఆనందమును, పాపనాశనమును సంపూర్ణముగా చేయుచున్నది.

9. నాద వ్యవహారము

శ్లో॥ వ్యవహారే త్వసౌ త్రేధా హృది మంద్రోభిధీయతే
కంఠే మధ్యో మూర్ధ్ని తారో ద్విగుణశ్చో త్తరమ్॥

తా॥ ఈ నాదము హృదయమునందున్నప్పుడు 'మంద్ర'మనియు కంఠమందున్నప్పుడు 'మధ్య'మనియు, మూర్థమందున్నప్పుడు 'తార' మనియు చెప్పఁబడును హృదయ కంఠ మూర్ధము అను మూడుస్థానములందు నేయే ప్రమాణముగా నుండునో ఆనాదము ఒకదానికంటె నొకటి ఎక్కువగలదై యుండును. కనుక వీనికి మంద్ర మధ్య తారములని పేరు కలిగియున్నది.

10 శ్రుతిలక్షణము

శ్లో॥ శ్రవణశ్రవణాచ్ఛబ్ద శ్రూయతే హ్రస్వమాత్రకః
సా శ్రుతి స్సంపరిజ్ఞేయా స్వరావయవలక్షణా॥

శ్లో॥ శ్రుతిభ్యశ్చ స్వరా షడ్జ ఋషభ గాంధార మధ్యమాః
పంచమో ధైవత శ్చాథ నిషాద ఇతి సప్త తే॥

శ్లో॥ శ్రుతిభ్య స్స్యుః స్వరా స్సర్వే స్వరేభ్యో గ్రామసంభవః
గ్రామేభ్యో జాతయో జాతాః జాతిభ్యో రాగసంభవః॥

తా॥ శ్రుతియనగా శ్రవణమువల్ల ముందుగా నేశబ్దము వినబడుచున్నదో అది షడ్జమము మొదలగు స్వరావయవలక్షణముగల హ్రస్వమాత్రక శబ్దవిశేషము శ్రుతియనబడును. అట్టి శ్రుతులవలన షడ్జమము, రిషభము, గాంధారము, మధ్యమము, పంచమము ధైవతము, నిషాదములను సప్తస్వరములు కలిగెను ఈ సప్తస్వరములవలన గ్రామములును, గ్రామములవలన జాతులును, జాతులవలన రాగములును ఉత్పన్నమైనవి.

11. స్వరోత్పత్తికి ప్రధానశ్రుతులు

శ్లో॥ దీప్తాయతాచ కరుణా మృదు ర్మధ్యేతి జాతయః
శ్రుతీనాం పంచ తాసాంచ స్వరేష్వేవం వ్యవస్థితః॥

తా॥ దీప్త, ఆయత, కరుణ, మృదు, మధ్య అని శ్రుతి ౫ జాతులు గలవి. ఆ జాతులు నిట్టి భేదంబులై సప్తస్వరములయందు వ్యవస్థితి గలిగియుండును.

12. ద్వావింశతి శ్రుతులు

అనగా 22 శ్రుతులు

శ్లో॥ చతుశ్చతుశ్చతుశ్చైవ షడ్జమధ్యమపంచమాః
ద్వే ద్వే నిషాదగాంధారౌ త్రిస్త్రీ ఋషభధైవతౌ॥

తా॥ షడ్జమమునకు నాలుగు శ్రుతులును ఋషభమునకు మూడు శ్రుతులును, గాంధారమునకు రెండు శ్రుతులును మధ్యమమునకు నాలుగు శ్రుతులును. పంచమమునకు నాలుగు శ్రుతులును ధైవతమునకు మూడు శ్రుతులును, నిషాదమునకు రెండు శ్రుతులును ఇవ్విధంబున సర్వము లేడింటికి శ్రుతులు ఇరువది రెండు కలిగియుండును.

13. ద్వావింశతి శ్రుతులకు గల పేర్లు

శ్లో॥ తీవ్రా కుముద్వతీ మందా ఛందోవత్యస్తు షడ్జగాః
దయావతీ రంజనీచ రతికా ఋషభే స్థితాః॥

శ్లో॥ రౌద్రీ క్రోధీచ గాంధారే వజ్రికాథ ప్రసారిణీ
ప్రీతిశ్చ మార్జనీ త్యేతాః శ్రుతయో మధ్యమా స్థితాః॥

శ్లో॥ క్షితిరక్తాచ సందీపి న్యాలాపిన్యపి పంచమే
మదంతీ రోహిణీ రమ్యేత్యేతా స్తిస్రస్తు ధైవతే॥

శ్లో॥ ఉగ్రాచ క్షోభిణీతి ద్వే నిషాదేవసతశ్శ్రుతీ
ఇత్యేతాసత్యసుప్రోక్తో సర్వేషు శ్రుతయో బుధైః॥

తా॥ షడ్జమమునకు తీవ్ర, కుముద్వతి మంద, ఛందోవతి యను 4 శ్రుతులును ఋషభమునకు దయావతి, రంజని, రతిక యను 3 శ్రుతులును, గాంధారమునకు రౌద్రి, క్రోధ యను 2 శ్రుతులును, మధ్యమమునకు వజ్రిక, ప్రసారిణి, ప్రీతి, మార్జని యను 4 శ్రుతులును, పంచమమునకు క్షితి, రక్త, సందీపిని, ఆలాపిని యను 4 శ్రుతులును, ధైవతమునకు మదంతి, రోహిణి, రమ్య యను 3 శ్రుతులును. నిషాదమునకు ఉగ్ర, క్షోభిణి యను 2 శ్రుతులును కలిగియుండును.

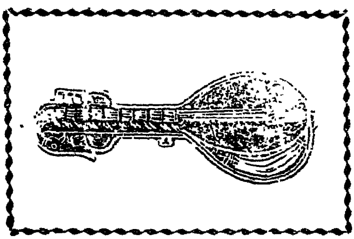
14 శ్రుతిజాతి భేదములు

శ్లో॥ దీప్తాయతా మృదుర్మధ్యే షడ్జే ఋషభే పునః
సంస్థితా కరుణా మధ్యే మృదు ర్గాంధారకే పునః॥

శ్లో॥ దీప్తాయతా మధ్యమేచ మృదు ర్మధ్యేచ సంస్థితే
మృదు ర్మధ్యాయతే ఖ్యాతా కరుణా పంచమే స్థితాః॥

శ్లో॥ కరుణాచాయతామధ్యా ధైవతే సప్తమే పునః
దీప్తా మధ్యేతి తాసాంచ శ్రుతీనాం బ్రూమహేఽభిధామ్॥

తా॥ షడ్జమునకు దీప్త, ఆయత, మృదు, మధ్య జాతులయందును; ఋషభమునకు కరుణ, మధ్య, మృదు జాతులయందును; గాంధారమునకు దీప్త ఆయత జాతుల యందును; మధ్యమమునకు దీప్త, ఆయత, మృదు, మధ్యజాతులయందును; పంచమమునకు మృదు, మధ్య ఆయత, కరుణ జాతుల యందును; ధైవతమునకు కరుణ, ఆయత, మధ్య జాతులయందును; నిషాదమునకు దీప్త, మధ్య జాతుల యందును శ్రుతులు కలిగియుండును.

15. ద్వావింశతి శ్రుతిజాతి విమర్శపథకము

సంఖ్య	సప్త స్వరములు	శ్రుతులు	జాతులు
1	,,	తీవ్ర	దీప్త
2	,,	కుముద్వతి	ఆయత
3	,,	మంద	మృదు
4	స	ఛందోవతి	మధ్య
5	,,	దయావతి	కరుణ
6	,,	రంజని	మధ్య
7	రి	రతిక	మృదు
8	,,	రౌద్రి	దీప్త
9	గ	క్రోధ	ఆయత
10	,,	వజ్రిక	దీప్త
11	,,	ప్రసారిణి	అయత
12	,,	ప్రీతి	మృదు
13	మ	మార్జని	మధ్య
14	,,	క్షితి	మృదు
15	,,	రక్త	మధ్య
16	,,	సందీపిని	అయత
17	ప	ఆలాపిని	కరుణ
18	,,	మదంతి	కరుణ
19	,,	రోహిణి	ఆయత
20	ధ	రమ్య	మధ్య
21	,,	ఉగ్ర	దీప్త
22	ని	క్షోభిణి	మధ్య

16. శ్రుతులయొక్క స్వరస్థానములు

శ్లో॥ ప్రథమాది చతుర్థాంతం షడ్జస్యస్థాన ముచ్యతే
పంచమో సప్తమాంతంచ ఋషభస్యపదం విదుః॥

శ్లో॥ అష్టమం నవమం చాథ గాంధారస్య నికేతనమ్
మధ్యమస్థాన మాఖ్యాతం దశమా ద్త్రయోదశమ్॥

శ్లో॥ చతుర్దశా త్పంచమస్తు శ్రయే సప్తదశావధి
అష్టాదశాచ్చ వింశాంతం ధైవతస్థాన మీరితమ్
చరమే ద్వే నిషాదస్య స్థానే గాయకసమ్మతే॥

తా॥ ఈ పై నుదాహరించిన 22 శ్రుతులలో మొదటినుండి 4 వ శ్రుతి వరకు షడ్జమ స్థానము 5 మొదలు 9 వ శ్రుతి వరకు గాంధారస్థానము 10 మొదలు 13 వ శ్రుతి వరకు మధ్యమస్థానము 14 మొదలు 17 వ శ్రుతివరకు పంచమస్థానము. 18 మొదలు 20 వ శ్రుతివరకు ధైవతస్థానము. 21 మొదలు 22 వ శ్రుతివరకు నిషాదస్థానము.

17. నియతశ్రుతుల నిర్మాణము

శ్లో॥ చతుర్థీ నియతా షడ్జే ఋషభే సప్తమీశ్రుతిః
నవమీ కిల గాంధారే మధ్యమేచ త్రయోదశీ॥

శ్లో॥ పంచమే స్యా త్సప్తదశీ వింశీ ధైవతగోచరా
ద్వావింశాచ నిషాదస్య శ్రుతిరో నియతః శ్రుతిః॥

తా॥ పదరు 22 శ్రుతులలో షడ్జమమునకు 4 వ శ్రుతియు, ఋషభమునకు 7 వ శ్రుతియు. గాంధారమునకు 9 వ శ్రుతియు. మధ్యమమునకు 13 వ శ్రుతియు, పంచమమునకు 17 వ శ్రుతియు, ధైవతమునకు 20 వ శ్రుతియును, నిషాదమునకు 22 వ శ్రుతియును ఇట్లేర్పడిన శ్రుతులు నియతశ్రుతు లనంబడును.

18. శుద్ధ వికృత స్వరలక్షణము

శ్లో॥ శుద్ధాశ్చ వికృతా శ్చేతి ప్రథమం ద్వివిధా స్స్వరా
నియత శ్రుతిసంపన్నాః స్వరా శ్శుద్ధా ఇతి స్మృతాః
శ్రుత్యుత్కృష్టాపకృష్టాస్తు వికృతాః ప్రతిపాదితాః॥

తా॥ స్వరములు శుద్ధములని, వికృతములని రెండు విధములు శుద్ధము అనగా నియతములయిన శ్రుతులలో కూడుకొన్న స్వరములు వికృతములనగా నియతశ్రుతులకు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని అయిన స్వరములు

19. గ్రామమూర్ఛనలయొక్క లక్షణము

శ్లో॥ గ్రామస్స్వరసమూహస్స్యాన్మూర్ఛనాదే స్సమాశ్రయః
షడ్జగ్రామ భవే దాద్యో మధ్యమగ్రామ ఏవచ
గాంధారగ్రామ ఇత్యేతి ద్గ్రామత్రయ ముదాహృతమ్॥

శ్లో॥ షడ్జమధ్యమనామానౌ గ్రామౌ గాయంతి మానవాః
నతు గాంధారనామానం స లభ్యో దేవయోనిభిః॥

శ్లో॥ గాంధారగ్రామ మాచష్టే తదా తం నారదో మునిః
ప్రవర్తతే స్వర్గలోకే గ్రామోసౌ న మహీతలే॥

శ్లో॥ క్రమా త్స్వరాణాం సప్తానా మారోహ శ్చావరోహణమ్
మూర్ఛనే త్యుచ్యతే గ్రామద్వయో తా స్సప్తసప్తచ॥

శ్లో॥ క్రమా ద్గ్రామత్రయే దేవబ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః
హేమంతగ్రీష్మవర్షాసు గాతవ్యా స్తే యథా క్రమమ్॥

తా॥ స్వర సమూహ మూర్ఛనలతో కలిసి యున్నది గ్రామ మని తెలియందగు. అది షడ్జగ్రామ మనియు, మధ్యమగ్రామ మనియు, గాంధారగ్రామ మనియు గ్రామములు మూడువిధములు. అందులో షడ్జమధ్యమను అను పేరుగలిగినటువంటి గ్రామములును జనుల వాడుకయందు ఉన్నవి గాంధార గ్రామమును నారదుడు అభ్యసించి దేవతలకు ఉపదేశించెను. అందువలన గాంధార గ్రామము స్వర్గలోకమునందేగాని భూతలమందు వాడుకలేదు. క్రమముగా సప్త స్వరములయొక్క ఆరోహణ అవరోహణ మూర్ఛనయనియు, అటువంటి మూర్ఛనలు ఏడుచేరి గ్రామమనియు, ఒక్కొక్క గ్రామమునకు ఏడేసి మూర్ఛనల చొప్పున ఈ షడ్జమధ్యమ గ్రామములకు 14 మూర్ఛనలు కలవు. క్రమముగా ఈ షడ్జ

మధ్యమ గాంధార గ్రామములకు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు అధిదేవతలు అవి హేమంత గ్రీష్మ వర్ష ఋతువులయందు పాడదగినవి.

20. సప్తమూర్ఛనల పేర్లు

శ్లో॥ షడ్జతూత్తరమంద్రా స్యా ద్రజనీ చోత్తరాయతా
శుద్ధషడ్జా మత్సరీకృ ద్దశ్వక్రాంతాభిరుద్గతా॥

శ్లో॥ మధ్యమే స్యాత్తు సౌవీర హారిణాశ్వా తతః పరమ్
స్యాత్కలోపగతా శుద్ధ మధ్యా మార్గీ చ కౌరవీ
హృష్యకే త్యథ తాసాంతు లక్షణం ప్రతిపాద్యతే॥

శ్లో॥ చతుర్ధా పృథక్ శుద్ధాః కాకలీకలితా స్తథా
సాంతారాశ్చ ద్వయోపేతా షట్పంచాశ దితీరితాః॥

శ్లో॥ నందావిశాలాసుముఖీ చిత్రాచిత్రవతీసుఖా
ఆలాపా చేతిగాంధార గ్రామే స్యుః సప్తమూర్ఛనాః॥

శ్లో॥ తాశ్చ స్వర్గే ప్రయోక్తవ్యా విశేషా స్తేన నోదితాః
తానస్యుమూర్ఛనాశుద్ధ షాడవౌడవదీరితాః॥

తా॥ షడ్జగ్రామమునకు ఉత్తరమంద్ర రజని ఉత్తరాయత, శుద్ధషడ్జ, మత్సరికృత్తు, అశ్వక్రాంత, హిరుగ్గత అని ఏడు మూర్ఛనలున్న. మధ్యమగ్రామమునకు సౌవీర, హారిణాశ్వ, కలోపగత, శుద్ధమధ్య, మార్గజ, కౌరవి, హృష్యక అని ఏడు మూర్ఛనలున్న. ఈ షడ్జమధ్యమ గ్రామములందలి 14 మూర్ఛనలున్న ప్రత్యేకముగా శుద్ధము, కాకలి, సాంతారము ద్వయోపేతము అని నాలుగు భేదములు పొందుటవలన 56 మూర్ఛనలయ్యెను గాంధార గ్రామమునకు నంద, విశాల, సుముఖి, చిత్ర, చిత్రవతి, సుఖ, ఆలాప అని ఏడు మూర్ఛనలు కలవు అవి స్వర్గమందే ఉపయోగపడుటవలన వాటికి మాత్రము విశేషభేదంబు లిందు చెప్పబడలేదు.

21. ఇది షడ్జగ్రామ మండలము. ఇవి మూర్ఛనల పేర్లు.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ఇది ఉత్తరమంద్ర అను మొదటి మూర్ఛన
రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	ఇది రజని అను రెండవ ,,
గ	మ	ప	ధ	ని	స	రి	ఇది ఉత్తరాయత అను మూడవ ,,
మ	ప	ధ	ని	స	రి	గ	ఇది శుద్ధషడ్జ అను నాల్గవ ,,
ప	ధ	ని	స	రి	గ	మ	ఇది మత్సరికృత్తు అను ఐదవ ,,
ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప	ఇది అశ్వక్రాంత అను ఆఱవ ,,
ని	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ఇది హిరుగ్గత అను ఏడవ ,,

22. ఇది మధ్యమగ్రామ మండలము. ఇవి మూర్ఛనల పేర్లు.

మ	ప	ధ	ని	స	రి	గ	ఇది సౌవీర అను మొదటి మూర్ఛన
ప	ధ	ని	స	రి	గ	మ	ఇది హరిణాశ్వ అను రెండవ ,,
ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప	ఇది కలోపనత అను మూడవ ,,
ని	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ఇది శుద్ధమధ్య అను నాల్గవ ,,
స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ఇది మార్గ అను ఐదవ ,,
రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	ఇది పౌరవి అను ఆఱవ ,,
గ	మ	ప	ధ	ని	స	రి	ఇది హృష్యక అను ఏడవ ,,

ఈ ప్రకారముగా మూర్ఛనలు శార్ఙ్గదేవరత్నాకరమందు విశేషించి చెప్పబడియున్నవి.

23. షడ్జశబ్దార్థము

శ్లో॥ నాసాకంఠ మురస్తాలు జిహ్వాదంతాంశ్చ సంస్పృశన్
షడ్జ స్సంజాయతే యస్మా త్తస్మా త్షడ్జ ఇతి స్మృతః॥

అనశ్చ॥ ఏతే స్వరా స్తు జాయంతే షడ్జా తే ఋషభాదయః
తేన షడ్జ ఇతి ప్రో క్తః స్వరోఽయం స్వరవేదిభిః॥

తా॥ నాసిక, కంఠము, ఉరస్సు, తాలువు, జిహ్వా, దంతములు అను నీయాఱు స్థానములయందు బుట్టునదిగాన షడ్జమనంబడును. * మఱియు, ఋషభము మొదలగు ఆఱుస్వరములు షడ్జమువలన జనించుటచే షడ్జమనంబడును.

24. స్వరశబ్దార్థము

శ్లో॥ స్వతో రంజయతి శ్రోతృచిత్తం స స్వర ఉచ్యతే॥

తా॥ స్వ. స్వకీయముగ రం, రంజించునది గాన స్వరమని చెప్పంబడును.

25. సప్తస్వరధ్వని దృష్టాంతములు

శ్లో॥ షడ్జం మయూరో వదతి గావో ఋషభాషిణః
అజావికంతు గాంధారం క్రౌంచః క్వణతి మధ్యమమ్॥

శ్లో॥ పుష్పసాధారణే కాలే పికః కూజతి పంచమమ్
ధైవతం హేషతే వాజీ నిషాదం బృంహతే గజః॥

తా॥ షడ్జస్వరమువలె నెమలి కూయును.

ఋషభ స్వరమువలె వృషభంబు ధ్వనించును.
గాంధార స్వరమువలె మేక శబ్దించును.
మధ్యమ స్వరమువలె క్రౌంచపక్షి పలుకును.
పంచమ స్వరమును వసంతఋతువునందు కోకిల కూయును.
ధైవత స్వరమువలె గుఱ్ఱము ధ్వనించును.
నిషాద స్వరమువలె ఏనుగు ఘీంకరించును.

26. సప్తస్వరములు . నామములు

శ్లో॥ షడ్జఋషభ గాంధారం మధ్యమం పంచమ స్తథా
ధైవతంనిషాదశ్చైవ సప్తస్వర విధీయతే॥

తా॥ ఈ సప్తస్వరములకు షడ్జమము, ఋషభము, గాంధారము, మధ్యమము, పంచమము, దైవతము, నిషాధము అని యౌగికనామములు. వీనికి ప్రతిగా ముచ్చారణ లాకర్యార్థ సంజ్ఞలు స, రి, గ, మ, ప, ధ, ని అను నీ యేడువర్ణములు ఏడు స్వరములుగా చేర్పరచబడినవి. ఈ సప్తస్వరంబులకు, ప్రకృతియని, వికృతియని రెండు నామములు. వానిలో షడ్జస్వరమును, పంచమ స్వరమును

చెప్పుటకై ప్రకృతిగానే చెప్పబడినవి తక్కిన రి, గ, మ, ధ, ని అని అయిదు స్వరములును, ప్రకృతి వికృతి భేదములు కలిగియుండుటచే పై చెప్పిన సప్తస్వరములును పదియారు భేదములు కలుగుచున్నవి వాని పేర్లు క్రింద వ్రాయబడియున్నవి

స్వరముల ప్రకృతి వికృతి భేదములు

	ప్రకృతి	వికృతి	వికృతి
స	షడ్జమము	లేదు	లేదు
రి	శుద్ధఋషభము	చతుశ్శ్రుతిఋషభము	షట్శ్రుతి రిషభము
గ	శుద్ధగాంధారము	సాధారణగాంధారము	అంతర గాంధారము
మ	శుద్ధమధ్యమము	ప్రతిమధ్యమము	లేదు
ప	పంచమము	లేదు	లేదు
ధ	శుద్ధధైవతము	చతుశ్శ్రుతిధైవతము	షట్శ్రుతి ధైవతము
ని	శుద్ధనిషాదము	కైశికనిషాదము	కాకలినిషాదము

ఈ ప్రకృతి వికృతులు కలిగిన పదియారు స్వరములును ఆరోహణావరోహణ గతిగా మూర్ఛనలై అనేక మూర్ఛనలచేత. అనంతా వై రాగాః యని అసంఖ్యేయములుగా అనేక రాగములను కల్పించుచున్నవి ఈస్వరములు ఒకదానికంటె నొకటి హెచ్చుచు పోయెనేని ఆరోహణమనియు తగ్గుచువచ్చెనేని అవరోహణమనియు చెప్పబడును. వీటియందు షడ్జమపంచమములను ఆధారముగా శ్రుతిగూర్చుకొని యంత్ర గాత్రములయందు వాడుకొనవలయును

27 స్థాయి ప్రకరణము

అనుభవమందు చతుశ్శ్రుతిఋషభమును, శుద్ధగాంధారమును, ఒక స్థానమందే పుట్టుచున్నవి ఈ ప్రకారము షట్శ్రుతి ఋషభమునకు సాధారణగాంధార మనియు, చతుశ్శ్రుతి ధైవతమునకు శుద్ధనిషాద మనియు షట్శ్రుతిధైవతమునకు కైశికనిషాద మనియు. ఒకధ్వనికే రెండేసి నామములు వాడుకయందున్నవి; గాన ప్రకృతి వికృతిచే కలిగిన స్వరస్థానములు పండ్రెండున్ను నామములు పదియారున్ను కలిగియున్నవి వాని వివరము క్రింద వ్రాయబడుచున్నది

ఉదాహరణము

ఇవి పదియారు నామములు

షడ్జమము	స		1
శుద్ధఋషభము	రి		2
చతుశ్శ్రుతి ఋషభము శుద్ధగాంధారము	రి గ	ఈ రెంటికి ధ్వని ఒకటే	3
షట్శ్రుతిఋషభము సాధారణ గాంధారము	రి గ	ఈ రెంటికి ధ్వని ఒకటే	4
అంతర గాంధారము	గ		5
శుద్ధమధ్యమము	మ		6
ప్రతిమధ్యమము	మ		7
పంచమము	ప		8
శుద్ధ దైవతము	ద		9
చతుశ్శ్రుతి దైవతము శుద్ధనిషాదము	ద ని	ఈ రెంటికి ధ్వని ఒకటే	10
షట్శ్రుతి దైవతము కైశిక నిషాదము	ద ని	ఈ రెంటికి ధ్వని ఒకటే	11
కాకలి నిషాదము	ని		12
షడ్జమము	స		-

ఇవి పండ్రెండు స్వరములు

ఇట్లు యీపై చెప్పిన షడ్జమును మొదలు ఆరోహణగతిగా మరల షడ్జమును వందుట ఒకస్థాయి యనంబడును. అది మంద్రము మధ్యము, తారము అని త్రివిధము. వీటి యన్నిటిలో మంద్రస్థాయి తక్కువ దయినది. మధ్యమస్థాయి మంద్రతారములకు మధ్యముండునది. తారస్థాయి ఈ రెంటికంటె హెచ్చైనది.

28. ఉదాహరణము

మంద్రస్థాయి	మధ్యస్థాయి	తారస్థాయి
		· · · · · · ·
స రి గ మ ప ధ ని	స రి గ మ ప ధ ని	స రి గ మ ప ధ ని
· · · · · · ·		

ఇందు నక్షత్రసంజ్ఞ గల గురుతులు, స్వరములకు క్రింద నుండెనేని మంద్ర స్థాయియనియు, స్వరములకు పై నుండెనేని తారస్థాయి యనియు, ఇట్టి లేకుండెనేని మధ్యస్థాయి యనియు చూపించుచున్నవి. మరియు, ఈ నక్షత్రము గురుతులవలన స్వరావళి గీతవర్ణకృతులు మొదలగు పాటలయొక్క స్వరములు ఏ స్థాయియందు ఉంటున్నవని తెలిసికొనవచ్చును.

29. దశవిధ గమకములు

శ్లో॥ ఆరోహ మవరోహంచ ఢాలుస్ఫురితకంపితాః
ఆహతః ప్రత్యాహతశ్చ త్రిపుచ్ఛాందోళమూర్ఛనాః॥

1.	ఆరోహణము	సరిగమ పదనిస
2.	అవరోహణము	సనిదప మగరిస
3.	ఢాలు	సప, సమ, సగ, సరి, సస
4.	స్ఫురితము	సపరిరి గగమమ
5.	కంపితము	పాపపపప, ఒక్క స్థానమునందు నిలిచి తంత్రి నల్లాడ్చుట
6.	ఆహతము	సరి రిగ గమ
7.	ప్రత్యాహతము	సని నిద దప
8.	త్రిపుచ్ఛము	ససస, రిరిరి, గగగ, మమమ
9.	ఆందోళము	సరిసపాప, రిగరిమామ
10.	మూర్ఛన	సరిగమపదని, రిగమపదనిస

30. వాదిస్వర లక్షణము

శ్లో॥ చతుర్విధ స్వరా వాదీ సంవాదీచ వివాద్యపి
అనువాదితతోప్యత్ర ప్రోక్తాదీచ చతుర్విధం॥

తా॥ వాది, సంవాది, వివాది, అనువాది యని స్వరములు నాలుగు విధములు.

ఉదాహరణము

వాదిస్వరము— సరిగమపధనిస - రిగమపధనిస - గమపధనిస - మపధనిస - పధనిస - ధనిస - నిస - స

సంవాదిస్వరము— సనిధపమగరిస - నిధపమగరిస - ధపమగరిస - పమగరిస - మగరిస - గరి–రిస స.

వివాదిస్వరము— సమ్మగరి - సరిగమ - రిప్పమగ - రిగమప - గద్దపమ - గమపధ - మన్నిధప - మపధని - ధస్సనిధ - పధనిస

అనువాదిస్వరము— సరిగ రిగమ - గపమ - మపధ - ధనిస

ఈ నాలుగు విధములున్ను స్వరసంచారములలో ముఖ్యములై యున్నవి.

31. సప్తతాళములు

శ్లో॥ ధ్రువోమఠ్యరూపకశ్చ ఝంపా త్రిపుట ఏవచ
ఆటతాళేకతాళశ్చ సప్తతాళాః ప్రకీర్తితాః॥

తా॥ ధ్రువతాళము, మఠ్యతాళము, రూపకతాళము, ఝంపెతాళము, త్రిపుటతాళము, అటతాళము, ఏకతాళము అని తాళములు ఏడు.

32. సప్తతాళములు ఏర్పరచినవారు

శ్లో॥ భరతోదత్తిళశ్చైవ ఆంజనేయో మతో ధ్రువః॥

తా॥ భరతాచార్యులును, దత్తిళాచార్యులు, ఆంజనేయులును కలిసి ధ్రువతాళమును ఏర్పరచినారు.

శ్లో॥ మఠ్యతాళస్య కర్తారో మతంగార్జునకోహలాః॥

తా॥ మతంగ మహామునిన్ని, అర్జునుడున్ను, కోహలాచార్యులును కలిసి మఠ్యతాళమును చేసినారు.

శ్లో॥ ఆంజనేయః కుంభజోపి యాజ్ఞవల్క్యస్తు రూపకే॥

తా॥ ఆంజనేయులున్ను, కుంభజోపి అనగా అగస్త్యులున్ను, యాజ్ఞవల్క్యుడును కలిసి రూపకతాళమును చేసినారు.

శ్లో॥ నందీశో భరతో శౌనః ఝంపాయాంచైవ సత్తధా॥

తా॥ నందికేశ్వరుడు. భరతాచార్యులు, శౌనకాది మహామునియు కలిసి ఝంపె తాళము చేసినారు.

శ్లో॥ నిశాచరపతిః బ్రహ్మ త్రిపుటే శంఖపాలకః॥

తా॥ నిశాచరపతి అనగా రావణాసురుడున్ను. బ్రహ్మదేవుడున్ను, శంఖపాలకుడును కలిసి త్రిపుటతాళమును చేసినారు.

శ్లో॥ బలిః కౌమార దేవేంద్రా ఆటతాళ సముద్భవః॥

తా॥ బలిచక్రవర్తియు, దేవేంద్రుడును, కుమారస్వామియు కలిసి ఆటతాళమును చేసినారు.

శ్లో॥ మహతాంచాపి సర్వేషాం ఏకతాళ సమం విదుః॥

తా॥ సమస్తమైనవారి అనుమతుల ప్రకారము ఏకతాళమును సమముగ చెప్పినారు.

33. సప్తతాళముల అంగలక్షణము

శ్లో॥ లఘుచద్రుతద్విలఘుచ ధ్రువతాళాంగ మేవచ॥	I O I I
,, లఘుద్రుత లఘుశ్చైవ మఠ్యతాళే ఇతి స్మృతః	I O I
,, ద్రుతమేకం లఘుర్యేకో రూపకస్య ప్రకీర్తితః॥	O I
,, లఘుచానుద్రుతంచైవ ద్రుతో ఝంపేతికీర్తితః	I ◡ O
,, లఘుద్రుత ద్రుతశ్చైవ త్రిపుట తాళాంగ మేవచా॥	I O O
,, లఘుద్వంద్వం ద్రుతిద్వంద్వం అటతాళాంగ మేవచా॥	I I O O
,, ఏకతాళే లఘుస్మృతః॥	I

తా॥ ధ్రువతాళమునకు ఒక ద్రుతము మూడు లఘువులును. మఠ్యతాళమునకు రెండు లఘువులు ఒక ద్రుతమును, రూపకతాళమునకు ఒక ద్రుతము ఒక లఘువును, ఝంపెతాళమునకు లఘువు అనుద్రుతము ద్రుతమును. త్రిపుటతాళమునకు

లఘువు రెండు ద్రుతములును, అటతాళమునకు రెండు లఘువులు రెండు ద్రుతములును, ఏకతాళమునకు ఒక లఘువును ఈ ప్రకారము భరతాచార్యులు మొదలగువారి వలన నియమించబడినవి

34. సప్త తాళములకు ఘాతలు

ఘాత అనగా చేతితో కొట్టెడు దెబ్బకు పేరు

శ్లో॥ ధ్రువతాళే చతుర్ఘాతే మఠ్యకాయాం త్రయో మతః
రూపకేతు ఝంపాయాం త్రయం త్రిపుట చత్రయం
అటతాళేతు చత్వారో ఏకతాళేతు ఏకకః॥

తా॥ ధ్రువతాళమునకు ఘాతలు నాల్గును, మఠ్యతాళమునకు ఘాతలు మూడును, రూపక తాళమునకు ఘాతలు రెండును, ఝంపెతాళమునకు ఘాతలు మూడును, త్రిపుటతాళమునకు ఘాతలు మూడును అటతాళమునకు ఘాతలు నాల్గును ఏకతాళమునకు ఘాత ఒకటియు నుండునని భరతాచార్యులవలన చెప్పబడెను. మఱియు పాటలు మొదలగునవి పాడబడునపుడు తాళము మధ్యమముగా వేయవలసినపుడు, ఆ యా తాళములు ఘాతలచేతనే వేయబడును. ఇదియునుగాక, కంచు మొదలగు లోహతాళములతో వాయించునపుడు ఆ యా తాళములు ఘాతలవల్లనే వేయబడును

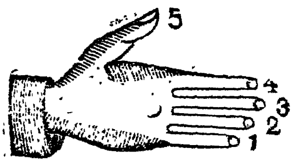
35. తాళములయొక్క షడంగములు

షడంగముల పేర్లు	అంగ సంజ్ఞ	అక్షర కాలము
అనుద్రుతము	◡	1
ద్రుతము	o	2
లఘువు	।	4
గురువు	S	8
ప్లుతము	।S	12
కాకపాదము	+	16

36 తాళమునకు గల జాతులు

ఐదుజాతుల పేర్లు	అక్షరములు
చతురశ్రజాతి	4
తిశ్రజాతి	3
మిశ్రమజాతి	7
ఖండజాతి	5
సంకీర్ణ జాతి	9

ఈ షడంగములలో అనుద్రుతము, ద్రుతము లఘువు అనే ఈ మూడంగములు మాత్రము పై నుదహరించిన సప్త తాళములయందు నుపయుక్తములై యున్నవి. తక్కినవి నూటొక్క తాళములయందు ప్రయోగింపబడి యున్నవి. మఱియు ఏ తాళములకైనను అనుద్రుతము ఒక అక్షరమును, ద్రుతము రెండక్షరములును, లఘువు నాలుగక్షరములును కలిగియుండును. ఇందులో లఘువు మాత్రము జాతి భేద మగుచున్నది లఘువును జాతిభేదముగా వేయుటకు చేతివ్రేళ్ళయొక్క పేర్లను దెలిసియుండవలయును గాన. వాటి పేర్లు క్రింద వ్రాయబడినవి.

౫ ఈ అంకెగలది, అంగుష్ఠమనే వ్రేలు.
౪ ఈ అంకెగలది, తర్జని వ్రేలు
౩ ఈ అంకెగలది, మధ్యమ వ్రేలు.
౨ ఈ అంకెగలది, అనామికమను వ్రేలు.
౧ ఈ అంకెగలది, కనిష్ఠకయనే చిటికెని వ్రేలు

ఈ ఐదు వ్రేళ్ళయందు చతురశ్ర, త్రిశ్ర, మిశ్ర, ఖండ, సంకీర్ణములతో ఐదు జాతుల లఘువులను వేసెడి క్రమ మెటులనో చూడుడు.

చతురశ్రజాతి లఘువు వేయవలసినపుడు, తొలుత ఘాతయు, తరువాత చిటికెనవ్రేలును, అటువలెనే అనామిక, మధ్యమవ్రేలువరకు నాలుగక్షరములు వేయుట చతురశ్రజాతి లఘు వనంబడును.

త్రిశ్రజాతి లఘువు: ఘాత మొదలుకొని అనామిక మను వ్రేలువఱకు మూడక్షరములు నడుపుట త్రిశ్రజాతి లఘు వనంబడును.

మిశ్రజాతి లఘువు ఘాత మొదలుకొని అంగుష్ఠమువఱకు బోయి మరల చిటికెన వ్రేలువఱకు ఏడు అక్షరములు వేయుట మిశ్రజాతి లఘు వనంబడును.

ఖండజాతి లఘువు: ఘాత మొదలు తర్జని వ్రేలువఱకు ఐదక్షరములు వేయుట ఖండజాతి లఘు వనంబడును.

సంకీర్ణజాతి లఘువు ఘాత మొదలు అంగుష్ఠమనే వ్రేలువరకు బోయి, మరల చిటికెన, అనామిక, మధ్యమ వ్రేలువరకు తొమ్మిదక్షరములు క్రమముగా వేయుట సంకీర్ణజాతి లఘు వనంబడును.

ఇందువల్లనే సప్తతాళములు ఐదుజాతులచే ముప్పదిఐదు తాళము లగుచున్నవి. వాటి వివర మిక్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

ముప్పదియైదు తాళముల విమర్శ పథకము

సంఖ్యా క్రమము	సప్త తాళ ముల పేర్లు	తాళ అంగ చిహ్నలు	త్రిశ్రజాతి తాళ ములు	అక్షర సంఖ్య	చతురశ్ర జాతి తాళ ములు.	అక్షర సంఖ్య	ఖండజాతి తాళ ములు	అక్షర సంఖ్య	మిశ్రజాతి తాళ ములు	అక్షర సంఖ్య	సంకీర్ణజాతి తాళ ములు	అక్షర సంఖ్య
1	ధ్రువ	।○।।	మణి	11	శ్రీకర	14	ప్రమాణ	17	పూర్ణ	౨౩	భువన	29
౨	మఠ్య	○।	సార	౮	సమ	10	ఉదయ	12	ఉదీర్ణ	16	రావ	20
౩	రూపక	○।	చక్ర	౫	పత్తి	6	రాజ	7	కుల	9	బిందు	11
౪	ఝంప	।◡○	కదంబ	౬	మధుర	7	చణ	8	సుర	10	కర	12
5	త్రిపుట	।○○	శంఖ	7	ఆది	8	దుష్కర	9	లీల	11	భోగ	13
౬	అట	।○○	గుప్త	10	లేఖ	12	విదళ	14	లోయ	18	ధీర	22
7	ఏక	।	సుధ	3	మాన	4	రత	5	రాగ	7	వసు	9

37 రాగస్థానముల విమర్శ

ఈ క్రింద నుండు స్వరావళి గీతములకు గల రాగముల యొక్క మేళము లేకపోయినను వాటిపై నే నుదాహరింపబడియున్నవి. ఆయా రాగస్థానములను ఈ క్రింద వ్రాయబడియున్న గురుతులనుబట్టి తెలిసికొనవలయును.

శు—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, శుద్ధమనియు
చ—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, చతుశ్రుతియనియు
ష—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, షట్శ్రుతియనియు
సా—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, సాధారణగాంధార మనియు
అం—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, అంతరగాంధార మనియు
ప్ర—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, ప్రతిమధ్యమనియు
కై—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, కైశికనిషాద మనియు
కా—అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, కాకలినిషాద మనియు
నూహించవలెను.

ఉ దా హ ర ణ ము

మాయామాళవగౌళ రాగము

నెం. 1	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
	,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా	,,	ఇది అవరోహణము

నెం 2. మాయామాళవగౌళ—స, శు రి, అం గ, శు మ, ప, శు ధ, కా ని.

ఇట్లు పై నుదాహరించిన ప్రకారము రాగముయొక్క ఆయాస్థానములను తెలి యుటకై 1 వ నెంబరు పద్ధతిగాను, 2 వ నెంబరు పద్ధతిగాను, స్వరములక్రిందను గాని, ప్రక్కనుగాని, ఏయే అక్షరములు గుఱుతులుగా వ్రాసియుండునో ఆ స్వరము లను ఆయా స్థానములని యెఱుంగవలెను.

మఱియు పై నుదాహరించిన 1, 2 నెంబర్లుగల మాయామాళవగౌళ రాగము యొక్క స్వరస్థానము లెవ్వి యనగా, షడ్జమము, శుద్ధరిషభము, అంతర గాంధారము, పంచమము, శుద్ధధైవతము, కాకలి నిషాదము అనునవి. ఇట్లే ఇతర రాగముల యొక్క స్వరస్థానములు ఇవి ఇవి యని గ్రహించవలయును.

38. శ్రుతిచేయు పద్ధతి

తంత్రవాద్యాదులయందు సంగీతమునభ్యసించువారలు ముఖ్యముగా శ్రుతిని చేసి కొను విధమును దెలిసికొనవలెను. సంగీతమునకు మూలాధారమైనది శ్రుతి. అట్టి శ్రుతిని దెలిసియుండుట సంగీతవిద్య నభ్యసించు ప్రతిమనుజునకు నావశ్యకము. ఇప్పుడు శ్రుతిని గూర్చుకొను విధము తెలియక, పాడుచున్న వారిని అనేకులను జూచుచునే యున్నారము. మఱియు కొందఱు తంత్రములు గలవారున్ను శ్రుతిని చేయు విధము దెలియక ఒకరి సహాయమును కోరుట కలదు. అట్టి సహాయులు లేనప్పుడు మిక్కిలి కష్టతరము గాన, శ్రుతిజ్ఞానమును ముఖ్యముగా గలిగియుండవలయును. తంబురను గాని, ఫిడేల్ను గాని శ్రుతిని చేయునపుడు తొలుత షడ్జమ తంత్రిని హెచ్చించి పీటవద్దనుండి బిరడాలకు సమీపమున నుండు మెట్టువద్దకు ఒక దారమును పై చెప్పిన మెట్టువద్దనుండి కొలిచి, ఆ కొలత చివర దేనితోనైనను గుఱుతు చేసి ఆ గుఱుతుమీద మనవ్రేలు ఉంచి మీటినట్లయిన, అది పంచమ స్వరము పలుకును. ఆ నాదములో రెండవతంత్రిని చేర్చిన యెడల శ్రుతియగును. ఆ శ్రుతిని 'పా, పా' యని యూహించి పాడుకొనవలెను.

ఇట్టి అపూర్వమైన ఈ సులభమార్గము విద్యార్థుల కత్యంతోపయుక్తము.

39. ఫిడెల్ వాయిద్య ప్రకరణము

1. ఫిడెల్, వీణ మొదలగు జంత్రవాద్యముల నభ్యసించువారును, గాత్రవిద్య నభ్యసించువారును ఈ గ్రంథమందుండు స్వరావళి మొదటనుండి గీతములవఱకు సాధకము చేయు విధములను గమనింపుడు ఫిడెల్ యందు ప్రథమ కాలములో స్వరములు వాయించవలసినపుడు. విళంబముగా నొక్కొక్క కమానుగీతకు ఒక్కొక్క స్వరము పలుకులాగునను, ఆయొక్క కమానులోని రెండవ కాలమున రెండేసి స్వరములు పలుకులాగునను, మూడవ కాలమున కమాను ఒకటికి నాలుగేసి స్వరముల చొప్పునను, నాల్గవ కాలమున కమాను ఒకటికి ఎనిమిదేసి స్వరముల చొప్పునను ఈవిధంబున స్వరావళి, జంటలు, అలంకారములు, గీతములు మొదలగునవి ఫిడెల్ యందు సాధకము చేయవలెను.

2. గాత్రమునందు స్వరావళి మొదలగునవి సాధకము చేయవలసినపుడు, చేతితో వేసెడు తాళాక్షరమునకు ప్రథమకాలమున వ్రేలికి ఒక స్వరము చొప్పునను, రెండవ కాలమున వ్రేలికి రెండేసి స్వరముల చొప్పునను, 3 వ కాలమున వ్రేలికి నాల్గేసి స్వరముల చొప్పునను, నాల్గవ కాలమున వ్రేలికి ఎనిమిదేసి స్వరముల చొప్పునను తాళమునకు సరిపోవుచుండుని గాత్రములయందు సాధకము చేయవలయును. మఱియును ఫిడెల్ వాయించువారికి కమానుయొక్క నడకచేతనే తాళగతిని దెలియుటకు హేతువగుచున్నది వీణ మొదలగు నఖవాద్యములవారికి మీటుయొక్క నడకయే తాళగతిని దెలుపును గాత్రపాటకులకు చేతియొక్క నడకవలనచే తాళగతిని దెలియుచున్నది.

ఈ పై జెప్పిన పద్ధతుల ప్రకారము స్వరావళి మొదలగునవి అనులోమ, విలోమ క్రమమున సాధకము జేసినయెడల తాళముయొక్క కాలపరిమాణము దృఢపడుటకు హేతువగుచున్నది.

40. అనులోమ, విలోమ క్రమము

అనులోమ మనగా— ఫిడెల్ యందు ప్రథమకాలముగా కమాను వేయుచు, ఆ కమాను లోనే క్రమముగా 1-2-3-4 కాలములవఱకు స్వరములను పలికించునది 'అనులోమ' మనబడును.

విలోమ మనగా—స్వరములను ప్రథమ కాలముగా పడుపుచు, కమానుచేత 1-2-3-4 కాలములుగా వాయించునది 'విలోమ' మనబడును.

మఱియు, గాత్రమునందు నభ్యసించువారలు చేతితో ప్రథమకాలముగా తాళము వేయుచు నోటితో 1-2-3-4 కాలములు స్వరము పాడుట అనులోమ మనంబడును. స్వరములను ప్రథమకాలముగా పాడుచు, చేతితో వేసెడు తాళాక్షరములను 1-2-3-4 కాలములు నడిపించునది విలోమ మనంబడును. ఇట్లు స్వరము లన్నిటియందును అనులోమ విలోమ క్రమమున సాధకము చేయవలయును.

41. వీణావాయిద్య ప్రకరణము

వీణకు ఏడుతంత్రులు గలవు. అందు 1. అనుమందరము, 2. మందరము, 3. మంద్ర పంచమము, 4. షడ్జమము, ఇట్టి నాల్గున్నూ పైనవేయు తంత్రులు ప్రక్కన శ్రుతికి, తాళమున కుపయుక్తముగ మూడు తంత్రు లమర్చియుండును. 1. షడ్జమము, 2. పంచమము, 3. తారము కలవు. వాయించునప్పుడు కుడిచేతితో మీటుచు, దాని కమర్చియున్న 24 మెట్లనగా రెండుస్థాయిలు. దానిలో స్వరములకు యెడమచేతి యొక్క వ్రేళ్ళతో మెట్టుమీద అదిమిపెట్టి ఆ యా స్వరములను పలికించవలెయును. షడ్జమము నాల్గవతీగెయై యున్నది. ఆ తీగెయే మధ్యమస్థాయికి ప్రారంభ షడ్జమము అందువల్ల మీటినయెడల ఆ షడ్జమమే పల్కును. (స) శుద్ధరిషభము, మేరువుగాక మొదటిమెట్టు శుద్ధరిషభము పల్కును నాల్గవమెట్టు అంతర గాంధారము, అయిదవమెట్టు శుద్ధమధ్యమము. ఏడవమెట్టు పంచమము. ఎనిమిదవమెట్టు శుద్ధదైవతము. పదకొండవమెట్టు కాకలినిషాదము. పండ్రెండవమెట్టు తారషడ్జమము. ఈ మెట్ల నుపయోగించిన యెడల మనకు సంగీతమును ప్రారంభించు మాయామాళవగౌళ రాగ స్థానము లగును. విశేషము లన్నియు గురుముఖతః తెలిసికొనవలయును.

42. గోటువాయిద్య ప్రకరణము

ఈ వాయిద్యము వీణెననుసరించియె యన్ని విషయము లుండును. కాని వీణకు వలె దీనికి మెట్లుండవు. పైనమీటినగానే మీటుచు యెడమచేతి యొక చిన్న కొయ్య ముక్కనుపట్టి దానితో పైతంత్రులయెడ నాయాస్వరముల ధ్వనులనుబట్టి వాయించ వలయును.

43. ఫ్లూటువాయిద్య ప్రకరణము

ఇది వేణు (అనగా వెదురు) చేత తయారుచేయబడి సప్తరంధ్రములుకల్గియుండును. దానియొక్క మొదటిలో ఒక పెద్ద రంధ్రముండును. దానిలోనె గాలి వదలుచు యీ యేడు రంధ్రములనే సగముమూత, పాతికమూత వ్రేళ్ళతో మూయుటవల్ల పన్నెండు స్థానములు కలుగుచున్నవి. ఇది అనుభవవేద్యము.

44. షట్కాలముల విమర్శ

ప్రథమ కాలము: సా , ||
రెండవ కాలము: సా , , , , , , , , , , , , , , , రీ , , , , , , , , , , , , , , , ||
మూడవ కాలము: సా , , , , , , , రీ , , , , , , , గా , , , , , , , మా , , , , , , , ||
నాల్గవ కాలము: సా , , రీ , , గా , , మా , , పా , , ధా , , నీ , , సా , , ||
ఐదవ కాలము: సా రీ గా మా పా ధా నీ సా సా నీ ధా పా మా గా రీ సా||
ఆరవ కాలము: సరిగమపధనిససనిధపమగరిససరిగమపధనిససనిధపమగరిస||

తాళముయొక్క ఒక యక్షరమునకు మాత్రమే వ్రాయబడెను గాన తాళాంతము వరకును ఇట్లే యూహించునది.

ఓమ్

శ్రీరస్తు

క్రొత్త

సంగీతవిద్యాదర్పణము

వందన శ్లోకము

శ్లో॥ చైతన్యం సర్వభూతానాం నిర్వృతిర్జగదాత్మనామ్
నాదబ్రహ్మ తదానంద మద్వితీయ ముపాస్మహే॥

సంగీతము నాదప్రధానంబై యంత్రగాత్రములయందు సర్వవిద్యాసమూహ వశ్యకర మధురమై, కృమి పశు పక్ష్యాదులకును పారవశ్య దాయకంబై ఐహికాముష్మిక సుఖదాయకంబునై యొప్పుచుండు శాస్త్రము. అట్టి సంగీతశాస్త్రమును అభ్యసించువారలు తొలుత శ్రుతి కూర్చుకొని పిమ్మట స రి గ మ ప ధ ని స. స ని ద ప మ గ రి స అను యీ స్వరములను ఆరోహణ అవరోహణగతిగా, ఆదితాళము వేసికొని, కాలము తెలిసి హెచ్చుతక్కువలు గానియట్లు తాళమునకు సరిపడునట్లు చేసికొని, మందరవిళంబముగా ప్రథమకాలమును, పిమ్మట ద్వితీయ కాలమును, అనంతరము తృతీయ కాలమును, తదనంతరము చతుర్థకాలమును, క్రమముగా ఆ యా రాగములయొక్క సర్వస్థానములను గురుతెఱిగి సాధకము చేయవలెను.

మఱియును, ఆదితాళము ఒక్క లఘువును, రెండు ద్రుతములను గలది. దీని అంగసంజ్ఞ । ౦ ౦ ఇందు నిలువు గీటుగల గురుతు లఘువనియు, రెండు సున్నాలు రెండు ద్రుతము లనియు తెలియవలెను. ఈ ఆదితాళముయొక్క లఘు ద్రుతములను వేసెడి క్రమ మెటువలెనంటే, తొలుత లఘువును పిమ్మట రెండు ద్రుతములను వేయవలెను. లఘువు అనగా ఘాత మొదలు మధ్యమ వ్రేలు వఱకును నాలుగక్షరములు వేయునది.

ద్రుత మనగా, దెబ్బ ఉసి వేయుట. అందు ఉసి యనగా, దెబ్బవేసిన చేతిని కుడివైపున విసరుట. ఇట్లే రెండవ ద్రుతమును వేయవలెను. దీని వివరము క్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

1. రాగస్వరావళివరుసలు

15 వ మేళకర్త, స - శురి - అంగ - శుమ - ప - శుధ - కాని

మాయామాళవగౌళ రాగము - ఆదితాళము. 8 అక్షరములు

I ఇది లఘువు				O ఇది ద్రుతము		O ఇది ద్రుతము	
ఘాత	చిటికినవ్రేలు	అనామికవ్రేలు	మధ్యవ్రేలు	దెబ్బ	ఉపి	దెబ్బ	ఉపి
			ప్రథమ	కాలము			
స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ṡ
ṡ	ని	ధ	ప	మ	గ	రి	స
			రెండవ	కాలము			
సరి	గమ	పధ	నిṡ	ṡని	ధప	మగ	రిస
			మూడవ	కాలము			
సరిగమ	పధనిṡ	ṡనిధప	మగరిస	సరిగమ	పదనిṡ	ṡనిదప	మగరిస
			నాల్గవ	కాలము			
సరిగమపధనిṡ	ṡనిధపమగరిస	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస	సరిగమపదనిṡ	ṡనిధపమగరిస	సరిగమపధనిṡ	ṡనిధపమగరిస

ఇట్లు ఈ క్రింద వ్రాసియుండు స్వరముల అన్నిటియందును, పైజెప్పిన 1, 2, 3, 4 కాలముల పద్ధతిని సాధకము చేయవలయును. షట్కాలములను సాధకము చేయువారు షట్కాలముల విమర్శ వ్రాయబడిన పద్ధతినిజూచి తెలుసుకొనవలెను.

2\. స రి గ మ - స రి గ మ - స రి గ మ - ప ధ ని స̇

స̇ ని ధ ప - స̇ ని ధ ప - స̇ ని ధ ప - మ గ రి స

3\. స రి గ మ - స రి స రి - స రి గ మ - ప ధ ని స̇

స̇ ని ధ ప - స̇ ని స̇ ని - స̇ ని ధ ప - మ గ రి స

4\. స రి గ మ - పా స రి - స రి గ మ - ప ధ ని స̇

స̇ ని ధ ప - మా స ని - స̇ ని ధ ప - మ గ రి స

5\. స రి గ మ - ప మ గ రి - స రి గ మ - ప ధ ని స̇

స̇ ని ధ ప - మ ప ధ ని - స̇ ని ధ ప - మ గ రి స

6\. స రి గ మ - ప మ ధ ప - స రి గ మ - ప ధ ని స̇

స̇ ని ధ ప - మ ప గ మ - స̇ ని ధ ప - మ గ రి స

7\. స రి గ మ - స మ గ రి - స రి గ మ - ప ధ ని స̇

స̇ ని ధ ప - స ప ధ ని - స̇ ని ధ ప - మ గ రి స

8\. స రి గ మ - పా గ మ - పా , , - పా , ,

గ మ ప ధ - ని ధ ప మ - గ మ ప గ - మ గ రి స

9\. సా̇ ని ధ - నీ ధ ప - ధా ప మ - పా పా

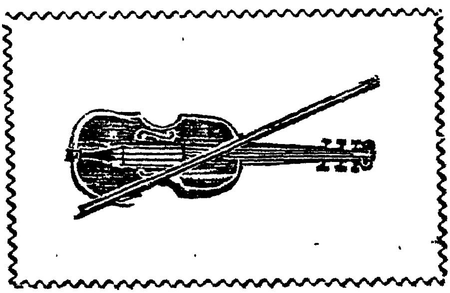
గ మ ప ధ - ని ధ ప మ - గ మ ప గ - మ గ రి స

10\. స రి గ మ - ప ధ ని స̇ - రీ̇ సా̇ - ని ధ ని స̇

నీ నీ - ధ ప ధ ని - ధా ధా - ప మ ప ధ

పా పా - మ గ మ ప - మా మా - గ రి గ మ

స ని ధ ని - మ గ రి స - స̇ ని ధ ప - మ గ రి స

2. మోహనరాగము—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	ప	ధ	స̇	స̇ ధ ప గ రి స
,,	చ	అం	,,	చ	,,	అవరోహణము

1. సా రి గ - ప ధ సా - సా ధ ప - గ రి సా ||

2. స రి గ రి - గ ప ధ స̇ - స̇ ధ ప గ - ప గ రి స ||

3. సా రి గ - రి గ ప - గా ప ధ - పా ధ స̇ ||
   సా ధ ప - ధా ప గ - పా గ రి - గా రి స ||

4. స రి రి గ - పా ప గ - ధ ధ పా - గ గ పా ||
   ప ధ సా - స̇ ధ ధ ప - స̇ ధ ధ ప - ప గ రి స ||

5. స రి గ రి - గ ప గ ప - గ ప ధ స̇ - సా సా
   రి̇ స̇ ధ ప - స̇ ధ ప గ - ధ ప గ రి - ప గ రి స ||

6. స రి గ ప - ధ ప గ రి - గ రి గ ప - గ ప ధ స̇
   గ ధ ప గ - రి గ ప ధ - స̇ ధ ప గ - ప గ రి స ||

7. స రి గ రి - గ ప ధ ప - గ ప గ ప - గ ప ధ స̇
   స̇ ధ ప ధ - ప గ రి స - స̇ ధ ప గ - ప గ రి స ||

8. స రి గ రి - గా రి గ - పా , , - సా , ,
   గ ప ధ ప - ధ స̇ ధ ప - గ ప ధ ప - గ గ రి స

9. స రి గ రి - గ ప గ రి - స రి గ ప - గ ప ధ స̇
   స̇ ధ ప ధ - ప గ ప ధ - స̇ ధ ప గ - ప గ రి స ||

10. స రి గ రి - గా రి గ - ప గ పా - ధ ప ధా ||
    గ ప ధ ప - ధ స̇ ధ ప - గ ప ధ ప - ప రి గ గ ||

3. తోడిరాగము—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	మ	ధ	ని	స	స ని ధ మ గ రి స
౼	షు	సా	షు	షు	[illegible]	..	అవరోహణము

1. స రి గ మ - ధ ని సా - స ని ధ మ - గ రి సా ॥

2. స రి గ మ - గ మ గ మ - గ మ ధ మ - ధ ని సా
   స ని ధ మ - ని ధ మ గ - ధ మ గ రి - మ గ రి స ॥

3. స రి గ మ - ధ మ గ రి - స రి గ మ - ధ ని సా
   స ని ధ మ - గ మ ధ ని - స ని ధ మ - గ రి సా ॥

4. స రి గ మ - రి గ మ ధ - గ మ ధ ని - మ ధ ని స
   స ని ధ మ - ని ధ మ గ - ధ మ గ రి - మ గ రి స ॥

5. స రి గ మ - మ ని ధ మ - స రి గ మ - ధ ని సా
   స ని ధ మ - గ రి గ మ - స ని ధ మ - గ రి సా ॥

6. స రి గ మ - ధ మ గ మ - స రి గ మ - ధ ని సా
   స ని ధ మ - గ మ ధ మ - స ని ధ మ - గ రి సా ॥

7. స రి గ మ . ధా గ మ . ధా . . . ధా ,,
   గ మ ధ ని . స ని ధ మ . గ మ గ రి . గ రి సా ॥

8. స రి గ రి . రి గ మ గ . గ మ ధ మ . ధ ని సా
   స ని ధ ని . ని ధ మ ధ . ధ మ గ మ . గ రి సా ॥

9. స రి గ మ . ధ మ ని స . స రి గ మ . ధ ని సా ॥
   స ని ధ మ . గ మ రి గ . స ని ధ మ . గ రి సా ॥

10. స రి గ మ . ధ ని సా . రి స స ని . ని ద ధ మ
    ని ద ధ మ . మ గ మ ని . ధ మ మ గ . మ గ రి స ॥

28

4. ధీరశంకరాభరణము—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
,,	ఆ	రో	హ	,,	ణ	ము	,,	అవరోహణము

1. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా ,, - సా ,,
 ధ ని స రి - స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

2. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా ,, - సా ,,
 ధ ని స రి - స స రి స - స రి స ని - ధ ప మ ప
 ధ ని స రి - స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

3. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా ,, - సా ,,
 ధ ని స రి - గ రి స రి - స రి స ని - ధ ప మ ప
 ధ ని స రి - స స రి స - స రి స ని - ధ ప మ ప
 ధ ని స రి - స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

4. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా ,, - సా ,,
 ధ ని స రి - గ మ గ రి - స రి స ని - ధ ప మ ప
 ధ ని స రి - గ రి స రి - స రి స ని - ధ ప మ ప
 ధ ని స రి - స స రి స - స రి స ని - ధ ప మ ప
 ధ ని స రి - స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

5. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా ,, - సా ,,
 ధ ని స రి - గ మ ప మ - గ మ గ రి - స ని ధ ప
 ధ ని స రి - గ మ గ రి - స రి స ని - ధ ప మ ప
 ధ ని స రి - గ రి స రి - స రి స ని - ధ ప మ ప॥

ధ ని స రి - స స రి స - స రి స ని - ధ ప మ ప

ని ని స రి - స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

స రి గ మ - ప ధ ని స - సా , , - సా , ,

సరిగరిరిస - నిసరిసని - ధనిసనినిధ

మ ప ధ ని - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

7. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా , , - సా , ,

గరిరిసని రిససనినిధ - సనినిధధప -

నిదధపపమ - ధపపమమగ - మపగమపధ

స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

8. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా , , - సా , ,

సస్సరిసని - నిన్నిసనిధ - దద్ధనిధప

ధప్పధపమ - మమ్మపమగ - మపగమపధ

స ని ధ ప - స ని ధ ప - మ గ రి స

9. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా , , - సా , ,

సరి గారిస - ని స రి స ని - ధ ని సా ని ధ

ప ధ ని ధ ప - మ ప ధా ప మ - గ మ పా మ గ

మ ప ధ ని - స ప ధ ప - మ గ రి స॥

10. స రి గ మ - ప ధ ని స - సా , , - సా , ,

సా రి గ రి స - ని స రి స ని - ధా ని స ని ధ

పా ధ ని ధ ప - మా ప ధ ప మ - గా మ ప మ గ

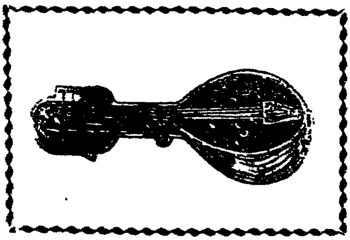
మ ప ధ ని - స ని ధ ప - మ గ రి స॥

౬. మధ్యమావతిరాగము - ఆదితాళము

౮. అక్షరములు

స	రి	మ	ప	ని	స	స ని ప మ రి స
ఆ	రో	హ	ణ	ము	,,	అవరోహణము

1. సా రి మా - ప ని సా - సా ని ప - మ రి సా॥
2. స రి మ ప - మ ప ని స - స ని ప మ - ప మ రి స॥
3. స రి మ స - ని ప ని స - స ని ప మ - రి మ రి స॥
4. స రి మ రి - మ ప ని ప - స ని ప ని - ప మ రి స॥
5. స రి మా - ప మ ని ప - స రి మ ప - మ ప ని స
   స ని పా - మ ప రి మ - స ని ప మ - ప మ రి స॥
6. స రి మ రి మా - మ ప ని ప నీ - స ని సా -
   ప ని స ని - స రి స ని - ప ని స ని - ప మ రి స॥
7. స రి మా ప - ని ప మ రి - స రి మ ప - ని ప ని స
   స ని ప మ - రి మ ప ని - స ని ప మ - రి మ రి స॥
8. స రి మ రి - రి మ ప మ - మా ప ని ప - ని ని సా
   స ని ప ని - ని ప మ ప - ప మ రి మ - రి రి సా॥
9. సా రి మా ప మ రి స - స రి మ ప - ని ని సా॥
   సా ని ప - మ ప ని స - స ని ప మ - రి రి సా॥
10. స రి మ రి - రి మ ప ని - మ ప ని స - సా సా
    స రి స రి స ని - ప ని స ని ప మ - రి మ రి స॥ -

జంట వరుసలు

1. మాయామాళవగౌళ—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇ ని ధ ప మ గ రి స
శు	అం	శు	,,	శు	కా	,,	అవరోహణము

1. స స రి రి - గ గ మ మ - ప ప ధ ధ - ని ని స̇ స̇
   స̇ స̇ ని ని - ధ ధ ప ప - మ మ గ గ - రి రి స స

2. స స రి రి - గ గ మ మ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
   గ గ మ మ - ప ప ధ ధ - మ మ ప ప - ధ ధ ని ని
   ప ప ధ ధ - ని ని స̇ స̇ - స̇ స̇ ని ని - ధ ధ ప ప
   ని ని ధ ధ - ప ప మ మ - ధ ధ ప ప - మ మ గ గ
   ప ప మ మ - గ గ రి రి - మ మ గ గ - రి రి స స

3. స స రి రి - గ గ రి రి - స స రి రి - గ గ మ మ
   రి రి గ గ - మ మ గ గ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
   గ గ మ మ - ప ప మ మ - గ గ మ మ - ప ప ధ ధ
   మ మ ప ప - ధ ధ ప ప - మ మ ప ప - ధ ధ ని ని
   ప ప ధ ధ - ని ని ధ ధ - ప ప ధ ధ - ని ని స̇ స̇
   స̇ స̇ ని ని - ధ ధ ని ని - స̇ స̇ ని ని - ధ ధ ప ప
   ని ని ధ ధ - ప ప ధ ధ - ని ని ధ ధ - ప ప మ మ
   ధ ధ ప ప - మ మ ప ప - ధ ధ ప ప - మ మ గ గ
   ప ప మ మ - గ గ మ మ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
   మ మ గ గ - రి రి గ గ - మ మ గ గ - రి రి స స

4. స రి రి గ - స రి రి గ - స స రి రి - గ గ మ మ
   రి గ గ మ - రి గ గ మ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
   గ మ మ ప - గ మ మ ప - గ గ మ మ - ప ప ధ ధ

మ ప ప ధ - మ ప ప ధ - మ మ ప ప - ద ధ ని ని
ప ద ధ ని - ప ద ధ ని - ప ప ద ధ - ని ని స స
స ని ని ధ - స ని ని ధ - స స ని ని - ద ధ ప ప
ని ద ధ ప - ని ద ధ ప - ని ని ద ధ - ప ప మ మ
ధ ప ప మ - ధ ప ప మ - ద ధ ప ప - మ మ గ గ
ప మ మ గ - ప మ మ గ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
మ గ గ రి - మ గ గ రి - మ మ గ రి - రి రి స స

2. మోహనరాగము—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	ప	ధ	స	స ధ ప గ రి స
	చ	అం	,,	చ	,,	అవరోహణము

1. స స రి రి గ - స రి గ - స స రి రి - గ గ ప ప
రి రి గ గ ప - రి గ ప - రి రి గ గ - ప ప ద ధ
గ గ ప ప ధ - గ ప ధ - గ గ ప ప - ద ధ స స
స స ద ధ ప - స ద ప - స స ద ధ - ప ప గ గ
ద ధ ప ప గ - ధ ప గ - ద ధ ప ప - గ గ రి రి
ప ప గ గ రి - ప గ రి - ప ప గ గ - రి రి స స

2. సా స - రీ రి గ గ - స స రి రి - గ గ ప ప
రీ రి - గా గ ప ప - రి రి గ గ - ప ప ద ధ
గా గ - పా ప ద ధ - గ గ ప ప - ద ధ స స
పా ప - దా ధ ప ప - స స ధ ధ - ప ప గ గ
దా ధ - పా ప గ గ - ద ధ ప ప - గ గ రి రి
పా ప - గా గ రి రి - ప ప గ గ - రి రి స స

3. స స రి - సా రి స రి - స స రి రి - గ గ ప ప
రి రి గ - రీ గ రి గ - రి రి గ గ - ప ప ద ధ

గ గ ప - గా ప గ ప - గ గ ప ప - ద ధ ప ప
ప ప ధ - పా ధ ప ధ - ప ప ద ధ - ప ప గ గ
ధ ధ ప - ధా ప ధ ప - ద ధ ప ప - గ గ రి రి
ప ప గ - పా గ ప గ - ప ప గ గ - రి రి స స॥
4. స సా - రీ గ స రి - స స రి రి - గ గ ప ప
రి రీ - గా ప రి గ - రి రి గ గ - ప ప ద ధ
గ గా - పా ధ గ ప - గ గ ప ప - ద ధ ప ప
ప పా - ధా ప ప ధ - ప ప ద ధ - ప ప గ గ
ద ధా - పా గ ధ ప - ద ధ ప ప - గ గ రి రి
ప పా - గా రి ప గ - ప ప గ గ - రి రి స స॥

---

3. శుద్ధతోడి రాగము—ఆదితాళము

8 అక్షరములు

స	రి	గ	మ	ధ	ని	స	స ని ధ మ గ రి స
,,	శు	సా	శు	శు	కై	,,	అవరోహణము

1. స స రి - స స రి స రి - స స రి రి - గ గ మ మ
రి రి గ - రి రి గ రి గ - రి రి గ గ - మ మ ద ధ
గ గ మ - గ గ మ గ మ - గ గ మ మ - ద ధ ని ని
మ మ ధ - మ మ ధ మ ధ - మ మ ద ధ - ని ని స స
స స ని - స స ని స ని - స స ని ని - ద ధ మ మ
ని ని ధ - ని ని ధ ని ధ - ని ని ద ధ - మ మ గ గ
ద ధ మ - ద ధ మ ధ మ - ద ధ మ మ - గ గ రి రి
మ మ గ - మ మ గ మ గ - మ మ గ గ - రి రి స స॥

2. స స స - రి రి రి గ గ - స స రి రి - గ గ మ మ
రి రి రి - గ గ గ మ మ - రి రి గ గ - మ మ ద ధ
గ గ గ - మ మ మ ద ధ - గ గ మ మ - ద ధ ని ని
మ మ మ - ద ధ ధ ని ని - మ మ ద ధ - ని ని స̇ స̇
స̇ స̇ స̇ - ని ని ని ద ధ - స̇ స̇ ని ని - ద ధ మ మ
ని ని ని - ద ధ ద మ మ - ని ని ద ధ - మ మ గ గ
ద ధ ధ - మ మ మ గ గ - ద ధ మ మ - గ గ రి రి
మ మ మ - గ గ గ రి రి - మ మ గ గ - రి రి స స

3. స స రి గా - స రి గ - స స రి రి - గ గ మ మ
రి రి గ మా - రి గ మ - రి రి గ గ - మ మ ద ధ
గ గ మ ధా - గ మ ధ - గ గ మ మ - ధ ధ ని ని
మ మ ధ నీ - మ ధ ని - మ మ ద ధ - ని ని స̇ స̇
స̇ స̇ ని ధా - స̇ ని ధ - స̇ స̇ ని ని - ద ధ మ మ
ని ని ధ మా - ని ధ మ - ని ని ద ధ - మ మ గ గ
ద ధ మ గా - ధ మ గ - ద ధ మ మ - గ గ రి రి
మ మ గ రీ - మ గ రి - మ మ గ గ - రి రి స స

4. స సా రి - సా రి గ - స స రి రి - గ గ మ మ
రి రీ గ - రీ గ మ - రి రి గ మ - మ మ ద ధ
గ గా మ - గా మ ధ - గ గ మ మ - ద ధ ని ని
మ మా ధ - మా ధ ని - మ మ ద ధ - ని ని స̇ స̇
స̇ స̇ా ని - స̇ా ని ధ - స̇ స̇ ని ని - ద ధ మ మ
ని నీ ధ - నీ ధ మ - ని ని ద ధ - మ మ గ గ
ద ధా మ - ధా మ గ - ద ధ మ మ - గ గ రి రి
మ మా గ - మా గ రి - మ మ గ గ - రి రి స స

4. ధీరశంకరాభరణము—ఆదితాళము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సం	సం ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము

1. స స రి రి - గా స రి - స స రి రి - గ గ మ మ
   రి రి గ గ - మా రి గ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
   గ గ మ మ - పా గ మ - గ గ మ మ - ప ప ధ ధ
   మ మ ప ప - ధా మ ప - మ మ ప ప - ధ ధ ని ని
   ప ప ధ ధ - నీ ప ధ - ప ప ధ ధ - ని ని సం సం
   సం సం ని ని - ధా సం ని - సం సం ని ని - ధ ధ ప ప
   ని ని ధ ధ - పా ని ధ - ని ని ధ ధ - ప ప మ మ
   ధ ధ ప ప - మా ధ ప - ధ ధ ప ప - మ మ గ గ
   ప ప మ మ - గా ప మ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
   మ మ గ గ - రీ మ గ - మ మ గ గ - రి రి స స

2. స స రి గ - స రి గ రి - స స రి రి - గ గ మ మ
   రి రి గ మ - రి గ మ గ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
   గ గ మ ప - గ మ ప మ - గ గ మ మ - ప ప ధ ధ
   మ మ ప ధ - మ ప ధ ప - మ మ ప ప - ధ ధ ని ని
   ప ప ధ ని - ప ధ ని ధ - ప ప ధ ధ - ని ని సం సం
   సం సం ని ధ - సం ని ధ ని - సం సం ని ని - ధ ధ ప ప
   ని ని ధ ప - ని ధ ప ధ - ని ని ధ ధ - ప ప మ మ
   ధ ధ ప మ - ధ ప మ ప - ధ ధ ప ప - మ మ గ గ

ప ప మ గ - ప మ గ మ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
మ మ గ రి - మ గ రి స - మ మ గ గ - రి రి స స॥

3. స రి గా - సా రి గ - స స రి రి - గ గ మ మ
రి గ మా - రీ గ మ - రి రి గ గ - మ మ ప ప
గ మ పా - గా మ ప - గ గ మ మ - ప ప ద ధ
మ ప ధా - మా ప ధ - మ మ ప ప - ద ధ ని ని
ప ద నీ - పా ధ ని - ప ప ద ధ - ని ని స̇ స̇
స̇ ని ధా - సా̇ ని ధ - స̇ స̇ ని ని - ద ధ ప ప
ని ద పా - నీ ద ప - ని ని ద ధ - ప ప మ మ
ధ ప మా - ధా ప మ - ద ధ ప ప - మ మ గ గ
ప మ గా - పా మ గ - ప ప మ మ - గ గ రి రి
మ గ రీ - మా గ రి - మ మ గ గ - రి రి స స॥

4. స స స స - రి రి రి రి - గ గ గ గ - మ మ మ మ
రి రి రి రి - గ గ గ గ - మ మ మ మ - గ గ గ గ
గ గ గ గ - మ మ మ మ - ప ప ప ప - ద ద ధ ధ
మ మ మ మ - ప ప ప ప - ద ధ ద ధ - ని ని ని ని
ప ప ప ప - ద ధ ద ధ - ని ని ని ని - స̇ స̇ స̇ స̇
స̇ స̇ స̇ స̇ - ని ని ని ని - ద ద ద ధ - ప ప ప ప
ని ని ని ని - ద ద ద ధ - ప ప ప ప - మ మ మ మ
ద ధ ద ధ - ప ప ప ప - మ మ మ మ - గ గ గ గ
ప ప ప ప - మ మ మ మ - గ గ గ గ - రి రి రి రి
మ మ మ మ - గ గ గ గ - రి రి రి రి - స స స స॥

౬. మధ్యమావతి రాగము—ఆదితాళము

[illegible] అ [illegible] ర ము లు

స	రి	మ	ప	ని	స	ఆరోహణము
స	ని	ప	మ	రి	స	అవరోహణము

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

4. స రీ	-	రి మా రి స	-	స స రి రి	-	మ మ ప ప
రి మా	-	మ పా మ రి	-	రి రి మ మ	-	ప ప ని ని
మ పా	-	ప నీ ప మ	-	మ మ ప ప	-	ని ని ṡ స
ప̇ నీ	-	ని పా ని ప̇	-	ప̇ ప̇ ని ని	-	ప ప మ మ
ని పా	-	ప మా ప ని	-	ని ని ప ప	-	మ మ రి రి
ప మా	-	మ రీ మ ప	-	ప ప మ మ	-	రి రి స స

జంట వరుసలు సమాప్తము

ఈ పైనుదాహరించిన స్వరావళి మొదటినుండి జంట వరుసలు కడపటి వరకును ఆ యా రాగములయొక్క స్వరస్థానములను దెలిసి సాధకము జేసినయెడల, ముందు రాబోవు అనేక రాగములలో నుండెడి గీతములు, వర్ణములు, కృతులు మొదలగువాటిని బహుసులభముగా తమకై తామే పాడుకొనుటకు హేతువగుచున్నది. అదెట్లనిన, ఏ రాగములకైనను, ముఖ్యముగా, శుద్ధరిషభము - చతుశ్రుతి రిషభము - సాధారణ గాంధారము - అంతర గాంధారము - శుద్ధమధ్యమము - ప్రతిమధ్యమము - శుద్ధధైవతము - చతుశ్రుతి ధైవతము - కైశిక నిషాదము - కాకలి నిషాదము అను నీ పది స్వరస్థానములను దెలియునటుల కొన్ని రాగములలో స్వరావళివరుసలు, జంటలు మొదలగునవి వ్రాయుటయ్యెను. కాన, సంగీత మవలంబించు ప్రతివారును సదరు రాగ స్వరావళి మొదలగునవి తప్పక సాధకము చేయవలయును. ఇట్లు అనేకులు త్వరలో వృద్ధిపొందుచున్నారు.

మఱియును, స్వరావళి మొదలగు వరుసలను మాత్రము యీ పై జెప్పిన స్వరస్థానములను బాగుగా గుర్తెఱిగిన ఉపాధ్యాయులవల్ల నేర్చుకొనవలయును.

అలంకారములు

1. మాయమాళవగౌళ రాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సం	సం ని ధ ప మ గ రి స
,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా	,,	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి ధ్రువతాళము—14 అక్షరములు

	।	౦	।	।
1.	స రి గ మ రి గ మ ప	గ రి మ గ	స రి గ రి రి గ మ గ	స రి గ మ రి గ మ ప
	గ మ ప ధ మ ప ధ ని	ప మ ధ ప	గ మ ప మ మ ప ధ ప	గ మ ప ధ మ ప ధ ని
	ప ధ ని సం సం ని ధ ప	ని ధ ధ ని	ప ధ ని ధ సం ని ధ ని	ప ధ ని సం సం ని ధ ప
	ని ధ ప మ ధ ప మ గ	ప ధ మ ప	ని ధ ప ధ ధ ప మ ప	ని ధ ప మ ధ ప మ గ
	ప మ గ రి మ గ రి స	గ మ రి గ	ప మ గ మ మ గ రి గ	ప గ గ రి మ మ రి స

త్రిశ్రజాతి ధ్రువతాళము—11 అక్షరములు

	।	౦	।	।
2.	స రి గ రి గ మ	రి స గ రి	స రి గ రి గ మ	రి గ మ గ మ ప
	గ మ ప మ ప ధ ప ధ ని సం ని ధ ని ధ ప ధ ప మ	మ గ ప మ ధ ప ని సం ధ ని ప ధ	గ మ ప మ ప ధ ప ధ ని సం ని ధ ని ధ ప ధ ప మ	మ ప ధ ప ధ ని ధ ని సం ని ధ ప ధ ప మ ప మ గ
	ప మ గ మ గ రి	మ ప గ మ	ప మ గ మ గ రి	మ గ రి గ రి స

మిశ్రజాతి ధ్రువతాళము—23 అక్షరములు

।	०	।	।
సరిగమపధని	ధప	సరిగమపధప	సరిగమపధని
రిగామపధనిస	నిధ	రిగమపధనిధ	రిగామపధనిస
సనిధపమగరి	గమ	సనిధపమగమ	సనిధపమగరి
నిధపమగరిస	రిగ	నిధపమగరిగ	నిధపమగరిస

ఖండజాతి ధ్రువతాళము—17 అక్షరములు

।	०	।	।
సరిగమప	మగ	సరిగమగ	సరిగమప
రిగమపధ	పమ	రిగమపమ	రిగమపధ
గమపధని	ధప	గమపధప	గమపధని
మపధనిస	నిధ	మపధనిధ	మపధనిస
సనిధపమ	పధ	సనిధపధ	సనిధపమ
నిధపమగ	మప	నిధపమప	నిధపమగ
ధపమగరి	గమ	ధపమగమ	ధపమగరి
పమగరిస	రిగ	పమగరిగ	పమగరిస

సంకీర్ణజాతి ధ్రువతాళము—29 అక్షరములు

।	०	।	।
సారీగమపధని	ధప	సారీగమపధప	సారీగమపధని
రీగామపధనిస	నిధ	రీగామపధనిధ	రీగామపధనిస
సానీధపమగరి	గమ	సానీధపమగమ	సానీధపమగరి
నీధాపమగరిస	రిగ	నీధాపమగరిగ	నీధాపమగరిస

2. హనుమత్తోడిరాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇ ని ధ ప మ గ రి స
,,	శు	సా	శు	,,	శు	కై	,,	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి మధ్యతాళము—10 అక్షరములు

	ం	।
స రి గ రి	స రి	స రి గ మ
రి గ మ గ	రి గ	రి గ మ ప
గ మ ప మ	గ మ	గ మ ప ధ
మ ప ధ ని	మ ప	మ ప ధ ని
ప ధ ని ధ	ప ధ	ప ధ ని స̇
స̇ ని ధ ని	స̇ ని	స̇ ని ధ స
ని ధ ప ధ	ని ధ	ని ధ ప మ
ధ ప మ ప	ధ ప	ధ ప మ గ
స మ గ మ	ప మ	ప మ గ రి
మ గ రి గ	మ గ	మ గ రి స

త్రిశ్రజాతి మధ్యతాళము—8 అక్షరములు

	ం	।
స రి గ	స రి	స రి గ
రి గ మ	రి గ	రి గ మ
గ మ ప	గ మ	గ మ ప
మ ప ధ	మ ప	మ ప ద
ప ధ ని	ప ధ	ప ధ ని
ధ ని స̇	ధ ని	ధ ని స̇
స̇ ని ధ	స̇ ని	స ని ధ
ని ధ ప	ని ధ	ని ధ ప
ధ ప మ	ధ ని	ధ ప మ
ప మ గ	ప మ	ప మ గ
మ గ రి	మ గ	మ గ రి
గ రి ప	గ రి	గ రి స

మిశ్రజాతి మఠ్యతాళము—16 అక్షరములు

।	౦	।
స రి గ మ ప ధ స	మ గ	స రి గ మ ప ధ ని
రి గ మ ప ధ ని ధ	[illegible]	రి గ మ ప ధ ని స
స ని ధ ప మ గ మ	గ ధ	స ని ధ ప మ గ రి
ని ధ ప మ గ రి గ	మ గ	ని ధ ప మ గ రి స

ఖండజాతి మఠ్యతాళము—12 అక్షరములు

।	౦	।
స రి గ మ గ	స రి	స రి గ మ గ
రి గ మ ప మ	రి గ	రి గ మ ప ధ
గ మ ప ధ ప	గ మ	గ మ ప ధ ని
మ ప ధ ని ధ	మ ప	మ ప ధ ని స
స ని ధ ప ధ	స ని	స ని ధ ప మ
ని ధ ప మ ప	ని ధ	ని ధ ప మ గ
ధ ప మ గ మ	ధ ప	ధ ప మ గ రి
ప మ గ రి గ	ప మ	ప మ గ రి స

సంకీర్ణజాతి మఠ్యతాళము—20 అక్షరములు

।	।	।
సా , గా మ ప మ	గ మ	సా , గా మ ప ధ
రీ గా మా ప ధ ప	మ ప	రీ గా మా ప ధ ని
గా మా పా ధ ని ధ	ప ధ	గా మా పా ధ ని స
సా ని ధా ప మ ప	ధ ప	సా ని ధా ప మ గ
నీ ధా పా మ గ మ	ప మ	నీ ధా పా మ గ రి
ధా పా మా గ రి గ	మ గ	ధా పా మా గ రి స

3. ధీరశంకరాభరణము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స'	పనిధపమగరిస
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ఆరోహణావరోహణములు

చతురశ్రజాతి రూపకము—6అ

	౦	।
1.	స రి	స రి గ మ
	రి గ	రి గ మ ప
	గ మ	గ మ ప ధ
	మ ప	మ ప ధ ని
	ప ధ	ప ధ ని స'
	స' ని	స' ని ధ ప
	ని ధ	ని ధ ప మ
	ధ ప	ధ ప మ గ
	ప మ	ప మ గ రి
	మ గ	మ గ రి స

మిశ్రజాతిరూపకము—9అ

	౦	।
3.	స రి	స రి గ స రి గ మ
	రి గ	రి గ మ రి గ మ ప
	గ మ	గ మ ప గ మ ప ధ
	మ ప	మ ప ధ మ ప ధ ని
	ప ధ	ప ధ ని ప ధ ని స'
	స' ని	స' ని ధ స' ని ధ ప
	ని ధ	ని ధ ప ని ధ ప మ
	ధ ప	ధ ప మ ధ ప మ గ
	ప మ	ప మ గ ప మ గ రి
	మ గ	మ గ రి మ గ రి స

త్రిశ్రజాతి రూపకము—5అ

	౦	।
2.	స రి	స రి గ
	రి గ	రి గ మ
	గ మ	గ మ ప
	మ ప	మ ప ధ
	ప ధ	ప ధ ని
	ధ ని	ధ ని స'
	స' ని	స' ని ధ
	ని ధ	ని ధ ప
	ధ ప	ధ ప మ
	ప మ	ప మ గ
	మ గ	మ గ రి
	గ రి	గ రి స

ఖండజాతి రూపకము—7అ

	౦	।
4.	స రి	స రి గ మ ప
	రి గ	రి గ మ ప ధ
	గ మ	గ మ ప ధ ని
	మ ప	మ ప ధ ని స'
	స' ని	స' ని ధ ప మ
	ని ధ	ని ధ ప మ గ
	ధ ప	ధ ప మ గ రి
	ప మ	ప మ గ రి స

సంకీర్ణ జాతి రూపకము— 11 అక్షరములు

౦	౹
స రి	స రి గ మ ప రి గ మ ప
రి గ	రి గ మ ప ధ గ మ ప ధ
గ మ	గ మ ప ధ ని మ ప ధ ని
మ ప	మ ప ధ ని స̇ ప ధ ని స̇
స̇ ని	స̇ ని ధ ప మ ని ధ ప మ
ని ధ	ని ధ ప మ గ ధ ప మ గ
ధ ప	ధ ప మ గ రి ప మ గ రి
ప మ	ప మ గ రి స మ గ రి స

4. మేచకళ్యాణి

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇ ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	ప్ర	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి జంపెతాళము— 7 అక్షరములు

	◡	౦
స రి గ రి	గ	మా
రి గ మ గ	మ	పా
గ మ ప మ	ప	ధా
మ ప ధ ప	ధ	నీ
ప ధ ని ధ	ని	సా̇
స̇ ని ధ ని	ధ	పా
ని ధ ప ధ	ప	మా
ధ ప మ ప	మ	గా
ప మ గ మ	గ	రీ
మ గ రి గ	రి	సా॥

త్రిశ్రజాతి జంపెతాళము—6 అక్షరములు

2.

।	◡	○
స రి గ	రి	గా
రి గ మ	గ	మా
గ మ ప	మ	పా
మ ప ధ	ప	ధా
ప ధ ని	ధ	నీ
ధ ని స̇	ని	సా
స̇ ని ధ	ని	ధా
ని ధ ప	ధ	పా
ధ ప మ	ప	మా
ప మ గ	మ	గా
మ గ రి	గ	రీ
గ రి స	రి	సా॥

మిశ్రజాతి జంపెతాళము—10 అక్షరములు

3.

।	◡	○
స రి గ స రి స రి	గ	మా
రి గ మ రి గ రి గ	మ	పా
గ మ ప గ మ గ మ	ప	ధా
మ ప ధ మ ప మ ప	ధ	నీ
ప ధ ని ప ధ ప ధ	ని	సా
స̇ ని ధ స̇ ని స̇ ని	ధ	పా
ని ధ ప ని ధ ని ధ	ప	మా
ధ ప మ ధ ప ధ ప	మ	గా
ప మ గ ప మ ప మ	గ	రీ
మ గ రి మ గ మ గ	రి	సా॥

ఖండజాతి ఝంపెతాళము — 8 అక్షరములు

।	‿	०
స రి గ స రి	గ	మా
రి గ మ రి గ	మ	పా
గ మ ప గ మ	ప	ధా
మ ప ధ మ ప	ధ	నీ
ప ధ ని ప ధ	ని	సా
స ని ధ స ని	ధ	పా
స ధ ప ని ధ	ప	మా
ధ ప మ ధ ప	మ	గా
ప మ గ ప మ	గ	రీ
మ గ రి మ గ	రి	సా॥

సంకీర్ణజాతి ఝంపెతాళము— 12 అక్షరములు

।	‿	०
సా రి గ మ ప ధ ని	స	[illegible]
రి గా మ ప ధ , ని	ప	ధా
గా మా ప ధ ని మ ప	ధ	ని
మా పా ధ ని మ ప ధ	ని	సా
సా ని ధ ప స ० ధ	ప	మా
ని ధా ప మ ని ధ ప	మ	గా
ధా పా మ గ ధ ప మ	గ	రి
పా మా గ రి ప మ గ	రి	సా॥

5. నటభైరవి రాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇ ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	సా	శు	,,	చ	కై	,,	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి త్రిపుటతాళము—8 అక్షరములు

1.

I	O	O
స రి గ రి	స రి	గ మ
రి గ మ గ	రి గ	మ ప
గ మ ప మ	గ మ	ప ధ
మ ప ధ ప	మ ప	ధ ని
ప ధ ని ధ	ప ధ	ని స̇
స̇ ని ధ ని	స̇ ని	ధ ప
ని ధ ప ధ	ని ధ	ప మ
ధ ప మ ప	ధ ప	మ గ
ప మ గ మ	ప మ	గ రి
మ గ రి గ	మ గ	రి స ‖

త్రిశ్రజాతి త్రిపుటతాళము—7 అక్షరములు

2.

I	O	O
స రి గ	స రి	గ మ
రి గ మ	రి గ	మ ప
గ మ ప	గ మ	ప ధ
మ ప ధ	మ ప	ధ ని
ప ధ ని	ప ధ	ని స̇
స̇ ని ధ	స̇ ని	ధ ప
ని ధ ప	ని ధ	ప మ
ధ ప మ	ధ ప	మ గ
ప మ గ	ప మ	గ రి
మ గ రి	మ గ	రి స ‖

మిశ్రజాతి త్రిపుటతాళము—11 అక్షరములు

౩.

।	०	०
స రి గ మ ప మ గ	రి గ	మ ప
రి గ మ ప ధ ప మ	గ మ	ప ధ
గ మ ప ధ ని ధ ప	మ ప	ధ ని
మ ప ధ ని స̇ ని ధ	ప ధ	ని స̇
స̇ ని ధ ప మ ప ధ	ని ధ	ప మ
ని ధ ప మ గ మ ప	ధ ప	మ గ
ధ ప మ గ రి గ మ	ప మ	గ రి
ప మ గ రి స రి గ	మ గ	రి స‖

ఖండజాతి త్రిపుటతాళము—9 అక్షరములు

౪.

।	०	०
స రి గ మ ప	రి గ	మ ప
రి గ మ ప ధ	గ మ	ప ధ
గ మ ప ధ ని	మ ప	ధ ని
మ ప ధ ని స̇	ప ధ	ని స̇
స̇ ని ధ ప మ	ని ధ	ప మ
ని ధ ప మ గ	ధ ప	మ గ
ధ ప మ గ రి	ప మ	గ రి
ప మ గ రి స	మ గ	రి స‖

సంకీర్ణజాతి త్రిపుటతాళము — 13 అక్షరములు

	I	O	O
5.	స రి గ మ ప మ గ రి స	రి గ	మ ప
	రి గ మ ప ధ ప మ గ రి	గ మ	ప ధ
	గ మ ప ధ ని ధ ప మ గ	మ ప	ధ ని
	మ ప ధ ని సం ని ధ ప మ	ప ధ	ని సం
	సం ని ధ ప మ ప ధ ని సం	ని ధ	ప మ
	ని ధ ప మ గ మ ప ధ ని	ధ ప	మ గ
	ధ ప మ గ రి గ మ ప ధ	ప మ	గ రి
	ప మ గ రి స రి గ మ ప	మ గ	రి స

6. హరికాంభోజిరాగము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సం	సం ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కై	,,	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి అటతాళము — 12 అక్షరములు

	I	I	O	O
1.	స రి గ మ	స రి గ మ	పా	పా
	రి గ మ ప	రి గ మ ప	ధా	ధా
	గ మ ప ధ	గ మ ప ధ	నీ	నీ
	మ ప ధ ని	మ ప ధ ని	సా	సా
	సం ని ధ ప	సం ని ధ ప	మా	మా
	ని ధ ప మ	ని ధ ప మ	గా	గా
	ధ ప మ గ	ధ ప మ గ	రీ	రీ
	ప మ గ రి	ప మ గ రి	సా	సా ॥

త్రిశ్రజాతి అటతాళము .— 10 అక్షరములు

2.

।	।	౦	౦
స రి గ	స రి గ	మా	మా
రి గ మ	రి గ మ	పా	పా
గ మ ప	గ మ ప	ధా	ధా
మ ప ధ	మ ప ధ	నీ	నీ
ప ధ ని	ప ధ ని	సా	సా
సం ని ధ	సం ని ధ	పా	పా
ని ధ ప	ని ధ ప	మా	మా
ధ ప మ	ధ ప మ	గా	గా
ప మ గ	ప మ గ	రీ	రీ
మ గ రి	మ గ రి	సా	సా‖

మిశ్రజాతి అటతాళము — 18 అక్షరములు

3.

।	।	౦	౦
స రీ గా మ ప	సా రి గా మ ప	ధా	ధా
రి గా మా ప ధ	రీ గ మా ప ధ	నీ	నీ
గ మా పా ధ ని	గా మ పా ధ ని	సా	సా
ప నీ ధా ప మ	సా ని ధా ప మ	గా	గా
ని ధా పా మ గ	నీ ధ పా మ గ	రీ	రీ
ధ పా మా గ రి	ధా ప మా గ రి	సా	సా‖

ఖండజాతి అటతాళము — 14 అక్షరములు

4.

।	।	○	●
స రీ గా	సా రి గా	మా	మా
రి గా మా	రీ గ మా	పా	పా
గ మా పా	గా మ పా	ధా	ధా
మ పా ధా	మా ప ధా	నీ	నీ
ప ధా నీ	పా ధ నీ	సా	సా
స నీ ధా	సా ని ధా	పా	పా
ని ధా పా	నీ ధ పా	మా	మా
ధ పా మా	ధా ప మా	గా	గా
ప మా గా	పా మ గా	రీ	రీ
మ గా రీ	మా గ రీ	సా	సా॥

సంకీర్ణజాతి అటతాళము — 22 అక్షరములు

5.

।	।	○	●
సరీ గామాపధ	సారి గామాపధ	నీ	నీ
రిగామాపాధని	రీగమాపాధని	సా	సా
సనీధాపాగమ	సానిధాపామగ	రీ	రీ
నిధాపామాగరి	నీధపామాగరి	సా	సా॥

7. చక్రవాకము

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	ṡ ని ధ ప మ గ రి స
,,	శు	అం	శు	,,	చ	కై	,,	అవరోహణము

చ. ఏకతాళము — 4 అ.

1.

I
సరిగమ
రిగమప
గమపధ
మపధని
పధనిస
ṡనిధప
నిధపమ
ధపమగ
పమగరి
మగరిస॥

త్రి. ఏకతాళము—3 అ.

2.

I
సరిగ
రిగమ
గమప
మపధ
పధని
ధనిṡ
ṡనిధ
నిధప
ధపమ
పమగ
మగరి
గరిస

మి. ఏకతాళము — 7 అ.

3.

I
సరిగమపధనిṡ
రిగ మపధనిṡ
ṡనిధపమగరి
నిధపమగరిస

ఖం. ఏకతాళము—5 అ.

4.

I
సరిగమప
రిగమపధ
గమపధని
మపధనిṡ
ṡనిధపమ
నిధపమగ
ధపమగరి
పమగరిస

సం. ఏకతాళము—9 అ.

5.

I
సరిగమప రిగమప
రిగమపధ గమపధ
గమపధని మపధని
మపధనిṡ పధనిṡ
ṡనిధపమ నిధపమ
నిధపమగ ధపమగ
ధపమగరిపమగరి
పమగరిసమగరిస॥

ఇట్లు ఒక్కొక్క రాగమునకు ఐదేసి అలంకారముల చొప్పున ఏడు రాగములలో ముప్పదియైదు అలంకారములు సంపూర్ణము.

స్వరస్థానములయొక్క ప్రమాణములు

★

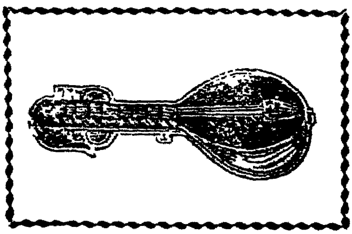
సంగీతవిద్యార్థులారా !

ఈ గ్రంథముయొక్క రాగస్వరావళి మొదలగునవి సాధకము చేయుటకు, ఆ యా రాగములయొక్క స్వరస్థానములను బాగుగ గుర్తెఱిగిన ఉపాధ్యాయులవల్ల నేర్చుకొనవలయునని జెప్పియుంటిని. అట్టి ఉపాధ్యాయులు తటస్థించని యెడల మీకోర్కె నిష్ఫలమేకదా ! గాన, అట్టి కొరత నివారింపబూని, మీకై మీరే ఆ యా రాగముల యొక్క స్వరస్థానముల గుర్తెఱిగి సాధకము జేసుకొనులాగున, ఈ క్రిందివాటి ప్రమాణములను ఏర్పఱచియున్నాను.

అది యెట్లనగా,

ఈ గ్రంథముయొక్క 22 వ పేజీలో చెప్పబడిన శ్రుతి కొలత ప్రకారము శ్రుతి చేసికొని, పిమ్మట ఒక కాగితపు పేలికను కత్తిరించి ఆ కాగితముచే ఫిడేలు మెట్టువద్దనుండి పీటవరకు కొలిచి ఆ కొలిచిన కాగితమును మూడుభాగములుగ మడచి అందులో మూడవభాగమగు కాగితమును తిరిగి ఎనిమిది భాగములుగ మడచి మడతలు తెలియు నట్లు పెన్సిలుతోగాని, ఇంకుతోగాని గుఱుతులు జేసికొని సదరు 8 భాగములుగ మడచిన కాగితములో, ఫిడేలు మెట్టువద్దనుండియే ఒకటి వ్నర భాగము శుద్ధరిషభమునకును, సదరు మెట్టువద్దనుండియే మూడవ భాగము చతుశ్రుతిరిషభము శుద్ధగాంధారమను ఈ రెంటికిని, నాల్గవ భాగము షట్ఛ్రుతిరిషభము సాధారణగాంధార మను ఈ రెంటికిని, ఐదవభాగము అంతరగాంధారమునకును, ఆరవభాగము శుద్ధమధ్యమ మునకును, ఏడవభాగము ప్రతిమధ్యమమునకును, ఎనిమిదవ భాగము పంచమమునకును, ఇవ్విధంబున ఫిడేలు పలకమీద గుఱుతులు వేసికొన

వలయును. ఇవి షడ్జమతంత్రిమీఁద పలికేస్థానములు. ఇదేరీతిగా శుద్ధ రిషభస్థానమే పంచమ తంత్రిమీఁద శుద్ధధైవతమును, చతుశ్శ్రుతి రిషభ స్థానమే పంచమ తంత్రిమీఁద చతుశ్శ్రుతి ధైవతము శుద్ధనిషాద మను రెండును, షట్ఛ్రుతిరిషభము, సాధారణగాంధారముగల స్థానమే పంచమ తంత్రిమీఁద షట్ఛ్రుతిధైవతము కైశికనిషాద మను రెండును, అంతర గాంధారస్థానమే పంచమతంత్రిమీఁద కాకలినిషాద మను శుద్ధ మధ్యమ స్థానమే పంచమ తంత్రిమీఁద హెచ్చు షడ్జమమును, ప్రతి మధ్యమస్థానమే పంచమతంత్రిమీఁద శుద్ధరిషభమును, షడ్జమతంత్రిమీఁద పంచమస్థానమే పంచమతంత్రిమీఁద హెచ్చు చతుశ్శ్రుతిరిషభమును, ఇవియే అన్ని రాగములను దెలియందగిన స్వరస్థానములు. ఇట్లు ఆయా కొలతల ప్రకారము గుఱుతులు వేసికొని ఆయా రాగములలో వ్రాయబడియున్న స్వరావళివరుసలు, జంటలు, అలంకారములు మొదలగునవి సాధకము చేయవలయును. సదరు పన్నెండు స్వరస్థానములను గుర్తెరిగిన పిమ్మట ఏయే రాగములలోనుండెడి గీతములుగాని, వర్ణములుగాని, కృతులు గాని అతిసులభముగా గ్రహించుటకు హేతువగుచున్నది.

ఓమ్

శ్రీరస్తు

క్రొత్త

సంగీతవిద్యాదర్పణము

పిళ్ళారి గీతములు

మలహరిరాగము—రూపకతాళము 6 అక్షరములు. ౦।

స	రి	మ	ప	ధ	స	ṡ ధ ప మ	గ	రిస
,,	శు	శు	,,	శు	,,	,,	అం	,,

1. మప-ధససరి । రిస-ధపమప । రిమ-పధమప । ధప-మగ రిస
   శ్రీఇ-గణనధ । సింధు-ఉరవర్ణ । కరు-ణసగర । కరి – వదఅన
   సా-రి మగరి । సరి గ రి సా । రిమ-పధమప । ధప-మగరిస సా॥
   లం-బొఒదర । లకు మికరా । అం-బఅసుత । అమ-రవిమత ॥౦॥
   మప-ధససరి । రిస-ధపమప । రిమ-పధమప । ధప-మ గ రి స ॥సా॥
   సిద్ధ-చఅరణ । గణ-సెఎవిత । సిద్ధి-వినయక । తెఎ-నమొనమొ ॥౦॥
   మప-ధససరి । రిసధపమప । రిమ-పధమప । ధ ప – మ గ రి స ॥సా॥
   సక-లవిద్యఅ । ఆది-పుఉజిత । సఅ-ర్వొఒత్తమ । తెఎ-నమొనమొ ॥౦॥

మలహరిరాగము—రూపకము 6. అ. ౦।

2. ధ ప – మగ రి స । రి మ-పధమప । ధరి-రిసధప । ధ ప-మ గ రి స ।
   కుం-దగౌఉర । గౌఉ-రిఇవర । మం-దిరఅయ । మఅ-నమకుట ।
   పా-రీరీ । ధ ప-మగరిస – సరి-మాగరి । సరి-గరిసా॥
   కుం-దారా । కుసు-మఅకర – మక-రందం । వఅ-సితువా॥

ధప-మగరిస । రిమ – పధమప । ధరి-రిసధప । ధప-మగరిస॥
పాప-మగరిట । సిం – హాఅసన । విరు-పఅఅక్ష । తరు-ణఅకర ।
పా – రీ రీ । ధప-మగరిస । సరి-మాగరి – సరి – గరిసా॥
మం – దారా । కుసు – మఅకర । మక-రందం । వఅ – సితువా॥
ధ ప – మ గ రి స । రిమ – పధమప । ధరి – రిసధ ప – ధప – మగరిస ।
కం – దమఅమ । మం – దఅకిని । మం – దిరఅయ । మఅ – నమకుట ।
పా – రీ రీ । ధ ప – మగరిస । సరి – మాగరి । సరి – గ రి సా॥
మం – దారా । కుసు – మఅకర । మక – రందం । వఅ – సితువా॥

మలహరిరాగము—త్రిపుటతాళము 7 అ. 100

3. ధ స స-ధపమప । ద ధ ప-మమపా – దధస-ధపమప । దధప-మ గ రి స।
కరుణ – నిఇరను – కొరెగె-జ అల్లి । వరద – పదెవవ । తంంతి కఅణిరో ।
సరి రి – సరి సరి । ధధప-మగ రి స । ధపధ-సాధప । ధధప – మగరిస॥
వారియ-కరుణదొ । శొఅద-భఅగ్యవ । హరిస-మార్పణె । మఅడి –బతుకెరో॥
ధసస – ధపమప । ధధప – మమపా । దధస – ధపమప । ధ ధప-మగ రిస ।
శ్రీఇపు-రం దర । విఠల రాఅయ । చరణ – కమలవ । నోఒడి-బతుకెరో ।
సరి రి – సరిసరి – ధధప-మగ రి స । ధ పధ-సాధ ప । ధధప-మగరిస॥
వారియ – కరుణదొ – శొఅద – భఅగ్యవ । హరిసమార్పణె । మఅడి బతుకెరో॥

మలహరిరాగము—త్రిపుటతాళము 7. అ. 100

4. రిసధ – సాసా । మగ రి-మమపా । సధా । ధ ప మ ప । ధధప – మగరిస ।
పరమ నాథా । పరమ-పురుషా । పరం జ్యోఒఒతి । స్వరుఉ-పఅఅఅ ।
విదుర-వంద్యా । విమల – చరితా । విహం – గ అ అది । రోఒహ-ణఅఅఅ ।
పమప ధసధస । రిసధ – ససధప । ధ ధప-పాప్పమ । రి మమ – పాపా ।
ఉదధి-నివఅస । ఉరగ – శయఅన । ఉ ఉన్న-తోన్న త । మహిఇ-మాఅ।
గ ధ ప-పాప్పమ । రీ మ-మగరి స । సాస్స-దధధప । పాప్ప మగరిస ॥రి॥
మదుకు లోత్తమ । యాజ్ఞ-రఅక్షక । యాజ్ఞ శిఇక్షక । రామ-నఅఅమ ॥ప॥
ధసా-ధపమప । దధప-మ గ రి స । రిసా-ధపమప । దధప – మగరిస ।
విభీ-షణపఅ । లకొఅ-నమొనమొ । ఇభా-వ రదఅ । యకఅ-నమొనమొ ।
పమ ప-ధసధస – రిసధ-ధస ధ ప । దధప-పాప్పమ । రిమమ – పాపా ।
శుభఅ-ప్రదసుమ । నొఒర-ధాఅఅసు । కేంద్ర-మనోఒ । రంంజ-నాఅ ।
దధప-పాప్పమ । రీమ-మగరిస । సాస్స దధధప । పాప్ప – మగరిస ॥రి॥
అభిఇ-న్నావపు । రంద-రఅఅవి । తాల్ల-భఅల్లరె । రామ-నఅఅమ ॥ప॥

దేశాక్షిరాగము—త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు 100

స	రి	గ	ప	ధ	స	స	ని	ధప	మ	గ రి స
,,	చ	అం	,,	శు	,,	,,	కై	,,	శు	,,

5. మగరి – మగరిస । స ని ధ – సా రి రి । మగరి – సనిధ ప । దధప – మగరిగ।
భయస–మయదేవ । ఉఉన్ని – దేవశ్రీ । వెంక – టఅచల । దెవవ –నలఅరె ।
గ ప ధ – ప ధ ప ధ । స ని ధ సా సా॥
కరళ – మ ని ద ని । శు భా వ అ – రే రే॥
మగరి – మగరిస । స ని ధ – సారిరి । మగరి – సనిధప । దధప – మగరిగ ।
శ్రీపు–రందర । వి ఠ ల – రాయశ్రీ – వెం క – టా అచల । దెవవ నలఅరె ।
గ ప ధ – ప ధ ప ధ । స ని ధ – సా సా॥
కరళ – మ ని ద ని । శు భా అ – రే రే॥

శుద్ధసావేరి—త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు 100

స	రి	మ	ప	ధ	స	స ధ ప మ రి స
,,	చ	శు	,,	చ	,,	అవరోహణము

6. రిమరి – రిసధస । సాస్స – ధ పమప । దధస–ధా ధ ప – పమరి–ధధధప।
అఅన – లెవకర । వూన్ని – బొఒల్లతి । సకల శాస్త్రపు – రఅణ–ధీఇనం।
పాప్ప – దధధప । పాప్ప – మపధప । పమరి – స రి స రి – పమప–సరిసరి ।
తాళ – దిఇనం । తాళ – పరిఘుతు । లేఎరె – ఎ ఎ ఎ ఎ – ఎఎఎ – ఎఎఎఎ ।
పపధ – పపమరి । రి స రి – మామా । ధపధ – సాసా – రిరిస – ధపమప ।
ఎఎఎ – ఎఎఎఎ । సేఎతు – వాహా । పరిఘు తం న్నం – జటాఅ–జుఉఉట
దధస – ధాధప । పమరి – దధధప । పాప్ప – దధధప – పాప్ప–మపధప।
సకల – శాస్త్రపు।రాఅణ – దీఇనం । తాళ – ధీ ఇనం – తాళ – పరిఘుతు।
పమరి – సరిసరి । పమప – స రి స రి । పపధ – పపమరి – రిసరి – మామా।
లేఎరె – ఎఎఎఎ । ఎఎఎ – ఎ ఎ ఎ ఎ । ఎఎఎ–ఎ ఎ ఎ ఎ–సేఎతు – వాహా
ధపధ – సాసా॥
పరిఘు – తంన్నం॥

ఘ న రా గ గీ త ము లు

నాటరాగము—ఆదితాళము 8 అ. 100

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స̇	స̇ ని ప మ రి స
,,	ష	అం	శు	,,	ష	కా	,,	అవరోహణము

1. స̇స̇నిప - పమగమ । పస̇స̇ని - పస̇సా । సమమమ - రిగమప ।
వారివార - విమఉత । అమరపు - జితురే । వఅమన - రుఉఉప ।
మమరిస - ససనిప - ధని సరి - ససరీ - స̇స̇నిప - మమరిస ॥
వీఎఎక - దంంంత - చతుకుఉ - ర్భుజయ - లంబోఒ - ధరుఉరె ॥
మమమరి - రిరిసస - నీపమ - పాపా - పస̇స̇ని - పనిపమ -
సకలసి - ఇద్ధిఫల - దాయకు - శేరే - పఅశంం - కుశధర -
గమపని - పస̇సా - సమమమ - రిగమప - మమరిస - ససనిఫ -
ధిశాఅను - ధరుశే - వాఅమన - రుఉఉప - వీఎఎక - దంంంత -
ధనిసరి - ససరీ - స̇స̇నిప - మమరిస ॥
చతురుఉ - ర్భుజయ . లంంబోఒ - ధరుఉరె॥

గౌళరాగము—రూపకతాళము 6 అ. 01

స	రి	గ	మ	రి	మ	ప	ని	స̇	స̇ ని ప మ గ మ రి స
,,	శు	అం	శు	,,	,,	,,	కా	,,	అవరోహణము

2. రీ - రిసనిస - రిమ - రీరిస - మరి - పమగమ - రిగమ - రిరిస -
శ్రీ - రఅఅమ- చం-ంంద్ర - సఅ - కెఎఎత - పురవ - అఅస -
సరి - రిసనిఫ - నిస-రీరిస - పమప-రిరిస - రిరి - మమగమ -
ముని-జనమఅ-నస-వాంంస-నిఖిలలొఒక-పఅ-అలనధు -
రిరి - రిసనిస - రిరి - రిసరిమ - సని-సరిమరి-పమ-రిరిసా
రిఇ - ఇఇఇణ - కఉ-సఅల్యఅ-భఅ-అఅఅగ్య - రుఉ - ఉఉపా॥

శీ మమపా । పప - మగమా । రిరిమ - గామ । రిమరిరిసా ।

దాశరథే । పుడు । రయమే । వఅం । ఛాం । తవ వందే ।

రిమ-రిపపమ । రిసమరి - పమ । రిమ - పనిమప । సరి-మపనిప

పఅ-దకమల । మని శంంం । కృప-అఅళొ౦ఒ । గఅ-నఘణితి-

పా - రిమరిమ । పని సంనిపమ । రిపమ । రిగమ । రిస-మరిరిస ।

మా-కలఇయ । ముద-మతులం । దెఎహి-మెఎఎ । భొ౦ఓ-ఒఒఒఒ ।

సరి-రిసన్నిఫ । ఘఫ--రిరిరిస । రిరిపపమమ । రిమరిరిసా ॥

స్వఅ-అఅఅమిక్ । పఅ-లయమం । గురుముడుడుత్రి । నఅ-అమకం । ॥

అరభిరాగము—త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు 100

స	రి	మ	ప	ధ	సం	సం	ని	ధ ప మ	గ	రిస
,,	చ	శు	,,	చ	,,	,,	కా	,,	అం	,,

౧. పాప-మమపా । మగరి-సరిమగ । రిరిస-ధధరిస । రీ, - రీసరి ।

శేరి-శ్రీఇరా । అఅమ-చంంంం । ంంం-ంంంం । ద్రా, - అరఘు ॥

మగరి-రిసపా । పమమ-పాపా । పమప-మగరిరి । మగరి సరిసస ।

వంంశ-తిలకా । రాఅఘువేంద్రా । అఅఅ-అఅఅఅ । అఅఅఅ- అఅఅఅ ।

ధధరి-సరిసస । ధపా-దధధప । పమప-ధసపా । రిసరి - మగరిరి ।

అఅఅ-అఅఅఅ । అఅ - శ్రితజన । పొంఒప-కఅరే । సిఇఇ-తఅఅమ ।

మగరి-మమపమ । పాప - పాపా । పమప - ధసంసరి । మంగరి - సరిసస ।

శొ౦ఒఒ--రంజన । శేరి - ధీరా । రఅవ - ణఅసుర । అంత - కఅరిఎ ।

దథరి-సరిసస॥ ధసస - దధధప । పమప - ధసపా । సాప-దధధప ॥

అఅఅ - ఇయ్య ఇయ్య । అఅఅ-ఇయ్యఇయ్య । అఅఅ ఇయ్యరే । దీన జనమం ।

పమప - మగరిస ॥పాప॥

దాఅర - మఅమవ ॥శేరి॥

శ్రీరాగము — ధ్రువతాళము 14 అ. 1011

ప	రి	మ	ప	ని	ప	స ని ప	ధ	ని ప మ గ	గ	రి స
,,	చ	ఖ	,,	కై	,,	,,	చ	,,	సా	,,

4. మమపాపానిప -నినిసాసా । గరిపసనిప - మగనిని - సాసా ।

మిఇనాక్షీజయ - కఅమాక్షీ । కంంకటిఇక - వాఅమఅ - క్షీ ఈ ।

రీ గ రి సా - రీ సా - సనిప । పసనిపసని । పమపని - పపమా ।

అప్రతిభా - ప్రభా వొఒన్నత - మధురమధుర - సాఅలంం - కాఅర ।

రీ మా పా - నిసరీ - రిగ రిస । రీపమాప - రిప పమ - రిగరిస ।

ఓంకారా - కలితా - లఅఅప । యూర్ధ్వమిత్ర - మాధుకై ఇ - ఇఇటభ ।

గరిస - సనిప - నిపపమ-రి గరి స । సని ధనినిస - రిమమప - నిపపమ ।

ఖండ - చండ - దండను - జాఅఅణు । మదయఅఅఅ - అఅవళు - యఅనవ ।

రీపమరి - రిగ రిస - సాసా । రీ రి గ రి స - నిసరిగ - రి రి స ని ।

కార్తికెఎయ జననీఇ - రే రే । కాత్యాఅయని - కఅళిరు - ధ్రఅఅణి ।

పాస్తిపా పానిని పాపా । నిసరి గరిస సరిసనిప - మ ప ।

వీ ణా నీ - గ్వాఅఅ - అణీ । క అరణకర - నఖశిఖరం - జయ ।

ప నిపామా - ప పమరి - రి గ రి స । రిపమ - రిపమ - రిమమప - పసని ।

మధురావం - ప్రెఎఎణ - జిఇఉరె । అఇయ్యా - తిఇయ్యా - అ య్యం వఇఇయ ।

పసనిపసని - సనిసరి - రిగరిస । నిసరి మపని - పపమరి - రిగ రిస ।

అయ్య తియ్య - అయ్యం । వఅయ్య । అఅఅఅఅ - అఅఅ - అఅఅ ।

పాస సనిప - నిపపమ - రిగ రి స ॥మమ॥

చోక్కనఅధ - సఅఅమి జిఇఉరె॥ మిఇ॥

భైరవిరాగము—ధ్రువతాళము 14 అ. ।O।।

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	సా	సా ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	సా	శు	,,	శు	కై	,,	అవరోహణము

5\. గ రిగమపా-మగ రిగ - మప మా । పధనినిధప - మని ధప-మగరి స ।
శ్రీఇర అమా-చంద్రఅ- శ్రీ త పా । అరిజఅఅత - సమఅఅ -అఅఅ స్త్ర ।
సరిస - పమప-గ రిగమ- గ గరిస । రి రిగగ - మమగగ - రి గమపమమ ।
కఅఅ - శ్యాఅణ గుణఅభి- రఅఅమ । సిఇతఅ - ముఖంఅం-భోఅఒఒరుహా।
పధధ - నినిస -పధనిస - రిగరిస । నిరిస-గరిస - నిని ధమ-పధనిస ।
చంచ - రీ ఇఇ-ఇఇఇఇ - ఇఇఇకు । ని రంం తరంం- మంంగళ -మఅఅత।
పధప - సనిస- ప ధ మ ప - మ గ రి స ॥ గరి ॥
నాఒఒ-తుఉఉ-ఉఉఉఉ-ఉఉఉఉ ॥ శ్రీఇ ॥

ధీరశంకరాభరణము — మఠ్యతాళము 10 అ. ।O।

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	సా ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము

6\. సనిసా - ధనిసనిధప । మ గమప ధప - మగ రిస । ససపా - మగమరిగా ।
శ్రీఇగో-విందాఅఅఅ । హా రెఎఎమధు - సుఉథన । వనమా - అఅఅఅలా ।
పససా ని స-ధ నీ స । రీ సని - ధ నిసని ధప । సాసాసా । సనిధప ।
గరుడాధ్వజ-ముకుంద । శ్రీధర - శ్రీఇరఘుపతే । సం ంం । శరణు ।
మగమపాప్ప-మగరిస । రిరి ని - సపధ-నినిప-ధ । ధమ-పపగ-మమరిగా ।
సుందరాంగ -జయజయ। శ్రీఇఇ -రాఅమ-సీఇఇ-తా । అభి -రఅఅ-మఅఅఅ ।
పరి గమపా -ధనిసా । రి రి సనిధప - మగరిస ॥ స ని ॥
మఅఅఅఅం -పఅహి । ప అట్టఅఅభి - రాఅ అమ ॥ శ్రీఇ॥

కాంభోజిరాగము—ఆదితాళము అ. 8 ౹౦౦

స	రి	గ	మ	ప	ధ	స	స	ని	ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	,,	,,	కై	అవరోహణము

7. సానిప – ధధసా ౹ ధ స రి గ – మగగరి ౹ సరిసస – నినిధప ౹
మందర – ధఆరే ౹ మొఒక్షము – రఆఆరె ౹ దఇత్యకు–లంతక ౹
దధపమ – గమపా ౹ గపధస – నినిధప – దధపప – మ గ రి స ౹
పఅవన – ముఉర్తే – పదశుభ–రెఎఎఖ ౹ మకుటము–యుఉఉర ౹
గపపధ – ధసపరి ౹ రిపమగ –రిగరిస ౹ సరిసస – నినిధప ౹
అఅఅఅ – అఅఅఅ – అఅఅఅ – అఅఅఅ ౹ దఇత్యకు – లంతక ౹
దధపమ – గమపా ౹ గ–ధస ౹ నినిధప ౹ దధపప – మగరిస ॥సా॥
పఅవన – ముఉర్తే ౹ పదశుభ – రెఎఎఖ ౹ మకుటమ – యుఉఉర ॥మం॥

మేచకల్యాణి—త్రిపుటతాళము అ. 7 ౹౦౦

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	ప్ర	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము

8. సపస – నిధనిస ౹ నిధప – ధపమప ౹ గమప – పదధని ౹ ధపమ – పగరిప ౹
కమల – జాఅదళ ౹ విమల – సునయన ౹ కరివ – రదకరు ౹ ణం–బు – ధేఎఎ ౹
ధధధ – గగగా ౹ మపా – మగరిస ౹ రీ, – సా,, ౹ గమప – మపధప ౹
కరుణ – శరధే ౹ కమ లఅఅఅ ౹ కాం – తా,, ౹ కేఎసి – నరకాఅ ౹
నిధప – ధపమప ౹ గమప – పదధని ౹ ధపమ – పగరిస ౹ ధధధ గగగా ౹
సురవి – ధేఎదన – వరద – వెఎలఅ ౹ సురపు–రోఒత్తమ ౹ కరుణ–శరధే ౹
మపా – మగరిస ౹ రీ, సా ,, ॥సపస॥
కమ – లఅఅఅ ౹ కాం – తా,, ॥కమల॥

శుద్ధతోడిరాగము—ధ్రువతాళము 14 అ. ౧౦॥

స	రి	గ	మ	ధ	ని	ప	స ని ధ మ గ రి స
,,	శు	సా	శు	శు	కై	,,	అవరోహణము

౧ సాన్నిధ్ధా - ధన్నిసరి - గాగా । గమధమగరి - గారిన్ని సాసా ।
ఆ రె ఎ రే - దశరథ - రాజా । కలశంబుధి - చంద్రము - రే రే ।
న్నీ స గ రి గ మగరిస - సాన్నిధ । ధ్ధారిరీ - గగ రిగ - రిన్నిసా ।
తాటక అఆ - గఅర్వవి - భే ద న । గాధేయా - క్రతుపఅ - లనురే ।
గామాధా - ధ మగరి - గాగా । మగరిగరి స - న్నిగరి స - సాన్నిధ ।
పాసాణా - ప్రఅణద - పాదా । కమలపరఅ - అగకణు - రేరెఎ ।
ధన్ని సరిగా - రిగమా - మగగా । గ రి రీ రీ - గరి సన్ని - సాసా ।
భవకొఒదం-డవిఖం - డన పం । డితురేరే - క్షితిజఅ - నాధా ।
గ రి గ మ - మనిధమ - గమ గాగా । మగ రిగరిస - న్నిగ రిస - సాన్నిధ ॥
భృగుర అ - మతవలె - యపరోపా । కరణచణఅ - కృపణజ-నా వ న॥
ధ్ధారీరీ - గమగధ - ధాధా । ధాధమగరి - గారిన్ని - సరిగమ ।
ఆరేరే - దశ రథ - రాజా । భామణపరి - పాలను - రెఎరెఎ
ధన్నిసరిగమ - సారిన్ని - సరిగమ । గమ ధామా - గగరిగ - రిన్నిసా ।
వఅలిభెఎఎ - ఏదన - రవితన । యఅమోదా - పఅలను - రెఎరే ।
గ రిససాన్ని - ధ్ధాధగ - గారిస । న్నీ సరిగా - మ గ రి స - సాన్నిధ ।
సంధురాజ - బంధన - బంధురె । రావణనీ - ద్రఅవణు - రే రె ఎ ।
ధధరిరి - గగమమ - దధనీసా । నిషని దధా ధమగమ - గగ రిస ।
విభీఇఇ - ఇఇమణ - సామ్రాజ్య । భీష్మఎఎకూ - మహీపఅ - లనురెఎ ।
గరిసన్ని ధధ - గరి గస - రిన్నిధధ । మగ రిగ రిస - న్నిగరిస - సాన్నిధ॥సా
సుమహితనయ-సుమహిత-నయ్రశిఇ । రఘునఅయక - జయవర - దాయక ॥అ

సావేరిరాగము—రూపకతాళము 6 అక్షరములు ౦:

స	రి	మ	ప	ధ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ధపమ	గ	రి స
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

10. ధస - [illegible]మా । మగ - గారిస । గా - [illegible] । రిరి - [illegible]
[illegible] - [illegible] । కుచ - కుంకుమ । [illegible] - [illegible] । చను - [illegible]
దధ - [illegible] । పమ - గరిసరి । పమ - గరి[illegible] । గరి - [illegible] ॥
[illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] ॥
[illegible] - [illegible] । సరి - [illegible] । మా - పధ[illegible] । పధ - [illegible] ॥
[illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] ॥
[illegible] - [illegible] । ధప - ధపమా । పధ - [illegible] । [illegible] - పధమా ॥
[illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] ॥
ధ[illegible] - మగరిస । రిమ - గరిసా [illegible]
[illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible]

ఆనందభైరవి—చ. ఏకతాళము 4 అక్షరములు. ।

స	గ	[illegible]	గ	మ	[illegible]	ధ	ప	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	సా	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

11. [illegible] ధని[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] ।
[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] ।
[illegible] । గరిసా । [illegible] । [illegible] । [illegible] । గరిసా ।
[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] 6 । [illegible] । [illegible] ।
[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । పపమగ । మమగరి ।
[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] ।
[illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] ।
[illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] - [illegible] ।

గరిసని ని ధపమ । పపపధ - నిధపమ మపపమ-గ రిసా
మలాటం-భోటటా । మరటల్ గఅమిని కరిపాద మహత్వే ।
రా శ్రీ దగ గమ । గమపమ-గరిసా ॥నిధ॥
వింటా-ఆ అవ గ । నిధమం-డంకే శకమి

మోహనరాగము—రూపకతాళము 7 అక్షరములు ౧౹

ధ	ప	గ	రి	ధ	స	సధపగరిస
..	ద	అం	..	ం	"	అవరోహణము

17. గగ-పాపా । ధప సాసా । రిరి-పధ పా । ధప-గ గరి
గగ-రిజా । న్యయ-పాణీ । రవ-యహాల్లో । దమ-రఅణీ ।
గప-ధపధా । ధప గ గరి । గగ ధపగా । పగ గరిపా ।
మర లాబం ధర విఎణీ । మగ-మరిగా ల్యాల అఅణీ ।
గగ-గగగగ । దగ-పాపా । గగ-ధ పధా । ధప - సాసా
నియ-మమమధ । గూ-లోలా । ఎర-తెజయా । ప్రవ-శీలా ।
ధగ-గరిపప । ధప దధ ధప । గ ప-ధపపప । ధప-గ గ రి స
రర దశాప్రీయ । రంగ-వఅయాక । లఅం-చితఫల । దల-అఅయకి ।
సగ గాగా । గరి - పగరి । సరి - స గ రి స ॥గరి॥
దర-రీలా । స ల-ల వ ని । జయ-జయజయ ॥వర॥

నవరోజు రాగము—రూపకతాళము 6 అ. ౧౹

ధ	ధ	ని	స	రి	గ	మ	ప	మగరిసనిధప
.	ద	రా	"	ల	యం	ల	"	అవరోహణము

18. ధని-సరిగా । లగ-మాగరి । గమ - గారిస । గరి-సనిధా ।
గరి-ధరమా । మత మాధవ । రారి-శేశవ । పర-రివలో ।
పని-ధధపా । ధని-సరిగా । రిగ-మాగరి । గరి-సాసా ॥
లవ-కరుణా । సలి-ల విధే । భువ-నావన । శం-పాత్రి
మగ-మపమగ । ధప - మపమగ - రిగ-మపమగ । రిగ-మగరిస ।
మధ-దర నిగ । మరి-మునిగణ । వినుత-శరద । శం-పహరణ ।

గరి-సని్ధా । సని్-ధధప్ా । ధని్-సరిగా । రిగ_మాగరి ।
సర-సిజలో । చన-క రు ణా । స లి-లని ధే । భువ - నా వ న ॥
గరి-సాసా॥ధని్॥
కం-సా రే ॥గరి॥

బేగడరాగము—త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు ౧౦౦

సగ	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	ధస	సని ధ ప మ గ రి స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము

14. మగమ -పాధప । నిధప-మగమప । ప ధప-సనిరిస ।
సఅర-స్వాతిఇ । నఅ న-న్న అలి ఇ । యఅలి-కుణిసలి
మగరి-సరినిస । ప ధ ప-నీ ధ ప । మపధ-మా గరి ।
యఆశ్-నుగ్రహ । దిఇంచి - నాన్నము । ఖదలి-మాధుఉ ।
గా, - గామప । గరిస-గరిగమ ॥ పద ప - సనిరిస ।
ర్యా,-శ్రీలలి । తవచ-వంగళు । జనియి-సుఉ గెఎ ।
మగరి-సరినిస ॥ పధప-సనిధప । మపధ । మా గ రి ।
చువళి-కుఉభఅ । వరద-వఅల్మిఇ । కిముని - పేర్దను ।
గా, - గామప । గరిస-సాసా ॥మగమ॥
శ్రీ, - రాముని । శుభచ-రిత్రం ॥స అర॥

నీలాంబరిరాగము—త్రిపుటతాళము 7 అక్షరములు ౧౦౦

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ప	ని	స	సని ప మ గ రి గ స
,,	చ	అం	శు	,,	చ	,,	కై	,,	అవరోహణము

15. సారి-రిరిస్ । సగగ - మాగమ । రి గ రి-మామా । మగగ - సాసా ।
జాన-కీఇఈ । రమణ-తే ఎ ఎ । న మొఒ - ఓ ఓ । న మొఒ - ఓ ఓ ।
ససస-పాపా । ధ పమ-పమగా । మపా-మపమగ । గరిమ - గా సా ।
దనుజ-శిక్షా । పటొ ఒ-మునిమా । నసా-అ అఅబ్జ । రఆజ-తాంగ్రఫె ।

పాస-సాసా । ష ని ప-పమ మగ । గామ-పధపమ । పమగ రిమమా ।
గాన-మాఅ । ధువుర్య-లాఒలుప । రామ-చంద్ర । దఅఅ-శ రత్థే ।
గరిమ-గాగస । ససరి - రిసస్థీ । సగగ - మామా । గమప - పాపా ।
రఅఅ-అఘువ । నితర - మెఎఏ । తవక్ప - పా అం । సురు-చి-రం ం ।
మగమ - ప ని ధ ని । పధప పమమగ । పమగ - రిమగస । సని ప-పమమగ ।
జగఅ-న్న అ అ ధ । తఅవ-కి ఇ ఇన । భజన-మనిశం । దెఎహి-ఖోఒఒఒ ।
గ రి మ-గాసా । నిసరి - గమగమ । గమప - మపసా । సనిప - పమమగ ।
స్వఅఅ-అమిన్ । అఅఅ-అఅఅఅ । అఅఅ-అఅ అ । ఇయం-వఇ ఇయం ।
పమగ - రిమగస । సనిప - పమమగ । గరిమ - గాసా ॥సారి॥
ఇఇయ - తిఇ ఇయ । జయఅ - శ్రీఇఇఇ । గురుము-ఊర్తే ॥గాన॥

ధన్యాసిరాగము—ధ్రువతాళము - అ 14. । 0 ॥

(లక్షణగీతము)

స	గ	మ	ప	ని	స	సని	ధ	పమగ	రి	స
,,	సా	శు	,,	కై	,,	,,	శు	,,	శు	,,

16. ధప నినిసా-నిసగా-మగ రిస । నిధపనిసా-నిసమగ - గరిసా ।
జయకరుణా - సిం౦ - ంధో౦ఒ । తవపఅదాం - బుజమతు - లం ం ।
గా మా పా - గమ పమ - గరిసా । నిసానిధ - పనిసగ - గరిసా ।
ధ్యాయామీ - శ్రీఇఇఇ - కంఠా । భాక్తావళి - పఅలన - చణరే ।
గగ మామమ - నినిసస - గగమా । గమాపమప-గమ పగ - మగ రిస ।
ధఅన్యాఅసి - రఅఅఅ - అఅగం । గఅ అఅఅ - యఅఅఅ-అఅఅమి ।
నిధపనిసా - గమపమ - గరిసా । పమప - గమప - నిపగమ - గగరిస ।
శ్రుణుతఅఅ - లఅక్షణ - మఖిలం । అ అష్ట - నుఅధి-కఅఅరి - జఅవర్యం ।
నిసాగమప - గ మా గ - గరిరిస । సానిధపని - సగగరి - గరిసా ।
ఘోషాఊఊఊ - ఊషాఊ - ఊఊషవ । సంం౦౦౦ - పుఊఊఊ - ఊఊర్ణం ।

పాపాగగ - మాపమ - గమపా । సపానిధప - పానిధ - పనిపా ।
ఆఅ ఆఅ - రొఒఒ - ఒఒహి । రిధా క్ష్యఅఅ - అఅఅ-అఅ- త్రం ।
ధనిసాగా - ని ధ ని స-మగరిస మ గ ప మ ప ని-గ గ మ మ-ప ప ని ని ।
ఆవరొఒఒ - హెఎఎఎ-ఎఎఎఎ । భృ తి తతతత - తతతత - త త ర్గం ।
గమపగరిస-మగమప-ని ని పా । ప ని పా ని స - ప ప పా - ని ని ధ ప ।
మంంంం్ద్ర-మఅఅఅ-అ అ అ । ధ్వత అ అర - గ ది త ం - గ ం ం ం ।
పామపమగ-మాగగ - రి రి పా । పా ని ధ ప ని - ప గ మ ప-మగరిస ।
గాధఅఅఅ-అ అని - త ం ం । గా ధ శ్రే ప ధ - ధు ర వ వ - వవవూ ।
పమగ రిసప-మపమగ-గ రి రి స । ని ధ ప ని ని ప - గ గ రి ప - గరిపా ॥
సుమమురురురు-రురురురు రురు త్రి । ప్రసిఇఇఇఇ-ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇఇర్ధ్ర ॥

ముఖారిరాగము—ధ్రువతాళము 14 అక్షరములు ।౧౪

స	రి	మ	ప	ధ	ని	ధ ప	ప ని ధ ప మ	గ	రి స
,,	ద	,,	,,	చ	కై	,,	,,	సా	,,

17. నిధపాపా-రిమగరి-మమపా । నిదధాపా - మా గ గ - రి రిపా ॥
వసుదేవా-రివవరి రి ఎ వి । రయనావం - దా గ ం - దరుశే ।
రిమమపా-నిధపమ-పాపా । నిదాధపా - పామాగ - గరి ।
స ం ంంవా-వందమ-రేశ సురావరా - గొరా - ధీవరా
మాగ గ రి-నినిధా-పాపా । రిమపనిదధ - పామమ - గ రి పా ।
నీరజనా-వసుధా-వింధో । బంధురళి - గంధరు - రివర ।
మమపాపా-నిధపమ-పమాగరి । పమాపమా - గరిమా - గ రి పా ।
గొపాలా-గొఒఒఒ-పఅలర । గ రి ధ దా - గరపా - రపుశే ।
నినిధపాప-రిప రిప-రిమమప । ప మ ర - రిధప-ప రి ధ ద-మ గ రి స నిధ ।
తుల్లభామ్మ-విభువం-ం ం వవ । లొఒమ్మ - లొఒమ్మిపతిరఅ-క్క అదు రి టకు

16. మేళకర్త. చక్రవాకము—త్రిపుటతాళము. 7 అ.

(లక్షణగీతము)

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	సనిధపమగరిస
,,	శు	అం	శు	,,	చ	కై	,,	అవరోహణము.

18\. రి రి ప ని సరిస - నిధని పధనిస - గ రి గ మ గ రి స - ని రి రి సా పా -
హారెఎ కృఉఉష్ణ-వఅసుదెఎఎవ - ముకుఉం ద మఅఅ - థ వృఉ రే రే
నిధని సరిసరి - గా రిగామగ - రి పా ని థ ని స - రి గా గ మ గా -
అంం ంతర - గాఅంఘాఅర - చ తూశ్ఫ్రతి దై ఇ - వ తాస్వర కై
మపమ గరిగమ - పమప మగమప- థ ని దదా ని ధ - నిధప మపధని -
శి కి ని పఅఅద - ఇతరశుఉఉద్ధ - అ అ అ రో ఒహ . అవరో ఒఒఒహ
సానిసా నిధ - నిస నిధ పధని - స ని ధ ప మపధ - ని థప మగమప -
సంంపూఉర్ణ - సఅగ్రహాంన్యఅ - స అ అ అ అం శ - త్రిపుటయుఉఉక్త
ధ నిధ పమపథ - పామగామగ - రీ స ని థ ని స - నిధపమపథని -
మెఎళఅఅధి - కౌఅ అఅర - చ క్ర వ అ అ క - రఅఅఅఅఅగ
స రి గ మపధని - సనిథ పమగరి - స రి రి సరి సా ..
మ వ ధ అఅరయు - శ్రీఇఇ రఅఅమ - నమొఓ నఅమో.

28. మే. జన్యం. ఖమాసురాగము—త్రిపుటతాళము. 7 అ.

(లక్షణగీతము)

స	మ	గ	మ	ప	ద	ని	స	సనిదపమగరిస
,,	శు	అం	శు	,,	[illegible]	కై	,,	అవరోహణము.

19\. సపగ పపమగ - పపధనిధప - మగస గపధని - పపమ గసగప -
హారెఎ జయజయ-శఅమలవఅరణ-శకటఅఅసుర మధని భంంం

మమగ పాసా - గా సగగ - పపమ గపమమ - గాస గపపమ -

జనుడ రే రే - చతుశ్శ్రుతిరిష - భఅఅ అం తర - గాంధఅఅర

గ సా గ ప పా- ధపా మమగప - గపమ గపపమ - గపధ నిధధప -

చతుశ్శ్రుతి దై - వతా స్వరకైశ - కికిని షఅఅద - యితర శుఉఉద్ధ

మమమమమగప - గపమ గపపప - ధనిధ ధపమగ - పపధ నిపధని -

అఅఅరో౦హణా - తి ఇ వ అఅర్జిత - అవరో హణహణా - రివఅ అ అ ర్జి త

సనప నిధనిస - తి తీ పనిధప - ధ ని ప నిధనిప - నిధ పాధని - పా

షమని మమవక్ర - చతుఉఉశ్శ్రుతి - ని ష ధ ముఇఇశ్రిత - పాగ్రహాంవర్జిత

సపా నిసిధప - ధనిధ పమగప - ధనిధ పధనిస - రిపా నిధపమ -

స అ అఅఅరి - త్రిపుటయుఉఉక్త-హారికఅఅంభ్రోజ-జిమేళజనిత

గపా ధనిధని - ధాప మమగప - సగప ధనిసరి - సనిధ పమగస -

కమా అఅఅము - రాఅ ఆఅఅగ - మవధఅఅరయ - శ్రిఇఇరఅఅమ

గపమ మగపా॥

ప మింప నఅమో॥

నాటకురంజి—త్రిపుటతాళము 7 అ. 100

స	రి	గ	మ	ధ	ని	ప ధ ని స	స ని ధ మ గ స
,,	చ	అం	శు	ద	కై	,,	అవరోహణము

20\. సాని - ధ ని పా । నిధని - సగసా । నిధని - సమగస । నినిస - నినిధపా॥

రేర - సుర ద ం । కుతఅ - చరణా । అగణి - తగుణఅ । లం౦ - కృతురెవా॥

మగమ- నినిధమ । నిధని - సగసా । నినిస - నినిధమ । నిధమ- మమగపా॥

పరసి - జఅసవ । సం౦ - మతురే । అఅఅ - అఅఅఅ । అఇ్య - ఇ్యఇ్య ॥

గస - మగమా । నిధమ - నినిధమ । నిధని - సారిస । సారి - సమగస ‖
సం - గిఇతా । సఅఅ -హిఇఇత్య । భరత - విద్యఅ । నంద -సహితు రె ‖
సరిగ - మమగస । సరిస -ని ధ ని స । రిరిస - మమగస । సమగ -మమగస ‖
సరసి - జఅ సవ । సరవి -పాఒపఘ । సురుచి-రఅనవ । పెరుం - దెఎఎవి ‖
ని - ని ధ మ । మమప -మమగస ‖సాని‖
- విజయాఅ । వరద - రఅఅజ ‖రేరె‖

బిలహరిరాగము—మఠ్యతాళము 10 అ. 101

స	రి	గ	తా	ళ	ని	స	ని	ధ ప	మ	గ రి స
,,	చ	అం	,,	చ	,,	,,	కై	,,	శ	,,

21. సారి రిగగపా - మ గ । పా - మగధాధా - మగ । పాధని - పధాపమగ ।
పాలయవఅగే - శ్వర । వంది-దిబుధాఅ - వళి । పాఅరి - జఅ అఅత ‖
రి గా రి - సరిసన్నిధా । పా రి గ - సారిగపా । గగాదధా - ని ధ పా ।
నమామి - తవచరణం । వాంఛతి - ధీరపిషే । గ అనహై - ఖ అతాగ్యా ‖
థ ధమాగగ - మగరిస । నిధాని - పాధపమగ । పాపా - ధపమగరిస ‖
మహిమానం - ంంతన । గఅఅ - అఅ అతుం । కృష్ణ - తటవఅసిత ।
రిగ మగగరి - రిసన్నిధ । ధధసా - రిగసరిసా । సాసాన్నిధ - సాన్నిధ ।
కవ శిఇఇఇ - ఇఇవన । మ ం ం - దిరజయురే । చంద్రక - శాఅవ
సరిగారిగ - పామగ । పాపా - ధప పథపా । మగారిగా - ధపమగ ।
తంం ంం - ంం స । నాఅ - గభుఉమణా । శిరాగరా - అఅజిత ।
దాదానిధ-ధనిపా । పా ధని-పాధపమగ । పాధ స నీ - ధ ని ధ ప ।
భూఊర్ధ్వఅ-అఅఅ । స్ఫాటిక-దేఎఎఎహ । గానసమా - ఉఉఉద్ర ।
ధానిధ-పాధపమగ । పధాసనిసధని - పధ । ప ధనీ - ధనిధపమగ ।
రాఅగ-ఫీ ఇ ఇఇచి । ఖిరాఅఅజమఅ - అన । క అలా - అఅఅఅఅది ।

ప ధ రిపాసని ధ-పద । ప సనిధని - ప ధ ప మగ । గపపధధస - సనినిధ ।

వలఉఉలాఉఉడు-కల । మలలలల - లలల ధ్యాన । స్వర సరసల-లలలల ।

ప ధ సా-పధాపమగ - సనిసధనిప-ధపమగ । దధనిపధప- మ గ రి స ।

శ్రుతి-వాతలలయన - నలదల్ర పల-పలలద । విలసితశం - భో ఓ ఓ ఓ ।

రిగమరిగరి - సన్నిధా । స రిగ మగరి-గ రి రీ । ధ సారి - స రి సన్నిధా ।

అఅఅఅఅ- అఅఅ । అఅఅఅఅ-అఅఅ । ముదంబె - ఏహిమేఏహి ।

స రి గ రి రి గ - స రి సా॥ సా రి రి॥

గురుముతడడ - ఉడ రే॥ పాలయ॥

మలయమారుతము—రూపకము 6 అక్షరములు । ౦

ఉమ్మిడిశెట్టి వెంకటస్వామి నాయుడుగారిచే రచింపబడినది

స	రి	గ	ప	ధ	ని	స	స ధ ప గ రి స
,,	షు	అం	,,	చ	కై	,,	అవరోహణము

22. సా-ని ధ నీ । ధని-సరిసా । ధని-సనిధప । గప-ధనిధా ।

శ్రీ-లా ఓ లా । శ్రిత-పలలా । పెఎ-వితసుర । గణ-లీఇలా ।

పగ-పధ నిధ । సని-దధపా । గప-ధనిధ ప । గ ప-గరిపా ।

కచ-కుచధర । సుమ-మఅలా; కర-సరసిజ । పరి-పలలా ।

సా-స్సనిధప । ధని-సాసా । ధని-సరి గరి । గప-గరిసా ।

సూ-నృతవ్రత । సుచ-రిత్రీ । సుర-చిరకుభ । తర-గఆత్రీ ।

గా-పగపా । గప-ధనిదా । పగ-పధనిధ । సని-ధతపా ।

సా-గసలో । దన-ధఆత్రీ । సుర-నుతజఅ । సకి-పుఉత్రీ ।

గ ప-ధనిధప । గప-గరిసా । రిస-నిధనిస । రీ రీ - సా॥ సా ।

సుయ-తరకుచ । వెఎ-ణిధగా । నర-వరనుత । కళ్యా-ణీ ॥శ్రీ॥

గీతములు సంపూర్ణము

ఆరో - సరిగపధస - అవ - సధపగరిస **జతిస్వరము** స. చరి. అంగ. ప. చధ. స

28 మే. హరికాంభోజి జన్యము, మోహనరాగము - ఆదితాళము

	౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
పః	సా , , , , దా పా గ్గా రీ ధా	పా , , , , గా	రీ సా ధ్గా రీ
	సా , , , , ధ్గా ప్గా ధ్గా సా రీ	, , గ్గా , , , పా	, , దా , , రీ ॥
చః (1)	రి రి గ - స స రి - ద ద స - ప ప ద - గ గ ప - రి	రి గ - స రి రి గ గ ప	ప ద - ద స ద ద రీ ॥
(2)	దా ద సా ప ప ద - గా గ పా రి రి గ	సా స రీ గ గ రి	ప్గా ప గా ద ప రి ॥
(3)	దా ద గా రి రి గ - పా ప రీ స స రి	గా గ సా ద ద స	రి ప గ ద ప స ద రి ॥
(4)	సా రి గ రి స రీ - స రి స ద సా - ద స	ద ప దా గ ప ప ద	ద స ద రి రీ , , ,
	రి రి గ దా - స స రి పా - ద ద స గా - ప	ప ద రీ - గ గ ప స	రి ప గ ద ప స ద రి ॥
(5)	సా రి గ రి స రీ - ద స ద రీ రి - స రి	స గా గ - రి గ రి ప	, ప గ ప రి గా గ
	స రి గ సా ద ప - ప ద స పా గ రి - స రి	గ సా , రీ గా	గ ప ప ద ద స ద రి ॥
(6)	రీ , , , , - స రి రి గ స రి ద స - ప ద	రీ , , , , - ద స	స రి ద స ప ద గ గ
	దా , , , , - గ ప ప ద గ ప రి గ స ప	రీ , , , , - రి రి	దా , , , , - ద ద
	రీ , , , , - రి రి ధా , , , , - ప ధ	గ ప రి గ స రి ద స	ప ద గ ప ద స ద రి ॥

శ్రీరస్తు

స్వర జతులు

1. చక్రవాకము - ఆదితాళము

16. మేళకర్తరాగము
శురి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కెని.

ఉమ్మడిశెట్టి వెంకటస్వామినాయుడు గారిచే
రచింపబడినది

ఆ. సరిగమపధనిస
అ. సనిధపమగరిస

	‌। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
పల్లి॥	మా, గా, రీ - సా సా, ధ నీ	రీ, సా, - ధా	నీ సా, - రి రీ ॥మా॥
	మం, చీ, స - మాయా, మిదే	రా, తా, - నా	మనో, - హారా ॥మం॥
1.	మాపమా గా - మా, గ రీ స రి -	గా, ॥ సా నీ	సా, ని - ధనిసరి ॥మా॥
	మాంచిమాటా - లెం, చినన్ను ఉ -	గాం, చ వే నిం -	కొం,చ - నఅంగ ॥మం॥
2.	మాపమగరి సరి - గామగరిస నిస -	రీ సధాని సరి -	గా రి స నీ స రి ॥మా॥
	పంచశరుడు విలు - వంచిశరములిటు -	పొంచివేయునిక -	నించుక నోర్వను ॥మం॥
3.	మనిధాపమ - పధపామగ - మగరిస -	ధాని సా ని - ధ ని	రీ , , సా , , -
	మరుబారికి - యికతాళగ - లెమర -	మారాయుల్కు - యిది	మే, , - రా , , -

ధ్గాని్సాని్ – ధని్ స రీ స – ని్ స రి గ. –	మా గ – గా రి - రీ	స - సాని్ – ధని్సరి ॥మా॥
వేరుమాట – వలదు నీవు – న అన్ని క –	వా రి – జా తు – నే	ర - మేమి – బ్రోవవర ॥మం॥
4. పాధ – ప ధనిధాప – గామగరి సని్ –	రీ, సా, – ని ని	స రి స ని్ – ధ ని్ స రి –
నీదు – స్మరణగాక – వేరెవరుగను –	లే, రా, – మ రి	మ రి వి ను – బా గ దె డ-
గా, మా, – గమ–పధపమ – గ రి స రి –	మా గ గా రి స రి –	గా రి రీ స ని్ స -
రా, రా, సద యుండ వ ని – ముదమున–	సుం ద తా ం గనిను –	పొంద గోరి తిని .
రీ స సా ని్ ధ్గా – ని్ సా రి గా , , –	గా మ పామ – ప ధ	ని ధా ప ధ ని సా –
ఇందు రావదే – మ నందు రా , , –	మం ద యాన – ని ం	ద శే య తే గు రా –
రీస – సాని – నీ ధ – ధా ప – పమపద –	నీ , ధా , – ప మ	పధపమ – గ రి స రి ॥మా॥
వీర – తాళ – జా ల – లే ర – వరసుకు –	మా, రా , – మ వ	వినిగను – గొనుమిక ॥మం॥
5. పా ధ ని పా , , – ప ధ ప మ గా , , –	రీ గ స రీ , , –	గ మ గ రి సా , , –
జా ల ము సే , , – యుక విన రా , , –	సామిగనా , , –	మ ది గ న రా , , –
ధ్గాని్ ధ్గా , , – ధ ని్ స రి గా , , –	గ మ ప మ పా , , –	ధ ని స ని ధా , , –
చాలురయీ , , – వ గ తి ను రా , , –	సమ యు మి జే , ,	స ర స ను రా , , –
పధ పా – మ ప మా – గమపమగా , , –	గ మ ప మ గ రి స ని –	ధ ని్ స రి సా , , –
చల మే – ల ర తా – తెగతె ఎరా , , –	మ రు జొ వ శ ర ము లు –	బ ర పెను రా , , –
ధా, నీ సా రి – నీ, సా రి గ	సా, రీ గా మ –	రీ, గామా ప –
రయో,తావన్ను – దూ, రానాడ –	మా, రాగా డు –	మా, రాకొ ర –
ప మ గ మ పా , , – పా ధ ని ధా , , –	పధనిస – నిధపదు –	పనిపమ – గ రి స రి ॥మా॥
సు కు మ అ రా – గో రి తి రా , , –	వెంకట – వరదుడ –	వేఎగ మె– గ ల యు ర ॥మం॥

28. మే. జన్యరాగము
చరి . అంగ . శుమ . ప . చధ . కైని

2. ఖమాసు - ఆదితాళము

ఆ. స మ గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా , , – సా నీ – ధాపా, – మ గా	మా , , – , , – గా	మా పా , దా ని ॥సా॥
సా , , అంబా – శివా , – యూ నా	వే , , – , , – రా	జి తా, గీ ఱ ॥సాం॥
1. సా , రి ని , , – ప ధా , – గ సా, – ధ	మా , స మా , – గ	మా , ప – ధా . ని ॥సా॥
శాం భవి ; – మనో, – హరా, – ప	రా. త్పరా , – కృ	సా , , – గా . శ్రీ ॥సాం॥
2. సా రి స ని – నీ సా ని ధ – ధా నీ	ధ ప – మాగామగ –	సమా – గమపధని ॥సా॥
నీ వే గు రు – దైవం జని – యే వే	శ ను – సేవింపుచు –	సదా – మదిని శివ ॥సాం॥
3. ప రి స ని సా , , – ని స ని ధ నీ , , –	ధ ని ధ ప ధా , ,	ఓ వ ప మ పా , ,
ప ర మ ద యా , , – ని ధి వ సు ధా , , –	మ రు వ క నా , ,	హృదయమునా , ,
స స స స–మ మ మ మ–పపపప–ద ధ ధ ద –	నిసనిస – నిధ పా –	ధ పమగ – మపధని ॥సా॥
మహాదేవ – మహాప్రభో–సుందర–న అయక –	సురవర – దాయకా , ,	భవభయ – హరశివ ॥సాం॥
4. ధ ప ని ధ – పమగమపా , , – పధనిధ –	పమగ గ – మా , , –	స నిధ ని – ధపధ ని ॥సా॥
శ్రీ ర ఘు ధు – రపురమునా , , – వరములో –	సగుహారు – నీ , , –	నిరతము – నుదలచి ॥సాం॥
5. సా , , – , , ప ని నిదధప – పమ మ గ	మా , , – , , ప ధ	నిధమ – గ మపధ ని –
శ్రీ , , – , , శుభ కర శశి – మకు టధ	రా , , – , , జ య	విజయ – త్రిపురహర –

సమగససాసా - స రి స స ని నీ -	ని స ని ధ దా ధా -	ప ధ ప మ - పా పా -
శ్రితజనలోలా - ధృతగుణశీలా -	కృ త ని త పా లా -	ప తి తు ని - వే ళా -
సమామ - గపాప - మదాధ - ప నీ ని -	ధ రీ రి - ని సా స	ని స ని ధ - పా , ,
ముదంబ - లరంగ - పదాబ్జ - ములందు -	పదంబు - లు జేర్చ	ప శు ప తి - శీ , , -
మాపమ - పా ధ ప - ధానిధ - నీ స ని -	సారిస - రీ స ని	సరిసానిధపమ -
జ్ఞానము - ధ్యానము - స్నానము - మానము -	దానము - మానము	యభిమానమనుచు -
గమపధనిస - నిరిసా , , - స రి - నిస -	ధని - పధమా , ,	ధపమ - గమపధని ॥సా॥
కనికరమును - చరణం , , - బులు- - గను -	గొను - శత్రులక	నుతుల - శరణనుచు ॥సాం॥
6. ♦ సారిసా - నీధనీ - సా నీ ధ పా , , , -	పా ధ నీ - ధా ప మా	పా మ గా మా , , ,
సారిసా - రిసనీ - నామమంత్రం , , , -	కో రి నా - నూ నీ పా	దాబ్జమంత్రం , , ,
మాగమా - పామపా - ధాపదా - నీ ధ నీ -	సారిసా - నీ ధ నీ	సానిధా - మావధా ॥సా॥
దాసుడౌ - చిన్నికృ - ష్ణుని కీ - దిక్కు_ని -	వేయనీ - చొక్క_నా -	ధునిస ము ర్మశానీ ॥సాం॥

♦ పైన 6 వ అంకెగల చరణము మాత్రము ఖండజాతి నడక అగుటచే వ్రేలికి అయిదుఅక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.

22. మే. జన్యరాగము
చరి - సాగ - శుమ - ప - చ థ - - కైని

3. ముఖారి - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ని ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ సా , , - , , - ధరిస నిధప - మాపధ	పా , , - , , - మని	ధ ప - మపమగగరి
జా , , - , , - లమిక వలదు - రాపధ	రా , , - , , - చెలి	పయి - దలంగరలగు

సా , , – , , – రి , మా ప పధ – మా	, – పాదధస – పా	, ధా – సనిధపధ ||సా||
రా , , – , , – ఏ , రాచలము – మే	, – రాబలుక – వే	, రా – రసికమణి ||జా||
1. రీ , , – , , – సరిమగారి – సరిగా	రి రీ స – స ని ధ – స	, ని ధ – మాపధప –
ఆ , , – , , – సఖియనావ – ల న వే	రమేమి – యనుచు– వే	, మా రు – బల్కు_నుర –
నీ ధగారి – రిపమగారిసా – రిగ	రిరిసప ని ధ – ధ ప	నిధ – మపాధపధ ||సా||
యాసరోజ – నీసుమశయ్యాపై – నిటు	లటులదొరలు – నుర	దయ– సరాగదర ||జా||
2. మా , , – , , పధపరిమగ – రిసనిధ	సా , , – , , సని	ధ సా – గా రి స రి –
శే , , – , , మనవిచెలుపు – మున నుని	రం , , – , , తర	దమన – శ్రోత్రమని –
గారి మామ్మ – రిమప నీధ పధసరి	గా రి సా – నిధమ	, గ రి స – రిమపధ ||సా||
శేమ నాదు – చెలిమిమాన – సమునను	గానవే – గనవే	, సదయ – నిఇవిటు ||జా||
3. నీ , , , , ధా , , – సనిధమ – పధ	సనిధ మగరి – సరి	మాగసా – రిమప
ధా , , – , , మా , , – కలనయి – నని	నువిడువనని – మును	బాసనీ – క్షితిని
నీ ధ ధా ప – సా రి రీ గ స గా రి	సా – నిధామగరి	సా, – స రి మ ప ధ ||సా||
దేమి నాదు – పాపమా శుక శారి	కా – నికాయముల	కా, – యొ స గి తి వె ||జా||
4. గగరిసా – రిమప – మగ రిసా – నిధమ	మగరిసా – మగరి –	సగ రిసా – ధసరి –
గనదురా – చెలుల – గొనదురా – నిదుర –	జనదురా – బలుకు–	లనగురా – యిటని–
గ రిమగరి – పమగరి – ధదమగరి – నిధ	ప మ గ రీ – మపా	మాగ – రిమ పా ధ ||సా||
నిను విడచి– మరిమరి – విరహామున– దన	శేచెలిరా – రశ్రీ	కృష్ణ – గురు దేవ ||జా||

29. మే. శంకరాభరణజన్యము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

4. బిలహరి రాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ సా, రి - గాపా - ధా సా నీ ధా - రా, ర - వేణు - గో పా బా లా -	పా ధ ప - మ గ రి స - రా జి త - స ఆ గ్గు ణ -	రిసనిధసా , , ॥సా, రి॥ జయశీలా, , ॥రా, ర॥
1. పా రి గా పా - మా, గ పా ధా సా, ర పా షా - వే, ర మే మి	రీ , స నీ ధా - మా , రు బా ధా -	పా, మ గా రీ ॥సా, రి॥ కో, గ్వ లే రా ॥రా, ర॥
2. సా, రి గా గా గ్గా , , - , , రి గ నందగో పా లా - , , - , , నె వ	పా ప్పా - సా స్సా నెందు - బో జా	స్సా , , - , , ధ ప లా , , - , , ని ఇ
సా, స్స సా స్సా - గరిసని - ని ధ పా విం దు రా రా - సదమల - మదిలో -	ప ధ ప మ - గ గ రీ - ము ద మ ల - గ గ నా -	గ పమగ - రిస రిగ ॥సా, రి॥ కొనుమగ - నను యున ॥రా, ర॥
3. ప ప పా - రి రి రీ - గ ప మ గ గా , , - ప లు మా - రుమగా - గ వ ము న నిజ , , -	గ ప మ గ - మ గ రి స - బి ల చి న - న గ కి వు -	రి గ రి స నా , , - న లు గ కు రా , , -
రి స ని ధ పా , , - మ గ రి గ పా , , - క రి వ ర దా , , - మ ర మ రి హా , , -	ధ ప ధ ని సా , , - యాధగము గ్రో , , -	రిసనిధ - పమగరి ॥సా, రి॥ లగకని - కరముగ ॥రా, ర॥
4. పా , , - మ గ రి గ - ధా , , - మ గ రి గ - రా , , - న గ ధ ర - రా , , - ము ర హ ర -	పా , , - మ గ రి గ - రా , , - భవహర -	పా పా ప్పా , , - రా వే రా , , -

సా , , - రీ ప ని ధ - సీ , , - రి ప ని ధ -	సా , , - రి ప ని ధ -	సాసాస్సా , , -
ఈ , , - మగ ని - గ , , - లన ను	ఈ , , - సాగ సి ని -	చే కో రా , , -
గారిప - రీ రీ గ్రీ ,, - రీ ప ని -	దా దా ద్గా , , -	పామగ - గాగా
కోరిక - లింపొంగా - డెందము -	నీ యం దే , , -	జేరెను - నిజ గెం
గ్గా , , - పరిగధపా , , - రి ప రి గ	సా , , - గరిపని -	ధపముగ-రి సరిగ ‖సా, రి‖
దా , , - యారుప్పెనా , , - రె ప ను ల	చే , , - మరిమరి -	నినుగోర-ఆవెదగ ‖రా, ర‖

28. మేళకర్త హరికాంభోజి జన్యము
చరి-అంగ-ప-చధ

5. మోహనరాగము - ఆదితాళము

అ. స రి గ ప ధ స
అ. స ధ ప గ రి స

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప‖ గా , , , , పా - గా రీ రీ , ,	సా , , , , రి స	ధ్సాస్సా - ధ్సాసా -
పా , , , , మీ - దాయామీ , ,	రా , , , , చె లి	నేలు - కోరా -
పా , , , , పా , , రీ గా పా	గా , ధ పా - గప	గా - రి గా రి స రి ‖గా‖
యీ , , , , మో , , డి త గు	నే , మి రా - చల	మా - ముమ్మాటికిని ‖పా‖
1. పా , , , , దాధాపా - - గారీ	గా , , , , గా	దా పా గా రీ
భూ , , , , మి వె ల - - సి న	శ్రీ , , , , క	రి వ ర ద
గా , ప ధ ప - ధ స ధా - ప ధ పా గ రి	గ ప ధ స ధ ప - స ధ	ప గ - ధ ప గ రి - సరి ‖గా‖
నే , మము వ - పె ర వ - మ్మి న చా వ ను	ముద మొద వగ - ప ర	సకు - బిలువగ ‖[illegible]‖

2. పా పా ధ ప - గా గా ప గ - రీ గ రి	రీ రీ గ రి - సా	పా ౦ ప - రీ ప ధ -
రా రా వ గ - శే లా యి పు - శే ల ర	మాబాలను - నీ	దా వి గ - చే లు లో
సా స రీ రి - స రి గా - రి గ పా ధ ప	గా ప ధ ‌శ్రీ పే ధ ప	ప ధ - గ ప గ రి స రి ‖గా‖
జా లి జెంది - ద య తో - పలుమారుము	గా ర వ ము న బ లు	క ర - ని ర స మొలదు ‖సా‖
3. ధా ప ధ ప గ పా పా - గ ప గ రి గా	గా - ధ ప ధ ప గా	ప గ ప గ రీ - గ రి -
ఇం తి చె లుల మే ల్బం - తి న డ ల చా	దం - తి చ ను ల బం	తు ల బిగువెం - త ని -
రీ గ రీ ప - రీ స ధా పే - ధా స రి	గా ప ధా సే - పా	ధ - గాపగ రిస రి ‖గా‖
వంతగించి - మంతుకెక్కు - కొంతుని	చే తి దం తి - రా	ప - రానీవ లగుర ‖సా‖
4. గ గ ప గారి - రి రి గ రీ ప - రీ స ధ	స స రి రీ స - స రి	గా - రిగ పాధప
మరులుమీరి - మరు నిదూరి - పారెకు	విరహమొంది - మగు	శే - లినిగూడర
గ గ ప ప - దధ సేస - రిరిగరిరిస ధప	ధరిరి సధస - ధస	స-ధపసగరి సరి ‖గా‖
ని ర త ము - క ని క ర - మునకర మరుదుగ	మరి మరినిను - లగ	గ- నెరనుగువ కొ ‖సా‖

65\. మేళకర్తరాగము

చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

6\. కళ్యాణి - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప. పా, మ గ రి - మగారి - గరీ-న్ని రీ -	ని సా , , , - నీ	ధని ప రి గ - మపధ ‖సా‖
నీ , టు గ ల - మీఠారి - ము ద ం -	బునకా , , , - నీ	పనుఖగున - నిలచె ‖నీ‖
1. పారి న్ని సా రి - గారి గా మా ప -	మా గ రి - గా రి ప -	నీ , - సారిగమ - ‖సా, మ‖
తొక్కలింకే - దక్కవిహానీ -	పొక్కుచు - ఎక్కువ -	క్కం - గారమగు ‖నీ, టు‖

2. రీగ - సరిగ - పారి - నిసరి - నీస - ధ	నిస - రిగమరీ - గ	మపధ - పామగమ ‖ పా, మ‖
ఇందు - వదన - కుంద - రదన - అంద-మ	లరు - మరుని చే - చి	లుకర - మామగువ ‖ నీ, టు ‖
3. గా , మపధ - నీ , సరిగ - ధాపమ	పమా - పగరీగ	ధసామ - గగామ ‖ పా, మ‖
మా , నవతి - నీ , సరిగ - నాటక	ములా - డెవ టంచు ‖	దలంచి - సిగ్గించి ‖ నీ, టు‖
4. మాప్పమాధపధ - మసామ - గమపధ -	మని ధా , ప - మధ	పా , మ - గమపధ ‖ పా, మ‖
మాటి మాటికిని - మనోహ - రుడనుచు -	మది నెం . చి - మన	సుం , చి - మరిమరి ‖ నీ, టు‖
5. పధ పమప - గ మ ప - ధ పా మ ప ధ ని ప -	స నీ ధ స - నిధా	ప మ గ - పామగధ ‖ పా, మ‖
జడ సవిరు - లిడుచు - ద యా ని ధి వ ను చు -	ర మించుట - కి కే	స మ యా - మగానవిన ‖ నీ, టు‖

20. మేళకర్త నటభైరవిజన్యము
చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

7. ఆనందభైరవి - ఆదితాళము

ఆ. స గ రి గ మ ప ధ ప ని ప
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప. పా , , ప మ - గ మ పా మా - ప మ గరి	సా , , - , , - మా	గా , రి - సా నీ
రా , , అ అ - వె ఏ ఏ మే - మ అలగు	వా , , - , , - వి	న , వు - త గ
సా , , - , , పా , , నీ గా రీ -	స గ రి గా మ - గ మ	ప ధ ప - పా మ గ మ ‖ పా ‖
వా , , - , , వే , , డు క ను -	క రు ణ నే డు - వ గ	గు లు క - తో డు కొ ని ‖ రా ‖
1. పా , పా , ప్పా - నీ నీ సా సా	సా , మ్మా , గా -	రీ సా నీ సా
కే , వే , గా - దు గ జ ని	జా , నీ , భు -	గ ను గొ ని

పా , సా , సా - నీ ధాపామా -	మా, పా, మా -	గారీ గామా ॥పా॥
యూ , వా , దు - వ అ ద ని -	యీ, మా, ట -	వి ను మ నీ ॥రా॥
పాపా - ధపమగ - మామా - ప మగరి -	గాగా - మగరి స -	నీ స గ రి ప - మ గ
ఆమా - నినివ గ - లే మా - చెలువున -	కేమో - ఘనముగ -	ఏ౦గిన సుమ - ర చె
రి స - నీ స గ రి స - ప మగరి - నిపా - గ	రీ - మ గా - ప మా -	ప ధ ప - పామగమ ॥పా॥
వ ట - నేమనుకొను - రొదనిక - ధునం బు	నం - దు నే - మీతో -	చ క ను - నుం టి గ ద ॥రా॥
3. పా ధ ప మ గ - మామా , , - మాప్పమ	గ రి - గా గా , ,	మ పా మ గ రి స ని -
శ్రీ క రు డ గు - శోభా , , - నా ద్రవి	భుడు - నే డా , ,	చె లిం గ ల పె న ట -
స మా గ రి స - మ పా మ గ రి - ప సా ని	ధ ప - మపామగమ -	నీ ప గా రి గ మ ॥పా॥
న నుం గ లు వ - అ రా జా క శ - న దే ల్చు	న ట - ఉపాయమున	దేల్చి [illegible] ॥రా॥

20. మేళకర్త

చరి - సాగ - శుమ - ప - చధ - కైని

8. భైరవిరాగము - చాపుతాళము

ఆ. సరిగమపధనిస

అ. సని - శుధ - పమగరిస

పల్ల నీ , - ,,,, ॥ ధా , - ,,,, ॥ షా , - ,, - ధనీ ॥ సా ,,, - ధని ॥ స రి గ - మ ప మ గ ॥ రీ , - , , - నీ ॥
కా , - ,,,, ॥ మా , - ,,,, ॥ క్షీ , - ,, - అం ॥ బా ,,, - అను ॥ ది న ము - మ రు వ క ॥ నే , - , , - వీ ॥

పారి - గ మ పా ॥ ధ ని సే - నీ ధ ప ॥ మ గా , , రి స ॥ నీ ॥
పాద - ము లే దీ ॥ క్షనుచు - నామ్మితి ॥ ని శ్రీ , , కంచి ॥ కా ॥

1. సా రి ని స రీ ॥ , - ని రి స ని ధ ప ॥ మా, - ,, పా ॥ ,,, - ధా ,, ॥ ని ,, సా , రి ॥ నీ ॥
కుంద ర ధ నా ॥ , - కు వ ల య న య ॥ నా, - ,, తా ॥ ,,, - గ్రీ ,, ॥ ర ,, క్షించు ॥ కా ॥

౨. రిగ - రి గ సా॥ , - ని గ రి స రీ ॥ , - ని రి స ని ధా॥ నీ , గా, రి ॥ నీ ॥
కంబు - గ శ నీ ॥ , - ర ద చిరురా ॥ , - వి ధు వ ద నా ॥ మా, య, మ్మ ॥ కా ॥

౩. గా మ గ రి స రి ॥ నీ స ని స రి గ ॥ మా ప్ప గ రి గ మ ॥ పా ధ మ గ రి స ॥ నీ స నీ గా ॥ రి గామా ప ధ ॥
తుం భ కు చ మ ద ॥ మ త్త గ జ గ మ ॥ ప ద్మ భ వ హ రి ॥ శం భు ను త ప ద ॥ శం క రి నీ ॥ వు నా చిం త ల ॥

నీ నీ ధ పా ॥ పా మా గ రి స ॥ నీ ॥
జే జే గ తి ॥ ర్చ మ్మా యిపుడు ॥ కా ॥

౪. మా ప ని ధ మా॥ ప ధ ప మా గ రి ॥ గా మ పా - గ మ ॥ పా - గ ప మ గ రి ॥ నీ స రీ - ని స ॥
భ క్త జ న క ॥ ల్పల తి కా క రు ॥ ణా ల యా - స ద । యా - గి రి త న య॥ కావవే - శ ర ॥

రీ - ని స రి గ మ ॥ పా ధ ని సం - పా ॥ సం ని ధ ప మ గ రి ॥ నీ ॥
ణా - గ తు డు గ ద ॥ తా మ స ము - సే । యక వ వ మొసగు ॥ కా॥

౫. పా ధ ప మ గ రి ॥ గా మ పా మ గ ॥ రీ గ మా గ రి ॥ నీ స రీ,, ॥ గా మ గ రి సా ॥ , - ప మ గ రి సా॥
పా త క ము ల ను ॥ దీ ర్చి నీ ప ద ॥ భ క్తి సం త త ॥ మీయవే,.॥ పా వ ని గ దా ॥ , - మొ ర వి న దా ॥

రి సా నీ ధా ॥ ప మా గ రి సా ॥ నీ ॥
ప రా కే లా ॥ వ మ్మావినమ్మా ॥ కా ॥

౬. ధ ప ని ధా - ప మ ॥ గ రీ - గమపధ ॥ పా , - ,, మగ ॥ మపమ - గ రి గ మ ॥ గా , - ,, రిగ ॥ మగరిగ - స రి ని ॥
క లు ష హా - రి ణి ॥ పదా - నత ఫల ॥ దా , - ,, యకి ॥ యనిచి - రు దు భువి ॥ లో , - ,, గలి ॥ గిన-దొర - యనుచు॥

పా , - , , గ రి । సం ని ధ - ప మ గ రి ॥నీ॥
వే , - , , గ ము । మొరలి - డ గ వి వి । కా ।

7\. నీ రీసరి - నిరి । నీ ధ పధ - మప । గా రి సరి - ధ స । రి గమపా - మప । పనిధపా - మగ । రి సా - నీధని ।
నీ షవన - నిల । యాసురస - ముద । యాకరవి - ధృత । సువలయా - మద । దనుజవా - రణ । మృ కేం-ద్రార్చితు ।

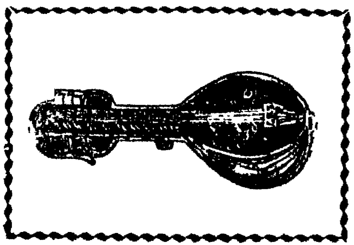
స రి గమప మగ - రీ , - , , ని స । రిగమపా - సరి । గమపధా - మప । గరిగమా - పమ పధనిసా - పధ ।
క లుమదహానఘు - నా, - , , అ ప । రిమిత వై - భవ । ముగలనీ - స్మర । ణ మదిలో- దల । చినజనా-దుల ।

ని సే రి గా , , - । మగరిసా - నీ । ధ ప గ రీ , , । స ని ధ పా గ రి ॥స॥
కు బహుసం , , - । పద ల నీ - చ్చే । నిపుడుమా , , । క భయమీయ్యవె ॥శ్రీ॥

8\. సా గ రీ - స రి । సా రి నీ ధ మ । సాధనీ - ధని । సా , - , , గ రి । స రి స నీ ధ ప । మ గా మ గ రి స ।
శ్యామ కృ - ష్ణస । హో ద రీ శి వ । శం క రీ - పర । మే , - , , శ్వ రి । హరి హరా దుల । కు నీ మ హి మ లు ।

ధ సా - , , , , । రి గ మ పా - గమ । గా , రీ , , । స ని సా , , , । గమపా , , , । ధా , - , , నీ ।
గణిం - , , , , । ప త ర మా - సుతు । ద , మ్మా , , । అ భి మా , , , । నము లే , , , । దా , - , , వా ।

, , , - సా , , । రీ , - , , , , । గామగా , , । రీగ రి , , । సా రి ని ధ ప । మ గా రీ గ రి ॥స॥
, , , - నై , , । దే , - , , , , । నీ ప రా , , । కేల వే , , । బ్రోవవే యింపు । దుం శ్రీ శైర వి ॥శ్రీ॥

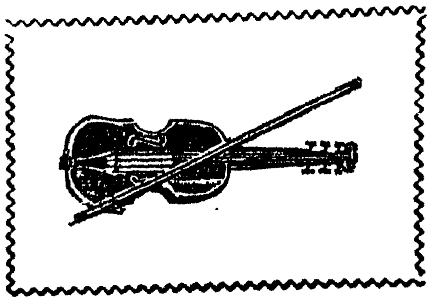
8 వ - మేళకర్త హనుమత్తోడి జన్యము
శురి - సాగ - శుమ - ప - శుధ - కైని.

9. తోడిరాగము - ఆదితాళము
(శ్రీ శ్యామశాస్త్రిగారి స్వరజతి)

ఆరో. స రి గ మ ప ధ ని స
అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

	। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప	ధా , , - , , ధీ - , , , రి - స ని ధ ధ రా అ - అ వే - ఎఎఎహి - మగిరిసు	మా , ధ - , , ధీ మా అ రి - ఇ ఇ కం	స న్నీ రి - , స ధి రి చి కామా - అ తీవని
	పా , , - , , , , - , , , , , - ని ధ ని ప దా , , - , , , , - , , , , , - ము న వి వి	రి గా స - రి ధి సా న ర మ్మ - శు భ మి	స ని గా - , గ ని ॥ధా ఇ మ్మనూ - అ.యమ్మ ॥రా
చ 1.	ధ ని స రి - గ రి గా - , , , మ - గ రి స ని వ ర జ వ - ప రి పా - అ అ లి - ని వ సు చు	రీ , , - , , ధ ని న అ అ - అఅ మ్మితి	ప రి గా - , రి ని ॥ధా ని - సదా - అ బ్రోవ ॥రా
2.	మ గ రి ప - , రి స ని - ధా , , - ని ప రీ మ ద మ త్త - అ మ హి ష - దా అఅ - న వ మ	స ధి ప రి - సా , , ర్ది ని పె త - దీ ఈ	, ధ ని స - రి గ రి ని ॥ధా ఇర్చ వేదు - రము గను ॥రా
3.	గా మ ప - , , గ మ - దా , ని - ద మ గ మ కా ము పా - అ లి ని - నీ ఇ వే - గ తి య వి	గా రి స - , , రి గ కో రి తి - ఇఇ కొని	పా స రి - స్నీ ని ప ॥ధా యా డి తి - వే డి తి ॥రా
4.	గా మ ప - , మ గ మ - ధా , ని - ధ మ గా కా మి తా - అ ర్థ ఫ ల - దాఅయ - కి య కా	, మ గ రి - సా , రి ఎ డి బి య - దీ ఇ మ	గ ప రీ - , గ ని ప ॥ధా హి మాద్రి - ఇ శోత సు ॥రా

౫.	గ మ ని ద - మ గ మ ద - మ గ ద మ - , గ రి న్ని	ధ గా స - రి న్ని సా	గ రి న్ని ధ - గ రి గా
	క మ ల ము - ఖి ద ర గ - శ ఘ న లి - ఇ ల క చ	ప రా మృ - గ వి లో	చ న మ ణి - ర ద నా
	మ గ రి న్ని - ధా , గ - మ ప గ మ - గ ధా ని	ద గ రి ని - ధా , మ	, మ గా - , రి స ‖ధా
	గ జ గ మ - నా అ మ - ది లో ని ను - స దా ద	ల చు కొ ని - నీ ఇ ధ్యా	అ న మే - ఎ త ల్లి ‖రా
౬.	దా ద ని - , ని ధ ని - స ని రి - , రి సం	ని సా సం - , ని ధా	, ని సం ని - ధ ప మా
	శ్యా మ కృ - ఊ ష్ణ మ త - వి ను నా - అ చింత	ను వే వ - ఎ గ డి	ఇ ర్చ భ య - మి య్యా వే
	, , పా - , ధా , - నీ , సం - , రి నీ	, సా ని - ధా , మ	, మ గ - , , రి స ‖ధా
	ఎ ఏ క - అ లా ్యఅ - ణి ఇ కం - ం చి కా	అ మా కి - నీ ఇ పా	అ ద మె - ఏ ది క్షు ‖రా‖

28 వ-మే. హరికాంభోజి జన్యం
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

10. కాంభోజిరాగము-ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ స.
అ. స ని ధ ప మ గ రి స.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా , , నీ దాపా - మ గా ప దా	సా , , - , , రీ ష	నీ ద ప - మ గ ప ద
సా , , మిారారా - ప మాయమూ	రా , , - , , జ ల	జాతీగ - వ యని క
రిసానిద ప - దనీ దపద - మగపద	స రిగ సా ని ద ష	డపాము - గమపద ॥సా॥
సరోజముల - నురోజముల - ముదనుడ	గు రియుతా క బి క	పరాకు - వ లదుర ॥సా॥
1. దా, నిదపదప - మా, ప ద నిదప -	మా, ద ని ద ద ష -	మా, పద సే ని ద -
నా, మునవివిను - మా, దయనుగను -	మా, వ ని త న ను -	మా, నముద ల దు -
సరిగ - దసరి - పదస - నీ ద - మగపద -	సా రి గ రీ సా - నీ దాపాధని-	ధా పా - మగాపాధ ॥సా॥
నబల - యబల - కువల - యాక్షీ- బెదరెను-	తో కిలతూ కా - ల కు శే కలి-	శే కా - లకూ వే గ ॥సా॥
2. నీ, దనిదపద - పా, ప మ గమప -	మా, మ గ మ రి గ -	సా, రి గ మ ప ద -
నీ, మధురవచ - నా, మృతము చెవి -	నా, వి నె నుమ ద -	నా, త్రిబ డి న ది -
సా రి గ - రీ గ మ - గా మ ప - మా ప ద -	పాదనిదా-మాపదపా-గామప	మా - రిగామపద ॥సా॥
నిక్కము - స్వాకైను - మ క్కువ - దా కైను -	నీ క్కము గా - నక్క లికి -మక్కువ	తో - సాక్కించుమిక ॥సా॥

పదవర్ణము

(1) శంకరాభరణము - రూపకము

29. మేళకర్తరాగము — ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
చరి - అంగ - శుమ - ప - చధ - కాని. — అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ వనజాక్షిరో వాని సరసకు రమ్మనే । అ॥ ఘనుడైన అమర
సిం హేంద్రుని వరతనయుడౌ శ్రీ ప్రతాపసింహేంద్రుని॥

ము॥ రీ, - రీ, । రి గ మ ప సా । పా మ గ రి స । స రీ గ మ ప । రిగామపధ ।
వే, - వే, । గమె ఇటురా । రాద యనుచు । వి రాళి గొని । విరాన కని ।
గమాపధని । మపా ధ నిస । నీ, గ్గరీ - నీ ర్రీ సా । నీ, స్స నీ । పా, ధ నీ ।
కరానబిల । చినాగరిమ । యాలరా - సామిగా । మంతనీ । వే, డె దా ।
సా; ధపామా - పా, మ । గా రీ - గా, రి సా స్త్రీ॥
జా, ల మీ కా - సే, య । త గు - నా, యిపుడు ॥వనజా ।

చ॥ మామాగరి । పమగ - సరిగ । గా - రిగమా - మగగరి । పమగ - సరిగ ।
రా ఆవేవె । మనవి - దెలిపి । నా - అఅఅ - వఅఅఅ । డెటుల - బలికె ।
మా - పధనిధ - ధపమగ । పమగ సరిగ । గా రిగమా - మగగరి । పమగ - సరిగ ।
రా - అఅఅఅ - అఅవెవె । మనవి దెలిపి । నా అఅఅ - వఅఅఅ । డెటుల-బలికె ।

1. పా పా మ గ । రి స రీ - రి గ । మ - రి గ స - రి గ ।
ఈ మా య ని । వె త నే - సయి । వ - త ర మ - విను ॥రా॥

2. మ గ రి ప - పమ । గరి-ధ ప మ గ । సనిధప - మగ । రి స-స్ని, సరిగ ।
దు రు సుగ - అర । విరి శ ర ములు । విరతము - గురి - యగ నా, తరము ॥రా॥

3. పా, ధ పమ । మా,-ప మ గ । గా,-మ రి గ । పా,-రి గ మ ॥ పమధ ప-
ఈ, మలయ । మా, రు త ము । దా,-యయిది । వే,-శ ను చు । చిలుకలు
పని । రిస । ప ధ ని స । పా మ గ రి ప ధ్రాని సరిగ ।
కల । కల - మను చును । కూ య గ ని వి తాళవశము ॥రా॥

4. పా,, ని ధ । ప మ గ రి గ మ । పా ,, - సా । రి గ మ - ప ధ ని ।
ఏ ,, ల నె । ఇ టు లచ లము । నా ,, - పై । దెలుపు - మ న వె ।
సా,రీ-గా-గారీసా । ని. స - రీ రీ సా ని । ధ్రా,ని - సాస్సా నీధా ।
యేమి - చేరా మూనె । జేసి - నా వ ను చు । వింత - పంతా మునా ।
పా,గ - మా పా దా నీ । సా రీ సా - నీ సా నీ । ధాస్నీ ధా - పాధాపా ।
ధించి - న ట్లా యేను । యింకొ నా - పైరాయా - వచ్చిన - న్నే నీ తే ।
మా పా మా - గా మా గా । రీ గా రీ - పా రీ గా ।
వచ్చాని - లాడు యే । ట్లాచ్చు నే-చెలి యు ॥రా॥

శ్రీరస్తు

తానవర్ణములు

1. నాట - ఆదితాళము

36 వ మేళకర్త జన్యరాగము.
షరి - అంగ - శుమ - ప - షధ - కాని.

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స.
అ. స ని ప మ రి స.

పల్లవి॥ సామి నిన్నే కోరినాను - చాలా దయజూడర
అనుపల్లవి॥ భూమి వెలయు శ్రీ వేంకటేశ॥
చరణము॥ పామరజన పావన

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా ,, - ,, స ని నీ - ప మ గ మ - ప ని	ప మ - ని ప మ ప మ రి	స రి గ మ - పా ధ ని॥
సా ,, - ,, మి ఇఈ - ని ఇ ఇ ఇ - న్నె ఎ	ఎ ఎ - కో ఒ ఒ ఒ ఒ రి	న అ అ అ - అ అ ను॥
సా స ని ప - ప ప మ - గ మ రి - స రీ సా -	గ మ ప ని పా - స ని	ప మ రి స - గ మ ప ని ॥సా॥
చాల అఅ - ద అ అ - యఅ అ - జూ ఊ ఊ -	డ అ అ అ అ - ర అ	అ అ అ అ - న అ అ అ ॥సా॥
అ॥ స ని ప - నిపమ - పమగ - మరిస - నిసగమ	రి స - ని స గ మ - పమ	పా ,, - ,,,, -
భు ఊఊ - మిఇఇ - వెఎఎ - లఅఅ - యుఉఊఊ	ఊఊ - శ్రీ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ	ఈ ,, - ,,,, -

ని సరీ ని - స ని సా - పమగమ - ప ని స రి - వె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఏం - క అఅఅ - అఅ అ అ -	రీసా - స ని ప - ని ప టేవీ - ఎ ఎ ఎ - శ అ	, ప మ ప - గ మ ప ని । , అ అ అ - అ అ అ అ ।
ము॥ { సా , రి స ని - పనిపపమప - గమపని - పసా - సరి - రిమా - పపమపరిస - రి రి	స సా స్స ని - ప ని ప , స స ని - ప నీ ప	, ప్ప మప - గ మ ప ని - పమ గమపాధని । సామి ॥
చ॥ పా ,, పమ-గమపామా - ప మ మ రి - పా ,, అఅ-మఅ ఆ ఆ - ర అ అ అ	పా , , - , , - ని ని జ , , - , , - న అ	ప - ప ప మ - గ మ ప ని । అ - వ అ అ - వ అ అన ।
1. పా ,, - ,, - మా ,, - ,, రీ ,,	సా , , , , - సీ	సా , - రీ గా మ ।పా॥
2. పా ,, - ,, ప్పమ - గమపమ - గమమరి పసాస్సని - పని పాప్ప మప - గమపని -	సా , , - , , - రి స - సరిసని - పని	ప మ - ని ప - గమపని , పపమ - గమపని ॥పా॥
3. పాపా - మపగమ - పా ,, పా ,, - సా(రిస - మారి స - పామ - నీ ప - సా ప - పామ - గమపని - సరిసని - సరిసస	మామా - రీ స రి ని - రీస - మా రి స , ప ని ప పా - స రి	(రీ ,, - సా ,, - రీ స - సా ని - నీ ససా - రి గ మ ప ని ॥పా॥
4. పామ - పామగమ - పామ - గామరిస - సా(రిగామ - గమపామ - గామపా - మాప్ప - మాప్పమగ గామ - - గామరిస - స(రిసని - స(రిసపా - పన్నిపమ - పన్ని స	రీ స - రీ స స ధి - సా (రి సా (రి స ని పా మ - నీ ప - సా పా - స(రి స ధి - స(రి	పా ధి - సా రి స ధి - పాన్ని - పాన్ని పమ - ని - రీ స - సా ని ప - పసా - మ గ మ ప ని ॥పా॥

15 వ మేళకర్త జన్యరాగము
శురి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

2. గౌళ - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ రి మ ప ని స
అ. స ని ప మ గ మ రి స

ప॥ చెలిమి కోరి వచ్చియున్నది - చిత్తము నాదు భాగ్యము॥
అ॥ సలలిత గుణ శ్రీలోల - సరస శ్రీ వేణుగోపాల॥
చ॥ ఎంచిచూడ నీ సరి గాదురా

‌। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ రీ గా మా - రి స ని స రీ - రి రి స - స చె లి మి - కో ఒ ఒ ఒ రీ - వ అ అ - చ్చి	ని ప - ని స రి మ - రి ప ఇ ఇ - యుఉఉఉ - న్న అ	ప మ గ మా - రి రి స అ అ అ అ - ది ఇ ఇ -
రిసా - ని స రి స - రి మ మ రి - ప మ ని ప - చిత్తా - ముఉఉఉ - ఉ ఉ ఉ న - అ అ అ అ -	ప మ గ మా - రి గమ - రి అ అ అ దు - భా అ అ - అ	రి స - ని స రీ సా॥ అ అ - అ అగ్యమూ॥
అ॥ ప మ ని ప - పమగమ - రి రి మ మ పా , - ప స అ ల అ - లి ఇఇఇ - త అ అఅ గు , - ణ	ప మ - ని ని స - స ని స అ అ - శ్రీ ఇ ఇ - లాఒఒ	ని - ప మ పా - రి గ మా - ఒ - ఒ ఒ ఓ - ల అ అ॥
రి మ రి మ ప ని - ప స ని రి స - మరిరిస - ని స అ ర అ స అ - అ అ అశ్రీ ఇ - ఇఇఇఇ - ఇ	స - రి స స - ని ని ప ప ఇ - వే ఎ ఎ - ణుఉఉ	మ - ప మ రి గ మ రి స ఉ - గో ఒ ప అ అ ల అ॥
చ॥ { రిరిససనిస - రిగామ - రిరిపమ - నిపమ రిరిమ - రిరిప - మమని - పపస - నిరిస - స	గమ - రిసరి - నిసరి , నిపమ - పామగ	సరి మరి - పమగమ - మా , - రీ స ని స ॥చె॥

చ॥ సస ని - స ని ప - పమ గ మ రి స - సా ,, - | సా రి - రి మ గ మ - | రి ప మ - గ మ రి స గ ,
ఎం - చి ఇ ఇ - చుఉ ఉ ఉ డ అ - నీ ,, - | ప రి - గ అ అ అ - | అ అ అ - దు ఉ ర అఅ -

1. ని ,, - ,, సా ,, ,, - ,, రి | ,, మా ,, - రి | ,, పా - మానీ ॥ఎం॥

2. ని , సరి స - ని స రి , - రి స ని - స రి | మరి - పమనిప - పని | రిససని - పనిపరి ॥ఎం॥

3. పనిపమ - సమగమ - రిసరి ని రి స ని ధ | ప ప ని ప ని ప ని - స | రి స - మరిసరిమప -
నినిపపమ - సనిమపపనిస - పనిస రిరి | ప సా ని - ప పా రు - | రిరిసు - రిమపని ॥ఎం॥

4. పా , రిరిసనిస - రిరిమ - రిపమపా | మ మ ప ని - - మ ప రి మ | స రి ని ప - రి గ మా -
మపనిమప - రిమస - పనిస - పని - పమని - | స రి మ సరి - ని ప రి | ని ని ప ప రి - ని మ రి ॥ఎం॥

5. రి ,, - ,, రి ,, స ని ప మ రి ప - | రి , రి , - రి మ | రి ప మ ని - ప స ని స
మరిస - ని స రి స ని ప మ - రి గ మరిసని - | ప రి మ ప ని - రి మ ప | ని స - మ ప ని స రి -
సరిమ నిసరి - పనిస - మ ప ని - రి మ ప - ని | సరి - ప ని సా - ప ని | స - రి మరి - నిరిపరి ॥ఎం॥

29 వ మేళకర్త జన్యరాగము
చరి - అంగ - శుమ - ప - చధ - కాని

3. ఆరభి - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ సరసిజ ముఖిరో నీకు సరి యెవ్వరే ॥
అ॥ పరమాత్ముడైన శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యుడే నీపై మరులుకొని చాలా పరవశుడై యుండగ ॥
చ॥ వలి నాతి విన్నెంతో

౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ రి మ గ రి - స రి సా , ని - ధా ధా	సా - మ ధ ధ ప ప ద	ధా ప ప గ - మ గ రి ॥
సార అ పీ - ఇ ఇ జా , అ - మూడో	తీ - రో ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ	రి ఇ ఇ ఇ - ను ఊ ఊ ॥
ధ పా మ గ రి - ప రి ప ని ధ - ప స రి రి -	మ గ రి రి - స స ధ రి	రి ,, - సా ,, ॥
స ర ఇ ఇ ఇ - యు ఊఊ ఊ ఊ - ఊ ఊ ఊ ఊ -	ఊ ఊఊఊ - ఊఊఊ వ్వ	గ ,, - ఏ ,, ॥
అ॥ ద ధ పా - మ ప మ గరిరి - మ గ రి రి స స -	ధ స ధ రీ రి - సా	రి రి మ గ రి - మ మ ప -
ప అ రా - మ అ అ అఅఅ-త్యు ఊ ఊ ఊ ఊ ఊ -	డ ఇ ఇ ఈన - శ్రీ	ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - సు ఊ ఊ -
రి ప మ గ రి రి - ద ధ ప పా - ప ని ద ధ ప	మ ప మ గ రి రి - మ ప	ధస - ధ స సా ,, -
ద్రాం ౦ ౦ ౦ ౦ - హ్మ ౦ ౦ ౦ ణ్యు ఊ ఊ ఊ ఊ -	డె ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ - వి ఇ	ఇఇ - ఇ ఇ హై ,,
ద ధ స స రీ - స రి మ గ రి - రీ స ని ధ -	ధా ప మ ప - ధ రీ రి	ధ స స - ప ద ధ - మ ప -
మ అ అ అ అ - రు ఊ ఊ ఊ ఊ - యూ ఊ ఊ ఊ -	తో ఒ ఒ వి - చ అ అ	అ అ అ - అ అ అ - అ అ -
రి ప మ గ రి - మ గ రి రీ రి - ప ధ రి - పధ	స - ని ప స ధ స ధ ప -	మ గ రి సా - ధ స రి ॥
ప అ ర అ అ - వ అఅఅఅ - కు ఊ ఊ - డ ఇ	ఇ - యు ఊ ఊ ఊ ఊ ఊం -	డ అ అ అ - గ అ అ ॥
చి॥ మ గ రి రి - ప ప మ గ రి రి - ద ధ ప పామ -	మ గ రి రీ స ని ధ	• - ప స రి - స రి మా
గరి-మమప - రీ మ మ ప - స ని ధ రి - స రి	మ గ రి - ధ ప - ని ప మ	గ రి - మ ప పా ,, -
మ గ రి రి స సా - ధరి - ప మా - రి పా	మ ద ధ ప - ధ సా - స	ని ద - ధ రీ రి - స రి
మ గ రి రీ - స రి స స - ధ రీ రి - రి మ -	ప ధ పా - ద ధ పా -	మ గ రి పా - ధ స రి ॥పా॥

శ్రీ సా – ధా,, ధా ధా పా ,, –	మ ప ధ స స – ద ధ ప	మ ప మ గ రి – మ ప ధ।
శా శి – నా,, శ్రీ ఈ ఈ ,, –	ని ఇ ఇ ఇ ఇ – ఇ ఇ ఇ	గా ఎ ఎ ఎ ం – తో ఒ ఒ।
1. శ్రీ సా ,, – ధా ,, – పా ,, – మా	గా , రి , – సా –	,, – రి మా ప ధా
ధా , స – సా , రి – మా , గ – శ్రీ సా	, నిధా – సా , మ –	గారీ , – మ ప ధ ।నః।
2. సనిద ధపప – మగరిస రిపమగరిస –	స ని ధ – రి రి స – మ గ	రి – పమప – ధా ,, –
మపధ సనిధ – రిరిస – మగరీ – రిసస	ధరిసాస – ధధ	పప – మగరి – మ ప ధ ।నః।
3. శ్రీ ,, – ,, రిసనిధపప – మగరిస –	శ్రీ ,, – ,, – మగ	రి – సమధప – స నిధ –
రిమపధాధ – మపధసాస – ధ శ్రీ రి –	ససరి–సా[illegible] –	[illegible] – ససనిధ –
స స రి రీ – మగరి – మగరిగీస – సా	రి స ని ధ – [illegible]	[illegible] – సధగరి – పధ
సాస – [illegible] – [illegible] – ప	ధపమగరిస – [illegible]	[illegible] – సగసనిధ ।నః।
4. పా ,, – ,, – మపమగరి – సనధగ	పా ,, – [illegible]	[illegible] – మమధ
మ [illegible] – [illegible] – [illegible]	[illegible]	ధసపసగ – మగరి –
మగరి రిరిస – ససరి స ని ధ – రిసాధ	ప – [illegible]	నిధ్యాస – రిమపధ ।నః।
5. ధగపప – మగరిరి – మగ[illegible] – సనిధ	రిరిస – [illegible]	[illegible] – మగరిసరి –
మ[illegible]పప – మగరిప – [illegible] –	[illegible]	[illegible] – ధసనిధ
ద[illegible]సరి – ససరిసనిధ – [illegible]	రిసరి మగరి – [illegible]	మగరి – సరిసనిధ –
రిరిస – సనిధ – సనిదధప – మపస – సాప	ధసధ[illegible]	నిధ – గసరి – మపధ ।నః।

22. మే, జన్యరాగము
చరి - సాగ - శుమ - ప - చధ - కైని

4. శ్రీరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ని స
అ. సనిపధనిపమరిగరిస

ప॥ సామి నిన్నే కోరియున్నాను - చలముసే య వేళ గాదుర ।
అ॥ భూమి వెలగుచు శ్రీగర్భ పురినివాస పశుపతీశ ।
చ॥ కామకోటి సుందరా నన్నేలుకోర ।

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా, ప మ రి - గ రి స గ్రీ - ధ ని స రి ని - సా , మి ఇ ఇ - ని ఇ ఇన్నే - కోఒ ఒ ఒ ఒ -	సా , , సా - ని స రీ , , ఈ - యు ఉ	రి గ రి స - రి మ ప ని । ఉఉఉఉ - న్నఅ అను ।
ప మా ని - ప ని ప మ - రి గా రి - ని సరిగ - చ అ అ - ల అ అము - సెఏయు - వెఎఎఎ -	రి సా ని - ధ ని స రి - ఎ ఏ ర - గ అ అ అ -	గ రీ స - రి మ ప ని అదూఉ - ఉ ఉ ఉ ర ।సా।
అ॥ నీ నీ నీ - స ని ప మా - రి గ రి స రి - భూఉఊ - మి ఇ ఇ ఈ - వె ఎ ఎ ల అ -	సా సా సా - మ రి - యూఊఊ - శ్రీ ఇ -	ప మ - ని ప - స ని - మప - గ అ - ర్భఅ - పుఉ - రిఇ -
ని స రి గా రి - స రి ని సా ని - ప ని స రి ని ఇ ఇ ఈ ఇ - వ అస అ అ - అ అ అఅ -	స నీ - ప ధ ని ప మ ప అ - శుఉ ఉ ప అ	రి గా రి - ని స రి మ । తి ఈఇ - ఇ ఇ ఇ శ ।

ఉం॥ { పా ప మ రి రి – గ రి రి స – స ని ని ధ – ని ని { పమనిప–సనిరిస – గరిసని – పనిసరి	సా – సనినిధ – ని స గరిస–నిపామ –	రిగరిస – రిమపని – రిగరిస – రిమపని ॥పా॥
చ॥ సాసాసా – స ని ప ధ మ – రి గ రి స రి – కా ఆ అ – మ అ కో ఒ ఒ – టిఇ ఇ కు ం –	సాసాసా – నిస దాఅరా – నఅ	రి గ రి స – రి మ ప ని ॥ న్నా ఎఎలు–కో ఒ ఒ ర ॥
1. సా ,, – ,, రీ నీ పా – మా రీ –	గా రీ సా – సా	రీ మా పా నీ ॥కా॥
2. నీ సీ నీ – స ని ప మ – రి గ రి స – నీ	నీ – సనిధ ధ ధ – ని	సరి – నిసరిమపని ॥కా॥
8. మామామా – ప ని మ ప – రిగ రిరి గరి – పనిసరి – గరిరిగ రిరిసని – పని సా –	సాసాసానిస – రీ నీ పప – రిగ	రిగరిస – రిమపని – రిస – నిసరిమపని ॥కా॥
4. నీ ప మ రి గ రి స – నీ ధ ధ ధ ని సరి – నీ స రి – పమ రిస – నీ సరి – మప నిప –	నీ సరి గరిస – నీ స గ – నిసనిప –	నిసరి – మాగరి – నీపమ – రిమపని ॥కా॥
5. సాసాసా – సరినిస – పనిమప – రిగ సనీ – పధనిపమ – రిగారి – సరిసా సరిగ – నిసరి పనిస – మాపని – రిమప–స రిసస – పనిమప – నిమాప – రిగరిస –	రిరిగరిసా – ని సనీస – నినిసరి – రి మ – నిసరిమపని – రి నీస – ధనిసరి –	రిగరిస – రిమపని – సరిమ – రిరిమపని – సరిగరి – రిసని ॥ నిసరిస – రిమపని ॥కా॥

15 వ - మేళకర్త
శుద్ధరిష్టభ-అంతరగాంధార-శుద్ధమధ్యమ-పంచమ-శుద్ధధైవత-కాకలినిషాద

5. మాయామాళవ గౌళరాగము-ఆదితాళము

ఆ. సరిగమపధనిస.
అ. సనిధపమగరిస.

గాన [illegible] దంగుటూరి శివరామశాస్త్రి గారి ప్రధానశిష్యులు శామంతవాడి రాఘవేంద్రాచార్యులు గారిచే రచియింపబడినది.

ప॥ సరసాంగి నీపై మరులుకొన్నదిరా మేరగాదుగ నీకు సామి॥
అ॥ మరునిగన్న శ్రీ వేంకటేశా! సుందరాంగా! దయసేలుకోరా॥
చ॥ కృపజూపుము యీ వేళ॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా , - సనిదపద - నిసనిదపమపమ స , - రఅఅసాం౦ - ౦ ౦ ౦ గి ఇ ఇ ని ఇ	గా - , , , , - గమ పై - , , , , - మఅ	పా మ - గమపదని రూలు - కొఒన్నదిర
సనిస - దప ని - పపప - మపదనిసరిస మే ఎ ఎ - ర ఆ ఆ - గాఆఆ- గుఉఉఉఉసాఉర	నీ - , , , , - సని నీ - , , , , - కుఉ	దపమ - గమపదని ఉఉఉ - సాఆఆఆమి
అ॥ నినిధపమ - దపపమగ - పమగరి సని మఅఅఅఅ - రు ఉ ని ఇ ఇ - గ అ అ అన్న అ	సరిగమపాధప శ్రీఇఇఇ వేంకఅ	దనిసనిసా ,, టేఎఎఎశా ,,
సరిగ - రిగమగరి - గరిసానిదపద సు ౦ ౦ - ద అ రాం౦ ౦ - ౦ ౦ గ అ ద అ య	రిసానిదపనీ సేఏ ఎలు ఉ కో	దపమ - గమపదని ॥సా॥ ఒఒఒ - రఅఅఅ ॥స॥
చ॥ సా , , , , రిసని - సనిద - నిదపద సరిగ నిసరి - దనిస - పదనిసరిగరి	మా , , , , - మగ రిసానిధప - పా	రి - సరిగమపదని నిదప - గమపధని ॥

చ॥ పా పా , , ప మ గ రి స రి గా , , కృ పా , , జా ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ డు , ,	మా , , , , ప ద మా , , , , ఈ ఇ	ప మ గ రి - స రి గ మ॥ ఇ ఇ ఇ ఇ - శే ఎ ఎ శ॥
1. పా , , , , దా , , పా మా గా	రీ , , , , సా	, , రీ , గా మ॥ కృ॥
2. పా , ద ద ప మ గ మా , గ రి స రి గ	మా , గ ప మ ద ప	, మ గ రీ గా మ॥ కృ॥
3. ప ద ని సా ని ద ని దా ప మ గ మ ప ద రీ ష సా ని నీ ద దా ప మ ప ద ని	ద ని ని సా , - రీ గ సా రీ ష ని ద పా	మ గ రీ గ రి ష ని మ గ రి సా రి గ మ ॥కృ॥
4. సా , , , , - రీ ష ని ద ప మ గ రి స ని గ రీ రీ ష ని - రీ ష ష ని ద ప - ని ద ద ప మ స రీ ని సా ద నీ ప దా - ని ద ప మ స రీ గ గ మ - ప దా ద ని ని - సరీగరీ	సా , , , , - రి గ గ మ ప - మ ప ద ప-ద ద ప మ - గ ప మ గ రి స సా ప పా - ష ని	మ - గ మ ప ద ని ష రీ ని ద ని ష రీ సా ని మ గ రి-స గ రి స ని ద ప - మ గ రి గామ ॥కృ॥

22\. మే. జన్యము

షరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

6. దర్బారురాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ధ ని స

అ. సనిధ ప మ రి గా రి స

ప॥ చలమేల జేసేవుర - చాలా నమ్మిన నాపైని॥ అ॥ పలచిగున్న నాతో - వాకేల వేణుగోపాలదేవ॥

చ॥ పలుకుము నాతో॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ప మ రీ - గాగా - రి స రీ ని రి స ని చ అలా - మే ఏ - ల అ అ జ ఎ ఎ ఎ	ధ ఫ ధ ని - స రి స రి ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ	పా మ గా రి స రి పూ ఉ రా అ అ అ

ప మ రి గ - రి స రి మ - ప మా ప - ధ ని స అ అ అ అ - అఅఅఅ-అఅఅ - న౦౦౦	ని , ధా ప ధ ని మ్మీ , నా అ న అ	ప మ గ గా రి స రి ‖ప‖ అ అ అ అ పై ఇ ని ‖చ‖
అ॥ ధ ని ప ధ - మ ప రి మ - రి ప మ రి - గ గ రి స న అ అ అ - అ అ ల అ - అఅఅ-చి - ఇ ఇ ఇ ఇ ప ధ ప స ని స రి స రి గా రి స ని స రి న అ అ ద ఎ ఎ ల అ అ వే ఎ ణు ఉ ఉ ఉ	మ మ రి ప ప మ ద ధ యూ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ న్న అ సా , పా , ధ ని గో , పా , ల అ	ప మ ప ధ ని ని సా అ న అ అ అ అ నో ప మ గ గా రి స రి ‖ప‖ అ అ ద ఏ వ అ అ ‖చ‖
మా॥ పమరిగరిస- నిరిసరినిస - ధపధని ధపధసపరి - స రి గా , రి స రి నీ	స రి స మ రి ప మ ధ ధ ప స సా ప పా	ప ధ మ ప ధ ని సా ధ ప మ రి గ రి స రి‖
చ॥ పా పా , , ధ ప - మ ప ధ ప దా ధ రి పాలూ , , కు ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ ఊ ఉ ఉ	నీ నీ దా పా మూ ఊ ఊ ఊ	గా గా రి స రి మ ‖పా‖ నా అ తో ఒ ఒ ఒ ‖పా‖
1. పా ,, - ,, ధా ,, పామారి	గా , , పా	,, రీ ,, మా ‖పా‖
2. పాదధపమపా - పమరిగారిసరి	ని రిస నీ స ధా	, నీ సా రీ మ ‖పా‖
3. ధపధ - మప - రిమప సరిమపమరిగరి సరిమపధ మపధనిస - పధనిసరిని	స రి ని స ధ ని ప ధ గ రి స రి ని రి స ని	ధ ధ ని స - రి మ ప ధ స ధ ప ధ మ ప రి మ ‖పా‖
4. ధ ని స పా ప ధ ప మ రి గా రి స రి ని ధా ని స రి స నీ , ధ ధ ప మ ధ ప మ ధపమరి - గరిసా - రిమపరీమపధ గా గా రి స నీ నీ ధ ప ధ ని స రి	సా , ధ ధ ధ ధ ని గా , రి రి స ని స మా ప ధ ని స పా నీ స పా ధ మా	స నీ స రీ మ ప రి మప మ పా , , ధ ని స రి నీ స రి ప రీ మ సా రి మ ‖పా‖

29. మేళకర్త రాగము.
శరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

7. శంకరాభరణము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ సామి నిన్నే కోరి - చాలా మరులు కొన్నదిరా ॥
అ॥ తామసము సేయక - దయజూడరా గోపాలా ॥
చ॥ నీరజాక్షీ నీపై ॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా , , ని స ధ ని పా - మపగామా	పా - ధ ని పా - ధ ని	స రి - స ని ధ ప ధ ని ॥
సా , , - అ అ అ మీ - ఇ ఇ నీ ఈ	న్నే - ఎ ఎ ఏ - కో ఒ	ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ రి ఇ ॥
సా స ధ ప మ - పా ప మ గ రి - స రి గ స -	ని ధ ధ ని సా - ప మ	గ - రిగమ - పాధని ॥సా॥
చా ల అ అ అ - మారు ఉ ఉ ఉ - లు ఉఉఉ -	కొ ఒ ఒ ఒ ఓ - న్నఅ	అ - దిఇఇ - రాఅఅ ॥సా॥
అ॥ సాదధపమ - ధ పా మ - గ ప గా మ రి -	గ మ ప - దధ ప - మ ప	ధ ని - స ని సా ॥రిగ
తాఅఅఅఅ - అ మా అ - స అ అ అ అ -	ముఉ ఉ - క అ అ - య అ	అ అ - అ అ కా ॥అఅ
మ గ రి - స స రి - స ని ధ ప - ధ ని స రి - సా	స ధ ప - పా మ గ రి	స మ గ మ - పా ధ ని ॥
ద అ అ - యఅఅ - జూ ఉఉ ఉ - డ అ అ అ - రా	అ అ అ - అ అ గో ఒ	ప అ అ అ - లా అ అ ॥
ము॥ { సరినిస - ధనిస - పధనిస ధపమగధ -	మ ప - గ మ ప - రి గ మ -	స రి గ మ - ప ధ ని స
{ రిగమగ - రిగరిసని - పధనిసాపా -	స ని ధ పా మ గ రి -	స రి గ మ ప ధ ని ॥పా॥
చ॥ పా ధ ని స - స ని ధ - ప మ గ రి - గా మా	పా - మ ధా ప - స ని	ధ ప - మ గ మ - రి గ మ ॥
నీ ఇ ఇ ఇ - ర అ అ - జ అ అ అ - అ అ	క్షీ - ని ఈ ఇ - ప ఇ	ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ - పై ఇ ఇ ॥

1. పా , మా , పా , – గా మా – రి గ	పా , – రి , ని	, – పారిగామ ॥సి॥
2. ప దా ప మ – గమపామగమ – రిగారి	స ని ధ ని – ప ధ ని స	రి – ని పారిగమ ॥సి॥
3. మాధపమగ – మాపగమ – రిగసాని – పధని – పధనిసరి – సగరీ – సనిధని –	సమగరిసని – ధ ని సా రి ని ధ పా – ధ	స రి గ మ పా – గ మ మగరిస – రిగామ ॥సి॥
4. పామపగమ – రిగసా – గమరిసని – ధ సానిరీస – సగరిగసాని – పదని	ధాని – స రి స రి – సా – సా ని ధ పా –	సరిగమపా – ధ ప మగరిసా – రిగమ ॥సి॥

29 మేళకర్త జన్యరాగము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

8. హంసధ్వని – ఆదితాళము

ఆ. స రి గ ప ని స
అ. స ని ప గ రి స

ప॥ జలజాక్షి నిన్నుడబాసి – చాలా మరులుకొన్నదిరా ॥
అ॥ చెలియ నేల రావదేమిరా – చెలువుడైన శ్రీ వేంకటేశ॥
చ॥ నీ పాటి దొర లేగాన ॥

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ గా రీ సా , , – ని స రి గ – రి రి స ని జ ల జా , , – క్షి ఇ ఇ ఇ – ని ఇ ఇ ఇ –	స రి స స ని ధ – ని స న్నా ఎ ఎ ఎ ఎ – డ బ	రి – ప్పా నీ సా రి ॥ అ – బా అ సీ ఇ ॥
గ రి స – ని స రి – ధ ని స రి గ – ప గ ని పా – చ అ అ – ల అ అ – మ అ అ అ అ – రు ఉ ఉ లా –	స ని స రీ – స ని ప – కొ ఒ ఒ ఓ – న్న అ అ –	ప గా రీ సా రి – అ దీ ఈ రా అ ॥
అ॥ ప గ రి స ని స – రి గా – రి రి స ని ధ – చె ఎ ఎ లి ఇ ఇ – యా అ నే ఎ ల అ అ –	ని స రి గా స – గ రి – ర అ అ వా అ – దె ఎ –	గ పా ని సా , , – ఎ ఏ – మి రా , , –

స ని-ప ని సరిగ - సరిగప - గరిసని - | రిరీసనిప - పగ | , రిసని - ధనిసరి
ఎ-లువు ఉ ఉఉ - ఇఇఇ - న అఅఅ - | ౦ ౦ - క | , ఎఎఎ - శ అఅఅ ॥

గా రి గ - రిసరీ - నిసరిగ - రిరిసని - | రీ - నిగరినిసరి | ప - నిసరి గా , - ప
గ రిసరీ - గపని - రిగప - నిసరిగప - | ధని సరీ - గపని - | రిగపని సా , రి
రిసనిపా - నిగరిసనీ - పనిసరిగ - | పా ని సా రిగరి - | పని సరిగరి - నిరి
గసగరిసని - సరిసనిపగ - రిగపని - | గరీసనిప - రిస | , ని - ప గా రిసరి ॥జ॥

చ॥ నీ , , - , , సా రీ స నిప - పగరి | గా , - గరిసరీ - | రిసని - సరి గా ప ॥
నీ , , - , , సా అ టి ఇఇ - డొ ఒ ఒ | రా , - అఅఅ నే | ఎఎఎ - గఅ నా అ ॥

1. నీ పా ,, - గా ,, రీ సా నీ - | పా , రీ , నీ | , - సారీగాప ॥నీ॥

2. నీ పగరిస - రీగరిసని - ధా రిని | , - గరిని - ధనిసరి | , - రిగ - నిసరిగప ॥నీ॥

3. నిపగరి - నిగరిని - ధనిధస - నిరిసగ | రిపగని - పసనిరి | నిగరినిరినిపగ -
పనిసరిగ - గపనిసరి - రిగపనిస - ని | గరిసని - పరిసని | ప - గరి - నిసరిగప ॥నీ॥

4. సా ,, - ,, నిరిసనిపగ - రిసరిగ | పా ,, - ,, సని | పగరిస - రిగపని -
సరీనిరినిపగ - పరీగపగరిస | రినిగరి - గపని - | రిగపని - సా , , -

నిపగపా , - రిగపనీ - గపనిసరి | పనిసరీగ - నిస | నిగరిరి - నీపని -
గరీనిధరి - ధగారిసని - పనిసరి | సా , పా , - నిప - | గరిస - నిసరిగప ॥నీ॥

16 మేళకర్తరాగము
షురి-అంగ-శుమ-ప-చథ-కైని

9. చక్రవాకము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ఉమ్మడిశెట్టి వెంకటస్వామి నాయుడు గారిచే రచింపబడినది.

ప॥ సరసుడ నిన్నె కోరి-చాలా మరులుకొన్నదిరా ।
అ॥ ధరలో వెలయు శ్రీ వేంకటేశా-దయయుంచి ఏలుకోరా ।
చ॥ రారా చెలితాళ లేదుర ॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా , - ని ధ ని ప ధ - నీ ధ ప - మ గ రి స	రీ , సా ని - ధ ని	సా , - ప మ ప ధ ని ॥
సా , - ర అ అ అ అ - సూఉఉ - డ అ అ అ	నీ , న్నె ఎ - కొ ఒ	ఓ , - ఒ ఒ ఒ రి ఇ ॥
స ని ధ ప - మగమ - రిగమపమ - గ రి సా -	ని ధ ని స - రి గ మా -	గ మ ప ధ - నీ ధ ని ॥సా॥
చ అ అ అ - ల అఅ - మఅఅరుఉ - ఉఉలూ -	కొ ఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ ఓ -	న్నఅ అ అ - దీ ఇ ర ॥పా॥
అ॥ మ మ ప మ - మా గ రి - స ని సా మగమా -	ప మ పా - ప ధ ని ధ -	నీ ధ ప - ధ ని సా
ధ అ ర అ - లో ఒ ఒ - వె అ లా - యుఉఉ	శ్రీ ఇ ఈ - వె ఎ ఎ ం -	కొటెఎ - ఎ ఎ శా -
రి గ మా - గ రి స ని - సా ని ధ - ప ధ నీ -	ప ధ ని స - రి స ని ధ -	ప మ ప ధ - నీ ధ ని ॥
ద అ అ - య అ అ అ-యూఉంచి - ఇ ఇ ఈ -	ఎ ఎ ఎ ఎ - లు ఉ ఉ ఉ -	కొ ఒ ఒ ఒ - రా అ అ ॥
చ॥ { సా , రి స ని ధ ని - ప ధ ని స - ని ధ ప మ -	పా ధా - ని ధ ప మ -	పా గ మ - రీ ,, -
స రి గ - రి గ మ గ మ - ప ధ ని ధ - దా ని ధ - }	పా ధ - మ ప మ గ మ -	స రి గ మ - పా ధ ని ॥సా॥
చ॥ ధా , , - ప ధ ని స - ని ధ ప మ - పా, మ -	గ రి స ని - ధ ని స రి -	గ మ ప మ - పా ధ ని ॥
రా , , - ర అ అ అ - చె ఎ లి ఇ - తా, అ -	ళ అ అ అ - లె ఎ ఎ ఎ -	దు ఉ ఉ ఉ - రా అ అ ॥

1. పా, మా, గా - రీ, సా, న్ని ధ ప మ గ రి స - పమగరిస - మ గ రి స న్ని	ధ్హా, న్నీ , సా - ధ న్ని స రి గ - రి గ మ	రీ, గా మ ప ని ||రా|| గ మ ప - గ మ ప ధ ని ||రా||
3. నీ ధా - ని ధ ప మ - పాపా - దపమగ - మ గ మ ప-ధ ని సం ని - రీసా - నిధపమ -	మా ప్ప మ - గ రి స న్ని - ప ధ ని సం - రిం సం ని ధ -	స రి గ మ పా , , - ప మ ప ధ - నీ ధ ప ||రా||
4. సా ,, - ని సం రిం సం - నీసా - నీ ధా - ప మ పా - ప్ప మ గ మ - పధనిధ - ధనిసని - ని సం సం ని - ధ ని ధ ప - మగరిస - రీ , స	ధ ని సా ,, ని ధ - రీ , సా ని-ధ ని - , న్నీ - ధ న్ని సా ,, -	ప మ గ రి - స న్ని సా సా , , - సం రిం రిం సం - రి గ మ - గ మ ప ధ ని ||రా||

16. మే. జన్యరాగము
శురి-అంగ-ప-చధ-కైని

10. మలయమారుతము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప గ రి స

ఉమ్మడిశెట్టి వెంకటస్వామినాయుడు గారిచే రచింప బడినది.

ప॥ మలయమారుతముచే - మది ఝల్లుమనెరా ॥

అ॥ ఇల శ్రీ గుంటూరి పురీశ - ఇభరాజవరద రార

చ॥ మరుడు నాపై వెడలెర ॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ గా రీ సా , న్ని - ధ్హా న్నీ సా , , - మాలాయా , అ - మా అ రూ, , -	స రి గ రి - రి గ రి స - త అ అఅ - అ అ అ అ -	న్ని రి స న్ని - ధ న్ని స రి ॥ ముఉఉఉ - చె ఎ ఎ ఎ ॥
గ రి స న్ని - ధ ని స రి - గా ప ధ - ని ధ ప - మఅ అ అ - ది ఇ ఇ ఇ - ఝాఅఅ - ల్లు ఉఉ -	గా ప ధ - ని ద ధ ప - మా అ అ - నె ఎ ఎ ఎ -	గ ప గ రి - స న్ని స రి ॥ గా॥ ఎ ఎ ఎ ఎ - ర అఅ అ ॥మా॥

అ॥ ని ని ద ధ - పా ప గ - గ ప ధ ని ధా ,, - | గ ప ధ ని - ప ని ధ ప - | గ ప ధ ని సా , , -
ఇ ఇ ఇ ఇ - లా ౹ ఇ - గు ఊ ఊం టూ ,, - | రి ఇ ఇ ఇ - పు ఊ ఊ ఊ - | రి ఇ ఇ ఇ శా , , -
ని సం రిం సం - గం రిం సం ని - ధ ని సం ని - దా, ని - | ప ధ ని ధ - గా ప ధ - | ని ప ధ ప - గ రి స రి॥
ఇ ఇ ఇ ఇ - భ అ అ అ - ర అ అ అ - అ , జ - | వ అ అ అ - రా అ అ - | ద అ అ అ - ర అ అ ర॥

ము॥
గా రి స - ని ధ నీ షా - ధ ని సా రి ని - | స రి గా - రి గ పా - | గ పా ధ - ని ధ ప ధ -
ఏ ల ర - యికయిూజా - ల ము చా లుర - | తను తా - శ ను రా - | వ దే ర - ప లు క ర -
సం రీం గం రిం సం ని ధ - పా ధ ని - స ని ధ ప - | గ ప ధ ని సా ,, - | ని ధ పా - గ రి స రి ॥గా॥
ని రంత రము నిను - స న్ను తి - స లు ప గ - | వ లు గుట మే ,, - | ల ట రా - ప లుమరు ॥మా॥

చ॥ ధా ,, - ,, ప ధ నీ - ని ద ధ ప - ప గ | పా , , - , , - గ ప | ధ సం ని ధ - గ ప ధ ని॥
మా ,, - ,, రు ఊ ఊ - ఢు ఊ ఊ ఊ - న అ | పై , , - , , - వె ఎ | డ అ అ అ - లె ఎ ఎ ర॥

1. సా, గా, రీ - సా, సీ, ధా - | నీ , - సా, రీ - | గా పా, ధా ని॥
మా,భా,గా, - యే, లే, రా - | ఘం, - దా, హ - | సా మే, లా ర ॥మా॥

2. నీ, ధా, పా - గ ప ధ ని - సం ని ధ ప - | గా, రీ, సా - | ధ ని స రి - గ ప ధ ని -
పం, తా, ము - వ ల దు ర యి క ర అ - | వ్వం తై, నా - | ద యు ద ల - చ గ ద ర ॥మా॥

3. నీ, ధా ని ప ద - ని సా ని ధ ప - గ ప | గా, రీ స - స రి | గ పా ధ - ని ధ ప ధ
నీ, దా న ని టు - ని రా ద ర ణ - న ను | పో, తాడ - త గ | డు తా ర - వి క వ ర -
గా, రిం సం - ని రి సా, ని - ధ ని ప ధ - | సం రిం గం రిం సం ని - ధ ని - | సం ని ధ ప - గ ప ధ ని॥
సా, నేర - మి క సై, చి - చ ను పు న - | తె శ గొ న స మ-యు ము - | ప త గు వ - గ ం యర॥మా॥

4. సా ,, సం ని ని ధ - ధ ప ప గ - గ రి రి స | రీ ,, - స ని ధ ని - | స రి గ రి - గ పా ప -
శా ,, రి కములు - కు క మధు - క రములు | తో,, - కి ల ములు - | క ల క ం - ని గూ యు -

గ ప ధ ని - పఁ రిఁ సఁ ని ధ ని - ప ధ ని - పనిధ	గ ధ ప - గ ప గ రి స -	రి గ ప గ - పా ధ ని -
ములు కుల - ప గి ది చె వు ల - జో౦రగ - వగలు -	నా౦ గ ల - తి గులు వ డి -	క లు వ ల - రా౦యుడు -
సా రిఁ గఁ - పఁ గఁ రిఁ స - ని ధ ప ధ - గపధని -	సఁ రిఁ సా - ని ధ పా -	గ ప ధ ని - ప ని ధ ప॥
వె న్నె ల - యుడుకులు - నె ర ప గ - చెరవున -	ద రి జే - రి తి రా -	క్రొం గి ట - న ను మ ర॥మా॥

22 వ. మేళకర్త జన్యరాగము 11. అభోగిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. సరిగమధస
అ. సధమగరిస

చరి-సాగ-శుమ-చధ

ప॥ ఎవ్వరి బోధన విని యీలాగు జేసేవురా! ॥అ॥ జవము గానన్నేలరా! శేషాచలేంద్ర!
శ్రీ వేంకటేశ్వరా! ॥చ॥ మరుబారి కోర్వజాలనురా!॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ రీ గా - గ రి సా - స రి స స - ధ౼ ధ౼ ధా౼	ధ౼ ధ౼ స ధా౼ స - ధ౼ స	రి గా మ - గ గ రి స
ఏ వా - రి ఇ ఈ - బొ౦ఓ ఓ - ధ అ అ	న అ అ అ అ - వి ఇ	ఇ ఈ ని - ఇ ఇ ఇ ఇ
రి గ మ గా మ - రి గ స రీ - ధ౼ స రి గ మ -	ధ మ ధ సా సఁ - ధ స	ధ మా - గ మ గ రి స ॥రీ॥
ఇ ఇ ఇ ఈ ఇ - ల అ అ అ - గు ఉ ఉ ఉ ఉ -	జె ఎ ఎ ఏ ఎ - సె ఎ	ఎ ఏ - వు ఉ ర అ అ ॥ఏ॥
అ॥ సఁ సఁ ద ధా మ - ధ ధ మ గా రి - గ మ రి గ	స రి గ మా మ - ధ మ	గ రి గ - మ ద ధ సా
జ అ అ వా అ - ము ఈ ఉ గా అ - న అ అ అ	న్నె ఎ ఎ లా అ - ర అ	అ అ శే - ఎ ష అ అ
ధ సఁ రిఁ సా రిఁ - గఁ మఁ రిఁ గా - మఁ గఁ గఁ రిఁ	రిఁ గఁ రిఁ సఁ రిఁ - ధ రిఁ సఁ	స ధ మ - ధ మ గ రి స॥శే॥
శ్రీ అ అ లే ఎ - ౦ ద్ర అ అ - శ్రీ ఇ ఇ ఇ	శ్రీ ౦ ౦ ౦ ౦ - క అ అ	లె ఎ ఎ - శ్వ అ ర అ అ॥ఏ॥

ఉ॥ రి గ మ - రి గ - స రి గ సా రి - స ధ ధ ధ	స ధ స రి రి - గ స	రి మా - ధ మ గ రి స
రి గ మ - గామ - ధ మ ధ సా - రి గ స రి గ	మ గ రి - గా రి స ధ	రి సా - ధ మ గ రి స ॥ప॥
చ॥ మాధమధా - ధసధమ ధధసారీ	ధ సధధ మా - గమ	గరిస - రిగ - సరి గ
మారుణబా - అఅఅఅ ణఇఈఈ	కొఒఒ ర్వా - జఅ	లఅఅ - నుఊ - నఅఅ
1. మా , , , , - , , ధామాధాసా	ధా సా - , , గా	రీ సా , రీ గ ॥ మరు ॥
2. మధసధామ - ధమగరీగ - మగరిస	ధ సా - రి గ మ ధ స	స ధ మ గ రి - సరిగ ॥మరు॥
3. ధసధమ - గరిగమ - ధమగరిగ - సరిస	రి గ మ ధ స - రి గ రి	స ధ మ గ రి - సరిగ ॥మరు॥
4. సా, - సాస - రిగసరీ - రిసధమధ	సా , - స ధ రి స ధ	, స ధా మ - గరిస
రి గ మ ధా స - రిగమరీ - గరిస - సధ	రి సా - పసుఫ - స ధ	, మ గ రి - సారిగ ॥మరు॥

15. మేళకర్త జన్యరాగము

శురి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

12. సావేరి - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ధ స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ సరసుడా నిన్నేకోరి - చాలా మరులుకొన్నదిరా॥

అ॥ గిరిని వెలయు శ్రీ వేంకటేశా కరుణించు ఇదే సమయము ॥

చ॥ దానిపై నెనరున ఈ వేళ ॥

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
వ॥ సా రీ గా - రి గ రీ , , - రి గ రి రి	సా - స రి స ని ధా -	గ రి రి గ - రి స ని ధ
సారారూ - ఊఊడా, , - ని ఇ ఇ ఇ	ఈ - న్నె ఎ ఎ ఎ ఏ -	కొఒ ఒఒ - రి ఇ ఇ ఇ॥

ఛ రి పమగరిస - ద ధ మ గ రి స - ధ స రి
చ అ అఅఅలఅ - మ అ అ రు ఉఉ - లుఉఉ

అ॥ దధప - మపధ - రి మ ప ధ మా - గ రి స రి
గిఇఇ - రి ఇఇ - ని ఇ ఇ ఇ వే - ల అయుఉ -
ప ధ సం రిం - గం రిం రీం - గం రిం రిం గం - రింసనిధ -
కి అ అ అ - రుఉఊ - ణి ఇ ఇం - చఅఅఅ -

సా రి గ - రి స రీ - - స గ రి స - నిధపధ -
ధ ప మ - రీ మపధ - స రి స - పమధప - ని
ని ధ ప మా ప - సం ని ధ పా ధ - రింసనిధ
ధ గం రిం సం ని ధ - ద సం ని ధ - ప మ గ రీ స -

చ॥ ధా, - మపధసా - ని ధ ప మ - గ రి స ధ -
దా, - ని ఇఇ హై - ఇ నె ఎ ఎ - న అఅ అ -

1. దా, - పా, ధా - పామా గా రీ -
2. ధా ని - ప ధ ప మ ప - ధ ని ధ మ - గరిసధ -
3. ధ ని ధ మ గ రి - ని ధ మ గ రి స - ధ మ గ రి
ధ - మ ప ధ సం ని ధ - రిం సం ని ధ - పధసంరింగం -
4. సా ,, - ,, రిం సం ని ధ ప మ - గ రి స ధ
సం ని ధ పా ధ - ని ధ ప మా ప - ధ మ గ రి -
మ గ రి సా , - ధ స రి మా ప - రి మ ప ధ -
రిం సా ని ధ ప - ధ పా మ గ రి - మ ప ధ సం -

మ ప ధ - రిం సా - మ ప
ఉ ఉ ఉ - కొ ఓ - న్న అ
రిం సం ని - ధ ని ధ ప ధ -
శ్రీ ఇ ఇ - వెం ం క అ -
రిం సా ని ధ ప - ధ మ
ఇ ఈ చె ఎ ఎ - స అ

రీ స - గ రి గ స రి
ధ ని - ప ధ మ ప-స రి
పా మ - ధా ప - ని ధ -
గం రీం సం ని ధ - రిం సం
రీ , - రి స రి - మ ప
రూ, - న అ అ - ఇ ఇ

మా, సా, ధా -

సా రి మ ప ధ - స రి

స - గ రి స ని ధ - రి స
ధ సం రిం - ప ధ సం మ ప

సా ,, ,, ప మ
ని ధ ప మ - సం ని ధ ప -
ప మ ప ధ సం - మ ప ధ
రిం గం రిం సం - ని ధ పా -

ధ ని ధ మ - గం రి స ధ
అ అ అ అ - ది ఇ ఇ ర ॥
ప మ ప ధ సా , , -
టె ఎ ఎ ఎ - శా , , -
, గ రి స - సా ని ధ ॥
, మ అఅ - యూముఉ ॥

ధ స రి మ పా , - ధ
మ ప - ధ ని ధా , , -
ప ధ సం రిం - గం రిం రీం -
ని ధ - ప మ గ రి స ధ ॥సా॥
, ద - ప ని ధ ప మ ప॥
, వె - ఎ ఎ శి అ అ అ॥

, నీ ధా పా మ ॥దా॥

మ పా - మ ని ధ ప మ ॥దా॥

ని ధ ప - ధ స రి మ ప
ధ - గం రిం సం ని ధ ప మ ॥దా॥

ధ ప - ని ధ ప మ ప ధ -
రి సం ని ధా - సా ద -
సం - రిం గం రిం రిం సం ని ధ -
మ గ రి సా - రి మ ప ॥దా॥

8 వ మేళకర్త రాగము
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

13. తోడి - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ఏర నాపై నింత చౌక శాయ - మేర గాదుర నాసామి॥
అ॥ మరునిగన్న శ్రీ వెంకటేశ సుకుమార నన్నేలుకోర సరసుడ॥
చ॥ దానిమాటలు విని ఇంత సాహస మేలర॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా , స ని ధ - ప ధ ని - ని ధ ప - మ గ మని-	ధ ప ప మ గ రి - స రి	గ మ ప - గ మ ప ధ ని ॥
ఏ , ర అ అ - న అ అ - ప ఇ ఇ - ని ఇ ఇంత-	చౌ ఉ ఉ క అ అ - శ అ	అ అ అ - య అ అ అ అ ॥
స రి గ రి స ని - ధ ని స ని ధ ప - మ గ మ ని	ధా ,, - ,, స ని	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని ॥సా॥
మేఎ ఎ ర అ అ - గ అ అ దు ఉ ఉ - ర అ అ అ	నా ,, - ,, స అ	అ అ అ - మి ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ఏ
అ॥ ని ధ ధ ని - ధ ప మ - గ మ ని ధ మ - గరిస-మ	గ మ - ప ధ ని - ని ధ ప -	ధ ని స ని సా - ధ ప
రు అ అ అ - గ ఉ ఉ - ని ఇ గ అ అ - న్నఅఅ-శ్రీ	ఇ ఇ - వెం ం ం - క అ అ -	టె ఎ ఎ ఎ శా - సు కు
ధ ని - స రి గ రి - స గ రి సా ని - ని ధ ని స	ధ గా రి స ని - ధ ని	, ధ ప మ - గ మ ధ ని -
మ అ - అ అ ర అ - న అ అ న్నే ఎ - లు ఉ ఉ ఉ	కో ఓ ర అ అ - స అ	, ర అ అ - సు ఉ ఉ డ -
చ॥ { స రి స ని - ధనిసానిధ - ని ధ పమ - గమ	ప ధ ని - ధ ని స - ని ధ	ని స - ని రి సా , , -
{ ధ ని ధ గ రి - రిమ్మగరి - సనిధప - ధనిస -	ని స రి - ధ ని స - మ ధ	ని - గ రి ని-ధ మ ధ ని ॥ఏ॥
చ॥ ధా , ని - రి స స ని - ని ధ ప - గా రి స రి -	గా , మా , - ప ధ	ని సా - నీ ధ ప మ ॥
దా . ని - మ అ అ అ - ట అ లు - వి ఇ ని ఇ -	ఇం , ం తా , - స అ	హాసా - మేల అ ర ॥

1. గా మా గ రి - ని రి సా - ధ ని స రి - ని రి	, రి - రి గ మ ధా - ని	ధామ - గా మా ని ||దా||
2. ధా నీ ధ ప మ - గ మ ధ పా - గా రి స ని -	పా రి గ మ ప - స రి	గమా - ని ధ మ గ మ ||దా||
3. ధ ని ధ మ గ మ - ని ధ మ గ రి స - ధ మ గ రి	స - గ రి ని - ధ ని రి ని -	ధ ని స రి గ మ - ధ మ
ధని - స రి ని - ధ ని స రి గ రి ని - ధ ని ధ మ	గ రి స - గ రి ని ధ మ	గ రి స - ని స రి గమ ||దా||
4. ప ధ ని సా ని - ధ ని స నీ ద - రి స ని ధ -	పా మ గా మ ని ధ -	ప ధ ని స - ధా ,, -
ని ధ మ గ రి స - ధ మ గ రి స - రి గ మ ధ ని -	రి సా ని ధ ప - స ని	, ధ ప మ గా మా ని ||దా||
5. సా , ని - ధ ని సా , ని - సా , ని ధ ప -	ధ ని ధా ,, ప ధ	ని ధ ప - గా మ ధ ని -
రి ని ధ మ గ రి - ని ధ మ గ రి ని - ధ మ గ రి	ని - ధ ని స రి గ మ ధ -	స రి గ మ - ధ మ స ని -
స రి గ రీ ని - ధ ని గ రీ ని - ధ ని ధ ధ	, మ - గ మ ని ధా మ -	గ మ ధ మ ధ ని - స రి
గ మ గ రి ని - ధని గ రి ని ధ మ - గ మ గ రి	స సా - స సా ని ధ	మ గ రి - ని స రి గమ ||గా||

8. మే. హనుమత్తోడి జన్యము

శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

14. ధన్యాసిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స గ మ ప ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

పll వనజాక్షి నిన్నే కోరి - వలచియున్నదిరా సామిll

అll మనసు జారిన - మా చక్కని నా ప్రాణేశ ll

చll నీ సాటెవరురా ll

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
పll ధా పా - గా రీ సా - స ని స ని గా -	మ గ మ ప ధ ప - స ని	ధ స - ని ధ స మ గ ప
వా నా - జా ఆ ఆ - ఆ ఆ ఆ ఆ క్షి -	ని ఇ ఇ న్నె ఏ - కో ఓ	ఓ ఓ - రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

ద ధ ప మ - గ మ ప ధ మ ప - గ గ మ గ రి స	ని స ని ధ ప - ని ని స	స ని స ద ధ ప గ మ॥
వ అఅఅ - లఅఅఅఅఅ - చి ఇ ఇయుఉఊ	న్న అ అ అ - అ ది ఇ ఇ	ర అఅ స అ అ అ మి ॥వ॥
అ॥ స ని ధ ప - ని ధ ప ప మ - గ మ ప ధ ధ మ ప	ని స ని గ గ రి స - ని	స ని ధ ప - ని ని సా -
మ అ అ అ - న అ అ అ అ - గు ఉ ఉ జ అ అ అ	అ అ అ రి ఇ ఇ ఇ - ఇ	ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ నా -
ని స గ గ - మ ప మ గ రి స - సా ని ధ ప మ	గ'మ ప ని సా - ని ధ	ప - ని ధ ప మ గ ప మ -
మ అ అ అ - అ అ చ అ అఅ - క్క అ అ అ అ	ని ఇ ఇ ఇ త్యా - అ అ	అ - గె ఎ ఎ ఎ శ అ అ -
మ॥ ధ ప మ గ రి స పా ప - ధ రి ని సా స - గ	గా మ - ని నీ స - ని	నీ ధ ప - గ మ ప మ
ప ని ధ ప - మ గ రి స ని ధ ఫ - మ గ రి నీ -	స సా రి ని ధ - ప మ	, నిధ ప - గ గా మ ॥వ॥
చ॥ నీ, సా, ప ధ ప - స ని స - ప ధ మ ప	గా, - మ గ మ ప ధ	ప - స ని స - ప ధ మ ప
నీ, పా, అ అ అ - అ అ అ - అ అ అ అ	టొ, - ఎ ఎ ఎ వ అ	అ - రు ఉ ఉ - ర అ అ అ
1. నీ, ధా, పా, - గా రీ సా రి	నీ, ధా, పా	, నీ సా - గ మ ప ॥నీ॥
2. నీ ధ ప - ప మ గా రి స - గా మ ప - నీ	రి స-మా ధ ప - గా	రి స - గా మ ప ధ ప ॥నీ॥
3. స గ ప మ ప - స రి ని గ రి - ప మ-పప-మని	ధ ప - గ మ ప ని ని స	మ గ మ ప ని ని - స రి
ని ధ ప - గ రి స మ గ రి స - ని స రి - స ని స	గ మ మ - స ని ధ ప - రి	స మ గ రి స - ని ధ ప ॥నీ॥
4. సా ,,,, రి స ని ధ ప - గ మ ప ని ధ	సా ,,,, స ని	ధ ప మ గ మ ప ని ని -
స గ గ - స రి రి - ని స స - ప ని ని - స రి ని స	ప ధ మ పా - మ గ రి	సా, రి స ని ధ ప ॥నీ॥

20 వ - మేళకర్త
చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

15. భైరవిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. సరిగమపధనిస
    చ
    శు
అ. సనిధపమగరిస

ప॥ వనిత నిన్నే కోరి- వలచియున్నదిరా
అ॥ ఘనుడౌ మా చిక్క_ని- వేదపురీశ॥
చ॥ మానితగుణసాంద్ర॥

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ రీ మా - గ రి గ గ రీ - స స రి రి - గ గ	రి స - ని ధ - గ రి ని	స రి - ప మ మ గ రి స॥
వా నీ - త అ అ అఅ - ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ	ఇ ఇ - నే ఎ - కో ఒఒ	ఒ ఒ - ఒ ఒ రి ఇ ఇ ఇ॥
గ గ రి గ - మపధ - ధపపమగ - మ గ రి స	ని ని ధ ప మ - రి స ని	ధ ప - మ ప మ గ రి స॥
వ అ అ అ లఅఅ - చిఇఇఇ - యుఉఉఉ	న్న అ అ అ అ - ది ఇ ఇ	ఇ ఇ - ఇ ఇ ర అ అ అ॥
అ॥ ని ని ధ - ధ ప ప మ గ - మపమగ - రిసనిస -	గ గ రి - గ మ ప గ రి -	గ మ ప ధ - నీ సా -
ఘఅ అ - ను ఉఉ ఉ ఉ - ఉఉడవు - ఉఉమఅ-	అ అ అ - అ అ అ చ అ -	అ అ అ అ - అ అ -
ని స గ గ రి - ని స రి నీ ధ ప - ప మ ప ధ -	ని స రీ సి ధ ప - మ ప	మ - ధ ప ప - మ గ రి స॥
క్క_అఅఅ అ - అ అ అ నీ ఇ ఇ - వె ఎ ఎ ద -	పు ఉఉ ఉఉ ఉ - రి ఇ	ఇ - శ అ అ - అ అ అ అ॥
చ॥ గా రి స - రి స నీ ధ ప - ధ ని సా రి ని -	స రి గా - రి గ మా -	గ పా మ - ని ద ప ధ
మ గ రి - ప మ ధ ప - ని ధ ప - సనిధప - రి స	గ రి సా - ని ధ పా -	మ ని ధ ప - మ గ రి స॥వా॥
చ॥ మా ,, - ,, ని ని ధ ధ మ - మ గ రి స -	రి , గ - రి గ మా	, - గ మ ప - మ గ రి గ॥
మా ,, - ,, ని ఇ ఇ ఇ ఇ - త అ అ అ -	గు, ణ - అ అ సాం	, - ద్ర అ అ - అ అ అ అ॥

1. పా , , , , - సా ,, ; స్నీ స్నీ ధ్గా - | స్నీ ప్గా ,, - ధ్గా | , స్నీ సా రీ ని .
రీ , , , , - రీ , , రీ గా మా - | గా , రీ , సా | . - స్నీ సా రీ × ||మా||

2. స్నీ స్నీ - ధ్గా ప్గా ,, - ధ్గా స్నీ సా | రీ - స్నీ సా రీ | , , - రీ గా మా -
మగారీస - న్నిస్నీధ్గాప - ధ ని స రి | × రీ ని - స రి × × | , - మ ని ధ - మ×రి× ||మా||

3. గా ,, - ,, మ × - × మ × × - మా మా - | × × రి రీ స ని స - | రి × మ × - మా × రి -
× మ పా × రి - × మ మా × రి గా రి స - | సా ని గా రి × మ - | × పా - ప మ × రి × ||మా||

4. నీ ,, - ,, ధ ధ ని ని ధ - ని ధ ప ధ మ - | పా ,, - ,, మ ప | ని ధ ప ప - మ × ప మ -
పా మ × రి స నీ ధ ప ధ - మ ప ధ ని సా - | మ ప ధ ని సా - × రి | × మ పా - ని స రి ×||మా||

5. సా , సా సా - ని సా రి నీ ధ - ప ధ మ ప - | గా , రీ × మ ప | ధ - మ ని ధ ప - మ × రి
సా - మ × రి సా - ప మ × రి సా - ని ధ మ - | × రీ ప ని ధ ప - మ | × రి × - మ పా , - ధ
మ × రి గా - మ ని ధ ప ధా - ని సా రి - ని స | × రీ - ని × రి స రి | ని సా ని రి - సా ,, -
ప ధ ని స రి × - రి × మ ప ధ ని - స రి × రి | స - సా రి ని ధ ప - ప | , ధ మ × రి - రీ × ||మా||

20. మే. నటభైరవి జన్యము
చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

16. ఆనందభైరవిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స గ రి గ మ ప ధ ప ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

(× ఈ గుర్తు అంతరగాంధారము)

ఏకా సుబ్బారావుచే
రచియింపబడినది

ప॥ కోరి సేవింపరే - కోర్కెలీడేర్చు
అ॥ హరిహరార్చితమైన - ఆనందభైరవిని॥
చ॥ జగదంబా - పహ్మాలోచనీ॥

౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ నీ సా - గా ,, - మ ప గ మ - పా - ,,	ప ద ప - ప మ గ - మ ప	మ గ రి - మ గ గ రి స -
శో ఓ - ఓ ,, - రి ఇ ఇ ఇ - ఈ - ,,	సె ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ - వి ం	ం ం ం - ప అ అ రా ఎ -
ని ని ని సా ని - స గ రి మ గ - ప మ మ గ రి	గ మ ప ధా ప - మ ప	, ప మ మ గ గ రి స ॥పి॥
శో ఒ ఒ ఓ ఒ ర్కా ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ	లి ఇ ఇ ఈ ఇ - డె ఎ	, ఎ ఎ య్చ ఉఉ ఉఉ ॥శో॥
అ॥ ప ధ ప ప మ గ - మ ప మ మ గ రి - గ మ పా	మా , , , , ధ ప	మ గ రి - స ని స గ మ -
హా అ అ రి ఇ ఇ - హా అ అ ర అ అ - ర్చి ఇ ఈ	త , , , , మై ఇ	ఇ ఇ ఇ - న అ అ అ అ
ప ధ ప సా ని - స గ రి - మ గ రీ గ రి స	ని సా ని ధ ప - ప మ	, ని ధ ప - మ గ రి స॥
అ అ అ అ అ - సంఉఉ - ద అ అ అ అ అ	బై ఈ ఇ ఇ ఇ - ర అ	, వి ఇ ఇ - ని ఇ ఇ ఇ॥
మ॥ ని ని స స - గ రి - మగగరిస - స మ మ గ రి	స ని ప గా మ ప ధ	ప ప మ మ గ గ రి స -
గగరిగాము - ప ప మ గా రి - స మ గ రి	స ని ప గా రి గ మ	ప ప మ గ మా , , -
ప ధ ప సా ని - సగరి - మ గ ప మ మ గ రి	మ గ రి సా ని గ రి	స నీ ధ ప మ ప ని -
స రి గ - ని స రి పనిస - మ ప ని - గమపని	స గ రి సా , స ని	దపా, మ గ రి స ॥శో॥
చ॥ పా మా - గ మ ప మ - పా ,, - పా ,,	మ ప ధ ప మ - గ మ ప	మ గ రి స - ని స గ మ॥
జ గా - ద ం ఉ ఉ - బా ,, - అ ,,	క అ అ మ ఉ - క్రొ ఒ ఒ	వ అ అ అ - జె ఎ ఎ ఎ॥
1. పా , మా , గా - రీ , సా , నీ	నీ , సా , నీ	గా , రీ గా మ ॥జగ॥
2. ప ధ ప మా గ రి స - ని ని ని సా ని గ రి	మ ప ని సా ని ద ప	మ గ రి నీ స గ మ ॥జగ॥
3. ప ధ ప మ గ రి - పమగరిస - మగరి సని	స గ రి స ని ని - ని స	గ రి స - మ గ రి గ మ -
ప మ ప ని స రి గ - మపని సరి - గమపని	సరి స ని ధ ప - ధ ప	మ గ రి - స ని స-గ మ ॥జగ॥

4. సా , , , , రి స ని ధ ద మ గ రి స ని	సా , , , , రి స	మ గ ప మ - ని ప స ని -
స ని ద ప మ గ మ - ప మా గ రి స ని ని	స పా మ గ రి స ని ని	స గా మ పా , , -
ప ధ ప సా ని - స గ రి గా మ గ రి స ని	స మా మ గ రి స ని	, స గ గ మా , , -
మగరి - పమగరిస - నిదపమ - గమపని	స గ రి సా - ని ధ ప	, మ గ రి స గా మ ॥జగ॥

28 వ మే. జన్యరాగము

చరి-అంగ-శుమ-ప-చఫ-కైని

17. కాంభోజిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ తరుణి విన్నుబాసి . తాళలేదురా ॥

అ॥ ధరలో వెలసిన శ్రీత్యాగేశ జగదీశ॥

చ॥ సరసకు రారా॥

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ ధా ధా సా - రి ని ధ ధ - ధ స రి గ - మ మ	గ గ - రి రి స - మ గ	రి గ - స రి స ధ ధ ॥
తా రూ ణీ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ	నుఈ - ఉఊఉ - బ అ	అ అ - అఅ సీ ఇ ఇ ॥
ధసరిపమగ - స రి గ మ ప ధ - మ గ ప ధ -	రి పా ని ధ ప - ధ ప	, మ గ రి - రి సా ని ॥పా॥
తఅఅఅఅ - ళ అ అ అ అ అ - లె ఎ ఎ ఎ -	ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ దు	, ఉ ఉఉ - ఉ రా అ ॥తా॥
అ॥ ని ని ద ధ ప మ - ప ని ధ పా ధ మా - గమ	ప ధ ని - ప ని ధ - మ గ	ప మ - ద ధ సా రి గ
ధ అ అ అ అ అ - ర అ అ అ అ లో - ఒఒ	ఒ ఒ ఒ - వె ఎ ఎ - అ అ	సి ఇ - న అ శ్రీ ఇ ఇ
మమగ - సరిగ - ధసరి - పధస - మగపధ -	స రి గ - సా ని ధ ప -	ని ధ ప - మ గ రి స ని॥
త్యాఅఅ - గాఎఎ ఎఎఎ - శఅఅ - జఅఅఅ -	గ అ అ - అ అ అ అ -	ది ఇ ఇ - శ అ అ అ అ॥

మ॥ ని ధ ధ సా స - ధ ధ స రీ రి - ధ రీ రి	ధ ప ధ రీ స - ధ గ	, గ రి గ - స రి ని ధ
స రి గ సా స - రి మ గ సా - రిపమగస -	రి మ గ పా ప - స రి	స మ గ మ పా ,, -
మ గ రి సా స - ని ని ధ సా ధ - మ ప గా -	మ ప ధ ని ని ధ - స ని	ధ ప ధ - మ గ ప ధ స -
రి గ మ రీ గ - స రి గ సా రి - ని ధ ప ధ -	రి సా స సా స - స	ధ ప మ గ - రి సా ని ॥తా॥
చ॥ సాసా - నినిధా - మ ప ద ధ - ని ని ధ ప -	మ ప ని ధ ప ధ - మా	ప - గా మా పా ధ॥
పారా - సఅఅ - అ అ అ అ - అ అ అ అ -	అ అ అ అఅ అ - తా	అ - తా అ అ అ॥
1. సా , నీ , ధా , పా , - మా గా -	రీ, సా, - రీ	, గా మా పా ధ ॥సా॥
2. స ని ధ పా - ని ధ ప మ గ రి - ధ ప మ గ రి -	రి స ని ధా ధ స రి	గ - స రి గ మ పా ధ ॥సా॥
3. ని ధ పమా, ప ధ ప మా ప - మ గ మ ప -	మ ధ ప మా - ప ని ద	మ ప స ని ధ - సరి గ ॥సా॥
4. ధా ,, - ,, ని ప - ధ ని ని ధ - మా ప ధ -	పా ,, - ,, మ ప	ధ - మా ప - మగ మ ప -
ధపమ - నిధప - సనిధ - మగపధ - సరిగ -	సా ని ధ పా - మ గ	రిపా - రి గ - మప ధ ॥సా
5. సా ,, - ,, స ని ధ ప - మ గ రి స రి గ -	సా ,, ,, స ని	ధ ప ధ - మ గ పా ధ -
రి గ మ పా - మ గ మ ప ధా - గ మ ప ధ ని -	, - ప ధ ని ని ధ - మ ప	ని ధ - ప ధ సా , - ధ
ప మ గమా - ప మ ప ధ ధా - ప స ని ని ధ -	ప ధ స - గ ప ధ స - రి	గ మ ప ధ - సా ని ధ -
స రీ స నిధ - రి స ని ధ - గ రీ స ని ధ -	ప ద స రి గా - గ ప	ధ స రి - రి గ మ ప ధ ॥సా

28. మే. జన్యరాగము
చరి-అంగ-శుమ - ప - చధ - కైని

18. నాటకురంజి - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ధ ని ప ధ ని స
అ. స ని ధ మ గ స

ప॥ చలమేల జేసేవయ్యా - చక్కని మా రంగయ్యా
అ॥ కలకాలము నీ పాదములే గతి యని నమ్మియుండగ ॥
చ॥ నన్ను బ్రోవ నీకు భారమా ॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ మా గా - సా , ని - ధ ని ని ఫ - ధా నీ	సా , , - , , ని ధ	ని స ని - ధ ని స రి గ ॥
చా లా - మే , ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ - లా అ	జే , , - , , సె ఎ	ఎ ఎ ఎ - వ ఇ ఇ ఇయ్యా ॥
మ గ స రి గ మ - ని ధ మ - గమనిధ - పధని -	స ని ధ - ప ధ ని ధ మ	గ స ని - ధ ని సరిగ ॥మా గా॥
చ అ అ అ అ అ - క్క‌అఅ - నిఇమఅ - అఅఅ -	ర ం ం - ం ం ం గ ఇ	ఇ ఇ ఇ - య్యఅఅఅఅ॥చా లా॥
అ॥ సా ని ధ ని - ప ధ ని - స ని ధ - మ ప గ రి స -	మ గ మ - ప గ మ - ని ధ	ని - ప ధ ని సా ,, -
కా ల అ అ - క అ అ - ల అ అ - ము ఉఉఉఉ -	ని ఇ ఇ - ప అ అ - ద అ	అ - ముఉ ఉ లే ,, -
ని స రి గ మ గ - స రి స - ని స ని - ధ ప ధ ని -	సా ని ధ మ - మా గ	స - నీ ధ ని స రి గ
గ అ అ అ అ అ - తి ఇ ఇ - యఅ అ - ని ఇ ఇ ఇ -	నం ం ం ం - మ్మిఇ	ఇ - యుండఅ అ అ గ -
చ॥ మ మ గ స - ని ధ ని స - రి రి స ని - ధ ధ ధ ని	స ని ధ - మ ని ధ ని ఫ -	ధ ని స రి - ని స రి గ
క రి మొర - లి డ వి ని - దురమున - చె డ లి మ -	క రి ని - దు ని మి క రి -	శ ర ధు డ - ని వి రుదు
మ మ గ స రి గ - మ ని ధ మ గ మ - ని ధ ని స -	రి గ మ సా , - స ని	ధమా - మ గ స రి గ
ధ ర ను వె ల సి - సురలు పొగడ - గ లి గి న	ప తి త పా , - వ ను	డ నా - మ వ దిగాను॥చా లా॥

అ॥ నీ ధా, నీ ,, - స ని ధ ని ప . ధ నీ	సా ,, - ,, ని రి	స ని - ధ స ని ధ మా॥
సా న్నా బ్రో ,, - ఓ ఓ వ అ అ - ని ఈ	షా ,, - ,, భ అ	అ అ - ర అ అ అ మా ॥
1. ధా ,, - ,, - నీ ,, ధా ,, మా	గా ,, - ,, - సా	,, రీ - సా స్త్రీ
ఈ ,, - ,, - దే ,, శా ,, గ	నీ ,, - ,, - యూ	,, రా - కానూ
ధా ,, - ,, - మా ,, నీ ధా నీ	సా ,, - ,, - నీ	సారీ గా మా ॥
నీ ,, - ,, - వూ ,, న్న నీ నూ	నే ,, - ,, - వీ	డాచే దా నా ॥నన్ను॥
2. నీ ధ - ప ధ ని ధా మ - గా మ - ప గ రి ప -	నీ ధ ని - స రి సా	రి గ మ - నిధమగమ ॥
ని దు - స్మ రిం ణ గా క - వే ర - ఎ ర గ ను -	నీ ర జ . వ యా నా	ద ను జ - మదహరణ ॥నన్ను॥
3. నీ , సా , - ని రి స ని - ధ ని స ధ ని ప -	ధా , మా , - రి గ	మ గ స - ని రి స ని ధ -
అం , డాం , - డేము లకు - న ధి ప తి వ ని -	నిం , డా , - మొర	లి డ గ - వి ని వి న క -
నీ , సా , - రి గ మ గ మ - ని ధ ని ప ధ -	నీ , సా , రి గ	మ గ స - నిరిసనిధ ॥
యుం, డా, - స రి యగు న - మ ద న జ న -	కుం , డా , - వ ర	మొస గు - ననుదినము ॥నన్ను॥
సా ,, - ,, - రి గ మ గ స - ని రి స ని ధ -	నీ ,, - ,, - ప ధ	ని స ని ధ - మ ప గ రి
అ ,, - ,, - న్రా ఊ ప డి కి - వ లు వ స ధ -	లో ,, - ,, - శ ర	గ క నుయొ - స గి న ను
సా ,, - ,, ని ధ ని స ని ధ - ని స రి గ	మా ,, - ,, - రి గ	మ ప మ - గ మ ని ధ ని -
వా ,, - ,, ద య గ ల ని ను - పొ గ డ ను	నా ,, - ,, - శ ర	మ గు న - నీ రి వె లయు -
సా రి స ని ధ - ని స ధ ని ప - ధా ప మ -	గా మ ప - గ మ నీ	ధ - మ ని ధ ని - ప ధ ని -
రం గ పు రి ని - వే లి న ప తి - నా క ల -	రం గ ని - కొమరుం	డ - తెలిపి తె - లి యు క -
స రి గ మ గ స - ని రి స ని - ధ ని ధ - ప ధ ని -	స ధ ప - గ మ ప - గ రి	స - నిధ ని - స రి గ మా
న డ చి వ బ లు - న డ త ల - సు మ ది - తె లు ప -	త ల దు - వ ల దు - శ ర	ణు - శరణు - ము రహరినన్ను॥

28. మే. హరికాంభోజి జన్యము
చరి-అంగ-ప-చధ-కైని

19. మోహనరాగము-ఆదితాళము

ఆ. స రి గ ప ధ స
అ. స ధ ప గ రి స

ప॥ నిన్ను కోరియున్నానురా - నిఖిలలోక నాయక॥
అ॥ నన్ను పాలింప సమయము మిదె - నా మీద కృప[illegible]॥
చ॥ సన్నుతాంగా - శ్రీనివాసా॥

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ గా గా రీ ,, - స స రి రి - గ గ రి రి	స రి గ రి - స రి స ధ -	స రి గ ప - గ రి స రి
ని న్ను కో ,, - రి ఇ ఇ ఇ - యు ఉ ఉ ఉ	న్నా అ అ అ - సు ఉ ఉ ఉ -	ర అ అ అ - అ అ అ అ
గ ప గ గ రి స - రి గ రి రి స ధ - స రి గ రి	గ ప గ - ప ధ ప - ధ సం	తా ప - గ ధ ప గ రి॥
ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఖి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ల అ అ అ	లో ఓ ఓ - క అ అ - నా అ	అ అ - యఅ అ క అ॥ని॥
అ॥ గా గా పా ,, - గ గ ప ప - ద ద పా	ద సం ద ద - ప గ ధ ద	ద - గ ద ప - గ రి స రి
నా న్నా పా ,, - లిం ం ం ం - ప అ అ	స అ ము అ - య అయ అ	అ - మి ఇ ఇ - దె ఎ ఎ ఎ -
గ గ ప ప ద ప - ద సం ద - సం రిం సం - గం రీం సం	ద సం - రిం సాం ద ప ద	సం దా ప - గ రి స రి
న అ అ అ అ అ - మి ఇ ఇ - దఅ అ - కృ పా న	అ అ - జా దా ఉ ఉఉ	దీ అ అ - ర అ అ అ
చ॥ గా రి గ - రి స రీ - స రి స గ - రి గ స రి	స ధ - ప రి గ రి గ ప	గ ప దా - పా , ,
గ ప ద ప ధ సం రిం గం - రీం గం - సాం రిం - దా	సం పాద - సం రిం గం సం	, ద పా - గ రి స రి ॥ని॥
॥ గా గా గా ,, - రి గ ప గ పాపా	గ గ ధ ద దా - గ ద	ధ ద - గ ద గ రి స రి॥
సాన్నా తాం ,, - గ అ అ అ అ శ్రీ	ని ఇ ఇ ఇ వా - ఇ ఇ	ఇ ఇ - స అ అ అ స అ॥సా॥

1. గా , , , - రీ పా - రి , , - ధా , ,	రీ ధా - సా ,,	రీ , , గా రీ ||సా||
2. గా గ రి గ రి - స రి గా గ - ప ధ ధ స రి	గా గ గ ధ ప గ రి	గా గ - స ధ ప గ రి ||సా||
3. పా ద ద పా గ రి - సా రి గ - రి స రి	పా రి గ - పా ధా	స పా - ధ పా గ రి ||సా||
4. సా రి గ రి - స రి స - ధ స ధ ప - గ రి స రి	సా ,, - ,, స స	రి రి గ గ - ప ప ద ద
స రి గ రి గ రి - ద స రి స రి స - ప ద స ద	స ద గ ప ధ ప ధ ప	రి స ధ ప - గ రి స రి ||సా||

28 వ. మే. హరికాంభోజి జన్యము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

20. ఖమాసు—ఆదితాళము

ఆ. స మ గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ చలమేల జేసేవు ఇది మేరగాదు॥
అ॥ జలజనాభ నిన్నే నే కోరివచ్చినాను॥
చ॥ జాలమేల జేసేవు॥

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ సా నీ ధా , - ని స ని - ధ ధ మా ,, -	మగమ - నిధనిపధ	మపమ - గమప ధని
చా ల మే , - ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ లా ,, -	జే ఎ ఎ - సెఎఎఎఎ	ఎ ఎ ఎ - వుఉఉఉఉ
సా ని రి స ని - ధ ని స ని ధ ప - మ గ మ ని	ధా , ధపమ - ధప	, - ప మ గ మా ,, ॥
ఈ ది ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ మె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ	రా ,-గఅఅ - అఅ	, - అ అ అ దూ ,, ||చా||
అ॥ ధనిధధపమ - పధపపమగ మా - పా	మా - ని ధ ని - ప ధ ప	మగమప - ధనిసా
జలఅఅఅఅ - అఅఅఅఅఅ జా - నా	భా - అ అ అ - అ అ అ	ని ఇ ఇఇ - ఇఇన్నే
ని ని ధ ని స - రి గ రి - రి గ రి స - నిధనిరి	సానిధ - ప ధ నీ	ధపమ - గ మ ప ధ ని ।
నె ఎ ఎ ఎ ఎ - కో ఒ రి - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇఇఇఇ	వాఅఅ - అ అ చ్చి	ఇ ఇ ఇ - న అ అ అ ను ॥

ము॥ { పా, సనిధపధ - నిసనిని - ధపమగ	పా , - నిధనిధధ -	మపమ - గమపధని
{ సనిధపమని - ధపమగ - ధపమగరిస	మగమ - పధని - గమ	పధని - పమపధని ॥చర॥
చ॥ దా ,, - ,, - ని ధ ని సని ధ - ప మ గ మ -	పా ,, - ,, స ని	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని ॥
జా ,, - ,, - ల అఅ అఅ అ - మె ఎ ఎ ఎ -	లా ,, - ,, కె ఎ	ఎ ఎ ఎ - సె ఎ ఎ ఎ వుజా॥
1. ధా ,, - ,, నీ ,, పా ,, - ధా	,, - మా ,, - పా	,, - మా ,, నీ ॥జా॥
2. ధా , ని స ని - ప మ గా మ ని ధ ని ప ధ	రిస నిధ నిస పధ	ని రి స ని ద ప ద ని ॥జా॥
3. నినిధధని - పపధ - మమప - గగమ - రిగ	మపమ - దధప - నిని	దధపప - మమగమ
నినిధ - ససని - రిరిసస - నినిధపధ - ని	స ని - ధనిధ - పధప	మ ప మ - గమపధని ॥జా॥
4. నీ ,, - ,, నిసనిని - ధపమగ - మని	ధా ,, - ,, - ధని	దధ - పధపమ - పధ
మా ,, - ,, - మగమపమ - ధపధనిస -	నిధనిధప - నిధప	ధపమ- పధనిరిస
నిరీ - సనిధపధ - నిసాని ధపమగ	నిధా - ధపమ - ధప	మపా - మనిధా - ధ
నిసా - నిసరీ - సమగా - రిసనిధని -	సరీస - నిద - పధ	నిధాప - మగమని ॥జా॥

28 వ. మే. జన్యము
ఛరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

21. శహనరాగము - ఆదితాళము

ఆ. సరిగమ ప మధ ని స
అ. సనిధపమగమరిగరిస

ప॥ కరుణింప యిది యంచి - తరుణము సామి॥
అ॥ పరుల వేడలేను రా - పాలి శ్రీ వేణుగోపాలదేవా॥
చ॥ కృపజూడుము - యీ వేళ॥

1 లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ పా మా - గా గా - రీ గ రి - సా ,,	ని స రి - గ రి స - ని స	ధ ప ప - ధ ధ ని - స రి
కౌ రూ - ణీ ఈ - ఈ ఇ ం - పా ,,	యిఇ ఇ - దిఇ ఇ - ఇ ఇ	మ ం ం - చి ఇ ఇ - ఇ ఇ
ప మ గ మ - రి గ రి సా - రి గ మ - ప మ - దధ-	ని ని స పా - , రి ,	మ - ధ ప ప మ - గ మ రి॥
త అ అ అ - అ అ అ రూ - ఉఉ ఉ - ఉ ఉ - ణఅ-	అ అ అ మూ - స అ	అ - అ అ అ అ -నిఇఇ ॥కౌ॥
అ॥ ధ ని - ధ ధ ప ప - ధపపమ - ధపమ - గమ - రి	గ మ - ప ని స రి - గ మ	ప మ - ద ద ని ని సా
ప అ - అ రు ఉ ల - అఅఅఅ - వెఎఎ - డఅ - అ	లె ఎ - ఎ ను ఉఉ - ఉఉ	ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉఉ నా
ధ ని స రీ - రి ని స రి - గా మ రి - గ రి స	రి నీ స - దా ని ధ -	ప ధ ప ప మ - గ మ రి ॥
ప అ అ లీ - ఇ(శ్రీ ఇ ఇ - వే ఎ ణు - ఉఉఉ	గోఓ ప - అ ల అ -	అ టె ఎ ఎ ఎ - వ అ అ ॥
ము॥ { పా, - ప మ గ మా - , రి గ మ - ప మ గ మ	రీ - , గ రి స - ని స	రి గ మ - ప ధ ని సా
పా ధ ని స - ని స రి - గమ - రీ గ రి స ని- }	సరి - ని సా స ప ద	మ పా - ని స రి గ మ ॥కౌ॥
చ॥ దా దా ,, - నీ ,, - ని స ధా - ధ ని	పా ,, - ,, ద ప	మ - గ మ - రి గ మ ప మ॥
కృ పా ,, - జా,, - ఉ ఉ ఊ - డుచు	మూ ,, - ,, ఇ ఇ	ఇ - వె ఎ - శ అ అ అ కృ॥
1. పా ,,,, - మా ,, - దా పా మా -	గా మా - రీ ,,	గా మా - పా మా ॥కృ॥
2. దా ప మ - గ మ రీ - గ మ ప - ని స రి గ మ -	పా మ - గా మ రీ	గ రి - స రి - గ మపమ ॥కృ॥
3. ప ద - మ ప - గ మ - రి గ మ ప మ - గ మ - రి గ రి	స - రి ధ స - ధ ని స రి -	గ మ - స రి గ మ ప ధ
ప మ - ద ని స రి - స రి ని స - రి గ మ - రి గ రి	స - రి ని - రి స - ద ని స	ధ ని ధ- ప ధ ప ప మ ॥కృ॥
4. నీ , స రి - స ని రి స - ని స ని ధా - ని ధ	పా , - రీ , గ మ -	ప మ - గ మ - రి గ రి స -
రిగమ - పాము - మపమ - దాద - పదనిధ -	ప ధ - మ ప గ మ - రి గ	రి - స రీ గ మ పా -

ధ మ – గ మ – రీ – ధపమ – గమరీ – గమద –	ని సా రి – గ మ ప మ –	ధ ధ – ని స రీ రీ –
గ మ – రిగరిస – నిరిస – నిస – ధపమ – ధని –	స సా – ప పా – రి రి	, – ని స రి – గమపమ ‖కృ‖

28. మే. జన్యరాగము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

22. కేదారగౌళరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ని స
అ. సనిధప మ గ రి స

ప‖ సామిదయజూడ - మంచిసమయము - వేగరార‖
అ‖ భువిని వెలయు - శ్రీమదాది పురినివాసా శ్రీ త్యాగేశ్వర‖
చ‖ నీసాటిదొర నేగాన‖

। లఘువు	೦ ద్రుతము	೦ ద్రుతము
ప‖ సా , ని ద ప – మ ప ని ద ప ద పా – మ గ	రీ , – గ రి స – సా	, ని ధ ధ – ని స రీ
సా , మి ఇ ఇ – ద అ అ అ – యఅ జూ – ఉ ఉ	డా, – అ అ అ – మం	, ం ం ం – చి ఇ ఈ
మ గ రి – ప మ గ – రి మ ప ని ద ప – ని స రీ	గ రి స – సా ని ద ప	పా మ గ – రి మ ప ని
స అ అ – మ అ అ – య అ అ అ అ అ – ముఊఊ	వె ఎ ఎ – గా అ అ అ	రా అ అ – ర అ అ అ ‖సా‖
అ‖ స ని ధ ప మా – ప ని ద పా – ని ద ప – మ గ	రీ , – మ పా ని ని	ధ ప – ని ని సా , ,
భుఉ ఉ ఉ వీ – ని ఇ ఇ వె – ఎ ఎ ఎ – అ అ	యూ, – శ్రీ ఈ మ అ	అ అ – ద అ ది , ,
స ని స రీ – మ గ రి – రి గ రి స – స ని స రి	ని స ని గ – రి స ని స	ని స ని ధ – ప మ ప ని
పుఉ ఉ రీ – ని ఇ ఇ – వ అ అ అ , స అ అ అ	శ్రీ ఇ ఇ త్యా – అ అ గె ఎ	ఎ శ్వ అ అ – అ ర అ అ
చ‖ స ని ద ప – ని ద ప ధ పా – మ గ రీ ప మ	పా , – ని ద ప – మ ప	ని స రి స రీ రీ
మ గ రి గ స రి – ని స ని గ రి స ని ద – ప రి	రీ , – స ని ధ పా	, మ గ రీ మ ప ని ‖సా‖

చ॥ నీ , , సా , , - ని ద ద ప - మ గ రి మ	పా , , - , , ని ద -	ద ప మ గ - రీ మ ప ॥
నీ , , సా , , - టి ఇ ఇ ఇ - దొ ఒ ఒ ఒ	రా , , - , , నా ఎ	గ అ అ అ - నా అ అ ॥నీ॥
1. నీ , , - , , సా , , - నీ ధా పా	, , మా గా రీ	, , మా , , పా ॥నీ॥
2. ని ధ ప మ ప - సని ధ పా - మ గ రి గ రీ	స గ రి సా ధి ధ ధ	ధి స రి స - రీ రీ
మ గ రి రీ - ప మ గ - రి మ ప ని ధ ప - ని స	రి సా ని ధ ప పా	మ గ రి - సా రి మ ప ॥నీ॥
3. ద ప మ గ - రి ప మ గ - రి మ గ - రి గ రి - స గ	రి స ని ధ - ధ ధి ని - ధి	స రి - స రి మ గ - రి ప
మ గ - రి మ ప ని ధ ప - స ని స రి - స మ గ రి	స ని ధ ప - ని ధ ప - మ	గ రి - ప మ గ - రి మ ప ॥నీ॥
4. రీ , , - , , ని రి స ని ధ ప - మ ప ని ని	సా , , - , , రి స	, ని ద ప - మ ప ని స
ని స ని ద ప - మా ప మ గ రి - రి ప మ ప	మ ని ధ ప - ధ ప ప మ	గ రి - మ మ పా పా ॥
మ గ రి రీ రి - ని ద ప మా ప - స ని ధ ప	రి స ని ధ - ప ని స రి	ని గ రి స రీ రీ ॥
రి మ గ రీ గ - స గ రి సా - రి స ని ధ ప	ని స రి సా - మ ప ధ	పా , మ గ - రి మ ప ॥నీ॥

29 వ మే. జన్యరాగము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

23. బిళహరిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ఇంతచౌకసేయ - ఇది మేరగాదురా సామి॥
అ॥ పంతమేలరా నాతో - వేణుగోపాలబాలా ఈవేళ॥
చ॥ నిన్నే కోరియున్నానురా॥

లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా , సనిధ - పధని - ప ధ ప - మ గ రి	స రి గ - స ధి ధ - సా	రి గ - స రీ గ ప ధ ॥
ఇం , ఇఇం - తఅఅ - చౌఉఉ - ఉ ఉ ఉ	క అ అ - అ అ అ - సే	ఎ ఎ - ఎ ఏయ అ అ॥

రి స గ రి స - ని స ని ధ ప ధ - మ గ ప ధ -	రి సా ని ధ ప - ధ ప	, మ గ రి - మ గ ప ధ ||సా||
ఈది ఇ ఇ ఇ - మె ఎ ఎ ఎ ఎ - గ అ అ అ -	గ అ అ అ అ - అదు	, ర అ అ - స అ అమి ||ఇం||
అ|| ద ధ ప ధ మ గ - ధ పా మ గ రి - రి స ని ధ -	ప ధ స - మ గ ప - సా	రి గ ప ధ - స రి గా -
పం ం ం త అ - మె ఏ ల అ అ - ర అఅఅ -	న అ అ - తొ ఒ ఒ - వే	ణు ఉ ఉ ఉ - గొ ఒ ఓ -
మమగగారి - స రి గ సా - స ని ధ పా	, మ గ రి సా - రి స	ని ధ ప ధ - మ గ ప ధ ||
ప అఅఅఅ - అఅ అ లా - అ అ అ రా	, ర అ అ ఈ - వె ఎ	ఎ ఎ ఎ ఎ - శ అ అ అ ||
ము|| సా, - స ని ధ ప ధ - రి స ని ధ ప మ - గ ధ	సా , మ గ రి - స రి	గ ప - మ గ రి స ని ధ -
స రి గ పా స - రి గ పా మ గ - ధ పా ప -	స ని ధ - రీ స ని స	ధ ని ప ధ మ గ ప ధ -
రీ స ని ధా, గ రి స నీ ధ - స రి గా -	స రి గ - మ గ గ రి స -	రి గ స రీ స ని ధ -
రి సా ని ధ ప - ధ పా మ గ రి - గ ప ధ రి	సా - ని ధ పా - మ గ	రి సా - రి గ ప ధ రి ||ఇం||
చ|| నీ ,, - స ని ధ ని పా ,, - ధ ప మ గ	రి స - రి గ రి స ని ధ -	రి గ - స రి గ - పా ధ ||
నీ ,, - ఇ ఇ ఇ ఇ న్నే ,, - కొ ఒ ఒ ఒ	ఒ ఒ - రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ -	యు ఉ - ఉ ఉ ఉ - న్నార ||
1. సా , పా ,, - ధ ని పా - మ గ రి గ పా -	మా , గా , రీ	సా , రీ గ ప ధ ||నీ||
2. ని స ని ధ పా - ప ధ మ గ రీ - రి గ సా	ని ధ స రి గ సా రి	గప - స రీ గ ప ధ ||నీ||
3. సా ని ప ధ ని - ప ధ పా - మ గ రి స రి గ	స ని ధ రి సా - గ రి	ప మ గ - ధ పా ,, -
రి స ని ధ - ప ధ సా - ప ధ ప మ - గరిసా -	స నీ పే - ధ ని పా	మ గ రి - ధ మ గ ప ధ-||నీ||
4. సా ,, - ,, ధ రి-స ని ధ ప - మ గ రి గ -	పా , , - , , ధ ప	మ గ రి స - రి గ ప ధ -
స పా - ధ ని ప మ గ - ప ధీ గ మ - రి గ మ -	రి గ స రి - ధ గ రి - ప	మ గ ధ ప - స ని ధ ప -
మ గ రి సా -స రి గ పా - మ గ ప ధ సా -	ప ధ స రీ గ - స రి	గ మ - గ గ రి ని ధా -
గ రి ని ధా - రి ని ధ - పా మ గ - ప ప ధ ని -	ప సా ని ధ ప - పా	మ గ - రీ , గ ప ధ ||నీ||

చ. పా ధ రీ - సా ,, ప ధ ప మ గా ,,	రి గ స రి , , -	స ని ధ ప - సా ,, -
రి స ని ధ - గా ,, - ప మ గ రి ధా ,, -	స ని ధ ప రి , , -	ని స ధ ని పా ,, -
స స సా - ప ప పా - ధ ని పా - మ గ రి -	రిగధా - మ గ రి స -	ని ప ధ గ సా ,, -
పా ,, - సా ,, - రీ ,, గా ,,	మ గ రి స ని ధ పా -	మ గ రి స - రి గ ప ధ ॥సి॥

29 వ మే. జన్యము

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

24. అఠాణరాగము-ఆదితాళము

ఆ. స రీ మ ప ని స

అ. స ని ధా ప మ గా రి స

ప॥ నెలతరో యీ మగుల నెట్టులోర్తునే

అ॥ చాల నేవేడిన శ్రీ వేణుగోపాలుని సేవ

చ॥ నీ పాదములే నమ్మితి

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ సా నీ సా , - ని రి స ని స ని ప ధా	ప ధ స - మ గ మ గా	మ ప మ - ధా ప ధ ని
నే లా తా , - అ అ అ అ అ అ అ రో	ఇ ఇ య - [illegible]	[illegible] - నా ఉ ఉ ల
సా ని రి స ని - ప ధ ని స ని ప - ధాపమ	ధ ప - మ [illegible]	, - స మ గ మ ప ధ ని
నే ఎ ఎ ఎ ఎ - ట్టుఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - లొఓ ఓ	ఓ ఓ - [illegible]	, - ఉ ఉ నే ఎ ఎ ఎ ఎ
అ॥ పా ధ ధ ప మ - ధ ప మ ప మ - గ గ మ ప మ	ధా , - ప ధ ని స ని	స - గా ప మ పా - మ
చా అ అ అ అ - ల అ అ అ అ - నే ఎ ఎ ఎ ఎ	వే , - ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ	ఎ - డి ఇ ఇ నా - శ్రీ
మ గ మ ప మ - ధా ప - స ని రి స ని - ప ధ ని	స ని ప ధా , - ప మ	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని॥
ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - వే ఎ - ణు ఉ ఉ ఉ ఉ - గో ఓ ఓ	ప అ అ లు , - ఉ ఉ	ని ఇ ఇ - సే ఎ ఎ ఎ వ ॥నె॥

ముll సా , - సనిపధని - సససని ప - ధా ప మ	ధ ప - ప ధ ప మ - గా	మ ప మ ధా ప ధ ని
స ని - పధనిసనిప - ధ ప మ ధ ప మ - గ గ	మ గ - మ ప మ ప ధా	ప మ - ప ధా ప ధ ని ‖సా‖
చll సా ,, ,, - ధ స స స ని ప - ధా ప మ	సా ,, ,, - ధ ప	మ ప మ - గ మ ప ధ ని‖
ని ,, ,, - ప ఈ అ ద ఈ ఆ - మాఈ ఈ	లే ,, ,, స ం	ం ం ం - వి్మ ఇ ఇ తి ని ‖సా‖
1. సా , ని , ధా , సా , మా పా	మా , గా , మా	,, పా , ధా ని ‖సా‖
2. సా , సనిరి సని - ధా , పమా - ధ ప మ	గా , మ గ మ - ప మ	ధా , - ప మ ప ధ ని ‖సా‖
3. స స ని స - స స స ప - ధ ధ ప ప మా - ధ ప మ	గ గ మ గ మ - ప మ ప	ధ ధ ప - ప మ ప ధ ని
ప ప మ - ధ ధ ప - స ని రి రి స స ని ని ప ధ	ని - స స ని ని ప - ధ ధ	ప ప మ గ మ - ప ధ ని ‖సా‖
4. సా ,, ,, - స ని రి స - ని స ని రి స ని	ధా ,, ,, - ప మ	ధ ప - మ ధ ప మ ప మ
గా ,, ,, - మ గ మ ప మ - ధ ధ ప ధ ని	స స ని - రి రి స స ని	ధ ధ ప ప - మ ప ధ ని
స సా - స ని రి స ని - ప ధా ధ ప మ - ధ ప	మ సా - ప మ గ గ మ	ప మ గ మ ప మ ధా
ప ప మ ధా ప - స స ని రి - స స ని రి స ని	స ని ప ధ ప మ - ప మ	గ మ ధ ప - స ని రి ని ‖సా‖

29 వ మే. జన్యరాగము

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

25. దేవగాంధారి-ఆదితాళము

ఆ. స రి గ రి మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

శ్రీ ఏకా సుబ్బారావుచే రచియింపబడినది.

పll పావనసుత ! పాడెద నిను - దేవ ! దేవగాంధారిని

అll శ్రీవనితాముఖ భ్రమరీ - సేవకజనప్రియ శౌరీ !

చll బ్రోవవే గుంటూరునిలయ

ఁ లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
పll ధా పా మా ,, మ గ రి మ పా ,,	మ ప ధ ని - స ని ధా	ప మ గ రీ స రి మ
పా వ నా ,, సు త ఈ ఈ ఈ లా ,,	ప ఆ ఆ ఆ - డె ఎ దా	ని ఇ ఇ ఈ ను ఈ ఈ

ప మా గ రి స - గ రి స ని ధ - స రి మ ప | ధా ప మ - ప ధ ని స | ని ధా ప - మ గ రి మ
దే ఏ ఏ ఏ ఏ - వ అ అ అ అ - ద ఏ వ అ | గా ం ం - ధ అ అ అ | రి ఈ ఇ - ఇ ఇ ని ఇ

అ॥ ధ ధ ప ప - మ మ - ధ ప మ గ రి స - ని ధ రి స | రి , రీ , - స రి | మ ప ధ రి సా ,,
శ్రీ ఇ ఇ ఇ - వ అ - ని ఇత అ అ అ - ము ఊ ఊ ఊ | శా ,, భా - మ అ | అ అ అ అ రీ ,,

స ని ధ - స రి మా గ రీ - స రి గ - సా ని | ధ రి స సా - , స ని | ధ పా . . మ గ రి మ ॥
సె ఏ ఏ - వ అ కా అ అ - జ అ అ - నా అ | శ్రీ ఇ ఇ ఈ - , యా అ | శ్రీ ఈ , - ఉ ఉ రి ఇ ॥

మ॥ ప ధ ప ప - మ గ రి రి - మ గ రి రి - స ని ధ ధ | స రి స మ గ - రి మ ప | ధ ధ ప మ పా ,,
మ ప ధ - మ ప ధ ని స - రి స రి మ గ రి - స ని | ధ రి సా ని ధ - ప ధ | పా మ గ - రి స రి మ ॥పావన॥

చ॥ పా మా - మ గ రి మ - పా ,, పా ,, | స ని ధా ప మ - ప ధ | ప మా గ రి - స రి మ
బ్రో ఓ - వ అ అ అ - వే ,, ఏ ,, | గు ం ం [illegible] - రి ఇ | ని ఈ [illegible] - [illegible] అ అ

1. ధా , పా , మా , గ రీ , స ని ధ | సా , రీ , [illegible] | , గ రీ - స రి మ ॥పా॥

2. స ధ ప పా - మ గ రి - స రి స సా ని ధ స | మ ప ధ సా - రి మ స | ధ ని ధ ప - మ గ రి మ ॥పా॥

3. స ని ధ ప మ స - ధ ని ధ ప మ గ రి స - రి మ | గ రి స - [illegible] - ధ | ప ని ధ - స ని ధ రి స
స రి గ రి మ ప ధ ప - స ని ధ - రి స మ గ రి | స రి రి - ధ [illegible] - [illegible] ధ | మ స ధ ప - మ గ రి మ ॥పా॥

4. సా , స ని ధ - నీ ధ ప మ - [illegible] గ | రీ , - స [illegible] | , స ధ - స రి మ ప ధ
స స ని సా ధ - ధ ని ధ పా మ - మ ప ధ ని | స - స ధ [illegible] - [illegible] ప ధ | మ - మ గ రి - స రి మ ప
మ ప ధ ని సా స ని ధ రీ స [illegible] | రీ గ స రి గ [illegible] | ని స రి స - ని ధ ని ధ
మ మ ప ధ ని స - రీ స ని ధ - ప మ ప ధ | రి సా ని - ధ [illegible] | మ [illegible] గ - రి స రి మ ॥పా॥

15. వ మే జన్యరాగము
శురి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

26. వసంత - ఆదితాళము

ఆ. స గ మ ధ ని స
అ. స ని ధ మ గ రి స

పll నిన్ను కోరియున్నార - నెనరుంచి - నన్నేలుకోర ll
అll పన్నగశయనుడౌ శ్రీ పార్థసారథిదేవ ll
చll మానవశసని బారి కోర్వలేర ll

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
పll గా మా ధా ,, - ని ని ధ ని సా ,, -	ధ ని స నీ ధ - ధ ని	ధ ధ మ - గ మ గ రి సll
నీ న్నూ కో ,, - ఒ ఒ ఒ ఒ రీ ,, -	యుఉఉఓఉ - న్నఅ	అ అ అ - ర అ అ అ అll
రి స ని - ధా ని స రి - స ని స గ - మ ధ ధ ని -	స గ రి స ని ధ - స ని	ధ మ గ - ధ మాగరిసll గామాll
నె ఎ ఎ - నా అ రుం - చి ఇ ఇ ఇ - న అ అ అ	న్నె ఎఎలు ఉ ఉ - కొ ఒ	ఒ ఒ ఒ - ర అఅఅఅ llనిన్నుll
అll ధా , ధ మ ధ - ని ని ధ ధ మ - గ మ గ రి స -	మ గ మ - సా రి - స మ	గ మ - ధ ని సా ,, -
పా , న్న అ అ - గ అ అ అ అ - శ అ అ అ అ -	య అ అ - నూఉ - డ ఉ	ఉ ఉ - ఉఉ శ్రీ ,, -
స గ మ గ రి స - స స గ రి స ని - ధ మ ధ ని	స ని రి సా ని - ధ మ	ని ధా - గ మ గ రి సll
ప అ అ అ అ అ - థ అ అ అ అ అ - స అ అ అ	ర అ అ థీ ఇ - ఇ ఇ	ఇ దే - ఎ ఎ వ అ అll
మll రి స ని ధ ని స - మ ధ ని స రి - ని స గ గ మ	స రి స మ గ మ - ధ మ	గ ని ధ - స ని ధ మ గ
మ గ రి సా - ధ మ గ రి - ని ధ మ గ - స ని రి	సా - ని ధ మ - నిధా	మ గ - ధ మాగరిసllనిన్నుll
చll సా , రి స ని - ధ ని ధ ధ మ - గ మ గ - రి రి	సా ,, - ,, స ని	ధ ధ మ - గ మ ధ ధ నిll
మా , న అ అ - శ అ రు ఉ ఉ - ని ఇ ఇ - ఇ ఇ	బా ,, - ,, రి ఇ	కొ ఒ ఒ - ర్వ అ లె ఎ రll

1. సా , నీ ధా - మా , గా రి -	సా , నీ , ధా -	నీసా - గ మ ధ ధ ని ॥మా॥
2. సా ని ధ మ గ - ధా మ గ రి - సా ని ధ ని	స రి స - గా మ ధా -	మ గ ని ధా - మ ధ ని ॥మా॥
3. ధా, నీ స - ధ ని స - ధ ని ధ మ గ - మ ని	ధా , మా గ - మ ధ	మ - గ మ గ - రి రి స ని
ధా, నీ స - ధ ని స రి స - ని స గ గ మ -	ధా , మా గ - ని ధ	మ - స నిధమ - ధధనీ ॥మా॥
4. సా ,, - , , ని స రి నీ ధ - మ గా రి -	సా ,, - ,, గ రి -	స నీ ధ - మ ధ ధ ని
స నీ ధ - మ గా మ - ధ మా గ - రి సా ని -	ధ నీ స - రి నీ స -	మగామ - దా ,, -
స రి స - మ గ మ - ధ మ గ ని ధ - గమదధని	మ గ మ ధా మ - గ మ	ధ ధ - ని ని ధ మ గ రి -
మగరిస - గమధమ - గ మ ధ ని సగమగ	రి సా ని - ధ ని ధ - మ	, - గ రి స - గ మధని॥మా॥

65. మే. రాగము
పరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

27. కళ్యాణి - ఆదితాళము

అ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ వనజాక్షిరో యీ విరహమోర్వనే - వాసుదేవుని తోడితేవే॥
అ॥ వినవే నాగపురమున వెలయు సౌందర్యరాజుని॥
చ॥ నిలుపరాని మోహమాయె॥

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ ప సా ప ని ధ - రి స ని - ని ద ద ప మ - గ మ	ప ధ ని దా - రి స ని -	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని॥
వ నా జ అ అ - క్షీ ఇ ఇ - రో ఒ ఒ ఒ ఒ - ఇ ఇ	వి ఇ ఇ రా - హ అ అ -	మొ ఒఒ - ర్వ అ అ అ నె
స రి గ రి స - ని స రి స ని - రి స ని - ధ ని ధ	నీ ,, - ,, స ని	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని॥
వ అ అ అ అ - సు ఉ ఉ ఉ ఉ - దె ఎ ఎ - వు ఉ ఉ	ని ,, - ,, తో ఒ	డి ఇ ఇ - తె ఎ ఎ ఎ వె

అ॥ పా మ - గ ని రా - గ ధ పా మ - గ రి స ని	స రి గ మా , - గ మ	ప గా - మ ని ధ ని పా -
వీ ఇ - ఇ ఇ నా - అ అ వే ఎ - న అ గ అ	పు ఊఊ రా , - ము ఊ	ఊ నా - అ అ అ అ అ -
ధ ని స గీ - స గ గ - స రి గ రి - స ని ధ ని -	ధ గ రి స ని ధ - ప ని	ధ ప మ - గ మ ప ధ ని॥
జా ఎ ఎ లా యు ఊఊ - సౌ ఊ ఉం - ద అ అ అ -	ర్యా అ అ అ అ అ - ర అ	అ అ అ - జా ఊ ఊఊ ని॥
ము॥ { స రీ - ని స ని - ధనీ - స ని ధ ప మ గ రి -	స రి స పా మ - దా	ప - ని ధ - రి స ని ధ ని -
ధ గ రి - నీ రి - నీ స - దా ని - ప ధ ని స -	గ రి సా - ని ధ పా -	మ గ రి గ మ ప ధ ని ॥వనా॥
చ॥ నీ ,, - ,, స ధ - స ని ధ ప మ - గ మా -	పా ,, - ,, మ ప	ధ ని ప - ధ ని ధ గ ప॥
నీ ,, - ,, లు ఊ - ఊఊ ప అ అ - ర అ -	నీ ,, - ,, మొఒ	హా అ అ - మ అ అఅయో॥
1. పా ,, మా గా రీ - దా మా గా -	రీ - స్ని సా రీ -	గా మా పా దా ॥నీ॥
2. పా ధ పా మ గ మ - పా మ గా రి స ని	సా రి స్ని స ధ ని -	సా రి గా మ ప ధ ॥నీ॥
3. నీ ,, - ,, స రి - ని స ని - ధ ని ధ ప మ -	పా , - ధ ని ధ ప ధ -	ప మ ప మ - గ మ ప ధ -
ని స ని గ రి గ స రి - ని సా రి - స రి ని స -	ధ నీ - స ని ధ ప మ -	గ మ ప దా - ని గ రి ॥నీ॥
4. రీ ,, - ,, ధ గ రి స ని ప - ధ ని స రి -	పా ,, - ,, స ని	ధ ప మ - గా మ ప ధ -
మా ప ధ ని - పా ధ ని స - రీ స ని - ధ ని	స నీ ధ ప మ - గ మ	ప ధ - ప ని దా ,, -
ధ ని స రి - రి గ గ మ - గ రి స ని - రి స స ని -	ధ స ని ధ - ప ని ధ ప	మ - గా మా పా ధ ॥నీ॥

22 వ మే. జన్యరాగము
చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

28. ముఖారి-ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ధ ని ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ఏర నాపై నింతకోప మేలర - ఎవ్వారి బోధన విన్నావుగ ॥
అ॥ ధీరుడైన శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యా - రార నన్నేలుకోర యీవేళ ॥
చ॥ నీరజాక్ష నాపై దయయుంచరా ॥

၊ లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ పా , స్స ని ధ - ప ని ధ ధ ప మ - గ రి మ ప -	ని ధ ప మా మ - ప మ	గ రి స - రి మ ప ని ధ ॥
ఏ , ర అ అ - న అ ప ఇ ఇ - ని ఇ ం త -	కో ఒ ఒ పా అ - మే ఎ	ఎ ఎ ఎ - ల అ ర అ అ॥
స ని ధ పా మ - ధ ప మ గా రి - మ గ రి స -	ని ధ స రీ స - ప మ	గా రి - స రి మ ప ధ॥ సా॥
ఎ ఎ ఎ వ్వా అ - రి ఇ ఇ బో ఒ - ధ అ అ అ -	న అ అ వి ఇ - న్న అ	అ అ - వు ఉ ర అ అ ॥ఏర॥
అ॥ పా ధ ప మ గా రి - స రి మ - గా రి స ని -	ధ స రి మా గ - రి మ	ప సీ ధ - మ ప ధ స
ధీ రు ఉ ఉ డై ఇ - న అ అ - శ్రీ ఇ ఇ ఇ -	సు ఉ ఉ బ్రం౦౦ - హ్మ అ	అ అ అ - ణ్యా అ అ అ
రీ , మ గ రి - స రి గ - సా ని ధ - మ ప ధ -	సా , నీ ధ - మ ప	ధ - మా గ - రి మ ప ధ ॥
రా , ర అ అ - న అ అ - న్నే ఎ ఎ - లు ఉ ఉ -	కో , ర అ - ఇ ఇ	ఇ - వే ఎ - ళ అ అ అ ॥
చ॥ స నీ ధ ప మ - ధ పా మ గ రి - మ గ రి స -	ధ సా - రి మ గ రి - మ	, మ ని ధ ప - మ ప ధ -
స రిమ గాసరిగ - సా ని ధ ప - మ ప ధ -	స రి గ - సా ని ధ ప -	మ గ రి - రీ మ ప ధ ॥ఏర॥
చ॥ నీ ,, దా - స ని ధ పా మ - గ రి ప మ -	పా ,, - ,, ప మ	గ రి స - రీ మ ప ధ ॥
నీ ,, రా - జ అ అ క్షా అ - న అ అ అ -	పై ,, - ,, ద అ	య అ అ - యు ం చ అ ర ॥

1. నీ , దా , పా - మా , గా , రి -	సా . స్నీ , ధ్గా -	సా , - రి మ ప ధ ॥సీ॥
2. ని ధ ప మా గ - రి మ ప దా ని - ధ సే ని ధ -	రీ సా - గ రి సే ని ధ -	ప మా గ - రి మ ప ధ ॥సీ॥
3. ప ధ మ ప - మ గ రి స - రిపమగ - రిసన్నిధ -	స రి మ గ రి - ని ధ ప -	సే ని ధ - రి సే గ రి సే ॥సీ॥
4. ధ పా మ గ రి - స రీ ప్ప మ గ - రి స న్ని ధ -	ఫ ధ్గా - ప రి గ సా -	రి ప మ గ - రి మ ప ధ -
సే రి మ గా రి - సే రి సే నీ ధ ప - మ ప ధ .	సే స్సా - ని ధ పా మ -	గ రీ స - రి మ ప ధ ॥సీ॥

29 వ మే. జన్యరాగము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

29. బేగడ _ ఆదితాళము

ఆ. సగరిగమపధనీధపస
అ. సనిధపమగరిస

ప॥ ఇంత చలముజేసితే - ఏమనితాళుదురా ॥

అ॥ అంతరంగుడని మోవి ఆనవచ్చితె నాతో - పంతమేలరా శ్రీ వేణుగోపాలదాస పరిపాలా ॥

చ॥ పగవారి బోధన విని ॥

౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ధ ప మా - గ రి సా - రి ని ధ ధ ఫ ప - పా	సా - స న్ని గ రి గా -	మా మా - గ రి గ మ ॥
ఇ ఇ ఇం - త అ అ - చ అ అ అ అ - లా	అ - ము ఉ ఉ ఉ జే -	సీ ఈ - తె ఎ ఎ ఎ ॥
పా మ - దా ప - సే ని ధ ప - సే ని ధ ని పా -	ప ధ ప - నీ దా ప -	మా గా రి - గ మ ప ॥ధప॥
ఏ ఎ - మా అ - ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ తా -	అ అ అ - ళూ ఉ ఉ -	దూ ఉ ఉ - ర అ అ ॥ఇం॥
అ॥ స్సా ధ ధ ప - ని ని ధ - మ ప ధ ని ధ ప - మా	గ రి ప - మ గ మ - రి గ	మ ప - ప ధ మా , , -
అం ం ం ం - త అ అ - ర ం ం ం గు ఉ - ఉ	డ అ అ - ని ఇ ఇ - ఇ ఇ	ఇ ఇ - మో ఒ వీ , , -

ప ధా ధ ప మ - మ పా పమగ - రి గ మ ప -	ప దా ప - సం ని ధ ప -	సం ని ధ ని - సా , , -
అ ఆ న అ అ - వ ఆ అఅఅ - చ్చిఇ ఇ ఇ -	ఇ ఈ ఇ - తె ఎ ఎ ఎ -	న అ అ అ - లో , , -
ధ ని సం రీం సం - గం రిం గం మం - గం మం రీం - ప మ	రీం , - రిం సం సం - ధ ధ	ప - సా ని - ధ ని సం రిం
పం ం ం తా అ - మొ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ లా - అ అ	రా, - అఅఅ - శ్రీఇ	ఇ - వే ఎ - యు ఉ ఉ ఉ -
రిం సా ని ధ ప - ధ మా గా రి - గ మ ప ధ -	ప సా - ప ధ ప - నీ	ధ ప మ గ రి - గ మ ప ‖
గా ఓ ప అ ఆ - ల ఆ దా స - ప అ అ అ -	రి ఈ - ఇ ఇ ఇ - పా	అ అ అ అ అ - ల అ అ ‖
ము { దా ప మా - గ ప మ గ రీ - గా మ ప ధ	మ గా రి స ని̣ - రి స	, రి ని̣ ధ̣ - ధ̣ ధ̣ ధ̣ స -
ని̣ రీ స - గ రి - ప మా ప గ రి - గ మ ప ధ	ప - నీ ధ ప - మ గ రి	గ మ ప ధ - పా , - మ
గ రి సా, - గ రి గ మ ప మ - గ మ ప ధ ప	సా ని - రీం సం - రిం ని	ధ ప - సం ని రిం సం - గం రిం
మం మాం గం రిం సం - స నీ ధ ప మ - గ రీ స -	సం సా రి ని ధ - ధ ప	, మ గ - రి గ మ ప ‖ఇం‖
చ॥ పా మా ,, పా , , - , , మ ప ధా -	ప ధ నీ - ధ ని ధ ప -	మ ప గ మ రి - గ మా
పా గా ,, వా , , - , , రి ఇ ఈ -	బో ఒ ఓ - ధ అ అ అ -	వ అ అ అ అ - వి వీ
1. పా, మా ధ మా గ రీ - సా ని̣ ధా	పా , - సా ని̣ రీ	స - గా రి గా మ ‖పగ‖
2. ప మ ధ పా మ గ రి - స ని̣ రి సా రి ని̣ ధ̣	ధ̣ ధ̣ ధ̣ - సా ని̣ రి స	గ రి గ మ - పా (మప)
ధ మా గ రి స - గ రి గ మ ప మ - ధ ప సం ని	రిం సా ని - ప ధ నీ -	ధ ప మ గా - రి గ మ ‖పగ‖

మగమపధ - మ ద ప మ గ రి - గ మ ప - గ ప స మ గ రి - ప మ గ ధ ప - సనిధరిస - మగ	మ గ రి - ప మ గ రి - స రి - స రి ని రి స - ప ధ	ని ధ ధ రి - స ని గ రి - మ ధ ప - గ మ రి గ మ ‖పగ‖
౪. నీ ,, - ,, ధ ప ధ మా ప - గ రి గ మ నీ ధ పా మ - ప ధ పా మ గా రి - ప మ రి స మ గా మ గ రి - ప మా ప - ద ధ మ గ - గ రి గ మా గ రి స - స నీ ద ధ ప - స ని	పా , - మ ప ధ - మ ధ గా రి - పా ని ధ ధ - మ ప మ - ప ధ ప - సా రీ స - ని ధ ప - పా	ప మ గ రి - గ మ ప ధ - స ని గ రి - గా ,, - ని దా ప - స ని రి స - మ గ రి - స గ రి గ మ ‖పగ‖

65వ మే. జన్యరాగము 30. సారంగ-ఆదితాళము

చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప‖ ఇంత మోడిసేయ - నీకిది మేరగాదు సామి ‖
అ‖ చెంత చేరినను కావ - పంత మేల శ్రీత్యాగేశ ‖
చ‖ పగదాని బోధన విని ‖

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప‖ సా . స ని ధ ప మ - ధ ప మ - రి గ మ రి స - ఇం ౦ త అ అ అ అ - అ మొడి - ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ - చె ౦ రి స ని - రి ని ధ ప మ ౦ - గ మ ప ధ ని - ని ఇ ఇ ఇ ఇ - కి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ది ఇ ఇ ఇ ఇ -	రి రి స - పా మ - ద ధ డి ఇ ఇ - సే ఇ - యె ఎ స దా ప మ రి - గ మ ఇ మే ఎ ఎ ర - గ అ	ప మ రి - గ మ ప ధ ని ‖ ఎ ఎ ఎ - య అ అ అ అ ‖ రి స రి - గ మ ప ధ ని ‖సా‖ అ అ దు - స అ అ అ మి ‖ఇం‖

అ|| స ని ధ ప మ ప - ధ ని ధ ప మ మ - రి గ మ -	ప దా ప - మ ప ధ ని -	మ ప ధ ని - సా , , -
చె ఎ ఎ ఎ ఎ ం - త అ అ అ అ అ - జే ఎ ఎ -	రి ఈ న - అ అ ను ఉ -	క అ అ అ - వా , , -
స ని స - రి రి స - గ రి స ని - స దా ని స రి -	సా ని దా ప మా -	రి గా మా - ప ధ ని ||
వ ం ం - త అ అ - మె ఎ ఎ ఎ - ఎ లా అ అ అ -	శ్రీ ఇ త్యా అ అ -	అ గే ఎ - శ అ అ ||
మ|| స రి ని స - ధ ని ప ధ - ని ధ ప మ - ప రి గ మ -	స రి గ - మ రి స - ప మ	ధ - రి గ మ - పా ధ ని -
స గ రి స - ని రి స ని - స దా ప - మ ప ధ ని -	స రి స దా , - ప ప	మ రీ - గ మ ప ధ ని ||ఇం||
చ|| పా పా - ,, ధ ప - ప ధ ప ప - ప మ గ మ -	పా ధ ని - సా స ని -	ధ ప ప మ - రీ గ మ ||
పా గా - ,, ద అ - అ అ అ అ - ని ఇ ఇ ఇ -	బో ఒ ఒ - ధా న అ -	అ వి ఇ ని - ఈ ఇ ఇ ||
1. పా ,, మా రీ - గా మ రీ రి స ,	రీ , సా , - ప మ	ధ పా మ - రీ గ మ ||పగ||
2. ప ధా ప - మ ప మ రీ - గ మ ప - రి గ మ ప -	మ దా ప - మ ప ధ ని -	స ధా ప - మ రి గ మ ||పగ||
3. ధ ప ధ మ - ప రి గ మ - ప రి గ మ రి ని-రి స -	రి స ప - స ప మ ధ ప	ని ధ ప మ రి - గ మ ప -
ని స రి గ మ ప - గా మ ప ధ - మ పా ధ ని -	సా స - సా స - స ని	ధ పా మ - రీ గ మ ||పగ||

22 వ మే. జన్యము
చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

31. కానడరాగము-ఆదితాళము

ఆ. గ రి స రి గ మ స మ ధా ని స
అ. స ని ప ధ ప మ గ మ రి స

ప॥ నిన్నే కోరియున్నదిరా నెలత ఈవేళ ॥
అ॥ సన్నుతాంగ మా చక్కని సామి వేణుగోపాలదేవ ॥
చ॥ కానడాయె ననుచు మోహామున ॥

၊ లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ పామాగా ,, – గా గ మ రీ ,,	స ని స రి స రి – ని స	ధనిధ – ని స రి స రి
నీ ఈ న్నే ,, – కో ఒ ఒ రీ ,,	యుఉఉఉఉన్న – అ అ	దిఇఇ – ర అ అ అ అ
ప మ గా మ రి – గ రి స – ని స రి గ గ మ మ	ద ధ ని ధ ప మ – ధ ప	మ – గ మ రి స – ని స రి
నె ల ఏ ఎ ఎ – ల అ అ – త అ అ అ అ అ అ	ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ – వే ఎ	ఎ – ఎ ఎ ఎ ఎ – ళ అ అ॥నీ॥
అ॥ ప ధ ని ధ ప – మ ప ధ ప – మ ప మ గా మ రి	గ రి స – మ గ మ ధ ధ	ని ని స రి సా , ,
స అ అ అ న్ను – ఉ ఉ ఉ త – అ అ అ అ అం	గ అ అ – మ అ అ చ అ	అ అ క్క అ నీ , ,
ధ ని స రి – స రి గా , – గ మ రి స ని స రి	సా , ని రి స – ని స	ధ ప మ – గ మ రి స రి
స అ అ అ – అ అ మీ , – వె ఎ ఎ ణు ఉ ఉ ఉ	గో , ప అ అ – ల అ	అ అ అ – దె ఎ వ అ అ ॥నీ॥
చ॥ ప ప మ గా – గ మ రి స రి – సనిస – ధనిధ	ని స ని – రి స రి గ మ	గ మ ద ధ ని ని సా
వ ని త గా – న ము ను వ ని – త సర – సతను	వ ని త – ముఖ రు చి ని	గ ని స ర సు డ యా
ధ ని స – ని స రి – స రి గా మ రి – స రి ని స	ధా , నీ ధ ప ధ	ప ప మ – గ మ రి స రి
వ ని త – ని పుడు – వి డ నా డు ట – యుచితము	వా , దే ల స ఖి	క ల యు – స మయమి ది
చ॥ ధా ,,,, – ప ధ ని ధ ప – మ ధ ప మ ప	గా , మ రి స – ని స	రి గా – మ ప మ గ మ
కా ,,,, – న అ డ అ అ – అ అ అ అ అ	యే , న ను చు – మోంఓ	ఒ హా – ము ఉ ఉ న అ ॥కా॥

1. ధా , పా , మా , , గా , , మా	రి , సా , . రి	,, - గా ,, మా
శా , మూ , నీ , , గ , , న్న	చ , క్క , - ని	,, - పా ,, మా
2. ధా ని ధ ప మ పా - ధ ప మ ప గా మ రి	స రి ని స - ధా ని స	రి గా - మ ప మ గ మ
గా న చ తు రు డై - వె ల యుచు న క్ష గ ని	క ర మున - గూ డి న	క ళా - వి ధి యు చ ట ॥కా॥
3. ప ధ ప మ గ - ప మ గ మ రి - గ రి స రి స ని	స ధ ని - స ని రి స ని	స రి గ మ - స రి గ మ
స ర సు డ ని - స ద యు డ ని - మ ది ద ల చి బి	స ర హ - న య ను ని వ	శ ము బ డి - వ గు స గ
గ మ ద ధ ని - ద ధ ని ని స - ని స రి గ మ రి	స రి స ని స - ధ ప మ	గ మ రి - ని స రి గ మ
స క ల ము ను - మ ర చి తి ని - ని దు ర వి డ చె	స రి స తు ల - స డు మ	మి ల క - న అయ ని ట ॥కా॥
4. సా , ని రి స ని స ధ ప మ - గ మ రి స ని	సా , ని స ధ ని స	రి గ మ - గ మ ద ధ ని
చి , న్న పు డె న న్ను గ ల సి - కొ ని స స (	సా , (గ ణి య తి డు	స గు ల - ప లు కి ల ను
స రి స నీ - ని స ని ధా - నీ ధ ప ధ ప	మ ప మ - గా మ రి స	ని స గ గ మా , ధ
చె వి ని చే - ట్టె ను గ దా - న న్ను వి డ చి	చ ల ము - బూ ని క	తి శ రి గ జా , ల
ప మ గా , - నీ ధ ప మ గా , మ ప మ	ద ధా ని ధ ని - ప ధ	ప మ ద ధ ని . ని స రి
ను చె లీ , - నే ని క ను మ , న్మ థు ని	శ రం బు ల ప . గ ల	స మ యా మి ది - యు గ ద
సా గ మ రి ప - నీ ని స ధ ప మ - గ మ రి	సా - స సా ధ ప మ	గ మ రి - ని స రి గ మ
చి న్న త న ము - నా తి చె ప్ప స్తను - చ లు ప	గా - చిం గ వా డ మె	స గ ను - డి క న యి న ॥కా॥

28 మే హరికాంబోజి
జన్యరాగము. చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

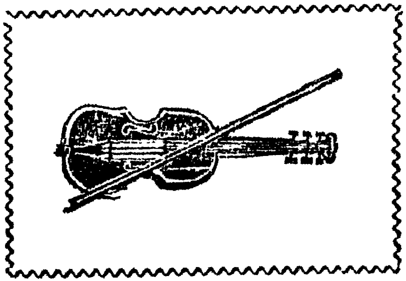
కేదారగౌళరాగము-ఝంపెతాళము

ఆ. స రి మ ప ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ విరిబోణి నీపై చాలా మమత కొందియున్న దిగా ॥
అ॥ వగకాడ ధర్మపురిని వెలయు శ్రీ చెన్నకేశవ ॥
చ॥ నారసాక్షి నిన్ను నమ్మినేగా ॥

ı లఘువు	◡ ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ సాచూ - మగరిమ - పా ,, - పా ,, - పమపని - దపమగ - రీమగరి	స ని ధ ఫ	స ని స రి - సా గ రి మ
వి రి -బోఒఒఒ- ణిఇఇ - ఈఇఇ - నిఇఇఇ - ఇఇఇఇ - ఇసైఇఇ	ఇ ఇ ఇ ఇ	చా ఆ ఆ ఆ - లా ఆ ఆ ఆ
పమమగ- రి స గ రి- సనిధఫ-ఫనిసరి - రిమగరి - రిమపని - దపమగ	రి స గ రి	స ని ధ ఫ - ఫ ని స రి ॥
మఅమఅ- అ అతఅ-అఅఅఅ-కొం౦౦౦ - డిఇఇఇ -యుఉఉఉ-ఉఉఉఉ	ఉ ఉ న్న అ	ఇ ఇ ఇ ఇ - గా ఆ అ అ
అ॥ పానిద -పమ ధప-మగ రిమ - పామగ - రిసనిస - రిమపా - నిదపమ	గ మ ప ని	స రి స ని - సా , ,
వ గ అ -అఅసుఉ-ఉఉఉఉ-డాఅఅ -అఅధఅ- అఅ ఆ - ర్మఅఅఅ	పు ఉ ఉ ఉ	రి ఇ ఇ ఇ - ని ఇ ఇ
పనిసరి - మగరిగ - రి స ని రి -సనిదప - పనిసా - ,నిదప - పా,మ	గ రి సా	, ని ధ ఫ - ని స రి మ ॥
వెఎఎఎ - లఅఅఅ- అఅయుఉ-ఉఉఉఉ-శ్రీఇచె -అన్న ఆఅ- కేవ	అ అ వ	ఆ ఆ ఆ ఆ - అ అ అ ఆ
చ॥ పా , ద - పమగరి - మా , మ - పమగరి - సా , గ - రిసనిధ - ఫా,ఫ	ధ ఫ ని ప	గీ , రి - ని స రి మ
పా , ని - ధపనిప - రీ , మ - గరిసరి - సా , స - నిదపద-పా,మ	గ రి స రి	సా , ఫ - ని స రి మ ॥వి॥

ధ॥ సాసా - నిదపద - పా,, -మపనిద- పమగరి - మగరిగ - రిసనిస	రి మ పా	ని ద ప మ - రి మ ప ని(?) ॥
పా ర - సాఅఅఅ- క్షీఇఇ -ని ఇఇఇ-స్నుఉఉఉ-రంఅఅమ్మ-అఅఅఅ	అ అ చె	ఎ ఎ ఎ ఎ - రా అ అ అ ॥
1. సా , ని - , , దా - పామా - నీ , ద - , , పా - మా గా - రీ సా	, , రి	, , మా పా , ని ॥సరి॥
2. సానిద -పమపని- దపమగ - రీపమ - గరి సా - నిసరిమ -గమపమ	, ని ద ప	సనిదప - రి మ ప ని ॥సా॥
3. పాదప - మగరిమ - పామగ - రిసరిమ - పా సరి - మగరిమ - పా నిస	రి స రి మ	పా ధ ని - స రి మ ప
రిమపని - దపమప - సనిదప - పనిసని- దపగరి - సనిదప - పమపని	ద ప ని ద	ప ని ద ప - రి మ ప ని ॥సా॥
4. సారిస - నిదపని - సానిద - పమపని - సానిద - పమగరి - సానిస	పా ని ధ	ధ ని సా - రి మ ప ని
నిసరిమ- గరి సా - నిరిసని - ధపసా - నిదపని - సానిద - పమసా	మ గ రి స	సా ని స - రి మ ప ని ॥సా॥

28 మే హరికాంభోజి

నవరాగమాలికావర్ణము 32. కేదారరాగము-ఆదితాళము

ప॥ వలచి వచ్చియున్న నాపై - చలముసేయ మేరా ? సామి నే

అ॥ చెలువుడైన శ్రీ వేంకటేశ - కలసి మెలసి కౌగిలించర

చ॥ పదసరోజములనే నమ్మితిని ॥

1. కేదారరాగము

29. మే. ధీరశంకరా॥ జ॥ చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని. ఆరో. సమగమపనిస అవరో. సనిపమగమధమగరిస

ప॥ పా నీ సా , , - స ని స రి స స ని ని | స మ గ మ - ప ని ప ప | మ మ గ గ - రి రి స ని
వా లా చీ ఇ ఇ - వ అ అ అ చ్చి ఇ ఇ ఇ | యుఉఉ ఉ - న్న అ అ అ | న అ అ అ - ప ఇ ఇ ఇ
ప ని స - మ గ మ ప ని - ప స ని పా మ - మ గ | రి రి సా - స ని ప మ | గ - ని ప మ గ రి స ని
చ అ అ - ల అ అ ము ఉ - సె ఎ ఎ యా అ - మె ఎ | ఎ ఎ రా - స ఆ అ అ | ఆ - మి ఇ ఇ నె ఎ ఎ ఎ ॥వ॥

29. మే. 2. శంకరాభరణరాగము చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని ఆ. సరిగమపధనిస. అ సనిధపమగరిస

అ॥ సా పా ప మ గ రి - గా మా పా , , | గ మ ప - ద ధ ప - మ ప | ద ని - స ని సా , ,
చే లూ వు ఉ ఉ ఉ - డై ఈ నా అ అ | శ్రీ ఇ ఇ - వెం ం ం - క అ | టేఎ - ఎ ఎ శా అ అ
ని స గ రి స ని స రి గా - మ గ రి స ని - ప | ధ ని సా , - మ ప ధ | పా , - మ గ రి స ని
క అ ల ఆ అ అ సి ఇ ఈ - మె ఎ ల అ అ - సి | ఇ ఇ కౌ , - గ అ అ | లిం ం ం - చ అ ర అ అ ॥చె॥

65. మేళకర్త 3. కళ్యాణిరాగము చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని. ఆ. సరిగమపదనిస అ. సనిదపమగరిస

చు॥ ధ ని స రీ గ - స రి గ మా - ధ ప మ గ రి | ని గ రి - ని రి ని - ధ ని | స రి గ మ పా , ,
ధ మ గ రి సా - ధ ని స రీ గా మ ప ధ | గ మ ప ధా ని ప ధ | మ ప ద ని సా , ,

29. ధీరశంకరాభరణజ. 4. బేగడరాగముచరి-అంగ-శుమ-ప చధ-కాని.ఆ.సరిగమపధనిధపస.అ.సనిధపమగరిస

ని ధ ప మా గ రి గ - ధ మా గ రి స ని ధ | ధ సా - ని రి స - గ రి | ప మ - ధ ప - స ని రి స-
గ రి గ మ గ మ రీ - స ని రి స రి ని ధ | మ మా గ రి స - సా | , మ గ గ రి రి స ని ||వ||

28 మే. హరికాంభోజి జ. 5. కాంభోజిరాగముచరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని ఆ. సరిగమపదస అ. సనిదపమగరిస

ద|| పా దా సా ,, - స ని దా ధ ని పా | మ ప ద ని స ధ - ప ని | ద ధ ప ప- మ గ మా
పా దా సా ,, - రో ఒ ఓ ఒ ఒ జా | ముఊ ఊ ల అఅ - నె ఎ | న అ న్మిగ్గ- లి ఇ నీ ||పాద||

28 మే.హరికాం.జ.6.యదుకులకాంభోజిరాగముచరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైనిఆ.సరిమపధస అ.సనిధపమగరిస

1. పా, మా, గా ,, రీ గా రీ | సా, సా , సా | , , సా , రీ మ ||పద||

29 మే. ధీరశంకరాభరణ జ. 7. బిలహరిరాగముచరి-అంగ-శుమ-ప-చధ. కాని ఆ.సరిగపధస అ.సనిధపమగరిస

2. ప ద ప మ గ రి గా - ద ప మ గ రి స ని ధ | ధ ధ స రి - గ ప మ గ | రి స రి గ పా , - ప
మ గ రీ , - గ ప ద సా - రి గ ప ద సా | స రి గ ప ద స - ధ స | రి గ - పా మ గ రి గ ||పద||

28. మే.హరికాంభోజి జన్యము 8. మోహనరాగము చరి- అంగ - శు - చధ. ఆ. సరిగపదస అ. సదపగరిస

8 గా ద ప - గ రి గా - ద ప గ రి - గ స గ రి | సా గ రి - గ రి సా | రి స ద స - రి గ రి స -
స ద ప గ రి స - ద ప గ రి స - రి స ప ద ప | రి గ రి స రి స - ద ప | ద ప గ స - గ రి రి గ ||పద||

22. మే. ఖరహరప్రియ జ. 9. శ్రీరాగము చరి సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని ఆ. సరిమపనిస. అ.సనిపదనిపమరిగరిస

4. పా , ప మ గా , గ రి - ని స గ రి | గా , , మ రి స | , స్ - ని రి మ
ప మ రి గ రి స - ని స రి మ ప - ప ని ప ప ని | ప ప ప మ ప - ని గ | రి సా - రి మ ప ని స
ప ని స రీ రి - రి స రి గా గ - రి స ని స | గ రి గ సా - రి - గ స | రి గ స - ప ని ప రి
ని సా గ రి స - ని రీ గ స ని - ప ప ని ప | మా - రి గ రి స - గ రి | స ని ప - రి స ని ప మ ||పద||

☞ ఈ క్రింద ... ... అటతాళమునకలవి. ఈ తాళమునకు రెండు లఘువులు, రెండు ద్రుతములు కలవు. ఈ వర్ణములు పాడుటలో ముందుగా రెండు లఘువులను పాడుకొని పిమ్మట రెండు ద్రుతములను పాడుకొనవలెను.

చ

20 వ. మేళకర్తరాగము
చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

1. భైరవి - అటతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ విరిబోణి నిన్నే కోరి మరులుకొన్నదిరా॥
అ॥ సరసుడా దక్షిణద్వారకస్వామి శ్రీరాజగోపాలదేవా॥
చ॥ చిరునవ్వు మోమున॥

। లఘువు । లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ సా , రి న్నీధా॥ నీ సా రీ ,, - గ స రీ ఆ , అఆఅ॥ వి రి బో ,, - ఒ ఒ ఓ		
స రి గ గ రీ ,, - గగరిగ - మపధమ - పగరిస - ఒ ఒ ఒ ఒ ణీ ,, - నిఇఇఇ - ఇ ఇఇఇ - ఇఇఇఇ -	ని స మ గ రి స - ని స న్నె ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ - కో ఒ	రి గ - స రి ని ని ని ని - ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ .
సగరిని - సనిధప ॥ పధపధ-ని నిధ ప - ధ ని స రి - రిఇఇఇ - ఇఇఇఇ ॥ మఅరుఉ-లుఉఉఉ-ఉ ఉ ఉ ఉ -		
పధనిస - రిగమప - మగరిగ - మనిపధ - మగరిని - కోఒఒఒ - ఒఒఒఒ - నఅదిఇ - ఇఇఇఇ - ఇఇఇఇ -	స రి గ మ గ రి - గ గ ఇ ఇ ఇ ఇ ర అ - అ అ	రి , , - స ని ద ప ఆ , , - అ అ అ అ

అ॥ మగరి – సారిన్నిధ ॥ సనిధప – మ గ రి గ – మ ని ధ ప – అఅఅ – అఅఅఅ ॥ సఅరఅ – సు ఉ ఉఉ – డ ఉ ఉఉ –		
మ గ రి – ప మ గ రి స – ధ్ధని స రి గ – నిసరిగమప ఉ ఉ ఉ – ఉఉ ఉ ఉఉ – ద అఅఅ అఅ – తీఇణఅఅఅ–	ని ని ద – పా ధ మ ప – ద్వాఅ అ – అ అ అ అ –	గ రి గ మ – ప ద ని సే ఆ అ అ అ – ర అ క అ
పధనిస – రిగమగ – రిగసరి – నిగగిస – నిధనిస – సఅఅఅ – అఅమిఇ – ఇఇఇఇ – శ్రీఇఇఇ – ఇఇఇఇ –		
గ రిరిస – సనినిధ ధ ప – మనిధప – మగరి గరి స – రఅఅఅ – అఅఅజ గొజ – ఒఒఒఒ – పఅఅ అఅల –	ని స రి గ – మ ప ద ని – దె ఎ ఎ ఎ – ఎ ఎ ఎ ఎ –	స ని ద ధ ప మ – పా వ అ అ అ అ అ – అ
, మగ రి – స రి నిధ ॥ , అఅ అ – అ అఅఅ ॥ము॥ గగరిస – రిస నిని-ధనిసరి –		
మమపప – ధధనిని – పపప – ద ధధనిని – ని-సరి –	ప ధ ని స – రి గ మ ప –	ద ప మ ప పా – నిని
ధధ – ధపపమ – నిధని – పధని – మపధని – సరిసధ –		
మగరిసరి–నిసరి – రిగామపధ – మపాధనిస –	ని రీ స ని ద సా	, ని స స – పా , మ
గ రి – సా , రి ని ధ ॥వి॥		

చ॥ ,,,, - ,,,, ॥ మామా - ధ ప ధ మ ప గ మా చీ రూ - న ఊ ఊ ఊ ఊ ఊ ఊ		
పా , , - పా , , - మ పని నిధపమగ-మనిధప - ఊ , , - ఊ , , - ఊఒఒఒఒఒఒఒఒ--ఒఒఒఒ	మ గ రి గ - మ ప ధ - మ ఒ ఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ - ము	ప - మ ధా పా - మ ప న - అ అ అ - అ అ
సనిధప - మ గ రి గ ॥ అఅఅఅ - అ అ అ అ ; చీరు॥		(మప)
1. గా, రీ స - న్రీ , ధా ప మా , - ధ ధా ని స - ని రీ - ని స రి గ మ గ మా - నినిధధ - నీధధమ -	మ ప మ - మా గ రి గ	ని ని ద ధా - మ మా -
గ రి స - ని పా రి గ ॥చీరు॥		(ధా)
2. ని ని ధ - ధా ని ధ ధ మా, - ని ధ ప మా, - ధపమ గ రీ - గామపధ - మపాధ - పధని - ధనిసరిస ని ధా ని - స గ రి గ ॥చీరు॥	ని గ రి - నీ ధ ప ధ -	మ పా మ - గ రి స రి -
3. సారిగ - స రి గా - రీ , , - న్రీ స రి - ని స రీ -		
పా , రి - న్రీ న్ని ధ - గా, రీ స - నీ,ధాని	పా , - ధా ని స రి -	ప ధ ని స - రీ ,, -

ధ ఫ గరిరి - నిధరిసాస - మ గా రి - పమాగ -		
రిగామ - పధపమ - నినిదధాని - దధపపామ -	గ రి - గా మ ప ధ -	మ ప గ మ - పా , ,
ని - నిగ - రిమ గప - మధ - పనిధని - పధమప-గరి		
గమపమ - పధనిస - నిసనిగరిగ - నిసనిరిసరి -	ని రి స ని - ధ ప ధ మ -	ప ధ ని ని సా - ని ని
సససరిగగ - మగగరి - మగరిస - నిగరిస - నిరి		
సనిధప - ధనిసరి - మమపప - దధనిని - పగరిని	, ధ - రి స నీ - ధ ని	ద ధ ని - ద ధ మ - మా
నిసని - సా రి గ ॥చీర॥		

8 వ. మేళకర్తరాగము
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

2. తోడి - అటతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ కనకాంగి నీ చెలిమికోరి - కాచియున్నదిరా॥
అ॥ ధనదుడైన శ్రీతులజేంద్రుని తనయుడైన - శరభోజి మహారాజేంద్రా॥
చ॥ మగువ రమ్మనెరా॥

౹ లఘువు ౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,,,, - ,,,, ॥ గామా - ధా ,, - నీ , , కానా - కా ,, - ఆ , ౦		
సా , , - సా , , - నినిసనీధ - ధనిధపమగ	మా , - గ మ ధ ధా	, - మ ధ ని ధా - సా
గీ , , - ఈ , , - నిఇఇఈఇ - ఇఇఇఎఎఎ	ఏ , - ఎ ఎ ఎ ఈ	, - ఇ ఇ ఇ ఓ - ఈ

నిధప - గారిసరి ॥ దధపపమ - గ పమగా , - రి ఇఇఇ - కో౦ఒఒరి ॥ కఅఅఅఅ . అ అఅ అ , - అ		
స ని ధా , - నిసరి - ధ గా గ మా - ధధనిని - రి రి అ అ చీ , - ఇఇఇ - యుఉ ఉ ఉ - ఉఉఉఉ - ఉఉ	స స - ని ని ధ ప - ప మ ఉఉ - ఉఉ ఉఉ - ఉఉ	గ రి స రి - గ మ ప గ ఉఉఉఉ - న అ అ ది
అ॥ మా, - పమగరి స ॥ సనిధపమ - గమ ద ధ ని - మగ రా, - అఅఅఅఅ ॥ ధఅనఅఅ - దుఉ ఉ ఉఉ - డఇ		
పమ - దధమగరిస - మగమసారి - ని స ద ధ ప మ - ఇఇ - ఇఇఇనఅఅ - శ్రీఇఇ ఈఇ - తుఉ శ అ అ అ -	స నీ ని - ధ రి స ని - జె ఏ ఎ -ఎం ద్రుఉ -	ధ ప ధ ని సా , - రి ఉ ఉ ఉ ఉ ని , - ఇ
రిసస - నినిధపమ ॥ గమపధ - ని స రి - ధ ని స రీ ఇఇఇ - ఇఇఇఇఇ ॥ త అ వఅ - యుఉఉ - డఇ ఇఈ		
రి - దధగగరిరిగ - మగరిరి - గ రిరి స - రిరిసని - ఇ - వఅఅఅఅఅ - శఅరఅ - భో౦ఒఒఒ - జిఇఇ -	గ రి స ని - ధ ని సా మ అఅ అ - హా అ రా	, - ని ధ ప గా , - రి , - అ అ అ కే , - ఎ
సని ధా, - ని స రి ॥ చ॥ ఎంద్రా, - అ అ అ ॥ గా, మప - గమదదాధ - గ -		
మపామగరి - మగరిసా - గరిని - ధా , ని - ధ ని మగరినిసరిగమ - ధగరిమ గనిధా - గమధ	స రి - ని స ధ గ రి	గ మ ప మ గా - ని క

ధ ని - ధధనినిస-ధరినిరి - సారినిస - ధనిధ - గ	రి స ని ధా - మ గ గ	రి - స ని ధా - మ గ రి
సనిధా, ని స రి ‖కన‖		
చ‖ ,,,,–,,,, ‖ మామా - గా , రి - రీ సా		
‖ మాగూ - వా , అ - అ అ -		
మాగామా ,, - మ మగగ - రి రి గ గ రిస - గరి	స ని - రి స ని ధా ని -	ధ గ రి రి గా - గ మ
ర ం ం ం ,, - మ్మ అఅఅ - అఅ నె ఎ ఎఎ - ఎఎ	ఎ ఎ - ర అ అ అ అ -	అ అ అ అ అ - అ అ
ధ ధ మ - గ రి స రి గ ‖		
అ అ అ - అ అ అ అ అ ‖మగు‖		
1. రీ సా - నీ ,, - ,,,, - రీ సా - సా నీ		
ధా ,, - ,, నీ - సా ,, - ధా - ,, నీ సా	రి - ని రి సా	, , ని - ధా , ని
సా ,, - రీ గా - ‖మగు‖		
2. సా రి రి - స ని ధా ,, - ని స రి రి గ - సరినిధా		
, - రి ని ధ - గరిసరిగా, - మాగమధధని- ధ ని	స రీ ని స - ధ ని	ధమ - గ మా గ రి స -
ని ధా - ధ ని స రి గ ‖మగు‖		
3. గ మ ని ధా ధ - గమధమాగ - రిగమాగరి - స రి		
గ - సా రి ని స - ధనీగరిరిగా - ధనిసరి - గమ	గ ధా ని - ధ గ రి ని	, ధ - ధ మా గ - ని ధ
మ గ రి-ని సా రి గ ‖మగు‖		

4. ధాని - ప ధ ని - పదనీనిధ - పధనిస - నీ సీ ని ధ - రిరిససనిధ - గరిగ సారినిస - ధ ని - రి ధసనిధప - గమపమగరిస - రిగమగపమ - గ మ ధధని - ధనినిస - ధనిసరి - సరిగ - రిగమ - గరిని గ రి స - ధ ని స రి గ ||మగు||	స రి స - ని ని ద ధ ప - స రి గ రి స - ధ ని స	ప మ గ మ - ధా , - ని ని ధ - గ రీ ని ధ మ

28 వ. మే. జన్యరాగము

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

3. కాంభోజి - అటతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ సరసిజనాభా నిన్ను సన్నుతి - జేసేనురా - చాలాకృపయుంచుట కిది సమయమురా॥

అ॥ నిరతము నీపాదమే గతియని యున్నారా - నిజమునియెంచి నామనవి గైకోరా॥

చ॥ సార్వభౌమ సకలలోకాభిరామ॥

।లఘువు ।లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ ,,,, - ,,,, ॥ మా గా - సా , ని - షాధా సా రా - సీ , ఇ - జా అ		
సా,, - సా,, - స రి గ రి - రి గ రిరిస - నిధప - నా,, - ఆ,, - భ అ అ అ - అఅనిఇఇ - న్నుఉఉ	ప గ ప ధ ప - ప ధ ప స అ అ అ అ -న్నుఉఉ	రి గ - స రి గ - మ గ గ తి ఇ - జె ఏ ఏ - సె ఏ ఏ
రి ప ని - ప ప స రిగ ॥ మమగగ - రినిసని - పధస - ఉఉఉ - ర అ అ అఅ ॥ చఅఅఅ - అఅఅఅఅ- అఅఅ		

మ గ మ ప - పరిసమమగ - స స ధ పమగ - సససని కృఉ ఉ ఉ - పఅఅయుఉం- చుఉఉ టఅఅ - కిఇఇది	ధ ప . ప ధ - రి ప ని ధ - ఇ ఇ - ఇ ఇ - ఇ ప అ అ -	ధ ప మ గ - గ రి సా - న అ అ అ - యా అ అ -
అ॥ రి స ని - పధసరిగ ॥ నినిధా - పమధప - మగమా - ముఉఉ - రఅఅఅఅ ॥ నిఇరా - తెఅముఉ - ని ఇఈ -		
పా ,, - పా ,, - పపదధ - నీ నిధ-ధప - పమగ - పా ,, - అ ,, - దఅఅఅ - మెఎఎ-గఅ - లిఇఇ -	మ ప మ - ప ధ ప - ధ స య అ అ - ని ఇ ఇ - యుఉ	ని - రి స ని - పా ధా - ఉ - ఉఉఉ - న్నా అ -
సా ,, - సా ,, ॥ నిధసస - గరిగగ - మమగ - గ రా ,, - అ ,, ॥ నిఇఇఇ - ఇఇఇఇ - జ అఅ - మ		
రిరిస - సనిధపమ - పధసరిగసానిధ - స స ధ అఅఅ - ని ఇఇఇఇ - ఎఎఎం చీఇఇ - న అ అ	పా - మ గ రి సా - రి మా - అ అ అ నా - అ	స ని ధ - ధ ప మ గ - గ వి ఇ ఇ - ఇ గ ఇ ఇ - ఇ
రి స ని - ప ధ స రి గ ॥ గా, మ - గగరి రిసా,- రి రొఒఒ - ర అ అ అ అ ॥ కం, మ్మ-విలుతుజగం - మ్మ		
గ - సరిసనిధ - పధసా స - ప ధ స రి రి - ధ స రి కు - సరిపలుకు-తగుతు మ్మె - చిలిలప్పు మ్మె- ర వ ను	గా గ - స రి గ రి నన్ను - యురముగ్రు	రి - ధ స రి సా స - మ మ్మె - చెద రి యున్న- మ
గ రి స ని - ప ధ స రి ॥ గమగరిస - పమగరిస - ధప గు వ ని టు - మగచుట ॥ తగుసటర - విగుసటర - కట		

మగ - ని ధ ప - ప్‌ని ధ - రిసగరి - మగరిగసరి - ధరి	సా , ని ధ - మ ప ధ	పా , మ గ రి - స రి
కటి - యిటుల - చెటుల - సరిసరి - మరుగురి నెడ-పరి	తా , ప ము - ని లు ప	లే , ద ప ర - ప ర
సాని - ఫధ స రి గ ॥		
సంబు - చెరచ కుర ॥సారా॥		
చ॥ ,,,, ,,,, ॥ సా ,, పనిద ధ - ప మగ గ -		
॥ సా ,, ర్వఅ అ అ - ధ ఉఉఉ -		
సా ,, - సా,, - పధసరిగా - స రి గ మ పా -	మ గ ప ధ సా - ప ధ	రి సా ని ధ - ధ ప మ
మా,, - ఆ ,, - సఅఅఅఅ - క అ అ అ అ -	ల అ అ అ అ - లా ఒ	ఒ కా అ అ - భి ఇ ఇ
గ రి స - మ గ మ ప ధ ॥		
ర అ అ - మ అ అ అ అ ॥సార్వ॥		
1. సా ,, ,, - నీ ,, ధా - పా ,, - ,, - ధా		
దా ,, ,, - నిం ,, టి - కే ,, - ,, - గు		
మా గా రీ గా సా ,, రీ సా నీ - పా	, , - ధా , , సా	, , - రీ , , గా
ట త ర మా సా ,, రె కు ను - మే	, , - రా , , గా	, , - దూ , , లే
,, - మాపాధా ॥		
,, - రాయీకా ॥సార్వ॥		

రీ ,, ,, - రీ గ రి - రి గ రి రీ స - ని ధ పే ధ -
ఏ ,, ,, - రాయిటు- వెర పు లేక - దు రి త ము -

సా ,, - ,, సా - ఫ ధ స రి గ సా - రి గ మ ప స , - రి గ మ ప ధ - సా ని ధ మా గ సా - ధ
మా ,, - ,, రా - బి ర ము గ ను ధా - ర శ ము గ ధ , - రి ల స గ స - దీ ర సు మా స్త్రముల్ - వా

ధా స - రి గ మ ప ధ॥
ఏ యు - తి గు న ట ర ॥సార్వ॥

౪. మా ,, ,, - ప ధ మా - పధనిధమా - పసే నిధ
మా ,, ,, - యు ల మా - రికియభిమా - నముసతి

మా - ధ మా ప - గ మ పా ,,,, - ని ధ ప మ గ రి గ సా - రి స ని ధా ధ సా - రి గ మ - రి గ -
మా - ౦ మా ర - మ ణ మా ,,,, - నము పుసుగెయ ను మా - త మి ని పం తి ము౦ - పి ను సు - ని ను -

మగమ - రిగస - పమప - గమగ - నిధని - పధప-సని-
మతిని - కిఖను - తిగదు - వ ల వ - మాసువ - వలెను-తగి

ధ - రిసగరిసని ధ - పధసరి - గమగసానిధ - మ ప ధ సే - గ ప ధ సే - స రి గ మ ప - ని ధ స రి
లి - తెగువిటుసలుప-వలదుర - సమిన దాసర - వ ల పి తె - వ ల పి తె - మ రు వ కు ర - స ర గు న

గ మా - ప ధ స రి గ॥
ర రా - స్మ ర జ న క ॥సార్వ॥

4. సా ,, ఠి గ ఠి ష - నిధపా - మగరిసాని - ప ధ		
రా ,, పము మరి - విపరీ - తము నజే సి - గ ద		
సా ,, - సా ,, - పా ధ ప - ధాపధ - సా రి ప -	రి గ రి - గా మ గ	మా ప మ - పా ధ రి
రా ,, - నీ ,, - పాదయు - గంబుల - యూన ర -	వించుక - లే దు గ	దా యు వి - లే ద ని
సరిస ని - ధ ప మ ప - ధ స ని ద-పమగరి -స రిగ రి -		
నెరిగుణ - ము న గొ ని - యెద నెన -రునమర -కురునిము-		
స రి స ని - ప ధ ప ధ - స రి స రి- సరిగ-రిగమ-గ మ	ప - మ ప ధ - స ని రి స	ని ధ - ప ధ సా ,, -
ద ము హరి - ము ర హ ర - పు రహర-ధరజ- వరుని-యుర	గ - వి భు ని - వి రి శ ర	ములు - ర వ ము ల్ -
స రిగమప ధ - మగపధ సని - పధసరిగరి - గమ		
గడిగడియకు - తడబడుచును - పడకనుబడి-ఝుడి		
గ రి - స నిధప - మగపధసరి - గమగరిసా ,, -	ప స ని ధ - ప మ గ రి	సా ,, - ప ధ స రి -
యక - మొరలిడ- విని బెదరుచు-వనితలు హా ,, -	యెంచినను - బ లి కి రి	గా ,, - యెంచికరు -
స రి గ మ - గ మ ప ధ॥		
జించి కొగ - లిం చ వె ర ॥సార్వ॥		

29 వ. మేళకర్తరాగము

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

4. శంకరాభరణము - అటతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ చలమేల జేసేవురా సరసకు రా సామి॥

అ॥ జలజాత్ముడైన చక్కని సరసిజనాభ దేవా॥

చ॥ పాపజాతిమారుడు॥

। లఘువు । లఘువు	೦ ద్రుతము	೦ ద్రుతము
ప॥ ,,,, - ,,,, ॥ సా నీ - పా , మగారీ ॥ చాలా - మే , ఎ ఏ ఏ		
పా ,, - ,, ధరిరీ ,, - స రి గ రి - రి గ రి రి లా ,, - ,, అఅజే,, - సెఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ	నీ , - స రి గ సా - ఏ , - ఎ ఎ ఎ ఏ -	స రి గ మ ప - ధ ని స వు ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ
నీ స - ధ నిపధని ॥ రినిస ధనిప - ధమప గమరి రాఅ - అ అఅఅఅ ॥ సఅఅఅఅ - రఅఅ అఅఅ -		
గసా - రిస నిధని - స స రి రి గ గ - మమపపధని - స అ - అఅఅఅఅ - కుఉఉ ఉఉఉ - రఅఅ అఅఅ -	సరిసా , ని - ధ ని సఅఅ , అ - అ అ	పా , - మ ప మ గ రి ఆ , - మి ఇ ఇ ఇ ఇ
అ॥ పా - రిగమపధని ॥ సాధాపా ,, - పమగమ - ఈ - ఇఇఇఇఇఇ ॥ జాలా జా ,, - అఅఅఅ -		
పా ,, - పా ,, - పధనిధ - మపధప - గమపమ - తుూ,, - డై ,, - డ ఇఇఇ - ఇ ఇఇఇ - న అఅఅ -	స ని రి స గ రి - గ గ చ అ అ అ అ అ - క్క అ	మ ప - మ ప ధ ని - స రీ అ అ - అ అ అ అ - అ అ

సా, - ధనిపధని ‖ సా నీ - సా రీ - రి స నీ - నీ , - ఇఇఇఇఇ ‖ సారా - నీ ఈ - ఇ ఇఈ -		
సాసా - రీరీ - రిగమగ - గరిసని - ధపధని - జా అ - అఅ - నఅఅఅ - అఅఅఅ- అఅఅఅ -	రి సా ధ ప మ - ధ ప భ అ అ అ అ - దె ఎ	, మ గ రి సా - సా , ఎ ఎ ఎ ఏ - వా
సధప - మపాధని ‖ సానిధపమ - ధపామ - గమ అఅఅ - అ అఅఅ ‖ పారెకుఅల - సరోజ - ముఖి		
పా, మ గ రి - స రి గ - రి గ రీ స - నిరిసని - ధని నీ , స్నేనయు- ద ల పు - మదిబూని - వలచిన- దన	పా , - ధ ని స రి ని రా , - స నుచు నిరా	, - స రి గ సా - రి గ , - ద ర ణసల్ - పెద
మపమ - గమపధని ‖ సరీగరిస - నిస రీస - నిరి వపుర - భళి వినర ‖ వెరసరసు-డవటంచు- బతి		
సాని - ధ ని స ని ధ ప మ - గమపని ధని - సధని-ప మాలు- కొనియిటు మ న వి - చెవినిడుకొని - సతిని-మ	ధ ని . మ ప ధ ని - గ మ రు ని - కి డ న వి - పాట	ప ధ ని - రి గ మ ప ధ సు ల వి - శము ని డు కొ
ని - స రి గ మ ప ధ ని ‖ ని - ప్రియచెలిపయిని ‖చల‖		
చ‖ ,,,, - ,,,, ‖ పా ,, - ,, ప మ గ రి - గ మ ‖ పా ,, - ,, అ అ అ అ - అ అ		

గా ,, - మగగ రి-సారిగ - రిరిసని - ధపధని - | స మా మ గ రి - స ప | , ప మ గ - స సా రి
జా ,, - అఅఅఅ-తీ ఇఇ - ఇఇఇఇ - ఇఇఇఇ - | మ ఆ అ అ అ - ర ఉ | , ఉ ఉ ఉ - దు ఊఉ

ని ధ - ప మ గ రి గ మ॥
ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉఉ ఉ ఉ ॥పా॥

1. పా ,, - ,, మాగారీ - సా నీ ,, - సా
ఇం ,, - ,, చు వి లు - ధ రిం ,, - చి

రీ సా నీ సా - ధా ,, నీ - పా ధా నీ | సా రీ నీ ,, - | సా రీ గా సా
పు డు మ రి - పం ,, చ - శ ర ము - | లి టు వెం,, - | చి వి డ సా

,, - రీ గా మా ॥
,, - గ ను రా ॥పా॥

2. గా , మ గ రి - స గ గ రి స - ని స రీ స-నిసధని
భా , మ గు రు - కుచయుగము - లుగురించి-విరిశర

పా , - ధనిసరినిసా ,-రి గ రి గా , - మగమ | ధ పా మ గ రి - ప మ | గ రి - మ గ రి స - గ రి
ముల్ , - విడువక నెపా, వె ల ది నే , - నెటుల - | స హింపు వ ని - చె లి | బ లి - కె వి న ర - స ర

స ని - స రీ గా మ ॥
సు డ - యిదే నే డు ॥పా॥

3. పా , ధపమపా , - మగమపా , - గ రి స ని ధ
పా - వపుజపా , - రమధుపా , - కు ల లి డ కృ

షా , – ధ్వని స రి స పా , – మ ప ధ పా,–ని ధ ని	పా ,, – స ని ధ పా	, – ని ధ మ పా , – ధ
పా , – రహిత మైసపా , – యనుచుపా ,–ట ల ను	పా , – డె చెలి పా	, – లిటు క పా , – య
ని స పా , – రి గ మ ॥		
మ గు పా , – టి గ ను ॥పా॥		
4. సా , సాస – ప సాస – ధ ని స నీ ధ – పమగమ –		
నీ , సాటి – వి శాల – న యను గాన – న మవగ –		
ధా ,, – మారి – గమగ రి సా – షా సా సా	నీ రి – గా మా –	దా , ని – గా , రి –
జెం ,, – దేనూ – స ర స ము గా – యిందీ వా –	రాక్షీ – నీ తో –	పొందు – జే , వి –
సా ని రీ స గా – రిగమగ గసా– రి గ రి స ని –		
నంద మొందగా – మసునికదనం– బున ను వ ద –		
రిని సధ నిపధని – స రి గ మ గ రి – సరిసా నిధ –	ప ధ ని స ని ధ – ప ధ	పా మ గ రి స – నీ
లక పెనగొనవలె – స ని క ల వ ర – పడుచున్నది	యిది సమయము – ప ద	రా ల గ దు ర – పం
, స రి గ మ ప ధ ని ॥		
, తము వ ల దు వి ను ॥పా॥		

65 వ. మేళకర్తరాగము
చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

౫. కళ్యాణి - అటతాళము

అ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ వనజాక్షీ నిన్నే కోరి వలచి వచ్చియున్నగిరా॥
అ॥ మనసిజునిగన్న చక్కని శ్రీమాకస్తూరి రంగసామి॥
చ॥ చిరునవ్వు మోమున ॥

। లఘువు । లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ సా ని - ధని స రి గ ॥ పా మా - గా, రి రీ ,, -		
అ అ - అఅ అ అ అ ॥ వా సా - జా, అ అ ,, -		
గమపగ - రిసనిధ - [illegible] సా - ధగరి - గమపరి -	గ మ ప ధ ప - మ ని ధ	ని - సా మ గ - ధ మ గ
క్షీఇఇఇ - ఇఇఇఇ - [illegible] - ఇఇఇ - ఇఇఇఇ -	న్నెఎఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ	ఎ - [illegible] - రి ఇ ఇ
రిసని - ధని స రి గ ॥ ధపమ- [illegible]		
ఇఇఇ - ఇఇ ఇ ఇ ఇ ॥ [illegible]		
ని పమ - గమపధని - [illegible] - [illegible]	గ రి స ని - ధ [illegible] - [illegible]	మ గ రి స ని - ధ రి స
అ చి అ - ఇఇఇఇ - వఅఅఅ - [illegible]	[illegible]	[illegible] - న్నఅది
అ॥ రీ , - ధ ని స రి గ ॥ [illegible] - [illegible] -		
రా, - అ అ అ అ అ ॥ [illegible] - [illegible] -		
ని ధ - గ మ ప గ రి స - నిధమరి - ప మగరి సని రి -	ధ ని స రి - ని స రి గ	ప మ - గ మ ప ధ ధ ని
జాణ - [illegible] - గ[illegible] - [illegible] -	[illegible]	అ అ - ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

ద ధ మ గ - ని ధ మ గ
అ అ అ అ - అ అ మి ఇ

మ - రి గ ని ధా స ని

సా , రి - ని ధ మ గ

స - ధ స ని సా - స ని
ఉ - ఉ ఉ ఉ నా - అ అ

(షని)

ని ని - స సా రి ని ద -
౦ ౦ - గ సా అ అ అ -

రి ని - ధ గ రి - ప మ గ

మ ప గా , - రి రి స

మ ప ధ ని పా - ధ ని
మ ఉ ఉ ఉ ఊ - ఉ ఉ

మ ద [illegible] ష - [illegible] సి - ధ ని స రి స గ రి
[illegible] ఇ ఇ ఇ - [illegible] - క అ అ అ అ - అ అ
స గ రి స - [illegible] - [illegible] - స [illegible] - గ గ ధ ధ
[illegible] - [illegible] - [illegible] - ర ౦ ౦ ౦

రి స ని - ధ [illegible] ॥
ఇ ఇ ఇ - ఇఇఇఇఇ ॥ పా , - గపమపాధ-గమప
ని ధ ప - నిధా పమధమగరీ - పమగరిసని - ధ
ని ధపమ - గమపధనిసా - ధపనిధ - సనిరి - ధగ
రి - మగరిసని - ధరిసానిధ - సనిధప - నిధపధ
రి స ని - ధ ని స రి గ ॥వన॥

చ॥ ,,,, - ,,,, ॥ సనిధ ప - గా, రి - గ మ ప ధ
చిఇరు ఉ- న , వ్వు- ఉ ఉ ఉ ఉ

పా , - గ మ ప ధ ప-మప ధ ధనిని- పసనిని ధప-
ఊ , - ఉఉఉఉఉ - మొ ఒఒఒఒఒ-ఒఒఒఒఒఒ-
ధ ప మ - గ మ ప ధ ని ॥
అ అ అ - అ అ అ అ అ ॥చి॥

1. రి ,, - ,, - సా ,,,, - రీ సా నీ - ధా

నీ పా ,, – సా ధా మా గా రి – ,, నీ మా పా ధా నీ ॥చి॥	సా రీ గా – సా	రి గా మా – గా
2. ధాపమప – గమాప – నిధమాగరి – ప[illegible] – సరిగపమగరి – ని రీ రి – ధనిరి – పమమగ – నిధ – , ని ధ నీ – ప ధ ని ॥చి॥	ధ గ రి ని ధ – ధా ని ధ	మ గ – ధ మ గ రి స – స
మనిధమప – గపమపా , – మగ – ధమగరిస నిరి , రి – ధనిసరీరి – ధపమగరి – నిధపమ – గమాప – గ ని ధ – గమపధని ॥చి॥	ద ధ ని ని స – ధా గ రి	స ని – ధ రి ని ధ ప మ –
4. ధానిధమగ – ధమగరీ – సాగనిధా – గరి – స గ – నిధ – గమపధని – పధమగధ – గమా[illegible] స ని స రి – గమపధని ॥చి॥	స – ధా ని రి [illegible] ధా మ – ధా	మ [illegible] – ని రి ని స – ధ
5. పమగా – గ రి రి స – రీ రి – నిసరి – నిధపమగరి పా , – ధ[illegible]ని – ధ రీ రి – ధ[illegible]పమ – గమరీ – గమపధ – గామపధని – పాధ[illegible] – ధ నిసా – ధగరినిధ – గరిమగరిస – గ రి స – ని స రి మా – గమాపధని ॥చి॥	మా ప ని రి [illegible] – గ ని ధ – రి ని స – ధా ని ప	మా ప ధ ని సా , రి – ధ [illegible] – రి నీ ద ధ

20 వ. మే. జన్య రాగము
చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

6. రీతిగౌళ - అటతాళము

ఆ. స గ రి గ మ ని ధ మ ప ని స
అ. స ని ధ మ ప ధ మ గ రి స

ప॥ పరమాత్ము నిన్నే కోరిన వేసటదీర్చి బ్రోవవయ్యా ॥
అ॥ మానసిజునిగన్న చక్కని మా వేణుగోపాల యీ వేళ ॥
చ॥ అన్నిటికి నీవేదిక్కని ॥

। లఘువు । లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ సా , - ని౹ గ రి గ మ ॥ పా మా - గారీసా ,, - ఆ , - అ అ అ అ అ ॥ వా నా - జాఅమై ,, -	గ మ ప ధ ప మ - గ మ ఎ ఎ ఎ కో ఒ ఒ - ఒ ఒ	ప - ప మ మ గ రి - ప మ ఒ - రి ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ
ని౹సగరిసనిని౹ - ని౹ధని౹నిసని౹ - సగాగమా- నిఇఇఇఇఇఇ - నెఎఎఎఎ - ఎ ఏ ఎ ఏ -		
గరిసని౹ - సగగమ ॥ పాదధమ - గమప - పమగరి వఅఅఅ- అఅఅఅ ॥ వే ఎ ఎ ఎ - సఅఅ - టఅఅఅ	ని౹ స ని౹ - స గ రి గ మ - అ అ అ - వ ఇ ఇ ఇ ఇ -	ప ధ స ప - గ మ గ రి ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ
గమ - గమనినిదధ - ని ని ధ మా, - గమగసా, - అ అ - దిఇఇఇఇ - ర్చిఇ ఇ బ్రో, - ఒఒఒవా, -		
అ॥ గా - పమగరిగమ ॥ సానిధని - దధనినిధమ - గ య్యా - అఅఅఅఅ ॥ మానఅఅ - సీఇఇఇఇ - జా	ని౹ పా - ని౹ గ రి గ మ ० ० - న,అ అ అ అ	మ ని ని ధ మ - గ మ ని చ అ అ అ అ - క అ అ
మ ధ ప మ - గ రి గ మ - ధపామగరి - పసాగరిస - ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉఉఉ ఉ - ఉనీ ఇఇఇ - గ ० ००० -		

ని స ని సా ,, ‖ ని స గ గ మ - గమగరి - గాగ అ అ అ నీ ,, ‖ మల అ అ అ - శాఎఎ - ఏ ఎ		
రిస - ని ని స గ రి స - ని సని ని ధమ - గమగరిగమ - ఎఎ - ణుఉఉఉఉఉ-గొఒఒఒ ఒఒ - పఅఅఅఅఅ -	ని ధ మ - ని ని స సా అ అ అ - అ అ అ ఈ	ని ధ మ - గ మ ధ ప ను ఇ ఇ ఇ - శా ఎ ఎ ఎ ఎ
గ రి స ని - స గ గ మ ‖ శ అ అ అ - అ అ అ అ ‖ పాధధమగమా-పమగరి		
గమా - ధధమగమా - మ గ రి రి - గాగరిస - ని ఫ గ రి స - గగమగ మ - నిధమనినిస - నిసగాగ -	ని ని స - ని గ రి గ మ -	ప ధ ప ప మా ,, -
రిగమగాగరిస - సనిసగరిస - నినిసా , - స స - నీ స గ గా మ ‖వ‖	ని ధ మా , - మ గ రి	స - నీ ధా మ గ -
అ‖ ,,,, - ,,,, - సా ,, - ని ధ నీ - ని ధ మా - ,,,, - ,,,, - అం ,, - ని ఇ ఈ - టి ఇ ఈ -		
మగమప - పమగరి - గమపమగరి - గాగరిసని - కి ఇ ఇఇ - ఇఇఇఇ - ని ఇ ఇఇఇఇ - శేఎఎఎ -	స గ రి - గ మ గ గ స ది ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ క అ	ప మ - గ గ మా , - ను అ అ - అ అ నీ , - ఇ
గ మ ప మ - గ రి స ని ‖ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ‖		

1. మా ,, ,, గా రి – గా రి పా ,, – పా ని ధా ,, ని ని పా ,, ని గా రి పా గా రి ని ‖అ‖	గా , మా , – గా	ధా మా గా రి –
2. నిధనినిసని – పగగమ – పమామ్మగరిస – గాగ రిస – గగమగామ – నినిసనిస – పమాపగరి – పా ని ధా ధ ని ని‖ అ‖	గ మా ని ధ మ – ని	న్నిధమ – మాగరిస –
3. సససమగరి – సమగరి – గగమపమ – ధపమప – గప మగరి – పమగరి – సానిస సగమ – పగగ రి – ని ధ మ గ రి స ని ‖అ‖	మ – నిధమ – నినిస – ని	పానిధమ – సాంగ –
4. పధధమగగ – మపగరిసమా – రినిస – ని గ రి స – నిసనినిధమ – ని నిసగరి స – మగరి – పమగనిధ ధ మ ప – గ రి స రి ని ‖అ‖	మ – గమనినిస – నిగ	రి – నిరిసనిధమ – ని
5. నినిధమగగ – మధధమగరి – గగమమపమగమ గగరిస – గరిసరి – నిసనినిధమ – నినిస – నిగరి పమాగరిస – నిధామగమ – నినిసనిస – గగ , మగరి – గగరిసా – రిససని – నినిధమ – గగ మ గా గ రి – స రి ని ‖అ‖	గ గ మ – గ ప మ – ధ ప , మ గ రి – ససాస	మగరిని – సగగమ – నిధ – మనిధమగ

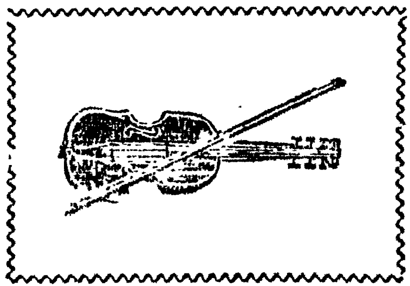
తానవర్ణములు సమాప్తము

—: వర్ణములను పై కాలమున పాడు పద్ధతి :—

సాధారణముగా వర్ణము నాల్గు అక్షరముల చొప్పున నడచును. పల్లవి, అనుపల్లవి, ముక్తాయిస్వరమును పాడిన పిమ్మట మరల పల్లవిని ఎత్తుకొని, 8 అక్షరముల చొప్పున అదేపల్లవి, అనుపల్లవి, ముక్తాయిస్వరమును పాడి, పిమ్మట పల్లవిని యథా ప్రకారము 4 అక్షరముల చొప్పున పాడి ముగించవచ్చును.

చరణము పాడు పద్ధతి :— మొదట మామూలు ప్రకారము నాల్గు అక్షరముల చొప్పున ఒక్కొక్క ఎత్తుగడ స్వరమును పాడి, పిమ్మట దానినే తిరిగి, 8 అక్షరముల చొప్పున పాడుచు తిరిగి 4 అక్షరముల చొప్పున పాడి, దానినే 8 అక్షరముల చొప్పున ఈ విధముగానే మార్పు చేయుచు పాడుకొనవచ్చును.

ఆదితాళ, అటతాళములలోని మోహన, భైరవిరాగ వర్ణములు ఉదాహరణమునకుగాను ఇచ్చట వ్రాయబడినవి. ఇదే విధముగా అన్ని వర్ణములను సాధకము చేసికొనవచ్చును.

మొట్టమొదట పల్లవి, అనుపల్లవి, ముక్తాయిస్వరములను 122 - వ పుటలో నున్న ప్రకారము పాడిన తరువాత యీ దిగువ ప్రకారము 8 అక్షరముల చొప్పున పాడుకొనుడు.

మోహన రాగము - ఆదితాళము, ఆరో. సరిగపదస - అవ. సదపగరిస

I లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
స॥ గాగారీ ,, సగరిరి గ గ రి రి గరిగరి సరి స ధ సరిగప-గ రి సరి నిన్నూకో ,, రిఇఇఇ యుఉఉఉఉ [illegible] రఅఅఅ-అఅఅఅ	గపగగ రిసరి గ రి రి సధస రిగరి [illegible] ఇఇఇ ఇఅఅఅ	గ పగ-పదప-దసదాప-గదపగ [illegible]-కఅఅ-[illegible]-యాఅఅకఅ
అ॥ గాగాపా ,, గగపపదదపా దసదప- పగ-ధపద- గదప- సరిసరి పన్నూగపా ,, రిఁంంప అఅఅఅఅఅ -అఅఅఅఅ -మిఇఇ-దవవవ	గగపపపప-దపద-పరి ప గ పి ప [illegible]	దప-ని సాదప ద-సదాప-గరి సరి అఅజాఊఉఉఉఉ - డఅఅ-రఅఅఅ
ము॥ గారిగ - రిసరీ సరిసగ రిగసరి సధసరి గరిగప గపదా పా ,,	గపదసదసరిగ-రిగ - సారి - దా	సపాద సరిగసా దపాగరిసరి
గా గా రీ ,, - సగరిరి - గ గ రి రి ని న్నూ కో ,, - రిఇఇఇ - యుఉఉఉ	సరిగ రి - స రి స ధ నఅఅఅ - నుఉఉఉ	సరిగప - గ రిసరి రఅఅఅ - అఅఅఅ
చి॥ గా గా గా ,, రిగపగ పా పా సన్నూతాం ,, గఅఅఅ అ శ్రీ	గగదపదా - గ ద నిఇఇఇ ఇ - ఇ ఇ	దప - గపగరిసరి ఇఇ - వఅఅఅసఅ॥
1. గా ,, - రీ పా రీ ,, ధా ,,	రీ ధా పా ,,	రీ ,, గా రీ
గాగా గా ,, రి గపగ పాపా గగదప దా-గదదప-గపగ రిసరి సన్నూతాం ,, గఅఅఅ అ శ్రీ ని ఇఇఇ ఈ-ఇఇఇఇ - వఅఅఅసఅ	(1) గా ,,-రీ పా రీ ,, ధా ,,	రీ ధా పా ,, రీ ,, గా రీ
గా గా గా ,, రిగప గ పా పా సన్నూతాం,, గఅఅఅ అ శ్రీ	గగదపదా - గద నిఇఇఇఈ - ఇ ఇ	దప - గపగరిసరి ఇఇ - వఅఅఅసఅ

2. గా గరిగరి - సరిగాగ - ధధధసరి	గాగ - గదపగరి	గాగ - సదపగరి
గా గా గా ,, రి గపగ పాపా గగదపదా- గదదప-గపగరి సరి	2. గాగరిగరి-సరిగాగ-ధధధసరి	గాగ - గదపగరిగాగ-సదపగరి
సన్నూ తాం ,, గఅఅఅ అ శ్రీ నిఇఇఇఈ - ఇఇఇఇ-వఅఅఅసఅ		
గా గా గా ,, రి గపగ పా పా	గగదపదా - గద	దప - గపగరి సరి
స న్నూ తాం ,, గఅఅఅ అ శ్రీ	నిఇఇఇ ఈ - ఇఇ	ఇఇ - వఅఅఅ సఅ
3. పాదద పాగరి సారిగ రిసరి	సారిగ పాదా	ససాద పాగరి
గా గా గా ,, రిగ పగ పాపాగ గదపదా -గదదప - గపగరిసరి	3. పాదదపా గరి సారి గ రిసరి	సారిగపాదా ససాదపాగరి
స న్నూ తాం,, గఅఅఅ అ శ్రీ ని ఇఇఇఈ _ ఇఇఇఇ-వఅఅఅసఅ		
గా గా గా ,, రిగపగ పాపా	గగదపదా - గద	దప - గపగరి సరి
స న్నూ తాం,, గఅఅఅ అ శ్రీ	నిఇఇఇ ఈ - ఇఇ	ఇఇ - వఅఅఅసఅ
4. సారిగరి - సరిస - దసదప - గరిసరి	సా ,, - ,, స స	రిరిగగ - పపదద
సరిగరిగరి - దసరిసరిస - పదసద	స ద గ ప ద ప ద ప	రిసదప - గరి సరి
గా గా గా ,, - రిగపగ పా పా -గగదపదా-గదదప-గపగరిసరి	గా గా గా ,, - రిగపగపాపా	గగదపదా గదదపగప గరిసరి
స న్నూ తాం,, - గఅఅఅ అ శ్రీ -నిఇఇఇఈ-ఇఇఇఇ-వఅఅఅసఅ	స న్నూ తాం,, గఅఅఅఅ శ్రీ	నిఇఇఇఈ ఇఇఇఇ వఅ అఅసఅ
4. సారిగరి - సరిస - దసదప-గరిసరి-సా ,, ,, సస రిరిగగపపదద	సరిగరిగరి- దసరిసరిస-పదసధ	సద-గపదపదప-రిసదపగరిసరి
గా గా గా ,, - రి గపగ పా పా	గగదపదా - గద	ధప - గపగరిస రి
స న్నూ తాం ,, - గఅఅఅ అ శ్రీ	నిఇఇఇఈ - ఇఇ	ఇఇ - వఅఅఅసఅ
పా ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,,	,, ,, ,, ,,	,, ,, ,, ,,
అ ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,,	,, ,, ,, ,,	,, ,, ,, ,,

20 వ. మేళకర్త నటభైరవిజన్యము. — భైరవిరాగము-అటతాళము — ఆరో. సరిగమపధనిస (చ) / అవ. సనిధపమగరిస

లఘువు	లఘువు

ప॥ , , , , , , , , , - , , , , , , , , , , - స్నిసారి, గ - పారిసరిగగ - రి , , గ గ రి గ
విరిబో, ఓ - ఓఓఓఓఓ - ణిఇఇ ని ఇ ఇ ఇ

మపదమపగరిస-నిసమగ రిసనిస - రిగసరి నినిధని - సగరిని సనిధప - ధధధధనినిధధ
ఇఇఇఇఇఇఇ నిన్నే ఏ,,,కోరి - ఓఓఓఓఇఇఇ - ఇఇఇఇ ఇఇఇఇ - యుఅఅఅరుఉ ,,

అ॥ రీ , , సనిదప - మగరిసారినిధ ॥ - సనిదపమగరిగ - మనిదపమగరిప - మగరిసధధనిస
రాఅఅఅ . . . - అ . . ఆఅ . . ॥ - సఆఆఆసు . . . - దౌఉఉ . .... - ఉఉఉఉద...

రిగనిసరిగమప - గనిదపాదమప - గరిగమపదనిస - పదని సరిగమగ - రిగసరినిగరిస
ఆ.మీ..రాఅ . . - ద్వా ... .. - రఅ . . . . క - పా ... . . మి. - ... . శ్రీ ...

చ॥ సనిదపపమపా - , మగరిసరినిధ॥ - ,,రిసరిసనిస - ధనిసరిమమపప-ధధనినిపపధధ
ఛాఅఅ . . . . ॥

ధధనినినిసరి - పదనిసరిగమప - దపమదపానిని - దదదపపమనిద-నిపదనిమపదని
. నిదపపా , మా- గరిపా, రినిస॥ స్సా పా - రీ , గ పా రీ
విరి బోఓఓ ఓ ఓ.

సరిగగ - రీ , , - ,, ,, - పా ,, - ,, ,,
ఓఓఓఓ ణిఇ . . . . . .

పై వర్ణము వలెనే మామూలు ప్రకారము ముక్తాయిస్వరము చివరివరకు పాడిన తరువాత ఈ క్రింది విధముగా పై కాలములో పాడుకునేది.

౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ధ ని స రి ప ధ ని స - రిగమప మగ రి గ	మనిదప మగరిని - స రి గ మగరిగా
లుఊఊఊకో ఓఓఓ - ఓఓఓఓన్నా ఆఆఆ	రి ఇ ఇ ఇఇఇఇఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇఇఈ
ని ద ని స గ రి రి స - సనిని దద పమని	దపమగ రి గ రి స - నిసరిగ మపదని
. . . . . రా. . . - . . . . . జగో.	. . పా. . . . ల - దే. . . . . . .
సరినిద మగరిస - రినిసరి రిగామ	పదమ పాదనిస - నిరిసనిదసా
, , , , - , , , ,	, , , , - , , , ,

। లఘువు		। లఘువు	

స ,, ,, - , , , , ‖ మా మా - ద ప ద మ - ప గ మా
చి రు న వ్వు ఉ ఉ . . .

పా ,, - పా ,, - మ ప ని ని - ద ప మ గ - మ ని ద ప
. . - . . . - మో౨ . . - . . . . - ము ఉ . .

1. గా , రి - , స ని - , ధా ధ - మా , ధ - ధా ని స
ని రి ని - స రి గ మ - గ మా ని - నిదద ని - ని ద ద ప
గ రి స ని - పారి గ ‖ - మామాదపదమ - ప గమాపా,, - పా,,మపనిని
‖ - చిరునవ్వుఉఉ - . . . . . - మో. . . . .

(1) దపమగమనిదప-మగరిగమపదమ-పమదాపా‖మప-గా , రిసని - , ధాపమా,ధ
౨ . . .ము. . .-ఉ. . . . .-. . . . . న ‖

నినిదదామమా - గరిసనిసారిగ‖ మా మా - ద ప ద మ - ప గ మా
చి రు - న వ్వు . . - . . .

పా ,, - పా ,, - మ ప ని ని - ద ప మ గ - మ ని ద ప
. . - . ,, - మో . . . . ము . . .

(2) ని ని ద ద - , ని ద ద - మా , ని ద ప మా - , ద ప మ
గ రి గ - , మ ప ద - మ పా ద - ప ద ని ద - ని స రి స
ని ధా ని - ప గ రి గ ‖ మామాదపదమ - ప గ మా పా,,-పా,,మపనిని
చిరునవ్వుఉఉ - ఉఉ ఉ ఉ ఉ -ఉఉఉమో...

2. దపమగమనిదప-మగరిగమపదమ -పమదాపా‖ దా - నినిదదానిదద మా,నిదపమా
ఉఉ..ముఉ.ఉ-ఉఉఉఉఉ. . . - ఉఉఉ న‖

మపామగరిసరి - నిధానిసగరిగ ‖ మా మా - ద ప ద మ - ప గ మా
చి రు న వ్వు ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ

పా ,, - పా ,, - మ ప ని ని - ద ప మ గ - మ ని ద ప
ఉ ఉ ఉ ఉ మో౨ ఓ ఓ . . . . - ము ఉఉఉ

౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
మ గ రి గ - మ ప ద మ	ప మ దా - పా మ ప
. . . . −	. . . న అ అ
మ ప మ మ - , గ రి గ	ని ని ద ద ప - , మ మా
ధా ని స ని రి ని - సరిగమ గమాని	నిదదని నిదదమ - మపమమా గరిశ
మ గ రి గ - మ ప ద మ	ప మ దా - పా మ ప
. . . . −	. . . - న అ అ
ని గ రి ని - , ద ప ద	మ పా మ - గ రి స రి
; ద ప మ గ రి గ - , మపదమపాద	పదనిద నిసరిస - నిగరిని దపద
మ గ రి గ - మ ప ద మ	ప మ దా - పా ,, ॥
. . . . −	. . . - న ,, ॥

। లఘువు			। లఘువు	
(8) పా రి గ	- స రి గా	- రీ ,,	- స్ని స రి	- ని స రీ
సా , రి	- స్ని ని ద	- గా , రి	- , స స్ని	- , ధా ని
ధ ప గ రి	- , [illegible] ని ద	- రి [illegible]	- మ గా రి	- ప మా గ
రి - [illegible]	- [illegible]	- [illegible]	- , [illegible] ద	- ప పా మ
ని స ని [illegible]	- [illegible] ప	- [illegible]	- [illegible]	- మ ప గ రి
గ మ ప మ	- [illegible] ద [illegible] సం	- స సం [illegible] గం	- రిగం ని సం	- ని రిం సం రిం
సం సం రిం రిం	- గం గం మం గం	- గం రిం మం గం	- రిం సం ని గం	- రిం సం ని రిం
సం [illegible] ద ప	- [illegible] సం రిం	- [illegible] ప ప	- ద ద ని ని	- ద గం రిం ని
[illegible] స ని	- [illegible]	- [illegible] దపదమ- [illegible] పా,,- పా,,మపనిని		

దపమగమనిదప-[illegible]- [illegible] - సంనిదపమగరిస-మామాదపదమ

8. పమగాపా ,, । పారిగ సరిగా - రీ ,, స్ని స రి - నిసరీసా , రి - స్నినిధగా, రి

, సస్ని. ధా ని- ధా. ధా ని [illegible] - ధ ధ ని సరీరి - ధపగరిరినిధ - రిసాసమగారి

మపగ[illegible],,- నిసని [illegible] - మదపనిదనిపద-మపగరిగమపమ-పదనిసంనిసంనిగం

రిం[illegible]సంనిరింసంరిం - నిరింసంనిద[illegible] - పదనినిసానిని - సంసంరింరింగంగంమంగం - గంరింమంగం రింసంనిగం

[illegible]దదమమా - గరిసనిసారిగ॥ - మా మా - ద ప ద మ - ప గ మా

చి రు నవ్వు ఉ ఉ - . . .

పా ,, - పా ,, - మ ప ని ని - ద ప మ గ - మ ని ద ప

ఉ ఉ . . మో ఓ ఓ ఓ . . . . . - ము ఉఉఉ

౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
పా , ధ - , ని స రి	ప ధ ని స - రి రీ
గ రీ గ - , మ ప ద	మ ప గ మ - పా ,,
ని రి స ని - ద ప ద మ	ప ద ని ని - సా ని ని
, ద రి స - నీ ద ని	ద ద ని ద - ద మ పా
ద గ మా పా ,, - పా,, మ ప ని ని	దపమగ మనిదప - మగరిగ మపదమ
ప మా గ రి గా మ - పదపమ నినిదద	, ని ద దపపామ - గరీగామపద
రిసనిరి సనిదప - దనిసరి మమపప	పదనిని దగరిని - , దరిసనీదని
మ గ రి గ - మ ప ద మ	ప మ గా - పా ,, ‖
. . . . -	. . . - న అ ‖

-: కృతులు పాడవలసిన పద్ధతులు :-

1. కొన్ని కృతులు కొన్ని చౌకముగాను, కొన్ని మధ్యమకాలముగాను పాడుట వాడుకయందున్నది. అందు చౌకముగ పాడవలసిన కృతులను వ్రేలికి నాలుగక్షరముల చొప్పునను, మధ్యమకాలముగా పాడవలసిన కృతులను వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున, స్వరపరచి తాళమునకు సరిపడునట్లు ఆయా ద్రుతము లేర్పరచి, వ్రాయుటయ్యెను. మరియు, రూపకతాళ కృతులకు ప్రతి ఆవృత్తముయొక్క చివర (II) ఈ బ్రాకెటులోనున్న రెండు నిలువుగీట్లు గల గురుతు వేసియుండును. ఇట్లే మిశ్రగతికి గల చాపుతాళమునకు వేసియుండును.

2. ఈ కృతులు పాడునపుడు, మొదటి యెత్తుగడకాలమునకంటె, పై కాలము సంగతి వచ్చినచోట దానిక్రింద (—) ఈ బ్రాకెటులోనున్న అడ్డగీటుగల గురుతువేసియుండునుగాన, అట్టి గురుతులుగల తావున మొదటియెత్తుగడ కాలమునకు రెట్టింపు కాలము పాడుకొనవలెనని యెఱుగునది.

3. కృతులయొక్క మొదటి యెత్తుగడలోనే (,) ఈ బ్రాకెటులోనుండు గురుతులు ఎన్నియుంటే అన్ని యక్షరముల కాలము తాళముయొక్క మొదటిఘాతలోనే విడిచి పాడుకొనవలెను.

4. మొదట ఏగురుతులున్ను లేక వ్రాయబడియున్న కృతులను తాళమునకు సమముగానే యెత్తుకొని పాడుకొనవలెను.

—* కృతులు *—

1. హంసధ్వని - ఆదితాళము

చరి - అం. గ - వ. కాని.

శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి

ఆరో. స రి గ ప ని స
అవ. స ని ప గ రి స

ప॥ శ్రీ రఘుకులమందు బుట్టి నీవు సీతను జేకొన్న రామచంద్ర ! ॥శ్రీ॥

అ॥ ఆరామమందు మునుల కోరిక లీడేర [illegible] రామ ! ॥శ్రీ॥

చ॥ వర రత్న పీఠమందు మజ్జనము పుడమిసురులచే [illegible] రామ !
పరమభక్తులను పాలనముసేయు, సాకేతవాస ! త్యాగరాజనుత ! ॥శ్రీ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 29 వ మేళకర్త, ధీరశంకరాభరణజన్యము. ఔడవౌడవరాగము. [illegible] రాగము. మధ్యమ దైవతములు, వర్జ్యములు. అంతరగాంధార నిషాదములు, రాగఛాయాస్వరములు, [illegible] ప్రయోగములు [illegible] రాగరంజకములు. అన్ని వేళలయందు పాడదగినది. ఈ రాగము రామస్వామి దీక్షితులుగారిచే నిర్మింపబడినదని చెప్పుదురు.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,,, - పని సా - సనిపగ	రీ స - స	[illegible]
,,, - శ్రీఇ ఈ - ర ఆ ఘు	కు లా - [illegible]	[illegible]
గా , గా, - పని సరి - సనిపగ	రీ , రి స - స ని	[illegible]
ఆ ఇ వు ఉ - శ్రీ ఇ ఇ - ర ఆ ఘు	కూ, ఉల అ - [illegible]	[illegible]

గా , గా , - స ని ప ని - గ ని ప ని ప గ
నీ ఇ వు ఉ - శ్రీ ఇ ఇ ఇ - ర అ అ అ ఘుఉ

గా , గా , - గా పా ని
నీ ఇ వు ఉ - కీ ఈ వు

గా , పా , - స ని - స ని - స ని పా ని
చం ద్రా ఉ - నీ ఇ గు - గ అ అ ను

ఆ॥ ,,, - ప ని పా - పా ని
,,, - అ అ అ రా మ

రి , - స రి - రి స సా నీ
శా అ - వి ఇ - డ ఎ ఏ క

చ॥ ,,, - గ గ - పా గ
,,, - వ ర - ర త్న

రి గ ప గ గ రి - ప ని పా - ప గ రి
వ అ అ అ ముఉ - పు డ మి - సు ర ల

రీ , రి స స - స ని
కీ , ఉ అ అ - మ ం

పా , - స రి
చే ఎ - కొ ఒ

ని స రీ - స రి
గా ఎ ఏ - కొ ఒ

రి రీ - గ గ
మం మా - ను ను

పా , రీ , - స రి
శో ఎ భ అ - ఋఉ

సీ , పా , - స రి
సీ ఇ తా అ - మం

రీ , సా , - స ని
చె ఎ ఏ ఏ - శై ఇ

పా - స ని గా రి
క - [illegible]

స ని - పా ని
స్న ఉ - గా ను

స ని - స ని | ప స పా - ప ని
స్న ఉ - గా ను | స ద్గు ణా - శ్రీ ఇ

రీ - స రి గ స గ రి
లా - కో ఒ ఒ ఒ ర ఇ

స ని - పా ని | ప స పా - ప ని
ను ఉ - కొ స్న | గ అ మా - శ్రీ ఇ

స ని - పా గ
గుఉ - సూ జ్ఞ

పా - స రి గా రి | గా , పా ,
ఈ - కొ ఒ ఓ న్న | రా , మా ,

పరమ భక్తులను పాలనము సేయుము, సాకేతవాస ! త్యాగరాజనుత ! (అనుపల్లవివలె పాడుకొనేది)

ఖరి - అంగ - శుమ
ప - చధ - కాని

2. సౌరాష్ట్రరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ . . . .
అ. స ని ధా ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగయ్యగారి గణపతి [. . .]]

ప॥ శ్రీ గణపతిని సేవింపరే (. . .) ॥శ్రీ గ॥

అ॥ వాగాధిపాది సు పూజల చేకొని . . . నటింపుచును వెడలిన ॥శ్రీ గ॥

చ॥ పనస నారికేళాది జంబూ-ఫలము లారగించి, ఘనతరంబుగను మహిపై పదములు ఘల్లుఘల్లన నుంచి,
అనయము హరిచరణ యుగములను హృద-యాంబుజమున నుంచి, వినయమునను త్యాగరాజ వినుతుడు
వివిధగతుల ధిత్తళాంగుధికతోమని వెడలిన ॥శ్రీ గ॥

రాగలక్షణము :— 15 వ మేళకర్తయగు మాయామాళవగౌళ రాగజన్యముగా పూర్వులు . . . . ఇది సంపూర్ణ రాగము; రక్తిరాగము; భాషాంగరాగము. 'పదపా' అను ప్రయోగములలో . . . 'పదనిపద . . . దనిప' అను ప్రయోగములలో 'దనిప' అను తావులలో కైశికి నిషాదము పలుకును. ఎల్లప్పుడు . . . 'పదప' అను ప్రయోగములలో తప్ప ఎక్కువగా చతుశ్రుతి ధైవతి సంబంధముగా వచ్చుచున్నందున 17 వ మేళకర్త . . . రాగజన్యముగా . . . తోచుచున్నది.

ప్రేలికి నాల్గు అకరముల చొప్పున . . . యును.

ప॥ ,, ధాని - ససా - నిసా . . . . ,,
శ్రీష - గణ - ప . . . .

,, దా ని - ప సా - నిపరిపి - నిసాని - సా, నిదా, ని సా । ,, పమధ - పాప । మగరి మపమ రీ ,,

శ్రీ ఇ - క [illegible]

,, ధా ని - ప సా - [illegible] - సా, ని - ధనిధని । [illegible] । మగ పమ - రీ ,,

శ్రీ ఇ - క [illegible]

[illegible] । [illegible]

[illegible] । [illegible]

,, గరిసా ,, - రిసనిధ నీ - పరిగమ - పమగమ । రీ , , , , [illegible] । [illegible] । పమ ॥ దాని॥

శ్రీ [illegible] । [illegible] । శ్రీ ఇ॥

,, దాని - పసా - నిసరిగ [illegible] - సా, ని - ధనిధని । సా - [illegible] - రీ ,,

శ్రీ ఇ - కల - [illegible] - నిజ ఇజ । [illegible]

,, గరిసా , , రిసనిధ నీ - సరిగమ - పమగమ । రీ , , , , - గమపధ । నిసరిగ - [illegible] । నిధపమ ॥ధాని

శ్రీ [illegible] । [illegible] ॥శ్రీ ఇ॥

౨౨ ,, పా, మదా - సాసని ధారిసా । , , , సాసస । పా, ని దా - ధ నిధని పా

[illegible]

,, పమనిధపమ - దధా - సా స ని ధా - రీ-రిసస । , , నిసారిసా । ధా, నిసా, ని - దా, నిదా, ని సా

[illegible]

,, సాని-సగరి-నిసరిస నిసాని-ధానిదపా । గమపధ నిసరిస పనిధాపా- । పా, మ - గమపద-నిసరిస । నిధపమ ॥ధాని॥

,, [illegible] ॥శ్రీ ఇ॥

చ॥ దధప - పాప - పమగా - మగపమ రీ - సారీరిససా । నిధనిసారి - గమ । పమపధ - ధానిధ పా
పనస - నా రి - కె ఎ ఏ - శిఅ అ అదీ - జంబుఫా । ఫలములార - గిం । ం ం ం ం - చీఇ ఇ ఈ
మనిధపాప - ప ప -మపమా - మగ రి స । సనిధా ని స - రి స రి రి । మ గ పమ- రీ ,,
ఘనతర్రంబు - గను - మహీపై - పదములు । ఘుఅఇల్లుఘు - అల్లుమున । ను ం ం ం-చీఇఇ
స ని ద ధ ప ప - మప - మ - మగరీసా - ని ధ ని స । రి గ మ ప - పధ ధానిధ । పా , , - ని ధ ని స
అ న య ము హ రి - చ ర - ణ - యుఊగము - హృదయాం । బు జ ము న - ను ం ం ం । చీ ఇ ఇ - వి న ను ము
రి గ మ గ - రిసాస - సనిధానిస - నిధనిస । సస - రీ రి సా స । నిధపాపప - ధపపధ । నిధపమ । ధాని
సను త్యే అ - గరాజ - వినుతుడు - వివిధగ । తుల - ధీ గ్రాంగు । ధకత్తోమని - వెఎడఅ । ని ఇ న అ । శ్రీ ఇ॥

29 మే. శంకరాభరణ జన్యము 3. హంసధ్వనిరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి గ ప ని స
చరి - అంగ - ప - కాని [శ్రీ ముద్దుస్వామి దీక్షితులవారి కీర్తన] అ. స ని ప గ రి స

ప॥ వాతాపిగణపతిం భజేహం - వారణాస్యం వరప్రదం శ్రీ ॥వాతా॥

అ॥ భూతాది సంసేవిత చరణం - భూతభౌతిక ప్రపంచ భరణం; వీతరాగిణం వినుతయోగినం విశ్వకారణం విఘ్నవారణం ॥వాతా॥

చ॥ పురాకుంభ సంభవ మునివర - ప్రపూజితం త్రికోణమధ్యగతం; మురారి ప్రముఖాది సేవితం - మూలాధార క్షేత్ర
స్థితం - పరాది చత్వారి వాగాత్మకం - ప్రణవస్వరూప వక్రతుండం - నిరంతరం నిటల చంద్రఖండం - నిజ
వామకర - విధృతేక్షుదండం- కరాంబుజపాశ బీజాపూరం - కలుషవిదూరం భూతాకారం - హరాది గురుగుహ -
తోషితబింబం - హంసధ్వని భూషితహేరంబం ॥వాతా॥

రాగలక్షణము :— 1 వ కృతిలో నున్నది.

☞ ప్రతికి రెండు అక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము	
పా గా గ - రీ రి స ని వా అ - తా కిగ ణ	ధ రీ - ని వ తిం - భ	రీ - స ని స రి జే - హా ౦ ౦ ౦	1
గా మ - గా రి స ని వా అ - తా కిగ ణ	డిటో డిటో	డిటో డిటో	2
గామగగామగ గా- ,, - రి గ రి రీ గ రిరీ ,, - స రి స ని వాఅఅఅ అ అ అ- ,, - తా అఅఅఅఅపి ,, - గ అ ణ అ	ధ రి - ని వ తిం - భ	రి గ రి రీ - స ని స రి జే ఎ ఎ ఏ - హా ౦ ౦ ౦	3
గ మ గ గ రీ - రి గ రి రి పా - స రి స ని వ అ అ అ అ - త అ అ అ పి - గ అ ణ అ	డిటో డిటో	డిటో డిటో	4
గా మ రి గ పా - రి , రి స రి స ని వా అ అ అ అ - తా అపి - గ అ ణ అ	డిటో డిటో	డిటో డిటో	5
గ మ ని - మ గ రి - గ రి స ని వ అ అ - త అ పి - గ అ ణ అ	డిటో డిటో	డిటో డిటో	6
గ మ ని పే రి - సే ని మ గ రీ - స రి స ని వ అ అ అ అ - త అ అ అ పి - గ అ ణ అ	ధ రీ - ని వ తిం - భ	రి గ రి రీ - స ని స రి జే ఎ ఎ ఏ - హా ౦ ౦ ౦	7

ప గ ని ప - రి గ ప గ రి స ని ప - గ రి స ని	ప రి - ని	రి గ రి రి స ని స రి
వ అ అ అ - అ అ త అ అ పి ఇ - గ అ ణ అ	పతిం - భ	జే ఏ ఏ ఏ - హం ౦ ౦ ౦
రి , - ప ని ప గ రి స రి స ని	డిటో	డిటో
వాఅ - త అ అ అ పి - గ అ ణ అ	డిటో	డిటో
, రి గ - పా నీ	స ని పా - గ	రి - స ని స రి ‖గాగ‖
, వా ర - ణాశ్యం	వ అ రా - ప్ర	దం - శ్రి ఇ ఇ ఇ ‖వాఅ‖
అ‖ గ పా - గా రి - సా	ధ స ని స	రి గ పా
భు జూ - తా ది - సం	సి ఏ వి త	చ ర ణం
ని ప - రీ స ని పా	మ గా రి	స రి సా
భూతి భా తి ఇ కా	ప్ర పం చ	ధ ర ణం
గా ప గా ని పా - ప ప ప - నీ రి సా	రీ ని పా ని గ ప	గా రి స్రి రి స రి ‖గాగ‖
వి త గా గి ణం - వి ను త - యోగిణాం	వీశ్వ కా ర ణ ం	వీఘ్న వా ర ణం ‖వాఅ‖
చ‖ గి గా - రీ రి - రి ప పా	స ని పా - స ని	గ రీ ,
పు రా - కుంభ-సం ౦ ౦	భ ఆ వా - ము ని	వ గా అ
గపా గ రీ - ని స	ని స - రి	గ - గ రీ
ప్రపూజితం - త్రిశో	ఓ ణ - మ	ధ్య - గ తం

ధ ని స - రి గ రి x రీ - గ x x స
మురళీ - కి వా ల ల తీ - ప్రబలముచే

గా , గ పా - ధ x గా - రీ
యూగా, తు లా - ధ ళ అ - టా

ధ స ని ు - రి గా
మ గ ళ తీ - గతా

పప ప ని ని - ధ ని x ప
ప్రేమ గ ల ది - స్వనుతా ప

ప రీ గ రీ - ని ప
ని ౦ల ౦౦ - ని టు

ప రి ప ని - ధ ని పా - x గ ధ ని
ని ళ ప అ - వ అ తి - మ గ న ది

ని గా రి - ప ని ప - గ ని ప ని పా రీ
క గాంబు- ప సాగ - దిన ర అ ప్రాగం

ప గా రి - ప రి ప ని - పా ని ప - రీ రీ
అ నా ది - గురుగుహా - తో షి త - బిం బం

పా - గ ని పా
ఖా - న్యాయ పా

పా పా
తే త్రా

రి పా - x
రి వా - ్

, గా రి
అ న క్ర

రీ - పా ని
ల - చంద్ర

స గా రి
ద్వ లే ఖు

రి x ప x - నీ పా
క లు ష ని - దూరం

ప ని రి ప ని ప పా
హంప అ ధ్వ ని దూ

, - x గీ
అ - ష్టి గం

ని - ద పా
అ - ష్టి తం

, - ని పా
అ- ష్టకం

గ గ పా
గు (డి ం

పా ని
ఖండం

గ రి పా
ద ర షం

ని ప రీ - ప ని పా
భువ నా - క అ రం

x రి ప ని - ధ ని ప రి॥ గాxx॥
పి త హాం - గ ం ల ॥వాలి॥

29. మే. జన్యము.
చరి - అంగ - ప - కాని.

4. హంసధ్వనిరాగము - ఆదితాళము

(శ్రీ త్యాగయ్యగారి కృతి)

అ. స రి గ ప ని స
అ. స ని ప గ రి స

పll రఘునాయక నీపాదయుగ - రాజీవముల నే విడజాల llరఘుll
అll అఘజాలముల బారదోలి నన్ నాదరింప నీవెగతి గాదా శ్రీ llరఘుll
చll భవసాగరము దాటలేక నే బహుగాసి బడి నీ మరుగు జేరితి -
అవనిజాధి పాశ్రిత రక్షక - సార్వభౌమ శ్రీ త్యాగరాజనుత llరఘుll

రాగలక్షణము :- (1 వ కృతిలో నున్నది.) వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడునది.

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
పll , , , - గ ప గా రి	సా , స ని	పా ని స రీ సా
ర ఘు నా య	కా అ నీ ప	ఈ ప అ అ దా
రి రీ - గ ప గా రి	స రి గ రి సా స ని	డి టో
యుగా - ర ఘు నా య	క అ అ అ అ ని ఇ	డి టో
డి టో	స రి గ ప గ రి స ని	డి టో
డి టో	క అ అ అ అ అ ని ఇ	డి టో
రి రీ - గా పా గ ప నీ సా	ని సా స ని ప ని స	రీ స ని పా గా
యుగా - రా అ జీ ఇ ఈ వా	న ఊ ల అ అ అ నే	ఏ వి ఇ ఈ డా
ని ప గ రి స రి ll గ ప ll		
ము అ అ అ ల అ ll రఘు ll		

అ॥ , , , ప ని సా ని
అ ఖు లా అ
సా , - ప ని సా ని
నలా , - అ ఖు లా అ
సా , - గా గా రీ గ రి రీ పా
నలా , - నా దా రీ ఇ ఇ లం పా
ని ప గ రి స రి ॥ గప ॥
శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ రఘు ॥

చ॥ , , , - గ గ పా గ ప
ధ ర పా గ అ
రి ప ప గ గ రి - సా సా ని స రీ రీ
నా ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ - బా హు గ అ అ నీ
సా , - గ ప ని సా ని
తీ , - అ వ ని జా ధి
సా , - గా గా రీ గ రి రీ సా
శా అ - సా ర్వ భౌ ఉ ఉ ఊ మా
ని ప గ రి స రి ॥ గప ॥
ను ఉ ఉఉ ర అ ॥ రఘు ॥

స రీ స
ము లా ప
స రీ స
ము లా బ
ని స రి స ని స రి స
ని ఇ ఇ ణె ఎ ఎ గ అ

ని నీ స రి
ర మూ ద అ
స రి గా గ రి
బ డి నీ మ ర
సా , స
పా . శ్రీ
ని స రి స ని స రి స
శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ త్యా అ

రి గా రి
ర ఘో రి
రీ స రి గ స గ రి
రా ఘో ఒ ఒ లి ఇ ఇ
ని ప స ని పా గా
తి ఇ గ అ అ దా

స ని పా గ
ట అ లే క
ప గ ని ప గా రి
గు ఉ జె ఎ ఏ రి
రి గా ర
త రా క్ష
ని ప స ని పా గా
గ అ ర అ అ జా

8. మేళకర్త
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

5. హనుమత్తోడిరాగము-ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ చేసినదెల్ల మరచితివో ? ఓరామరామ ! ॥చేసి॥

అ॥ ఆశకొన్నట్టిన న్నలయించుటకు, మును ॥చేసి॥

చ॥ (1) అలునీకైన భక్తురాలనుచు నాడు పాలుమాలక రవి బాలుని చెలిమియు ॥ చేసి ॥

(2) భాషతప్పక విభీషణుని కొర కొది - శేషు డగు తమ్ముని బోధించమని రాజు ॥ చేసి ॥

(3) రామ ! శ్రీ త్యాగరాజ ప్రేమావతార ! సీతా - భామమాటలు చెల్ల, భీమాంజనేయులు మును ॥ చేసి ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 8 వ మేళకర్తరాగము. రాగాంగము సప్తస్వరసంపూర్ణ గమక, వరిక, రక్తిరాగము. (పూర్వము విద్వాంసులు ఈ రాగమును శుద్ధకర్నాటరాగ మని చెప్పియున్నారు. అయినను ఇందు ఉపయోగింపబడు హిందూస్థానిరాగ మూర్ఛనవలన ఔత్తరరాగ మనియే చెప్పదగినదై యున్నది.) ఆరోహణ, అవరోహణములయందు సాధారణ గాంధార శుద్ధమధ్యమ శుద్ధదైవతముల ప్రయోగముల వలననే విశేషముగ రక్తి కల్గించుచున్నది. 'గరిగ' అను ప్రయోగములలో చతుశ్శృతి, రిషభములును, 'మ గమ' అను ప్రయోగమునందు అంతర గాంధారములును వాడుచున్నారు. ఈ వాడుక శాస్త్రసమ్మతము కానేరదని కొందరి అభిప్రాయము. మధ్యాహ్నము మూడుగంటలు మొదలు ఆరుగంటలవరకు పాడదగినది. 'ద ద మ గా-నిగరిగా-ధ గ రి గా - ద ని రి ని ద' మొదలైన ప్రయోగములు రక్తికలిగించును.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు		ం ద్రుతము	ం ద్రుతము	
ప॥ పా , ద ని - ధపమగా - గమాగ - రి స-సా రి రి స ని	।	ధనిసా ,, పా ।	, ధ పమా ప - ప మ గ మ ॥	1
చే ఎ ఎ ఎ - సి ఇఇనా - అఅ అ - దెల్ల-మా ర అఅ అ	।	చితివో ఓ ఓ ।	, ర అ అ మ - ర అ అ మ ॥	

పా , ద ని - ధపమ-పమా గా-మగరి - రిస - సా , రి - గ రి స ని ၊ ధనిసా, రి-గమపా ၊ , ధపమా ప-మగగమ ‖ 2

చే ఎ ఎ ఎ - శి ఇఇ-ని అ అ -అఅఅఅ - దెల్ల - మాఅఅ - ర అ అఅ ၊ చిలివో ఒఒ-ఒ ఒ ఓ ၊ ఓ రఅఅమ-రఅఅమ ‖

ధనిసా ని - ధపమ - గమ - నిద మ గరిస - గరిసని ၊ ధనిసా , ని - సరిగమపధనీ ၊ దా-దనిసనిదా-పధనిధ-ధపపమ ‖ 3

చేఎఎఎ - శి ఇఇ - నఅ - అదెల్లమఅ - రఅఅఅ ၊ చిలివో ఒఒ - ఒఒఒఒఒఒఓ ၊ ఓ-రఅఅఅమా-రఅఅఅ-అఅఅమ ‖

పధనిస రీగరి సని - ధనిసా - సానిధ - పమ - గమపధనిస - నిధపమ - గరిసని ၊ డిటో — డిటో 4

చేఎఎఎఎఎ ఎఎ - శిఇ ఈ - నాఅఅ - అఅ - అఅదెల్లఅ - మఅఅఅ - రఅఅఅ ၊ డిటో — డిటో

పధనిసరిగ - సరినిసధనిపధమప - గమపధనిసరిస - ని ధపమ - గ రి స ని ၊ డిటో — డిటో 5

చేఎఎఎఎ - శిఇఇఇఇఇనఅఅఅ - అఅఅఅదెల్లఅ - మఅఅఅ - ర అ అ అ ၊ డిటో — డిటో

పధనిసరిగ - మగరిసనిధ - పధనిస - రి గ రి స - నిధపమ - మగరిస - గరిసని ၊ డిటో — డిటో 6

చేఎఎఎఎ - శిఇఇఇఇఇ - నఅఅఅ - అ అ అ అ - దెల్లఅ - మఅఅఅ- రఅఅఅ ၊ డిటో — డిటో

‖ సా,ధని - ధనీధ - దా - ధ ని స రి సా - సా,ని - నిధపమ ၊ పా,దనీ - నిద దా , - దా ၊ ద నిసరి సా - దనిసారిస - నిధపమ

అఅఅఅ - శఅఅ - కో - నఅ అ అ ట్టీ - ఈఇఇ - ఇఇఇఇ ၊ అఅఅఅ - శఅ అ అ - కో ၊ న్నఅఅట్టీ - ఇఇఈఇఇ - ఇఇఇఇ

గమగ - మధమ - ధనిద - నిసా-ధని సారిస - నిధపమ ၊ గ మధధమగ-మధనినిధమ - ధ నిసారిస ၊ నిధ - నిసాధని సారిస-నిధపమ

అఅఅ - శ అఅఅ కొ ఒఒ - న ట్టీఇఇ ఈఇఇ - ఇఇఇఇ ၊ అఅఅ అఅఅ-శఅఅఅఅఅఅ - కొ ఒఒఒఒ ၊ ఒఒ - న్నట్టీఇఇ ఈఇఇ-ఇఇఇఇ

గమపానిదమగ - మద నీసనిదమ - దనిసారిసనిద - నిసా ,, సని ၊ రీససాని - సనిదనిసా ,, - నీ ၊ ,, ధా ,, - ధపామ - దా, దా, ၊

అఅఅ అఅ అఅ - శ అ అఅఅఅఅ - కొ ఒఒఒఒఒఒ-న్నట్టీ ఈనఅ ၊ నా అలాఅఇ00000 - చూ ၊ ఊటాఅ - కుడుఊ - ము, నూ, ၊

చి॥ పదనిసరిని-దనిదదపమ-గరిసనిసా,,,,,-నిధని-సరిగమపమ।పదని-పదమపమ-గమగదపమగరి।సరిగ-సరి-నిసని-ధనిసరి-గమపద।
పదని-పదనిసరి-నిరిసని సనిదప-పదని-పద - మపమ-గమపదనినిసా । పదనిస - రిగమగరిసాని-దనిసా । రి-గరిసనిద-రిసనిదప -
సనిదపమ ॥

చ॥ గా , గారి - సరిగమపా - దపమాపా - సమ గా - రిస । సనిధ - నిసా , - ధ । పమాప - పమగరి స రి
రాఅమాఅ - శ్రీఇఇఇఈ - త్యాఅఅగా - రఅఅఅ - అజ । ప్రేఎఎ - ఎమాఅఅ- ।। । పతాని - పెన్నఇ ఇ తే
గా , మా , ద నిధ - నిసా - దనిసరిసనిసా । సారిగరిస - నీ సరిసని - దానిస । నిద - సా ద ని ద ప - దపామ - గా గా ॥
భాఅ మాఅ మ ఆఅ టలా - నేఎఎఎన్నఅఅ। ఛీ ఇఇఇ మాఅంజలా - నేఎఎ । ఎఎ - యూఅఅఅఅ-అయీఅ - మాను ॥జీ॥

1-2 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనేది, (శ్రీత్యాగరాజుగారు పాడే పల్లవి పాడుకొనుట.)

8 వ మేళకర్త
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

6. తోడిరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

(శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి)

రాగలక్షణము :- 5 వ కృతి యందున్నది.

ప॥ నిను వినాసుఖము గాన - నీరజనయన ॥

అ॥ మనసు కెంతో యానందమై మై పులకరించగ ॥నిను॥

చ॥ (1) రూపము ప్రతాపము శర - చాపము సల్లాపములగల ॥నిను॥

(2) కరుణాకరపరిపూర్ణ - వరదామ్ముకు గ్రహముగల ॥నిను॥

(3) రాగరహిత రాగరహిత - త్యాగరాజ భాగధేయ ॥నిను॥

చ॥ 1. స స రి గా , । మ ప మ గ రి స ।   2. స స రి గ మ ప మ గ । మ ద ప గ రి స ।

ని సు వి నా అ । సు ఖ ము గా అ న ।   ని సు వి నా అ అ అ అ । సు ఖ ము గా అ న ।

3. స స రి గ మ ప ద ని స । స ని దా మ గ రి స ।

ని సు వి నా అ అ అ అ అ । సు ఖ ఖ ము గా అ న ।

4. స స రి గ మ ప ద ని స । రి గ రి స ని ద ప మ గ రి స ని

ని సు వి న అ అ అ అ అ । సు ఖ ఖ అ ము ఖ గ అ అ అ న అ

స రి గ మ ప ద । పా , ప మ గ రి స ని

సీ ఇ ర జ న యు । నా అ అ అ అ అ అ అ

స రి గ మ ప ద ని స । రి గ రి స ని ద ప మ గ రి స ని ॥ సస ॥

సీ ఇ ర జ న అ యు అ । నా అ అ అ అ అ అ అ అ అ అ అ ॥ నిన్ను ॥

అ॥ ప ద ప ద ప మ గ రి స । స రి గ మ పా ।

మ న సు కో ం ం ం తో ం జ । యూ అ న ం ద ॥

ద ని ద ని సా స ని ద ప । ద ని స రి స ని ద మ గ రి స ని

మై ఇ మై ఇ ఈ పు ఱు ల అ । క అ అ అ రి ం ం ం చ అ గ అ ॥నిన్ను॥

చ॥ దా ద దా ప । ద ప ప మ గ మ ప ద । ని స ని ద పా ।

రూ ప ము ప్ర । తా అ అ అ ప ము శ ర । చా అ ప ము స ।

ప ద ని దా మా గ రి స ని।

ల్లా అ అ ప ము గ అ ల అ ॥ నిను ॥

ప ద పా ప మ గా మా పా । ద ప ద ని సా । ద ని సా స ని దా ।

క అ రు ణా అ అ ర స । ప రి పూ ర్ణ । వ ర దా మృ త ను ।

దా నీ ద ప మా గ రి సా ।

వా అ ర్త అ లు గ అ ల ॥ నిను ॥

పా ప మ గ మ ప ద । ప ద నీ ద ని స స । ద ని స రి గ మ గ రి స ని ద ని

రా గ అ ర అ సి క । రా అ అ గ ర హి త । త్యా అఅఅ గ అ రా అ అ అ జ అ

సా ని ద ప మ గ మ గ రి స ని ।

భా అ అ గ అ ధే ఎ ఎ ఎ యు అ ॥ నిన్ను ॥

8 వ. మేళకర్త — 7. తోడిరాగము - ఆదితాళము — ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని — [శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] — అ. స ని ధ ప మ గ రి స

రాగలక్షణము:— 6 వ - కృతియందున్నది.

ప॥ కోటినదులు ధనుష్కోటిలోనుండగ యేటికి తిరిగెదవే ఓ మనస ! ॥కో॥

అ॥ సూటిగ, శ్యామసుందరమూర్తిని మాటిమాటికి జూచు మహారాజులకు ॥కో॥

చ॥ గంగనూపురంబునను జనియించెను; రంగనిగని కావేరి గాజెల్లెను; పొంగుచు శ్రీరఘునాథుని ప్రేమతో బాగడు

త్యాగరాజు మనవి వినవే ॥కో॥

☞ వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనేది.

౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ 1. , - ధా , ప - రి స ప - ధ ని	సా - ని ధ పా	సా ధ ప - మ గ మా
, - [illegible] - ధ ని	[illegible]	[illegible]
, - మ ని ధ పా - గ రి స రి	సా , - గ మ	ప ధ ని సా - ప ని ధ
అ - వ ఏ టి [illegible] - [illegible]	[illegible]	[illegible]
2. ప మ - పధానిసా - రి స ధ ని	సా రి స - స ని ధ ప	మ ప ధ ప - మ గ మా
[illegible]	[illegible]	[illegible]
, - మ ని ధ పా - గ రి స రి	సా , - గ మ	ని స ప ధ ని - స ని ధ
అ - వ ఏ టి [illegible] - [illegible]	[illegible]	[illegible]
3. ప మ - ప ధా ని స రి స - ధ ని	సా రి రి రి స - స ని ధా	మ ధ ధ ప - మ గ మా
[illegible]	[illegible]	[illegible]
, - మ ని ధ పా - గ రి స రి	సా , - గ మ	[illegible] ॥సా॥
అ - వ ఏ టి [illegible] - ని రి గ ద	[illegible]	[illegible] ॥[illegible]॥
అ॥ 1. , - ధా , ప ధా - సా ధ ని ధా , ని ధ ప	మా , - ప ధ ని సా	ధ ని ప ని - సా సా
, - [illegible]	అ అ - కుం ద ర	[illegible]
2. , సా , ని దా - ధ ని సా రి స - ని ద ధా	, - ప ధా ని సా -	ప రి ప ని ధ ని సా
ఇ - [illegible] అ అ అ - అ అ మా	అ - కుం ద ర	[illegible]

, - ధ ని - స రి గ రి - రి స	స స ధ స సా - గ రి	సా, - పనిగా - ధపమ |సా||
ఇ - మాటి - మాఅఅటి - కి ఇ	జా ఉ ఉ ఉ ఏ - మహా	రాఅ జా ఉలు - నిధుడు ||ఏ||
చ॥ , మ ధా ప - మా ప - ప మ గా	, - మ ని ధ పా	ప మ గా . రి సా
, గ ం గ - నా పు - ర ం ం	ం - ను న ను జ	ని ం ం ం చెను
, - స రి గ రి - స ని ధ ని సా	, - ఎ రి గ మా	ప ధ ని . ధ పా
, - వ ం గ ని - గ అ ని ఇ కా	అ - కి ఏ రి గా	జి ఇ ఈ ఇ ల్లి నా

పొంగుచు శ్రీరఘునాధుని ప్రేమతో నాగను త్యాగరాజు మనవి వినవే ॥కో॥ (అనుపల్లవికలె పాడుకొనేది.)

శురి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని 8. తోడిరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

రాగలక్షణము :— 5 వ కృతియందున్నది. శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ఏమని మాటాడితివో ? రామ ! యెవరిమనసు కెటు వహిస్తే తెలిసి ॥ ఏమని ॥

అ॥ మామ, మఱఁదు లనుజాలు, తలిదండ్రులు, భామలు, పరిజనులు స్వపరిజనులు ॥ ఏమని ॥

చ॥ రాజులు, మునులు, సురాసురులు, వరద్విజాలు, మహాత్ములు ఇక్ష్వాకురాజులు అంటి సదనమును, త్యాగరాజ వినుత ! నయభయముగ నుడ్డుగ; ॥ ఏమని ॥

ప్రతిక నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ ,, - సా . రి సా - ని స రి స - స ని ధా	ధా ని ప ని సా	, , , , - స ని ధ ప
ఏ - ఎ ఎ మ ని - మ అఅ అ - ట అ అ	డీ తి వొ ఒ ఓ	ఒఒఒఒ ర అ అ అ

ధ ని సా , రి గ - రిసా - సాసగపని - పనిధప	ధా ని - ధ ని ప ని	సా , , - ప ని ధ ప
మా అ - ఏ ఎ ఎ ఎ - మని - మోఅఅ [illegible]	నే ని - వే ఎ ఎ ఒ	ఎ ఒ ఒ - గ అ అ అ
ధ ని - నిసాసా - సగరి గసరినిప - ధనిపనిపద ధప	ధా , , - ప ని ధ ని	సా , ప ని ధ ప మ గ రి స రి గ
మ అ - ఎ ఏమరి - [illegible]	ఒ - ఎ తి ఒ - హో ఒ ఒ ఒ	ఓ ఒ గ అ అ అ అ అ అ అఅఅ
మ ప ధ ని - స రి స ని - ద ని - సపని, ధ ప మ - గరిసని	మ రి గ మ - సా ద ని	స రి గ రి - సనిధప । ధని॥సా॥
మా అ అ అ - నీ వ రి ఇ - మ అ - [illegible] - యిఎఎఎ	ని ఒ ధ అ - మా ఒ ఒ	నే ఎ గ ఇ - సిఇఇఇ · ఇఇ ॥ఏ॥
అ॥ , , - గా , గ గా - రి గ మ గ - గ రి సా	, , - ని సా ని సా	ని స ని ధ నీ సా
, , - మా , మ మా - అఅ గు ణ - ల అ నా	ఉఉ - [illegible]	ద ం ం ం గ్రోలగా
, , - ప గా రి సా - ని రి స ని ధ ప - ధా నీ	సా - స ని ధ ప మా	ప ద ధ ని - నిసరిగరిసనిధ ।
ఉఉ - ధ అ మ లా - పాఅ ఇ ఇ ఇ ఇ - జా మా	లా - స్వల్ప . అ తా	మా ఉ ఉ ఉ - [illegible] అఅఅ ।
		పా ధ ని - సా ॥
		అ అ అ - కే ।
చ॥ , , సా , ని ధా - ని స రి గ - రి స - ని ధ	నీ సా , ని ధ ప	మ ప ధ ప - ప మ గా
, , రా అజా లా - ముఉనుఉ - లుఉ - సుఉ	ఉ గా అ సు రు ఉ	లు ఉ వ అ - ర అ దీ
, , - స రి గ మా - ప ధ ని స - రి స స ని	ధా ని సా - రి సా	ని ధ నీ - స రి గ రి
ఇఇ - గ్రఅ జా లా - మ అ తి ఇ - సు ఉ ఉ ఉ	ఉ రు లా - శ శీ	ధ అ రా - ది ఇ న అ
రీ - గా , గ గా - రి గ మ గ - గ రి సా	, , - ని సా రి సా	ని స ని ధ - నీ సా
అ - రాఅజా లా - లాఒ ఒ ఒ - బ అ డి	ఇఇ - న దూ వ నా	త్య అ అ అ - అ గా

, , - ని సా రి సా - ని ని స ని ధ ప - దా నీ | సా స ని ధ ప మా | ప ద ధ ని - ని స రి గ-గి స ని ధ

అఆ - ర ఆ ఒ వీ - నుతు త అ ఆ అ - నా యా | భూ ను అ ము ఉ గా | ముఉయుఉ - ... అంఆ

పా ధ ని - - ||

అ ఆ ఆ - ఏ ||

8-వ మేళకర్త 9. తోడిరాగము - రూపకతాళము ఆ. సరిగమపధనిస

శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి అ. సనిధపమగరిస

ప॥ వెడలెను కోదండపాణి అనుజసౌమిత్రినిగూడి ॥వెడ॥ అ॥ పుడమిలో జనులెల్ల పొగడ పూనిక ... ॥వెడ॥

చ॥ శిరమున కొండీయు జారగ యురమున హారములు మెరయ కరమున శరచాపములను ఘనముని ...

వాద్యములు మ్రోయ సురులెల్లను స్తుతినిసేయ వర త్యాగరాజనుతుడు వసుధభారము మెల్లడీర్ప ॥వె॥

రాగలక్షణము:—ఏ-వ కృతియందున్నది.

ప॥ , । స రి గ రి సా - , ని ధ ని స స స

, । వె డ లె ను కో - , దం డ పా అ ణి

, ని । స రి గ రీ స ని గ రి - స ని ధా - ని స స స

ఇఇ । వెడా లెనూకో ఒ ఒ ఒ - ఒ ... - డ ప అ ణి

, ని । స రీ గ రీ సా గ రి సా గ రి - స ని ధ ని స స స

ఇఇ । వెడా లెను కో ఒ ఒ ఓ ఒ ఒ - ఒ ఒ దం డ ప అ ణి

, ని । స రి ప మ గ రి స ని గ రి - స ని ధా , ని స స స

ఇఇ । వె డ లె ఎ ఎ ఎ ను ఉకో ఒ - ఒ ఒ దం , డ ప అ ణి

, ని । సా ధ ప ప మ గా రి స ని గ రి స - ని ధ ని స స

ఇఇ । వే వ అ అ అ లే ను కొ ఒ ఒ ఒ ఒ - ఒ దం డ ...

, ని । మ గ మా పా ధ - పా ధ ప ప మ మా ప మ గ రి

ఇఇ । అ ను జా సౌ మి - త్రి ఇ ఇ ఇ ని గూ ఊ ఊ ఊ డి

స ని । మ గ మా పా ధ - ధ ని సా స ని ధ ప మ గ

ఇ ఇ । అ ను జా సౌ మి - త్రి ఇ నీ గు ఊఊ ఊ డి ఇ

రి స । మ గ మా పా ధ - ధ ని సా రి ని ధ మ గ రి । స ని ॥ స రి

ఇ ఇ । అ ను జా సౌ మి - త్రి ఇ నీ గు ఊఊ ఊ డి ఇ । ఇ ఇ ॥ వే వ

అ॥ , । ప ధా ని ధా ప మ - ధా ధ ని స ని । సా , , , ద ని - సా , ... ధ ని ధ

, , పు డ మి లో జ ను - లే ల్ల పొ గ డ । రీ , , , ఇ ఇ - ఈ , ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

ప మ । ప ధా ని స ధ ప మ - ధా ధ ని స ని । సా , , , ధ ని - సా , రి స ని స ని ధ

ఇ ఇ । పు డా మి ఇ లో జ ను - లే ల్ల పొ గ డ । రీ , , , ఇ ఇ - ఈ , ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

ప మ । ప ధ రి స ని ధ ని ధ ప మ - ధా ధ ని స స

ఇ ఇ । పు డ మి ఇ లో ఒ జ అ ను ఊ - లే ల్ల పొ గ డ

స ని । గ రి సా స ని ధ ప ధా - ధ ని సా రి ని ధ మ గ రి । స ని ॥ స రి

పు ఊ । ఊఊ జీ తు ఊ ఊ ఊ డై - ము ని తో గు ఊఊ ఊ డి ఇ । ఇ ఇ ॥ వే వ

దా॥ , ప ధ ప ప ప ధ ప ధ - మ ప మా ప మ మ , మ మ
, । రి ని ము ప రీ ౦ ౦ ౦ - డీయు జా అ అ అ అ గ న

, । ప ధా ని ధా ప ద ప ధ - మ ప మా ప మ మ , మ ప
అ । రి రా ము నా రీ ౦ ౦ ౦ - డీ యుజా అ అ అ అ ర న

, । స స మ మ మా - మ ప ధ ప ప మ గ రి గ రి సా
అ । యురము న హా - ర అ ము ఊలు ఊ మెఎ ర అయా

, । స ప మ మ మ మ - మా ధ ప ప మ గ రి గా । , గ మ ప ప ధ ప ధ మ - పా , , , ,
అ । క ర ము న శ ర - చా ప అ ము ఊ ల అ నా । , ఘ న ము గ మె ఎ గ అ - యా , , , ,

, ప ధా ని ధా పా - మ ప ధా ని సా ప । , ధ ని సా స ని - ధ ని స రి స ని ధ నిధ
సూ రూ చి రా వా - అ ద్య ము లు ప్రొయు । , సు రు శేల్ల ను - స్తు తి ని సె ఎ ఎ ఎ యు అ

ప మ । ధ ధ గా రి స - స ని ధ ప ధా ధ ని ప స । స ని గ రి సా ప ని ధ ప ధా -
అ అ । వ ర త్యా అ గ - ర అ అ అ జా సుఊ తుడా । వ అ సు ఊ ధా షి అ అ అ రా -

ని సనిధపమ నిధపమ గ రి । స ని ॥ సరి ॥
శాఎఎల్లఅఅ ది ఇఇఇర్వ అ । అ అ ॥ విడ ॥

8. మేళకర్త   **10. తోడిరాగము - తిశ్రజాతి త్రిపుటతాళము**   **ఆ. సరిగమపధనిస**

శుద్ధరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని   **శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి**   **అ. సనిధపమగరిస**

రాగలక్షణము:— 5 వ - కృతియందున్నది.

ప॥ ఎందుకు దయరాదురా శ్రీరామచంద్ర నీ ॥ఎ॥

అ॥ కుందనపు మేనిచేల [illegible] గుండులేవో నీ ॥ఎం॥

చ॥ సిరిని భవసింధు [illegible] సైరింప - నేరక [illegible] మొందగ పంకజపత్ర - నిరనిధిసల్లాడగ జాచిజాచి - నిరదాభశరీర నిరుపమ [illegible] నీ ॥ఎం॥

2. [illegible] [illegible] [illegible] - [illegible] - శ్రీరామ [illegible] [illegible] - నిరజపత్రనయన నిర్మలాప ఘనని ॥ఎం॥

3. [illegible] [illegible] సమయమేగాదు జేసిన - నీచేకతి పలుకవయ్య శ్రీరామనీ - వేగాని దరిజేర[illegible] దీనశరణ్య - త్యాగరాజవినుతి [illegible] ॥ఎం॥

2-వ చరణములు 1 వ చరణమువలె పాడుకొనవలయును.

ప॥ ,, ద ని సా ప ని ద ప । సా మ గ రి స గ రి స ని ధా నీ । సా , , , , స రి । గా మ దా నీ

,, ఎం దూ కు ఉ ఉ ఉ । దా యా అ అ అ ర అ అ అ అ దూ । రా , , , , శ్రీ ఇ । రా మ చం ద్రా

ప ని ద ప ॥ ద ని సా ని రి ప ని ద ప । మ ప మ గ రి స గ రి స ని ధా నీ । ఓటో । ఓటో

ని ఇ ఇ ఇ ॥ కో ం దూ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ । ద అ య అ అ అ ర అ అ అ అ దూ । ఓటో । ఓటో

ప ని ద ప ॥ ద ని ప గ రి స ని రి స ని । ప ని ద ప మ గ గ రి స ని ధా నీ । ఓటో । గా మ పా ద ప దా నీ

ని ఇ ఇ ఇ ॥ కో ం ద ఉ ఉ ఉ ఉ [illegible] । ద అ అ య అ అ ర అ అ అ అ దూ । ఓటో । రా మ చ ం ం ద్రా అ

సనిదప ॥ దని సారిగరీ సా నీ స రి సా నీ । దానిస ని ద ప మ మాపద ప మ గ రి స ని । సా ,,,, స రి । గా మ దా నీ

విఇఇఇ ॥ కెం దూడుడుడుడుడూడు డు డు డు । దాలఅ యఅఅ అ రా అఅ అ అ అ అ దు డు । రా ,,,, శ్రీఇ । రామచంద్రా

సనిదప ॥ డిటో డిటో డిటో

విఇఇఇ ॥ డిటో డిటో డిటో

గమపదనిస రిగమగ గరి స ని । సనిధప ॥ దని

రఅఅఅమఅ చం౦౦౦ ద్రఅఅఅ । విఇఇఇ ॥ కెం

అ॥ ,,, పాద- నీసస । స్వారిసనిధనిసా ।నిదమ పాద నిసరిగరిసా । స్వారిసని దనిస పద । నీ,దపమగగమపదదనిని । సనిదప॥దని

,, సంద డీయని । మ్వారఅఅచితివో।రఅమ సంద డీఇఇరఅయనీ। మ్వారఅఅచితివో ఇం । దూ,లెఎఎవొఒఒఒఒఒఒ ।విఇఇ ॥ కెం॥

చ॥ ,, - ని దా పా । పా ప మ గా గ మ ద ప-దా -

,, - జా గే లా । యా ది ఇ ఈ స అ మ అయా-

,, - ద ని సా సా । స ని రి సా ని ద ప దా । , , ద ని సా స-ని ద ప

అఅ-మెఎ గా దూ । జె ఎ ఎ ఏ ఎ సి ఇ నా । అఅ ని ఇ వే గ అ తి ఇ

పా మ గ రి స గ రి స ని గా నీ । సా , , , , స రి । గా మ దా నీ -

బా లు ఉ ఉ ఉ క అ అ అ అ వా । ద్యూ అ అ శ్రి ఇ । రా మ చంద్రా -

స ని ధ ప - ధ ని సా స ని ధ ప । ధ ప మ గ రి స గ రి స ని గా నీ । సా , , , , స రి । గా మ దా నీ -

వి ఇ ఇ ఇ - వె ఎ గా ని ఇ ఇ ఇ । ప అ రి ఇ ఇ ఇ తె ఎ ఎ ఎ ఏ మా । రా అఅఅఅ చి ఇ । నా స ర ద్యా-

స ని ధ ప - ప ధ - నీ స స । సా రి గ రి స ధ ని స ప ధ । నీ , ధ ప మ గ గ మ మ ధ ధ ని ని । స ని ధ ప ॥ ధని ॥

అ అ అ అ - త్యఅ తోర అ । పా అఅఅఅ ని ను త త అ । రా అ క అ అ చె ఎ ఎ ఎ వి ఇ ఇ ఇ । త అ అ అ ॥ కెం ॥

8 వ మేళకర్త
శుద్ధ-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

11. తోడిరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ కద్దనువారికి కద్దుకద్దని మొఱలనిడు పెద్దల మాటలు నేడబద్ధమౌనా ॥కద్ద॥

అ॥ అద్దంపు చెక్కిళ్లతో ముద్దుగారు మోముజూడ బుద్ధికలిగినట్టివా-రొద్ద రాదేమిగా ? ॥కద్ద॥

చ॥ నిద్దుర నిరాకరించి ముద్దుగా తంబురబట్టి-శుద్ధమైన మనసుచే సుస్వరముతో-పద్దుతప్పక భజియించే భక్తపాలనము సేయు తద్దయుశాలివని త్యాగరాజసన్నుత ॥కద్దను॥

రాగలక్షణము :— 5 వ కృతి చూచునున్నది (ప్రేలికి, రెండవక్రముల చొప్పున పాఠకాపేది)

| లఘువు ○ ద్రుతము ○ ద్రుతము | లఘువు ○ ద్రుతము ○ ద్రుతము

1. ప॥ , మ నీ ధా పా । మా గా । , రి స రి ॥ గ రి గ - స రి ని - పా । , స ని స ని । సా సా
, క ద్ద ను వా । రి కి । , కద్దు ॥ క ద్ద - అ అ ని - మొ । , ఱ ఱ ల । ని డు

2. , మ నీ దా - ధ ని సా । ని ధ ప మ । గ - రి స రి ॥ గ రి గ - స రి ని స నీ సా । ని ధ నీ । సా సా
, క ద్ద ను - వ అ అ । రి ఇ కి ఇ । క - ద్దుఉఉ ॥ క అ ద్ద - అని ఇ మొ ఓ ఓ । ఱ అ ల । ని డు

3. ,మనీదా - ధనిసరి ॥ గమగరిరిసని । ధమగరి - సరి ॥ ధా - ధమగరి - సా - సరిసా । నిధనీ । సాసా
, క ద్ద ను - వఅఅఅ । రిఇఇకిఇఇ । కఅఅఅ - ద్దుఉ ॥ క - ద్దఅఅఅ - ని - మొంఓఓ । ఱఅల । నీ డు

| ౦ ౦ | ౦ ౦ |

, రి స రి - గామా । ధపధా । ని స రీ సా ॥ సా ని ధ - ని ని సా । ప ద ని ధ । పా - ప మ గా

, పెద్దల - మాట । టలను । నెపపె ॥ ద - బఅద్ధ । మాటూరూ । వా - వ అ

, రి స రి గా - మ ప ప ద । ప ద ని ద - ద ని ప మ । ని ద ని స - స ని స రి ॥ డిటో ॥ , x మ రి ॥

, పెద్దల లా - మాఅఅఅ - టఅఅఅ - లు రూరూ । నె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ॥ డిటో ॥ అఅ ద్ధ ॥

, సా పా మా । , మ ప మ । ప మ గ మ ॥ , ప సా - ద ని స ని । ద ని ద ప । ధ ని సా

, అద్దంపు చె । క్కి ల ఇ క్కి । తో ౦ ఒ ఒ ఒ ॥ , ముద్దూ - గ అ అ రు । మొఒ ఒను । జాతూ డ

, మ సా - నిద - ప ద ని స । రి గ రి స ని ద ప మ । పమగమ ॥ , దసా - ధనిసని । ధ ని ద ప । ప మ గ ని ద

, అద్దం - పుతూ - చె ఎ ఎ ఎ । ఎ ఎ క్కి ల ఇ - ఇ ఇ క్కి అ । తో ఒఒఒ ॥ , ముద్దు - గఅఅగు । మొఒఒను । జాతూ - డ అ అ అ

ద ని - దపద - ని ని సరి । గ - గరిస । ని ని సా ॥ రి స - సరి స నిధని । సానిధ । ప ద - పమ గా , - మని ॥

అ - బుద్ధిఇ - గ ఆఅగ్గి । ఇ - నఅఅ । ట్టి ఇ మా ॥ గొఒ - ద్దఅ - రా అఅవ । దే ఎని । రా అ - అఅఅ । అ అ - క్కి ॥

, ద దా దా పా । , మా ప । ప మ గ మ ॥ , మ దా పా మా । , మ గ మ । ప మ గా

, వి న్న ౦ న్ని । , రా ఇ । ౦ ౦ చి ఇ ॥ ముద్దు గా త । , బాగుగ । బ అ ట్టి

, ద దా దా నిసరిస । , ని దా ప । ప మ గా ॥ , గమా - ద ని స ని దా ॥ , ద ప మ । ప మ గా

, వి న్న ౦ - నిఇఇఇ । , ఇ రా క । రి ౦ చి ॥ , ముద్దు । , బాగుగ । బ అ ట్టి

, రి స రి - గామా । ప ద ని - ద ప । ద మ గా ॥ రి స రి గా । ప ద ప మ । పా పా

, ముద్దు । ... - వ అ । ను ఉ చే ॥ మురిస్వ గ ను । నో ఒ ఒ ఒ । ...

పల్లవి తిప్పక భజియించు - భక్తుల - పాలనముచేయు - ముద్దుమోములిది, సీ త్యాగరాజ సన్నుత ॥

(అను పల్లవి చరణ పాడుకొనవలెను)

కైవి-ధీం-సాగ-శుమ-శుద-కై   **12. పున్నాగవరాళి - ఆదితాళము**   ఆ. ని స రి గ మ ప ధ ని
అ. ని ధ ప మ గ రి స ని

శ్రీ శ్యామశాస్త్రిగారి కృతి

ప॥ కనకశైల విహారిణీ అంబా - కామకోటిబాలే - సుశీలే అంబా ॥ కనక ॥

అ॥ వనజభవ హరినుతే అంబా - దేవి కుహీనగిరిజే లలితే సతతం -
వినతం మామవ పాలయ - శంకరసతి మహా త్రిపుర సుందరి ॥ కనక ॥

చ॥ శ్యామలాంబికే భవాబ్ధి తరణే - శ్యామకృష్ణ పరిపాలిత జనని -
కామితార్థ ఫలదాయకి కామాక్షి - సకలలోకసాక్షి ॥ కనక ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 8 వ మేళకర్త హనుమతోడిజన్యము. నిషాదాంత్యరాగము, మంద్రస్థాయియందు తీవ్ర గాంధార మధ్యములును, కైశికి నిషాద సంకలిత శుద్ధదైవతిములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. రాత్రి కాలమందు పాడదగినదని కొందరి మతము ఎప్పుడు పాడదగినదని మరికొందరి మతము. ఈ రాగములో 'గరిగా' అనుచోట చతుశ్రుతి ఋషభము వాడుదురు. కనుక త్రిశ్రుతి కలిగియుండు రాగము. 'గారిసనీ - గరిగా - గమామగా - గమపాపా - ధనిదాపా - ధనిధపామ - సగరిగా - నిగారిస -' మొదలయిన ప్రయోగములు రాగరంజకములు.

(వేలికి 4 అక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది)

అనుద్రుతము	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ , , , - మ ధ ప - మా ప , , , , , , , పా - స రి గా	, రి	గ మ - మాప మ గ
క న క - శై ల వి హా రి ణి	హా అ రి ణి	ఈ - అం బా అ అ అ
, , , మ గ ప మ ధ ప - మ గ - - పా, పా , రి ని , రి స పా - స రి గ రి గా , గా	, - రి స రి స మా గా , ,	
క అ న అ క అ - శై ల ఈ - ఈ ల ఈ ల వి హా అ అ - రి ఇ ఇ ఇ ణి	ఈ ఇ - అం బా అ అ అ అ	

। లఘువు ౦ ద్రుతము

,,, - మదప - మపదపా ,, దపమ గారిస - సారిని । రిససా - సరిసరిగరి గా । ,, [illegible]

కనక - శైఇఇఈ ఈఇఇఇఈ ఇఇ - [illegible] వి । శాఅఅ - రిఇ - ణిఇఇఇఈ । ఈ [illegible]

,,, - ధాపధప - మా , గగరి - రి - సరిని । సా గరిరీ , - స । సరిగమ పా పా పా

కామఅఅ - కో ఒఒఒఒ - ఒ - టిఇఇ । బాఅఅ లేఎ - సు । సిఇఇ ఇ లే అంబా

,,, - నిద - మపధపా ,, ప - మా , గగరి - సరిని । రిపమ గారి , - స । సరిగమపా పాపా । పమగ - సాద ॥

కామ కొ ఒఒ ఒ. ఓ ఒ - ఓ ఒఒఒఒటి - ఇఇఇ । బాఅఅఅ లేఎ - సు । సిఇఇఇ లే అంబా । అఅఅ - [illegible] ॥

,,, - మధప మాపా - మాపమ గా గా - మప । పమగా గా గా ,, । గా మా పా ,,

దనజభ వ - హాఅఅఅ రి సుతు । లేఎఏ ఏ ఏ ఏ । అ ౦ బాఅ

,,, - రిసరి - గ - మపదనిద - ధపపమగా । మగపమ - దపమగ । రిరి - సస - సరిని

దేఎవి - తు - హీనగఇరి - ఇఇజౌఎఏ । లఅలిఇ - తేఎఎఎ । ఎఎ - సలి - తెం౦౦

గగమా - పాపదని ధప - పద పమపా । గమపా - మపమగగా । గమపపపమపమ - గరిసరి । [illegible] ॥

వినతం - మాపరిపాలయ - శం౦ కఅర । సఅతీ - [illegible] । [illegible] ఒదరిఇ । [illegible] ॥

దా ప పమమాపా - పమగా - మగ మాప - మప పమగా । [illegible] । సరిస - [illegible]

శ్యామలం౦౦ వి - శేఎఏ - ధఅవాధి - తర జేఎఏ । శ్యామక [illegible] । [illegible]

- గమపాప - పద దని . దప - మాపమ గా రిస । గామాపా - [illegible] । మ - [illegible] । [illegible] ॥

కామితార్థ - ఫలదాతఅఅఅ - అఅఅ అయుకి । శ్యామాక్షి - సక । ల - [illegible] । [illegible] ॥

8వ మేళకర్త హనుమత్తోడి జన్యము. 13. ధన్యాసిరాగము - రూపకతాళము ఆ. స గ మ ప ని స
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని అ. స ని ధ ప మ గ రి స

శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి

ప॥ శ్యామసుందరాంగ సకల శక్తియు నీవేర ॥శ్యా॥ అ॥ కామకోటి [illegible] ధగన [illegible] రామచంద్ర ॥శ్యా॥
చ॥ దుష్టదనుజ మదవిదార - శిష్టజన [illegible] ॥శ్యామ॥

రాగలక్షణము :— 8వ మేళకర్త హనుమత్తోడి జన్యరాగము. [illegible] రాగఛాయలు, రాత్రి మూడుగంటలు మొదలు ఆరుగంటలవరకు (అనగా ప్రాతఃకాలమునకు) పాడదగినది. ఇది భాషాంగ, రక్తి, ఉపాంగరాగము. ఔడవసంపూర్ణరాగము. 'సగామపానిస - [illegible] - [illegible]' మొదలగు ప్రయోగములు రక్తిని కల్గించును.

(1) ధా ప - గా మ ॥ పా పా ధ ప ధ మ ॥ (2) ధా ప - గా మ ॥ ప నీ ప - పా ని ధ ప మ ॥
శ్యామ - సుంద ॥ రా ం గ అ అ అ ॥ శ్యామ - సుం [illegible] ॥

(3) ధా ప - గా మ ॥ ప ని సా - ప ని సా రి స - ని ధ ప మ ॥ (4) ప [illegible] ॥
శ్యామ - సుంద ॥ రా ం ం - ం ం ం ం ం - గ అ అ అ ॥ శ్యామ - సుం ద [illegible] ॥

(5) ప ని ద - ప ద ప ॥ పా ప - గ మ ప ॥ ప ని సా రి స - ని ప రి సా ॥ గి గి రి స - రి ని సా - [illegible] ॥
శ్యామ - సుం ద ॥ రా [illegible] ॥ [illegible] ॥

(1) . స స స స స స ॥ స - స మ రి - స రి ని ॥ సా - సా రి స సా ॥ ప ని స రి స గ - ని ధ ప మ ॥
, తాఅమ స ర హి ॥ [illegible] - సాంద్ర ॥ రి - [illegible] ॥

(2) డిటో ॥ డిటో ॥ స స రి రి సా - స రి నీ నీ ॥ సా స - స ని ని ధ ప [illegible] ॥
డిటో ॥ డిటో ॥ ధ అ ర అ సు - వెలయు ॥ రా మ - చ ం ం ం ద్ర ॥శ్యామ॥

॥ , ప ప ప ప మ । ప ని ని - స ని ధ ప మా ॥ , మా ప మ - గ రి స ॥ గ గ మ - పా ప ॥
దుష్టచను జ । ము చవి - స అ అ గ ॥ , [illegible] ॥ [illegible] వి - హా ర ॥
, గ గ గా గ । గా మ గ రీ - స రి స ॥ గ గ రి రి సా - [illegible] - స ని ని ధ ప మ ॥ ధాప ॥
ఇష్టమై వ । ము ని ఇ ఈ - వే ఎ ర ॥ ఇ ఇ ల అ ను - త్యాఅఅగ ॥ రా జు .. వే ఎ ఎ ఎ ర అ ॥ శ్యామ॥

8 వ. మేళకర్త. హనుమత్తోడి జన్యము. **14. ధన్యాసిరాగము - ఆదితాళము** అ. స గ మ ప ని స
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని అ. స ని ధ ప మ గ రి స

శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి

ప॥ సంగీత జ్ఞానము భక్తివినా - సన్మార్గము గలదే ? మనసా ! ॥సంగీత॥
అ॥ భృంగి నటేశ సమీరజ ఘటజము - తంగ నారదాదు లుపాసించే ॥సంగీత॥
చ॥ న్యా యా న్యా యము తె లు సు ను, జ గ ము - మా యా మ య మ ని తె లు సు ను,
దు ర్గు ణ - కా యు జా ది ష డ్రి పు ల జ యిం చు - కా ర్య ము తె లు సు ను త్యా గ రా జా ని కి ॥ సంగీత ॥
రాగలక్షణము :— 13 వ. కృతియం దున్నది.

(శ్రోతలకి రెండవకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.)

। అనుద్రుతము ० ద్రుతము ० ద్రుతము

ప॥ , - ప ప [illegible] । ధ [illegible] । [illegible]
స ం గీ ఇ ఇ త జ్ఞా [illegible] । [illegible] భ । క్తి వి నా
, - ప ప [illegible] మా పా [illegible] స ని ధ । [illegible] । [illegible]
సం గీ ఇ ఇ త జ్ఞా [illegible] అ న అ । [illegible] । [illegible]

। లఘువు ౦ ద్రుతము ౦ ద్రుతము

, - ప ని - ప గ ప ని ని ప ని ని ప ని ప మ । గ మ ప ని సా ప ని । సా ప ని ధ ప సా

[illegible]

, - ప ని సా రి ప ప ని ని ప ని ప సా ని ప ప మ । [illegible] మ ప ని సా సా ని । సా రి ప ని ప రి ప [illegible] - పలి

[illegible]

అ . [illegible] మ ప ని ప ప । ప గ రి ప । రి ని సా

[illegible]

[illegible] । ప గ మా ప మ మ గ గ సా । రి ని సా

[illegible]

ప - ప గ రీ ప ప [illegible] ని ని ప సా । [illegible] మ ప ని సా ని ని । సా ప ని రి ప ని ధ । ప ద - పలి

[illegible]

చలి , - ప ధ సా మ గ ధ ప మ రి సా । , ని సా గ మ । [illegible]

[illegible]

, - గ మ నీ ప ని రి ప ని ధ సా । , గ మా [illegible] మ । [illegible] రి ప

[illegible]

[illegible] (ఈ [illegible])

20-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని 15. అసావేరిరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి మ ప ధ స

శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ రారా మా యింటిదాకా రామ రఘువీర సుకుమార మ్రొక్కేగా రామ ॥రారా॥

అ॥ రారా దశరథకుమార నన్నేలుకోరా తాళలేరారామ ॥రారా॥

చ॥ (1) కోరిన కోర్కెలు - కొనసాగక నే - నీరజనయనని - దారినిగనివే - సారథిగాని - సాధుజనావన - సారివెడలి - సామినేడైన ॥రారా॥

(2) ప్రొద్దునలేచి - పుణ్యాసుతోటి బుద్ధులుచెప్పి - బ్రోతువుగాని - ముద్దుగారు నీ - మోమును జూచుచు- వద్ద నిలిచి- వాగము పూజించె ॥రారా॥

(3) దిక్కు నేవనుచు దెలాసి నమ్మ బ్రోవ గ్రక్కునరావు కనుజాను నీచే జిక్కియున్న చెల్ల మగశివా శ్రీ త్యాగరాజ నీ భాగ్యమురామ ॥రారా॥

రాగలక్షణము :— 8-వ మే. హనుమత్తోడి జన్యరాగము. ఔడవ సంపూర్ణ, భాషాంగ రక్తి రాగము. గాంధార శుద్ధదైవతములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. ఆరోహణమందు గాంధార నిషాదములు వర్జింపబడినవి. గనుక ఒరిక రాగము. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప్రతిరి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
స॥ , - పా పా ప మ గా గ రి సా ని	గా , రి నీ	సా , స
, - రా రా మా ఆ ఆ ఇ ఇ ఇంటి	దా ‥ ‥ కా	రా ‥ ‥ మా

రి మ - పా పా ప మ గా x రి సా రీ

అ మ - రా రా మ అ అ ఇ ఇ ఇంటి

రి మ - ప ద పా ప మ గా x గ సా రీ

అ మ - రి అ రా మ అ అ ఇ ఇ ఇంటి

రి మ - రి మ మ పా ద ధ ప

అ మ - గి అ - రా ఇ ఇంటి

రి మ - పా పా మ ప ద పా ద ప మ X రి సా రీ

అ మ - రా రా మ అ అ అ అ అ అ ఇ ఇ ఈంటి

మా ప ధ ప రి సా రి సా

రి - రి స ని మ అ అ గా

॥ రి మ - ప మ ప ద ప ప ప ప

అ మ - రి అ - ద ని గ ధ ని

పా పా , ద మ ప ద ప ప

రా గా అ అ ద శ గ ధ ని

, ద ద ప మ ప ద సా రి X రి స ని స

ఈ కొ ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ రా అ అ అ అ అ అ

॥ , రి మ పా ప ద ప

, దిక్కు చే న ను చు

ప మ x రి రీ

ద అ అ అ అ

ప మ గ - రి

ద అ - అ అ

సా ప ని ని సా

దా అ అ అ అ

సా , మ మ గ రీ

దా అ అ అ అ అ

, సా ధ ప మ ధ

ఆ (మొఒఒ...) ఎ

సా . ని , సా

మా అ గా అ నా

సా రి X రి స రి

మా X అ అ అ వ

, సా ధ ప మ X

అ నా శ్రీ అ శ్రీ ఎ

, ప ధా ప మా

, దా లా ప నా

సా . స

కా అ గ

సా , స

కా అ గ

మ ప ని ప మ x రి స

క అ అ అ అ అ అ గ

సా . స రి

కా అ గ ళు

ధ ప మ గ గ సా x | రి మ - సా సా ||

ఎఎఎ ఎ గా గ | అ మ - గా రా

, ని సా

అ న్నే లా

స ని స

అ న్నే లా

రి సా స | రి మ - సా సా

ఎ గా గ | అ మ - గా రా ||

మ ప గ రి గ ప రి

మ్మ మ్మ ఓ ఒ ఒ నా

,మదాప మా మ గ గ రి రి సా	, ధ సా రి మా	పా పా , ధ
[illegible]	[illegible]	నీ [illegible]
మా ప ద సా స గా	రి [illegible] రి x రి	సా రి గ రి సా ని స పా
వి [illegible] దే	[illegible]	[illegible] శ్రీ
, ద ద ప మ ప ద సా రి స రి [illegible] ని [illegible] పా	, , , [illegible] , ప మ	గ రి సా , స , రి మ - పాపా॥
[illegible]	[illegible]	[illegible] మ - రారా॥

౫౦-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని 16 మాయామాళవగౌళరాగము-ఆదితాళము ఆ. సరిగమపధనిస
(వెలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడవలెను. శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి అ. సనిధపమగరిస

ప॥ మేరుసమాన ధీర [illegible] - [illegible] మహా ॥మే॥

అ॥ పారపార [illegible] - [illegible], [illegible], మహా ॥మే॥

చ॥ అలకలముద్దుగ తిలక [illegible] - [illegible] - [illegible] - [illegible]
[illegible] త్యాగరాజార్చిత ॥మే॥

[illegible] — ఇది 15-వ [illegible]. [illegible] ([illegible])లు. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అన్ని వేళలయందు పాడవచ్చును.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,, రి సని - సా రి - గ రి గా , , మ గ	రి స - రి స ని - సా రి	గ రి మ గ ప మ - గ మ ప మ
[illegible] - గు స - మ అ అ , , వ అ	అ అ - [illegible] - [illegible]	[illegible]
గరిస ని-రి స ని సారి-గమపమ-గమపమ-గామాగరి	సా - ప మ గ - మ ప ద	ప ద ప సా - గ మా
[illegible]	[illegible]	[illegible]
, , సా , ద ని - స ని స రి - స ని ధ ని	స రి సా , ని ధా	సాదపమాపమ - గామగ - రి॥
[illegible] , రజా - [illegible] - గురు మగ	[illegible] రా అ ర మా	[illegible]
		గ రి స ని రి స
		[illegible]
అ॥ , , ధా , ప మా - గ మ ప మ - గ రి గ గ	మా - గ మ గ మ ప ప	ని స ని - గా [illegible] మా
సా , ర అ - [illegible] - [illegible]	[illegible] - [illegible] - ర అ పు	[illegible]
, , ధా , ప మా - గమపమగమపమ - గరిగ గ	మా - గ మ గ - మ ప ద	ని స ని ద సా - ద ని
సా , ర అ - [illegible]	[illegible] - [illegible] - [illegible] పు	[illegible]
సా - దా , ని సా - గ ప ప ని - స ని ధ ని	స రి సా , - ని దా	సాదప - మాపమ - గామగ రి॥
[illegible] - [illegible] , ర దా - [illegible] - [illegible]	[illegible]	[illegible]
		గ రి ప ని - ర స॥
		[illegible]
చ॥ , , ప దా ప మా - మ గ రి గ మా , ,	, , ప రి గ మా	సా ద ప మ ప - ప మ గా
అ ల కే ల - ముద్దుగు మా , ,	, , [illegible] పు	[illegible]

,, గ మా ప దా - పా ద ప మా స మ గా రి స | నీ - స గా మ పా | పా ద ప మ ప - గ మ పా

తి థి నీ కె - [illegible] | [illegible] | [illegible] 2 2 8 - ము రు మా

గళీయున శోభిల్ల - కనక - భూమణముల - దళితా [illegible] ॥మేరు॥ ([illegible] సాయకుని సేవి)

15-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని 17. మాయామాళవగౌళరాగము-రూపకతాళము ఆ సరిగమపదనిస

రాగలక్షణము.-16-వ కృతిలోనున్నది. శ్రీ తంజావూరు [illegible]గారి కృతి అ సనిధపమగరిస

ప॥ మాయాతీత స్వరూపిణి [illegible] ॥మాయా॥

అ॥ మాయామాళవగౌళ [illegible] ॥మాయా॥

చ॥ కాయజుని జనకి [illegible] ॥మాయా॥

ప॥ సా , , - గా మా , పా ప - [illegible] సా , , - ప ద , పా , ప మ గ రి స ని

మా యా - తీ త [illegible] | [illegible]

సా , , - గా , , మా - పా ప - [illegible] | సా , , - ధ ప | పా - [illegible] స ని

మా యా - [illegible] | [illegible]

సా , , పా - [illegible]

మా యా - [illegible]

పా , - దనిసరి | ప ని పా - ని ధ ప మ - గ [illegible] | [illegible] - ప మ గా |

తీ త - [illegible] |

శ స - ద ని ప స ధ । ని పని ధ ప మ - గ మ - గ రి స ని ॥ సా , రి ॥
[illegible] ॥ మాతాజు ॥

అ॥ పా - పా , ధ - ప ధ ప ధ । మ ప - ప మ గా రి స । స రి గ మ పా । ధ ని సా ని ధ పా
[illegible]

ధ ని ప - ని ధ ప । ధ ని ధ ప మ ప । గ మ ప ధ ప మ । గ మ గ రి సా ॥ సా , రి ॥
[illegible] ॥ మాతాజు ॥

చ॥ సా గ రి స - సా గ రి - సా ని । స రి గ మ - ప మ - గ మ ప ధ ని ప
[illegible]

రి ని ప - ధ ని ప - ధ మ ప గ మ ని । ధ ప - మ ధ ప మ - గ మ గ - రి స ని ॥ సా , రి ॥
[illegible] ॥ మాతాజు ॥

శరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

18. సావేరిరాగము-ఆది. తా. తిశ్ర-గతి

ఆ. స రి మ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

శ్రీ శ్యామశాస్త్రిగారి కృతి

ప॥ శంకరి । శంకరుచంద్రముఖి । అఖిలాండేశ్వరి । శాంభవి । సరసిజభవవందితే । గౌరి । శ్రీ ॥ శంకరి ॥

అ॥ సంకటహారిణీ । రిపువిదారిణి । కళ్యాణి । సదానతఫలదాయకి । మారనాయకి । త్రిజగజ్జనని । ॥ శంకరి ॥

చ॥ శ్యామకృష్ణసోదరి । శ్యామలేసహోదరి । సామగానలోల । బాల । సదాత్రిభంజు । ఏల । ॥ శంకరి ॥

రాగలక్షణము :— ఇది ఉపాంగరాగము ఔడవసంపూర్ణ రాగము. 15-వ మేళకర్త మాయామాళవగౌళ రాగమునందు పుట్టినది. అంతరగాంధార శుద్ధధైవతములు రాగఛాయాస్వరములు. అంతరగాంధార కాకలి నిషాదములు యొక్క శ్రుతి తక్కువగానే పల్కునటుల ఈతఱి ఎక్కువగా ప్రయోగింపవలెనని పెద్దలు ఆరోహణ గతులయందు, సాధారణగాంధార కైశికి నిషాదములనే యుపయోగించుచుండుటల తెలియుచున్నది. 'పదిస' అను ప్రయోగమునందు కాకలినిషాదము, 'పరిమగ' అను ప్రయోగమునందు అంతరగాంధారము పల్కును. ఇతర సమయములందెల్ల కొంచెము తక్కువగానే పల్కును. ఈ విషయము పెద్దల అనుభవమువల్ల తెలుసుకొనవలయును. సరిగస - గారిగరి - సమపధమాగరి - పధనిధపమగరి - మొదలైన ప్రయోగములు రక్తిని కల్గించును. సాయంత్రము 6 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటలవరకు పాడదగినది.

ప॥ ని-ధ స । రి - మా । ప ధ మ । ప ధ ప । ధ స ధా । మ ప ధ । సా ని ద పా । మ ప ద
శ్రీ ం శ । రి - శం । క రు ణ । ం ద్ర ము । ఖి ప ఈ । ప అ ఖి । లాం ० డే ప । క్ష అ రి

సా ప । దా , । గ రి స । ని ద మ । గ రి స । దా ప మ । గా , । రి స ౦॥
శాంభ వి , । స ర సి । జ భ వ । వం ది । తే గౌ రి । రి , । శ్రీ ఇహ॥

స ధి ధా పా । రి మా । పా ద మ పా । , ద స । ధా , । , ప ద । సా ని ద । ప మ పా దా
శ్రీ ం ० శ । రి-శం । క రు ణ ద । ం ద్ర ము । ఖి , । , అ ఖి । లాం డే ప । ప ప క్ష రి

స రి స । దా , । గ రి స । ని ధ మ । గ రి స । ధా ప మ । ప మ గ రీ , । రి స రి ॥ని ధ స॥
శాంభ . వి , । స ర సి । జ భ వ వం ది । తే గౌ రి । రి ఇ హ ఈ , । అం ౦ బ॥శ ం శ॥

అ॥ సా ని । ధ-ప ధ । స ధా । మ ప ధ । రి సా । ద ప ధ । స ని ధ ప ధా । , సా
శ ం క । ట-హా అ । ర జీ । క ఇ పు । వి దా । రి జీ ఇ । క ప ల్గ అ ఇ । , జీ

ధ సా . రి గ స | రి సా | ని ద ప | ద పా | ని ధ మ | ప ధ మ | గ రి స
వ జా | వ రి ధ | ల దా | ముకి-పం | ర వా | ము త్రి | జ గ | అ | జ్జ న ని

సా ని | ధ ప ధ ని | పా ద | మ ప ద | రి సా | స ని ద మ దా | స ని దా సా | , సా
మం గ | ట హా అ అ | రి జ | కు-రి భు | వి దా | రి ఇ ఇ ఇ సీ | క అ అ లా | , జీ

ద సా . రి గ స | రి సా | ని ద ప | ద సా | ని ద మ | ప గా ద ప మ | గ రి స || ని ధ స ||
వ దా | వ గ ఫ | ల దా | ముకి-పూ | గ వా | మాకి- తి | జ అ గ అ అ | జ్జ ని || శం క ||

అ|| సా స | స ని దా ప మ | పా ద | రి స సా | మ ప ద | పా స | స ని గా | ప మ దా
క్యాము | క్యు శ్రీ కృష్ణ అ | పో ఒ | ద అ రి | క్ష అ మ | లే - వ | పూ॰౭౭ | ద అ రీ

పా ద | ప రి గా రీ | సా స | స ని ద ప దా | రి సా | స ని దా మా | పా ద ని ద మ | గ రి గ రి స ధ || ని ధ స ||
పా మ | గ అ అ న | లో ల | శా అ అ అ అ | క దా | త్రి ఇ ఈ ధం | జ ని ఇ ఇ ఇ | ఇ ఇ ం అ అ అ || శంక ||

19 సావేరిరాగము - ఆదితాళము

15-అంగ-కుమ-వ-కువ-కాని

ఆ. స రి మ ప ధ స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] ప్రేలిక రెండకిరములచొప్పున పాడుకొనవలెను.

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప|| పరాశక్తి మనుప - పరాదనాపై - పరాకేలనమ్మ ఓ అంబ ||పరా||

అ|| పురాణి పర్మసంవర్ధని శ్రీ - పురాధీశ్వరి రాజశేఖరి ||పరా||

చ|| వరాహీంద్రరదే - వరాజజలజభ - వరాతుపాదులు - వరాలుకోరగ - వరావతారగ - వరాత్మజేమని - వరార్చితే నమ్ముబో - వరాదా ఓ ||పరా|| (2) విశాలనయనాకర - శాలుగాని - సుసేవజేసిత్రి - దశాధిపాదు - బుశాత్యతుత్యైపర -

గాలసలిరె - యాశాంతిమున లా - దుశాంభిసి ఓ ।పరా॥ (8) నిరపరాదుల - నిరాకరించే - దురాత్మకులనిం - దురాశో

సిడు - గణాదవరత్యా - గరాజనుతశుభ - దరామసోదర ధరాధరమనె ।పరా॥

రాగలక్షణము :— 18 వ కృతియందున్నది.

। లఘువు	० ద్రుతము	౯ ద్రుతము	। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము

ప॥ (1) స స సా స స ప - మప ధ - నిధమ । స స గ రి । సా సనిధా - సారిమప । దపదా - ప ।, - దపమ

, ప రా శ క్తి - ము ను । ప - రా అద । నాల హైఇ । ప రా అ అ - కే ల న అ । మ్మఅ అ - ఓ । ఓ - అ ం బ

(2) ప ద ప రి గ రి - స ని - దాపా - ప మ పా ద - నిదమ । దుప పాదప - మగరీ । పాసనిధా- సారిమప । ధపదా-ప,ధపమ

ప అరాఅ అఅ - శ అ - అ క్తి - మ అ మ । క - గ అ ద । శ అ అఅ - హైఇఈ । పరాఅఅ - కేలనఅ । మ్మాఅ-ఓఓ అంబ

అ॥ ప పా - ధా ధ - స స । స రి గ రి - । స స ని గా - ధా । స ద పా - స ని ద ప ద । ని ద ప ద । ప మ ప ద । ప ద సా॥

పు రా - ణీ ధ - అర్మ । సం ద అ - । ద్ధ ని ష ఈ - శ్రీ । పు ఈ రా - ధి ఇ ఇ శ్వ రి । రా అ అ జ । శే ఎ ఖ రి । ప అ రా॥

చ॥ ద పా ద - పా ధ ప । మాధప - మగరి । సా - సనిధా । ధసారి - మపధా । గా పాధప - పమ । దపధా

క రా ప - రా ధు ల । నిఇరాఅ - అఅక । రిం - చేఎఎ । దురాత్మ- కులనిం । దు రాఅ అ - అక । సిఏ యా

మ పా ద - స స సా । రి గా రి । స స-ని ధ । ప ద సా స - సనిదా - పమ । ధపా ధప । మా - పదా । ప ద సా

గ రా ద - వ ర త్యా । గ రా జ । ను త-శు భ । ద అ రా మ - సోఒఓ - ద రి । ధరా ధఅ । ర - మనే ॥ ప అ రా

(1-2 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనవలెను.)

కురి-అంగ-కుమ-వ-కుధ-కాని

20. గౌళిపంతురాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి

ప॥ తెరతీయగరాద నాలోని తిరుపతి వేంకటరమణ మత్సరమను ॥తెర॥

అ॥ పరమపురుష ధర్మార్థమోక్షముల పారదోలుచున్నది నాలోని ॥తెర॥

చ॥ (1) మత్స్యము ఆకలిగొని గాలముచే - మగ్నమైన రీతియున్నది అచ్చమైన దీప సన్నిధిని మరుగు - గడ్డపడి రీతియున్నది ॥తెర॥ (2) ఇరవొందగ భుజించు సమయమున - ఈగతగులు రీతియున్నది హరిధ్యానము సేయువేళ చిత్తము అంత్యజువాడకు పోయినట్లున్నది ॥తెర॥ (3) వాగురమని తెలియక మృగగణములు - వచ్చి తగులుకొని రీతియున్నది - వేగమే నీమతము ననుసరించిన - త్యాగరాజనుత మదమత్సరమను ॥తెర॥

రాగలక్షణము:— 15-వ మేళకర్త మాయామాళవగౌళజన్యము. ఔడవసంపూర్ణ రాగము. ఆరోహణమందు గాంధార ధైవతములు వర్జ్యములు. శుద్ధమధ్యమము కాకలినిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు - ఎల్లప్పుడు పాడవచ్చును.

[ప్రేలితి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.]

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ , ధ ధ నీ - స స - స రి , తె ర దీ - యగ - ర అ	పా , - స దా అ - వ	, రి స నీ అలోఒనీ
, ధ ధ నీ స స - స రి , తె ర దీ - యగ - ర అ	రి స పా - స ని దఅ అ - న అ	పా రి గ రి స - రి స అ అ అ అలో - ని ఇ

ని - ని ని నిస స - గ రి సా
త - తెర గి ముగ - ర ల ల

స ని - ద నిస సా - రి స ప
అ డ - తిరుప తి - వెంక ట

ఆ . స మ ప ని ప సా - స రి
. . . ము రుము డ - ధ అ

. రి . . స ని దా పా - ప మ
అవా, ర - నా ఓ ఉ - చు అ

ద॥ , పా , మ పా - ప ద ప ప
, సా , గు సా - యని తెలి

, ప స రి స రి - రి స
అ - ర చ్చి లగుచు - రి ఇ

, - మ ని మ పా - ని ప స
ఇ - వి ఎ గ ము - నీ మ తి

, - స రి సా - స ని ద ప మా - గ మ ప ని .
అ - క్ష్యఅ గ - గ అ అ అ ద - మ ఉ గ అ .

రి - పా గ ధ
దా ర అ ర

స ని - స రి స గ సా
ర అ - మ అ. అ మా

సా గ రి - స
రా గ ఈ - ము

ర ని ప ని స ర - ప ని
న్నా అ అ అ ని ఇ - వ అ

. - ప ని ధ పా
ఇ - యూ మ్ము గ

రి స . గ
తి ఇ - మ

స - ప ని గ రి సా
ము - వ అ మ అ వ

స గ స ని - ప మ రి మా

ప ధ ప మ గ రి - గ రి
ఆరా ఒ ఒ ని ఇ - ఇ ఇ

స నిధపమగ - గ రి । స ని -॥పప॥
త్యాగరాజనుతుల - న ఉ । ఉ ఉ -॥తెర

. ప - రి ప సా
ఒక - ముఉ ల

పధ పమ గ రి - గ రి । సని॥ పప
ఆరి లా ఒ ఒఒ - ని ఇ । ఇ ఇ॥ తెర

ప ధ ప మ - గ గ సా
గ ల ల ల - ముఉ యా

సా రి స
నా ప్న తి

స ని ధ ప - ని ప రీ
రి ర ం ం - వి ఎ వ

పధపమగరి - గ రి । స ని ॥ప॥
త్యాగరాజనుత - నె వ । వ వ ॥తెర॥

1, 2 చరణములు చరణము స్వరముతో పాడవలెను

15 వ మేళకర్త

ఉం-అంగి-శుమ-చధ-కాని.

21. వసంతరాగము . ఆదితాళము

ఆ స గ మ ధ ని స

అ. స ని ధ మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

(శ్రీ త్యాగరాజుగారు ఈ కృతిని - లలితరాగమునందు రచియించిరి)

ప॥ ఎట్లు దొరికితివో రామ నేడు ॥ ఎట్లు ॥

అ॥ చుట్టాలగు నీకు స్తోత్రము నేను - పట్టాభిమానము లేకుండగ ॥ ఎట్లు ॥

చ॥ పాదసేవయో పెద్దల యనుగ్రహబలమో, సుకృతమో, నాదఫలమో, త్యాగరాజ కేదార శ్రీ నాథ నీ ॥ఎట్లు॥

రాగలక్షణము .—— ఇది 15 వ - మేళకర్తకు మాయామాళవగౌళ జన్యరాగము. ఇది 17 వ - మేళకర్త సూర్యకాంతి గా జన్యమని కొందఱ మతము. షాడవ రాగము, ఆరోహణయందు సగమధని - అను ఔడవ ప్రయోగ మే విశేషము గనబడుచున్నది. సరిగమ - అని కొందఱ మతము. ఈ రాగమునందు, పంచమము నుపయోగింపవలయునని మఱి కొందఱ మతము. అంతర గాంధార, కాకలీ, నిషాదములు, చతుశ్రుతి ధైవతము - రాగ ఛాయా స్వరములు. ఈ రాగమునకు లక్ష్య ప్రకార ముండవలసిన - శుద్ధ రిషభము, మధ్యమ - అను ప్రయోగము నందు మాత్రము గనబడుచున్నది. గదిరిగ ధైవతముల చతుశ్రుతి ధైవతము లే, మంద్రస్థాయి ధైవతమునకు దిగువ యీ రాగము సంచరింప దగదని తెలియుచున్నది. మూడు వేళలను పాడదగినది.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

ప॥ 1. , , - గమనిదమా - మాగరి గమదమ । గరిసా , , సని । సగమగ , మగగ

ఎట్లుదొ - రి కి తి వో । రా . . . మ . . . । నే . . డు . . .

2. రి స - గమనినిదమ - గమదని సనిధమ । గరిసా , , సగ । మదనిధ మదమగ

ఎట్లు - దొరి . . . కి తి వో । రా . . . మ . . . । నే . . . డు . . .

8. ఁస గమ గమాదా మదనీ-ధనిసా సనిధా నిధమా గమదమ · గా , , ; , సగమా ,
అఅ [illegible] - [illegible] ఇ ఇఇఇ · వో ఒఒఒఒ రాఅఅ ।

గమాదా మదనీ దమాగా మగరీ ‖గరిసా
[illegible] అ మ[illegible] అఅ అ [illegible] ‖[illegible]‖

అ॥ , , - గమదామా - దానీసాసా । , , సా , రి సా । సనిధని సనిధని
మిఱుట్టుల - రగడిను । అఅ[illegible] వసు । నాఅ . . . . దుఊ

దమ - గ మ గ మదమ - దానీసాసా । , , . గ రీ స సా । నిదనిస నిద నిద
ఊఊ - చు[illegible] ట్టులఅ - రగడి కు । అఅ[illegible] వసు । నాఅఅ . . . దుఊ

మగ - స స మా మ గ - మ ద ద మ దా నీ । సా స ని ద ని ద మ । గ మ ధ ని ధ మ గ రి । సా - గమ॥
ఊఊ - ప అ ట్టా భి ష - మాఅ . . న ము । ఊ లే ఎ ఎ సు ం ం । డ అ . . . గ అ అ । అ - ఎఎ॥

చ॥ , , దా మా గా - మా దా నీ దా । , గా మా గా । మా గా గ రి గా
హా అ ద - మ హి మ యు । ఒఒ పె ద్ద ల । గూ అ శి ఇ ఈ

, , మా దా మా - గా రి సా రి । , , సా నీ సా । మా గా మా , ,
[illegible] అ ద - ఖ ల మో ఒ · , , కు ఊ [illegible] । ర అ మో ఒ ఒ

, , గ మా ద మా - ధా ని సా , , । , . గా రీ సా । నీ దా ని సా
[illegible] ద [illegible] - [illegible] మో ఓ · ఒఒ[illegible] గ । రా అ అ ఇ

, , సా . ని . దా మా ధా ని , , . ధ ని ధా సా ,

అ అ న్నీ ఏ ఎ ద . సా ర శ్రీ ఈ । ఇ ఇ గా అ అ ధ ।

గ మ ద ని గ స గ గ । రి గ - గ స

తి అ , , న ఈ , , । ఈ , - . వ

15 వ మేళకర్త — 22. వసంతరాగము - రూపకతాళము

శురి-అంగ-శుమ-చధ-కాని

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స గ మ ధ ని స

అ. స ని ధ మ గ రి స

ఈ కృతిని శ్రీ త్యాగయ్యగారు లలితరాగమందు వ్రాసిరి. వసంతరాగమందు ఇప్పుడు యీ కృతిని పాడుచున్నారు.

ప॥ సీతమ్మ మాయమ్మ - శ్రీరాముడు మాకు తండ్రి ॥ సీత ॥

అ॥ వాతాత్మజ సౌమిత్రి - వైనతేయ రిపుమర్దన ధాత భరతాదులు సో - దరులు మాకు; ఓమనసా ! ॥ సీత ॥

చ॥ పరమేశ వశిష్ఠ పరా - శర నారద, శౌనక, శుక సురపతి గౌతమ లంబో - దర గుహ సనకాదులు ధరనిజ భాగవతాగ్రే - సరు లెవరో వారెల్ల త్యాగరాజునకు - పరమ బాంధవులు; మనసా ! ॥ సీతమ్మ ॥

రాగలక్షణము :— 21-వ కృతిలో నున్నది.

ప॥ , - సారిగమ । గామ - గ మ గ రి - గ రి । స ని - స నిసా - మ గ మ । గమదని - స ని నిద - ద మ గ రి

సీతఅమ్మ । మాఅ - అఅఅఅ - మ్మఅ । అఅ - ఎఇఈ - త అమ్మ । మఅఅఅ - యఅఅఅ - మ్మఅఅఅ

స ని - స ని సా - మగమ । గామద గ - గ మ గ । , - గా - గమదా - ని స । సనినిదదమ - దమామగ - గ రి

అ అ - సి ఇ ఈ - తఅమ్మ । మాఅఅ అ - యఅమ్మ । అ శ్రీ - ర అ అ - ముడు । మఅఅఅఅఅ - త ం ం ం - డ్రిఇ

స ని - సా రి ॥

ఇ ఇ - సీ త ॥

అ॥ , - గమా గా , - మద గా , నిసా - సని రీ సా , , స స - సనిగరిసా , రిసనిద - సనిధమ - గ[illegible]

[illegible]

, - గమ గా , - గమ , గా ని రి సా , స స స - సనిదామా , గమదని - స రి స ని - దమగరి , స ని - సారి ॥

[illegible]

చ॥ , - మమ పా మ - మ , పా మ - గ మా , , - గమా - దని పప , సనినిద - నిదదమ - గమ

[illegible]

, - గమాదని - స ని దా , సనిదని - దమగమ - మ , రి , గమ - ద ని - దమ , గమదని - సనిధమ - గ రి సా

[illegible]

, - గమాగమా , ద ని , ద ని సా రి స , ద ని సా రి రి , , - నిసానిసా - రి స ,

[illegible]

స స స ని దా ని ద , స ని ద - దమగ , గమదనిసస , రి స - స నిదని - దమ - గ రి , గ ని , సారి ॥

[illegible]

రు.పి.అంగ.శుమ.ప.కాని

23. జగన్మోహినిరాగము - రూపకతాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ స గ మ ప ని స
అ స ని ప మ గా రి స

ప॥ [illegible]

అ॥ [illegible]

చ॥ [illegible]

రాగలక్షణము :— 15 వ మేళకర్త [illegible] జన్యము. [illegible] రాగము [illegible] పాడదగినది.

ప॥ (1) [illegible] (2) [illegible]

[illegible]

(3) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

అ॥ [illegible]

[illegible]

చ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౦-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

24. చక్రవాకరాగము - త్రిపుటతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ద ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ ఎటుల బ్రోతువో తెలియ - ఏకాంత రామయ్య ॥ఎ॥

అ॥ కటకట నా చరితము - కనకచేల వినుమయ్య ॥ఎ॥

చ॥ [illegible] - [illegible] - [illegible] - [illegible] [illegible] త్యాగరాజుని దయతో ॥ఎటు॥

రాగలక్షణము :— 16 వ మేళకర్త సర్వస్వరసంపూర్ణ గమక వరీకరక్తిరాగము. శుద్ధఋషభ కైశికి నిషాదములు ముఖ్యమైన జీవ స్వరములు ఎల్లప్పుడును పాడదగినది.

ప॥ ,, స రి గా మా । ప మా ధ ప ధా । ద ని సా స ని ధా పా । ప మ ధ పా మ గ ప మ గ రి । గ రి స ని

,, ఎటు లా బ్రో । తు వో తె లి యా । ఏ ఏ ఏ ఏ అ అం తా । ర అ అ అ అమా య్య అ అ అ । అ అ అ అ

,, - స రి గా మా । ప మా ధ ప ధా । ధ ని సారిసనిస స ని ధాధానిధపా । ప మధపామ । గ ప మ గ రి । గ రి స ని

అ అ ఎటు లా బ్రో । తు వో తె లి యా । ఏ ఏ ఏఏఏఏఏ ఏ క అ అంత అ అ । ర అ అ అ అ మా య్య [illegible]

,, - స రి గామా । పమాధపధా । దనిసరిగరిసని - దని సరిరిస । ని ద ప ద ని స ని ద ప ద ని ద ప మ । [illegible]

అ అ - ఎటులాబ్రో । తువో తెలియా । ఏఏఏఏకఅఅఅం-తఅఅఅఅఅ । ర అ అ అ మ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ య్య అ అ అ [illegible]

,, - సరి గా మా । పమాధపధా । ధ ని స రి గ మ గ రి స ని ధ ని రి స । నిధపసనిధపమా [illegible]

అ అ - ఎటులాబ్రో । తువో తెలియా । ఏ ఏ ఏ ఏ క అ అఅం తి అ అ అ క అ । అఅఅమఇఇఇఇఇ య్య [illegible]

అ॥ ,,, ధధానిధపమ ధా । సాసనిధా సనిగరిసా । ధా, నిసా సనిధా పా । ధా నిధసాధపమా మగరి పమ [illegible] ॥

,,, [illegible] నా । చే [illegible] । కొ, [illegible] కొ । దో ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ రా మా అ అ య్య [illegible] ॥

చ॥ ,, - ప పా పా । మ గ రీ గ మ పా । ని ద ప మ

,, - స ట్టి గా । స్థా [illegible] ఇ ఇ తి । ఇ ఇ ఇ ఇ

,, - ప పా ప ద ని ద మ ప ద ప ప మ రీ గ మ పా । ని ద ప మ గ మ పా ర ద ప మ పా । స రి గా పా

[illegible] - స ట్టి గా [illegible] స్థా [illegible] ఇ తి । [illegible]

[illegible]

౬౦ - అంగ - ప - చధ - క్షని　25. మలయమారుతరాగము-రూపకతాళము　ఆ. స [illegible] ధ [illegible]

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]　అ. స [illegible] రి స

ప॥ మనసా యెటులోర్తునే నా - మనవిని చేకొనవే ఓ ॥మనసా॥

అ॥ దినకరకుల భూషణుని - దీనుడవై భజన జేసి దినము గడుపుమనిన నీవు - వినవదేల గుణవిహీన ॥మనసా॥

చ॥ కలిలో రాజస తామస - గుణములు గలవారి చెలిమి గలిసి మెలసి తిరుగుచు మరి- కాలము గడపక యే-సులభ ముగా గడతేరను - సూచనలను తెలియజేయు వెలయు త్యాగరాజుమాట - వినవదేల గుణవిహీన ॥మనసా॥

రాగలక్షణము :— ఇది 16-వ మేళకర్త చక్రవాకరాగజన్యము. షాడవరాగము షాడ్వమము వర్జ్యము. అంశ గాంధార కైశికీ నిషాదములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. ఉదయము పాడదగినదని కొందఱి మతము. ఎల్లప్పుడు పాడవచ్చునని మరికొందఱి అభిప్రాయము.

ప॥ గా పా – ధ ని సా – ని స ని ద
మ న – స అ ఆ – రొమె...

గా పా – ధ ని సా – , గ రీ
మ న – స అ ఆ – అరొము

గ ప ధ ప – ప ధ ని ధ – ధ ని సా
న అ అ అ – మ అ న అ – వి శ ని

అ॥ , , – గ పా – ద నీ – నీ నీ
డి న – క ర – ధు ల

, , – గ పా – ద నీ – సా రీ
ఇఇ – డి న – క ర – ధు ల

, , – స రీ గ రీ గా , ,
ఇఇ – దిఇను డ [illegible]

రీ రీ – రీ రీ – రి స
డి న – ముగ – డ ఫు

ద ని – స రి సా – , నిధనిసా
[illegible] న అ ద – డిఎఎఎల

సా , , , , – గ ప గ రి స రి
[illegible] ఒ ఒ ఓ – [illegible] నె ఎ

సా , , , , – రి స ని ద పా
[illegible] ఒఒ ఒఒ – [illegible] నే

రి స ని ధ ప గ – ధ ప గ రి స రి ॥ గాపా॥
నె ఎ ఎ ఎ [illegible] – [illegible] వె ఎ ఒ ఒ ॥ మన॥

సా , , , , నీ గా సా , ,
[illegible]

సా , , , , – [illegible]
[illegible]

సా గా [illegible] – , , రి స సా
ధ [illegible] ఎ ఎ [illegible]

సా సా [illegible] – [illegible]
మ ని [illegible]

గ [illegible] రి [illegible] ॥ గాపా॥
[illegible] ॥ మన॥

చ॥ ,, - నిద పా , - గ గ మ దా
  శి రి లో - క ర అ అ

పా - గ గ దా పా - గరిసా
శ - గ ని సా లు - గటు

గ మ ద ని దా - దనినిదపా
గ అ ల ము సీ - ముఎలఅసీ

స రి గా - ; గ పా పా
శి అ అ - ల ము గ డి

దా దా - మ ద పా - ని స ని ద
ద ను - గి లు లు - మ అ అ అ

, రి గ రి గా - రి గ మ గ పా
స అ అ గి దే ఎ సీ ఇ వి

గా గా దా పా - గ రి సా
తి య గు ను - మ అ రి

దా దా - దా ని ద - దా ని ద పా , ,
ప ద - ము ఎ ఎ - ఏ ఎ ఎ ఏ ఎ ఎ

ములకీసులాగా నడిపేగదా - కూరవలదు తెలిసి జూచేము - వెలయు త్యాగరాజా మాట వినవలెను గుణపిహీన. (అనుపల్లవినా)

చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని **26. చిత్తరంజనిరాగము - ఆదితాళము** ఆ. స రి గ మ ప ధ ని

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అ. ని ధ ప మ రి గ రి స

ప॥ నాదతను మనిశం శంకరం - నమామిమే మనసా శిరసా ॥ నాద ॥

అ॥ మోదకర నిగమోత్తమ సామ - వేదసారం వారం వారం ॥ నాద ॥

చ॥ సద్యోజాతాది పంచవక్త్రజ - సరిగమపధనీవరసప్తస్వర - విద్యాలోలం విదళితకాలం - విమలహృదయ త్యాగరాజపాలం ॥నాద॥

రాగలక్షణము :— ఇది 19-వ మేళకర్త ఝంకారధ్వని రాగజన్యము. సంపూర్ణ, వక్ర, నిషాదాంత్యరాగము. శుద్ధ దైవత (కంపితము) శుద్ధ నిషాదమున్నూ రాగచ్ఛాయాస్వరములు. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

[త్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.]

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ , , - రీ , , రీ - గా మా , ప మా	పా , , ప మ [illegible] -	, , గా [illegible] రి రి స
నాఅఅద - తి ను ఉ ము ని	[illegible]	[illegible]
(2) ని స - రీ , , గ రి గా మా , ప మా	పా ద ని ద ప - మా ప మ [illegible]	, [illegible] , గ రి రి స
౦ ౦ - నా అ అ ద అ తె ను ఉ ము ని	[illegible]	[illegible]
(3) ని స - రీ , , గ రి గా మా , ప మా	పా ద ని [illegible]	మా రి [illegible] రి స
౦ ౦ - నాఅఅ ద అ తె ను ఉ ము ని	[illegible]	[illegible]
(4) నిస - రీ , , గ రి గా మా , ప మా	పా ద ని [illegible]	మా [illegible] రి రి స
౦౦ - నాఅఅ ద అ తి ను ఉ ను ని	[illegible]	[illegible]
నిస - రి గ రి , , రీ - గ రి గా ప ను	పా [illegible]	గా , , [illegible] ని స - రి , , రి ॥
౦ ౦ - న అమాఅఅమి- మెవ ఏ ము [illegible]	[illegible]	[illegible] నాఅఅఅద ॥
అ॥ , , - పా , , పా - మ ప మా , , మ [illegible]	మా ప మ [illegible] రి పా	రి [illegible] మా , ,
రా ఓఓద - [illegible] అ [illegible]	[illegible]	[illegible]

, , - పా ని ని దా ని ద పా - మా గ మ మా మ గ రిస	మా గ మ రి గ రి సా	రీ , గ మా గా మా , ,
అఅ - [illegible] - [illegible] అ అ అ రిస	పా [illegible] త్రి అ మా	ప అ అ అ అ మా అ అ
, , - పా , ద ని ని ని ద - పా దా ప ద ని	, , ని ద ద ప పా	, , , , , , , ,
అఅ - [illegible] ఎ ద పా అ అ అ - ర ం ం ం ం	ం ం ం ం ం ం ం	ం ం ం ం ం ం ం ం
, , - పా , ద ని ని ని ద - పా దా ప ద ని	దా ని ద పా మా ప మ రీ	మాపమరీగరిస । ని స - రీ ,, రీ ॥
ం ం - [illegible] ఎ ద పా అ అ అ - ర ం ం ం ం	పా అ అ అ ర ం ం ం	రాఅఅఅర ంంం । ం ం - నాఅఅద॥
అ॥ , , - మా పా , , - మా , , పా , ,	దా ని ద ధ ప మా	మా ప మ మా గ రి రీ
స ద్గో ఓ ఓ - జా అ శా అ అ	వి ప ం ం ం ద	వ అ అ అ త్రి ఐ అ
, , - స రీ గ మా - పా దా ప ద నీ	, , ద ప మా , ,	గా , , గ రి రీ
అఅ - స రీ గ మా - ప ద ని ఇ త	అ ఇ క ద పా అ అ	స్తా అ అ స్వ అ రా
, , - మా పా , , - మ ప ప మ గ రి పా	, , రి గా రి పా	రి గ మ గ మా , ,
అఅ - వి ద్యా అ అ - లా ఓ ఓ ఓ ల ం ం	ం ం వి ద రి రి	క అ అ అ లం ం ం
, , , - గ మ ప దా - దా దా ప ద నీ	, , ద ప ని ద మా	రి గా గ రి రీ । ని స - రీ , , రీ ॥
ం ం ం - వి మ ల హృ - ద య ర్శ అ గా	అ అ క అ అ అ జా	పా అ లం ం ం । ం ం - నాఅఅద

27. భైరవిరాగము - ఆదితాళము

శు.రి-సా.గ-శు.మ-ప-చ.ధ-కై.ని.

దివ్యనామ సంకీర్తనం

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధని ప (చ)

అ: స ని ధ ప మ గ రి స (శు)

ప॥ శ్రీ రఘువర సుగుణాలయ - సరసిజలోచన వినోదనాథ । ॥ శ్రీ ॥

అ॥ తెరాసలేని పరాకుకేటికి - విరాన నను బ్రోవగరాదా వాదా ? ॥ శ్రీ ॥

చ॥ (1) కమలాహితనతి - కమలాహితధర - సుమతి కాలిని సన్ను తున్నించరాదా ? ॥ శ్రీ ॥ (2) కనికరమున నను - గని కరుణను నిధి దనవున ఒక మనవిని బల్కరాదా ? ॥ శ్రీ ॥ (3) అగము మూల అవనిజలోల - నగధర తెలుసుకొ త్యాగరాజ నుత ॥ శ్రీ ॥

రాగలక్షణము :— ఇది. 20-వ మేళకర్త సంపూర్ణరాగము, భాషాంగరాగము, సప్తస్వరములు గమక వరీక రక్తిరాగము, ఆరోహణమందు చతుశ్శ్రుతి రిషభ సాధారణగాంధార శుద్ధమధ్యమ చతుశ్శ్రుతి ధైవత కైశిక నిషాదములున్నా, అవరోహణమందు శుద్ధధైవతమున్నా కొన్ని సమయములందు చతుశ్శ్రుతిధైవతమును రాగచ్ఛాయకై, (సంగమకాలమందు) వినగా ఉదయం ఆరుగంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు పాడదగినది. సాయంకాలమందు పాడదగినదని కొందరి అభిప్రాయము.

శ్రీలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ స ద ని - ని ధ ప ప - మ ప శ్రీ ర ఘు - రఘు వ ర - సు గు	ప మ గా - మ ణా ల ఆ - య	పా - ప మ యా - నా

సా స ని స్ని - ద ప - మ ప

శ్రీ ర ఘువ - ర ౦ - సు గు

సా - స ని సా రి స - ని ద పా - మ ప ద ప

శ్రీ - ర ఘువరగుణ - గుణ ర రా - సుగుణ గుణ

స స ని స - రి గ రి - స రి సి , - దపా - మపదప

శ్రీ ఇ ఇ ఇ - గుణ ఇ ఇ - ౦ అప్రమే - వరా - సుగుణగుణ

స ని సా - ప ద మ ప - ప మ గా - రి స

స అ రా - మ ఇ ఇ అ - గ్రా ౕ ౕ - తస

అ|| ప ద సి ద పా - ని ద ప మ

శ అ రా శ శ - ని ఇ ఇ ఇ

ప ద రి స ని ద - పా - ని ద ప మ

శ అ ర అ అ శ - తే - ౦ ఇ ఇ ఇ

స రి గ రి - రి స ౦ ధ - ప ద ని స - నిదపమ

శ అ ర అ - అ అ శ అ - తె ఏ ఏ ఏ - ౦ఇఇఇ

ద ని సా రి - రి గ రి సా

౦ ఇ రా న - న అను క్రో

ప దా మ గ గా - మ

అ అ అ అ అ - అ

ప మ గ మా గ - మ

అ అ అ అ అ - అ

ప మ గ మా గ - మ

అ అ అ అ అ - అ

ని స గ గ రి - గ మ ప

౦ ఇరొ౦ష ఇ - ద అ అ

ప ప సి ద

ర అరా కు

ప ధ రి ధ

ర అ రాకు

పా స ని ని ధ

స గ అ అ కు

ప స - ప ధ ని స

ద గ - ర అ అ అ

పా - ప ద ప గ

యా - ర అ గు అ

పా - ని ధ ప మ

యా - ర అ మ అ

పా - మ ప ధ ని

యా - గ అ అ అ

మ ప ధ సి - ధ ప మ ||పదని||

న అ అ అ - ధ అ అ || శ్రీఇఇ ||

రి స స

తే టి ||

పా , ని - స రి గ రి

తే ఎ ఎ - టి ఇ ఇ ఇ

రి స స

తే టి ||

రి గ రి స ని ధ - ప మ|| పధని ||

న అ అ అ-ద అ ద అ || శ్రీఇఇ ||

స॥ , మ పా ద పి - ప ని ద ని పా	, - ని సా రి పా	పా రి ప ని - ద ప
, అ ఆ గ ను - మురఊ ఊ లా	, - అ వా ని	లో ఓ ఓ ఓ - ఓ ల
. ని సా రి సా . ప ని రి ప - ని ద పా	ప ద ని - ధ ప	మపధప - ని ధ ప మ ॥పదని॥
అ - ఇ పి గ మి - రెపే ల ఉ - ను ఉ లా	త్యాల అ - గ ర	జఅఅఅ - న ఉ ఠ అ ॥ శ్రీవఠ॥

1, 2 చరణములు చరణముకలె పాడుకొనవలెను.

చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

28. భైరవిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

రాగలక్షణము - ౨౦ వ శృతియందున్నది.

[శ్రీ పల్లవి గోపాలయ్యర్‌గారి కృతి]

ప॥ ఇక సనూ ప్రోవకున్న నిను విడువను గావు రక్షా ముగాను ఒక్కొద మనోహరమా ॥ఇక॥

అ॥ ఒకనాటికై నన్ను వేమింపి గూచిసన్ నగమచేయుట నీకు న్యాయమా బాల ॥ఇక॥

చ॥ భవసాగరమందు మునిగి వేదవల శక్తి భువనమందు తిరిగి ప్రబలిన తెలిసితి - నాయేమ గాతోచగ యీ ధరలోన

గర్భలగా వేడితి శ్రీ కేశవయన ॥ఇక॥

ప్రేలికి 4 అక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ , , , - గ ధి గ రి - గ రి గ మ పా - నా , ని	సా , - సరిసనిధా పా -	మపమ ధపమ గా - రీ , గ పా 1
, , , - ఇ క సనూ - ప్రోఓఓ ఓ వా - కూ , ఉ	న్నా , - నీఇనుఉవిడూ -	న అఅ అఅఅ అ - మా , ఉఊ

మగరిగ రి - సరిగరి - రిగరిగమపా - మ ప ద ని సా
[illegible] స మా - బ్రొ ఒ౭ ఐఆ - కు ం ం ం న్నా
రిగగరిగద్ధి - గరిగద్ధి గారీ - రిగమప - పమగరి - మపదప - మపదని
[illegible] మా - బ్రొ ౭౭ - [illegible]
- [illegible]

సా , - రి న్థి సా గా , గ రి స - రీ మపధపపమగా
మా , - నిక్కొవగా గా , [illegible] - బల్ కొఎఎఎఎఎ
మగ రి - గ న్థి సా - గా , గ రిస - రీమపదపపమగా
ర అఅ - నిక్కొమూ - గా , నుఉడు - బల్ కొఎఎఎఎఎ

అ॥ , , , - మపసాని సా - రి రీ పరిసా ప - ద
, , , - [illegible] వా - కొ ఏ ఏఏఏ ఏ - న
సా , - ని గ రి సా - రి రీ ప ని దా - ప ద మా
[illegible] - [illegible] - [illegible] - రి [illegible]

,, - ధ ని సా రి స ని ధపా
,, - ని ఇన్నూ ఉ ఉఉ నిదూ
సా , - ప ని ధ పా
ఆ , - ని మ ని దూ

రీ ,, - ప మ పా
దా ,, - మ ఆ ఆ
డిటొ
డిటొ

మా - పా , ధ ని ధా
నూ - ఎ , ఎ ఏం చీ
,, - ధ ని ప రి ప ని ధాపా
,, - న్యఅ అ అ అ అ ఆ యా

మపధపపమగా . రి . గ పా 2
[illegible] ఆ ఆ - నూ . ఉ [illegible]
మపధపపమగా రీ , - రి 3
[illegible] ఆ మూ , - ర

గా . ని సా ప ని ధ ప
ఆ , ఆ ఆ సా ౭ [illegible]
ధ ని ప రి గ మ గ రి - ప రి గ రి -
మ ఆ ఆ ఆనొ ౭ ౭౭ - నా ఆఅఅ -
ప రి ప - ని॥ ధ ప మ గ రి స ॥పల్లి॥
ఆ ఆఆ ఆ॥ ర ఆ మ ఆ ఆ ఆ ॥ఇల్లి॥

ధా , ని సా ని సా
యూ , ఉ ఊఊ చీ
మపమ ధపమగా రీ - రీ . గ।
మఅఅ అఅఅ ఆ ఆ - రా , ఆ।
ప మ గ రి స ని ॥పల్లి॥
మ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ॥ఇల్లి॥

చ॥ , , - పదపా ,, - పా పాదప మా మాప ద ని స	నీ , - ప ధ మ పా	, , , - నీ ధ ధ ప
, , - భరసా ,, - గా రాఅఅ అ - మంమురురురు	డో, - ము ని ఇ గి	, , , - వేద న అ
పదమ - పదపమా - మపదపపమగా - రీగరి - రిస	స్రీ సా , రి మా	పా - సా స ని ధా రి
జేఇక్క్- భువనమం-గురురురురురుడూ - నేఎఎ- లిఇ	రీ గి , ట్రి తీ	నా - జెం ది ఇ ఈ తి
సా , - సాపసా స ని స రీ - సనిద పాదని దపాద	మా - పా , ధ నీ ధా	ధ ని స ని రీ సా
నా , - ఎ వ గా-రో౽ ఒక్ - ఎఅఅ - గాఅఅ అఅఅ	అ - ఈ , ఇ ఈ ఈ	ద అ ర అలో౽నా

సా ని - నిగరీసా - సాని -సనిరిసనిదాపా। ,, మ ప ధ ని సా । ని ధ పా - మా పా - మపధప । మ ప మ గ రి స ॥ సరి॥

నా అ - నెంలగా - నే ఎ - ఎఎఎ-డిఇఈతా,, శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఈ । శ్రీ ఎ పా - గా అ - అఅఅఅ । యా అ న అ అ అ ॥ ఇశ॥

చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

20-వ మేళకర్త. నటభైరవిజన్యము

29. భైరవిరాగము-రూపకతాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స (చ)

అ. స ని ధ ప మ గ రి స (శు)

ప॥ ఉపచారము జేసేవా - రున్నారని మరువకురా ॥ఉప॥

అ॥ కృప కాకలేనని నేనే - కీర్తిని బల్కుచు నుండగ ॥ఉప॥

చ॥ వాకిట నీ పదిలముగా - వాతాత్మజు డున్నాడని - శ్రీకరులగు సీతమ్మలు - తెరియున్నారని యేకాంతమున జానకి
యేర్పడియున్నదని శ్రీకాంత పరుల్లను శ్రీ త్యాగరాజార్చిత ॥ఉప॥

రాగలక్షణము :— 27-వ కృతియం దున్నది.

ఆ॥ , గ మ గా రి స ॥ సీ - స రి గా రీ ॥ , - గ మ పా ద ప ॥ మ గ మా - ధ ప - మ గ రీ
, ఊ ప గా ర ము ॥ జే - సి ఏ వే గా ॥ , - రు ఉ న్నా ర ని ॥ మ అ రు - న కు - వి అ అ

స రి - డిట్టో ॥ డిట్టో స రి గా - రి గ మ ప - ధ ప ॥ మ గ మా - ధ ప ప మ - గ రి
అ అ - డిట్టో ॥ డిట్టో రు ఉ ఊ - న్న అ అ అ - ర ని ॥ మ అ నా - న అ కు ఉ - ర అ

స రి - డిట్టో ॥ డిట్టో రి గ మ ప - ధ ని స రి - స ని ధ ప ॥ స ని ధ ప మా - ప మ గ రి స ని ॥ స రి - గ మ॥
అ అ - డిట్టో ॥ డిట్టో గ ఉ ఉ ఉ - న్న అ అ అ - ర అ ని ఇ ॥ మ అ రు ఉ ర - కు ఉ ర అఅఅ ॥ అ అ - ఉ మ॥

అ॥ నినిధాపస ॥ సని - దపమా - పధనిస ॥ రీ గ రి - స ని ధ ప - స ని ని ద ॥ ద ప ప మ - ప మ గా రీ - స ని ॥ స రి - గ మ॥
శృంగారలహరి - సి ఏ ఏ - ర ఇ ఇ ఇ ॥ ఇ ఇ - శ్రీ ఇ ని ఇ - బ అ అ అ ॥ స్తుతించు - మ ం ం డ - గ అ ॥ అఅ - ఉ మ॥

చ॥ ని ధ ప ధ నీ ॥ ధ ని పా ని ధ ప మ ॥ మా పా ధ ప ॥ ధ ని స ని ధా ప ప॥
నా ఆ కీ ట జే ప అ ది ల ము గ అ ॥ వా తొ గ్ల గా ॥ ఉ ఉ ఉ ఉ న్నా ద ని

, మ పా ద నీ - స రి నీ ॥ స ని ధ ప - ప మ గా గీ పా ॥ స ని ధ ని పా - రీ గ మ పా ॥ మ గ - ప మ గా - రీ
, శ్రీ ఈ శ రు - ల అ గు ॥ ని ఇ ఇ ఇ - శ అ అ మ్ముల ॥ జే ఏ ఏ ఏ రి - యూ ఉ ఉ ఊ ॥ న్న అ - ర అ అ - వి

, ని నీ - ని ని ॥ ధ ని పా - నీ దా ప ద పా ॥ , మ మ మ - ప ద ॥ నీ స ని దా పా
, ఏకాం ం త ॥ ము ఉ న - జా అ న అ ॥ ॥ ఇరుగ్గ డి - యుఊ ॥ న్నా అ అ ద ని

, ధ ని సా , రి గ రి ॥ ని స రీ - రి స నీ ధ ప ॥ ప ద నీ సా - రి స ని ధ పా ॥ మ ప ధ ప - ని ధ ప మ-గ రి స ని ॥ సరి ॥ గమ ॥
, శ్రీ ఇ శా , ం త అ ॥ వ అ రు - లె ఏ ఏ ల్ల ను ॥ శ్రీ ఇ ఈ ఈ - న్యా అ అ అ గా ॥ ర అ అ అ - జ అ అ అ-ధృ ఇ శ అ ॥ అఅ ॥ ఉ మ॥

30. భైరవిరాగము - ఆదితాళము

హరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

ఆ. సరిగమపధనిస

అ. సనిధపమగరిస

రాగలక్షణము :— 27-వ కృతియందున్నది.

[శ్రీ పట్టం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతి]

ప॥ నీ పాదములె గతియని నమ్మితి - నీరజాక్షి పరాశక్తి ॥ నీపా ॥

అ॥ శ్రీ పంచనదీశ్వరుని రాణి - శ్రితజనపాలిని ధర్మసంవర్ధని ॥ నీపా ॥

చ॥ (1) కామిత ఫలదాయకి కామాక్షి కామదహనుని మనోహరి శంకరి ఓ మహాకాళి
సనాతని ఓంకారి సదని భవాని సామజ వరగమని శుకభాషిణి సకలలోక జనని
పాపదహని పామరజనుల మదవిభంజని పరాత్పరి పావని శంకరి ॥ నీపా ॥

(2) ఈ కడు లోకములను నీవాధారమైన దైవంబని నేనిను కోరి కొలచితిని. నా మనవిగల విచారములను తీర్చుము తల్లీ పాపాకోటిమును దుఃఖసమూహ మపార ఘోరకలుషాకరమగు సంసార కాననమున తిరిగి మిగుల దాయమౌనాయా నా మనవు వినవని ॥నీపా॥ (3) నాదు చిన్న పలుకులను విని దయ్యాదరించ వలెనెల్లను తీర్పరాదా నేను నీ బిడ్డను కాదా - యిది నీకరుదా నాద వినోదిని మానిని శూలిని - నాగవేణి సుకుమారి కువాణీని - ఆది వెంకటేశ్వరుని సహోదరి అఖిలాండేశ్వరి త్రిపురసుందరి । నీపా ॥

ప్రతిలికి స్వరాక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
ప॥ , , - రీ సా , , - ధ ని రి స - ని ద ప ధ ।	ని ధ ని ద - ధ మ పా ।	, , , , - ద మ ప ధ
, , - నీ పా , , - ద ము ముల - లె ౨ ౨ ౨ ।	గ తి య ని - న మ్మి ।	, , , , - తి న మ్మి తి

గ ద - ని స స స సా ,, - స ని స స - ని ద ప ద , ని ద ని స - ద మ పా , గ మ పా - మ మ ప ధ

[illegible]

ని ప - రి మ గ రి సా ,, - ధ ని స స - ద ప ధ ని , స ని ప - ని స - మ ధ ప , గ మ పా - మ మ గా రి స

[illegible]

ని ప - రి సా - ని ధ ప ని ప - [illegible] - మ ద ప ధ మ గ మ పా , ప మ గా రి ,, రి స

[illegible]

డిటో డిటో | ని గ మ ప ధ ని స రి - స ని ధ ప మ గ ప మ | గా రి ,, రి స , ని స - రి సా ,,

డిటో డిటో | [illegible]

సా ,, - ధ ప ధ మ పా - ప మ - గ రి గ మ | పా సా , ద ని - ని ద ధా | , ధ ని స రి స ని - సా సా

[illegible]

పా , - ధ ప ద మ పా - ప మ - గ రి గ మ | పా సా , ద ని - ని ద ధా | , ధ ని స రి స ని - సా రి

[illegible]

గ గ రి - సా రి - ని రి స ని - ధ ప ధ ని | పా ,, - ,,,, | స ని ధ ప మ గ రి స - రి గ మ ప ధ ని స రి

[illegible]

డిటో డిటో | సా ,, - స ని ధ ప | మా , ప గ రి - ప మ ప ధ | ని స - రి సా |

డిటో డిటో | [illegible]

చ॥ మా గ గ - రి రి గ గ రి స - మా గ గ రి స । గ రి స - ని ధ ని ని స । రి గ మ ప - ప మ గ రి
కా మి త - ఫలదాయకి - కా మ అ రి ఇ । క అ మ - దహా ను ని మ । నొ ఓ హా రి - శ ం క రి

గ రి గ - మ ప మ - పా , ద ప - ధ ప మ - గ మ పా । మ ప మ గ - గ రి స రి । గ - మ ప గా - రీ ,,
ఓ ఓ రు - హా అ అ - కా , అ ళి - స అ స - అ రి వి । ఓ ం ం క - అ రి స ద । ని - ధ అ వా - నీ శ

పా మ గ రి స - రి గ మా - గ రి - మ గ రి స । ని స రి - గ మ ప - ప ద । ధ పా మ - ప మ ప - ధ ని స
సా మ జ వ ర - గ మ ని - శుక - భ అ షి ణి । స క ల - లోకై , క - న వ । నీ ఈ ఇ - ప అ ప - ద హా ని

ధ ప ధ - నీ - స రి గ రి - గ రి స స రి - ని ద - ని స । స గ రీ , రి సా - సా । ని ధపా - పా , మపద । నిస - ॥శ్రీసా॥
ప అ మ - రా - అ అ కు ర - మద వి ధ ం - ం ం - జ ని । ప అరా , త్ప సి - పా । ర అ సి - శ ం క అ । రి ఇ - ॥నీసా॥

2-8 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనవలెను.

చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని. 31. ఆనందభైరవిరాగము - మిశ్రచాపుతాళము ఆ సగరిగమపదపనిస
అవరో-చ-ధ-పలుకును [శ్రీ శ్యామశాస్త్రులవారి కృతి] అ. సనిధపమగరిస

ప॥ మరివేరె దిక్కెవరమ్మ అంబ - మహిలో నన్ను బ్రోచుటకు ॥మరి॥

అ॥ శరణాగతరక్షకి నీవని - నిన్ను సదా నెర నమ్మితినమ్మ నీ నాకే. ॥మరి॥

చ॥ శుకశ్యామలా - ఘనశ్యామ కృష్ణుని - సోదరి కౌమారి - ఆకళంకశశిధరి - బింబాధరి - అపాంగకృపానిధి నీవే
రక్షించు ॥మరి॥

రాగలక్షణము :— ఇది 20 వ మే. నఠభైరవి జన్యము. భాషాంగరాగము. షాడవ, సం. సంపూర్ణరాగము. సాధారణ గాంధార, కైశికి నిషాదములు రాగఛ్ఛాయా స్వరములు. ఈ రాగమందు కైశికి నిషాదము ప్రాముఖ్యముగ నున్నది. పనిధని - పధనిప అను ప్రయోగములు వాడుకయందున్నవి మరియు కొన్ని చోట్ల షాడవగనిపించును. అంతర గాంధార, చతుశ్రుతి ధైవత - కాకలి నిషాదములు అన్యస్వరములుగా వచ్చును.

పని సా సా ,, - మపనిపాని నిపమాపమా - గమాపామా - పమగరిగామా (1)

మరి కేఎఎ - కేఎఎఏఎఎఎఏ నీ - శ్రీ గ రం - మ్యళాఖాళాంబ

ని సా ని రి - రి స ని ద దా ని ద ధ ప, ప - గ మా పా మా - మాపమ గ రి గా మా (2)

మర కేఏ - రఎఎఎ ఏ ఎఎ ఎఎఏ రి - శ్రీ న రం - మ్యళాఖాళాం బ

ని సా గా, రి సా స ని - రిసనిద దా పా ధపామ - గా, మా, మపద పపమమా - మాపమగరిగామా (3)

మరి కేఎఎఏఎఎ - గఎఎఎఏ ఏ రి తోట - శ్రీ ఎర అర ంంంంంం - మ్యళాఖాళాళాం

నిసా గరిరిమ గరిసా - సారిస నిదధా పా దపామ - గా, మా, గమపమ మపధప - పమగారీ సరి పమా (4)

మరి కేఎఎఎ ఎఎఏ - రఎఎ ఎఎ ఏ ఏ వ తోట - శ్రీ ఎరఅ గ ంంం ంంంం - మ్యళాఖాళ ఖాళాళాళ

సా, రి సరి సా ,,- సాగరిని సాగాగరిరీ - గారిగామా - నిపా గమాగ పా॥

మఆహా ఇఇ లోఓఓ-ఓఓఓఓవఅన్న తాతా శ్రీచుటక - మరి కా ఏ ఎ ఏ॥

అ॥ స సా సా , , - స రి రి స ని , , సా - ప దా గ రి సా-సా రి స ని ధ ని పా

శ ర ణా అఅ - గ అర అ అఅఅ ర - ణు । మఅ ని - ని ఇ ఇఇ ఇ తామ్మా

పా , సా , , - ని దా పా దపామ - x మా పా పా - ప మ x రి గా x మ -
స అ దా త - ని ను సం ం ం ం - మ్మి తి న మ్మి - మీా ఇ ఇ ఇ నా కీ ఇ -

చి॥ పా ,, ధ ప మ - x ప మ x మ x రి - గా మ ప x మ ద - ప మ x రి స x మ
పా ద ద యుగ - ముమ ది ని ద ల చి - కొ ర తి వి ను ము - మ ద x జ x ము న

ప మ x మ x రి x - రి ని స ని x రి ని - ధ ప స x x మ మ - ప ప మ x x మా
ప యి ల యి తెంపగ - నెవరి మొసగున - తి తి ము ని ను ము ది - మ యి ఉ ర కి నే

ని ప ప ద ప ని ద - ప మ ద ప ద మ ప - x మ ప మ x రి ధ - స x రి x మ పా
ము ద ర ర ధ్రు స తి - ని యి హృదయములో - x తి యా ని గి ల చి - ను తి స కి పి తే

ద ప స ని స x రి - మ x రి స రి స ని - రి సా ని ద ధ ప - , మ x రి గా మా ॥నిపా॥
మూదముతో ఘలము - స గు ట కుధ రలో - వ తా వ ర కుసూ ఉహా ల ని వే గ ॥ మరి ॥

చ॥ స పా దా , , - మ గ ప మ x రి గా ,, - x మా పా మా - ప మ x రి రి x రి సా -
ఉ రి గ్యా అఅ - ము అ అ అ అ అ లా అ - ఘు న గ్యా మా - శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఈ ప్షూ ని -

పా , x రి స - ప మ x రి గా మా - { అకళం - కకళా - ధరిచిం - గాధగ- } అనుపల్లవి వలె పాడవలెను.
పా ఓ ద అ రి - గా ఉ ఉ ఉ మా రి - { అ పా - రకృపా-నిధినీ- రక్షింప ॥మరి॥ }

చం-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని 32. ఆనందభైరవిరాగము - ఆదితాళము ఆ. సగరిగమపధపనిస
అ. సనిదపమగరిస

రాగలక్షణము :- 81 వ కృతియందున్నది. [శ్రీ సూత్రభూతమయ్యగారి కృతి]

చ॥ పిలచిన పల్లక నన్ను బ్రోచుట-కేనుమ్మా శంకరీ ॥పిమ॥ అ॥ [illegible] ॥[illegible]॥

చ॥ తల్లిదండ్రి గురుదైవము నీవని - నమ్మినప్పుడు నీ పాదభక్తియు [illegible] శ్రీ [illegible]

సుందరి ॥పిమ॥

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము	
చ॥ ప మ పా ద ప గా	ధ మ ప మ - గ మ ప ధ	[illegible]	1
ని ఇ ఈ మ ది చా	ల్ల అ గ అ - న అన్నా ఉ	[illegible]	
ప మ పా - దా పా ద ప ప మ గా	ధ ప ప మ - గ మ ప ద	[illegible]	2
ని ఇ ఈ - మా దీ - చ అ అ అ అ	ల్ల గ అ అ - న అ న్నా ఉ	[illegible]	
ప మ పా - పా సా - సా రి ప ని ద	ధ ప ప మ - గ మ పా ధ ప	[illegible]	3
ని ఇ ఈ - మా దీ - చా అ అ అ అ	ల్ల అ గ అ - న అన్నా ఉఉ	[illegible]	
ప మ పా - సా స ని - సా గ రి	గ మ ప మ - గ మ పా ధ ప	[illegible]	
ని ఇ ఈ - మా ది ఇ - చా అ అ	ల్ల అ గ అ - న అన్నా ఉఉ	డిటా	
ప మ పా - పా సా స రి గ రి ని స రి స	ని ధ ప మ - గ మ సా ధ ప	డిటా	
ని ఇ ఈ - మా దీ చ అ అ అ అ అ అ అ అ	ల్ల అ గ అ - న అన్నా ఉఉ	డిటా	

పమగరిసా - రిసరిసధీ,
శ ఎ ఎ ఎ ఏ - మం ం ం ం మ్యా
అ॥ పాప - సాస స స
సో మ - శే ఖ రు ని
దపపమగగమా - పాపపస
సుఉగం ం ం ధీ - రుం త లం
చ॥ పదపసా సపస - నిదపమగరిసధి
పదనిపాదమప - గమగదపమగరి
నిసమగరిగమపమగమగరిగమ
సగరిగాంమగమగ రిస - గరిసనిద
చ॥ పాపనిపనిపపాదపమా
త ల్లిదం ం ం ం డ్రిగుఉరూ
పమగరిసారిసరిసధి
ఎ ఎ ఎ ఎ ఏ ల్లఅప్పుడునీ
పానిపమా - పససససస
యూఉఉల్లా - ముఉననిను
పాదనిదనిపాపమగామా - గమపమ
కీ ం ం ం ం ం ం కఅఅరీ - (శ్రిఇఇఇ

రిసపమ - ధపపమ
శ ం ం ం - ం ం క అ
నిసరిసనిధపా
ర అ అ అ అ అ ణి
నిధపా - ధపపమ
ం ం బా - ము ఉ అ అ
పా, మగరిగమ
[illegible]
గమప పానిసని
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

గరిగగమా ,, ॥పమ॥
అ అ అ అ రీ ,, ॥నిఇ॥
పనిధప - మగమా
శ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ నా
గరి - సగమా మా ॥ పమ
అ అ - యం ం మ్యా ॥ ని ఇ
పధమపగరిగమ
గరిగగమా ,,
రిసరిస నీ ,,
[illegible] ॥నిఇ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥పమ॥
[illegible] ॥నిఇ॥

33. ఆనందభైరవిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. సగరిగమపధపనిస
అ. సనిధపమగరిస

ధరి-[illegible].ఉమ.వ.ఉధ.శైని
రాగలక్షణం :—31 వ కృతిలో నున్నది.

[శ్రీ శ్యామశాస్త్రులవారి కృతి]

ప॥ ఓ జగదాంబా నన్ను అంబ, నీవు జననీ బ్రోవు ॥ఓ జగ॥

అ॥ ఈ జగతి కీర్తి వెలసిన జనులకు, ముని తేజమున రాజవినుత రమా రాజముఖి, సరోజనయన, సుగుణ, రాజరాజిత కామాక్షీ! ॥ఓ జగ॥

చ॥ కన్నతల్లి నాదుచింత ఇంత కన్న వేరే కలుగక తెలుసా, నిన్నే నే నమ్మియున్న వాడగద - నన్నొకని బ్రోచుట కరుదా, అన్ని భువనంబుల గాచేవు శ్రీకన్యాకుమారి అన్నపూర్ణేశ్వరిదా, విన్నపంబు విన్నవించి సన్నిధి, విపన్నభయ విమోచన శౌరేయ ॥ఓ జగ॥

(2) జాలమేల శైలబాల శోకజాల - ములను జనని నీవు విడా, పాలనార్థముగ వేగ శైవముల - లోలమతిన్ను నమ్మితినా, నీలనుత, శీలము నే నెచ్చట శైవగాన, గాన-లోల హృదయే, నీలకంఠురాణి నిన్ను నమ్మితి, నిజంబుగ బలుక యిది దయచేసి ॥ఓ జగ॥

(3) ఎంతలాకు వ్రాసి - దేమి పూర్వసం, చితములు కలిపితినో - కంచికామాక్షీ నేను నిన్ను పాదగాంచితిని, శరణు శరణు నీ, వింతైన వ్యగం చలగతి నా దాస - ముంచవమ్మ శ్యామకృష్ణ వినుతా, మంచి కీర్తిమించినట్టి దేవి, మదించి మ దపరాధ ములు సహించి ॥ ఓ జగ ॥

(చిట్టస్వరము పాడి పల్లవి పాడునది)

। లఘువు ౦ ద్రుతము ౦ ద్రుతము

ప॥ పా , ని - పా పా-పా ద ప పా మా , , గ మ । పా , , - మ ప మా । ప మ గా , మ గా , - గా మ (1)

ఓ ఓ ఓ - ఓ ఓ - ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ జ గ । దాం ౦ ౦ - బ అ అ । న అ అ అ అ న్నూ ఉ - అ ౦ బ

ప ద ధ ప పా - ప ని ని - ని ద ద-పా , ద పా , మ గ మ । పా , , - మ ప మా । ప మ గా , మ గా , - గా మ (2)

ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ - ఓ ఓ ఓ - ఓ ఓ ఓ-ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ జ గ । దా ౦ ౦ ౦ బ అ అ । న అ అ అ అ న్నూ ఉ-అ ౦ బ

(అ)

ప ధ ప ప పా – ని స రీ స రి – ని స రి స ని ధ – పా గ మ । పా , , మ ప మా । ప మ గా , మ గా గా – గ మ
ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ – ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ – ఓ ఓఓ ఓ ఓ ఓ – ఓ – జ గ । ద ౦ ౦ ౦ – బ అ అ । న అ అ అ అ న్నూ ఈ – అంబ
ప మ గ రి పా , , – పా , రి గా , రి – పా రి స । నీ , – నీ పా – స ప । మా , ద ప మ గా – గా మ ॥పా,॥
ని ఇ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ – ఈ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ – ఈ వు ఉ । ఊ ఉ – జ వా – ము ఉ । ఊ ఉ న అ అ అ – బ్రోవు ॥ ఓఓ ॥

అ॥ పా , – స గ రి – ని స పా – మ గ మ గ – గ రి । పా , ద ప మ – మా । ప మ ప మ – గా , ,
ఈ ఇ – జ గ తి – గ తి ద్యై – జ ను ల కు – మ రి । తే ఎ జ ము న – రా । జ వి ను త – యోఓఓ
పా ద ప ప – మ గ రి – స సా స – మ గ రి – స స స । సా , ధా ని – పా । , ప మ – గ రి గా మ
రా అ అ అ – జ ము ఖి – స రో జ – న య న – సు గు ణ । రా అ జ అ – రా । అ జి త – క అ మా క్షి

చ॥ ప మ గ రి స ని – స మ గ రి – స ని – స గ రి ని । స గ రి గా మ – ప ద ప మ – గ మ – పా , ,
వ ర వీ త గి రి – ని ల యు ని – ప్రీ తు – ప్రణయిని । ప ర అ శ క్తి – మ న । వ ని – వి ను – మా అ
ధ ప మా గ రి – గ మ పా , మా , గ రి స సా । , ని ద ప – పా , మ । గ రి సా , – స గ మ ॥సా,॥
మ రి యా ద లె – ద గ నీ ఇ దు ఉ (న్న) సు ఇ ఙ్ఞా । ఓ రి ని ను – తి ౦ ౦ చ । గ వ ౦ ౦ ౦ – బా ౦ గ ॥ఓఓ॥

చ॥ సా స – పా ప – ప ద ప – మ ప మ – గ రి గ మ । మా , , , , – గ రి । గ మ ప మ – గ రి సా
కొ న్న – త ల్లి – న అ దు – చి ౦ త – ఇ ౦ త అ । క అ [illegible] । [illegible] ప గ – త గు నా
నీ ని – పా గా రి – గ మ ప – మ ప మ – గ మ । మా , , , మ గ రి । గ మ ప మ – గ రి సా
నిన్నా – నే న మ్మి – యు ఉన్న – వ అ డ – గ ద । నా అ [illegible] । [illegible] టు – క [illegible]
పా మ గ రి సా గ రి గా రీ సా – స । గా రి – గ మ ప – గ మ । [illegible] – మ గ మా
అ ఖి ల భు వ నం బు ల గా చే వు – ప్ర । [illegible] న్న – ము ఉ క్తి – అ అ । [illegible] – [illegible] – వ ర దా

పా మ నీ స - రీ మ గా రీ - పా ని స । ప సా స - స ని ని స పా । , - ప మ గ రి గా మ ॥పా,॥
నిన్న పంటు - నిన్న నింది - సన్నిధి । నిపన్న - భ అ న ని పా । ఓ - ఉన నో ఉ రే యా ॥ఓ॥

(2 వ చరణమును, చరణమువలె పాడుకొనవలెను)

వర-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని   34. జయంతశ్రీరాగము - ఆదితాళము   ఆ. సగమధనిస
అ. సనిధమపమగస

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ మరుగేలరా ? ఓ రాఘవ ! ॥మరు॥

అ॥ మరుగేల ? చరాచరరూప ! పరాత్పర ! సూర్య సుధాకరలోచన ! ॥మరు॥

చ॥ అన్ని నీవనుచు నంతరంగమున తిన్నగ వెదకి - తెలుసుకొంటినయ్యా; నిన్నెగాని - మదిని నెన్నజాల - నొరుల, నన్ను బ్రోవుమయ్యా, త్యా - గరాజనుత ! ॥మరు॥

రాగలక్షణము :— 20 వ మేళకర్తయగు నఠభైరవి రాగజన్యము ఔడవషాడవ వక్రరాగము, ఋషభవర్జ్యము సాధారణ గాంధార శుద్ధ ధైవతములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

☞ క్రిందికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ ,,, - ద మ పా మ	గా , సా , ధ రా , అ , ఓ	స గా మ । దా , ఓ రా ఘ । వా ,
,,, - మ ర గే ల		

,,, – ద మ పా మ	గ మ గ స ని	స గా గ మ । ద ని స ని ధ ని
,,, – మ రు గే ఎ	ర అ అ అ ఓ	ఓ రా ఘు అ । వ అ అ అ అ అ
,,, – ద మ పా ద ప ప మ	డిటో	స గా గ మ । ధ ని స ని ధ ని
,,, – మ రు గే ఎ ఎ ఎ ఎ	డిటో	ఓ రా ఘు అ । వ అ అ అ అ అ
,,, – ద మ పా ద ప పా ద ప ప మ	డిటో	డిటో । ధ ని సా ,, ॥ ధ మ
,,, – మ రు గే ఎ ఎ ఏ ఎ ఎ ల అ	డిటో	డిటో । వ అ అ ,, ॥ మ రు
అ॥ ,,, – ద ద దా ను	ధా , ధా , ధ	ని సా ని । ధ ని సా ,,
,,, – మ రు గే ఎ	చా , రా , చ	ర ఘూ ప । ప అ రా ,,
డిటో	గ మ ధ ని స ని ధ	మ ధ ని స ని । సా , గా ,
డిటో	చ అ ర అ అ అ చ	ర ఘు ఊ ఊ ప । పా , రా ,
,,, – మ గ స గా గ	స గ సా స ని	ని నిసగగసని।ధనిసనిధని ॥దమ॥
,,, – త్వ అ ర సూర్య	కు ఉ ధా క అ	రగా ఒ ఓ ఒ చ అ । న అ అ అ అ అ ॥మరు॥
చ॥ ,,, – ప ప పా ప	మ ప మా మ గ	స గా గ । స గ సా ,,
,,, – అ న్ని నీ ళ	ను ఊ చూ అ ం	తె రం గ । సూఊ నా ,,
,,, – ద ని సా ని	స గా మ గ	గ గా గ । ప గ మా ,,
,,, – తి న్న గా కె	ద కే తె లు	సుకొంటి । ని అగ్యా ,,

వి న్న గాని – మది నె న్న – బాలకో టులా – నన్నా బ్రోవ – సు థ్యా త్యా – గ రాజనుత ॥మరు॥ అనుపల్లవి వలెనె పాడుకొనవలెను.

చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని   **35. అమృతవాహినిరాగము - ఆదితాళము**   ఆ. సరిమపధనిస
అ. సనిధమగరిప

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ శ్రీరామపాదమా ! నీకృప - జాలునే; చిత్తమునకు రావే ॥శ్రీ॥

అ॥ వారిజభవ సనక సనందన వాసవా శ్రీ నారదాదులెల్ల పూజించే ॥శ్రీ॥

చ॥ దారిని శిలయై తాపముతాళక వారగ కన్నీరు రాల్చగ, శూర ! అహల్యను జూచి బ్రోచితివి యాచతి ధన్యు జేయవే,
త్యాగరాజగేయమా ! ॥శ్రీ॥

రాగలక్షణము :— 20 మేళకర్తయగు నఠభైరవిరాగజన్యము షాడవరాగము, ఆరోహణమందు గాంధారమున్నూ, అవరోహణమందు పంచమమున్నూ వర్జములు. శుద్ధ, మధ్యమము, కైశికి నిషాధములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప్రతి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను

I లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ప ధ నీ - సా మా - పా , ధ పా	గా రి స	రీ , మ మా
శ్రీ ఇ ఈ - రా మ - పా అ ద మా	నీ కృ ప	జా అలు నే
ప ధ ని సా - ని ధ మ - పా , ద మా	మ గ గా రి స	రీ మ మ
శ్రీ ఇ ఇ ఈ - ర అ మ - పా అ ద మా	ని ఇ ఈ కృ ప	జాలునే
మ ధ నీ - ధ మ - గ రి - మ గ గ రి	సా , ,	రి గ మ ప - ధ ని స రి
చి ఇ ఈ - త్త ము - న కు - ర అ అ అ	వే ఏ	వ అ అ అ - అ అ అ అ

ṡ ని ని ధ - ధ మ - గ రి-మ గ గ రి	సా ,,	పదిమ ప - ధ ని ధ మ ॥ పధ॥
చి ఇ ఇ ఇ - త్రము - నకు- ర అ అ అ	శే ఏ	ఒఒఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ ॥ శ్రీఇ॥
అ॥ , ప ధా ని సా - ధ ని ṡ ని సా	, - ṡ రి గ - రి	రి గ రి
, శ అ రి జ - ధ అ అ అ వా	అ - ను ప శ - ప	నందన
రి , మ గా రి - సా ṡ ని - సా రి	రి మ గ రి - ṡ ని ధ ప	ప ధ ని ధ - ప ధ మా ॥పధ॥
బా, శ శా(శ్రీ) - సా ర అ - దా దు	తె ఏ ఏ ఏ - ల్ల అ అ అ	పు ణ ణ ణ - జ ం చె ॥ శ్రీఇ॥
అ॥ ప ధ ని - ధ మ - ధ మ - మ గ రి	, - ధ ని ధ మా	మ గ గ మ - రి ప
ద అ అ - రి ని - శి ల - ధ్యైఇఈ	ఇ - త అ వ ము	త అ అ అ - శ శ
, - ని సా రి రి - రి - రి ప రి	ప రి మ గ గా	రి సా
, - ధ అ ర గ - శ - న్నిఇరా	ర అ అ అ ల్చ	గాఅ
, - ప ధా ని - సా - ధ ని ṡ ని ṡ ṡ	ṡ రి మా గా	రి , గ గ రి
, - శు ఊ ర - అ - వాఅ అ అ ల్యను	జాణ ఊ చీ	ప్రాశిచితి వా
రి , మ - రి సా - రి ṡ ని - ṡ రి	రి మ గ రి - ṡ ని ధ ప	ప ధ ని ధ - ప ధ మా ॥పధ॥
రి , తి - ధ న్యు - శె ఏ ఏ - యజె	త్యాఅ అ గ - ర అ అ జ	గా ఏ ఏ ఏ - యఅ మా॥ శ్రీఇ॥

చరి-సాగ-శుమ-వ-చధ-కైని 38. రీతిగౌళ - మిశ్రచాపుతాళము ఆ. సగరిగమనిధనిని
[శ్రీ సుబ్బరాయశాస్త్రిగారి కృతి] అ. సనిధమగమపమగరిసా

ప॥ జననీ నిన్ను వినా - త్రిలోక దిక్కెవరమ్మా జగములోన గాన త్రిలోక ॥జననీ॥

అ॥ మనసిజ మానస సమ్మోదిని - వినవే నామనవిని - విని నను బ్రోవుము ॥జననీ॥

చ॥ (1) వరదాయకి గాదా - ఒకని బ్రోవ - భారమా గాదా - వెలనమ్మిన నాతో మాటాడ - సరసీజభవ హరిహరనుత పాద ॥జననీ॥ (2) కమలాసన [illegible] [illegible] కరుణతో నను బ్రోవ - గిరిరాజకుమారి [illegible] నావు । పరితాపములను వెల్ల పరిహరించేవు ॥జననీ॥ (3) [illegible] నేత్రి! [illegible] జనని! కామితదాత్రీ! ఘనపాపలతాలవిత్రీ! సనకాది మునిజన సన్నుతిపాత్రి ॥జననీ॥

రాగలక్షణము :— 20 వ మేళకర్త నఠభైరవిజన్యము. వక్రసంపూర్ణరాగము - సాధారణగాంధార - శుద్ధ మధ్యమ కైశికినిషాదములు. రాగఛాయాస్వరములు సాయంకాలము పాడదగినది. నినిస - సిప.నిసా - నిపపనిసా - నిసగగమా - గమనిధనిస - మదనిసా - మొదలగునవి రాగరంజకములు.

ప॥ ని ని సా - ని । గ రీ సా , , । స రీ సా - ని । ధ నీ - ని ధ మా (1)
జ న నీ - నీ । న్నువినా , , । అ అ అ - త్రి । లో౽ - క క ॥

ని నీ సా - స ని । గ రీ - గ రి గ రి । సా , , , - నీ । ధ ని స - ని ధ మా (2)
జ న నీ - ని ఇ । న్నువి - న అ అ అ । అ , , , - త్రి । లో౽క - క క

ని పా నీ - స ని । గ రీ - గ మ ప మ గ రి । సా , , , నీ । ధ ని స - ని ధ మా (3)
జ న నీ - ని ఇ । న్నువి - న అ అ అ అ అ । అ , , , త్రి । లో౽క - క క

డిటో । డిటో । సా , , , - నీ । స గ రి - గా మా (4)
డిటో । డిటో । డిటో - దీ । క్కెవర - ర మ్మా

ని నీ దా మా । గ రీ - గ రి గ రి । సా , , , - ని । స గ రి - గా మా
జ గ ము లో । ఒ న - గ అ అ అ । న , , , - ది । క్కై వఅ - ర మ్మా

నినిస - నిసనిదమా । గరీ - గ మ ప మ గ రి । సా , , , ని ధ । ని ని స - ని ధ మా ॥ నినిసా ॥
జగఅ - ముఉఉఉలో।ఒన - గ అ అ అ అ అ । న , , , త్రిఇ । లోఒఒ - ఒ ఒ ళ ॥ జననీ ॥

అ॥ ని నీ సా నీ । సా , , , నీ । సా , , , నీ । స ని సా - ని ధ మా (1)
మ న నీ జ । మా , , , న । స , , , స । మ్ముఒఓ - ది ఇ నీ

ని నీ సా నీ । సా గ రి స నీ । సా , , , ని స । ని ని స - ని ధ మా (2)
మ న నీ జ । మా అ న అఅ । స , , , సఅ । మ్ముఒఒ - ది ఇ నీ

ని నీ సా - స ని నీ । సా , స గ రి గ । రి సా ,, స ని । ని ద మ - ని ని సా (3)
మ న నీ - జ అ అ । మా , అ అ న అ । స అ ,, స అ । మ్ముఒఒ - ది ఇ నీ

రి సా - సా రి స నీ । స నీ - స ని ధా । ని ద ని ని ధ మా । గ రీ - గ రి గ రి సా
వి న - వే ఎ ఎ నా । మ న - వి ఇ ని । ని ని ఇ న అ గ్నా । బ్రోఓ- వుఉముఉ ఊ

చ॥ రి సా - రి స నీ । ని ని - ని ధా । ధ ని ధ - ధా ధ ని । గ రీ - గ రి సా
ని స ధ - ని స - ని ని । పా , - ,, ని స । గ రి స - ని స - గ గ । మా మ - గ గ రి స
ని స గ రి ని - స గ । రి ని - స రి స - స ని । ధా ని ని ని - పా । గ గ మ - గ గ రి స
గ గ మ - గ గ మా । ని గ - ని ని పా । ని స గ - గ మ - గ మ । ని ని ధ - మ ని ని స
గ గ మ - గ రి - సా । గ రి ని - పా ని స । పా ని ద మ - మా । గ రి స - సా ని ధ ॥ జననీ ॥

చ॥ (1) ని ధా - ని ని పా । ని స్థి - గ రి గ రి । సా , , , - స్థి । స గా - మ గ మా
న రి - న అ అ । జూకి - న అ అ అ । దా , , , - ఓ । క ని - బ్రాజ న

మ ని - ప ని ని ద మా । గ రి - గ మ ప మ గ రి । స ని ధా - ని ని స ని । పా , , , , ,
న రు - వ అ అ అ అ । వేయు - ర అ అ అ అ అ । అ అ అ - అ అ అ అ । దా , , , , ,

గ మా - ని ద మా । ని ని సా , , । ప ని - గ రి గ రి । ప ని ని - సా , ,
గా ర - న ం ం । మ్మిన నా , , । గో౽ - నుకుకు । న అ అ - దా , ,

రి సా సా రి ప ని । ప ని - ప ని ధా । ని ప ని - ప ని ధ మ । గ రి గ మ ప మ గ రి పా ॥ ని స్థి పా ॥
గా రి - సి జ జ జ । ధ న - వా రి అ । వా ర అ - ను కు రి అ । ప అ ద అ అ అ అ అ అ ॥ న న ని ॥

20-వ మేళకర్త. నటభైరవి జన్యము   37. అభేరిరాగము - ఆదితాళము   ఆ. స గ మ ప ని స
చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని   [శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]   అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ నగుమోము గనలేని నాజాలి తెలిసి - నను బ్రోవరాదా శ్రీ రఘువర ని ॥నగు॥

అ॥ నగరాజ ధరనీదు పరివారులెల్ల - ఒగి బోధన జేసే వారలుగారే అటులుండుదురే ని ॥నగు॥

చ॥ ఖగరాజు నీయానతి విని వేగ చనలేడో - గగనాని కిలకు బహుదూరం బనినాడో - జగమేలే పరమాత్మ ఎవరితో మొరలిడుదు - వగ జూపకు తాళను నన్నేలుకోరా త్యాగరాజనుత ని ॥నగు॥

రాగలక్షణము :— 20-వ మేళకర్త నటభైరవిజన్యము, ఔడవసంపూర్ణము ఆరోహణమందు ఋషభధైవతములు వర్జ్యంబులు. సాధారణ గాంధార, శుద్ధమధ్యమ, కైశికినిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు, అన్నివేళలయందు పాడదగినది.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

ı లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
చ॥ (1) మ ప నీ , , నీ - ద ప మా ,, మా	మా మ గ గా - గ రి రీ సా	ని స గా - స గ మా
న గుమో౼ఓమూ - గ న లే ఏ నీ	నా జ అ అ - అ అ అ లీ	చె ల నీ - ఇ ఇ ఈ
(2) మ ప ని ప ని ప నీ - ధ ప మా - స గ మా మా	గా గా గ రి రీ సా	ని స గా - స గ మ ప
న గు మొఒఒఒమూ - గ న లే - ఎ ఎ ఏ నీ	నా జ అ అ అ లీ	చె ల నీ - ఇ ఇ ఇ ఇ
(3) మ ప నీ - మపని నీ - ధ ప మా - స గ మా మా	గా మ గ గ రి రీసా	ని స గా - స గ మా - గ మ పా
న గుమో-ఒఒఓమూ - గ న లే - ఎ ఎ ఏ నీ	నా జ అ అ అ అలీ	చె ల నీ - ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఈ
(4) మ ప నీ - పనిసాసా - నిదపనినిద - ధ ప పమమా	గ మ ప మ గ రి - మ గ గ రి సా	ని స గా-స గ మా - గమపా
నగుమో - ఒఒఓమూ - గనలెఎఎఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ నీ	న అ జ అ అ అ - అ అ అ అ లీ	చె ల నీ -ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఈ
(5) మ ప నీ - పనిసాసా - గ రి రి స స ని ని ద - ద ప ప మ మా	ధపపమ-మగగరి-పమగరి సా	డిటో
న గుమో - ఒఒఓమూ - గ అ న అ లె ఎ ఎ ఎ - ని ఇ ఇ ఇ ఈ	నఅఅఅ-జఅఅఅ-అఅఅఅ లీ	డిటో
(6) మ ప ని - ప ని సా - ని స గా - మ గ గ రి - రి స స ని - సనినిధ - ధపపమ	గ మ ప ని - స రి స ని - ధపమగగరిసా	
నగుమో - ఒ ఒ ఓ - మూఊఊ - గ అ నఅ - లెఎ ఎఎ - ఎఎఎఎ - ని ఇ ఇ ఇ	న అ అ అ - జ అ అ అ - అఅఅఅఅలీ ॥	
		ని స గా - స గ మా - గ మ పా
		చె ల నీ - ఇ ఇ ఈ - ఇ ఇ ఈ

మ ప సా ,, ని ద - ప మ గ రి - స గ మ గ-ప మ గ రి । సా , , , , - సా ద ప । మ గ రి స - ధ స గ మ

న మ శ్రీ ఓ వ అ - గ అ ర అ - అ అ అ అ-అ అ అ అ । నా అ అ అ - శ్రీ ఇ ఇ । ర ఘు వ ర - ని ఇ ఇ ఇ

మ ప సా ,, సా రి ప ని ద - ప మ గ రి - స గ మ గ - ప మ గ రి । సా - గ మ గ రి - సని - స రి స ని ధ ప । స ని ధ ప

న మ శ్రీ ఓ వా అ అ అ అ - గ అ ర అ - అ అ అ అ - అ అ అ అ । నా శ్రీ ఇ ఇ ఇ - ఇఇ - ర అ ఘు వు రు ఈ । వ అ అ అ

మ గ - గ రి రి స - ధ స గ - స గ మ ||మప||

అ అ - ర అ అ అ - ని ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ||నగ||

అ|| ప ని సా ,, సా - స గ మా ,, మా । మ గ గా - మ గ రి స గా । మ గ గ రి సా ,,

న గ రా అ జా - ధ ర నీ ఈ మా । వ రి వా - అ అ అ అ ర । మె ఎ ఎ ఎ ల్లా అ

(2) ప ని సా , ని - ప ని సా - సా - స గ మా , మ - స గ మ గ మా । డిటో । మ గ గ రి సా - స రి స ని

న గ రా అ అ - అ అ అ - జా - ధ ర నీ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ మా । డిటో । మె ఎ ఎ ఎ ల్లా - అ అ అ అ

(3) ప ని స - ప ని సా నీ సా - స గ మా - మ గ మ గ మా । గ గ గా - గ రి రి స గా । ప మ గ రి సా - స రి స ని

న గ ర - అ అ అ అ జా - ధ ర నీ - ఇ ఇ ఇ ఇ మా । వ రి వా - అ అ అ అ ర । మె ఎ ఎ ఎ ల్లా - అ అ అ అ

(4) ప ని స రి స ని - ప ని స ని సా - స గ మ ప మ గ - స గ మ ప మా । గ గ గా - గ రి రి స గా । పమగరిసా - స రి స ని

న గ ర అ అ అ - అ అ అ అ జా - ధ ర ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ మా । వ రి వా - అ అ అ అ ర । మెఎఎఎల్లా - అ అ అ అ

(5) డిటో । గ గ గ ప - ని ప గ మ పా । మ గ ప మ గ రి సా ,,

డిటో । వ రి వ అ - అ అ అ అ రా । మె ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ల్లా అ

రి రి రీ - ప స సా - స ని నీ-ని ద ప మ । ప ని స రి సా , , - । ని స రి గ మ గ - గ రి రీ - స రి
జగి బో- ధ న జే - సెవా-ర అ లు డు । గ అ రె ఎ ఏ , , - । ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఏ - ఎ ఎ

గ గ గా - రి రి రీ - సా స ని నీ ని ద ప మ । ప ని స రి సా ని ద - । ప మ గ రి - సగమా - గమపా ॥మప॥
జగిబో - ధ న జే - సే వ ఆ ఆ క అ లు డు । గ అ రె ఎ ఏ అటు - । లుండుగుడు - రె ఎ ఏ - నిఘ ఈ ॥నగు॥

చ॥ ప ప పా ,, ద ప - మ గ మా ,, ప మ । గ రి గ రి రి స - ని స గా । గ మ ప మ గ రి సా - ని స గ మ
ఖ గ రా ఆ జు డు - ని ఇ చ్చా ఆ న తి । వి ని వె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ గా । జ అ న అ లె ఎ హో - ఒ ఒ ఒ ఒ

(2) ప ప పాదప - పా ద ప పా - మ గ మా ప మ - మా ప మ గా । గ స గా ,, మా - । ప మ గ మ ప మ - గ రి సా
ఖ గ రాఆఆ - ఆ ఆ ఆ జూ - ని ఇ చ్చా ఆ ఆ - ఆ ఆ న తీ । వి ని వే ఏ గా - । [illegible] ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ హో

(3) మ ప నీ - ప ని సా సా - ని ద - సనినిద - దపపమ మా । గమ గమపా-మపనీ గా । [illegible] సా - సరి-ని
ఖ గ రా - ఆ ఆ ఆ జూ - ని ఇ - [illegible] తీ । విని వె ఎ ఏ - ఎఎఏ గా । [illegible] హో - ఒఒఒఒ

ప ని సా ,, సా నిసగా ,, - గ రి । స గ మాపమ మా - మ గ । గ మ గమపని సా ,,
గ గ నా ఆ నీ - కిలకూడుచు - బహు [illegible] ర ం ం ం - బ ని । న అ [illegible] [illegible]

జగమేలే పరమాత్మ ఎవరితో మొరలిడుదు - వగజూపకు తాళను నన్నేలుకోరా త్యాగరాజనుత ॥ (అనుపల్లవివలె)

చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని — 38. హిందోళరాగము - ఆదితాళము — ఆ. స మ గ మ ధ ని స

20 వ-మేళకర్త నటభైరవి జన్యము [శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] — అ. స ని ధ మ గ స

ప॥ సా మ జ వ ర గ మ న సా ధు హృ - త్సా ర సా బ్జ పా ల కా లా తీ త వి ఖ్యా త ॥సామ॥

అ॥ సా మ ని గ మ జ సు ధా మ య గా న వి - చ క్ష ణ గు ణ శీ ల ద యా ల వా ల మాం పా ల య ॥సామ॥

చ॥ వే ద శి రో మా తృ జ స ప్త స్వ ర - నా దా చ ల దీ ప స్వీ కృ త - యా ద వ కు ల ము ర ళీ వా ద న వి నో ద

మో హ న క ర త్యా గ రా జ వ ం ద నీ య ॥సామజ॥

రాగలక్షణము:— ఇది, 20 వ - మేళకర్త నటభైరవి జన్యరాగము, ఔడవరాగము ఋషభపంచమములు వర్జ్యములు, శుద్ధదైవత, కైశికి నిషాదములు రాగఛ్ఛాయాస్వరములు. ఆరోహణమందు చతుశ్శ్రుతి దైవతము నుపయోగించుట వాడుకయందున్నది. ఇది లక్షణవిరుద్ధము. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

[ప్రతిది నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.]

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా మా - మ గ సా - స ని ధా - ని ని	సా , , - , , , ,	సా మా గా మా
సా అ - మ అ జ - వ అ రా - గ మ	సా అ - అ అ	సా అ ధు హృ
మ గ గ మ - గా సా - గ గ స ని - ధా ని	సా , , - , , , ,	సా మా - గ మ ధ ని
సా అ అ అ - మ జ - వ అ ర అ - గ మ	నా , , - అ అ	సా అ - ధు హృ త్
సా , , ని ద ధ మ - మ గ స ని - ధా ని	డిటో	డిటో
సా అ మ అ జ అ - వ అ ర అ - గ మ	డిటో	డిటో
గ గ స ని - స ని ధ మ - గ గ స ని - ధా ని	డిటో	డిటో
స అ అ అ - మ అ జ అ - వ అ ర అ - గ మ	డిటో	డిటో

గా , మ - ధా , ని - సా , ని - ధా నీ
త్యా౭అ ర - సా అ జ్జ - పా అ ల - కా అ

గా , మ - ధా , ని - సా , ని - ధ ని స గ
త్యా౭అ ర - సా అ జ్జ - పా అ ల - క అ అ అ

అ॥ సా ,, మా - నీ గా మా - ధా - నీ
సా అ మ - ని గ మ - జ - సు

సా ,, మ గ మా గా మా - ధ ని స ని
సా అ మ అ ని గ మ - జ అ సు ఈ

సా ,, మ గ మా గ మ ధ ని - స ని ధ ని
సా అ మ అ ని గ అ మ అ - జ అ సు ఈ

మ గ సా - సా నీ ధా నీ - ని ని స - గ
చె ఎ ఏ - తు ణ గు ణ - శీ ఇ ల - వ

చ॥ సా ,, మా గా మా ,, మా ,,
శ్రీ ఏ ద ఈ శో ఓ మా ,,

సా ,, ని ధ మా గా సా - ని ధ నీ
గా [illegible] అ అ చ ల - ది ఇ ఈ

,, - మ మా గ మా నీదా - ధా నీ
అ - యు అ [illegible] వ ర ల - ము ర

మా గా సా - స ని ధా - నీ నీ సా
శ్రీ [illegible] ద - [illegible] - వ శ ర

సా , , - సా , ని
లా అ - శీ ఇ త

సా ,, - సా , ని
లా అ - శీ ఇ త

సా , , - , , , ,
ధా అ - అ అ

సా , , - ధ ని స గ
ధా అ - అ అ అ అ

సా , , , , - ని స
ధా అ అ - మయ

సా స ని - ధ ని స స
యా అ ల - వ అ అ ల

నీ నీ - ధ ని స ని
త్యజ - స అ అ అ

సా , , - , , , ,
పా అ - అ అ

సా , , , , - దా
శ్రీ ఈ ఇ ఇ - వా

సా , గ - సా , ని
త్యాఅగ - రా అ జ

ధా - స ని ధ - మ ధ ని
ని - ఖ్యఅ అ - త అ అ

నీ - స ని ధ - మ ధ ని ॥సామా॥
నీ - ఖ్యఅఅ - త అ అ ॥సా అ॥

ధ ని సా - ని ధ మ గ
అ అ అ - అ అ అ అ

మ గ స ని - ని ధ మ గ
అ అ అ అ - అ అ అ అ

గా ,, మా గా
గా అ న ని

స ని ధ మా - గ మ ధ ని ॥సామా॥
మం ం ం - ప అ ల య ॥సా అ॥

ధా మా - గా సా
స్త్ర అ - స్వ ర

సా మా - గా మా
స్వీ ఈ - కృ త

నీ సా గా మా
అ వ నా ని

ధా , మ - గ మ ధ ని ॥సామా॥
వ ం ద - ని ఇ యఅ ॥సా అ॥

షడ్-సా-గ-శుమ-ప-శుధ-కాని

౩౦. కీరవాణి - రూపకతాళము

[శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ వరము లొసగి బ్రోచుట నీ కరుదా జగదాధార ॥వర॥

అ॥ పరమదయాకర సుగుణాకర ధరణీధర గిరిశ ॥వర॥

చ॥ ఉదర పోషణార్థమై యొరులను మనసు కరుగ బల్కి యెంతో మొరలిడి గుడిని పూజించి నిను కాంక్షించి చింత నొందుచు సేవించి నీతో చెలిమితో మదనజనక వెంకటేశ నిన్ను మదిలో నెంచి నిరతము ॥వర॥

కీరవాణి రాగలక్షణము:— ఇది 21 మేళకర్తరాగము. 4వ చక్రములోని 3వ రాగము. షడ్జ, పంచమములు జీవస్వరములు. యెల్లవేళల పాడదగినది.

ప॥ ప మ గ రి స రి ॥ సా , ని - స గ రీ ॥ రి గ మా ప ధ ॥ పా , - పమగరిస ॥ 1

వ ర ములొసగి ॥ బ్రో , చు - చుట నీ ॥ క రు దా జ గ ॥ దా , - ధఆఆఆరఆ ॥

ప మ గ - రి స రి ॥ రి స నీ - స గ రీ ॥ రి గ మా ప ధ ॥ పదాప - మపామ - గరి గమ ॥ 2

వ ర ము -లొ స గి ॥ బ్రోఒ ఓ - చు ట నీ ॥ క రు దా జ గ ॥ ద ఆఆ - ఆ ఆ ఆ - ధఆ రఆ ॥

ప మ గ - రి స రి ॥ రి స నీ - స గ రీ ॥ సరిగా - రిగమా - గరి గమ ॥ పా - మధపా - పమగరి గమ ॥ 3

వ ర ము - లొసగి ॥ బ్రోఒఓ - చుట నీ ॥ కఅరు - దఆ ఆ - జఆ గఆ ॥ దా - ఆ ఆ ఆ - ధఆఆఆ రఆ ॥

ప మ గ - రి స రి - రి స నీ - స గ రీ ॥ సరిగమపధనీ - ధపధని ॥ సా , నీ , - ధా,ధపమ ॥ 4

వ ర ము - లొసగి - బ్రోఒఓ- చుట నీ ॥ కఅరుఉదఆఆ - జఆగఆ - దా , ఆ , - దా,రఆఆ ॥

పమగ - రిసరి ॥ రీసస - సగరీ ॥ సరిగమపధనీ - ధపధని ॥ ధనీధ - పధాప - మపామ ॥ 5

పరము - లొసగి ॥ ద్రోఒపు - చుటనీ ॥ కఅటుఉవఅఆ - టఅనఅ ॥ దఅఅ - అఅఅ - ధఅర ॥

పమగ - రిసరి । రిసస । సరిగా - గరిమా - గరిగమపా - [illegible] ॥ ధపధని - నీ, ధపమ ॥ 6

పరము - లొసగి । ద్రోఒపు - చుఉట - నిఇఉ ॥ కఅటుదా - అఅఅఅ ॥ వఅఅఅఅ - ధా, రఅఅ ॥[illegible]॥

అ॥ పధనినిసా ॥ నిధనినిసని ॥ సా - ,, ,, ॥ నిధానపమా ॥ 1

పరమదయా ॥ కరసుగుణఅ ॥ రీ - , ,, ॥ ఉఉఇఇఉ ॥

పధనినిసా ॥ నిధనినిసని ॥ సా - ,, - ,, ॥ ధని - నీ - ధనిధపమా ॥ 2

పరమదయా ॥ కరసుగణఅ ॥ రీ - ,, - ,, ॥ ఇఇఉఉ - ఇఇఇఇఉ ॥

డిటో డిటో ॥ డిటో ॥ పధని[illegible] - నీ, ధపమ ॥ 3

పరమదయా ॥ కరసుగుణఅ ॥ - ,, ,, - , ॥ ఇఇఇఇఇఇ - ఉ, ఇఇఇ ॥

డిటో డిటో ॥ డిటో ॥ ధనిధనిసా - [illegible] ॥ [illegible] నీ ,, - ధపమా ॥ 4

పరమదయా ॥ కరసుగుణఅ ॥ రీ - , - ,, ॥ ఇఇఇఇఉ - ఇఇఉ - ఇఇ॥ ఉ - ఇఇఉ - ఇఇఉ ॥

డిటో డిటో ॥ డిటో ॥ పధని[illegible] - [illegible] ॥ [illegible] - నీధపమ ॥ 5

పరమదయా ॥ కరసుగుణఅ ॥ రీ - ,, - ,, ॥ఇఇఇఇఉ - ఇఇఇఇఉ॥ ఇఇఇఇఇఇ - ఇఇఉఇఇ ॥

డిటో డిటో ॥ డిటో ॥ ధనిధని[illegible] - [illegible]॥ [illegible] - [illegible]నీధపమ ॥ 6

పరమదయా॥ కరసుగుణఅ ॥ రీ - ,, - ,, ॥ ఇఇఇఇఇఇ - ఇఇఇఇఇఇ।ఇఇఇఇఇఇ - ఇఉఇఇఇ ॥

ప ధ ని ని సా || ని స రి గ రీ || గ మ గ రి సా - సీ ధ || ప ధ నీ-ధాసీ-ధపమా ||
ప ద మ ద యా || ద ద సుగుణా || ధ ల ద ల జా - నే ల || కొ ట ట-వి ఇ-నల ల ||

ప ధ ని ని సా || ని స రి గ రీ || గమగరిసా సీధ || ప ధ ని సరిస — సీ , ధపమ ||
ప ద మ ద యా || ద ద సుగుణా || ధలదలజ నే ల || కొట టటట — రీ , నలల ||

ప ధ ని ని సా || ని స రి గ రి || సరిస — ని స రి స - సరిగరి || రిసనీ - ప ధ సీ - ధ ప మా ||
ప ద మ ద యా || ద ద సుగుణా || ధలదల- ల ల ల ల - నెలల || కొటట - వి ఇ శ - నల ల || ప-||

ప ద ప - మా ప మ || గ రి గ మ పా || మ గ మ - ప మ గ || గ మ ప మ గా - రి మ గ రి సా ||
ఉ ద ద - పొ ట ష || ల ల ల ష్ట షై || కొలల ల - మ న మ || ద ల ద ఉ గ - ట ల ల స్త్రీ ||

స ని స ని సా || రి రి గా రీ || మ గ మ - ప మ గ || గ మ ప మ గా - రి సా ||
అ వి యు కధా || ద త మొాస || మ ద సు - సు ఖ ము || గ ల ల ల న - ర దా ||

ప ధ ప - మ ప మ || గ రి గ మ పా || ప ధ సీ - దా సీ - ద ప మా || ప ద ని ని సా ||
మ వి ని - చి ం త | నా ం దు చు నే || మ ల ద - నీ శ - రొ ట ట || దె రి ప తి గా ||

ప ధ ని స రి రి || రి గ మా గా - గ మ గ రి సా || స రి గ , సా - నీ ధ || ప ధ ని స రి స - సీ , ధపమ ||
మ ద న జ న క || వె ల ల ం ల - లె ల ల ల ర || మ ల న ల సు- నీ ద || గ ల లి ఇ గి ఇ - యుం, లెలల ||పప||

సరి-సాగ-శుమ-చధ-కైని

40. ఖరహరప్రియరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ నడచినడచి చూచెద నయోధ్యానగరము గానరే ॥నడ॥

అ॥ పుడమీసుత సహాయుడై వెలుగు - పుణ్యుని ఆత్మారాముని గూడియాడ ॥నడ॥

చ॥ అష్టే కన్నుల గూర్చి తెరచి సూత్రము - వేదివేషధారుడై, బుట్టుచావులేని రాపు పెరిమెక - దొరగెవటు
త్యాగరాజ వినుతుని ॥నడ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 22-వ మేళకర్త. సర్వస్వరగమకవరిక రక్తి సంపూర్ణరాగము. ఆరోహణమందు సాధారణ గాంధార చతుశ్రుతి దైవతములును అవరోహణమందు కైశికీనిషాద శుద్ధమధ్యమములు రాగచ్ఛాయ గమకము స్వరములు. అన్ని వేళలయందు పాడదగినది.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడవలెను.

I లఘువు	O ద్రుతము	O ద్రుతము
ప॥ ,, - ని స రీ - రి గ మా మా - పా , ,	మా ప మ మా - గా గా	మాపమపగగా - రిగా - రిగమగ
,, - న డ చీ - న అ డ చీ - జూ ఉ ఉ	చే వ ఎ సీ - వ య	యోఉఉఉఉ - ధ్యాఅ-అఅఅ
రి ప - ని స రీ - రి గ - రి గ మామా-పాధా పధనిధ	నీ - ని ధ ధ ప మా	గమపధపమగా - రీ గా రి గ మ గ
అ అ - న డ చీ - న అ- డ అ అ చీ - జూడఉఉఉఉ	డఉ- చె ఎ ఎ ఎ ద	రఅఅఅయోఉఉ- ధ్యాఅ అ అ అ అ
గరిరిస - సరిని - , స రీ - రీ , గ-మా , రి - రిమగా-గరిరీ	సా , - , , ప ధ	ని ధ ప మ గ రి - మ గ గ రి
అఅఅఅ-నఅగా-అరమూ-గా , అ- అ అ - అఅఅ-నఅఅ	రే ఎ ఎ ఎ ఎ అ అ	యోఉ ఉ ఉ ధ్యా అ - అ అ అ అ

రిస - సరిరి స - సరీ - రీ , గ మా - రిమగా - గ సరీ
అఅ- నలగఅఅఅ- నమూ- గ , అ అ - అఅ అ - నఅ అ
రిస - రీ రి స - సరీ రిగమప ధనిసని - నిసధప - మగగరి
అఅ -నా గ అ అ-నమూ- గఅఅఅఅఅఅఅ- అఅఅ - నఅఅ
గరిరిస - రీరిస - సరీ - గరిగమ - పధనిస - సనిధపమగరి
అఅఅ-నాగఅ అ- నము- గఅ అ - అఅఅ - అ అఅఅ నఅ
అ॥ , , - ని ధ పా - మ గ గా - ప మ గ రి స
, , - పు డ మీ - ను ఉ త - న అ హ అ అ అ
పప - ని ధ పా - మ గ గా - గమపప - పమగరి- సా
గని - పు డ మీ - ను ఉ త - నఅఅఅ - అఅఅఅ-నాఅ
గరిసా - నినిధాపా సా - నిధపమగమపధ - పమగరిమా
ఉఉడు - పుఉడము-ను - నఅఅఅనఅఅఅ - అఅఅఅవాఅ
గరిసా - రిగరిస -గ సా - ని ధ - సనిసస - పాధప
ఎవ వీ - పుడుడుడుఉడుప్పా ఉని - అ అఅ - త్యాలఅ
చ॥ ,, - పా పా - ప మ గా రీ - ప మ గా
,, - అ ట్టె - ర అమ్మా లా - గు ఉ డు
,, - సా ని ధ - నీ సా సా - గ రి గా
ఉడు- ప ట్టి ఇ - వె కి ని - వె వ నీ

సా , , , , -
రే వ వ వ వ అ
సా , , , , స స స ని
రే వ వ వ అ అ అ అ
సా , , , , - రీ
రే వ వ వ - అ
సా , రీ , - గ రి
యూ, త్రై, - ఇ ఇ
సా , రీ , - గ రి
యూ, త్రై, - ఇ ఇ
సా , రీ , - రి గ మ మ
యూ, త్రై, - చె వ వ వ
సా ,, - రి గ మ ప - ధ ని ధ
రాఅఅ - ముఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ
రీ - ని ధ పా మ గ
చ్చి - తె వ ర చి ఇ
గా మా - గ మ పా
షా అ - ధ అ అ

ని ధ ప మ గ రి - మ గ గ రి
ముఉ ఉ ఉ ధ్యఅ - అ అ అ అ
ధస -సని నిధప-ధని- - నిధపని
అఅ-అనూఉఉఉ-ఉఉఉధఅఅఅఅ
రి స స స - స స సా॥,, -॥
అ అ అఅ అ - అ అఅ॥అఅ-నా॥
మ గా రి - మ రి గ మ
చె వే వ - ౦ ౦ ౦ ౦
రి గ మ ప - ధ ని ధ ని స రి
చె వ ఇ ౦ - ఉఉఉ - ఉఉఉఉ
ప ని స ని ని , , । ధ ని స
౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ । గా వ వ వ
నిధపమగా-గరిసగమగమ-సరిస॥
సిఇ,,గా-నిఇఉఉ-ఉఉ,,-అనుమ
మా ప మ - మ గ గా - గా రీ
మూ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ -(గాను
మా ప మ - మ గ గా । రి స-
రూ ఉ ఉ - ఉ ఉ క్రై । ఇ ఇ-

పుట్టుచావులేని తాపు తెలియక - పొగడెదరు త్యాగరాజనుతుని ॥నడచి॥ (అనుపల్లవి చరణాంతమందు పాడవలెను.)

చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని 41. ఖరహరప్రియ - రూపకతాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

రాగలక్షణము :- 40 వ కృతియందున్నది. [శ్రీ త్యాగరాజకృతి) అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ రామ ! నీ సమాన మెవరు ? - రఘువంశోద్ధారక ॥రామ॥

అ- భామా మరువంపు మొలక ! భక్తిం పంజరపు చిలుక ॥రామ॥

చ॥ పలుకు పలుకులకు తేనె - లొలుకు మాటలాడు సుదతులుగల త్యాగరాజకుల విభూష ! మృదు-సుభాష ! ॥రామ॥

ప॥ ,,,,, - స । స ని ధ ని స ని । సా , రి గ గ రి స
,,,,, - స । ముఅ న మె వ్వ రు । రా , ని ఇ ఇ ఇ స
స ని నీ ధా ని స ని । సా రి గ రి స । స ని ధ ని ధ స స ।
మ అ ఆ నా మె వ్వ రు । రా మ నీ ఇ స । మ అ ఆ నా మెవ్వరు ।
సా రి ప మ గ రి సా । నీ ధ ని స స । , స రి రి మ - మ గ గ రి స రి ।
రా మ ని ఇ ఇ ఇ సా । మాస మె వ్వ రు । , ర అ మ అ - ని ఇ ఇ ఇ స అ ।
స నీ నీ ధ ని స స । , రి రి రీ రి । స రి గ మ గ గ రి రి స
మ అ ఆ న మె వ్వ రు । , ర మ నీ స । మ అ స మె ఎ వ్వ అ రు ఉ
స ని రి రి రీ రి । స రి గ మ గ రి స ధ । ధ ని స రిరిస మా ప మ గరి స రి ।
ఉ ఉ ర మ నీ స । మ అ న మె వ అ రు ఉ । ఉ ఉ ర అ మ అ నీ ఇ ఇ ఇ ఇ స అ ।

స ని ని ధ ని స్స స । . రి రి రీ రి । స రీ స రి గా రి ప మ గ రి
మ అ అ న మె ప్పు డు । . ర మ నీ న । మ అ అ అ న అ మెప్పుడు ఉ

స ని స రి రి గ మా ప మ గ రి స రి । స ని ని ధ ని స్స స
ఉ ఉ ర అ మ అ నీ ఇ ఇ ఇ ఇ న అ । మ అ అ న మెప్పుడు

, స గ మా గ । మా ,,,, । ప మ గ రి గా ,, । మ గ రి స రీ ,, - గ రి స ని ని ని సా ।
ఉ ర మ నీ న । మా ,,,, । అ అ అ అ అ ,, । అ అ అ అ అ ,, - అ అ అ అ అ అ అ ।

, స గ మా గ । మా మ పా మా గ రి । స ని స రి రి గ - మా ప మ గ రి స రి ।
, ర మ నీ న । మా న మె ప్పు డు ఉ । ఉ ఉ ర అ మ అ - నీ ఇ ఇ ఇ ఇ న అ ।

, ప ద ని ద ప । ప మ మా ,,,, । ,,,, పా ।
, ర మ ని ఇ న । మ అ అ ,,,, । ,,,, నా ।

, ప ద ని ధ ప । ప మ మా మా పా మా గ రి ।
, ర మ ని ఇ న । మ అ అ నా మె ప్పు డు ఉ ।

స ని ప ద నీ - ని ద ధ ప స ని । ధ ప రి స ని ధ - ధ ప మ గ గ రి ।
ఉ ఉ ర మా - ని ఇ ఇ ఇ న అ । అ అ మ అ న అ - మె ఎ ప్పు అ డు ఉ ।

స ని స రి ప మ గ రి సా । ప మ గ రి సా - పా ప్ప మ గ రి ।
ఉ ఇ ర మ ని ఇ ఇ ఇ పా । మ అ అ అ నా - మె ప్పు అ డు ఉ ।

స ని స రి గ రి స , ని ధ ని స స । గా ,,,, । మ గ రి స రీ ,, । గ రి స ని ధ ని ని సా ।
ఉ ఉ ర మ ని ఇ స । మానమెప్పుడు । రా ,,,, । అ అ అ అ అ ,, । అ అ అ అ అ అ అ అ ।

1. ధ ని సా - ని స రీ - స రి గా । రి గ మా మా - ప మ గ రి గ రి । స [illegible] స రి గ రి స । [illegible] స స ।
ర అఘూ - వ ం ం - రో ఒ ఓ । ధ అ అ రా - ర అ అ అ అ అ । అ అ ర మ ని ఇ స । మానమెప్పుడు ।

2. ధ ని సా ని స రీ రి గ మ ప । సా ధ ని ధ ని సా - ప మ గ రి గ రి । స [illegible] స రి గ రి స ।
ర అఘూ వ ం ం రో ఒ ఒ ఓ । ధా అ అ అ అ రా - ర అ అ అ అ అ । అ అ ర మ ని ఇ స ।

3. ధ ని సా రి గ - మ ప ధ ని సా । స ని ధ ని సా - ప మ గ రి గ రి । స [illegible] స రి - గ రి స ।
ర అఘూ వ ం - ం ం రో ఒ ఓ । ధ అ అ అ రా - ర అ అ అ అ అ । అ అ ర మ - ని ఇ స ।

4. ధ ని సా రి గ - మ ప ధ ని స రి । [illegible] గ రి [illegible] రి [illegible] ని ధ - సా ధ ప మా ప మ గ రి ।
ర అఘూ వ ం - ం ం రో ఒ ఒ ఒ । ధ అ అ అ అ అ ర అ - రా అ అ అ అ అ అ ।

ధ ని స రి రి గ మా ప మ గ రి స రి । స ని ధ ని ధ ని స ని । గా ,,,, । మ గ రి స రీ ,, - గ రి స ని ని ని ని సా ।
అ అ ర అ మ అ నీ ఇ ఇ ఇ ఇ స అ । మ అ అ నా మె పరు । రా ,,,, । అ అ అ అ అ ,, - అ అ అ అ అ అ అ అ ।

అ॥ , ప ధా ని స - స ని నీ ధ ని స్స ని । సా ,,,, । నీ ,, ధ ప మా
, ధ మా మ రు - వ ం ం పు మొ ల క । ఠీ ,,,, । ఈ ,, ఇ ఇ ఈ

మ ప ధా ని స । స ని నీ ధ ని స్స ని । సా ,,,, । ప ధ ప ధ ధ ని - ధ నీ ధ ప మ ప
అ భ మా మ రు । వ ం ం పు మొ ల క । ఠీ ,,,, । ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

, ధ ధా ని స । స ని నీ ద ని స్స ని । సా ,,,, । స రి రి స స ని - ని ధ ధ ప మ ప

, ధ మాపరు । ప ం ం పు మొల క । రీ ,,,, । ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

, మ ప ధా ని స । స ని నీ ధ ని స్స ని । గా ,,,, । స గ గ రి స ని - ని ధ ధ ప మ ప

ఇ ఇ ధ మాపరు । ప ం ం పు మొల క । రీ ,,,, । ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

, మ ప ధా ధ ధ । ధ ని ధ ని ధా - ప ధ ప ధ పా ॥

ఇ ఇ ధ మాపరు । ప ం ం ం పూ - మొలల ఆ కా ॥

, మ ప ధా ని స । స ని నీ ధ ని స్స రి । గ మ గ రి స ని - ధ ని - పా । స ని ధ ని పమ - ప మ గ రి గ రి

ఇ ఇ ధ మాపరు । ప ం ం పు మొల క । ధ అ ఆ ఆ ప్పు డ - ఎ అ పం । ఇ అ ప అ.పు డ - చి ఇ లు ఓ క అ

స ని స రి - ప మ గ రి స ॥

అ అ ర మ- ని ఇ ఇ ఇ స ॥

చ॥ , ప ప పా ప ప మ । మ మ మ గ - గా గ్గ రి రీ । , ప ప పా - ప ధ ని ధ ధ ప । మ గ మ ప ప మ-గా గ రి రీ ॥

అ ప లు కూ ప లు క । ల రు వె ఎ - వే నె ఎ వే । . ప లు కూ- ప అలు ఉ కు ఉ । అ అ రు ఉ వె ఎ -వే నె ఎ ఎ వే ॥

, ని ధ పధ - ని ధ ధ ప మా । మ గ గా గ్గ రి రీ ,, । సా , , , , । , ప ప పా-పా ధ ని సా । స ని నీ ధా-స ని సా రీ॥

ఎలో లుకు ఉ - ఉ ఉ మ అ టా - అ అ అ వె ఎ వే , , , వే , , , , । వే కుల కూ-లా మాఅ రీ । త్య అల గా-వ అలజా॥

గ మ రి సా - స ని ధ ని పా । స ని ధ ని ప మ - ప మ గ రి గ రి । స స్థి । సా౦॥

కు ఉ ల అ వీ - ఘుష ఉ ఉ ఉ షా । మృడుడుడు ను ఉ - ధి అ అ అ ష అ । అ అ। రాము॥

22 వ. మేళకర్త — 42. ఖరహరప్రియ రాగము-త్రిపుటతాళము

షరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని — (శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ఆ॥ స రి గ మ ప ధ ని స
అ॥ స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ పక్కల నిలబడి కొలిచే ముచ్చట బాగ దెల్పరాదా ॥పక్క॥

అ॥ చుక్కలరాయుని గేరుమోముగల - సుదతి సీతమ్మ సౌమిత్రి రాముని కిరు ॥పక్క॥

చ॥ తనువుచే వందన మొనరించుచున్నారా - చనువున నామకీర్తన సేయుచున్నారా - మనసున దలచి మైమరచి యున్నారా - నెనరుంచి త్యాగరాజునితో రాముని కిరు ॥పక్క॥

రాగలక్షణము :— 40 వ కృతియందున్నది.

ప॥ ,,- ప నీ-నిదదా । సా స ని సీ - స ని ని ప - నిపధప॥ మపాము - ప సీ నిపదా । పని [illegible] సీ స స - గామిస గాదప-[illegible]మా

,,- పక్కా-లలల । నీ లు డ డః - బ ల ల ల - డిఇఇఇ॥ఇ ఈ ఇ - ప [illegible] ల లల । నిఇలాల లలల ల - [illegible]

మా - ప ధ నీ ని ధ ధా । పా , ధ ప మ - గా గ రి రీ ॥ సా , రి గా రి గ మా । [illegible] - [illegible]

ఈ - కొలి జే ఎ ఎ ఏ । మూ, చ్చలలల-టా ల ల ల ॥ బా , ల ల గ ల ల । [illegible] - [illegible]

రీ , గ సా - ని స రి గ మ ప ద ని । [illegible] - [illegible] - పా ని [illegible] మా ॥ [illegible] - పక్కా॥

దా, ల ల - లలలలలలలల । ల ల ల ల ల - లలలలల - ల ల ల ల ల ॥ ల - పక్కా॥

అ॥ , , - ని స రీ రీ । సా , [illegible] - [illegible] । [illegible] ని ని ప ధ [illegible] ।

, , - చు క్కా లా । రా , ల ల - యూనిఇఇ । [illegible] ల ల ల ।

స సా స రి నీ - ని ద దా ॥ [illegible] ని ని ప ధ ప - ప మ మా గ [illegible] । రి గ [illegible] గ [illegible] రీ , గ సా ॥

సుదా తి ఇఈ - సి ఇ ఈ ॥ త ం ం ం ం ం - మ ల ల సౌ మ । [illegible] ఇ ఇ ఇ ఇ త్రి , ఇ [illegible] ॥

స ని సా - ని గ మ ప - ని ద ప మ గ , । గ మ ప మ ॥పది॥
ర ఆ ఆ - ముత ని ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ । గు రు తు తు ॥ప శ్యా॥

చ॥ , , - ప ప పా ప ధ ని । ని ద ధ ప ప మ - మా గ గా గ రి గీ । , , గ సా । సా , ని ని - ని ద ప ప - మగ గా
, , - ద శు ర్భా వ ప నీ । వ ం ం ం ం ం - న అ అ న అ అ । మొగాక్షి, ఇ అ ఇ । ము , తూ - మొ తు తు - ఐఅ అ

గరిరీ - రిమ గా గరిరీ । రి స ని సా ని స గా రి రి మా గ । పా, ధపమ - గా గ రి గీ । రి గ మ ప ధని ధా ని ద ప మ
రఅఅ- చను ర్భా నఅఅ । న అ అ అ అ మ అ అ ఇ ఈ ఇ । ర్తా, నఅఅ - నీ యొతుతో । చుతుతు తుతుతు త్యార అ అ అ

సాసా - } మనసు - దలచియు - మనచియుస్నారా నెనరుంచి త్యాగ - రాజునితో రాముని
అ అ - } కిరు ॥పశ్యా॥ (అను పల్లవివరకు పాడుకొనవలయును.)

చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని 43. ఖరహరప్రియరాగము - ఆదితాళము ఆరో. స రి గ మ ప ధ ని స
[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ రామనీయెడ ప్రేమరహితులకు - నామరుచి దెలుసునా ఓ సీతా ॥రామ॥

అ॥ కామినీవేషధారికి సాధ్వీనడత - కామ్యమైన దెలుసు నారీతి సీతా ॥రామ॥

చ॥ తన సౌఖ్యము తానెరుగక నొరులకు - తగుబోధన సుఖమా - ఘనమగు పులి గోరూపమైతే త్యాగరాజనుత తరుణ పాలు కల్గున ॥రామ॥

స్వరజతులు :— 40 వ కృతిలో నున్నది.

ప్రతిలిక నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము

ప ॥ ,, - ధ్రి , పా , - రీ గా , గ రీ । గ గ ప ద - పా , - రీ , । గా రీ ప ద - గా గ రీ

[illegible]

గ ద గ ధ్ర - పా , రీ , - రీ గ గ మ పా మ గ రీ । రీ , - ద గ మ పా । ప మ మ గ గ ద - రీ గ ద

[illegible]

రీ - పా , ద గా - మ ప ధ ప ప మ గా - గ రీ । రీ గ ద రీ - ని ని ధ పా । డిటో

[illegible] డిటో

రీ - ద ప ధ్రి ప ద గా - మ ప ధ ప ప మ గా - ద రీ । గ ద రీ - ద గ మ ప ధ ని ద పా । మ గ ప మ ధ ప ప మ - గా , ద

[illegible]

రీ - గ ప ధ్రి ప - గ ద గ మా - పా మా । పా ,, - ,, ,, - । ని ద ప మ గా , , ద గ మ గ

[illegible]

గ గ ప ధ్రి - డిటో । పా ద ని దా , ని - పా ,, । పా ని ద ప నా గా ద గ మ గ । గ ద ప ని - ధ్రి , పా ,

[illegible]

॥ ,, - పా , ద పా - దా ని ధ ని పా , ని - ద ద పా । ,, ని పా ని పా । దా , ద పా - , , , ప

[illegible]

స స - ద ని స స , స సా - రి గ మ గ గ రి సా - . ని ని ద ధ ప । మా - ప దా ని పా । ధా , ని పా , . - . , .
ద త - క అ అ అ అ మి సీ - పె ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ షా - ధ అ అ అ అ అ । అ - రి కి . అ । సైఇఇ లీ ఇ ఇ - లీ ఇ న

స స - రీ , సా । స రి రి సీ - ని ధ ప మ । పా ,, ,, - పా । , ప మ గా రీ - రి గ మ గ
ద త - లేవీ మైఇ సఅ అ దే - య ఉ సు ఉ । నా అ అ - అ । అ ఎ ఇ లీ తీ - ఇ ఇ ఇ ఇ

గ రి స ని - రీ , గ మ - రి గ మ - సా రి రి సీ - ధ ప ప మ । పా ధ ని దా , ని పా - . ,, - ని ద ప మ గా - రి గ
ఇ ఇ ఇ ఇ - ఏఎ ఎ ఎ - మైఇ ఇ - న అ పె ఎ ఏ - య ఉసు ఉ । నా అ అ అ అ అ - అ । అ - రి ఇ ఇ ఇ తీ - రి ఇ

మ గ । గ రి స - . , సా , ॥
ఇ ఇ । త అ అ అ - రా అమోలు॥

చ॥ , , - ప ద ని ద పా , , - మా మా ప మ గా రీ గ రి । రీ - రి స ? స రీ । రి గ మ గ గ రి రీ గ రి
త అ న అ సౌ డు - భ్యా మూ ఉ ఉ డు తాలు అ । అ - నెవరూగ కా । నొ ఒ రు ఉ ఎ అటా ఉ ఉ

రీ - ని సా - రి గా - మా - మా మ మ మా - ని ధా । దా , ని పా , , । , , , , ¯ , , , ,
డు - తగూ - టొ ఓ - ధ - నా అ అ అ - సుఖా । మాలు అ అ అ । అ అ - అ అ

, , - ద ని సా స సా - ధా , ని సా - ని ద ధ ప - మా పా , ద నీ । ద నీ । దా , ని సాం నీ - సాం సా
అ - ఘ అ న మ గు - పూఉఉ లి - గొఒ ఒ ఒ - ఓ రూ ఉఉఉ ఉ ప మై । వే ఎ ఎ ఏ ఏ - ర్యా గా

, , - రీ , సా । స రి సీ - ని ద ధ ప । మా - పా ద ని ధ ప । ధ ప ప మ గా - రి గ మ గ । గ రి స ని - ని , సా , ॥
ఆ - రాలజా అను ఉ తా - శి ఇ శు ఉ । పూ - పా అ అ లు ఉ । గ అ అ అ గ్గు - న అ అ అ , అ అ అ అ - రాలమోలు॥

భరి-సాగ-శుమ-ప-చథ

44. శుద్ధబంగాళరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ధ స

అ. స ధ ప మ రి గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ రామభక్తి సామ్రాజ్య - మే మానవుల కబ్బెనో మనసా ॥రామ॥

అ॥ ఆ మానవుల సందర్శన - మత్యంత బ్రహ్మానందమే ॥రామ॥

చ॥ ఈలాగని వివరింపలేను - చాల స్వానుభవవేద్యమే-లీలాసృష్ట జగత్రయ [illegible] ॥రామ॥

రాగలక్షణము :— 22-వ మేళకర్తయగు ఖరహరప్రియ రాగజన్యము. [illegible] రాగఛాయా స్వరములు. ఇందు నిషాధముగాక ఆరోహణమందు గాంధారము [illegible] గగరిరిసధ - మొదలగు ప్రయోగములు. [illegible] గాంధార ప్రయోగముల వల్లనే యీ రాగము [illegible]

ప్రేలికి రెండుకిరములు [illegible] పాడునట్టు [illegible]

లఘువు		దృతము		అనుదృతము	
ప॥ , - సా స - రి రి		. - . రి మా -		[illegible]	(1)
రా మ - భ క్తి		[illegible]		[illegible]	
[illegible] - సా స రి - స రి మా		రి - రి మ పా మా		[illegible]	(2)
[illegible] - రా మ భ - క్తి [illegible]		[illegible]		[illegible]	

(3) రి గా - గ రి రి స
ప్రా అ - జ్యులఅ అ

(4) ధ ప ధ ప - మ రి గ రి
ప్రా అ అ అ - జ్యులఅ అ అ -

(5) ధ ప ధ ప - మ రి గ రి
ప్రాఅఅ అ - జ్యులఅ అఅ -

రి - గ రి రి స -
రో - మ వ స అ -

రి - గ రి రి స , స ధ - సా స ॥
రో - మ వ స అ , అ అ - గా ము ॥

ప ధ ప మ రి - మ పా మ
ద అ అ అ ర్పా - న అ అ

ప ధ ప ధ పా - ప ధ
ద అ అ అ ర్పా - న అ

ప ధ ప ధ - పా పా -
ద అ అ అ - ర్పా ణా -

స - స మ ప ధ ప ని
స - స అ అ అ అ ౧

ధా - స మ ప ధ పా -
అ - స అ అ అ ౦ -

ధ ప గ గ రి - ప రి ప
అ అ - స అ అ - అ అ ౦

, - మ ప ధ ప ప మ
అ - క అ అ అ త్మ్యా ఎ

, - ధ పా ధ ప మ
అ - క అ త్మ్యా ఎ ఎ

. - మ ప ధా పా -
అ - స ౦ ౦ ౦ -

. - ప ధ ప - ధ ప మ -
అ - స ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ -

డిటో
డిటో

స ధ - సా స రి - స రి సా
అ అ - రా మ ధ - ర్పి అ అ

స ధ - సా స రి - స రి మ ప
అ అ - రా మ ధ - ర్పి అ అ అ

స ధ - సా స రి - స రి మ ప
అ అ - రా మ ధ - ర్పి అ అ అ

స ధ - ప పా - రి మ రి మ - ప మ పా
అ అ - సుమా - న అ ధుతు - అ అ అ

స ధ - ప పా - రి మ రి మ - ప మ పా
అ అ - సుమా - న అ ధుతు - అ అ అ

॥ , - ప పా - ద ధ ధా
- అమా - న ధు లా

, - ప పా , మ - ద ధ ధా
- అమా , అ - న ధు ం

స మ - డిటో
అ అ - డిటో

, - రి రీ - స రి మా - రీ గ రి అ-అర్యం- త అ అ -బ్రం౦ ౦౦	రి ప - పా , ధ ప మ - ౦ ౦ - పో్యఅ న ౦ ౦ -	రీ గా - గ రి రి స । స ధ-పా॥ దా అ - మెఎఎ ఎ । ఎ ఎ-రాము॥
చ॥ , - ప పా - ప మ రీ - గ రి సా , - యూలా- గ అ వి - వి ఇ వ	, - రి గ రీ సా - అ - తి ౦ ౦ ప -	రి మ రి మ పా - తె ఎ ఎ ఎ ను -
, - స రీ - స రి మా రి - రి మ ఈ-చాలా-స్థ్రఅ అ అ - నుఉ	పా మా - రి ధ వ - నీ	గ రి పా , ద్యఅటే ఎ
, - వ పా , మ - ద ద ధా - ఎ - రీ లా ౨ అ - స్పష్ట జ -	, - మ ప ధా పా - అ - గ అ అ త్రి -	ప ధ ప మ రీ - మ పా మ (1) యాఅము అ తే- ఎ ఏ ఎ
, - వ గా . మ - ద ద ధా - ఎ - రీ లా అ అ - స్పష్ట జ -	, - ప ధ ప - ధ ప మ - అ- గ అ అ - త్రిఅ అ -	ప ధ ప గ సా - ప ధ । పమ (2) యాఅము అ తే - ఎ ఎ । ఎ ఎ
డిటో - డిటో -	డిటో డిటో	ప ధ ప ధ - సా సా ముఅ మ అ - తే ఏ
, - రి రీ - స రి మా - రీ గ రి ఎ - లో లా - నా అ ల - రా్యఅఅ	ః ప - పా , ధ ప మ - అ గ - రా అ జ అ అ -	రి గా - గ రి రి స । స ధ - పా॥ మకు - దొ ఉ ఉ ఉ । ఉ ఉ - రాము॥

చరి-సాగ.-శుమ-ప-చధ-శ్రైని **47. కాపిరాగము - రూపకతాళము**

ఆ. సరిగామరిపమపధనిస

అ. సనిధపమగరిస

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ [illegible]

అ॥ [illegible]

చ॥ [illegible] నినులంచు కాశీపతి -

[illegible]

[illegible] — 21-వ మేళ [illegible] గాంధార [illegible] కలిగి [illegible]

[illegible]

ప - ధ [illegible] ॥

, - ని [illegible] ॥

, - ధ ప [illegible] ॥

, - [illegible] ॥

అ॥ , - [illegible] ॥

, - [illegible] ॥

చ॥ , - [illegible] ॥

, - [illegible] ॥

, - సా సా - స ని రి సా ॥ ధ ని ప ప, మ గా రి ॥, రి మ ప ధ ప । గా ,,,, । రి గ రి ప రి ,, ॥ గ రి స ని సా ,, ॥

, - పూ ని - [illegible] ఏ పూ ॥ ద మి త భం అ ఆ రా ॥ అభుమి మొఒయు దా ,,,, । అ అ అ అ అ ,, ॥ అ అ అ అ అ ,,

, - ప ని ధా మా, మ ॥ ని స ధా ప ప ॥ , ప ని ధా మా మ ॥ మ ప ని స రి స - ని , ధ పా ॥

, - ని ఇ నా అం దు ॥ క అ కి ప తి ॥ ఇ ని ఇ నా లం దు ॥ క అ అ అ అ అ - కి , ప తి ॥

, - రి మ పా , ద ప ॥ రి మ రి మా - ప ధ మ పా , ॥ , సా సా - స ని రి సా । ధ ని ప ప మ గా మా

, - ని ఇ నా , మమ ॥ బ అ అ ల్క - డ అ అ అ , ॥ అ మా కి - త్య అ ఆ గా । ర అ జ ని ఇ . సు తా

ధ ని ప ధ మ ప ॥ సా రి స్రి - స గా మ పా ॥

మహిమ అ స్సు ద ॥ మ గు నీ - ము ం ద రా ॥ (నిత్య)

46. కాఫీరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ పురందరదాసుల కృతి]

ఆ. సరిగామరిపమపధనిస

అ. సని ధప మగరిస

దరి-సాగ-మమ-ప-చధ-కైని

రాగలక్షణము :—45 వ కృతిలో నున్నది.

ప॥ జగదోద్ధారన ఆడిసిదళె యశోదా ॥జగ॥

అ॥ జగదోద్ధారనా మగనెందు తిళియుత అగణితగుణ ఆడిసిదళె యశోదా ॥జగ॥

చ॥ (1) నిగమకె సిలుకదా అగణితమహిమనాను [illegible] ఆడిసిదళె యశోదా ॥జగ॥

(2) అణోరణీయనా మహతో మహీయనా అప్రమేయనా ఆడిసిదళె యశోదా ॥జగ॥

(3) పరమ పురుషనా పరవాసుదేవనా పురందరవిఠలనా ఆడిసిదళె యశోదా ॥జగ॥

ప్రతిక్రి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
సా , , - స స - ని ధా ని - పా , ని పా	, , , రి గ రి స స	ని స గ గ రి , ,
, , - జ గ - దో ఓ ఓ - ద్ధా అ ర ణా	అఅఅ - అ డి ఇ ద శ	శో ఒ ఒ ఒ దా , ,
రి గ గ రి - స స - ని ధా ని - పా , రి పా	డిటో	ని స - ని స రి గ రి , ,
అ అ అ అ - జ గ - దో ఓ ఓ - ద్ధా అ ర ణా	డిటో	శో ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ దా అ అ
రిమగరి - సని రిస - స నిని ధధా - ని రి స పా , రి పా	, , , - స రి రి మ గ రి - స స	ని స - ని స రి గ రి , ,
అఅఅఅ - జ అ గ అ - దో ఒఒఒ ఓ - ఓ ద్ధా అ అ అ ర ణా	అఅఅ - అ అ డి ఇ శ ఇ - ద శ	శో ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ దా అ అ
డిటో	డిటో	రి మ ప ని - ప స ని ని పా - గ రి
డిటో	డిటో	శో ఒఒఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ ఓ - దా అ
డిటో	డిటో	నిసరిమపదనిద - పపనిద - పమగరి
డిటో	డిటో	శో ఒఒఒఒఒఒఒ - ఒఒఒఒ - దఅఅఅ
పా - ని స రి స - స ని ని ధ ధా - ని పా , గ రి పా	, , , , - , , , ,	, , , , - , , , ,
అ - జ అ గ అ - దో ఒ ఒ ఓ - ఓ ద్ధా అ ర అ ణా	అఅఅఅ - అఅఅఅ	అ అ అ అ - అ అ అ అ
సా , , ని ని ని , , ని ని , ప ని	, , , ప ద - ధ ప మా మా	పా పా , ద ని - ద పా
, , జ గ దో ఒఒ ఓ ద్ధా అ ర ణా	, , అ మ గ - ళ ం ం మ	ర [illegible] [illegible] - [illegible] ణా

[illegible] - నిని నినిపని - నినిపని పా , పని ప రి ప	పా , ని ని ప ని - ని ధ మ -	పా రి మ ప ని , ధ పా
అఅఅ - అక - దొఒఒఒ - ఒఒఒఒద్ధా అ రఅఅఅఅ	అ అమఅగఅ - హిం దు -	రి ఓ [illegible] యఅ
పా , - ప ప ప పా - ని ప ని ప ని ప - ప ప ప ని	పా , - మ గ రి స స	నిసనిసరిగరీ , , । రి గ గ రి । స స ।
అ అ - అ గ తి శా - సు రు అ అ అ అ - వ అ అ అ	అ అ - అ డి ప ద శ	శొఒఒఒఒదాఅఅఅఅఅ [illegible]
(1) , , , - ని ని ని ని - ని ని ని ప ని - ని ప ప ని	పా , - ప ని ధా మ	పా , ప ని ద పా
ని సు మ శ్రీ - [illegible] అ అ అ	దా అ - అ గ తి క	అ అ మహీశు నా
పా , - ప పా , పా పా పా ప - ని ప ని ద	పా , మ గ రి స స	నిసనిసరిగ రీ , ,
అ అ - మ సు అ యా అ తి క్ష - వ అ అ అ	అ అ అ డి ప ద శ	శొఒఒఒఒఒదా అ అ
(2) 1. వ స్వరముల లో) అణోరణీయసా ।	మహతో	మహీయసా
అప్రమేయసా ।	అడీపదశే	శదా
(8) , , , - ప ప ప పా - పా పా , మ పా	, , , ని ప గ రీ	రీ - మ గ ప మ మ - గ రీ
అ అ అ - వ ర ము ప్రా - రూ ఊ ఊ ద నా	అ అ అ వ ర వాసు	శ్రీ - ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ - వ నా
, , , - ప ప పపా-పనిపా - పనిపా - రిమపనిసారీసనిద	పా , - రి గ రి స స	ని - స ని స రి గ రీ , ,
అ అ అ - పురం దరా-దిఅఅ - శాఅఅ-అఅఅఅ నాఅఅఅఅ	అ అ - అ డి ప ద శ	శొ - ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ దా అ అ
రీ , - స స గ గా - గా , స గ ప మా । గా , రి గ రి స స ।	ని స - ని స రి గ - రీ , , ।	రి మ గ రి । స స ॥
అ అ - పురంద రా - అ అ వి శ ల నా । అ అఅడీపద శే ।	శొఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ - దాఅఅ ।	అ అ అ అ । అ అ ॥

47. శ్రీరాగము - రూపకతాళము

చరి-సాగ-షుమ-ప-చధ-కైని

[శ్రీ సుబ్బరాయశాస్త్రులగారి కృతి]

ఆ. స రి మ ప ని స

అ. స ని ప ధ ని ప మ రి గా రి స

ప॥ వనజాసన వినుతా! వరదాయకి! శ్రీ లలిత! ॥వన॥ అ॥ కనకాద్రిని వాసిని! నన్ను కటాక్షింపు, కామాక్షి! ॥వన॥

చ॥ శశాంకధరు! శశిధరుని సకలాగమ సన్నుతా! కలుషార్తి భంజని! ఇలలోపల నీవలె నేవెలగా? శ్రీకాంచికామాక్షి! ॥వన॥

(2) పరాకేలనమ్మ రాజిక మరానీను విన్నవిదా! పరులెవ్వరు నన్నుబ్రోచుట కరుదా! కరుణాకరి! త్రిపురే! నిన్నే నెఱ నమ్మితి ॥వన॥ (3) పదాపలంచితి దాసులకును దాసుడ శంకరి! మద నారశతి! కరుమారిని సుదసంపద కొస్వసమ్మనదిగా? నీ పదపద్మము ॥వన॥

రాగలక్షణము :— 22-వ మేళకర్త ఖరహరప్రియరాగజన్యము. షాడవ, వక్రసంపూర్ణ. రాగాంగ ఘనరాగము, ఆరోహణము దు గాంధార ధైవతములు వర్జ్యములు. దీర్ఘఋషభ సాధారణ గాంధార చతుశ్శ్రుతి ధైవతములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు ధైవత గాంధారములు కొద్ది ప్రయోగములు గలవి (పధనిస) ప్రయోగ మిందు తరుచుగా యుపయోగించును. సమస్త మంగళ ప్రదమైన రాగము ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప॥ రి రి గా రి స । స రి - స ని పా - మ ప । ని ని సా - రి స ని స । రీ ప మ రీ - గ రి సా
వ న జా స న । వి ను - త అ ఆ - వ ర । ద ర దా - యక కి ఇ । శ్రీ ఇ ఇ ఈ - ల లి తా

2. రి రి - రిమపమ - రి గ రి స । ని స రీ - సా రి స ని ప - మ ప । ని ని సా - రి మ పా । ప ని పా - ప మ రీ - గా రి స
వ న - జఅఅఅ - స అ న అ । వినుతా - తా అ అ అ అ - వ ర । ద ర దా - యక కి । శ్రీ ఇ ఈ - ల అ లి - తాఅఅ

3. రి రి - రిమపమ - రి గ రి స । ని స రీ - సా రి స ని ప - మ ప । ని స రి మ - పనిసా - రి స । రీసని - సనిపమ - రిగరిస
వ న - జఅఅఅ - స అ న అ । వినుతా - తా అ అ అ అ - వ ర । ద అ ర అ - దఅఅ - యకి । శ్రీఇఇ- లఅలిఇ - తఅఅఅ

అ॥ సస సా ని ని । ని ద ప ని ద ప । పా , , ప ని । ప మ రి గ రి స

గ న శా ద్రి ని । ద అ సి ని వ మ । రి ఇ ఇ ఇ ఇ । ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ

౨. సస సా ని ని । ప ని ని ద - ప ని ని - ప రి । పా , , ప ని ప రి । స ని - ప ని స ని ప మ - రి గ రి స

గ న శా ద్రి ని । ద అ అ అ - కి ఇ ని - వ ము । రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ । ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ

౩. " - - - డిటో డిటో । పా ,, - నిపరిగరి । పారిస నిసని - పానిప మాపమ రిగరిస

- - - డిటో డిటో । రి ,, - ఇఇఈఇఇ: ఈఇఇఈఇఇ - ఈఇఇ ఈ ఇఇ ఇఇఇఇ

౪. స స పా ని ని - ని ని ద మ - ప ని స ని - స రి । రి సా - స ని ని ద పా । ప ని స ని ప మ - రిగాగరిస ॥స॥

గ న శా ద్రి ని - ద అ అ అ - కి ఇ ని ఇ - వ ము । ర లా - మ ం ం ం పూ । గ అ అ అ అ అ - ముఅతుఇఇ ॥గన॥

ము॥ గ ...., ..., - రి ప । ప మ గ గ రి స స , స - స స । పా ,,,, ,,,, - స స । రి గ రి స - స స రి స - స స స స

రిగగరిస రిమపనిమప । నినిపా - ని ప గ గ ప - ప ని ప । నినిపా - పని సపసని । ప ని పా - పనిపమ - రి గ రి స ॥గన॥

చ॥ ప ని ని ని ద । ద పా , మ - గ గ రి । స రి పా స స । స రి స స పా

[illegible]

[illegible] సా ని ని । ని ని ద ద - ప ని స ని - స స । రి గ రి - స రి పా - ని స ని । ద ని పా - మాపమ - రి గ రి స ॥స॥

[illegible] - శ్రీలలి - [illegible] ॥గన॥

౨. 8 చరణమును 1వ చరణమువలె పాడుకొనవలయును.

౮౦-నాగ-శుమ-ప-చధ-శ్రిస 48. దేవామృతవర్షిణిరాగము - ఆదితాళము ఆ. సరిగమనిధనిస
[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అ. సనిధపమగరిస

ప॥ ఎవరని నిర్ణయించిరిరా ని - న్నెట్లారాధించిరిరా ? నరవర ! ॥ఎవ॥

అ॥ శివుడనో ? మాధవుడనో ? - కమల భవుడనో ? పరబ్రహ్మమనో ॥ఎవ॥

చ॥ శివమంత్రమునకు మాజీవము, మాధవమంత్రమునకు రా జీవము, యీవివరము దెలిసిన ఘనులకు మ్రొక్కెద-త్యాగరాజనుత ! శ్రీ త్యాగరాజనుత ! ॥ఎవ॥

రాగలక్షణము !— 22 వ మేళకర్త ఖరహరప్రియజన్యము. ఉపాంగరాగము. వక్ర షాడవ సంపూర్ణము. శుద్ధమధ్యమ కైశికినిషాదములు రాగఛాయాస్వరములు గలుగుటచే రక్తిరాగము నిధనిస - నిధధపమా - మనిదనీ - దపమగమా - నిధపమనిధా - నాధినిసా - సరిరిని - మాపమ - మనిదా - మగమ మొదలగునవి రాగరంజకములు. పల్లవ్వుడు పాడవగినది.

[ప్రేలిత నాల్గకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.]

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,, - ని ధా ని సా - ని ,, ధ ప మ గ	మా పా నిధ - ధప ధని సాని	సా ,,,, దా , ని
,, - ఎ వా ర ని - ని ,, ర్ణ యి యి యి	యి యి ౦ ౦ - ౦ ౦ చె రి రి రా	రా ,,,, ని , న
సా - ని ధా ని సా - రిగరిసరిసా ని ధపమగ	మాపానిధ - ధ ప ధ ని సా ని	డిటో
ఎ - వా రా ర ని - నిఇఇఇఇఇఇర్ణయియియి	యి యి౦౦ - ౦ ౦ చె రి రి రా	డిటో
సా - నిదానిసా - రిగమగగ రిరిస ని ద ప మ గ	మా పా ని ధ ధ ప ధ ని సా ని	సా దా , ని స ని సా
ఎ - వా రా ర ని - నిఇఇఇఇఇఇ ఇ ర్ణ యి యి యి	యి యి ౦ ౦ ౦ ౦ చె రి రి రా	రా ని , న న న న్నె

- రీ ; సా , ని ,, దపమగ మా	,, గా , రి సా	,, పమాగమా ‖ నిధపమ ‖ ని
- న్న ,ట్లా , రా ,, ధిం ం ం ం	,, చే ఎ వి రా	,, కరా వ రా ‖ నిఇఇ ఇ ‖ ఎ
,, - ని సా ṙ ṙ - ,,,, ṡ ṙ ṡ ṙ సా	ġ ṙ ṙ ,, ġ ṙ ని సా	, , , , , , ṡ ṙ ġ ṙ
,, - ర్వ పూదలో - ,,,, నుఅ అఅ అ	అ అ అ ,, ధ పుదలో	, , , , , , ఓ ఓ ఓ ఓ
సా ని ద - డిటో	డిటో	, , , , ని ṡ ṙ ġ ṙ
ఓ ఓ ఓ - డిటో	డిటో	, , , , ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ
ṡ ṙ ని ద - డిటో	డిటో	,, నిṡ - ṙ ġ ṁ ġ ġ ṙ ṙ ṡ
ఓ ఓ ఓ ఓ - డిటో	డిటో	,, ఓఓ - ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ ఓఓ ఓ
రీనిద - దని నిదదా మమ - , దగా - దానీ - దనిసా	నిṡṙ - ṙġṙ - సాṙṡనిṡని	దానిధపాధా-ధానినిṡṙṡ।నిధపమ
ఓఓఓ- కమ అఅఅ ధవు - , దవో - పాఅ - ర అఅ	అఅఅ- ప్రం౦౦ - ౦౦౦౦౦౦	ర్యాఅఅమాఅ-వోఓనిఇఇ।ఇఇఇ ఇ
,, మ ప దా ,, - పా ద ప మ ప మ ద దా	,, దా , ని - సా ṡ ని ని	ద ని దా ప ద పా - ప మమా,
,, ర మం ,, - రా అ అ ము ఊ ఊ ద	,, మా , అ - అ	ద అ అ ముఊ ఊ - ము అ అ,
,, సా , దా , ని సా - మాదుగ ప మమాగాకీ	గ రి స ని సా , రీ గ	మా రీ , గ మా గా మా
,, రా , రా , రుం రా- ముఊఊఊఊ నాథా	ఊఊఊఊ రా అ	వామా , ఊ ఊ ఊ ఊ
ని ద దా ని సా ṙ ṙ - ṙ ṙ ṙ ṡ సా	ġ ṙ ṙ ġ ṙ ని సా	, , , , ద ని ṡ ṙ ġ ṙ
యిఇ ఈ-ని దా రము- చేలానీ ఇ వా	అ అ అ ఘను ల కా	, , , , మొ్రిఒక్కఎఎఎ
నిధనిధ - ప మా ద దా - ద ని దా ద ని ద ని సా	ని ṡ ṙ సా , ని దా	దానిదపాదపమాదనిṡని।నిదపమ।ని
- ని రా ర గా - గు ఊ దా ప్రి ఇ ఇ ఇ ఈ	ఇ ఇ ఈశా , గ రా	జాఅఅ వి ఇఇనాఅఅఅ।నిఇఇఇ।గ

 49. ముఖారిరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి మ ప ని ధ స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ ఎంతని నే వర్ణింతును శబరీ భాగ్య ॥ఎం॥

అ॥ దాంతులు వరకాంతులు జగ - మంత నిండి యుండగ ॥ఎం॥

చ॥ కమలాక్షు కేంచి - కమ్మని ఫలముల నొసగి తనువు పులకరించ పా - దయుగములకు మ్రొక్కి ఇనకుల పతి సముఖం బున - బునరావృత్తి రహితపదమును బొందిన త్యాగరా - జనుతురాలి పుణ్యమును ॥ఎం॥

రాగలక్షణము :— ఇది 22 వ మేళకర్త ఖరహరప్రియ జన్యము, భాషాంగ, రక్తి, రాగము వక్ర షాడవ సంపూర్ణ రాగము, ఆరోహణమందు గాంధారము వర్జ్యము. చతుశ్శ్రుతి రిషభ శుద్ధమధ్యమ కైశిక నిషాదములు జీవస్వరములు. ఆరోహణమందు చతుశ్శ్రుతి దైవతమునూ, అవరోహణమందు శుద్ధదైవతమున్నూ సాధారణ గాంధారములును రాగచ్ఛాయ స్వరములు. (సంగవ కాలమందు అనగా ఉదయం 6 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు పాడదగినది. (ఈ రాగము 20 వ మేళకర్త నటభైరవి జన్యమని కొందరు చెప్పుచున్నారు.)

ప॥ మ గ రీ - సా సా - ని ధా ప - ॥ మ ప ధ ప - ప మ గా - రీ సా - ॥
ఎం ం ం - తా ని - నే వే ఏ - ॥ ఏ ఏ ఏ ఏ - ఏ ఏ ఏ - వా ర్ణి -

రీ ,, - సా సా - సా సా - ॥ సా ,,,, - మ ప మ గ రి స
న్తుం ,, - శ బ - రీ భా - ॥ గ్య ,,,, - ధ అ అ అ గ్య అ

మ గ రీ - రి మ పా - ప ని ధ ప - ॥ మ ప ధ పా - ప మ గా - రీ సా ॥
ఎం ం ం - త అ ని - నే ఏ ఏ ఏ - ॥ ఏ ఏ ఏ ఏ - ఏ ఏ ఏ - వా అ -

రి సరి - మా పా - ధా సా ॥ స్మా గ రి - పా ని ధ ప మ ॥
శ్రీ౦ ౦ ౦ - రూ పు - గా దా ॥ ౦ ఇ ఈ ఇ ఇ - ధా ల ల క్ష్మ ల
ప ధ ప రి - మా గ రి - స ని ధ ప ॥ మ ప ధ పా - ప మ గా - రి సా ॥
శ్రీ౦ ౦ ౦ - దా ని ఇ - కి ఎ ఎ ఎ ॥ ఎ ఎ ఎ ఏ - ఎ ఎ ఏ - దా ల ॥
రి ,, - మా మా - ని ధా ॥ పా ,, - పా ,, పా ,, ॥మగ॥
శ్రీ౦ ,, - రూ పు - గా దా ॥ రి ,, - ఈ ,, ఈ ,, ॥ఎంత॥

అ॥ సా ,, ని దా - సా సా - ॥ రీ ,, రీ రీ - రీ గ రి ॥
దాం ,, తా యా - వా రా - ॥ తాం ,, తాయా - జాల గ
రి మ గ రి సా - స ని ధా పా ॥ మ ప ధ ప - ప మ గ రి - రి స రి మ ॥మగ॥
మం౦ ౦ ౦ తా - ని౦ ౦ ౦ డి ॥ యుం ౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ - ద ల గ ల ॥ఎంత॥

చ॥ ,, - మ ప - ప మ గా - రి సా ॥ ,, రి మ - పా ని దా పా ॥
,, - ॥ కు - ల ల ల - అ రా ॥ ,, సు ఎ - ని౦ ౦ ౦ పి ॥
,, - రి మా గా - ని దా ॥ సా ని - ని దా పా ,, ॥
,, - ॥ ౦ మృ ది - ఢా లా ॥ కూలా - దో పా గ ఈ ॥

రి రి గా పా - మా పా - ప మ గా రి ॥ స రి ప మ గ రి - రి , గ సా ॥
[illegible] ॥ ౦ ఇ ౦ ౦౦ దల - పా, ల ల
[illegible] ॥ ప ధ ప ని - ని ధ ధా పా ,, ॥
తెలియా - గాయా - [illegible] ॥

మను బొందిన - త్యాగరాజు - నుతిరాలి - ప్రాప్యమును (అనుపల్లవి వరకె పాడుకొనేది.)

చరి సా గ. ఉ మ. ప. చ ధ. కై ని — 50 ముఖారిరాగము - ఆదితాళము — ఆ. స రి మ ప ని ధ స

[శ్రీ సుబ్బరామశాస్త్రిగారి కృతి] — అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప్రెలిత సాహిత్యములు చొప్పున పాడుకొనవలెను.

౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము

[illegible]

స నిధ ప మ గ రి స ౹ ... పనిధప ౹ మగరిస ౹ ౹ నిధ ॥

, మా - నీ , ద ధా - పా మ ప మ ప దా । పా , , , , - ధా । పా , , స ని ధ ప - మ గ రి స
అ అ - పా , మ జ - గా అ అ అ మి రి । రీ , , , , - ఈ । ఈ , , ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ

రిమపధ - నీ , దధా - పామపమపధా । సరిగరి - రిసని - ధాపా - మపధప । పా - పమమగ - గరిరిస - రిమ
ఇఇఇఇ - పా , మ జ - గాఅ అఅ మి రి । రిఇఇఇ - ఇఇఈ - ఈఈ - ఇ ఇఇఇ । ఈ - ఇ ఇ ఇఇ - ఇఇఇఇ - ఇఇ

స ధ   వి టో   । పా - పా రి స పా - ని ద । పా ప మ - పా మ గ ॥ రి స - నీ ధ ॥
ఇ ఇ   వి టో   । పా - అ అ అ అ - ర స । లో ఒ చ - నీ ఇ ఇ ॥ ఇఇ - ఏ ఏ ॥

చ॥ ,, - ని ధా - స ని - ధ ప యా , గ రీ । ,, ని ధా స రీ । ప గ మ గ రి - గ రి రి
,, - పా రి - పాయా - కు రు ర , రుసి । ,, ద రు ల కో । ని ఇ ఇ ఇ ఇ - దుఉఉ
పా , - రి మ ప ని దా - పా రి స ని - ధ ప । ద మ - మ పా - ప దా । పా ,, పా , మ
అ , - ర ర గ మ హి - పాఅ అ అ - పాఒ । గ అ - పు ట - ర ర । మా ,, అ , అ

గ రి స -   వి టో   ।   విటో   । పా , , , , ని ద
అ అ అ -   వి టో   ।   విటో   । మా , , , , అ అ

దా , - మ ద ప దా - పా ప ప పా రీ । ,, స రీ గ రీ । మా - మ గ రి స - ని ద
అ అ - ఉ ద ధ మ - కీ మ ఉ ఉ రా ॥ ,, దరు దమ । దే - ని ఇ ఇ ఇ - వ ర
రీ రీ - రి రీ స స - పా ని ధ - మా ప ద । పా ని ద పా ప - మ । ద ప ప మ - గా రి స
కొంటి - ధ రా అయ - రా కి ని - (శ్రీ) వ ర । ద ర ర ర ము - ధ । మాఅ య ద - వ మ్ము అ

స ని , , , , ని గ స ని స ని ధ - ప ధ । పా , , పా - స రి । గ - పా ని ధ - పా ప
జా , , , తొంగు శ ద ః వి ను - మి ర । ని , , ని , స ని । గ - ద్రై జ ము - గా వ
ధ ధా - స ని మ - ప దా స ని ద - ప మ ప ద । ప రి గ సా ని ధ ప । ధ - పా మ గా రి ॥ , స - ని ధ ॥
ని గా - జ్ఞ ము లు - స నా ని మ తి - స లి ఓ తె । వ ని ల నా త్రి హా ర । గా - సి శ గా ని ॥ అల్లి - వి వి ॥

వరి-సాగ-శుమ-చధ-శ్రైని

51. శ్రీరంజనిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ధ ని స
అ. స ని ధ మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ మారుబల్కకున్నావేమిరా - మా మనోరమణ ॥మా॥

అ॥ జారచోర భజన జేసితినా సాకేతసదన ॥మా॥

చ॥ మూలాధారమందు నా హృద - సారవిందమందు తెలకొన దారి తెలసి సంతసిల్లినట్టి త్యాగరాజనుత ॥మారు॥

రాగలక్షణము :— 22 వ - మే॥ ఖరహరప్రియకు జన్యము, షాడవ వక్రరాగము, పంచమము వర్జ్యము. చతుశ్శ్రుతిఋషభ, చతుశ్శ్రుతి దైవతములు, రాగఛాయా స్వరములు. ఎల్లప్పుడు పాడవగినవి మ గ రి స - రి గ మ రి గ స - మ రి గ గ స - మొదలగు ప్రయోగములు రాగ రంజకములు. అవరోహణమందు, స ని ధ మ గ రి స అను ప్రయోగము యీ రాగమునకు వెంకటమఖిచే చెప్పబడియున్నది. లాక్షయందు యీ ప్రయోగము సాధారణముగ గనబడుచున్నది.

ప్రతిరీతి నాల్గకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

ı లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము	
స సా , గ - రి గ మా గ - గ రి స స గ స మా , రు - బ ల్క ల్కు - కు న్నా వే మి రి	పా , , , , - స ని రా , , , , - మ అ	ధ - ని పా , - స రి గ అ - మ నో , - ర మ ణ	(1)

మా , గ - రి గ మ గ మ - గ రీ - రి గ గ రి | సా , , , , - సా | , - ని స గ రి - స రి గ (2)

మా , మ - ద అల్కా అ అ - కుసా్మ- జె ఎ ఎ మి | రా , , , , - మా | అ - మనో జ జ - ర మ ణ

మ గ గా రి - గా మా , - ద రి - దా ని ద ద మ | మా , , , , - మా | , - గ రి గ రి - స రి గ (3)

మ అ అ మ - బలా్క అ - కుసా్మ - జే ఎ ఎ ఎ మి | రా , , , , - మా | అ - మనో జజ - ర మ ణ

మ గ గా రి - గా మా , - ద రి - ధ ని ప ని ధ ని | దా , , , , - దా , ని | ప - ని సా , - ని ద ని ప ని ద (4)

మ అ అ మ - బ లా్క అ - కుసా్మ - జె ఎ ఎ ఎ ఎ మి | రా , , , , - మా , అ | అ - మ నో , - ర అ మ అ ణ అ

డి టో | సా , , , , - సా | ని - రి సా , ని ద ని ప ని ద (5)

డి టో | రా , , , , - మా | అ - మ నో , ర అ మ అ ణ అ

మ గ గా రి - గా మా , - ద ని - దనిసానిపరీ । రిగమాకి్గ - మగ - గ రి రి ప - దనిపరి । ప నిద నిసా , - నిదనిపనిద ॥ (6)

మ అ అ మ - బ లా్క అ - కుసా్మ - జెఎఎమిఐఅ । రఅఅఅఅ - అ అ - అ అ అ అ - మఅఅఅ। అఅమ అనో జ - రఅమఅణఅ ॥

అ॥ , ని ద - ని సా - , ప గ రి రి - మ గ రి ప । రీ , , - , , , , । సా , , , - ప ని సా

, ణా గ - గౌరా - అభ జ న అ - జె ఎ నీ తి । నా అ - అ అ । అ అ అ అ - అ అ అ

ప - ప ని ని ద - ని సా , - రి గ రీ - రి గ మ గ గ రి । రీ , , - , , , , దా , ని సా , ని - సా , రి గా , రి

అ - జా అ అ గ - గౌరా , - భజనా - జె ఎ ఎ ఎ నీ తి । నా అ - అ అ । అ , అ అ , అ - అ , అ అ , అ

ప రి - డిటో । రి , , , , - రి గ రి । సా రి ప ని ద - ని ద ని ప గ రి

అ అ - డిటో । సాఅఅ - సాఅఅ । జె ఎ ఎ రాఅ - స అ ద అ న అ

ప రి - డిటో । రి , , , , - రి గ మా । గ రి మ గ గ రి రి ప - ని ద ని ప ని ద ॥మా॥

అ అ - డిటో । సాఅఅ - స అ అ । జె ఎ రి అ అ అ అ అ - స అద అ న అ ॥మా॥

చ|| [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

చరి.సాగ.శుమ.ప.చధ.కైని 62. దర్బారురాగము - మిశ్రచాపుతాళము ఆ. స రి మ ప ధ ని స
(దివ్య నామసంకీర్తనము) [శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అ. స ని ధ ప మ రి గా రి స

ప|| రామాభిరామ - రమణీయరామ - [illegible] - [illegible] ||రామా||

చ|| (1) [illegible] - [illegible] - [illegible] - [illegible] ||రామా||
(2) [illegible] - [illegible] - [illegible] - [illegible] ||రామా||
(3) [illegible] - [illegible] - [illegible] - [illegible] ||రామా||
(4) [illegible] - [illegible] - రమియింపక [illegible] - [illegible] ||రామా||
(5) [illegible] - [illegible] - [illegible] - [illegible] ||రామా||
(6) నీకే దయపుట్టి - [illegible] - [illegible] త్యాగ - రాజనుత శ్రీ ||రామా||

రాగలక్షణము :— ఇది 22 వ మేళకర్తయగు ఖరహరప్రియరాగ జన్యము షాడవవక్ర సంపూర్ణ రాగము గాంధార నిషాదములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. సగరిస - రిమపధ - గా ,, రిస - నిస్నిధపగ్గారిస - ధనిసరి - రిసధప - మరిగరిస మొదలగు ప్రయోగములు రాగరంజకములు. ఈ రాగము సంపూర్ణ వక్రముగాను, సంపూర్ణముగాను పాడదగినది. సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస - యని పాడిన రాగచ్ఛాయా లోపము గలుగదు అన్ని వేళల పాడదగినది.

6 (1) , - మరి - స స ద ద , ద మా - పా , , | , మ ప - ధా పా , ప మ , - స స రి స

గా అ - మా అ అ ధి , రా అ - మా అ | అ ర మ - ణీ యా , నా అ అ - మా అ అ అ

(2) , - ప మ రి - స స ద స , ద మా - పా , , | , ద మ ధా - దా , ని పా , మ ప ద ని ప మ - గ స రి స

అ - రా అ అ - మా అ అ ధి , రా అ - మా అ | అ ర అ మ - ణీ ఇ ఇ యా , నా అ అ అ అ అ - మా అ అ అ

(3) , - ప మ రి - గా గా రి స రి స , రి , మా , - పామప ధా | , పమపా - పాదనిదా , ని పా , పమదపమరి - గా రి స

అ - రా అ అ - మా అ ధి ఇ ఇ ఇ , రా అ అ అ - మా అ అ అ || అ ర అ మ - ణీ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ యా , నా అ అ అ అ అ - మా అ అ

(4) , - ప మ రి - గా గా రి స రి స , రి , మా , - పా మ ప ధా | , మ ప - ధా పా , ప మా - పా ధా

అ - రా అ అ - మా అ ధి ఇ ఇ ఇ , రా అ అ అ - మా అ అ అ , అ ర మ - ణీ యా , నా అ - అ మా

(1) , - ద రి - సా , , , ద ని - ప ద పా | , మ ప - దా , ని పా , ద , ప మ రి - స స , స

అ - రా అ - మ అ ణ , ర ఘు - ధీ ర మా || అ పా అ - శీ ఎ ఎ ఈ అ అ , ధా అ అ - మా అ అ అ

(2) , - ద ని స్గరి - స స రి ద , దరి ని - ధాపా | , మప - దానిదపా , పమదపమరి - రి స స రి స ||, మరి ||

అ - రా అ అ అ - మ అ అ ణ , రఇ ఘు - ధీ మా || అ పా అ - శీ ఎ ఎ ఈ , ధా అ అ అ అ - మా అ అ అ అ | || అ రా అ ||

(1 కెం. ఈ చరణములు పల్లవిస్వరముగనే పాడుకొనేది.)

68. దర్బారు - ఆదితాళం

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ॥ స రి మ ప ద ని స

అవ॥ స ని ధ ప మ గ రి స

22 వ. మే. జన్యం

ప॥ యోచనా కమల లోచన నన్ను బ్రోవ॥

అ॥ [illegible]

చ॥ [illegible]

రాగలక్షణము :— [illegible]

అనుద్రుతము	ద్రుతము	ద్రుతము

స॥ [illegible]

(1) [illegible]

(2) [illegible]

(3) [illegible]

(౧) [illegible] – [illegible] – ప దాప మ ప ద ని । సరి గ గ రి స రి స । ద ప గా గా రి స
[illegible]

రీ – స మ రి గ రి గ – స రి స పా , , । రి సా రి ని స ద ప । , , ద ప మ రీ గా ॥ రి స
[illegible] ॥

, , దా నీ పా – మ ప ద ప ప మ ద ప । ప మ రి మ సా రీ । పా మా పా , ,
[illegible]

, , దా నీ పా – ద ప ప మ రీ ప మ । పా మ ప దా దా । నీ సా రి స ని స
[illegible]

(౨) ద ప – దా నీ పా – మ ప ద నీ ప మ ద । ప మ రి మ సా రీ । పా మా పా , ,
[illegible]

, , దా నీ పా – ద ప ప మ రీ ప మ । పా మ ప దా దా । నీ , , పా , ,
[illegible]

నీ స రి స రి గ గ – రి స ని స ద ప ద । ద రి స స , ప దా । ని ప ద ప మ రి గా ॥ రి స
[illegible]

ద ని ప ద మ ప ద మ – రి ప మ రి గ గ రి స । రి ప మ రి గ గ రి స । రి [illegible] మ ప ద
[illegible]

నీ స రి గ గ రి స – రి స ని ప ద ప మ ప । ద రి స స . ప గా । ని ప మ రి గా గా ॥ స
[illegible]

ధరి - పాగ - తుమ - చధ

54. అభోగిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ధ స
అ. స ధ మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ మనసు నిల్ప శక్తి లేకపోతే - మధుర ఘంటావిరుల పూజేమి జేయును ॥మన॥

అ॥ ఘనదుర్మతుడై తా మునిగితే - కావేరి మందాకిని యెటు బ్రోచును ॥మన॥

చ॥ సోమిదమ్మ సొగసుగాండ్ర గోరితే - సోమయాజి స్వర్గార్హుడౌనా - కామక్రోధుడు తపంబొనర్చితే - గాచి రక్షించున
త్యాగరాజనుత ॥మన॥

రాగలక్షణము :— 22-వ మేళకర్త ఖరహరప్రియ రాగజన్యము, ఔడవ ఔడవ రాగము పంచమనిషాదములు వర్జితములు. శుద్ధ
మధ్యమ చతుశ్రుతి దైవతములు రాగఛాయా స్వరములు. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప్రతిది రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ స ధ మ - మ గ రి - రి గ మా	గ - గ రి - రి స	స ధ సా - రి గ మా
మ న సు - ని ల్ప - శ క్తి	లే - కె ఏ - ఏ క	పో ఓ - తె ఏ ఏ
మ రి మా - ధా మా - ద ధ సా - ధ స	రి - రి గ రి	స రి గ రి - స ద మ ధ ॥సధ
మ ధు ర - ఘం టా - వి రు ల - పూ జే	మ - ఏ ఏ మి	జె ఏ ఏ ఏ - యును ॥మన॥
అ॥ గ మ ధ స - ధ స - రి స	స ధ మా - గ మ	ధ స - రి గ రీ
ఘ న దు ర్ - ర్ మ - తు డై	డై ఇ తా - ము ని	ముని - గి తే

గ రి - పరి సా రీ - రి పా ప ధా
శ ఆ - శివ ఏ రి - మం ద ఆ

చII మా మ మ గ రి గ - మ ధ
పో మ ద ం ంమ్మ - సా గ

రి గ మా గా - గ రి రి స పా - ప ధ పా
సా ఓ ఓ మ - యఅఅ అ జ - స్వఅ అ

గా - మ గ మా దా - ధ ప
కా - మ అ అ క్రో - ధుడు

సా రి - ప రి గ రి - ధ ప రి
గా చి - ర అఅఅ - మిం చు

ధ ప - రి గ
ఇక్కు - యుటు

మ - ద ప ధ
ను - గ ం ద్ర

రి గ మ గ - గ రి రి స
గ్గ అ అ అ - ర్షు ఉగుగు

ధ మా - ధ
తి పం - బో

ప రి సా - మ గ గ రి
వ అ అ - త్యఅ గ అ

రీ - ప ద మ ధ II ప ధ
క్రో - చు చ ను ఉ IIమనII

మా - మ గ రీ
కో - రి ఇ తే

రి గ మా
దో ఉ నా

సా - రి గ రి
వ - ర్చి తివి

సా - ప రి - ద ప మ ద II స ధ
గా - గ అ - ను ఉ తి అ I మన

చరి-సాగ-ళుమ-ప-చధ-క్షైని

55. హంస్వేని రాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ రామనాథపురం శ్రీనివాసఅయ్యంగారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మా గ రి స

పII శ్రీ రఘుకుల నిధిం - శ్రితజన పరిపాలం - చింతయామ్యహం - సగరిం శ్రీ రామం II శ్రీ రఘు II

అII నీ రాజ దళ నేత్రం నియుపమ సుచరిత్రం - నిఖిల భువన పవిత్రం - నిజశ్యామల గాత్రం II శ్రీ రఘు II

చII దశరథ రాజ కుమారం - దశముఖ రిపుసంహారం - దనుజమనోహారం - శాపగ్రస్త విహారం - పశుపతి హృదయా విహారం -
కరుణా సాగరం ధీరం పాకారివినుత పాదం - పతి శ్రీనివాసానుతం II శ్రీ రఘు II

[illegible] 22 వ [illegible] శ్రుతిపంచమము, చతుశ్శ్రుతిధైవతము, శుద్ధమధ్యమము, కైశికి నిషాదములు రాగ [illegible]స్వరములు. [illegible] రిరిసా - మమా పమా - రిరిగామా - సానిధమా - పనిధని - సాని ధమా - మగ్గమమా - పమాగరి [illegible] అని [illegible] - మొదలగునవి రాగరంజక ములు.

[illegible] వర్ణక్రమముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	[illegible] ద్రుతము	ద్రుతము

[illegible] - [illegible] నిధపా - [illegible] విధాప - ధనిధప । మగ మపధప - పమగా - రిని
శ్రీ రఘువ - అఅఅ - అఅ వి - ధి౦౦౦ । శ్రీ[illegible] - వ అఅ - వఅరిఇ । పాఅ అఅఅఅ - అఅఅ - అం
[illegible] - సారిసనిధ - పాధపపమ । పధనిస రిగరిసారిస - నిధపా - ధనిధప । మగగా - మపధప - పమగా రి
శ్రీ రఘు[illegible] - తిఅఅఅఅ - వి ధి౦౦౦ । శ్రీ[illegible]అఅఅఅఅ - వ అఅ - వఅరిఇ । పాఅఅ - అఅ అఅ - అఅ అం
[illegible] - పా - ధ ని ధ ప - మగగా మపధప - పమగా రి । సనిపా , , ని స । రి , గ మా - మగగా గరిరి
౦ - చిం ౦ [illegible] - యా - అ అ మ్య అ - హాం ౦ ౦౦౦౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ । పరితం తా శ్రీ ఇ । రా, అ అ - ౦ ౦ ౦ మం౦౦
రిగ - రిగ - మా పా - ధనిధప - మగగా - మపధప - పమగా రి । సనిపా , , పమపా । సనిప - పధపమగ - మపధప పమగరి ॥సాసా॥
౦౦ - చింత - యా - అఅమ్య అ - హా౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ । పరితం తా శ్రీ ఇ ఈ । రాఅఅ - అఅఅఅఅ - అఅఅఅ మం౦౦౦ ॥ శ్రీ ౦ ॥
[illegible] - ని ద ధా - నీ సారిస - ని ధ - నీ పా । ని పా ని - సరీ స - రీ గ రి సా । నీ సా రి స ని ధ - పా , ని ధా మా
[illegible] రా అఅ - అ అ అ - దళా అఅ - అ అ - నేత్రం । ని ఈ ఇ - రయాయ - ప అ అ మ । ను ద అ అ అఅ - రీ ఇ ఇ త్రం
డిటో - డిటో । ని [illegible] ని - స రీ స - రి మ గరిసా । డిటో
డిటో - డిటో । ని ఇ ఇ - రయాయ ప అ అఅమ । డిటో

సా మా పా ; ని - ని ద ధా - ని సా రి స - ని ధ - ని సా । నిసాని-సరిస-రిగమాపమ-గరిసా।నిసరిగరిసారిసనిద -పా,నిధామా

[illegible] - ఇ ల ల - [illegible] ల ల - ల ల - [illegible] । ని ఇ ఇ-[illegible]-[illegible]లలలల-మలల।[illegible]లలలలల- రి ఇ ఇ [illegible]

[illegible]పధని ? ధనిసా [illegible] నిసారిస్సనిధ - పాధపపమ । పమపధనిధ - పనిధప-మగగా।మపధప - పమగా - రి పమగరి

[illegible] - [illegible] ఇఇఇ - [illegible] ౦ ౦ । ని[illegible]లలల - మలలల-లలల।గలల ల - లల ల - ల [illegible] ౦ ౦

చ॥ [illegible], సా [illegible] మా [illegible] ని ధా ని । సా , [illegible] సా ని । ధ సా - మ ప మ గ రి

సా [illegible] స - [illegible] గా మ । పా , - [illegible] ప ని ధ మ గ రి [illegible]

[illegible] సా [illegible] ధ ని - స రి స । గ రి స - [illegible] రి స రి ని । రి సా - ని ధ ప - మ ప

ని ధ ని స - రి గ మ - రి గ రి - స ని [illegible] స రి ని । సా - ప మ ప [illegible] ధ - మ [illegible] మ - గ [illegible] ॥

చి॥ [illegible] సా సా సా - [illegible] - [illegible] । [illegible] - పనిధప - మా గా । మపధపపమగా రి - పమగరి

ధ [illegible] ధ రా - [illegible] మా - [illegible] । [illegible] - [illegible] । ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ హా - ౦ ౦ ౦ ౦

స స సా సా సా - [illegible] - [illegible] । పమ [illegible] ధా - ధనిధని - పధపధ । మపమప మగ - రిగమ - గరి

[illegible] గా - [illegible] - [illegible] । ద[illegible] - [illegible] - [illegible] । ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ - పాలల - ౦ం

గ [illegible] గా మా - ప ని ధ ప - మ గ మ పా మ - గ రి - ప మ గ [illegible] । సా , - రి గ మ పా । పమగరి - గమపమ పాపా

[illegible] - [illegible] - [illegible] । [illegible]

ప మ ప ధ ని - ధా [illegible] సా రి స ని ధ ని - సా సా । ని సా ని - స రి స - రి గ రి సా । ని సా రి స ని ధ పా ని ధా మ

మ మ ప ల ల - [illegible] - [illegible] । ప [illegible] - మ ల ల - ద ల ల గా । ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ [illegible] - ౦ ౦ ౦

[illegible] ధ ని - ధ ని సా సా - ని ని సారిస్సనిధ పా - ధ ప ప మ । పమ పధనిధ - పనిధప-మగగా । మపధపపమగా-రి-పమగరి॥ సా ॥

[illegible] ల ల - ల ల ల రి - [illegible]లలలల [illegible] - [illegible] ౦ ౦ ౦ । [illegible] - [illegible] - [illegible] । [illegible]-౦౦౦౦ ॥ [illegible] ॥

[illegible]

షడ్జ-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని . 58. సారమతిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ మ గ స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ మోక్షము గలదా ? భువిలో జీవన్ముక్తులు గానివారలకు ॥మోక్ష॥

అ॥ సాక్షాత్కార నీ సద్భక్తి - సంగీతజ్ఞాన విహీనులకు ॥మోక్ష॥

చ॥ ప్రాణానల సంయోగమువల్ల ప్రణవనాదము సప్తస్వరములై బరగ వీణావాదన లోలుడౌ శివ మనోవిధ మెరుగరు, త్యాగరాజవినుత ! ॥మోక్ష॥

రాగలక్షణము :— 22 వ మేళకర్త ఖరహరప్రియకు జన్యరాగము. 20 వ మేళమునందు జన్యమని కొందఱి మతము. అవరోహణము నందు ఋషభ పంచమములు వర్జ్యములు. శుద్ధమధ్యమ కైశికి నిషాదములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. ఎల్లప్పుడు పాడవచ్చును.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,, స రీ గ సా రీ గా మా ,,	,, ప ధ నీ ,,	,, ని ధ ధ మ మ గ
,, మోక్షము గాలా దా ,,	,, భు విలో ,,	,, జీ ఇ ఇ ఇ వ అ
గ స - స రీ గ సా రీ గా మ గ మా	,, ప ధ నీ స ని నీ	ని ధ ధ మ మ గ మ గ
అఁ - మోక్షము గాలాద అ అ	,, భు వి లో ఒ ఒ ఓ	జీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ వ అ
గ స - స రీ గ సా రీ గా మా రీ , గ	మా ప ధ ప ధ ని స రీ	ని ధ ని ధ మా మ గ
అఁ - మోక్షము గాలా దా అ , అ	అ భు వి లో ఒ ఒ ఓ	జీ ఇ ఇ ఇ ఈ వ అ

గ స - స రి x పా రీ గా మా రి , x
ఆట - రెంజేను మా గాలా దా ఆ , ఆ

గ స - స రి x పా రి x మ ప ద ని సా
ఆట - కుర్పూత్తులూ x ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ రి

గ స - స రి x పా రి x మ ప ద ని సా
ఆ కు - ముత్తుసులూ x ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ రి

అ॥ ,,, - ని సా రి , x రి x రి x స స రి x రి
,, - స ఆ మా , తృ ఆఆఆ ఆ ఆ ని ఇ ఇ ఇ

,, - మ ప మ ప దా ,, దా , ని సా , ని సా
,, - గి ఎ ఎ రి ఆ ,, ద్రా , ఆ ఆ , ఆ రా

చ॥ ,, - పా పా ,, పా దా ప ద ని ద రి
,, - ప్రాణా ,, నా లా క ం ం ం ఉ

గ మ - పా పా ,, దా దా పా , ద రి
ఆ ఆ - ప్రాణా ,, నా లా పా ం ం ం

,,, - ద ని స ని దా పా గా పా
,,, - ప్రణ వనా దా మా పా స్తా

సా స స స ధ స ని రి సా ,
ఆ తు నిలా ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ ,

,, రి స ని రి దా ని ధ
,, రా ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ

,, ని స ని స ధ ని
,, క ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ

సా x సా x సా
తు క ఆ త్స్య ఆ

,, దా ని స ని ధ మా
,, ద ఆ ఆ ఆ ఆ కే

రి దా ని స ని ధ మా
వెలా ఓ ఓ ఓ x మా

,, దా ని స ని ధ మా
,, వెలా ఓ ఓ ఓ x మా

,, స రి x సా
,, స్వరము లై

సే ని ని ద న్ద ము ము x
ఆ ఆ ఆ ఆ ఇ ఆ క ఆ

ధా పా ధ మ మా ము x
ఆ రా ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ

ధమమధమxx మ । x స । స రి
ఆఆ క ఆఆఆఆఆ । కుతు । రెంజే

సే ని ని ధ ని ధ మా
ఆ ఆరుణ ఆ స ం ం

ని ధ ధ మ మ x x స । స ద । స రి
రుతుతుతు తుఆఆఆ । కుతు । రెంజే

మ x మ x x స స రి
క ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ

మ x x మ గా సా
గ ఆ ఆ ఆ ల్లా ఆ

మా గా మ x మా
దా తా ర ం ని

,, - ని సా నీ , స రి స రి స్ప రి స స	సా , స మ స మా	ధ ని ని ద ధ మ పా
,, - ని తతా , త ఆ ఆ అదా ఆ ఆ ఆ	ఆ . గా ఓ ల దా	త ఇ క ఆ ము ఆ నో
,, - తా త మ ధ దా నీ దా ని ని పా	,, ధా ని ప ని ధ మా	,, ధ ని ధ మ గ మ । గ ప
,, - ని ధ ఆ మి ఠ గా దూర్గ్య ఆ గా	,, రా ఆ ఆ ఆ ఆ వా	,, ని ఇ ను తు లి ఆ । ఆ ఆ
డిటో	డిటో	గమధనిపనిధమ । గ ప । ప రి
డిటో	డిటో	విఇనుతులిఆఅఅ । ఆ ఆ । మొ-జీ

ధని - శుమ - ప - శైని

57. మధ్యమావతిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ని స

అ. స ని ప మ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ వినాయకునివలెను బ్రోవవే నిను - వినా వేల్పులెవరమ్మ ॥ వినా ॥

అ॥ అనాథరక్షకి శ్రీకామాక్షి సుజనాఘమోచనీ - శంకరి జనని ॥ వినా ॥

చ॥ (1) గణాధములకును వరాలొసగనుం - దరాను ప్రైభూసురాది దేవతలు - సురాయడని కెందరాడు దయజా - దరాధా కాంచీ పురాధి నాయకి ॥ వినా ॥

(2) పితామహుడు జనహితార్థమై ని - న్నా తా తెలియ వేడ తాళిమిగల యా - వతారమె త్రికను తామసము నే - యు తాళ జాలము దరా త్రిపోషిణీ ॥ వినా ॥

(3) పురాణి దయచే - గిరాలుమాకుని - కిరాతిని బ్రోచు రాజధరి త్యాగరాజుని హృదయ సరోజ కేసరి - స హోదరి పరాత్పరి వను ॥ వినా ॥

రాగలక్షణము :— 22-వ మేళకర్త ఖరహరప్రియరాగజన్యము. ఉపాంగ, ఔడవ ఔడవరాగము. గాంధారధైవతములు వర్జితములు. చతుశ్రుతి ఋషభ శుద్ధమధ్యమ కైశికినిషాధములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. గమక, రక్తిరాగము ఎల్లప్పుడు పాడదగినది. 28-వ మేళకర్తయని కొందరి మతము. ఈ రాగమును సురరాగమని చెప్పియున్నారు. ఆ కాలమందు ఇతర రాగములు పాడుటవల్ల గలిగెడు దోషములను పోగొట్టి శుభములు నిచ్చునని పూర్వీకులవల్ల తెలియుచున్నది.

☞ ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము		। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ రి మా ప - ప ని స రి । స - సా ని । సా ప మ ॥				ప ని సా - ని - ప మ రి ప । రి మ - ప మ రీ । సా , ,		
నిరాయ - కు ని ర లె । మ - ర్రో ర । చె ని ను ॥				ని జ నా - శ - ఎ ల్చ్య లెక । ర ౦ ౦ ౦ ౦ । మ్మా , ,		
డిటో	డిటో	డిటో	॥	డిటో	। రిమపని - సరిమరి । సనిపమ - రి మ రి ప	
డిటో	డిటో	డిటో	॥	డిటో	। ర౦౦౦ - ౦౦౦౦ । ౦౦౦౦ - మ్మ ఆ ఆ	
డిటో	। డిటో	। సా , నిపమ ॥		డిటో	। మా పమ - నిపసని । డిటో	॥ సా॥
డిటో	। డిటో	। నె , ఎ - నిను ।		డిటో	। ర ౦౦౦ - ౦౦౦ అ డిటో	॥ నా॥

అ॥ ప ని స - సా రి ని । సా , , । సా , , ॥ ప ని స - స రి స ని । సా , ని । ప - నీ స

ఆ నాథ - ర క్షి । శ్రీ , , । ఈ , , । ఆ నాథ - రాక్షి । శ్రీ , కా । అ - మాకీ

ప ని స - రీ స స సా . స రి । స ని సా - ని స ॥ ప ని సా - స నిపామ । రీ - మపనిస । పని - పమ - పమరిస । రిమా ॥

ఆనాథ - రాక్షి । శ్రీ , కా । అ అ మా - అ కీ ॥ కు జ శా - ఘుటమోచ । నీ - రోని అ । రక్ష - జిత - పటనిష । నిశా ॥

చ॥ ధ పా మ - ధ ని శ్రీ . ప ధ ని శ్రీ , ని । ధ మ గ - మ గ ॥ ని గ ధ పా , ధ మ రి - సా స । శ్రీ మ గ . మ ని పా

ద్వా జ - త ఖ వే . కి ద వ ల , లు । మాలల - గన ॥ కి ద రా ల , కె ఎ కి - బ్రోచు రాల న . ధ ర శ్లా

ని మా ధ - ని ప ర్శి ప । ని ప శ్రీ మ రి । రి సా - ర్శి ని ప - ని ప - ప ని ధ మ । ప ని సా - ని । ప మ - రి స ॥రిమా

గ రా లు - నిత్యాదరా । స ల గోపు । ప జ - మోఎ ॥ ఎ - నైప - సాజ ఉ ల । ప ల రా - ళ । ల క్ష్మీ - వ మ ॥దిగా

(1, 2 చరణములు చరణముని వలె పాడుకొనవలెను.)

చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని 58. చారుకేశిరాగము - మిశ్రచాపుతాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

[శ్రీ స్వాతి తిరునాళ్ (తేక) శ్రీ కులశేఖరమహారాజుగారి కృతి] అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ కృపయా పాలయ శౌరే కరుణారస వాస కలుషార్తి విరామ ॥కృప॥

అ॥ తపనీయ నిభావల గుణోదాంతస సువసన శ్రీ పద్మనాభ సరసీరుహలోచన ॥కృప॥

చ॥ యుగయుగముపాసరుణవిద నిధనం నియమా గంభాస్వర నిరత వరబోధ - శారద శుకముని నికరగేయ చరిత పాపజాలం

దరశాసుతె ॥కృప॥

రాగలక్షణము :— 26 - వ మేళకర్త రాగము. సర్వస్వర గమక వరిక రక్తిరాగము. అన్నివేళల పాడదగినది.

ప॥ , పా - మా మ గ గ రి । సా , , , - సా । రీ , - గ మ ప ధ । పా , , , ధ మ గ రి (1)

, కృ - పా యా ల ల ల । పా లలల - లా । యూఅ - శౌ రే రే । రే ఎఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ

గ మ - డిటో । డిటో । డిటో । పా , , , ప ధ ని ధ (2)

ఎ ఎ - డిటో । డిటో । డిటో । రే , , , ఎ ఎ ఎ ఎ

(8)

స మ - పా మా మ గ గ మ । పా , , , - ధ స । రి , - గ మ ప ద । ని ద - ప ద ని ద
ఎ ఎ - కృ పా జు ఉ ఉ ఉ । పా , , , - ఉ ఉ ।యూఉ - గా ఉ ఉ ఉ । ర ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ

స మ - పా మా గ మ ప ద । ని పా - ప మ ప ద ప మ - గ రి । గ మ గ - మ గ రీ । పా , - , , స రి గ మ
ఎ ఎ - క య గ ఉ ఉ ఉ । ర అ - స అ అ అ అ అ - వా అ । ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ । పా ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ

స మ - పా మా మ గ గ మ । పా , - స ధ ని । పా , - ధ ని । పా , , , - స రి గ మ । ప మ పా - మా ॥
అ అ - I ఆ క ఉ ఉ ఉ । ద్రి ఇ - వి ఇ తు । రా అ - అ అ । మా అఅఅ - అ అ అ అ । అ అ కృ - పా ॥

అ॥ , ప ద - ని దా । ప ని - ని సా । , స రి గా రీ । స ని - రి స ని ద పా
తి ప - ని యు । ని శా శా లా । , తుహి నాంశు । కుర - ద అ అ అ నా

, స రి - గా రీ । స ని - దా పా । ప మా - మ గ గ రి - రీ పా । స రి గ మ పా - మపమగ - పరిగమ । పమపా - మా
, శ్రీ ఇ - స ద్మ । వాఅ - శా అ । స ర - ని ఇ ఇ ఇ - య హా । లా ఒ ఒ ఒ ఉ - నఅఅఅ - అఅఅఅ । అఅ - కృ - పా ॥

చ॥ , స రి - గా - రి । స ని - రి స ధ ద పా । , మ గ - రి పా । ధ పా - రి పా
, శ్రు య - రే - శ్రీ । వం - బు ఒ ఒ దా । అ కు శ - లింత । ని శా - కం తి

, స రి గా రి । స ని - రి సా । , స రి గా మా । ప మా - దా పా
, వి య ప మా । కం - శ్యా గా । , ని ఇ రా దా । ద రా - బో ధా

శారదమున్నాయిలుని తత్తరేశు చరిత పాపజాలం భగవానుగా కృపా॥ (అనుపల్లవికా పాడుకొనవలెను)

షడ్జ.చ.రి.అం.గ.శు.మ.ప.శు.ధ.కై.ని   59. చారుకేశిరాగము - ఆదితాళము   ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ ఆడమోడి గలదా ? రామయ్య! మాట॥ లాడ॥

అ॥ తోడు నీడ నీవనుచు సద్భక్తిన్ గూడి నీ, పాదము పట్టిన మాట ॥లాడ॥

చ॥ చదువులన్ని తెలిసి శంకరాంశోద్భవుడు దయాసంభవుడు ప్రేంకల్ల కరలు తమ్ముని బల్కి జేసితివి గాకను, త్యాగరాజ అడిన మాట ॥లాడ॥

రాగలక్షణము :— 26-వ మేళకర్త రాగము. సంపూర్ణరాగము. సర్వస్వర గమక వరిక రక్తిరాగము. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము	। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము

ప॥ పా ద పా మ × రి । × సా స । రి గా మ ॥ పా ద పా మ × రి । × సా స । రి × మ పా మా
ఆ — డ మో డి × ల । గ దా ర । య్యామాట॥ ఆ డ మో డి × ల । గ దా ర । య్యామట ఆ టా

ప ద నీ ద పా మ × రి । × సా స । రి × మ పా మా ॥ ప ద ని స ని ద పా మ × రి ॥ × సా స ।   డిటో
ఆ — — — డ మో డి × ల । గ దా ర । య్యామట ఆ టా ॥ ఆ ఆ ఆ ఆ డ ఆ మో డి × ల ॥ గ దా ర ।   డిటో

ప ద ని స స్రీ రి స ని ద పా - మ × × రి । గా , మ × మ పా । రి × మ పా మా ।   ॥పా॥
ఆ ఆ ఆ ఆ డా మొ౨౨ డి - × ల ల ల । దా , ర ఆ ఆ మా । య్యామ ఆ ఆ టా ।   ॥ఆ॥

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
అ॥ , ప ధా ని దా ని సా	, , , ,	, ని గా గా
, రో॰మ ని దా ని ని	, , , ,	, రా అ మా
, మ - ప ధా ని దా ని సా	, ద ని సా	, ని రా సా
, అ - రో॰దూని దా ని ని	, ఎ ఎ ఏ	, రా అ మా
, మ - ప ధా ని ధా ని సా	, ధ ని సా ధ ని	సా ని ప ని ప ని ధా పా
, అ - రో॰దూని దా ని ని	, ఎ ఎ ఏ ఎ ఎ	నీ ఎ ఎ నీ ఎ ఎ రా అ
, మ - ప ధా ని ధా ధ ని సా	ప మా గ రి	మ గ గ రి సా
, మ - రో॰దూని దా ని న ని	యమూచు సా	ద్యు అ అ అ [illegible]
ప రి - గ రి ప మ ని ధా ని ప	ప ని ధ ప మ	ప ధ ని , ధ ప మ ॥ సాద ॥
రో॰ట - టగు డే ని న ఈ ప ద	ముదము ట్టి	న అ అ అ మ అ ట ॥ అడ ॥
చ॥ , - ప సా ధ పా మ గ రి	గ పా ని	మ గ గ రి సా
, - ఆ దూ పు లా న్ని న ని	ని [illegible]	ం [illegible] నో
, - ని స్తి ధా త్రి రా	, మ గ ని	మ గ గ రి సా
-- త్యాగరా గ సం	ం ద వారు	(ముక్తాయిస్వరం)

రీతిగౌళ రమ్యుని బల్కె శ్రీతిరిపోతున త్యాగరాజు యోడనమాట లేదే । (అనుపల్లవికొక సాహిత్యం లేదు.)

17.వ మేళకర్త సరసాంగి జన్యం 60. నళినకాంతిరాగము - ఆదితాళము

చరి . అంగ . శుమ . ప . కాని

ఆ స గ రి మ ప ని స
అ స ని ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ మనవి యాలకించరాదటే - మర్మమెల్ల దెల్పెదనే మనసా ॥మనవి॥

అ॥ ఘనుడైయున రామచంద్రుని - కరుణాంతరంగము తెలిసిన నా ॥మనవి॥

చ॥ కర్మకాండ మతాకృష్టులై భవ - గహనచారులై గాసి జెందగ గని మారక అవతారుడై - కనిపించినాడే యతడే త్యాగరాజు ॥మనవి॥

రాగలక్షణము :— ఇది 27 వ మేళకర్త సరసాంగి జన్యరాగము. వక్రషాడవరాగము ఆరోహణమునందు ఋషభము వక్రము. ధైవతము వర్జ్యము. అంతరగాంధార శుద్ధ మధ్యమములు, కాకలీనిషాద స్వరములు ఎల్లప్పుడు పాడదగినవి.

వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
॥ , , , - గ రి మ గ - రి స	గా , - రి -	మా , - గ రి
, , , - మ న వి ఇ - యాల	కిం - చ	రా , - ద టే
మా , - గ రి మ గ - మ గ రి సా	గా , - రి	మా , - గ రి
టే , - మ న వి ఇ - య ఆ ఆ ల	కిం - చ	రా , - ద టే
పా , - ప మ మా - మ గ గ రి సా	గ రి గా - రి	మా , మ ప
టే , - మ న వి - య ఆ ఆ ఆ ల	కిం ం ం - చ	రా , ద టే

ని , - ప మ మ గ గా రి	రి ప పా - గ రి	మా , - మ మ
జే , - మం త్ర మె ల ఏ ల్లా	డ ఎ ఏ - ల్వద	కే , - మ న
ని , - ద మ మా - మ గ రి పా	గా , రి	మా , - గ రి । పా ,
పా ల - మ వి డి - చు ల ల ల	బ ం డ	గా , - ద ల । జె ఎ
ని , , , - ప ని పా ని	ప ని ని - గ	రి మా మ
, , , - ఘు ను లై న	రా లమా - ద	ం ం గ్రు
మ గ పా - గ రి దా - మ గ పా పా	గ రి రి - మ	గ రి - పా రి ప । ప ని పా ॥గరి॥
ని ష ఉ - క ల య - నాం త ల	ర ం ం - గ	మం దా - ల సిత । వ ల నా ॥మని॥
ని , , , - ద ద - మ ప ని పా	ప మ మా - గ రి	మ పా - ని ప
, , , - క్రు - లా ం ం డ	ము ల గా - క్రు	షు లై - ధి ల
మా , - ద ని పా - మ గ రి రి	రి ప పా - గ రి	మ పా - మ ప
ల ల - గ పా ప - దా ల ల ను	లై న ఉ - గాల	కి రెం - న ల
ని , - ద ని పా ని	పా రి ప పా - గ	రి మా మ
గా , - గ ని మా న	రా ల ల ల - ల	క తా దు
మ గ పా - రి మ మ గ పా రి	రి , రి , - ని ప	ని - పా మ । మ గ గ రి రి ॥గరి॥
లై న ఉ - క ము ల ం ం డ	గా , జే , - వ గ	జే - గ్గ గ । రా ల లలా ॥మని॥

హరి.అంగ.శుమ.ప.చతు.కైని 61. హరికాంభోజిరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స̇
అ. స̇ ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప|| వినతాసుత వాహనుడై వెడలెను గంచి వరదుడు ||వి||

అ|| ఘనతాపసాది సురయూ సనకాది మునులు పొగడ ||వి||

చ|| వెర వైశాఖోత్సవమున వరదివసరు బందయించిరోయన పశ్చిమగోపుర ద్వారమున చరాచరములకు వర త్యాగరాజ నుతుడు ||వి||

రాగలక్షణము:— ఇది 28-వ మేళకర్తరాగము. రాగాంగము షడ్జస్వర, కంపూర్ణగమక, వరిక. రక్తి రాగము. రిషభ, గాంధార, మధ్యమ, ధైవత, నిషాదములు రాగఛాయాస్వరములు. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము	
ప|| ద ని సా - స̇ ని ని ద ప మ	ప ధ ని ధ - ధ ప మ గ	రి గ మ గ - గ రి సా	(1)
వి న తా - అ అ అ అ సు త	వ ఆ ఆ ఆ - హా ఆ ను డై	డై ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ	
ని̣ ధ ని̣ సా - , ,	ని̣ స రి గ - మ గ ధ ని	స̇ ని రి స̇ - స̇ ని ధ ప	
వె డ లె నూ - ఊఊ	గం ౦ ౦ ౦ - చి ఇ ఇ ఇ	వ ఆ ర ఆ - దుఊ డుఊ	
ద ని సరిస - స నిసని - ద మ	ప ధ ని ధ - ధ ప మ గ	రి గ మ ప - గ రి సా	(2)
వి న తఆఆ ,, ఆ ఆఆఆ - సు త	వ ఆ ఆ ఆ - హా ఆ ను డై	డై ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ	

[illegible] - క ౦ ౦ ౦

ద ని - రిసనిద - సనిదప - ని ద ప మ

ని న - రిఅఅఅ - అఅఅఅ - సు రు రి అ

నిి ధ శ్రీ పా - ప రి గ మ

ని ద రి నా - క ౦ ౦ ౦

నిదని - సరిగామగ - రిగరిసారిస - నిదపమ

నిదన - రిఅఅ అఅ - అఅఅఅఅ - సురురిఅ

స ని ధా - శ్రీ పా - రి గ మ ప

ని ఎ ద - రినా - క ౦ ౦ ౦

ప ద ని - ద ని పా - స ని రి స - ని ద పా

వ అహా - ఇ అ అ - అ అ అ అ - అ అ వ

స రి సా - గ మ గ రి - గ రి సా - స ని రి స

న అ న - క అ న అ - న అ రి - దురునురు

స రి , ధా - ని ద ధ ప - పా

[illegible] - క అ అ అ - అ

౦ ౦ ౦ ౦ - చీ ఇ ఇ

ప ధ ని - ప ధ ప - గ మ

వ అ అ - [illegible] - మ రు

పా - ధ ని - సా , ని

౦ - చీ ఇ - ఈ ఇ ఇ

ప ద ని స - ధ ప మ గ

వ అ అ అ - [illegible]

ద ని స గ - సా , ని

౦ ౦ ౦ ౦ - [illegible]

ప ధ ని - ధ ని

వ అ అ - అ ఇ

ని ద పా - ప ద ని స

యుతి ఉ - [illegible]

, - ప ధా ని సా

అ - [illegible]

[illegible]

వ అగ అ - గురు న రు

రి గ మ ప - గ రి సా

[illegible] ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ

రి స ని ద - స ని ధ ప

వ అగ అ - గరు మురు

(3)

రి గ మ గా , మ - రి సా

[illegible] ఇ ఇ - ఈఈ

రి స ని ద - స ని ధ ప

వ అ గ అ - గురు మురు

(4)

స - సా మ గ - రి గ స సా

మురు గా అ అ - అ అ అ లూ

రి గ రి సా రి స - స ని ద ప ॥దని॥

గాఅఅ అ అఅ - దుఅ అ అ ॥విన॥

స ని ని ద - ధా ని ద పా ధ ప

మురు వ అ - క అ అ రా అ అ

సా - ని దా ని సా - మ ద ప మ - గ రి స	, - స రి గ మా	ప ద - నీ ప సా - ప ని
[illegible]	, - లాం చి'కా	యన - ప శ్చి మ - గా౦
స ప - ధ ని , సా - సా సా సా - సా	సా రి గా - మ గ	రి గ మ గ - గ రి సా
[illegible] - భూ ర [illegible] భ్యా - ర మ న - ద	ర అ అ - చ ర	ముం [illegible] అ అ - [illegible]
సా రి గా - గ మ గ రి - గ రి సా - స ని రి స	ని ద పా - ప ద ని స	రి గ రి సా రి స - స ని ద ప ॥దిన॥
[illegible] అ రా - ణ్య అ అ అ - అ అ గా - ర అ అ అ	అ అ జా - మ [illegible]	[illegible] - దు [illegible] ॥దిన॥

హరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని 62. హరికాంభోజిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ దినమణివంశతిలక ! లావణ్య ! దీనశరణ్య ! ॥దిన॥ అ॥ మనవిని బాగుగ మదిని దలంచుచు చనువున నేలు చాలగా గాలు ॥దిన॥ చ॥ పార్వతినుత ! నను సంరక్షింపను గర్వము ఏల గాచువా రెవరె ? నిర్వికారగుణ ! నిర్మలకర ధృతపర్వత ! త్యాగరాజ సర్వస్వమా ॥దిన॥

రాగలక్షణము :— 61 వ కృతియందున్నది.

స్వరములు వ్రాతకములను చెప్పిన పాడుకొనవలెను.

I లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ స ని ద పా - ప మ గ రి మ గ గ రి	సా , - స రి గ మా	మ గ రీ , - రి గ మ ప
[illegible] - న [illegible]	లా , - తి ల క లా	వ ం ం , - ణ్య అ అ

ద ని - ప ని ద ప మ-గామపదపమగ-పమమగ మగగరి	పా ; - స రి గ మా	మ గ రి , - రి గ స రి
ఆ ఆ - దినా మ ణి ఇ-వ ౦ ౦౦౦౦ ౦-౦౦౦౦-౦౦౦౦	గా , - ఆ ఆ ఆ గా	వ ౦ ౦ , - న్యాఆ ఆ ఆ
,, - ప ని దపమగా - రిగమపధనిదప -పమగరి మగగరి	డిటో	డిటో
ఆఆ - దినాము తోషఈ - వ౦ ౦ ౦ ౦౦ ౦౦ -౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦౦	డిటో	డిటో
డిటో డిటో - దపపమ మగగరి	డిటో	రి గా , మ పా ధా , ని । పా
డిటో డిటో - ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦౦	డిటో	వంద్య , ఆ ఆ ఆ , ఆ । ఆ

,, - పా , ద నిదపా - మపమదపమగారి మగగరి । పా ...., మగరిస । రిగమపధనిసరి - గమగరిసనిధప । మపధని । పని ।

,, - వీ , ఇ ధనా - వ ౦ ౦౦౦౦౦ ౦న్యాఆఆఆ ఆ ,,,, ఆఆఆ । ఆఆఆఆఆఆఆ-ఆఆఆఆఆఆఆ ఆఆఆ । వినా ।

అ ,, - మ నీ ద నీ - పా దా , ని ప ని పా	,,, - ప రి మ గా	మ గ గ రి సా , రి గా
,, - మ ఖా వి వి - రా ఆ , ఆ ఆ గు రా	,,, - మ రి ని దా	[illegible] , మమా
,,, - మగరిసా - నిసనిరిసనిదా దా , ని పా	,,, - రి వ సా	ప మ గ రి గ మ ప । ధ ని - ప ని ॥
,,, - ధనువున - స్మివివిలు మకూఈ, ఆ ఈ	,,, - రాల గా	[illegible]
అ ,, - పాకమహా - ,, ప ద నీ ద పా	,, - ప మ ప ప మ మా	మ గ మ - రి గ మ పా
,, - పార్వవిమా - ,, రి ఆ ఆ వ మా	,, - వ ౦ ౦ ౦ ఆ ఆ	లి ౦ ౦ - ౦ ౦ వ మా
గ మ - మపామగా - రిగమగ గరిపా	,,, - వ మ గ మా	పా , మ గ మ పా , మ పా
ఆ ఆ - గఆర్వమా - ఎఎఎఎ ఎఎలా	,,, - గ ఆ రి సా	[illegible] , ఎర్ర ఆ గ , ఎ వి

నిర్వికారంగుణనిర్మల శరిద్యుతి - పవ్వలి త్యాగరాజ సర్వస్వమా - [illegible]

వ౯-అంగ.శుమ-ప-చధ-శ్రైని 63. హరికాంభోజిరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ ఎంతరాని తన కెంతబోని నీ - చెంత విడజాల శ్రీరామా ॥ఎంత॥

అ॥ అంతకారి నీ చెంతచేరి హను - మంతుడై కొలువలేదా ॥ఎంత॥

చ॥ (1) శేషుడు శివునికి - భూషుడు లక్ష్మణ వేషియై కొలువలేదా ॥ఎంత॥

(2) శిష్టుడు మునివర - శిష్టుడు గొప్ప వ - శిష్టుడు హితుడు కాలేదా ॥ఎంత॥

(3) నరవర । నిర్జ - సురగణములు వా - నరులై కొల్వగలేదా ॥ఎంత॥

(4) ఆగమోక్తమగు నీ గుణములు శ్రీ - త్యాగరాజ కా - ద గలేదా ॥ఎంత॥

రాగలక్షణము :— 61 వ కృతిలో నున్నది.

త్రేలిక నాల్గుకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము

ప॥ ,, దా , ని సా - సా ని స నీ , ని దా । ని ద ప మ - ప ద నీ దా - ని సా । ,, ద ని స ని నీ ని దా
ఎం , త రా - ని త న కెం త బో నీ । నీ - చెం - త వి డ జా - ల శ్రీ రా మా

నిదపమ - పదనీ దానిసరీగరిసా - ,, దనిసారిస - సని నీ దదా । దా , పదా ప దనిస । నీ ,, దనిసనినిదదప

గసమపా - గసమప - మపద - దానిదపా - మగరీగమగమ । మగరిసా ,, - పద । నీసరిసా, ని - నినిదాదనిసని । నిదపమ - దా , ॥

స॥ ,, ని సా ,, సా - సరీ రీ - రిపమ । మగమగా - మగరిగా - దనిసాగస సనిని , - ని దా

,, అంతా ,, కొల - అఅఅరీ - ఇఇఇ । నిఇఇ ం - అఅఅఇఇ : ఏ ఏ ఏ ఏఏ అఆఅ, - మా ను

,, పదపపమా మా - దపదా - దనిదసా । నిసరీసారిస - నిసని దా । దానిదపాదప మా - దనిసని । నిధపమ-దా ॥

ఊరుమునయిక ఊ - డైఇఈ - కొఒలుఉఊ । వఅఅలేఎఎ - ఏఏఏ ఏ । ఏ ఎఎ ఏ ఎఎ ఏ - దాఅఅఅ । అఅఅఅ-ఏం ॥

చ॥ ,, సా , స సా - , , ని దా ని సా । , , ని రీ - స స ని । దా , ని సా , ని దా

శ్రీ , ము ను - , , శ్రీ వు ని కీ । , , భూమి - మునుల । గా , అ అ , త్కృతా

,, పద దపమా మా - దపదా - దధ ధనిసా । నిసరీ - సారిస - నిసని దా । దానిదపాదప మాదనిసని । నిదపమ - దా , ॥

ఇ ఎమ్ ఇఈఈ ఈ - ద్యుఇఈ - కొఒలుఉఊ । వఅఅ - లేఎఎ - ఏఏఏ ఏ । ఏ ఎఎ ఏ ఎ ఎ ఏ దఅఅఅ । అఅఅఅ - కెం ॥

28-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని 64. హరికాంభోజిరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ చింతా గాయకులారా - ఊరక వెదుకేరు మనసా ॥చింతి॥

అ॥ పంచబ్రహ్మాండమధ్య - మండలమున వెలుగు ॥చింతి॥

చ॥ రామహరి సురకోటులు - ధర్మాత్ములు సర్వమును

శ్రీమయము త్యాగరాజ - విగ్రహములు గనుమండి ॥చింతి॥

రాగలక్షణము ...... 61 వ కృతిలో యున్నది.

ఉ ,, - పా పా , , , , దా । పా .. పా గా రీ గా । ప మ ప ; మా గా రీ పా । స రి గా గ రి - గ మ పా పా

ఉం కొ ఏ ఏ ది । రా అ ము జ్ఞా గ దు । ఈ ఈ ఈ ఈ ర ళ ఇ డి । పా ఒ ట ళ ఏ - మ అ న వా

(౨) ,, - పా పా , , ప ద ని ధ । ప ధ పా , మ గా రీ గా । డిటో । డిటో

ఉం కొ ఏఏ ది ఇ ఇ ఇ । ఇ ఇ రా అ ము దో గ దు డిటో । డిటో

(౩) ,, - పా పా , , ధ ని పా । , , పా , ని ధా పా ధా । మ ప దా ప ద ప మ గా రీ పా । డిటో ॥పా పా॥

ఉం కొ ఏ ది ఇ ఈ । ఈ రా అ ము దో గ దు । ఈ ఈ ఈ ఈ ఈ ర ళ ఇ డి । డిటో ।ఉం కొ॥

అ ,, - ధా ని ర్ స ని ధ పా । ,, ధా , ని పా , , పా । ,, ధా ని పా ర్ ని ప ధ । ని ప ధ ని పా , ని పా ,,

దం డ మా అ అ అ అ । అ ర్హాం డ మ అ అ ధ్య । అ దం డ మ అ అ అ అ । అ అర్హాం డ మ అ అ ధ్యా అ

,, - గా మా ప ధ ని ర్ స ని ద । ని ప దా ని పా ,, పా । ప ని ర్ ని పా పా పా । ప ద ని ధ ని పా ప ని ని ద।పమ-పాపా॥

దం డ మా అ అ అ అ అ అ । అ అ ర్హాండమా అ ధ్య । మం ం డ ల ము న । ని ఏ ఏ ల అ అ గు ఈ ఈ - ఉం కొ॥

,, గా , మ పా , , ధా । ప ని ర్ స ని దా పా మా । ప మ ధ ప మా గా రీ పా । స రి గా రీ - గ మ పా పా

రా అ ము సా అ ని । గు ఈ ణ అ ర హి దు వు । ధ అ అ అ ర్మా అ ర్ముడు । ఉ అ అ ర్వ - స అ ము వు

శ్రీరుకగుడు త్యాగరాజు చిత్రహితుడు జగము నిండి ।యుండెది॥ అనుపల్లవిలో పాడుకొనవలెను.

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ మా జానకి చెట్టబట్టగ - మహరాజువైతివి ॥మా॥

అ॥ రాజరాజవర ! రాజీవాక్ష - విను రావణాసురుని రాజేల్ల కీర్తియు ॥మా॥

చ॥ కానకేగ యాజ్ఞ మీరక మాయాకారము నిదిశిరి చెంతనే యుండి - దానవుని వెంట నే చని యశోక - తరుమూల నుండి, వాని మాటలకు గోపగించి కంట - వధియించకయే యుండి - శ్రీనాయక ! యశము నీకే గల్గజేయ లేదా ? త్యాగరాజ పరిపాల ! ॥మా॥

రాగలక్షణము :— ఇది 28 వ మేళకర్త. హరికాంభోజి జన్యము. భాషాంగ, షాడవ. సంపూర్ణ, వర్జ్యస్వర గమక, వరిక రక్తిరాగము. ఆరోహణమందు నిషాదవర్జితము. షంగు మధ్యమము. దైవత నిషాదములు రాగఛాయాస్వరములు. (సనిపధపా) అను ప్రయోగములందు కాకలినిషాదము వచ్చును. సాయంకాలము 6 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటల వరకు పాడదగినది.

ప్రతి రెండు అక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

I లఘువు	0 ద్రుతము	0 ద్రుతము	
, , - గ మ పా ద	పా , - మ	ప - మ గ మ -	(1)
, , - మా జా న	కి , - చె	ట్ట - బ ట్ట -	
దా , - దా పా ద	పా మ - గ	మ గా ర -	(2)
గా , - మా జా న	కి , - చె	ట్ట బా ట్ట -	

(3) ము పా ధ -
ట్ట టా ట్ట -

(4) ము పా ధ -
ట్ట టా ట్ట -

పధాధపమ-గమ,గమపామ ||గమ
తి ఈ ఇఇ ఇ-వి ఇ,ఇఇ ఈ ఇముఅ

గా - గా గ
జీ - వా కు

నిధధప-మగరిస|సగమపామ ||గమ
జెఇల్లుఈ కఇఇఇ, ద్రుయుకూడ ముఅ

ధా పా - పా ధ ని ద ని
రా కొ - ఎూ అ అ అ అ

ప ధ ప ధ సా
త నె యుం ం

ప స ని ని - ధ
చ ని ఇఈ - యు

ధ ధ ప - మ ప మ - గ
ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ - చె

ధ పా ధ ప మ - గ
ఇ ఈ ఇ ఇ ఇ - చె

ధ ప మ ప ధా ని ధ పా -
న ఇ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ ఈ -

సా , సా , - ప రి
వా , రా , - గ అ

రీ , సా , - ప ని
యూ , ని , - ని అ

గా , మా , - మ ప
యూ, ద్దు , - ని ఇ

మ ప మా -
ఈ ఛ రెం -

ధ ప ధ ప రీ సా -
రెం ట అ అ సే -

ధ ధ ని - ప ప ని ధ - మ ప ద ప - ద ని -
గ అ అ - ము అ అ ఇ - ఇ అ అ అ - గ అ -

ప ద ని ధ ని - ప ద సా - గ ద సా ని
గ అ అ అ అ - మ అ అ - ఇ అ అ నా

ధ ద ని - ప ద సా స -
గ అ అ - మహా రా జా -

అ ,,, - ప ప రా - ప ని సా రా -
,,, - ని అ ఆ - ర అ అ రా -

స రి గా మ గ రీ - రీ సా - ప ని ని ధ - ప ధ
ని ౼ మా ఈ ఈఈ - రావా - గ అ అ అ - రి ఇ

అ ,,, ని ద సా మ -
,,, కొ ం కై గ -

పా , - మ ప ప ప ద ప -
యూ, - క అ గ ము ని చి -

ని , రా , - మ ప ధ ప రి
యుండి , - ద అ న వు ని

మా ప - ద ని పా మ గ -	గ మా రి - స రి గ మ	రి - రి గా రి
శో క - తి య మూతు ల -	ను తా తు - తుతుతుతుం	డి - ఇ తు ఇ
పా , - ని ద పా మ -	మ గ మా - గ మ	ని - మ ప దా పా -
తు , - వా సి మా ట -	అ అ కూ - శో ట	వ - గిం తుం ం చీ -
ని , దా , - ని ద పా మ -	గ మా - గ మ	పా - ప ద పా ని
కిం , టా , - వి ధ ఖం చ -	క యే - ఎ ఎ	ఏ - యుం ం ం ం
ని , దా , - మా ప ద ప రి -	స రి గా -	స రి గ రి సా - ధ స
ల . డి , - శ్రీ-న అ యుక -	యుగమూ -	ని ఇ ఇ ఇ కే - ఎ ఎ
రి ప ని ద పా - ధ స స రి - రి స స గా -	ప ద స - రి స	ని ద - పపమ । గమప ॥గమ॥
ఎ ఎ గ అ ట్లా - చె ఎ యుఅ - లె ఎ ఏ రా -	త్యఅ గ - రి అ	జ అ - పరిఇ । పఅల ॥మఅ॥

80.ఖరహరప్రియ - అం.గ.శుమ.ప.చధ.కైని

66. కాంభోజిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ ఎవరిమాట విన్నావో రావో - ఇంకు లేరో గతిధీ ॥ఎవరి॥

అ॥ అవనిలో నాశ్రయ శరణాగతుల మంచి చోద్యమేమి సేవయ్య ॥ఎవరి॥

చ॥ ద్రౌపదిరాధామనుమ ఎనుభాగయులచే విందీ - కన్నకన్నప్రద్దె ... వాయుచ్చట - యుత్సనుకొంటి - ...

ఎపా కస్త్రము నివరి సంతోషముగోయుంటి - కన్నకన్నతో - త్యాగరాజునుతి సర్వసంధు జినుకొంటి ఇలలో ॥ఎవరి॥

రాగలక్షణము — ఏ ం-కృతియందున్నది.

త్రిశ్రగతి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,, పా మా , గ మా - పా ,, - పా - ద ర	ధా ,, - ధ ని ధ ప	మమ పప - నినిదప । మా (1)
,, ఏ ఎ , రి మా - అ ,, - టా - వి ఇ	న్నా ,, - వొ ఒ ఒ ఒ	ర అ అఅ - అఅఅఅ । వొ
డిట్టో	డిట్టో	మపధరీ - శా నిద । ప మ (2)
డిట్టో	డిట్టో	రఅఅఅ - అ వొ ఒ । ఒ ఒ
డిట్టో	డిట్టో	మగమప-పమపధ-ధపధప-పనినిధ
డిట్టో	డిట్టో	గఅఅఅ-అఅఅఅ-అ. ..-వొఒఒఒ
,, - పా , మా , గ మా - పా - మపధా - పా,ధపా	ధ స రి గ - మ గ రి గ	మగరిస-సనిదప । ప మ ॥ధపపమ ॥
,, - ఎ , రా , రి మా - అ - టఅఅ - రి , ఇఈ	న్నఅ అ అ - అ అవొ ఒ	ఒఒఒఒ-రఅఅఅ। వొ ఒ ఒఒఒఒ
,, - ని ద ద ప - పమగా - మగరి - గరిసా - సధధస	సా ,, - సా - స రి	గమ సదరిస రిదా । పమ
,, - ఋఁ ను ఈ - రెఏ ఏ - ఏఏ ఏ - ఏఏ ఏ - ఏఏఏఏ	జా ,, - ఓ - ఒ ఒ	ఒఒ రిఅరిఇ గారి । ఇఇ
డిట్టో	సరిగమపదసరి - గమగరి - రిమగరి	సా - పదసస ని - దా । ప మ ॥పా॥
డిట్టో	వొఒఒఒఒఒఒ-ఒఒఒఒ-ఒఒఒఒ	ఓ - ధఅరిఇఈ- ధా । రి ఇ ॥ఏ॥
అ॥ ,, - పా, పా , ధ - సా , ద సా ,, స రి సా . స	సా - సరిగరి - గ మ గ రి సా	సా పదరిస - ని దా పా
,, అ , వా , ని - లో , ఒ ఓ ,, ఒ ఒ వా , అ	అ - సై ఏ ఏ ఏ - యఅఅ అ అ	దా ఉ ఉ రూయు - షే ఏ యూ
మ గ - ద ప సరి మ గ రి గ సా - స ని రి స ని దా	సా మా - సా , ద సా ని ని	దాపమ-గమపద-సనినిద । ధపపమ
అ అ - మ ం ం ం ని ఇ ఇ ఇ ఈ - వొ ఒ ఒఒ ఓ ఓ	ఓ ఓ - ద్యా, అ అ-మెఏ	మూగఅరె ఏ ఏ ఏ-వఅఅఅయ్యఅ..

అ॥ ,, దా ని ధ పా - దా ,,,, ప ప
,, ధా అ క్క పా - దా ,,,, అ అ
,, ప ద పా - నీ , ద పా - దా ,,,, ద మ
,, ధ అ అ - క్కా , ప రా - అ ,,,, అ అ
,, మ ప మ మ దా - పా మా గా మ ప
,, ద అ అ అ గా - వా రా లా అ అ
,, - మగసా , నిసా - పాసగరిసా - నిదా - పా , ద
,, - శ్యామలా అఅఅ - రూపుడు డుకూడూ - వ్రూడూ - డై , ఇ
రి రిగా - రిస నిగ - గరిపాదిగా - రిగమగ మా ,,
టూయుదాడై , డుడుడుడు - డుడుడూడూడూ - క్కుఅఅ అ ,,
,, - ధపనిదపా - ని ద ద ప - ప మా గా మా
,, - ళఅక్కరా - మ అ అ అ - రాఅ అ అ
,, - పనిధ - పధపపమ - గామా - గా
,, - రం౦ -గో ఓఓఓ - మాయా - మ్మ
,, - ప ద పా - పధపరిగా - రి స ని స స రి
,, - ప అ క్కా - అఇఇ , గ్గా - డౌ డు డు డు డు
సా ప రి స రి - రిసరి పా - పనిసనిదా - పామా
గా ప అర్జు - సం౦నా డుఅఅఅనూడూ - గో ౦

ని ద ని , - ని ధ ని
ధి ఇ ఈ , - మ డ మ
గమ పధనిద ని - ని ద ని
ధి ఇ ఇఇఇ ఇ ఈ - నుడె ను
దా - పా , ద సా ని ద
చే - ఏ , ఎ ఏ ని ౦
సా - ప ని ద పా
ఈ - ప లి కె నా
,, పమగా - మగరి గ రి సా
,, మాఅ అ - మొుడూడుడుడూ
,, గ మా ప దా
,, జా ఏ ఘ దూ
,, సా - ప ప దా
,, గో - గుం౦౦
రి ప - సా రి గ రి సా - నిదా
దుదు - రాృఅ అ అ అ - గాఅ
మ గ పా , ద సా - ని ని
౦ ౦ టి , ఇ ఈ - యిఇ

పా ,, - ధ ప ని ద పా , ద మ
డూ ,, - ప అ గ అ మా , అ అ
పా ,, - ధపనిద పా ।
చూ ,, - పఅరఅ మా ।
పా ,, - పా ,, ।
టి ,, - ఈ ,, ।
ని ద ద ప - గ మ గా మ గ
ముదు దు దు - చృఅ అ అ అ
స స ద ద - సా ,, । ,,
గో ౦ ౦ ౦ - టి ,, । ,,
సా , ద సా ని - ని దా
నీ , ఇ ఈ ఇ - ద నీ
సా ,, - సా ,,
టి ,, - ఈ ,,
పాదని - దాపామగ - సా , ద
గాఅఅ అ ఖా అఅ - నా , ఈ
దాపమ-గమపద-పనినిద।ధపపమ ॥
లాఅఅ-గోఓఓఓ-ఓఓఓఓ।ఓఓఓఓ

వరి-అంగ-శుహ-ప-చధ-శైని

87. కాంభోజిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ శ్రీ రఘువరాప్రమేయ మామవ ॥శ్రీ॥ అ॥ శ్రీ రఘుకులజలనిధి సోమ - శ్రీరామపాలయ ॥శ్రీ॥

చ॥ (1) పావనకీర్తిరమ్య భృంగ - సంగీతలోల ॥శ్రీ॥ (2) నిగమాగమవిశ్వేశ్వర స్వరలయాది మూర్ఛనోల్లసిత నారద వినుత ॥శ్రీ॥ (3) శ్రీ భాస్కరకులప్రదీప - శ్రీ భాగవతవినుత సుచరణ ॥శ్రీ॥ (4) సీతానాథ త్యాగరాజ - నుతలోవిలసితాత్త సుగుణాభరణ. ॥శ్రీ॥

రాగలక్షణము :— (ప్ర థ - కృతియందున్నది.

☞ ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము	
ప॥ సా గ ప - ని ధ ప - మ ప దా	పా - ని ద ధ ప మా	, గ మా ప దా	(1)
శ్రీ ఇఇ - ర ఘు వ - ర అ అ	ప్ర - మే ఎ ఎ ఎ యు	, మ అ మ వ	
సా ప ద - సా రి స - నీ దా పా - మ ప దా	ప ద స ని - ద ప మా	ప మ - గ మా ప గా	(2)
శ్రీ ఇ ఇ - ఈ ఇ ఇ - ర ఘు వ - ర అ అ	ప్రఅమే ఎ - ఎ ఎ య	అ అ - మా అ మ వ	
సా ప ద సా గ ప స - దా పా - మ ప ద రి	సా ప ని ద ప మా	ప మ - గా , మ ప ద	(3)
శ్రీ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ ర - ఘు వ - ర అ అ అ	ప్ర మే ఎ ఎ ఎ య	అ అ - మా , మ వ అ	

అ॥ ప మ పా - ని ద ద ప - మ గ రి స ధ ధ | పా , రి | , గా మ - గ మ గ ధ ॥సా॥
శ్రీ ఇ ను - ర ఘు కు ల - జ ల ని ధి పా ల | మా ల శ్రీ | , రా మ - పా ల న గా ॥శ్రీ॥

చ॥ (1) గా - నీ ద ప మ ప ద నీ ద - ప ద | పా , గ మ | పా ద ప - గ మ ప ద ॥సా॥
తా - ఆ ర స - హి త కు లాబ్జ - భృం | గా , స ం | గీ ఇ రి - లాల ఓ ల ॥శ్రీ॥

(2) ద నీ ద - ప - ద నీ ద ప - మ ప ద పా మ | గా మ పా , రి గ | మ పా - రి గ మ ప ద ॥సా॥
ని శో ధ - క - మ కోన్య గ - స్వ ర ల యా ది | మూర్ఛనో , ల్లి సి | గి నా - ర ద వి ను త ॥శ్రీ॥

(3) పా , పా , ప ద స పా ద - ని ధ ప | మా - పా - గ మ | స - స స రి - గ మ ప ద ॥సా॥
శ్రీ , భా , స్వ ర కు లా ద్రి - ధీ ఇ ప | శ్రీ - భా - గ వ | గి - వి నుత - సు చ రి త ॥శ్రీ॥

(4) దా ధ - పా స - రీ రి - గ మ గ - రి గ రి రి । సా రి స ని దా - ద । ప మ గా , మ ప ద ॥సా॥
శ్రీ ఇ - తా అ - బాధ-త్యా అ గ - రాజ జను । తా వి ల సు తా - ప్త । సు గు ణా అ ధ గ నా ॥శ్రీ॥

చరి-అంగ-శుమ-వ-చధ-కైని 68. కాంభోజిరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ స

రాగలక్షణము:—ఈ క కృతియందున్నది. [శ్రీ వీణ కుప్పయ్యగారి కృతి] అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ కొనియాడిన నాపైని-కోపము సేయ మేర ॥కొని॥ అ॥ వినుమించిన దైవము లేదని- వినంతిని నీ కీర్తి నెంతో ॥కొని॥

చ॥ బాలుడౌ మార్కండేయుని - భక్తికి - పొంగనిల్లి వేవేగ మే - కాలుని ఒక పాదమున గనిషి కరుణించితివి వనిగాకను-
కాలకూటబాధ సైరింపక - క్రతుభుజు లెల్లను గూడి - చాలనీతో మొఱలిడి వేడుకోగా - గీల గాను గరళమును
మ్రింగిన నీలకంఠ శ్రీకాళహస్తీశ - నిఖిలలోక బుధజనపాలన గోపాలదాస దురితవనకుఠారి - పరాత్పరా దయా
కరాయని నిను ॥కొని॥

ప్రేలికి నాల్గకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము	
స॥ ప మ మ గ - గ రి రి స - రి గ మ గ రి గ మ గ - రి గా రి సా ।	స ని ధా - ధ ని షా ।	ధా సా - రీ గ రి	(1)
శ్రీ ఓ ని ఇ - యఅఅఅ - అఅఅఅఅఅఅఅ - అఅఅఅ ।	డి ఇ న - నాఅఅ ।	పై ఈ - ని ఇ ఇ	
ప మ మ గ గ రి - సా రి గ - రీ గ మ గా మ ప గ మ రి గ సా ।	డిటో	। డిటో	(2)
శ్రీ ఓ ని ఇయఅ - అ అ అ - అఅ అ అ అ అ అ అ అ అ అ ।	డిటో	। డిటో	
ప మ మ గ గ రి - స రి గ మ పా పా మ గ రీ - ప మ గ రి సా ।	డిటో	। ధా సా రి గ మ ప	(3)
శ్రీ ఓ ని ఇయఅ - అఅఅఅ అ అ అ అఅ - అ అ అఅఅ ।	డిటో	। డిటో	
ధా ని ద ప మ - ప ద ని ద - మ ప ధ ప - నిదధపమగరీ - పమగరిసా ।	డిటో	। డిటో	(1)
శ్రీ ని ఇ ఇ ఇ - యఅ అ అ - అ అ అ అ - అఅఅఅఅఅ - అఅఅఅఅ ।	డిటో	। డిటో	
శానిదపా - సనిదప - నిదపమ - దపమగ - పమగరి - మ గ గ రి సా ।	డిటో	। ధాసా - సరిగమ - పధసా	(5)
శ్రీని ఇఈ - యఅఅఅ - అఅఅఅ - అఅఅఅ - అఅఅఅ - అ అ అ అ అ ।	డిటో	। అ అ - అఅఅఅ - అఅ అ	

ప ద పా పా దా - మ ప ధ రి సా ని ద ప - ద పా - మ గ రీ - ప మ గ రి సా । స ని ధా - ధ ని షా । ధా సా - రీ గ రి

శ్రీ ఓ ఓ నీ ఈ - య అ అ అ అ అ అ అ - అ అ - అ అ అ - అ అ అ అ అ । డి ఇ న - న అ అ । పై ఈ - నీ ఇ ఇ

మ గ మ ప పా - ప మ ప ద పా - ని ని దా । మ ప ధ స - స ని దా ని ద పా । ప మ గా - మ గ రీ-గ స రీ ॥పమ॥

శ్రీ ఓ ఓ ఓ ఓ - ప అ అ అ మూ - ఊ ఊ ఊ । పె ఎ ఎ ఎ - యఅఅ అ అ అ । మె ఎ ఏ - ఎ ఎ ఏ-ఎ ఎరా॥శ్రీఓ॥

అ॥ నినిదా - పా ,, పదనిదపదనిద - దాపామగా । పా ,, దాపని । నిపదా - పాపా ।

నిఇను - మి ,, ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ - ఓ ఈ న అ అ । ద్రై ,, నముఈ । లేఏ ఏ - ద ని

నినిదా - మపధప - పనిదానిదపా - దపమా - మగా । డిటో । డిటో (2)

నిఇను - మి ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ - ఓ ఇ ఈ - న అ అ । డిటో । డిటో

నినిధా - మపదాపదపా - దపరిపనిదపా - పదనిదపమమగ । డిటో । డిటో (3)

నిఇను - మి ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ - ఓ ఇ ఇ ఇ ఇ అ అ అ । డిటో । డిటో

నినిదా - పదనిదమప - దపదరిపనిద పమప - దనిదని - మగరిగ । డిటో । డిటో (4)

నిఇను - మి ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦౦ ౦ ౦ ౦ - ఓ ఇ ఇ ఇ - న అ అ అ । డిటో । డిటో

పా నిద - మగపద - పరిగరి - గమగరి - పనిధప - పనిధపమగరిగ । పా ,, దాపని । నిపదా - సాంరి

ని న్నుఈ - మి ౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ - ఓ ఇ ఇ ఇ న అ అ అ । ద్రై ,, నముఈ । లేఏ ఏ - ద ని

సాగరి - గరిసా - పనిదా - పదపరిసారిగ । సా - పనిదాపదపా - మపధప । పామగరి - పరిగమ - పదపరి

ని రం - ౦౦ రి - ర అఈ - నిఇఇఇఈఇఇ । ఈ - ఇఇఈ ఇఇఈ - ఇఇఇఇ । రెం ౦ ౦౦౦ - లో ఒ ఒఒ - ఒఒఒఒ

డిటో డిటో । సా ,, మపదస । పా , మ - గరిసరి

డిటో డిటో । ఈ ,, ఇ ఇ ఇ ఇ । రె , ౦ - లో ఒ ఒ ఒ

చి॥ గా ,, - ,, గమగగరి - రిగరిరిసా - రిగరిసనిధ - ధద । సా ,, - ,, - రిగరిరి । సా - రిసాని - ధానిసాధ - ధధగరి

గమగరి - మగరిస - పమగరి - ధపమగ - నినిధప - పనిధప - మగపద - పరి - గమ । గగ - పరిసా , మపధని - పధ ।

నిధసా , - రిసాని - ధధసరి ॥అ॥

[illegible] పా పా - మ గ పా మా పా , , । ప మ ప ద పా , , । పా ద ని దా - ని ని దా
[illegible] । ర్యం ం ం ం , , । డె ఎ ఎ ఏ - [illegible]

[illegible] , , ద స ని ద పా - ప మ పా దా - పా । ధ మ గా - గ మ పా మా । మ ప దా పా - ని ని దా
[illegible] , , [illegible] । డె ఎ ఏ ఏ । డ ఎ ఏ ఏ - [illegible]

పా దా - ప ద పా , , , , ని ని దా । దా , , - ని ద ద ప । దా ద మ - పా దా
[illegible] , , , , [illegible] । [illegible] , , - [illegible] । [illegible]

ప ని ద ప - ప మ గా - గ రి రీ - రి గ సా । , , పా , , రి గ మ గ । రీ రి గా రి సా , ,
[illegible] । , , గా , , [illegible] । [illegible] , ,

, , సీ దా పా - మా పా - మా గా । మా పా , , పా । ద ప దా - ని ని దా
, , [illegible] । [illegible] , , [illegible] । [illegible]

, , ద ద ప ద ద ప - ద ప ద ప - ద మ మ గ గా । పా దా - ప ని ప ద । సా , , సా , ,
, , [illegible] - [illegible] । [illegible] । [illegible] , , [illegible] , ,

, , పా దా పా రీ గా - గ మ గా । రీ గ రి గ పా , , । ప ని దా - ని ప దా
, , [illegible] । [illegible] , , । [illegible]

, , ప రి పా - స ని ద ని పా - మా మా । ప ద ధ స ధ ప - ప మ । గా రీ - రి గ సా
, , [illegible] । [illegible] । ం ం - [illegible]

ప ని ధ - పా - ద సా - రి మ గ - ప రి మా ప । మ గ మ - ప ధ ప - ప ని । ధ ప - గ గ ప ధ [illegible]
[illegible] - శ్రీ - [illegible] । [illegible] । [illegible]

... గ - రి స రి || ప మ ధ ని ||
... - దయా , ... రా - యని నను || ... ||

చర్-అంగ-శుమ-ప-చథ-క్షిని 69. ఖమానురాగము - ఆదితాళము ఆ. స మ గ మ ప ధ ని స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ... మనమున - సిద్ధాంతమని యున్నానుర ॥సీ॥ అ॥ వాతాత్మజాగులచెంత నే - వర్ణించిన నీ పలుకులెల్ల ॥సీ॥

చ॥ ... నీ మహిమలెల్ల నిండారంబాసి - యీ మహి నీ భయ మేటికన్న మాట రామచంద్ర త్యాగరాజ వినుత ॥సీతా॥

రాగలక్షణము :— 28 వ మే. హరికాంభోజి జన్యము. ... భాషాంగ ... రాగము. ఆరోహణ, అవరోహణముల యందు శుద్ధమధ్యమ ... నిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. అన్ని వేళలయందు పాడవచ్చును.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	దృతము	దృతము
ప॥ , , , - మా గా మ	పా , మ	ని ని స ద । పా ,
, , , - సీ తా ప	తే , న	... । నా ,
, , , - ద ప మా మ గ గా మ	పా , మ	...
, , , - నీ ...	తే , న	...
...	పా మ ని ద ని	ప ద ని । ద ప మా
...	తే ...	...

, , , - ద ప మా మ గ గా మ
, , , - వీ ణ తూ రే అ అ వ
, , , - ద ప మా మ గ మా ప
, , , - వీ ణ తూ రే అ అ వ
, , , - మా గా రి
, , , - వి ధాం రే
, , , - మా గా మ గ రి సా
, , , - వి ధాం రే మ అ వీ
అ , , , - ప ద నీ ద ని సా ని
, , , - వ అ అ రే అ అ త్మ
, , , - ప ద నీ ద ని సా సా
ఎఎఎ - వ అ అ రే అ త్మ జా
, , , - ద ని సా ప ని సా నీ
ఎఎఎ - వ అ అ గ్ని ం ం చీ
చ , , , - ద ప నా ద
, , , - ప్రేమ జూ పి
, , , - మా గా గా మ
ఇఇఇ - ఏ మా హీ మ

సా మ ని ద ని
తే వ అ మ అ
సా నీ ద ప
తే ఏ ఎ ఎ
సా సా
మా నీ
రి గ మ గ - గ మ ప మ
యుఉఉఉ - న్న అ అ అ
సా , స
జా అ దు
స రి గా మ గ
దుఉ ఊ ఉ ఉ
ప ప దా
వ అ నీ
నీ దా
నా వై
గ రి సా
తొ ఎ ల్లా

ప ప ని ద మా । పద నిద దప
న అ అ అ మా । వఅ అఅ అఅ
మగ రిస గమ పమ । నీ , దపమ
న అ అఅమ న అసు । నా, అఅఅ
స మ గా । మ పా
యుఉ న్నా । ను గా
ప ని ద ప । ప స ని ద ॥మా గా॥
నుఉ ఉ ఉ । ర అ అ అ ॥సీ తా॥
స సా ని । నీ , ద ప మ
ల చెం త । నె, ఎ ఎ ఎ
రి సా స । నీ , ద ప మ
ల చేం త । నె, ఎ ఎ ఎ
ద మ పా । దపమగమా॥మా గా॥
ప లు కూ । లెఎఎ ఎల్లా ॥సీతా॥
ద ని సా ప ని ద ని । సా ద
పె ఎ ద్దా మ అ వ సు । తే వి
ప గ మా - గ మ సా । మ పా
౧ ౦ ౦ - డ అ రా ॥ జూ పి

ఉదా: మహిని ఖాయు - మేదికన్న మాట - రామచంద్ర - త్యాగరాజకృత |సీతా| (అనుపల్లవిగా పాడుకొనవలెను.)

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని 70. యదుకుల కాంభోజిరాగము-చాపుతాళము ఆ. స రి మ ప ధ స

[శ్రీ సుబ్బరాయ శాస్త్రులవారి కృతి] (లేక ఎరుకల కాంభోజి రాగ మందురు) అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ నిను సేవించిన జనులకు నిక యీ జనన బాధలు గలవే? ॥నిను॥

అ॥ కనకాంగి శ్రీ రుక్మిణీ హృదయాబ్జ దినమణే! పార్థసారథి స్వామి! ॥నిను॥

చ॥ భవసాగర తారకమై యున్నది నీ పదసారసయుగ్మము; భువి మానవులకొలకు గుక్తి ముక్తిప్రదము! నీ పదము! భజ నున్నతి! నీదు నామ భజన సదా చేయుచున్న; కవి జానవవ లోల నీసరి - గలదా చెప్పు? సురనర పూజిత పద! ॥నిను॥

రాగలక్షణము:—28 వ - మేళకర్త హరికాంభోజి జన్యము ఔడవ సంపూర్ణరాగము. ఆరోహణమునందు, శుద్ధమధ్యమ చతుశ్రుతి ధైవతములును, అవరోహణమందు, కైశికీ నిషాద, అంతర గాంధార, చతుశ్రుతి ఋషభములున్నూ [illegible] స్వరములు. గమక వరిక రాగము. ఎల్లప్పుడును పాడదగినది. సరిమా - గమపధా - [illegible] - గరిగసా - [illegible] రాగరంజకములు. ఆరోహణమందు గాంధార నిషాదములు వర్జితములు.

ప॥ రి స రీ - రి స మా । పా , ధ ప మా । పా ద ని ధా - ధ ప ప మ । మ గ రి - గ రి సా
ని నూ - సెవి పి । వి ం చి న వ । జ ను ల కూ - ల కు ని క । య కి య - యీ జ న

స ని రీ - ధా స ధ । సా , - సా , రి గ రి సా । రి రి ప - ప మ గా మ గ రీ । సా రి గ రీ - సా , , । గ [illegible] ॥
[illegible] - నా [illegible] । బా ధ - ధా , [illegible] । గ ల ల - వె ఎ ఎ ఎ ఎ ఏ । ఏ ఎ ఎ ఏ - ఏ , , । ని నూ॥

అ॥ మ గ గా - పా దా । ప ని ధా - ప ధ ధ రి । సా , స ని ధా । ని ధ సా - ప ధ సా
క న క - కాం గి । శ్రీ రు క్మి - రు క్మి ణి । హ హృ ద య । యా [illegible] - [illegible]

మ పా - దా రి ద । పా , - ప ధ ప మ । పా ప ప - ద ప పా మా । మ గ రి - మ గ గ రి
శ్రీ ప - మ తే ఎ । ఏ , - పా అ క్ష అ । పా అ అ - ర అ ధ ఈ । స్వా అఅ - అ అ మి శ్రి

చ॥ పా , - , , రి । , మా - పా నీ । ధా , - , , పా । పా , - మ గ రి గ
రా , - , , రా । , ని - వ్న స । దా , - , , తో । ఓ , - రి తి వి ను
డిటో । డిటో । ధా , - పా ని ధ । ప - ని ధ - ప - మ గ రి
డిటో । డిటో । దా , - తో రి తి । ని - మ న - వి - వి ను ము
సారి - స - రిమా । ప - మప - దాపధ । రిసా - ,, మప । ద పా - , మ గ రి ॥ రి ప రి ॥
సార - స - దశా । శు - శ ర - ణాగత । జనా - ,, వ న । కృపా - , ని ధి ని ॥ నిఇనూ ॥

చ॥ సపా - ద ప ధా । ధ పా - పాదపమా । ప ధ ప - ధ ప ప మ । మ గ రి - గ రి పా
ధ వ - స అ అ । గ ర - ణాఅఅ అ । ర వ అ - మైంఇయుఈ । న్నది ఇ - ని ఇ ఈ
స ని ధా - ధా రి స । పా రి గా స - రి రి స । ప మ గా - మ గ రి । పా , - ,,,,
వ అ దా - సా అ అ । ర అ స అ -యుగ్మఅ ము ఈ ఊ - ఈ ఈఊ । ఊ , - ,,,,
, మ గ - రి గ రి । రి గ స - సా రి । రి ప మా - మ గ మా । ప ప మ - ప ద పా
, భుఈ - వి ఇఈ । మఅ అ - వ వ । లో ఓ - ఓ ఓ ఓ । కు అ అ - కు ఈ ఊ
మ గ మ - మా - మ గా మ । పా మ - ప ద పా । దా , - ని ద పా । మ గా - మ గ రి పా
భు ఈ ఈ - శ్రీ - ము ఊ ఈ । శ్రీ ఇ - ప్రఅ ద । యూ , - వి ఇ ఈ । ప ద - ముఈఊ ఊ
, మ గ - గా ,, । గ రి రి - పా రి । రి ప మా - మ గ మా । ప మ ప దా , - దా పా
, ధ అ - వా ,, । స అ అ - న్నర । ని ఇ ఈ - ఇ ఇ ను । వ అ అ అ , - అ ము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

చరి.అంగ.శుమ.పంచధ.కైని 71. యదుకులకాంభోజిరాగము-రూపకతాళము ఆ. సరిమపధస

అ. సనిధపమగరిస

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి దివ్యనామ సంకీర్తనము]

ప॥ పాహి రామచంద్ర రాఘవా హరే మాం ॥పా॥

అ॥ జనకసుతారమణ శ్రీకర కరి [illegible] నన్ను [illegible] హరే మాం ॥పాహి॥

చ॥ (1) [illegible] [illegible] - [illegible] ॥పాహి॥ (2) అటులనుచు [illegible] [illegible] - [illegible] ॥పా॥ (3) [illegible] పాత్రమా రామ [illegible] - [illegible] పాత్రమా ॥పా॥ (4) నన్ను [illegible] - [illegible] లేదురా ॥పా॥ (5) రాజరాజ [illegible] ప్రభో హరే త్యాగరాజ [illegible] ప్రభో ॥పాహి॥

[illegible] :— 70 వ కృతిలో నున్నది.

ని , - రి గ సా గ , , రి గ సా ద । ద సా సా - గ ప । పా ప మ గ రి - రి గ

పాహిశ్రామ , అచంద్రగాభు । నా అ అ - హా అ । నా ఏ మాం ० ० - ० ०

, స - స స - స రి గ । డిటో । డిటో । ప సా ప సా - పా మ గ రి గ

० ० - పాహి - గాభు । డిటో । డిటో । రా ఏ ఏ ఏ - మాం ० ० ० ०

, స - డిటో । డిటో । డిటో । ప ద సా - ద ప పా - మ గ రి గ । , స స॥

० ० - డిటో । డిటో । డిటో । గా ఏ ఏ - ఏ ఏ ఏ - మాం ० ० ० । ० పాహి॥

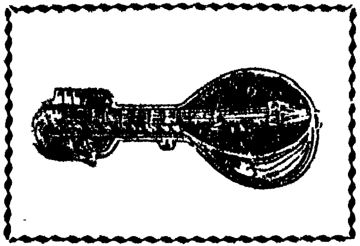
చ॥ , - గ గ స - స పా । రి రి మ సా ద । ప మ సా - సా . ప మ । ప దా ప సా - ధ ప మ గ - రి మ

న ర గ - కు లా । మ గ . శ్రో గ । శా ఏ ఏ - ఏ ఏ । ని ఈ ఈ ఈ - నీ ఇ ఇ ఇ ఘ ఈ

గరి - రిమగ - గరిసనిధా । సరిరిపా రి , సమగ । మగరీ సా , - పమ । పధసా , దప మ గ రి మ । గ స - స స॥

ఈశ - గమకి అ - నఅఅఅమ్మ । రాఏఏగ - శ్రో బిగాఅఅ । శాఏఏ ఏ ఏ - హాఅ । రాఏ ఏ ఏ మాం ० ० ० ० ० । ० ० - పాహి॥

(చరణము లన్నియు అనుపల్లవివలె పాడుకొనవలయును)

చరి-అంగ-శుమ-ప-చథ-క్షైని **72. సరస్వతీమనోహరి - ఆదితాళము** ఆ. స రి గ మ ధ స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అ. స ధ ని ప మ గ రి స

ప॥ ఎంతో పేరుకొంటు రాఘవా - పంతమేలరా ఓ రాఘవా ॥ఎంతో॥

అ॥ చింతదీర్చుట - నీ కెంత మోడిరా, అంతరాత్మనా - చెంతరాను నే ॥ఎంతో॥

చ॥ చిత్తమందు నిన్ను - జూచు సౌఖ్యమే, ఉత్తమంబనుచు - నిప్పొంగుమను పత్తామాత్రమా చాలనమ్మితిని, పార్వ

తీశ శ్రీ - త్యాగరాజనుత ॥ఎంతో॥

రాగలక్షణము :— ఇది 28 వ మేళకర్త హరికాంభోజిజన్యరాగము, ఔడవ వక్రసంపూర్ణము ఆరోహణమున రిషభ నిషాద

ములు వర్జ్యములు అవరోహణమున వక్రసంపూర్ణము. అంతరగాంధారము రాగచ్ఛాయాస్వరము. ఎప్పుడైనను పాడవచ్చును.

☞ ప్రతి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	౦ ద్రుతము ౦ ద్రుతము	। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము

ప॥ , , , - ధ ని పా మ । గా , రి । , పా ని । గా , - ధ ని పా మ । గ మ ప మ మ గ రి । , పా రి
- ఎంతో వే డు । కొం రు । రా ఘు వా - ఎంతో వే డు । కొం ం ం ం ం రు । రా ఘు

గా , - ధ ని పా మ । గమపమమగరిగ । గా,మ గరిసారి । గా, - పమగారి । సా , రి గ । మ గ పా రి
వా , - ఎంతో వే డు । కొంంంం రురు । రాఘు రాఘు । వా, - పంతమేల । రా ఓ ఓ ఓ । ఓ ఓ రా ఘు

గా , - మ మ పా రి । రిగమా,రిరిగ । మగగరిసా-రి । గా, - మ మ పా మ । గమాపమపమగరిగమ । గమగరిసా-రి
రా , - వం త చే ల । రాఆఆఆఆఓఓ।ఓఓరాఆఆఘు। రా, - వం త చే ల । రాఆఆఆఆఆఓఓ । ఓఓరాఆఘు

గా , - మ మ పా మ । ధ పా రి గ । మ గ పా రి గ । పా , - ధ ని పా మ । గా, రి । సా రి । గా , - ధని ॥
రా , - వం త చే ల । రా ఆ ఓ ఓ । ఓ ఓ రా ఘుఆ । రా ఆ - ఎంతో జే దు । కొందు । ఈ రాఘువా ఆ - ఎంతో

పా , , , - మ ద పా రి । గా , మా । గా - రి గ మా గా । రి , - మ ద పా రి । గాసరిగా-మా । గా - రిగమాగా
చింత దీర్చు । టూఆ కొం । తో - మూఓ ఓ డి । రాఆ- చింత దీర్చు । టఆఆ కొంతో । మూ - ఓఓ ఓ డి

రి , - పారిస దా, సా , రి । సా - సరిసా - మా । సారిగరిసమగ । రి, - సరిసారి । సా, ద । నిపామ।గరి-సరిగమ ॥దని॥
రా, - చి ం తా అదీఇర్చు । టా - కిఇతూ - కొం । తో మూఓఓఓడిఇ।రాఆ-అంతరాత్మ।రాఆచెం।తిరాను।నేఏ-ఏఏఏ॥ఎంతో॥

పా , , , - ప ప పా ప । పమ మా గా । రి రి గ మా గా । రి , - ప ప పా ద । మప మా గా । రి - గమ - పా మ గ
చి త్త ముంచు । వి ఇ న్నా డా । చుహొఈ ఈ ఖ్య । మేఎ - చి త్త ముం దు । వి ఇ న్న డా । చు-హొఈ - ఈ ఖ్య ఆ

రి , - గ ధి ధా ధ । స సా రి గ । మా రి గ మా గా । మా , మా , - మ ద పా రి । సా , మా । సా - రి గ మా సా
మేఎ- ఈ త్త ముంబ । మ చు మ ఈ । ఈహొ ం ం కు । ము ఈ మ ఈ - క త్త మాత్ర । మాఆచా । అ - న ం ం మ్మ

రి , రి , - స రి గా మ గ రి గ । సా , ద । ని పా మ । గ రి స రి గ మ । ద ని ॥
రి ఇ దిఇ - పార్వతీ ఈ ఈ కు । శ్రీఇరా్య । క రా జ । నుఈ త ఆ ఆఆ । ఎంతో ॥

హరి-అంగ.శుమ-ప-చధ-కైని 73. కాఫి నారాయణిరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గా రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ సరస సామదాన భేదదండ చతుర - సాటిదైవ మెవరే బ్రోవవే ॥సర॥

అ॥ పరమశాంభవాగ్రేసరుం డనుచు పల్కు రావణుడు తెలియలేకపోయె ॥సర॥

చ॥ హితవుమాట లెంతో బాగ బల్కితివి - సతముగా నయోధ్య నిత్తు నంటివి నతి సహోదరుని రాజుజేసి రాజ -

పాలిను తెలిసితే త్యాగరాజనుత ॥సర॥

రాగలక్షణము :— ఇది 28 వ - హరికాంభోజి జన్యరాగము. షాడవ సంపూర్ణము. శుద్ధమధ్యమ కైశికి నిషాదములు రాగఛాయాస్వరములు. ఈ రాగమునందు వక్రప్రయోగములు వినుటకు రంజకములు. రిమపనీసా - సానిధప - పని - పనిధథా మొదలగు ప్రయోగములు రాగరంజకములు. ఎల్లపుడు పాడదగినది.

ప్రేలికి నాలక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము	
ప॥ , , , , , , - స స సా - రి మ రి మా స రి స - స మ ధ న	పా , పా , పా దా ఆ నా ఆ భే	మా మా , , మా ద దం ౦ ౦ డ	(1)
మ గ రి , , - స రి సా - రి మ రి మ ప మ చ తు రా ఆ - స ర సా - స ఆ ఆ ఆ మ ఆ	ప ధ ప ధ ని ధ - ధ ప ద ఆ ఆ ఆ వ ఆ - భే వ	ప మ - పా , , గా ద ఆ - దం ౦ ఆ డ	(2)
గ రి రి , , - మ గ సా - రి మ రి మ ప మ చ తు రా ఆ - స ర సా - స ఆ ఆ ఆ మ ఆ	ప ధ ప ధ ని ధ - ని ధ ద ఆ ఆ ఆ వ ఆ - భే వ	ధ ప ప మ - పా గా ద ఆ ద ౦ - ౦ డ	(3)

ని స - రి , షా , పమరిసరిమరిమ
తత - రాఅమాఅ ని ఇఇఇ నిఎఎఎ

ప ద ప ధ సా ని

ని ద ధ ప మ ధ ప మ

,,,,,,,- ని ని ని ని , , ని	
మ రి మ శా౦౦౦ ధ	
ధ ని సా , , - రిగా	
మ య మా తా - రిటా	
ని . సా , - రి స ని - ని , , ని	
మత ధూతు - ఎ౦ మ - శా౦౦౦ ధ	
ని , సా , - సా స రి - ని ,, ని	
నూతమూతు - పల్కు - హ - రాఅ ౦	
తు , , , , , , ని ధ పా దా , , ధా	
హి త ప్రి మా అ ట	
ధ ప మా , , - మ ప మా రి , , రి	
తి ఇ ని ఇఇ - స తి మూగా అఅ త	

ని ద ధా , , - ధా	
ర అ అ అ - (*	
ధ ని సం ని ని ధ - ని ధ	
ర అ అ అ అ అ - (* ఎ	
ధ ని సా రి సం - ని ధ - ని ధ	
ర అ అ అ అ - అ అ - (* ఎ	
ని . దా . - ప ద	
నా త మాతు - రెలి	
ధ ప మా , , - ప ద	
గె ౦ లో ఒక - బ అ	
పా , పా , - పా	
సౌటభాగ్య అ - ని	

పా మా , , పా	(1)
౦ యు౦ ౦ ౦ ద	
ప మ పా , , దా	(2)
ప అ యు౦ ౦ ౦ డ	
ప మ పా . . ధా	(3)
ర అ యు౦ ౦ ౦ ద	
నిధ - మా , , మా । మగరి ,, గరిస	
యఅ - శే ఎఎ గ । పాఒయే ఎఎ । పరి	
ని సం - సం ని ని ధా	
ర అ - ఐ అ అ ట్లి	
మా - మ గ గా మా । పా , , , , -	
శ్రీ - న ౦ ౦ టి । ని ఇఇఇ -	

పరిసవ్యోదయని రాజాజేపిరాగ - మాతము శేపితిరి త్యాగరాజనుత (అను పల్లవివరకు పాడుకొనవలెను.)

ఖరం-ఖము-వ-చధ-క్షన

74. నారాయణిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ధ స ...
అ. స ని ధ ప మ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ రామ! నీవే గాని నన్ను - రక్షించువా రెవరున్నారు? ॥రామ॥

అ॥ సోమసూర్యలోచన! - సుందరవదన! శ్రీ ॥రామ॥

చ॥ (1) రాతివచనపాల! పురహరాద్యమరపాల - జాల! సౌమిత్రినో సీతారమణినో కొలచిన ॥రామ॥

(2) ధారాధరాభ శరీరా! భూమిసుత-మానసా! సాకేతపురవిహారా; వన్నెలుకోరా ॥రామ॥

(3) నాగశయన! మునియాగపాలన! భక్తభాగధేయ! పాలనా! త్యాగరాజవినుత ॥రామ॥

రాగలక్షణము.— ఇది 28 వ - మేళకర్త హరికాంభోజి రాగజన్యము, ఔడవ షాడవరాగము. ఇందు గాంధారమున్నూ ఆరో హణమందు నిషాదమున్నూ వర్జ్యములు, శుద్ధమధ్యమచతుశ్శ్రుతి ధైవతములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. సాయంకాలము 8 గంటలు మొదలు 6 గంటల వరకు పాడదగినది.

ప్రతి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	ద్రుతము	ద్రుతము
ప॥ , - రి మా పా ధా	, ప ధ సా ని	ని ద ధ స మా
రామా ని వే	ఎ గ అ అ ని	న అ అ అ న్నూ
స స - రి , మా , రా మపధా	, ప ధ సా ని	ని ద ధ ప మ ధ ప మ
రా - రామా ని అ ఎ	ఎ గ అ అ ని	న అ అ అ అ అ అ న్నూ

రిస - రి , సా , దసరిసరిసరిస
రాగ - రాఘవా ని ఇఎఎ నిఎఎఎ

డిటో డిటో

డిటో డిటో

పమ - గ మ రి మ గ స రి మ రి మ గ స రి మ
మాధ - వ అ అ అ అ ని ఇ అ ఇ అ ఇ ని ఎ

పమ - ప ధ సా రి , ధ సా
మాధ - వ అ అ ఆ , మ వా

ప ద ప ధ సా ని
గ అ అ అ అ వి

ప ద ప ధ ప రి మ రి
గ అ అ అ అ అ అ వి

డిటో

డిటో

మా మా ప ధ సా
రి ర ఘు కు లా

రి ద ధ ప మ ధ ప మ
వ అ అ అ అ అ అ నా

ప మ రి ప స ని ధ ధ
వ అ అ అ అ అ అ అ

డిటో

డిటో

ప ని ధ ప మ ధ ప మ
వ అ అ అ అ అ అ అ

రి స - స ధ సా ధ స రి మ రి సా ని ధ సా । మా మా ప ధ ప రి । ప ని ధ ప మ ధ ప మ । ని ద - రి మా ॥
రఘు - ర అ అ ఆ ० ० ० ० ० మ ని వా । రి న ఘ కు కు కు । కు కు కు కు వ అ అ అ । రఘు - రామా ॥

॥ , - సా ప ధా ని ద ప మా
నా మ సు తో న్య అ అ

ప మ - సా ప ప ధ ని ధ రి ప ని ధ
అ అ - నా మ సు త త సు న్య అ అ అ

, ప రి మా రి సా , ప
సు వ వ వ రా అ ర

, ప ధ సా ధ
అలా డు ఓ చ

ప మ ప ధ సా ధ
అ అ లా డు ఓ చ

ధ రి ప ని ధ సా
వ అ అ వ అ అ

సా , , , ప ని ధ
నా అ అ అ అ అ అ

సా , , , ప ని ధ
నా అ అ అ అ అ అ

ప ని ధ ప మ ధ ప మ । రిస-రిమా॥
శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ॥ఇఇ-రామా॥

చ॥ పా మ రి మా పా	, పా ప ధ ప ని	ని ద ధ ప మా
శా గ ళ యు శా	అమ ని ఇ ఇ ఇ	ము అ అ అ గ
, - పా మ రి , ,	పా , రి మా రీ	రి ము ప మ పా
ఉ- హా అ రాముని	శ్రా అ అ అ అ	అ అ అ అ శ్రా

భాగధేయమాలికా త్యాగరాజ వినుత శ్రీ రాముని (అను పల్లవికి పాడుకొనవలెను)

(1-2 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనవలెను.)

౨౮-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని 75. నాటకురంజిరాగము - ఆదితాళము ఆ. సరిగమధనిపదనిప

అ. సనిధమగప

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ మనసు విషయనటవిటుల కొసంగితే - మా రాముని కృపకల్గునో మనసా ॥మనసు॥

అ॥ తనువు బాగరంటికి లీసిపెట్టి - తాపస్యులతో ఉఁ రీతిగాదో ॥మనసు॥

చ॥ తిప్పుటికి రంగొదతోయి గూటి - కపిలకోతి కొంపోయినట్లుగాదో - చెప్పుటికి ఉపదేశించినట్లుగాదో - శ్రీ త్యాగ
రాజనుతుని దలచక ॥మనసు॥

రాగలక్షణము :— 28 వ. హరికాంభోజిజన్యము. ఉపాంగవక్రసంపూర్ణ రక్తిరాగము ఆరోహణ, అవరోహణములందు. ముఖ్యముగా నిషాదములు గాంధార్యాధారస్వరములు గమక వరిక రాగము అన్ని వేళలందు పాడదగినది. ఆరోహణయందు షడ్జ, నిషాదములు విశ్రాంతి.

౩ రెండవ నాల్గవ రవముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ని॥ ,, - ని స - రి స స ని - నీ ని ధ ధా , ని సా	,, ని స రి గా రి స ని	నీ ని ధ ధా , ని సా
ము ని - సుతు ని ఇ - వయఅ అ , న ట	,, మా న సు తూ రు ని ఇ	వ యఅ అ , న ట
,, - నిస - రిగమగపరిసని - నిసనిధ పనిధపధా - నిసా	,, ని స - రి గ మ ప గ రి స	గ రి రి స - సనిధపధా - నిసా
మున-సుతు తు తు నిఇఇఇ- వఅఅఅయఅఅఅఅ - న ట	,, ము న - సుతు తు తు నితు ఇ	వ అ అ అ - యఅఅఅఅ - నట
,, - నిస - రిగమపగరి స-గ రి రిస - ప నిధపధానిసా	,, ని ని సా , రి గా	గ మ మ గ గ రి గామపగమ ।
ముని - సుతుతుతునితుఇ-వఅఅఅ-యఅఅఅఅ న ట	,, ని టు ల , అ గో	స ం ం ం ం ం - రి తెఎఎఎ ।
రి గ సా - మగమానినిదా - నిద నిద - ని ప దానిప	నీ ని ప - ని ద మా	మా ,, - గామప గ రి ॥ గప-నిప॥
ఎ ఎ ఏ - ముఅరాఅఅఅ - యుతు నిఇ - కృతుపాఅఅ	అ గ అ - అ అ ల్లు	న్తో ,, - ము న అగఅ ॥అఅ-మున॥
అ॥ ,, - తు గ మా ని ద - ని ద ని ప - పా నీ	సా నీ - సా , ,	నీ సా - సా , ప
త ని త లు తు - పొాజ క అ - రి ం	టి కి - దీ , ,	ని చే - ఏ ఎట్టి
రీ సా - పనిపని దా - ని ద - ని ప ధా	ని ప ని ద మా , ,	గ రి గా మ ప-గ రి రి స ॥నిప-నిప॥
తా అ - తుతుకృఅ ల - తో ఒ - ఒ ఒ లు	రి ఇ ఇ ఇ తి , ,	గాఅ అ అ అ-దొాఒఒఒ॥ఒఒ-మున॥

చ॥ , , ని స - రి గ మా - గా మ గ రి రి - గ రి సా । , ని ని స - రి గా రి స ని । ని స ని ధ ని - ప ధా

త వు - టి ఇ కి - ర ం ం ం ం - ం ం రా । , డ అ అ - బొాఒఒయి ఇ । గు తుతు తుతు - డి తు

,, నినిని ధని - పా సని - ధని ధని పా ,, ని స - రి గ గా । మా గా - మా ,,
శపింల కొఱ - ఓ తెం - గొం ం ం ం ,, పోయి న అల్లు । గా అ - డో ఒఓ

చెప్పుటి శుపకోంచినట్లుగాదో - శ్రీ త్యాగరాజునుతుని దలచక : (అనుపల్లవితరెలె పాడుకొనవలెను.)

చరి.అంగ.శుమ.ప.చధ　　**76. సామరాగము - ఆదితాళము**　　ఆ. స రి మ ప ధ స
[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]　　అ. స ధ ప మ గ రి స

ప॥ శాంతములేక సౌఖ్యములేదు - సారసదళ నయన ! ॥శాంతి॥　　అ॥ దాంతునికైన వే - దాంతునికైన ॥శాం॥

చ॥ [1] దారసుతులు ధనధాన్యములు గల్గిన సారెకు జపతప సంపద గల్గిన ॥శాం॥　　[2] యాగాది కర్మము లన్ని చేసిన బాగుగ సకల హృద్భావము దెలిసిన ॥శాం॥　　[3] ఆగమశాస్త్రము లన్నియు జదివిన భాగవతులనుచు బాగుగ పేరైన ॥శాం॥　　[4] రాజాధిరాజ ! శ్రీరాఘవ ! త్యాగ - రాజవినుత ! సాధుజనావన ! ॥శాం॥

రాగలక్షణము - 28 వ, హరికాంభోజి రాగజన్యము, ఔడవసాడవ ఉపాంగరాగము. ఆరోహణమునందు గాంధార నిషాదము లుండవు, అవరోహణమునందు నిషాదము వర్జ్యములు మధ్యమ ప్రధానములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. పల్లవి పాడబడును.

త్రిశ్ర నాల్గకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ ,,, - పా రి మా పా , , , , పా	,, - మ ప ధ ప మా	మ గ గ రి - గ రి - రి గ మ గ
,,, - శాంతి ముా లే ఎ ఎ ఎ ఎ కా	ఆఅ - సౌఖ్యము ఆ ముా	లె ఎ ఎ ఎ - దువు - సారసదళ

రి గ స - పా రి మా పా , , , , మ ప ద ప
ఉఉఉ - కొంటి మూ కే ఏ ఏ ఏ ఏ క ఉ ఉ ఉ

రి గ స - పా రి మా పా ,, - ,, రి మ ప ద
ఉఉఉ - కొంటి మూ కే ఏఏ-ఏఏ క ఉ ఉ ఉ

రి గ స - స రి గ సా - సా స ధ్రి - గ ధ్రి రి స
ఉఉఉ - క ఉ రి సా - దా రి ఉ - వ ఉఉఉ ఉ

ఉ॥ , , , - ధా ప ధా - ప ప ద ద పా - ప ధ ప ధ
, , , - జాంటు ని - దై ఉ ఐ ఇ నా - కే ఏ ఏ ఏ

ఉ॥ , , , - ధా ప ధా - ప మ మ గ రి - గ రీ
, , , - దా ర కూ - తు ఉ లఁ ఉఉ - ధనా

, , , - పా రి మా - పా దా ధా - ప ధ ప ధ
, , , - పా రి ఉ - ఇ ప ర - క ఉ ఉ ఉ

ధా - ధ పా ద పా
అ - నా పై క్ష్యమా
పా - ధ పా ధ పా
డిటో

రి , , , , - రి మ ప ధ
నా అ అ అ - అ అ అ అ
పా - ధ పా ధ ప మ
ఏ - ద అం టి ని ఇ

, , , - స రి గ సా
అఅఅ - ధ అన్యమా
పా - ధ పా ధ ప మ
అ - సం ప ద అ

పాధప ధ ప - మగ-రి గ మగ
కే ఏఏ ఏ ఏ - ఏఏ-దఉఉఉ
డిటో
డిటో

పా-ధప - మగరిగమగ రిగప । పా
అ -అఅ - అఅఅఅఅఅ।అఅఅ।కాం

ధాపా పమగా మగరీ - రి గ మ గ।
కై ఈ ఇ ఇ ఈ ఇఇఈ - వఉ అ అ।
రి గ ప । పా॥
అ అ అ । నాం॥

గా గీ - ప రి గా - రి రీ
గ అ - అ అ అ - గ్గినా

ధాపాపమగా - మగరీ - రిగమగ।
గ అ అఅఅ - గ్గిఇఈ - వఅఅఅ।
రి గ ప । పా॥
అ అ అ । కాం॥

(చరణయుగళ 2-8-4 చరణములు పాడుకొనవలెను.)

చపి-అంగ-శుమ-ప-చధ-శ్రిని

77. సురటరాగము . ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ని స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

అ. స ని ప . మ గ ప మ రి స

ప॥ గీతార్థము సంగీతానందము - నీతావున జూడరా ఓ మనసా ।

అ॥ సీతాపతి చరణాబ్జము నిడుకొన్న వాతాత్మజునికి బాగ తెలుసురా ॥గీ॥

చ॥ హరిహర భాస్కర కాలాది కర్మములను మతముల మర్మముల [illegible] [illegible] [illegible] - [illegible],
త్యాగరాజు - విదితుడు సుఖిగా ॥గీ॥

రాగలక్షణము :— 28 వ మేళ [illegible], [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ఆరోహణమునందు, పధని నాంతమున ప్రయోగము కలదు. మధ్యమ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మధ్యమ నిషాదములు దీర్ఘముగా వచ్చు: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ఎల్లప్పుడు పాడదగినది

వేరొక నాల్గకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

అనుపు	౧ ద్రుతము	౧ ద్రుతము
ప॥ . . . రి స సా . రి రి గ . రి సా సా . .	. . . రి స రి . స సా	. రి గ ధ సా . మ గ రి . రి మమా
. . . రి ద ప . గి ఆ ఆ . గ్రి మా గ . .	. . . రి ని . ని మ	
. . . రి మా . మ రి రి గ . రి సా సా . .	. . . రి మ రి . స సా	[illegible]
గీ . రి తా . ర్థ ము ము . గ్రి మా గ . .	. . . రి ద స . స మ	[illegible]

ప ధ ని ధ ధ ప పా మ గ రి	, , - రి మ రి - మ పా	, , - రి మా , మ రి రి స - రి మా ప మ పా
స ం ం ం ం ం ం ద అ మా	, , - గి ఇ ఇ - తి అ	ఆ - గ ఆ , ఇ తి అ ఇ - ర్థ మా స ం ం
ప మ ప ధ - ని ధ ప మ	ని , ని పా - , , , ,	, , - రి మా రి రి స - రి మ రి మ - ప మ ప ని
ఒ ఒ మ అ - న అ స అ	రా , అ అ - , , , ,	, , - ని ఈ తి అ అ వృ తు న అ - జా ఉ ఉ డ
పమ - మపనిప - రిగరిప - నిప్రిస	పా , , - ని ధ ప మ	గ రి - రి రి ప మా - రి రి స - రి మ రి మ - ప మ ప రి
ఒ ఒ - మఅఅఅ-నఅఅఅ సఅఅఅ	రా , , - అ అ అ అ	అ అ - ని ఇ ఇ ఈ - తి అ అ - వృఉ న అ - జాఉ ఉడ
ప ధ ని ధ ధ ప పా మ గ రి	, , - రి మ రి - మ పా	నిదపమ - మాపమ పామ - రిరిస - రిమరిమమా - పమపా
స ం ం ం ం ం ం ద అ మా	, , - గి ఇ ఇ - తి అ	అఅఅఅ - గి ఇ ఇ ఈ ఇ - తిఅఅ - ర్థఅఅఅమా - స ం ం
ని ని ని ధ - ని ప ని ధ	, , , - ని స రి సా	, , - పా ని , ని మా పా - పా ప ని ని సా
ని డు కొ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ	అ అ - గ అజ్జ మా	, , - నీ ఈ ఇ తి అ అ - వ రి ఈ ర రా
ని ని - ని ని ని ప గ	, , , - ని స రి సా	పా - పాపనిపమపా - పా ప ని ప పా రి ప సా
ని ని - కొ ఒ న్యా అఅ	అ అ - గ అజ్జ మా	అ - పీఇఈఇతి అ - వ రి ఈ ర రా అ అ అ
స రి స రి ని - ని స ని రి రీ	, , , - ని స రి సా	ని - పని సారిస - నిద - పదమా - పని పనిసా, నిసారిసని
ని ఇ ఇ ఇదూ - కొ ఒ ఒ ఒ న్యా	అ అ - గ అజ్జ మా	అ - నీఇ ఈఇఇ - తిఅ - అఅ అ - వఅ రిఇఈ,ఇఇ రఅఅ
రి స ని రి - ని రి స రీ	, , , - ని స రి సా	,, పనిసా - పనిమ - పనిసా నిసా - నిసా
ని ఇఈదూ - కొ ఒ ఒ న్యా	అ అ - గ అజ్జ మా	అ - నీఇఈ - రిఅఅ - వఅఅ రిఈ - ఒరా

,, - ని సా ని , - నిదనిధని - నిసా	, , ని సా ని ధ పా	పమ రీ - మాపానిధ । పమ ॥రి॥
అ - ద అ తా , - త్యజా తని - ఇ	తా బ అ గ అ అ	దెవేలు - నూరాఅఅ । అమ ॥వి॥
చ॥ ,, - సరీ ద పా - పదనిదపా , మగరీ -	, , మా , మా మ	మా మా , - ప మ రీ
,, - పారీ పా రా - భ అ అ అ అ , స్వా అరా	అ కా అ ఆ ది	క అ అ - గ్యఆమా
,, - స సా స పా - సనిరిస - నిధపా	, , ని సా - రి రీ	రి మ ప మ - పా పా । ,, -
తో - ల నూ మ తా - ముల అ మ అ అ	అ గ్య్యనూ - ల సే	రి ం ం ం - గి నా । ,, -

పాదివరరూపుడు - పాదిపాతు వినుతుడు, వర త్యాగరాజ - వరదుడు సుఖిగా ॥గ॥ (అనుపల్లవి నడతె పాడ వలెను.)

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని **78. కదనకుతూహలరాగము - ఆదితాళము** ఆ. సరిమధనిగపస అ. సనిధపమగరిస

[శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతి]

ప॥ రఘువంశ సుధాంబుధి చంద్ర - శ్రీరామ రాజేశ్వర ॥రఘు॥

అ॥ అఘమేఘ మారుత శ్రీకరా - అసురేశ మృగేంద్ర వరా జగన్నాథ ॥రఘు॥

చ॥ భృగునందన దర్పభంజన - బృందారక బృందవినుత వదనా - [illegible] ॥రఘు॥

రాగలక్షణము :— 28 వ మేళకర్త హరికాంభోజి జన్యరాగము [illegible] నిషాద ములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు [illegible] [illegible] ద్రంథములు యందు గను బడలేదు [illegible]

ప్రేలిక రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,,, - స రి మా మ	మ గ రీ - స రి	స ని ధా ధ
,,, - ర ఘు వం శ	సుధాం- బుధ	ధి ఇ చంద్ర
పా , - స రి ప మ మా మా	మ గ రీ - స రి	స స - ని ని ధా ధా
శ్రీ ఇ - రఘు వ ం ం శ	సుధాం- బుధ	ధి ఇ - చెం ం ద్ర
పా , - రి మ ధా ని	గ పా - స	, ప ని ధా పా
శ్రీ ఇ - ర మ రా జ	ర అ - జె	ఎ ఎ ఎ ఏ శ్వ
మ గ - ప మ గ రి - రి మ ధా ని	గ పా స ని	ధ ప - ని ధ ప మ - ధ ప
ర అ - అ అ అ అ - ర మ రా జ	ర అ జె ఎ	ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ - శ్వ అ
మ గ - ప మ గ రి - డిటో	గ పా గ రి	పని-రిపనిధ-పని।ధప మమగరి ॥సరి॥
అ అ - ర అ అ అ - డిటో	ర అ జె ఎ	ఎఎ-ఎఎఎఎ-శ్వఅ।అరఅఅఅఅ॥రఘు
అ॥ ,,, - గ ప పా ప	పా , రి	ప నీ ధ
,,, - అ ఘు మే ఘ	మాఅరు	త శ్రీ క
పా , - గ ప పా ప	పారిప పా - రి	మ - మ గ గ రి రి ప
రా అ - అ ఘు మే ఘ	మాఅఅ అ - రు	త - శ్రీ ఇ ఇ ఇ క అ

సనినిదధప - గపసాప
గఆఆఆఆ - ఆఘమేఘ
సా , - పరిపనిధాని -
రాఆ - ఆఆకుకుకై ి -
ము॥ , , , సా రి స గా రి స రి
మగపమగరి - ఘగానపదగ్నిగప
చ॥ ... - పపసాప
... - భ్యాగు నంద
సా , మా గా రి
నాఆ బృందా ర

సారిపసా - రి
మాఆఆఆ - య
మధా - ని
మృగేం - ద్ర
మమధాధని గా
పపసరిరిమమగ
పమమా , రి - రి
నఆఆ ఆఆ - క
సపా - ధ
క బృం - ద

మ - గా రి
ర - ద్రి క
గపా - పని । ధప - పమగరి । సరి॥
ధరా - జఆ । గఆ-న్న-ఆఘ-షు
గపసా పనిధప
గరిసపసనినిధ । ధపమగరి - షు॥
మా గా రి
ర్వ ధీర
[illegible]
[illegible]

(నిగమాంత వాస ముదావనా నీరజాక్ష వేడ్క త్యాగ ॥రఘు॥ అనుపల్లవి వలె పాడి ముగించవలెను.)

అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని 79. బహుదారి రాగము - ఆదితాళము

ఆ. స గ మ ధ ప ధ ని స
అ. స ని ప మ గ స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ బ్రోవ భారమా ? రఘురామ ! భువనమెల్ల నీవై నన్నొకని ॥బ్రోవ॥

అ॥ శ్రీవాసుదేవ । అండకోట్ల కుక్షిని యుంచుకోలేదా ? ॥బ్రోవ॥

చ॥ కలశాంబుధిలో దయతో నమరులకై అదిగాక గోపికలకై కొండలెత్తలేదా కరుణాకర శ్రీత్యాగరాజనుత ॥బ్రోవ॥

రాగలక్షణము — ఇది 28 వ - మేళకర్త హరికాంభోజిజన్యరాగము. వక్రషాడవ - ఔడవము ఉపాంగరాగము. ఇందు ఋషభము ముక్తాంశ అవరోహణమందు కైశికిను వర్జ్యములు. అంతర గాంధార కైశికి నిషాదములు రాగఛాయా స్వరములు. ప ద ని సా మ గా - మదిపదని సనిసా - మగమగసా - సగమద - పదనీ ధని సానిని పగసా అను మొదలైన ప్రయోగములు రాగ రంజకములు. విళంబకాలమున పాడదగినది.

ప్రతి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
స॥ , , , - పదనిసా మ	మగగా - గ	మదా - దని
ప్రొ ఓ ది గా ం	మ అ అ - గ	ఘు రా - అ అ
సనిదనిపమ - పదనిసా ం - సా , స	మగమా - గ	మదా - దని
అఅఅఅమరి - ప్రోవఓదే ద - గా అ క	మ అ అ - న	ఘు రా - అ అ
సా సనిపమ - గసమగ - సా ధ	సా , సా , - గ మ	పమ-పద-నిస-నిద। పమగ-సగమ॥పద॥
ఆ అఅమహ - ధుగిఅ - మె ల్ల	ని ఇ రై ఇ - వ అ	అఅ-నో ఒ-ఒఒకఅ।నిఇఇ-ఇఇఇ॥ప్రొ॥
అ॥ , , , - పదని - దనిపని	సా , సా , - ప	గ సా - గమ
శ్రీ ఇఈ - గ అ అసు	కే ఎ వా అ - ఆ	డ కో - ఒ ఒ
మగసా - సప - పనిదని - పస	పా , - మప	మగపా - గమ। పమగ - సగమ॥పద॥
ఒ ఒ ట్లూ - కుకి - ఇఇఇఇ - యుం	౦ ౦ - ముఊ	ఊఊకో - తెఎ। దఅఅ - అఅఅ॥ప్రొ॥

స॥ , , , - ప ప పా మ | స ని - ద ని | ప ని పా - మ ప
[illegible] | [illegible] - ద ఆ | ఆ ఆ గూ - గో ఒ

మ గ రా , , , ని ధ శ్రీ | పా , - పా | మా - గ మ పా మా | పా , పా , -
[illegible] - అమరులు తో | [illegible] - అ | - కుం [illegible]

గోపికలై - కొండలై త్తేలా - [illegible] శ్రీ త్యాగరాజనుతి॥ (అనుపల్లవికై పాడుకొనవలెను)

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని 40. సహానరాగము - రూపకతాళము ఆ. సరిగమపమధనిస

[శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతి] అ. సనిధపమగమరిగరిస

ప॥ రామా ఇక నన్ను బ్రోవరాదా వసుదేవా శ్రీరామ ॥రామా॥

అ॥ కామితములు [illegible] ఇకను లేవను ॥రామా॥

చ॥ అసుర శత్రుభీతులను బట్టి హతముజేసి పూర్వాగ్రజ - ఘోరపాపములను పోగొట్టి [illegible] సేవములను మన్నించి -
[illegible] కరుణ్యరూపా శ్రీ వెంకటేశా శ్రీకర ! ॥రామా॥

రాగలక్షణము :— ఇది 28 వ మేళకర్త హరికాంభోజి జన్యరాగము ఉపాంగరాగము వక్రసంపూర్ణరాగము ఆరోహణమందు శుద్ధమధ్యమ, చతుశ్శ్రుతి రిషభములున్నా. అవరోహణమందు కైశికినిషాద శుద్ధ మధ్యమ అంతర గాంధార చతుశ్శ్రుతి, రిషభములు. గాంధారన్యాసములు అన్ని వేళలయందు పాడదగును.

స॥ , రి రి - గమ | మా మ - గా మ | రి గ ద పా - ప ధ | ని ని పా , - ద మ
, రామా - ఇక | నన్ను - బ్రో వ | రాదా దా - దయ | తె వ దా , - శ్రీరా

ని స - రీ రీ - రి గ రి స । గ గ మ గ మ గ - గా మ । రీ గ రి సా - ని స ని ధ । నీ-సా - ప మ గ మ

ఇ ఇ - రామా - ఇ ఇ ఇ అ । ఇ అ అ అ వ త - శ్రీప । గాఅఅ దా - దఅయఅ । తే-దా - శ్రీ ఇ ఇ ఇ

రి స - రీ రీ - రిగమాగ । గమాపధా - పమధనిసా । నిప రీగరిసా , ని - నిదధా ॥ నిపసంధపమ - పమగమ - రిసనిప - రీ రీ ॥

ఇ ఇ - రామా - ఇఇఇఅ । ఇఅఅఅర్నా - శ్రీఒఒఒవా । గఅఅఅఅదా, అ - దఅయా । తెఎఎఎఎ - ద అఅఅ-యఅ । అఅ-రామా ॥

అ॥ , - ని ధ పా మ । ధా ని ప రి స । ని - ప ని ధా - ని ధ పా । ధ ప మా - గ మ గ మ గీ గ రి సా ॥

, - శ్రీ మ న ం ము । తే ని గ ని ర । నా - రి అ నా - ప అ నా । ల అ నా - తె ఎ ఎ ఎ దాఅఅనా ॥

ని స - ని ధ పా - సా ధ ప సా సా । ధా ని స - ని స రి గ । మా ప మ గా - గా మ గ రీ - రీ గ రి సా ।

తా - అ అ మా - న ం ం ం ం మ । తే వి తి - వి ఇ ఇ అ । తా అ అ అ - తా అ అనా - పాఅఅనా ।

స మ ధ మ - ని ధ ప మ - గ మ రి స । ని స - రీ రీ ॥

అ అ ను ను - ద ఎ ఎ ఎ - దఅ ను ను । తో - రామా ॥

చ॥ ధా ప - పమసాధపసా । మ గ రి గమసాధా । రి గ మ - పధనిధా । సాధపమా - గాగా - రీగరిసా ॥

అ య - శ్రీఅఅఅఅశ్రీనా । పు ల ము-బఅఅ అ ట్టి । మాతము - జేఎఎ సి । పూజఉఉవూ - ర్యాఅ - శ్రీఇఇలా ।

ని ని ని - ని స ధాపా । ప మ ధ - నీ ప । , రి గ - మ ప ధ ప మా । గగగమారి రిస । సా-పమ - ద ధ ।

ఘూం ఒర - ప అ అ పా । ము ల న - పాం । , గొ ట్టి - నె ఎ ఎ ఎ ఏ । జెఎనిఈఇ వట్టి । నే-రము - ల ను ।

ప ని ధా - ని ప రీ సా । సనిసరిసా - సనిధాపా । పమధ - నీ ప । రిగమా - గమగమ - రీ గ రిసా ।

ము ం ం - న్నం ం చీ । నిఇఇఇ పే - కఅఅఅ । వలెను - గాని । చెఎ ఏ - రెఎ వఅ - రూఉఉఉ ।

సా - ని స ధా - ప మధా । ధనిసరిసా - నిసధాపా । ప మధప - ని ధ ప మ - గ మ రి స । ని ప ॥రీ రీ॥

శా - అఅ మా - శ్రీఇఈ । వెంంకొ - టేఎఎ నా । శ్రీఇఇఇ - క అ అ అ - ర అ అ అ । అఅ ॥రామా॥

చరి-అంగ-శుమ-ప-శుమ-చద-శైని 28 వ-మే. హరికాంభోజి జన్యము.

81. శహనరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప మ ధా ని సం
అ. సనిధప మ గా మ రి గ రి స

ప॥ గిరిపై నెలకొన్న రాముని - గురితప్పక గంటి ॥గిరి॥

అ॥ పరివారము విరి సురటులచే నిలుబడి విసరుచు కొసరుచు సేవింపగ ॥గిరి॥

చ॥ పులకాంకితుడై ఆనందా శ్రువుల నింపుచు మాటలాడవలెనని - కలువరింపకని పదిపూటలపై గాచెదనని త్యాగరాజాత్మ్యని ॥గిరి॥

రాగలక్షణము ;— 80 వ - కృతిలోనున్నది.

ప్రేలికి నాల్గకిరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ;; - ని స రి గ రి పా - ని స్ని ని ప మ ధా -	నీ పా - ని స రీ - రి రీ -	రిగమా - గామగ - రి గ రి । పా
గి - రి పై నె ల కొ - ల కొ ల ల కొ ల -	కొ ఓ - ఓ ఓ ఓ - ఓన్న -	రఆఆ - ముని ని - నీ ఇ ఇ । ఈ
ని స రి గ రి పా - ని స్ని ని ద ధ పా -	నీ పా - ని స రీ - రి రీ -	రిగా-మపాప-గామగ రిగరి । పా॥
గి రి పై ని ని కొ - ల కొ ల ల కొ ల -	కొ ఓ - ఓ ఓ ఓ - ఓన్న -	గాఆ-ఆఆఆ-ముని ని-నీఇఇ । ఈ॥
ని స రి గ రి పా - నిసరిగరిగ - రి . ప ధా -	ని స రీ - గమపా రీ - రిగమా -	గమపా-ధపమా-గామా-రిగరి । పా॥
గి రి పై ని ని కొ - ఆఆఆఆఆఆ - లల కొల -	కొఓ ఓ - న్న ఆ ఆ ఆ - రఆ ఆ -	ఆఆ ఆ-ఆఆ ఆ-ముని ని-నీఇఇ । ఈ॥

ధ్రి స రి గ రి సా - ధ్రిసరిగరిస - ధ్రిసదధా -	ధ్రి స రి గ మా - రిగమపా - పమపధ	రి,, ధపమా - గామగ - రిగరి। సా॥4
గి ౦ తై ఇ ఇ ఈ - ఇఇఇఇఇఇ - ఇఇ౦ల -	గొఒఒఒ ఓ - న్న అఅఅ - రఅఅఅ	ఆ,, అఅఅ - మఈఈ నీఇఇ। ఈ॥
,, - స స ధ స మా - స మ గా - గా మ గ రి -	స గ రి సా ,, - ధ్రి స	రిగ - మాపమ - గామగ - రిగరి। సా॥1
,, - గొ ౦ ఓ అ అ - ప్ప అ క - క ౦ ౦ ౦ -	టి ఇ ఇ ఈ ,, - ఇ ఇ	ఇఇ - ఈ ఇ ఇ ఈ ఇఇ - ఈఇఇ। ఈ॥
స ధస - మాపధపాధప మా - పమ గా	మ గ రి స సా ,, -	రి - రిపమ - గామగ - రిగరి। సా॥2
గొ ఒఅఅ - అ . . అప్పఅక - క ౦ ౦	టి ఇ ఇ ఇ ఈ ,, -	ఈ - ఈఇఇ - ఈ ఇఇ - ఈఇఇ। ఈ॥
ప మ ని ధా - ని సా - ని ధ ప మ -	ధా ని సా - సా	రిగా - మాపమ - గామగ - రిగరి। సా॥
గొ ఒ ఒ అ - ప్ప క - క ౦ ౦ ౦ -	టీ ఈ ఈ - ఈ	ఈఈ - ఈఇ ఇ - ఈఇఇ - ఈఇఇ। ఈ॥
ప మ నిధా - ని సా - రి గ మా -	గామగ - రిగరిసా - ధానిధ -	పాధపమా - గామగ - రిగరి। సా॥ధ్రిస॥
గొ ఒ ఒ అ - ప్ప క - క ౦ ౦ -	౦ ౦ ౦ - ౦౦౦ ౦ - టీ ఇఇ -	ఈఇఇఈ - ఈఇఇ - ఈఇఇ। ఈ॥గొఒ॥
,, - ప ప ధ ప మా - గా గా - రి గరిసా -	,, - ప ప మ ద ధా -	ధ ని పా - ,,,, । పమ॥ 1
,, - ప ఒ వ అ అ - ర ము - వి రిఇఈ -	,, - ము ర అ టు ల -	చె ఎ ఏ - ,,,, - ఎ ఎ॥
,, - పపధప - మపధపమా గ గా - రి గ రి సా -	డిటో	నిని - ధానిధ - పాధప। పమ॥ 2
పరివఅ - అఅఅఅ అ ర ము - వి రి ఇ ఈ -	డిటో	చేవి - ఏ ఎ ఎ - ఏ ఎ ఎ। ఎ ఎ॥
,, - పపధప - మపధపమా గ గా - రి గరిసా -	,, - ప ప మ ద ధా -	నిసా - నిసరీ - రిసని - ధపప పమ॥ 8
పరివఅ - అఅఅఅ అ ర ము - వి రిఇఈ -	,, - ము ర అ టు అ -	చే ఏ - ఎఎఏ - ఎఎఏ - ఎమ ఎఎ॥

,, - పపధప - మపధపమా గ గా - రి గరిసా -
పతితుల - అఅఅఅ అ ర ము - నీ రెఇతీ -

,, - ధనిసా - పధనిధ - మపధపమాగగ - రి గరిసా
పఅరి - పఅఅఅ - అఅఅఅ అ రము - నీ రెఇతీ

,, - సా సి నీ సా ధా - ధ ని ని ధ
బ వి - వి స ను చు - కొఒ స అ

,, - రిసా - నీ నీ సా ధా - ధ ప ని ధ
బ డి - వి స రు చు - కొఒ స అ

,, - రి సా - ని సి సా ధా - ధ ప ని ధ
బ డి - వి స రు చు - కొఒ స అ

తో ,, - గ మ పా , రి - రి గ మ ప - రి గ మ ప -
ఘు ల కొ , ం - ల ఇ తు ఉ - డై ఇ ఇ ఇ -

,, - రి రి రిగరి సా - ని ని - ధా ని ధ - పా ప
ఘుఅ నిం ం - ఘుతు - మా అ అ - అ అఅ

,, - రి రి రిగరి సా - ని స రి - సారిగ - రిసని - ధప
ఘుఅ నిం ం - ఘుతుఉ - దుఉఉ - మఉఅ - అఅ

,, - ప ప మ ద ధా -
,, - కు ర అ టు అ -

,, - ప ప మ ద ధా -
,, - కు ర అ టు అ -

పా పా - పా ధ ప మా -
రు చు - సె ఎ ఎ ఏ -

పా పా - ధ ని సా పా -
రు చు - సె ఎ ఏ ఏ -

పాపా - రిగమప - ధనిసరి -
రు చు - సెఎఎ - ఎఎఎఎ -

పా ధ ప మా - గా గా
యోఅ అ అ - నం ం

మగా - ధ ని స రి - గ మ
ట - అ అఅఅ - డ అ

ధమ - ధ ని స రి - గ మ
టఅ - అ అ అ అ - తే అ

నీ సా-నిసరిగ-రిసనీ-ధప ! పమ॥ 4
శే ఏ -ఎఎఎఎ-ఎఎఏ-ఎఎ ! ఎఎ॥

నీ ,, - సాసా ॥
శే ,, - ని అ ॥

గాగా - రి గ రి సా ॥
వి ం - పాఅఅ గా ॥

రిగమపధపమా - గామగ-రిగరిస ॥
విఇఇఇఇఇం - ప అఅ-గఅఅఅ॥

నిధపమా- గామగ-రి గరి-సా॥ని స॥
ఏఇఇ ం - ప అఅ-గ అఅ-అ ॥గిరి॥

రి గ రి - సా సా -
దాఅఅ - అ శ్రు -

ప మ - గామగ - రిగ రి సా॥ 1
అ క - శే ఎ ఎ - నఅ అ నీ

ప మ - గామగ - రి గ రి సా॥ 2
అ క - శే ఎ ఎ - న అ అ నీ ॥

,, - ప ధ ప మా - గాగా - రీ గ రి సా	,, - ప మ ధా ,, -	నీ నీ - ధానిధ - పాధప పమ॥ 8
గ అల గ అ రం - ప క - సేఎ ఎ ఏ	,, - ప ది వూ ,, -	ట ల - పై ఇఇ - ఈ ఇఇ ఇఇ ॥
,, - ప ప ధ ప - మపధపమా గగా - రీ గరిసా	,, - ప మ ధా ,, -	నీసా - ని పరీ -రి ప నీ-ధప ।పమ॥
గ అల క అ - రి ఇ ఇఇ ం ప ం - సే ఎఎఏ	,, - ప ది వూ ,, -	ట అ - ల అఅ -పైఇఈ-ఇఇ ।ఇఇ॥
డిటో	డిటో	నీసా-ని పరి గ -రిప నీ - ధప।పమ
డిటో	డిటో	ట అ-ల అ అ అ-పైఇఈ-ఇఇ।ఇఇ॥
,, - ధని సా-పధనిధ-మపధప మా గగా - రీ గరిసా	,, - ప మ ధా ,, -	నీ నీ - సా ,, ॥
గఅలు-వఅఅఅ-రి ఇ ఇ ఇం ప క - సేఎఎ ఏ	,, - ప ది వూ ,, -	ట ల - పై ,, ॥
, - రి సా - నీ నీ సా ధా - ద ని ని ధ	పా పా - పా ధ ప మా -	గా గా - రీ గ రి సా ॥
గ అ - చెద న ని - త్యఅ అఅ	అ గ - గా అ అ అ -	జా అ - త్యుఉఉ ని -
, - రీ సా - నీ నీ సా ధా - ధ స ని ధ -	పా పా - ధ ని సా పా -	రిగమప-ధపమా-గా మగ-రీగరి।స।
గ అ - చెద న ని - త్యఅ అ అ -	అ గ - ర అ అ అ -	జఅఅఅ-అఅఅ-త్యూఉఉ నీఇఇ।ఇ।
, - రి సా - నీ నీ సా ధా - ధ స ని ధ -	పా పా - రిగమప - ధనిసరి -	నీధపమా-గామగ రీగరి-సా ॥నిస॥
గ అ - చేద న ని - త్యఅ అ అ -	అ గ - రఅఅఅ - అఅఅఅ-	జాఅఅఅ-త్యూఉఉనీఇఇ-ఈ ॥గరి॥

చరి - అంగ - ప - చధ

82. మోహనరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ ప ధ స
అ. స ధ ప గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ నన్ను పాలింప నడచి వచ్చితివో నా ప్రాణనాథ ॥నన్ను॥

అ॥ వనజనయన మోమును జూచుటే జీ - వనమని నెనరున మనసు మర్మము తెలిసి ॥నన్ను॥

చ॥ సురపతి నీలమణి నిభ తనువుతో - ఉరమున ముత్యపు సరుల చయముతో కరమున శరకోదండ - కాంతితో - ధరణీ తనయతో త్యాగరాజార్చిత ॥నన్ను॥

రాగలక్షణము :— ఇది 28-వ మేళకర్త హరికాంభోజి జన్యరాగము. ఉపాంగము. ఔడవ రాగము. ... రాగము. మధ్యమ నిషాదములు వర్జ్యములు. షడ్జగ్రహము. (పగటిపూట) అనగా పగలు 12 గంటలు మొదలు 3 గంటల వరకు పాడదగినది. గాంధార ధైవతములు గమకములు గల జీవస్వర న్యాసస్వరములు.

ప్రతిలీ నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,, - గ పా గ రి పా - పారిగరిసపా - సధ్ధరిసధా	ధా , - ధ స రి గా -	[illegible]
,, - న న్ను పా లిం - ప ౦౦౦౦ ౦ - నడచి	వ , - చ్చి తి వో -	[illegible]
- గాపాదపపా-గరిపా-పారిగ-రీగపగరిరిస సధ్ధ రిస	ధా ప - ధ స రి గా -	[illegible]
- న న్ను పా లిం - ప ౦౦౦-౦౦౦౦౦ ౦ ౦-నడ చిత	వ చ - చ్చి తి వో -	[illegible]
౦ - ౩౩ - సరిగపధపధప-గరిపా - సధ్ధరిస	ధా ప - ధ స రి గా -	[illegible]
- ౦౦౦ ౦ ౦౦౦ ౦-౦ ౦ ౦ - నడచి	వ చ - చ్చి తి వా -	[illegible]

రీ - గపాధపస - పాస్సా - ధాపధ - పాగప - గపగా | రీ - గ పా ధ ప రీ | గ ు ప ధ - గి ప ధ స-పధపగ-
తీ - నిఅద్రాఅ - నాఅఅ - అ అఅ - ధ అఅ - అఅఅ | అ - న అ ప్ర అణ | న అ అ అ - అఅ అ అ-అఅఅఅ-

ధ ప గ రి । గ రి స ద ||గపా||
ధ అ అఅ । అ అ అ అ ||నసా||

అ ,, - గ గాపజా - పాధా - సాసప పా | ,, - గ గా ప ధా | సా ధా సా రి గ రి ప పా
,, - న నాజనా - యోనా - మోఒఒఓ | ,, - న నా జ నా | యో నా మో ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ

,, - గ గా ప దా - పా ధా - సా రి గ - రీ గ స | గా - రి సా - రీ ధా | స ధ ధా - పా ధ స - ధ ప పా
,, - న నా జ నా - యో నా - మోఒ ఒ - ఓ ఒ ఒ | ఓ - సు నా - ఊడా | చూచి చే - జీ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ

,, - ప గా గ గా - గా గ రి - రి గ ప ద । ధ రి - స ధా స ధా । పా ధ స - ధ ప పా-ధ ప గా - ప గ రి । గ ద ॥
,, - న నా ము ని - నీ న అ - ముచ న అ । అ అ - ము నా సుమా । ర ॥ - ముచఊ-ఐ ఎ ఏ - ల అఅ । సిఇఇఇనస్వా ॥

చ॥ ,, - ధపా - ధగా - పా ,, - గపగప గా | రీ - ధ పా గ రీ | స స స రి - రీ గ ప గా
,, - సుధా - పతి - ని ,, - లఅఅఅ అ | అ - మ ణీ ని భా | త అ ను ఉ - పూను ఉ తో

రీ - గ పా ధ పా - స ధ ధ ప - ప గ ధ ప గా | రీ - స ధా స రీ | గా - పా ధ ప పా - రీ , స
తీ - యురాముసా - ముఉ ఉఉ - త్యఅ అ అ అ | పూ - స ద ల చే | గ్యా-మూ ఉ ఉ ఊ - తో, ఒ

కరమున - శరతో - దండ - కాం - తితో - ధరణి - తనయతో త్యాగరాజార్చిత ॥ అనుపల్లవివలె పాడుకొనవలెను.

చరి - అంగ - ప - చధ

83. మోహనరాగము - రూపకతాళము

[శ్రీ మురుగుల సీతారామయ్యగారి కృతి]

ఆ. స రి గ ప ధ స
అ. స ధ ప గ రి స

ప॥ వేంకటేశ్వరా ! శ్రీ సంకల్ప రహిత తిరుపతి॥ వేంకటేశ్వరా ! శ్రీ॥

అ॥ పంకజాసనాది వందిత - పరాత్పరాధవ వార శ్రీ॥ వేంకటేశ్వరా ॥

చ॥ సంకటములు దీర్చుటకు నీ సందేహమేలనయ్య యింకనైన దయగలుగద ఇలను సీతారామ వినుత ! వేంకటేశ్వరా శ్రీ॥

రాగలక్షణము :— 82 వ కృతిలో నున్నది.

ప॥ , - సాసధ్ధపరిగా రి । గాగాపగగరి । 2 సధ్ధ - సాసధ్ధపరిగా రి । గాగ గపదపగరి
వేంకట టేఏశ్వ । రాఅ శ్రీఇఇఇ । ఇఇ - వేంకటటేఏశ్వ । రాఅ శ్రీఇఇ ఇఇఇ

3. సధ్ధ - సాసధ్ధపరిగాగా । పదసాదపదపగరిగరి । 4. సధ్ధ - సాసధ్ధపరిగాగా । పదసరిరిరిసదదపగరి
ఇఇ - వేంకటటేఏశ్వ । రఅఅ శ్రీ ఇఇఇఇఇఇ । ఇఇ - వేంకటటేఏశ్వ । రఅఅఅఅ శ్రీఇఇఇఇఇ

5. సధ్ధ - పద సాస దా । రి పదదపద దపపగగ రి । సధ్ధ - సాస॥
ఇఇ - సం కల్ప రా । హితతిరుపతిఇఇఇ ఇ । ఇఇ - వేంక ॥

అ॥ 1 , - గగపాద । పదసాసా సాసాసా । 2 , గగపాద । పద సాదా సాసాసా
పంకజాస । నఅఅ ఆ ది వం ది త । పంకజాస । నఅ అ ది వం ది త

3 , - గగపాద । పదసాసా సాసాసా । సాగరిగరిసా ధా । రిరి సద ససదపదపగ రి
పంకజాస । నఅ అ ది వం ది త । పరఅఅ అ త్ప రా । ధఅవఅవాఅరఅ శ్రీఇఇఇ

చ॥ సరిగ పద రిరిసరిపదప । పదరిపదపదపగరిసా । పరిగాగరిసాపదా । దసాపరిరిపదపగరి । సద ॥వెంకటేశ్వరా

ఉ॥ , గగగగగ । రిగపపపప । , గా , దసాగ । గిపపసా । , గగగగగ । రిగపపపప । , గా పదసాదప । గాదప గ రి స ।
సంకటములు దీర్చు టకునీ, సం, దేవ । మేలనుచు సంకటములు । దీర్చుటకునీ, సం దేవ ఎవాల । మేలని ఇయ్య ।

, గగపాద । పదసప సప । , గగపాద । ప దపదపప । , గగపాద । పదససపప । , దా గరిగరిసా దా । రిరిపదపసదపదపగరి ।
ఇక సైనాదయగలుగద, ఇంక సైనదయగలుగద । , ఇంక సైన । ద యగలుగదా, యిలఅనుచు సీతా రమణ అనినుచుతలా ॥వెం॥

వరిం-అంగ-శుమ-ప-ధథ-క్షైని

84. కేదారగౌళరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి మ ప ని స

[శ్రీ రామనాదపురము శ్రీనివాసయ్యంగారి కృతి]

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ సరగున పాలింప సమయము రా నీకు - సరియెవ్వరున్నారురా సరసిజనేత్ర ॥సరగున॥

అ॥ వరగుణ శేషాద్రినిలయ వెంకటేశ్వర - వనజ సంభవనుత వరము లొసగి నను ॥సరగున॥

చ॥ శరధృతిపూజిత గజరాజు - మొరలిడగా ననుగ్రహించలేదా - అతివేగ వెంచిన పరమభక్తుడగు - ప్రహ్లాదునికును సాక్షి
బ్రోవలేదా - మన్మథ జనక మహోన్నతునకు నికేతన - మహనీయ శ్రీనివాస నీకు - సత్కథలను విని నిను వేడితిని -
మనసు కరగి నీవు నాదు సంకటముల దీర్చి ॥సరగున॥

రాగలక్షణము:—ఇది 28 వ మేళకర్త హరికాంభోజి జన్యము ఉపాంగ ఔడవ సంపూర్ణ రాగము. ఆరోహణమందు గాంధార ధైవతములు వర్జములు. అన్ని వేళలయందు పాడదగినది. రిషభ మధ్యమ గాంధారములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు.

త్రిపుట నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	ద్రుతము	ద్రుతము
[illegible] ,, - మ పా ద పా - మ గ గ రి రి - మ గ గ రి	పా , - ని స ని పా	[illegible] 1
- స రా గ సా - స అ అ అం - ం ం ం ం	పా , - [illegible]	[illegible]
[illegible] - మ పా ద పా - మ ప ధ ప - పమగరి రీ-మగరిరి	డిట్టో	[illegible] 2
[illegible] - స రా గ సా - స అ అ అ - అఅఅఅం-౦౦౦౦	డిట్టో	[illegible]
రి - మపాధపా - మపనిప - రిగరిప - నిపధప - మగగరి	పా , - ని స రి పా	[illegible]
[illegible] - సరాగసా - సఅఅఅ - [illegible] అఅఅఅ - అ ౦౦౦	పా , - స మ గ సా	[illegible]
[illegible] - [illegible] పా రి - [illegible] పా , ని - ప రి పా	,, - స రి పా ని ధ పా -	[illegible]
[illegible] - [illegible] - [illegible] , - - [illegible]	,, - స అ రా ని [illegible] -	[illegible]
		[illegible]
		[illegible]
[illegible] ,, - [illegible] - పా ,, - ని స రి	,, - రి ప మ పా గ రి	[illegible] ధ పా -
- [illegible] - [illegible] ,, - [illegible]	,, - [illegible] ద [illegible]	[illegible] రా -
[illegible] - [illegible] - [illegible] , నిదపా -	,, - ప ని ధ సా -	ధ ప స [illegible] - గ రి రి
[illegible] - [illegible] , [illegible] -	,, - [illegible] -	[illegible]

[illegible] సా , స రి స - సా స - మ ప మ గ రి -	మ గ రి - సా ధ ధ ధ	ధ ధ ని ప ది , - రి
[illegible] మా గ - రి మ గ రి గ - స రి మ మ-ని	రాగ - డ ప మ గ రి	[illegible] మ మపా , - ని
ధ స - మా గ - రి మ స - ని ధా ప - మ ప ని ప	రి ప రి సా ని ధ ప	మ ప ని ని పా , - రి
ప రి మా గ రి - మ గ రి - గ రి ప - రి ప ని	ధ ప మ ప ని ప - రిప	ని ద ప-ధ పామ । గరి ॥మపా॥
[illegible] రి రి రి రి - రి రి రి - రి ప ప మ గా - మ గ రి స స	స రి గ స - స రి స	స ని గ స రి - రి మ
[illegible] - [illegible] - గ [illegible] - [illegible]	[illegible] ద గ అ - స మ [illegible]	హించ లేవరా - [illegible]
ప ధ పా మ గ - రి గ రి పా మ గ రి - పా	ప రి - మ మ - మ ప మ గ	[illegible] మ ప ని ధా పా పా
[illegible] - [illegible] [illegible] - [illegible]	[illegible] - దు ని - ము న [illegible]	[illegible] ఏ దా మా
మ గ - రి [illegible] - మ ప ప ని ధ ప - ధ పా ప మ	ప ప ప ని ధా ప - సా ధ	సా ప - ధ గ రి - స రి
[illegible] - [illegible] - [illegible] - ని [illegible]	[illegible] ని ఇ [illegible] - [illegible] ని	వా ప - ని ఇదు - స [illegible]
మ ప ని ప - రి రి - ని [illegible] - నిమప	మ ప ప రి ప ని ధ పా - పా	రిసా - పని - ధప - మ । గరి ॥మపా॥
[illegible] - ని ని - [illegible] - [illegible]	[illegible] ని ఇ ఇ ఇ [illegible] - వా	దుసంకట - ముల - దీ । ఇర్చి ॥పరా॥

(ఇక్కడ) చరణము చివర చిట్టస్వరం పాడుకొనవలెను.

చరి-అంగ-శుమ-వ-చథ-కైని 85. కేదారగౌళరాగము - రూపకతాళము ఆ. స రి మ ప ని స

[శ్రీ దీక్షితులవారి కృతి] అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ నీలకంఠం భజేహం - సతతం - నీరజాసనాదినుతం ॥నీల॥

అ॥ బాలకుచాంబా సహితం - బాలచంద్ర సేవితం - శీల గురుగుహపూజితం - శ్రీకదంబవననాథం ॥నీల॥

చ॥ అఖండయరూపఖండ - కాలకాలతిరో త్త్రాభిముఖం పంచముఖం - లక్షితభక్త ప్రముఖం - వక్త్ర శేఖరం - నానాగాన
విచిత్రతరం - దక్షకరమీశ్వరం - కేదారగౌళప్రియకరం - దక్షిణ కాశీపురం - దండితకామ త్రిపురం - దక్షాధ్వరి
హారం హారం దయాకరం కమలకరం ॥నీల॥

రాగలక్షణము :— 84 వ కృతియందున్నది.

ప॥ స ని ధ - ప మ గ । రి గ రి స ని స రీ । సా రి స ని ధ పా । నీ స - రి మ గ । రీ మ - ప నీ
నీ ల - కం ౦ ౦ । ఠం భ జే ఏ ఏ ఏ । హాం స త త అ తం । నీ ర - జ అ స । నాది - నుతం
స ని సా రీ స ని ద - పా ద ప మ గ । రి గ రి స - ని స రీ । సా - ని స రీ సా ।
నీ ల కం ఠ ఠ అ అ - కం ౦ ౦ ౦ ౦ । ఠం భ జే - ఏ ఏ ఏ । హాం- ౦ ౦ ౦ ౦ ।

అ॥ మా - మ గ ప ని । పా - ప ద పా । మా ప ని ధ ప । ని స ని సా - స
బా - ల కు చాం । బా - స హి తం । బా ల చం ద్ర । సే వి తం - శీ
, రీ రి స రీ రీ । సా , సా రీ స ని ద పా । స రి సా - ని ద ధ ప । మ గ రి మ పా , ని । స ని ధ ।
ల గు రు గు హ పూ । జి , తం ఇ ఇ త ౦ ౦ । శ్రీ ఇ క - ద ం బ । వ న నా అ థ , ౦ । నీ ల ం ।

రి రీ - రి స | స మ - గ రి గ రి | ధ - ధ స రీ | సా స - ని ధ స |
[illegible] - [illegible] | [illegible] - ఖం ం ం డ | కో - దం డ | ధీ రా - ఒ ఒ త్త |

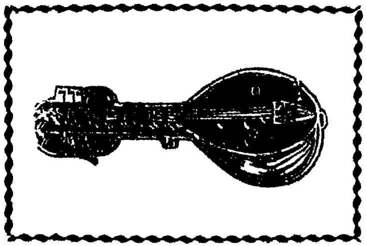
[illegible] - [illegible] | రి మ గ - ప రీ | ని ద ప మ గా | గా రి మ గ ప |
రా - [illegible] | [illegible] - ముఖం | [illegible] | త్ర ప్రముఖం |

మ పా గ ప | రి మ ప మ పా | మ ప ని ద ప | ని సా ని స రీ |
[illegible] | సామ ర ఊప | వి చి త్ర తరం |

ని సా రీ రీ | స గ రి సా - స | సా ని - ని ధ ప | పా మ ప మ గ రీ సా
[illegible] కర | [illegible] శ్వరం - [illegible] | దా ర - గౌ రీ | ప్రి య క ర ం ం ం

రి మ మ గా - రి గ రి మ పా | మా ప ప ని ద ప - ని ని సా
[illegible] - [illegible] రం | దం డి త కోమల - త్రిపురం

ని సా - గ రి స - సా ని ధ ప | స సా ని ధ ప - మ గ రి మ ప ని | స ని ధ ||
[illegible] - [illegible] రం [illegible] | ద యా క ర ం - క మ ల క ర ం | నీ ఇ ం ||

చరి.అంగ.శు.మ.పం.చధ.కాని 86. శంకరాభరణరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ ఎదుట నిలిచితే నీ సొమ్మేమి బోవురా ॥ఎదు॥

అ॥ మదిలో బ్రోచేవాని వాణ్ణి మా తరమా తెలిసి నీ కింత బోదురా ॥ఎదు॥

చ॥ కరుణకై జాతకులుగా వాదు యున - పరాల తెలియుము వరాలను గాలరా సకలదేవతాగు మనవి - వినరా ఘనవర సుందరాకార నా ॥ఎదు॥

(2) విదేహజా రమణ దేవబ్రోవ - విశేషమయు మన్యదేవతుల వే - డెదే మనసు తెలియుదేమి రాఘవ - యిటేటి శౌర్యము పదే పదే నా ॥ఎదుట॥

(3) తరాన జొరకని పరాకు నారాడ - ను రాముజేసితే సురాసురలు మెచ్చురా యిత్తు యీ హరామిటిన మేలరా భక్త త్యాగరాజనుత నా ॥ఎదుట॥

రాగలక్షణము :— ఇది 29-వ మేళకర్త రాగము సంపూర్ణరాగము రాగాంగరాగము. సప్తస్వరగమక వరీక రక్తిరాగము. చతుశ్శ్రుతి రిషభ శుద్ధమధ్యమ పంచమ కాకలి నిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. ఆరోహణమందు రిషభ ధైవతములను దాటి పట్టరాదు. ఈ రాగము సకల రాగములకును శ్రేష్ఠమైన రాగమని పూర్వులు పెద్దలు చెప్పియుండుట చేత ఈ రాగమునకు, ప్రజలయందు ప్రత్యేక గౌరవముగా నున్నప్పటికిన్ని అన్ని స్వరములను రంజకములు గలవియే. వీనిలో ముఖ్యమైన నిషాద గాంధార మధ్యమ పంచమములు జీవస్వరములై యున్నవి. పగలు 12 గం. మొ. సాయంత్రము 8 గం. వరకు పాడవచ్చును.

త్రిశ్ర నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

१ లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
మ గ మా - పా దా - ని సా - ,,,,	పా ధ ని ధ ని పా ,,	పా, మ - గ మ ప మ మ గ రి రి 1
ఎ దు టా - ని లా - చి రే - ,,,,	నీ ఇ ఇ ఇ ఇ దూ ,,	వో, ఒ - మ్ము ఊ ఊఊ ఊఊఊ
మ గ మా - పా దా - ని సా , , , ,	పా ధ ని స రి స ని ధని పా	ధ ని పా స ని ధ ని - పా , మ -
ఎ దు టా - ని లా - చి రే , , , ,	నీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇఇ దూ	సొఒ ఓ ఒ ఒ ఒ ఒ - మ్ము, ఊ -
		ప మ గ రి 2
		ఊఊ ఊఊ
మమ-గమగమ-మపపప-పదనిద-ధనిసా నిసరిసా ,,	పా ధ ని స రి గ రి స ని పా	ధ ని స రి స ని ధ ని - పా, మ
ఎదు-టఅఅ -నిఇఇఇ-లఅఅఅ-చిఇఈ-ఇఇఈరే ,,	నీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ దూ	సొఒ ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ - మ్ము, ఊ
		ప మ గ రి 3
		ఊ ఊ ఊఊ
రి - సా రిగగని - సరిగమపా - పమగరి - గామా పపమగ	రి , సా , - గా రి -	గా మ ప మా గా - రి గ రి మ -
ఈ - రోఏఏఏఏ - మిఇఇఇపో - ఒఒఒఒ - ఓ ఓ ఓఓఓ ఊ	రా , అ , - నీ ఈ -	ఈ ఇ ఇ ఈ దూ - సొఒఒ ఒ -
		మ గ గ రి
		మ్ము ఊ ఊ ఊ

స రి - పారిరిపసరి రి - సరిగమపదనిప - గరిపదనిదప-గమ	గ , పా , - గ రి స ని	ద ప - స ని ధ ప మ గ -
ఉఉ - ఏ ఏఏఏఏఏయీ పాఒఒఒఒఒఒ-ఒఒఒఒఒఒ-ఒఉ	గా , అ , - ని ఇ ఇ ఇ	ఇ ఇ - గుఉ ఉ ఉ ఉ ఉ -
		ధ ప మ గ - ప మ గ రి ॥మగ॥
		పాఒ ఒ ఒ - మ్ముఉఉఉ ॥ఎదు॥
అ ,, - ని స - స ని గా పా - ప మదమ - ప మ గ రి	గా , మ పా - మా పా స ని దా	పా - మ ప ద ని - స రి స ని
,, - మదు - టి ఇ ఉ ఉ - (క అఅఅ - క అ అఅ	అ , అ నీ - మా అ అఅఅ	టూ - ని ఇ ఇ ఇ - గ అ అ అ
ద ప ద ని - సనిపరిస నిదా పా - ప మధప - పమగరి	గా , మ పా - మా పా స ని దా	పా - మ ప ద ని - స ని పా
మ ఉ ఉఉ - ఉఉగుఉటిఇఉఉ-(క అ రిఅ - కఅఅఅ	అ , అ నీ - మా అ అఅఅ	టూ - నిూఇ ఇ ఇ - గ అ మా
పాగిగరిసని-నిపారిసనిద-దాని-పనిదప-మపదనిసనిదప	మగరిగ - మాపాసనిదని పా	మ ప ద ని - స ని పా
మాదూఉ . . . -టిఉఇఇఇఇ-ఇఅ-రిఅఅఅ-కఅఅఅ-అఅఅ	ని ఇఇఇ - మాఅ అఅఅఅ టూ	ని ఇ ఇ ఇ - రి అ మా
పా - రిగపగ - గరిరిస పా - ని పాగిపపా - నిదని	స రి ని రి - సనిదని పా-పాదని	స ని ధ ని పా , మ -
వా - అఅఅఅ - రఅఅఅమా - తే అఅఅ అ - నిఇఉ	నిఒఒఒ - ఒఒఒఒ పా-పాఒఒ	ఒ ఒ ఒ ఒ నా , ఉ -
		గమపమ - మగరి ॥ మగ
		నఅ అఅ - అఅఅఅ ॥ ఎదు
రి ని పా మ - గ రి గ మ - ద గా దు - గ రి స ని	రి పా ని - స ని స స	స రి - గ మ ప పా -
. . . . - తారా ని - ప రా ప - స అరెయుద	సురాసు - తె ఎ సి తె	సురా- మర లు సే -

స ధా - మ ధ ని శా - పరీ స్ నీ ని శా -	నిశా - పనిశాపా - ద ని ప రి	ప ని ద పా ,, మ - గమపమ
త్రు కా - యుత్సవ యా - సారామృతి న మే -	లరా - భఆఆక్తా - త్యఅ ఆ ఆ	గ అ అ గా ,, జ - నుతలఅ
		మ గ గ రి ‖ మగ ‖
		జ అ అ అ ‖ ఎదు ‖

(1-2 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనవలెను.)

సరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని **87. శంకరాభరణరాగము - మిశ్రగతిచాపుతాళము** ఆ. సరిగమ పధనిస
అ. సనిధపమగరిస

[శ్రీ ముద్దుస్వామి దీక్షితులవారి కృతి]

ప॥ అక్షయలింగవిభో స్వయంభో - అఖిలాండకోటిప్రభో పాహిశంభో ॥అక్ష॥

అ॥ అక్షర స్వరూప అమిత ప్రతాప - ఆరూఢ వృషవాహ జగన్మోహ - దక్షశిక్షణదక్షతర సురలక్షణవిధి విలక్షణ - లక్ష్యలక్షణ బహువిచక్షణ సుధాభక్షణ గురుకటాక్ష వీక్షణ ॥అక్ష॥

చ॥ బదరీవనమూల నాయికాసహిత - భద్రకాళీశ భక్తవిహిత - మదనజనకాదిదేవ మహిత మాయాకార్యకలనా రహిత - సదయగురు గుహతాత గుణాతీత - సాధుజనోపేత శంకర నవనీత హృదయ విభాత తుంబురు సంగీత - హ్రీంకార సంభూత హేమగిరినాథ - సదాశ్రిత కల్పక మహీరుహ పదాంబుజ భవ రథ గజ తురగ - పదాతిసంయుత చైత్రోత్సవ సదాశివ సచ్చిదానంద ॥అక్ష॥

రాగలక్షణము :— ౩౧ వ కృతిలో నున్నది.

, గ మ పా - మ గ | గ పా - పా పా | పా ద ని దా - సా స స | స్స స స - - సా

, గ మ ప - మ గ | మ గ రి - రి స స ని | సా , - గ రి స ని | సా , రి గ గా

, ధ ప ధ మ - గ మ | రి గ రి - గా పా | ని ధా - ధ ని పా - మ గ రి - గ మ పా

, మ ధ పా - ప మ | మ గ రి - గా పా | పా ధి - ప రి గ మ | పా , - ధ ని పా

సా , - ని సా | రీ , - రి ప - ప ని ని | ప రి గ - రి ప ని | ప రి ప ని ధా - ని సా

ప రీ - గ రి రీ | సా గ - రీ రీ | మ గ రి ప ని - సా రి ప ని | ధ ప ప ధ ని పా

ధా ం - ధ ని పా | ని ప ని ధా పా - ప మ గా | పా , - ప ని ధ ప | గ మ ప - గ రి సా

శ్రీం ం - క అర | ప ం ం ం ధూ - ర అ మ | సే , - మ అ గ ఇ | రి ఇ ఇ - దాఅథా

స దా - వ ద స గ రి । గ మ ప - గ రి స స । స రి స ని ధా - ధ ని స స । రి స ని - ప రి గ మ
ప దా - శ్రీ రి క ల . ల్పక ము - హిత యహా । ప అ దాం ం - బుజయుగ । క ర్ధ గ - జ యు ద గ
ప పా ని - పా రి । గ రీ - స ని స రి । ప పా - రి స ని ద పా । మ గ రీ - పా రి గ । మ - పా ॥
ప దా డి - సంయు । త దై - త్రోబర్హ । ప దా - శి ఇ వ అ స । చ్ఛిఇదా - వం ద అ । అ - అ ॥

వరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-శాని 88. శంకరాభరణము - ఆదితాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ప్రొణనాథ! బిరాన బ్రోవలె! ॥ప్రా॥

అ॥ వేణుగానముచే బరియాని నీల గోపికల బాలించి యేలు ॥ప్రా॥

చ॥ చిన్ననాగరుల చేడ్క-నిరాగను - కన్న తీర్వ్వాండ్ర గడుపునించి - తిన్నగ వెలయు నిత్యరూపమా । చిన్నికృష్ణ! దయచేసి త్యాగరాజ ॥ప్రా॥

రాగలక్షణము — 88వ కృతియందున్నది.

ప్రతి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

౹ అనుద్రుతము	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ ,,, - పా మా - మ గ గ రి స ని ,,, - ప్రా ణ - న ఆ అ అ ధ అ	పా గ గా , మా - చే ఇ రా , న -	పా , - గ మ బ్రో , - వ ల

సా , - మ గ రి - పా మా - మ గ గ రి స ని
శ్రీ , - ఎ ఎ ఎ - ప్రా ణా - ప అ అ అ ధ అ
డిటో
డిటో
ధ సా మ గ రి - డిటో
అ రీ ఎ ఎ ఎ - డిటో
ధ సా మ గ రి - దా ని సా ని
అ వే ఎ ఎ ఎ - వే ణు గా న
సా , సా , - సా ని - స రి గ రి స ని
వి , లా , - వే ణు - గ అ అ అ న అ
సా , సా , - సా ని - స గ రీ సా -
వి , లా , - గో కు - శ అ అ లా -
ధ పా మ గ రి - గ మ పా మ -
లు ఊ ఊ ఊ ఊ - వె న్న మీ గ -
గా , మా , - గ మ - పా మ -
గా , నా , - క న్న - పీ న్న -

పా రి గా , మా -
రీ ఇ గా , న -
డిటో
డిటో
డిటో
డిటో
ద నీ ని పా - ద
ము ఊ చా ఏ - ప
ద ని ని పా - స ని
ము ఊ ఊ చే - ప అ
స ని రి స ని స - సా
ప అ అ అ అ అ - అ
గ మ ప - మ గ రి - స ని
శ అ అ - ల అ అ - వె ఎ
గ మా - మ గ రి-స ని
వ అం - ద్ర అ అ-క ను

గ మ ప ధ - ని స ని ధ
బ్రొ ఒ ఒ - వ అ అ అ
మ ప ద ని - స రి స ని
బ్రొ ఒ ఒ - వ అ అ అ
పా ద ని - గ రి స ని
బ్రొ ఒ - ఒ ఒ వ అ
ని సా ని
ది గూ రు
ద ప - ద ని స రి - స ని
ది ఇ - ను అ అ అ - ను ఉ
, ని - ద ని ధ రి - స ని
, అ - లిం ది ఇ - ఎ ఎ
సా - రి గ మా రీ
స్వా - మి ఇ ఈ రా
పా - రి గ మా రీ । గ మ ప మ పా
పూ - ఉ ఉ ఊ ఊ । ని ం ం ం నీ

చిన్ని గా వెలయు దివ్యరూపమా చిన్నికృష్ణ దయచేసి త్యాగరాజ ॥ప్రా॥ (అనుపల్లవివలె పాడుకొనవలెను.)

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని **౪౪. శంకరాభరణము - త్రిపుటతాళము** ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

(శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి)

ప॥ మనసు స్వాధీనమైన యా ఘనునికి మరి మంత్రతంత్రము లేల? ॥మనసు॥

అ॥ తనువు తాను గాదని యెంచువానికి తపసు చేయనేల? దశరథబాల ॥మనసు॥

చ॥ (1) అన్ని నీవనుచు యెంచినవానికి యాశ్రమ భేదములేల? కన్నుగట్టు మాయలని యెంచువానికి కాంతల భ్రమ యేల?
దశరథబాల ॥మ॥ (2) ఆజన్మము దుర్విషయ రహితునికి గతాగత మిక యేల? రాజరాజేశ, నిరంజన! నిరుపమ
రాజవదన! త్యాగరాజవినుత! ॥మనసు॥

రాగలక్షణము .— దీని కృతిలో నున్నది.

ప॥ ,, - మ గ మా - పా । మ పా - ధా ని । పా , , , పా । ప ని - పా - గ మ ప మ
,, - మ న సూ - స్వా । ధీ ఈ - న మై । నా అఅఅ అ । ఘను - ని - కి ఇ ఇ ఇ

మ గ గ రి - మ గ - రి స ని స - రి గ మ ప । ధ ని సం రిం గం రిం - సం ని ధ ప - మ ప ధ ని
ఇ ఇ ఇఇ - మ న - సూఊఊఊ - స్వాఅ అ అ । ధీ ఇ ఇ ఇ న అ - అ అ అ అ - మై ఇ ఇ ఇ

సం,రిం-సం - సం ని రిం సం । సం ని ధా - పా - గ మ ప మ । గ రి - స రి గా మా । పా మ గ రి స - ని స ధ ని
న ఆం- అ - యాఆఆ అ । ఘను నీ - కి - కి ఇ ఇ ఇ । ఇఇ - మరి మంత్ర । తం ం ం త్ర అ - ము ల ఏ -

పా ,,, - రి । పా ని ధ ని - పా - గ మ ప మ । గ రి - మ గ మా ॥
లా ల ల - అ । ఘు ల ముఖా - నా - ల ఉ ఉ ఉ । ఉఉ - మ న మా ॥

ని ,, స ని పా । స రీ - రి పా । ని పా - ని ధ ని । స దా ని పా
,, తి ని ల్లా । గ ల - ము కో । ద నీ - యుంచు । ర అ ని ॥

ధ ని - ని స రి పా । స ని ధా పా మ ప ధ ని । స రీ - ,,- ని స । ని ధా - పా , మ-గమపమ । మ గ గ రి । మగమా ॥
ల ల - గ ప ము నే । ఏ ఏ ఏ యా కు ఏ ఏ ఏ । ల అ - అ- ద శ । ర థా - దా అ అ-లఅఅఅ । అ అ అఅ । మనమా ॥

ని ,, గా - మా ధ ని । గ మ పా - స మ గా । మ రి - గ మా మా । మ గా - గా - గ మ ప మ
,, అ - దా న్నయు । గు ఱ ఊ - ల్వ డి యా । అ అ - ర హిం ఈ । కు ఉా - ని - కి ఇ ఇ ఇ

గ రి - స రీ గా । మ పా - స మ గా రి । స ని రి స ని స - ధా ని । సా , - ,,,,
ఆ ఆ - గతా గా । ఆ ము - యి ఇ ఆశా । యొఎ ఏ ఏ ఏ ఏ - ఏ ఏ । లా , - ,,,,

,, - పామాపా । పధా ని , ని । పా , రీ పా । ని రి స ని స - ని ధ ని
లల - రాజా రా । జె ఏ వా , ని । రం , జ ని । ని రు ఉఉఉ - వ ఆ ము

,, ని స రీ సా । స ని ధా-మ ప ధ ని । పా , - సనిధాపా । మపా-పా - గమపమ । మగ గ రి । మగమా ॥
అఅర అజా హా । ద ఆ హా-త్మఅ గ అ । రా , - అఅ ఆ ఏ । మఊ-రా - అఅఅఅ । అఅ ఆ ఆ । మనమా ॥

(చరణమువలె (1) ౦ - చరణము పాడుకొనవలెను.)

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-శాని **90. శంకరాభరణరాగము - ఆదితాళము** ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
[శ్రీ శ్యామశాస్త్రుల్లగారి కృతి] అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ సరోజదళ నేత్రి హిమగిరి పుత్రి నీ పదాంబుజములే సదా నమ్మినా నమ్మ శుభమిమ్మా శ్రీ మీనాక్షమ్మ ॥సరో॥

అ॥ పరాకు సేయక వరదాయక నీవలె దైవము లోకములో గలదా పురాణి శుకపాణి మధుకర [illegible] ॥సరో॥

చ॥ కోరి వచ్చిన వారి కెల్లను కోర్కెలొసగే బిరుదుగదా అంబ యతిభారమా నన్ను బ్రోవ [illegible] వాల నే తాళ జాలను ॥సరో॥ (2) ఇందుముఖి కరు - ణించు మని నిన్నెంతో వేడు - కొంటిని - [illegible] - మరియాద గాదు - దయావతి నీవు ॥సరో॥ (3) సామగాన వినోదిని - గుణధామా - [illegible] - శుభశ్యామలా దేవి - నీకే గతి రతి కామ - కామ్యద - కావవే నన్ను ॥సరో॥

రాగలక్షణము :— 86 వ కృతిలో నున్నది.

ప్రవేలితి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

ı లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ స సా ని - ద ని సా , స ధ ధా పా - మ గ - మా	పా , , , , మ ప ద ని	స ని ధా ప గ మ - ధ ప
స రో జ - ద ళ నే త్రి హి మ - గి రి - పు	త్రి ఇ ఇ ఇ నీ ఇ ఇ ఇ	ప దాంబుజ ము - లే స
మధమగరి - గారిసా ,-మగరి - గమధప - రి	పా , , , , పా	సా , ని సా - ప మ గ రి
దానమ్మినా - నమ్మ శుభ-మిమ్మ-శుభమిమ్మా - మీ	మ్మా అ అ అ శ్రీ	మీ న ఇ నా - క్ష అమ్మ అ

మ ప మ గ రి ,, గా రి సా , - మ గ రి - గమపమ రి | సా , , , , - రి గ మ గ | రి స - స రి స ని ధ ప -

ఆ అ అ అ దా - నమ్మి నాఅ - న అమ్మ - కుముదభఅ-మి | మ్మాఅఅఅఅ- శ్రీ ఇ ఇ ఇ | ఇ ఇ - మిఇ ఇ ఇ ఇ ఇ -

మ ద ప మ - గ మ గ రి ||

నా అ అ అ - తు అమ్మఅ ||

డిటో | సా , , - , , , , | సా , , - , , , ,

డిటో | మ్మాఅఅ - అ అ అ అ | అ అ అ - అఅఅఅ

చ|| సపాస - సా స స - స స - స రి సా - రిసపా - ని | స రి ని స - ధ ని - పా | మ ప ప మ గ రి - గ మ పా

వరాను - సేయ క - వర - దాఅ అ - అఅఅ - నీ | వ లె న్ను ఇ - వము - లో | కి ముగా ఒ ఒ ఒ - గ ల దా

గ మా ప ధ ని - స ని ధ ని సా - స ని ధ ని | స ని సా , , - ప స | , రి స ని - ధా పమ - గామగా,మదని

వు రా ణి ఇ ఇ - కు వ పా అ ణి - మధు క ర | వ ఎ ణీ ఇ ఇ - స దా | అఅ శిప - [illegible]

చ|| పా , పపాపమ - ప ద ధ ప - పా ధ ప మ గ | మాపధపామా - గామ పమగ రీ | గ మ ప మ పా - ప స

లో ఒ రివచ్చిన - వాఅ అ రి - కా ఎ ఎ ల్లను | లో ఒఒ ఓర్కా - లాఒ ఒసఅ గే | బి రు దు గ దా - అంఇ

పా ద ని ధ ప - ప మ మ గ - మాపధపమ - గమగరి | మాపధ పామా - గామపమగరీ | గ మ ప మ పా - మ ప

లో ఒ ఒ ఒ రి - వ అ చ్చి న - వాఅఅఅ రి - కెల్లను | లో ఒఒ ఓర్కా - లోఒఒసఅగే | బి రు దు గ దా - యతి

గా మ ప ధ ని - స ని స రీ స - స ని స - స | సా రి గ రీ సా - నీ స రి సా నీ | పాధనిధాపా - ప మగమ

ఘా ర మ అ అ - వఅన్ను బ్రోవ - ఠ అల్లి - క్క | పా అ అ అ ల - వాఅఅ అ ల | నే ఎఎతా ళ - జాఅలను ||సరి||

(2, 3 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనవలెను.)

చం-అంగ-ఋష-ప-చధ-కాని

81. ఆరభిరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స రి మ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ చాలా కల్లలాడుకొన్న - సౌఖ్యమేమిరా ॥చాలా॥

అ॥ కాలము పోను మాట నిలుచును - కల్యాణరామ నాతో ॥చాలా॥

చ॥ తల్లి తండ్రి నేనై యుండగ - తక్కిన భయమేలరా యని - పలుమారు నీ వెన్నో బాసలు జేసితా - ఇలలో పరివారలలో - నెంతో బ్రోచుచుండి పె - ద్దలతో బల్కి మెప్పించి త్యాగరాజునితో ॥చాలా॥

రాగలక్షణము :— ఇది 29 వ మేళకర్త ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యము. ఔడవ సంపూర్ణఘనరాగము. మధ్యమము గతిసులు గాకచ్ఛాయాస్వరములు. ఆరోహణమందు గాంధార నిషాదములున్నా పదనిధస - సరిగరిమ అను వక్ర ప్రయోగములను కూడా వర్జింపవలెను. అన్ని వేళల పాడదగినది.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము	
ప॥ సా , , , , ప మ మ ప మ గ రి రి । రి స సా , , స ని । ధ్సా ధ స రి రిమ			(1)
చా ఆఆఆ ఆ ల ఆ ఆ ఆ క ఆ ల్లా । ల ఆ ఆ ఆఆ డు కు । కొ న్నా ఒ సౌఖ్య మే			
సా రి మ పా ద ప మ గ రి స రి మ గ రి । రి స ధ స రి స స ని । సా ప స రి రి మ			(2)
చా ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ల ఆ ఆ క ఆ ఆ ల్లా । ల ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ డు కు । కొ న్నా ఒ ఒ ఒ న్నా ఆ			
రి ధ ధ సా స ని ధ ప మ గ మ గ రి । రి స ధ స రి స స ని । ధ్సా ధ స రి రి మ			(3)
చా ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ క ఆ ఆ ల్లా । ల ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ డు కు । కొ న్నా ఒ ఒ ఒ న్నా ఆ			

(4) రి మ మ ప ప ధ ధ ప ప రి రీ ప మ మా , గ రీ । రీ సా స ధ ప ధ ప - । , ప మ గ రి మ ప ద
త అ అ అ అ అ ల అ అ అ క అ అ అ అ అ ల్ల । ల అ అ అ డుకొ ఒ - । ఒ ఒ ఒ ఒ న్న అ అ అ
సా , , , , పా ద ప మా మా ప మ మ గ రీ । ద పా మ గ రి రి స । , ని ధ స రి మ ప ద । పా , , , , ప ॥
సొ సొ సొ ఖ్య అ అ అ మే ఎ ఎ ఎ ఎమీ । ర అ అ అ అ అ అ । అ అ అ అ అ అ అ అ । దా అ అ అ అ ల ॥

(1) ॥ దా , , , , ధ ప దా పా పాధపమా । పా ద ధ పా ధా । స ని ధా సా సా
కొ అ అ అ అ ల అ అ ము పోఒఒ ఓ । ను మా అ అ ట । ని ఇ ల చు ను

(2) ధ ధ మ ప ధ ప ద రి ప స దా పా పాధప మా । పా స ని ధ ప ధా । స ని ధా సా సా
కొ అ అ అ అ ల అ అ అ అ ము పోఒఒ ఓ । ను మ అ అ అ ట । ని ఇ ల చు ను

(3) ద ధ ప ప మ మ ప ప మ గ రీ రి స సా । పా మ గ రి రి ద ధ । ప ప స దా స సా
కొ అ అ అ అ అ ల అ అ అ ముపొఒ ఓ । ను మ అ అ అ ట అ । అ అ ని ల చు ను

(4) మ గ రి రి ప ని ద ధ ప ప మ గ రి స సా । సా మ గ రి రి ద ధ । ప ప స దా స రీ
కొ అ అ అ అ అ ల అ అ అము ఊపొఒ ఓ । ను మ అ అ అ ట అ । అ అ ని ల చును

ప రీ రి స స ద సా స ద ప మ ప మా । , గ రి మ రి మ పా । మ ప ధా మ ప ధ రి
క అ అ అ అల్య అ అ అ ణ రా అ అ । అ అ మ అ అ అ అ । నా అ అ తొ ఒ ఒ ఒ

చిట్ట॥ సా , ప ధ ప పా మ గ రి మ గ రి స రి । ప ధా స రీ మ ప । ధ స రి మ ప ద స ధ
రీ మ గ రి ప స రి ద ధ స మ పధసరి । ధస పధ సమ ప ధ । రి మ పధా స రి మ॥దా॥

పా , , పా పా ద ప పా , , మ ప ధ స । స ని ధ స ధ ప పా ధ ప । మా , గ రి గ రి
[illegible]

పా ద ప పా , , మా ప మ మ గ రి స రి మ గ । రీ పా రి స స ని ధా । స ధ రి స రీ రీ
[illegible]

రి మ రి మ పా మ ప ధా , , మ ప ధ స । స ధ స ధ ప మ మా ప మ । మా , గ రి గ రీ
[illegible] । ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ [illegible] ఏ ఏ । ఏ ఏ ఏ [illegible]

స రి స ని ధా స ధ స స రి మ ప ధ ప । మా , గ రీ , , । పా , , , , , ,
[illegible] ఏ ఏ ఏ । సే ఏ ఏ ఏ ఏ । గా అ అ అ అ అ అ

పా దా ప ధా ప పా , , మ ప ధ స । స ని ధ స ధ ప పా ధ ప । మా , గ రి గ రీ
[illegible] । వా అ అ అ అ అ అ అ అ । గా అ అ ల అ లో

స రి మ గ రీ రి మ పా పా మ ప ధా । మ ప ధ స స ని ధా । పా , , పా , ,
[illegible] । డి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ । పె ఏ ఏ ఏ ఏ ఏ

స ని దా స స రి స రీ , , స రి మ గ । రీ పా రి స పా స ని । దా , , స గ రీ
[illegible] । [illegible] మె ఏ ఏ ఏ [illegible] । ० ० [illegible]

స రీ రి స స ద పా స ద ప మ ప మా । , గ రి మ రి మ పా । మ ప ధా ప ప ధ రి । పా , , , , ॥
[illegible]

[illegible] **92. ఆరభిరాగము - ఆదితాళము** [illegible]

ఆ. స రి మ ప ధ స [శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ సాధించెనే ఓ మనసా ॥ సా ॥ అ॥ బోధించిన సన్మార్గవచనముల - బొంకు చేసి తా పట్టినపట్టు ॥ సా ॥

చ॥ సమయానికి తగు మాటలాడెనె ॥ సమ ॥

1. దేవకీ వసుదేవుల నేగించినటు ॥ సమ ॥ 2. రంగేశుడు సద్గంగా జనకుడు - సంగీత సాంప్రదాయకుడు ॥ సమ ॥

3. గోపీజన మనోరథ మొసంగలేకనే - గేలియు జేసేవాడు ॥ సమ ॥

4. వనితల సదా సొక్కజేయుచును మ్రొక్కజేసే పరమాత్ముడదియుగాక - యశోద తనయుడంచు ముదంబునను ముద్దుబెట్ట నవ్వుచుండు హరి ॥ సమ ॥

5. పరమభక్తవత్సలుడు సుగుణపారావారుం డాజన్మ మనఘుడు కలి - బాధల దీర్చువాడనుచు నేహృదాంబుజమున జూచుచుండగ ॥ సమ ॥

6. హరే రామచంద్ర రఘుకులేశ మృదుసుభాష శేషశయన - పరనారీ సోదరాజ విరాజ తురగరాజరాజనుత నిరామయాపఘన - సరసీరుహ దళాక్ష యనుచు వేడుకొన్న నన్ను తా బ్రోవకను ॥ సమ ॥

7. శ్రీ వెంకటేశ స్వప్రకాశ సర్వోన్నత సజ్జన - మానస నికేతన కనకాంబరధర లసన్మకుట - కుండల విరాజిత హరే యనుచు నే పొగడగా - త్యాగరాజగేయుడు మానవేంద్రు డైన రామచంద్రుడు ॥ సమ ॥

8. సద్భక్తుల నడత లిట్లనెనే అమరికగా నాపూజగొనెనే - అలుగవద్దననే విముఖులతో చేరబోకుమననే - వెత కలిగితే తాళుకొమ్మననే దమశమాది - సుఖదాయకు డగు శ్రీ త్యాగరాజనుతుడు చెంతరాక నే ॥ సాధించెనే ॥

ఆరభి రాగలక్షణము :— 29 వ మేళకర్తయగు ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యము. ఘనరాగము; ఔడవ సంపూర్ణ రాగము. మధ్యమ ధైవతములు రాగఛాయా స్వరములు. ఆరోహణమునందు పధనిధప - పనిగరిమ అను వక్రప్రయోగములు కూడ వర్జింపబడును. మూడు వేళల పాడదగినవి.

1 లఘువు	0 ద్రుతము	0 ద్రుతము
పా ,, - మపమగ - రి రి స స - ధాధా	పా ,, - ,, ధ స	రి మగ - రిస రిమ (సంగతులు) 1
సా ,, - అఅ అఅ - ధి ఇ ఇ ం - చే ఏ -	సీ ,, - ,, ఓ ఓ	మా న అ - వ ఆఆఆ
పా ,, - మపమగ - రి రి స స - ధాధా	పా ,, - ,, ధ స	రి స - మగరిస రిమ 2
సా ,, - అఅ అఅ - ధి ఇ ఇ ం - చే ఏ	సీ ,, - ,, ఓ ఓ	న ఓ - మనాను ఆఅ
పా ,, - మపమగ - రి రి స స - ధాధా	పా ,, - ,, ధ స	రి మ - పనిమపధస 3
సా ,, - అఅ అఅ - ధి ఇ ఇ ం - చే ఏ -	సీ ,, - ,, ఓ ఓ	న ఓ - మనసునా
పా , స్వధప - మ ప మ గ రి స - ధాధా	పా ,, - ,, ధ స	రిమాగ - రి స రిమ పా 4
సా , అఅఅ - ధి ఇ ఇ ఇ ఇ ం - చే ఏ	సీ ,, - ,, ఓ ఓ	మున అ - న అ అన నా
పా ధధపా - మపమగరి రి - స రి పా -	మ గ రి - ద ధ పా -	మపధస - పా రి -
సా ఓ - నిఇఇంచినా - న అ అ -	న్న అ అ - గ అ నా -	నిలునను - మాటా
రి మ గ రి - పమపా - ద ధ పా -	మ ప మ గ రి రి -	మపధా - సనిధప మపా
నా ఓ ం - ఔ ఏ ఏ సి - రి అ అ -	న అ అ అట్టి నా -	న అ అ - అఅఅ నా
పా ధాపా ,, - పాప్పమ - రి మ మ గ -	స ద ధ స - ధా పా -	మపమగ - రి స రిమ
న మరా ,, - ఏ ి ఇ - ఈ అ గ ఈ -	మ అ అ అ - అ నా -	అ అఅఅ - ఔ ఏఏ నా

1. [illegible] - [illegible] - [illegible] | ని సా x ధ్ ద్ - ధ | ధ ధ - ధ పా ,
   [illegible] - [illegible] - [illegible] | ని ఏ ఏ వు ల - గ | ఏ ఏ - గి ఇం చి న టులైనపూ

2. [illegible] - [illegible] - [illegible] | ధా , ధా x పా | , రి రీ , - స రి పా
   రం గే - [illegible] - [illegible] | సద , గీ త సాం | , - ప్రదా , - యు క్తు దు॥నపూ

3. [illegible] - [illegible] - [illegible] | x రి రీ - రీ రి మ - | పాంపా - పా గ మ॥
   [illegible] - [illegible] - [illegible] | [illegible] - గేలియు- | గీ పి - పా [illegible] మ॥

4. ధ స మ స ధ పా - ద ధ స పా మ x రి - రి | , స పా పా - ద ధ | పా - మ x గ x పా
   [illegible] - [illegible] - [illegible] | , క్క [illegible] - వ ర | మా - త్యుడ గ యు-గా

   పా - ప ధా స - మ ప ధ పా ఏ - ధ రీ | ప ప - ధా స - పా ధ - | పా ప - మ x గ రి మ॥
   గా - యశో ద - శ రయుడందు - యుదంబు - | న ము - మ్రొగ్గు - పె ట్ట - | న వృ - చు ం గు హ రి॥నపూ

5. రిమ వ ధా స - మప ద ధప - మపధ - పా | పా మ x రీ - ధా | ధా ప - మ x గ గి -
   [illegible] - [illegible] త్వలుదు - [illegible] - పా | రా వ [illegible] - దా | జ న్మ - మ వ ను డీ -

   దధ పా - సనిధా - రి పా స - మ x గీ | ప పా స - ధ ధ [illegible] - ప | , ప - మ x రి ప రి మ॥
   కలి బా - ధలు డీ - గ్చవాడ - [illegible] | ర్పాదం బు - [illegible] - [illegible] | , చు - చుకు [illegible] ం డ x ॥నపూ

6. ప పా - మాపమగ రీ - మ x రి రీ రి - | స రి స పా స - పా | ప మ x రి - ప ధ పా -
   [illegible] - రామచంద్రా - ర ఘుకులే శ - | మ్పుదు కు భూ మ - [illegible] | మ శ యు వ - ప ర వా -

   [illegible] ధ పా - ధ పా స - ధ రీ రి - స రి [illegible] | , రి - పా మ x రి - ధ | పా - ప ధా - రి గి ప
   [illegible] - [illegible] - [illegible] | , [illegible] - రా [illegible] - ని | [illegible] , మయా - వ ఘ న -

మగరి - పరిపసాప - ద ధ ప దా ప -
పరిపి - మహావశాత - మా మ దు కే మి -

7. పాదధపపాప - మ గ రి గ రి - ప మ
శ్రీ వెంకటేశ - ముఖ ప్రకాశ - స ల

రి - స రి సా గ రి - మపధపాప - పప ధ
వ - ల క కాంబర - ధగల పన్న - రటుకు

దధపపా - మ గ రి రి స సా స - ధ స
పాగధిగాం శ్యామగ రా మ సే యా - మ మ

మ గ రి - రి ప పా -
గాపన్న - వన్న శా -

సా - రి ప గ - ధ ధ
గాం - వ్వతిపా - జ్ఞ శ

, - రి రి స ధా - మ గ
ం - డల వి గా - శ తి

, - ధ రి స - మ గ రి -
, - నవేంద్రమ - ద ఘ న -

సా మ గ - రి ఆ - -
శ్రీ ద ల - ర ల ల ఎ ర

సా స - స ధ రి రి
మా వ - ర ణ శే ర

రి రి - మ రి స సా -
పాశ - యానుమ శే -

సా , స్వ మ గ రి మా ॥
రా , మ చంద్రుడు గుణ

8. ధ ధ పా - మ పమగ - రి గి - స రి స ని । ధా , , - పా , , । రి రి - గి , ,
మ ఆఅఅ - ద్యఅఅఅ - స్తుఅ - న ల డ ల । అ అఅ - ర ల ల । ట్లు నా - కే ఎ ఎ

, , రి సా - స ధా - ధా ని ధ పా - మ మ ధా । పా ధ ప - మ గ రి । రి రి - సా రి స సా ।
, , అ మ - రి ల - గా అ అ అ - నా అ అ । పూ అఅ - అ ఉ ల । గా నా - కే ఎ ఎ ఏ ।

, , గ ని ధా - పా రి స పా రి - ల మ మ గ । రి , , - , , , , । పా రి స పా - , , , , - ॥
, , అ లు ల - ని అ అ అ అ - ద్దు అ నా ఎ । కేఎఎ - కే ఎ ఏ । ఏ ఎ ఎ ఏ - ఎఎఎఎ - ॥

ధ ధ ప ప - మ గ రి - మ మ మ గ గి - మ గ । గి - పా రి స పా పా - । రి రి - పా రి స పా ॥
అ ఆమ అ - ఖు అఅ - లో ఒ ఒ ఒ ఓ - చే ఎ । ర - లో ఒ ఒ ఓ కు - । మా నా - కే ఎ ఎ ఏ ॥

[illegible]

ధీరశంకరాభరణమేళ. 83. బిలహరిరాగము. మిశ్రజాతి-ఝంపెతాళము ఆ. స రి గ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారి కృతి]

ప॥ పరిదాన మిచ్చితే - పాలింతువేమో ॥పరి॥

అ॥ పరమపురుష శ్రీపతి నాపై నీకు - కరుణ గల్గకయున్న - కారణమేమయ్యా ॥పరి॥

చ॥ [illegible] - [illegible] ॥పరి॥

రాగలక్షణము :— ఇది 29 వ మేళకర్త. ధీరశంకరాభరణ జన్యము. [illegible] భాషాంగరాగము, [illegible] చతుశ్శ్రుతి, [illegible] కైశికి, కాకలినిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. మరియు ఆరోహణ ముందు కైశికి నిషాదము [illegible]. రి గ ప మ గా - ప రి గా - ద ప పా - మ గ ప ప ప - మ గ ద పా - రి స ని దా [illegible] ప్రయోగములు రాగరంజకములు. స ని ప ప మ గ - ప ని ద ప మ గ - గ ని ద గ పా - స ని స ప మ గ - రి ని స [illegible] ప్రయోగములయందు కైశికి నిషాదమే పలుకుచున్నది. (సంగమకాలమందు) [illegible] గంటలు [illegible] పాడదగినది.

ప్రెలిక రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

ı లఘువు	◡	◦ ద్రుతము	ı లఘువు	◡	◦ ద్రుతము
స॥ పా మా - మగ గ రి పా-పా ,,	పా -	స ని ని ధ	పా ,, రీ ,, గా - ప మ గా -	గ రి	పా రి గ
1. మ రి -దాళల ల వ - మి ,,	చ్చి -	తే ఏ ఏ ఏ	పా ,, లిం,, తు - తే ఏ ఏ -	కొంఓ	ఓ ఓ ఓ
2. పమమగ - మగగరిపా - గరిగరి	పా -	స ని ని ధ	పరిగా-రిగపమగధ - పా ,, -	ప మ	మ గ గ రి
మ అ ర ల - దాళలలల-మిఇఇఇ	చ్చి -	తే ఏ ఏ ఏ	పాఅఅ-లింంంంతుఉ-తే ,, -	కొంఓ	ఓ ఓ ఓ ఓ
3. పామా-గామగ-సగరిపా-సగరి	సరి -	స ని ని ధ	సరిగప-ధాపనిధపధని-పదధప-	ధప	మ గ గ రి
మ రి -దాళ, -అళ.వ-మిఇ..	చ్చిఇ-	తే ఏ ఏ ఏ	పాఅ..- లిం ంంం తుఉ-తేఏఏఏ-	కొంఓ	ఓ ఓ ఓ ఓ
4. పామా- గరిపమగ-ధధపా-	పని -	ధ ప ధ స	పా ,, పనిధప - ధనిపా ,,-	ధ ప	మ గ రి గ
మ రి -దాళ..వళ -మిఇఈ-	చ్చిఇ	తే ఏ ఏ ఏ	పా ,, లింంంం - తుఉతే ,,-	కొంఓ	ఓ ఓ ఓ ఓ
5. పామా-గరిపమగరి-దధపా -	ప ని	ధ ప మ గ	రిగ పధ - పరిగారిప - ధరిపని -	ధ ప	మ గ రి గ
మ రి -దాళ..వళ-మిఇఈ -	చ్చిఇ	తే ఏ ఏ ఏ	పఅఅఅ - లింంంతుఉ-తేఏఏఏ -	కొంఓ	ఓ ఓ ఓ ఓ
6. పామా - గరిపమగరి-దధపా-	స ని	ధ ప మ గ	సి గపధ - పరిగారిప - ధ రి రీ -	స ని	ధ ప ధ స
మ రి -దాళ..వళ-మిఇఈ-	చ్చిఇ	గా ఏ ఏ ఏ	పాఅఅఅ-లింంంతుఉ-తే ఏ ఏ -	కొంఓ	ఓ ఓ ఓ ఓ
7. పాధరి-సారిపదాపిధపా-మగగ	పా	స ని ని ధ	పా , , రి , , గా - పమగరి -	స	.గపా॥పామా
మ రి ఇ-దాళలలలల వ -మిఇ..-	చ్చి	తే ఏ ఏ ఏ	పా , , లిం, , తు - తేఏఏఏ -	కొం	,ఓ ఓ॥ ప రి

ప॥ సాసా-మగరిగపా-దధపా -	మ గ	గ రి సా	సరిగా - రిగపమగా - ధధపా -	మ గ	ప ధ పా
స రి -మఅవరుయ-వఅ అ -	శ్రీఇ	ఇ ఇ తు	పఅతి - వాఅఅఅఅ - పైఇతః -	నీ ఇ	ఇ ఇ ను
1. దధసరిగా-రిగమగమ-గరిసా -	గ రి	స ని ధా	గరిగ - సరి-నిప-ధనిప-ధరిసని-	ధ ప	మ గ రి గ
2. కఅయము -గఅఅఅఅ-ల్లఅక -	యము తు	తు తు న్న	కాఅఅ-రఅగాఅ-మే ఎఎ-మాఅఅఅ-	య్యాఅ	అ అ అ అ
డిటో	డిటో	డిటో	గ రిసని-సనిధప ధరి-సా నిధ-	ప మ	గ రి గ
డిటో	డిటో	డిటో	కాఅఅఅ- రఅగామేఎ -ఏ మఅ	య్యాఅ	అ అ అ
3. డిటో	డిటో	డిటో	గ రి సని-రిసనిధ -స నిధప-ని ధ-	ప మ	ప మ గ రి
డిటో	డిటో	డిటో	కాఅఅఅ-రఅగాఅ-మేఎఎఎ-మఅ-	అ అ	య్యాఅఅ అ
చ॥ పామగరిసరిగరి - సా ని ధ	ధా	ధ స రి గ	పమగధపా - మగరిసరిగపధ -	స ని	ధ స సా
పాధసరిగ పమగరి- గారిస	ని ధ	ప ధ స రి	గరిసనిధ - రిసనిధ - పధపా-	మ గ	రిసరిగ॥పరి॥
చ॥ సా ,, రిగాసా - ధదపా -	ప మ	గ రి సా	సరిగా - గరిసనిధా - సనిధా -	సా	,, సా
1. రాజుడక్క - మి తు-చ్చుతుట-	కు తు	ఇ ఎ ఏ	ముగుతా-కం0000 టి - నేఎ	గా	,, ను
2. సరి గారిగపమగా-ప ధ పా-	మ గ	ప ధ పా	సనినిధ - పమమగరి - సనినిధ -	పా	,, సా
రాజుడక్క అమిఇతు-చ్చుతుట-	కు తు	ఇ ఎ ఏ	ముతుతుకు-క్కం000టి-చెఎలిఇ -	గా	,, ను
దా,,ని ధసధనిధ-గ ప ధ ప -	మ గ	రి గ సా	నిసరిగపా - మగరి గ - ధధపా-	మ గ	గ రి పా
దా,,క్క అనిఇచెఎ-లి ఇ ని ఇ -	యును.	స అ గ	జఅనఅక - గాఅఅఅ - దాతుమ-	గా అ	అ అ ను
పా ,, ప మమగ-రిగ ధ ధ పా -	మ గ	గ రి సా	ప రి గా - రిగపమగా- ధదపా-	మ గ	ప ధ పా
మి ,,క్క-ఇ లి పు-పైఇ ఇఇ న్న -	మి ఇ	ఇ ఇ న్న	మ అ అ-ర్క-అ టేం000-(దుతుడ-	గా అ	అ అ ను

అక్కటిక మోము గల్గు అగి కెంక టేశ పేరు (అను పల్లవివలె పాడుకొనవలెను.) ॥ పరి ॥

ధరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

94. బేగడరాగము - ఆదితాళము

ఆ. సగరిగమపధనిధప
అ. సనిధపమగరిస

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ నాదోపాసనచే శంకర - నారాయణ విధులు వెలసిరి ఓ మనసా ॥నాదో॥

అ॥ వేదోద్ధరులు వేదాతీతులు - విశ్వమెల్ల నిండియుండేవారలు ॥నాదో॥

చ॥ మంత్రాత్ములు యంత్ర తంత్రాత్ములు మరి - మంత్రము కోట్లు గలవారలు - తంత్రీలయ స్వరరాగ విలోలుల -

త్యాగరాజవంద్యులు స్వతంత్రులు ॥నాదో॥

రాగలక్షణము :— ఇది 29 వ - మేళము. ధీరశంకరాభరణ జన్యము. ఉపాంగ. వక్రసంపూర్ణ [illegible] రాగము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] స్వరములు. మధ్యమ నిషాదములు కొన్ని తావులలో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పాడదగినది. [illegible] వి(శ్రాంతి) అధికముగాను [illegible]. [illegible] 6 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటలవరకు [illegible]

ప్రేలికి వాల్గకరముల చెప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,, - సా , మ గా - మా పా , ద పా	,, ప మ పా , మ గా	గ మ పా , ద - సా , ద
,, - నా , దో [illegible] - [illegible] , స న	,, నా [illegible] , [illegible]	[illegible] , [illegible] - [illegible]
ని - ద ప పా , మ గా - గా గ మ పా , ద సా	,, గా , మ ప - మ ప ద	పా , ప ని ని - ద పా
[illegible] - [illegible] , [illegible] - [illegible] , [illegible]	,, [illegible] , [illegible] - [illegible]	[illegible] , [illegible] - [illegible]
,, - పా , ని ద ప - మ గ రి - [illegible]	పా ,, ,, - [illegible]	[illegible] , [illegible]
,, - [illegible] , [illegible] - [illegible] - [illegible]	[illegible] ,, ,, - [illegible]	[illegible] , [illegible]

అ॥ ,, - మ ప మ - ప ద ప - స ని స స సా , ,	,, - ని స ని - స రి స	సా రి స - ని , ద పా
,, - తి ఎ ఎ - త్రొ ఒ ఒ - ద్భ వు ను ను లు , ,	,, - రి ఎ ఎ - సాటి	రి ఇఇ - ఈ , ఈ ఉ
,, - క మ మా - గ ప గ మ పా - మ మ ప ద	పా - పా స ని స	స రి ని , ద పా , ద , ని ద ప - మా
,, - వి ళ్ళ గ్య - మెఎ ఎ ఎ ల్ల - ని ం ం ం	డి - యు ం ం డే	ఎ ఎవా , ం లా , గు రా గు - వా
చ॥ ,, పా పా ,, - ప ప మ ప మ - ప మా	,, - గా , రి ,	పా - గ మ ప - మ పా
,, తుల్య్రా ,, - రుల్మ్య ధులు గా గా - యుం గ్రా	,, - తం , గ్రా ,	త్యు - లు గా గు - ము పా
,, గ మా - ప ద ప - ని ని ధ ప - మ గ రి	పా - గ స గా మ రి	గ మ ప ద ని - , ద ప మ గ రి పా
,, ఎ ఎ - ప్రియము - శి ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ర్నో	ఓ - గ ల వా అ అ	ర అ అ అ అ - , అ అ అ అలురా

రంజిల్లగ - స్వరమును ... త్యాగరాజవంద్యులు స్వతంత్రులు ॥ (అనుపల్లవివలె పాడుకొనవలెను.)

---

29. ఆంగ-కుమ-ప-ధ-కాని

95. అఠాణారాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స రి మ ప ని స

అ. స ని ధా ప మ గా రి స

ప॥ ఇలలో ప్రణతార్తి హరుడనుచు - పేరెవరిడిరో శంకరుడని ॥ ఇల ॥

అ॥ పలుకు కరగి నిరతాలయు పదముల - వందన మిడిన నా యెడ దయ లేదాయె ॥ ఇల ॥

చ॥ కరచరణయుగము కోపలు భుజములు - ధరపై వాక్కు మొక్కగలేదా - శిరమును మెరలిడ లేదా - పంచనదీశ త్యాగరాజనుత ని ॥ ఇల ॥

రాగలక్షణము :— 29 వ మే. ధీరశంకరాభరణ జన్యము. షాడవ సంపూర్ణ రాగము, చతుశ్శ్రుతి ధైవతి, సాధారణ గాంధార, కాకలి, కైశికి నిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. ని స ధా - ప ధ ని స రి స - గ మ ప స మొదలగు ప్రయోగములు రాగరంజకములు. ఎల్లప్పుడును పాడదగినది. ఈ రాగము ఒక శ్రోతను అనుసరించి యుండలేదు. పంచమాన్య సంచారముగా, సాధారణ గాంధారము, అంతర గాంధారము, కైశికి నిషాదము, కాకలి నిషాదము మొదలగు స్వరములు పలుకుటయు మాత్రమే గాక, షాడవ సంపూర్ణముగాను, వక్రసంపూర్ణముగాను పలుకుచున్నది.

ప్రేలిక నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

1 లఘువు	0 ద్రుతము	0 ద్రుతము
స॥ , , - ప ని సా , , - ప ని ప మ - ప ని ప ని	సా - ప ని ప ని సా	ని ని సా - స ని ప మ
, , - [illegible] లో , , - ప్రభ [illegible] - [illegible]	[illegible] - [illegible]	[illegible]
స ని - ని సా సా , - ని ని ప మ - ప ని సా	రి - డిటో	డిటో
[illegible] - [illegible] లో , - ప్రభ [illegible] - [illegible]	[illegible] - డిటో	డిటో
స ని - స సా - ప ని దా - ప ని సా - ని ప రీ	రి - డిటో	డిటో
[illegible] - [illegible] - ప్రభ [illegible] - [illegible]	[illegible] - డిటో	డిటో
స ని - ప రి ప ని దా - ని ని సా - మ ప ని ప	రి - సారిప - నిపని సా	ని ని సా - ని స ప మ
[illegible] - [illegible] - ప్రభ [illegible] - [illegible]	[illegible] - [illegible] - [illegible]	[illegible] - [illegible]
స ని - ప రి ప మా - రి , , , , - ర ప	స రి ప మ - ని స ని ప	[illegible]
[illegible] - [illegible] - [illegible]	[illegible] - [illegible]	[illegible]

చ॥ ,, మ పా ని పా - రీ రీ మా రీ పా । ని స రీ మ రీ - స రీ పా । ని పే గా - రి పా
,, [illegible]
స రీ మ రీ - రీ స ని ప దా - మ ప - రి మ రి స । రీ మ పా ని సా - । రీ మ గ పా గ ప ని స ని స మ ॥ పని - పని ॥
[illegible]

చ॥ ,, [illegible]

[illegible]	,, - రి మా ప నీ	స ని గ ప - ని స దా
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	సా - రి మా స మా	ని ని స మ సా ,,
[illegible]	[illegible]	[illegible]
,, మ పా ని రి - పా సా - రీ పా	నిసరీగరి సారిస నిప	, స గా - ని సా
[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] । ని స రీ గ రి - సా ... - ని స । ధనిపని ॥
[illegible] ॥

చ-అం.గ.శుమ.ప.చధ.కాని 96. అఠాణారాగము - ఝంపెతాళము ఆ. స రి మ ప ని స
[శ్రీ త్యాగరాజుగారి దివ్యనామసంకీర్తనము] అ. సనిధాపమగారిప

ప॥ అనుపమ గుణాంబుధి యని నిన్ను - నెరనమ్మి - అనుసరించిన వాడనైతి ॥ అను ॥

అ॥ మనుపకనే యున్నావు మనుపతీ! బ్రాసి మేమనుప మాకెవరు వినుమా ? దయరాని ॥ అను ॥

చ॥ జనక జామాతవై జనక జామాతవై జనక జాలము చాలును చాలును; హరీ ॥అను॥ (2) కనకకటాధర నన్ను ... కపట ... ౦ఁ. తన కనకపతనము సేతుగాని బూని ॥అను॥ (3) కలలోను నీవే సకలలోక నాథ - కోమలాంగ నీవగనిచ్చి ... పది నిని ॥అను॥ (4) రాజకుల కలశాబ్ధిరాజ సురపాల - గజరాజ రక్ష త్యాగరాజ వినుత ॥అను॥

రాగలక్షణము :— 35 వ కృతిలోనున్నది.

ప॥ సని సా - పదపమపా - పమరీ - మపా । సరిని స - మధపమపా - పమామా ॒ మ పా॥
అఅమా - పఅమఅగా - ణం ం - బుధీ । అఅను ఈ - ప అమఅగు - ణం ం ం ం బుధీ॥

నిస రీ గరి సా రిస నిస నిపా - పమ గీ మ పా । రి మ ప ధ ప - ని ప మ రి స
అఅ మాఈఈ పా అ అమాఅ అగు - ణం ం ం బుధీ । యని ని ఇన్ను - నెర న అమ్మి

సని సా రి మా - ధ ప - ప ని ప । నినిసనినిస - నిసనిరి - సరిసని - పనిపమా పని॥ సని సా॥
యఅ నా న రీం - చి న - న అ డ । నై ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - తి ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ । అ అనా॥

చ॥ ని ని ప మ ప స స - స ని దా - ని స రి సా రి స ని సా । ని ని ప మ ప స స - స ని ధా - ని స రి స రీ
మ అ న ఈ ప కరు - యుఈఈ - న్న అ అ అ అ అ అ అ । మ అ ను ఈ ప క గు - గుఈ తో - న్న అ అ అ పూ

ని ని ప మ ప రి స - సా , రి స ని ధా - ని స రి రీ । , ని స రి మ గీ మా - రీ ని సా
మ అ మ ఈ ప కరు - యూ , ఈఈఈ ఊ - న్న అఅపూ । , మను ప అ తె తా - ప్రాసమే

ని స గ రి మా - రీ మ రి ని స । సా , ని-స రి స - ని స ని - ప రి స ని - ప ని ప మ ప ని ॥ సని సా॥
మమ అ అమా - జె న ప మ న । మా , అఅఅఅ - అఅఅ - ద అ యుఅ - గ అ అ అ అ ని ॥ అఅనా॥

॥ , - మ రి సా ని ద - ని ద మ ని ద ప పా । , ద ప పా ప ప - సా రి స ని ధ ని , సా ,
, - కి అ కా కిం ఉ - క ఉ ఉ ఉ ఉ ప్తి । ఇర అ జా ను గ - వా అ అ అ అ అ అ లా ॥

, ని స రి స రి స రీ - రి స ని స - ని స రీ సా । సా , ని స రి స ని స ని - స రి స ని స ని స మ స రి ॥ సనిసా ॥
అ గ ఊ ర అ అ అ ఆ - ర అ అ అ - ము అ అ కొ । ట్యా అ అ గ అ అ అ ర అ - జ అ అ అ ని ఇ ను ఈ ఠి అ ॥ అఅనా ॥

1, 2, 3, చరణములను చరణమువలె పాడుకొనవలెను,

ధరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

87. పూర్ణచంద్రికరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ప స
అ. సనిపధపమగమరిస

ప॥ పలుకవేమి నా దైవమా రామ! - పరులు నవ్వేది న్యాయమా రామ! ॥పలు॥

అ॥ అలుగ కారణమేమిరా రామ! నీ - వాడించి నట్టు లాడిన నాతో ॥పలు॥

చ॥ తల్లిదండ్రులు భక్తి నొసగి రక్షించిరి - తక్కినవారలు యెంతో హింసించిరి - తెలిసి యూరకుండే తెన్నెవ్వరో - దేవాదిదేవ - త్యాగరాజునితో ॥పలు॥

రాగలక్షణము :— ఇది 29 వ - మేళకర్త, ధీరశంకరాభరణ జన్యరాగము. వక్రషాడవ. వక్రసంపూర్ణము చతుశ్రుతి. ఋషభ. చతుశ్రుతి ధైవతములు, రాగచ్ఛాయా స్వరములు. కొన్ని తావులలో కైశికి నిషాద ప్రయోగమును [illegible] [illegible]. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

౧ అడుగు	౨ మెట్టు	౩ మెట్టు
పా ద ప మా - రి - స ని స ని ధా	[illegible]	[illegible]
ప లు కే - చే - ఎ మి స ఆ ఆ	[illegible]	[illegible]
మ మ మా - మ మ రి - స స స ని ధా	[illegible]	[illegible]
ప లు కే - చె ఎ వే - మిః న ఆ ఆ	[illegible]	[illegible]
, స ప మా - రి రి స ని ధా	[illegible]	[illegible]
అ ప రు లు - సద్వోది ఓ తా	[illegible]	[illegible]
పా ప ప మా పా - ప మ గ మ రి	[illegible]	[illegible]
ఆ లు గ రా - ర ఆ గ ఆ మే	[illegible]	[illegible]
పా ప ని రి పా - ప ని ప మ పా	[illegible]	[illegible]
కా వే ద శంంది - న ఆ ఆ ఆ ట్లు	[illegible]	[illegible]
పా ప ప మా పా - ప మ గ మ - రి రి	[illegible]	[illegible]
శ అ ల్లి లం - ద్రుంతంలు ఈ - ధ ల్లి	[illegible]	[illegible]
, - రి గ మ - ప ని ప ని - ప మ -	[illegible]	[illegible]
అ - తక్కి - ఠ ఆ ఆ ఆ - ర లు -	[illegible]	[illegible]

తెలిసి యూరకుంటే ... - శోభాదేవ త్యాగరాజనిపో ... అన ... కొనవలెను.

[illegible] విన్నానురా ; రామ ॥ శ్రీర ॥

[illegible] - [illegible] విన్నానురా ; ధీరుడౌ రామదాసుని బంధము - దీర్చినది విన్నానురా ; నీరజాక్షికై

నీరధి దాటిన నీ కీర్తిని విన్నానురా ; తారకనామ ! త్యాగరాజనుత ! - దయతో నేలుకోర ; రామ ॥ శ్రీర ॥

రాగలక్షణము :— 29 వ - మేళకర్త ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యము. దేశీయ, భాషాంగ, వక్రసంపూర్ణ రాగము. ఉభయ మధ్యమ కైశికులు రాగఛ్ఛాయా స్వరములు. ఆరోహణమందు గాంధార నిషాదములు కొన్ని ప్రయోగములందు మాత్రము వలంబించుచున్నందున, షాడవ సంపూర్ణముగాను, ఆరో. సరిమపధస - అవ. సనిధపమగరిస అని కొందరి యభిప్రాయము. సారిమ - ధ ధా స - అను ప్రయోగములు విశేషముగ కన్పడుచున్నవి. దనిధప అను ప్రయోగములో కైశికి నిషాదము పలుకును. పనిధా అను తావున నిషాదమును, రిమాగరి - అను తావులో రిగమాగరి అను గాంధారమును అనుస్వరములుగా పాడవలెను. ధాపనిధ - నిసనిధా - రిసనిధా - పదనిసరీ మొదలగు ప్రయోగములు రాగరంజకములు. అన్ని వేళల పాడదగినది.

త్రిపుటతాళము - ఝంప. చాపు మిక్రములు చెప్పిన పాడుకొనవలెను.

౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము

పల్లవి 1

స ,,, - రి రీ - ధ ధ పా , మ గ రీ - స రి । పా , స ధ్ పా ,, । ,, - స స రీ , స - రి మ మా , గ । రీ ,

,,, - శ్రీ రా - మ జ య , గ జ రా - జయ । రా , జ జ జ ,, । ,, - జ జ జ , జ - న జ నా , ధా । మా ,

2

,, - [illegible] - ధ ధ - పాధపధపపా - ధపమగ [illegible] । గరిసా - [illegible] ధా ,, । , [illegible] ,

,, - [illegible] [illegible] ,

3

,, - మగరి - ధధపపపా - పనిధపమగ రి ,, పా రి గ । రి స సా , సనిధా । ,, [illegible] , [illegible] ,

,, - [illegible] ;

4

,, - మ గ రి - మపదా - ధపరిమరి - పనిధపమగరి - పా రి మ । మా, గ [illegible] ,, [illegible] । [illegible] - [illegible]

,, - [illegible]

రి - మ ప మ - ధ ధా - పసానిధా - ధానిధ పా । [illegible] ।

[illegible] ।

,, - మపధపపమ-ధధా-[illegible]-ధనిధపా । పధనిధ - మపధప-పధ [illegible] ధాగ్ ।పా

[illegible] ।

,, - పా మ - ధధా - పసానిధా , రిసా । ,, పా , [illegible] పా । [illegible] - [illegible] పా

,, - [illegible]

, - రి మ గ రి - [illegible] - నిధపా । పధ నిధ-మపధ ప-ప ధ ని ధ-ధ ప ధ ప । [illegible] మ ప మ - మ రి మ రి - [illegible] ।పా

, [illegible] ।

,, [illegible] ,,, [illegible] - మగరి । , ప రి మా పా ,, । ప మ - మగగ - రి [illegible]

,, [illegible] ,,, [illegible] । , [illegible] ,, । [illegible]

,, - రిసమా , గ రీ - స రి గా - సారిగరీ , గ - రి స రి ధా । ధా రి స - రిమమా , గ రీ । రీ , రి సా , ,
అఅ - శఅ శే , ఎ ఏ - శఎ ఏ - ఏ ఎఎఏ , ఎ - వి ఇ ఈ ఈ । ద్యానుతు - రఅఅ , అఅ । అ , రమా అఅ

,, - మ ప మ - ధ ధా - పపానిధా - ధ నీ ధ పా । పా మ ద ధా - ప ధ ని ధ । మ ప ద ప - పా-మ గ రీ ,
అఅ - రి ఇ ఇ - దు రా - రఅ అ అ - అ అ అ మా । దా అ ను నీ - బ ఱ ౦ ౦ । ౦ ౦ ౦ ౦ - ౦ -ధ అమా ,

,, - రీ మ గ రీ స రి గా - సా రి గ రీ , గ - రి స సా ధా । ధా రి స - రి మ మా , గ రీ । రీ , - రి సా , ,
అఅ - శి ఇ ఇర్వీ - శ అఅ - దీ ఇ ఇ ఈ , ఇ - వి ఇ ఈ ఈ । ద్యానుతు - రక్షి అ , అఅ । అ , - రమా అఅ

,, - ద పా - మా ప ధ పా , ధ ప మ మ గ - రి - మ ప ధ ప । పా - పా మ ధ ధా । ప స స రి స ని ధా , రి సా
అఅఅ - నీ రా - జా అ అ అ , అ అ అ అ అ - తి - క్రై ఇ ఇ ఇ । ఈ - నీ ఇ ర డీ । ద అ అ అ అ అ అ , టి నా

,, - ధ రి సా ,, ధాసాసనిధా - ధానిధ పా । సనిధా - ధ స రి స రీ । రి మా గ రీ - రి రి స - రి । సా
అ అ - వి ఇ కీ ,, కృ తునిఇ తు - శే ఎఎ ఏ । ౯ఇతు - వ అ అ అనా । ర అ అఅ - అఅఅ - ర । మా

,,, - ధా స రీ - మా ,, మ గ గ రి । రీ , స రి గ - రి స సా । , రి స ని - ధా , రి । సా .
,,, - తా రకా - నా ,, ను అ అఅ । అ , త్యఅగ - ర అ అ । , జఅఅ - అ , ను । తా .

,,, - రిసధా స రీ - సమపధా , పా - ధపపమమా , గ । రీ , స రి గ - రి స సా । , రి స ని - ధా , రి । సా .
,,, - రఅఅ రకా - నఅఅఅ , అ - అఅఅఅఅ , అ । మా , త్యఅగ - ర అ అ । , జఅఅ - అ , ను । తా ,

,, - ధ రి సా ,, సనిధప ని ధ ధ ప । ప ధనిధ-మపధప-పధనిధ-ధపధప । పమపమ-మరిమరి-రిసరిస - ధారి । పా
,, - దయతో ,, శెఎఎఎ లుఉఉ ఉ । కొఒఒఒ-ఒఒఒఒ-రఅఅఅ-అఅఅఅ । అఅఅఅ-అఅఅఅ-అఅఅఅ-- నా॥ శ్రీ ॥

29 మేళకర్త — 99. దేవగాంధారిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ రి మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మా గ రి స

ధరి-అంగ-చరి-శుమ-ప-చధ-కాని

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ కరుణా సముద్ర రామా - నను గాకవే శ్రీరామభద్రా ॥క॥

అ॥ శరణాగత హృచ్ఛిద్ర - శమన నిర్జిత నిద్రా ॥క॥

చ॥ నా పాపము నాతోనుండే-శ్రీప నీ విరుదు కేమి బ్రతుకు-యే పాపుల కాపమా-యెంచ కేవలము త్యాగరాజనుత ॥క॥

రాగలక్షణము :— 98 వ కృతిలో నున్నది.

ప్రతిలిపి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు   ● ద్రుతము   ○ ద్రుతము

ప॥ ప మ పా , , , మ ప । ద ప మ ప ద ప మ గ । రి మ గ రి స రి

క రు ణా అ అ అ స అ । ము ద్ర అ అ అ అ అ । అ రా అ అ అ మా

2. ప మ దా , , , ద ని । సా ని ని ని ని । ద ప ప మ మ గ మా

క రు ణా అ అ అ స అ । ము ద్ర అ అ అ । అ అ అ అ రా అ మా

3. ప మ పా , మ దా , ద ని । సా సా రి స రి స ని । దానిదపాదప మా ప మ మా

క రు ణా అ అ అఅ స అ । ము ద్ర అ అ అ అ అ । అ అ అ అఅఅ రా అ అ మా

4. డిటో ని స । మ గ రి సా రి స రి స ని । దా ని ద పాదప మగరి

డిటో । ముద్ర ద్ర అ అ అ అ అ । అ అ అ అ అఅ నఅన్ను

రి మమా మగరి , స రి గా స రి । సా ధ ని స రి రీ । మమపద పమగరి
గాఅ క జేఎఏ ఎ శ్రీ ఇ ఈ ఇ ఇ । ఈ రా అ అ అ ము । భఅఅఅఅద్రఅఅ ॥కరు॥

॥ దా ద ని సా ,, స స । , ని స రీ । , స రి స ని సా
శ - క అ రా అ ర ర । అ న్యా ఈ ఈ । ఈచ్ఛి ఇద్ర అ అ

2. ని ద ద మ దా ద ని స ని స స । , ని స గ గ రీ । , స రి గ రి స స
శ అ ర అ రా అ అ అ అ ర ర । అ న్యా ఈ ఈ ఈ । , చ్ఛి ఇ ఇద్ర అ అ
దనిదరీ సాసనినిదదానిప । సాగస నీసని దానిదపాదా । నీసనిదానిద పా ద ప మా ,, ॥
శఅముఅ వ నిఇఇఇఈఇజ్ర । నిఇఇఈఇఇఈఇ ఇ ద్రా అ । అఅఅఅఅఅ అ అ అ అ అ ॥కరుణా

దా పా ,, ప మ పా । మ ప ద మ పా । ద ప మ గ రి స రీ
సా పా అ ప అ మ । సా అ అ అ తో । ను ం ం ం జేఎఏ
రి ప మా మ గ రీ ,, స రి గ స । రీ స ని ధ ని స రి । ప మ పా
శ్రీ ఇ ప నీ ఇ ఈఈ బి ఇ రు ఈ । దు కే ఎ ఎ ఎ మి ఇ । బ్రతు కు
దా ద ని సా ,, స స । , ని స రీ । , స రి సా
ఏ పా అ అ అ పుల । అ రా అ అ । అ ప అమో
ని ద ప మ దా ని స రీ స స । ని స మ గ రీ । సా రీ గ స సా
ఏ ఎ ఎ ఎ పా అ అఅ పుల । రా అ అ అ అ । ప అమొబ ఓ
దనిదః సా-ని దనిసస । సాగసగసని దానిదపాదా । నీసనిదా ని ద పా ద ప మా
ఎం౦ ౦ దు - శ ఇచలము । త్యాఅఅఅగఅ రాఅఅ అ అ । జఅఅనూఉ ఉ తా అ అ అ ॥ కరుణా

చరి-అంగ-శుమ-ప-చళ-కాని

100. కేదార రాగము - రూపకతాళము

[శ్రీ పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతి]

ఆ. స మ గ మ ప ని స
అ. స ని ప మ గ మ ళ మ గ రి స

ప॥ సమాజామిదే నన్ను బ్రోవ - జాలమేల తాళజాల ॥సమా॥

అ॥ కమలనాభ శ్రీరమణ - కమలాసన నుత చరితా ॥సమా॥

చ॥ కరుణతో ను గజరాజుని గాచి తక్షణంబున దీనుల - వరపార్థసారథి యైన యదుకులాబ్ధి చంద్రుడై - పరమ భక్త కోట్ల కెల్ల వరములిచ్చు - బ్రోచిన శ్రీ వరద వెంకటేశనాథ సుచరిత మిల్ల - దీర్చవయ్య ॥సమా॥

రాగలక్షణము :—20 వ మేళకర్త యగు ... రాగజన్యం ఔడవవక్రసంపూర్ణము. ముఖ్యమనిపాదనులు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. ఆరోహణమందు గాంధారమున్నూ, అవరోహణమందు ధైవతమున్నూ వక్రములు. సరిరిసా - పనిపప - గమపని - సమగరి సనిపపామ - సరిగాస - మొదలగు ప్రయోగములు రాగరంజకములు. రాత్రి 9 గం మొదలు 12 గంటలు రాత్రి వరకు పాడదగినది.

ప॥ (1) ని ప గ ని పా ॥ గ రి స రీ స పా ॥ (2) సనిపాపా - సనిపమాగ ॥ గ రి - రీ , ని - పా
స మ జా మి దే ॥ న న్ను బ్రో - వ ॥ సమ జామి - దిదేఏఏ ॥ న న్ను - బ్రో , వ - జా

(3) స ని పా పా - పా ప ని ప మ ॥ గ మ గ రి - స రీ స పా ॥ , గ మ పా ని ॥ స ని స మ - గ మ గ రి - స రీ స
స మ జా మి - దే ఏ ఏ ఏ ॥ న న్ను - బ్రో వ జా ॥ , జా ల మే ల ॥ తా ళ జా ల - తా ళ జా ల - జా ల

(4) సనిపాపా - పాపనిపని ॥ స మ గ రి - స రి స పా ॥ గమగమపని - స సనిరీసా ॥ పరిసనిపా-పమగరిగస ॥ సని ॥
సమజామి - దిదేఏఏఏ ॥ న న్ను బ్రో - వ జా ॥ జాలమేల ల - తాళఏఏ ॥ ... ॥ సమా ॥

సపప - పమగరిసా ॥ నిపని - సాపపసా ॥ పనిని సా ॥ సా ,,,, ॥
సమ - నాఅఅఅధ ॥ శ్రీఇఇఈ - ఈరమణా ॥ రిఇఈఈ ॥ ఈ ,,,, ॥

సా ,,,, ॥ పనిసరిసని - నిప ॥ పమపనిపమ - గారి ॥ గరిరిస - సరిరి గా , సా
ఈ ,,,, ॥ ఇఇఇఇఇఇ - ఈఇ ॥ ఇఇఇఇఇఇ - ఈఇ ॥ ఇఇఇఇ - ఇఇఇఈ , ఈ

సపప - పమగరిసా ॥ సనిసారిసనిప - పసాసని ॥ గంగంరీ - సరిసని ॥ పనిపమ - గమగరి - సా
కమల - నఅఅఅధ ॥ శ్రీఇఈఇఇఇఇ - రఅమఅణ ॥ కమలా - సఅనఅ ॥ నుత అ - చరిఇఇ - తా

సనిధానిసా - పమగగరిరి ॥ సా , పమ - గగరిస ॥ నిధానిసా - పమగగరిస ॥ గామపనిప - పమగగరిస
సగమపనిప - సనిరిపమగ ॥ నిరిస - సనిప - పమగమపని - ॥ పసాసనిప - పమగగరిరి ॥ సా , రిసనిపమ - గగరిస

, గమపని - మ పపమగా ॥ గరిరిస - సరిరిగాపసా ॥ నిసనినిధా - ధ సనిసా ॥ పానిపప మగరిసరిగాసా
కరుణాఅ - లోఒఒఒను ॥ గఅజఅ - రఅఅఅజాని ॥ గాఅఅఅచి - రాఅఅఅక్షిం॥ చి ఇఇన అదిఇగఅ అకా

, గమ - ప పమగసా - సా ॥ సాసని నిప-పసాసని ॥ గంగంరీ - సరిసని ॥ పనిపమ - గమగరి - ససా
, కర - పాఅఅఅక్ష - సా ॥ రఅధీంఇ ఇఇ-యుఅనుచుఈ॥ వసుధ-జాఒఒఒ॥ బిఇరుదు - దాం౦౦౦ కితుడై

సగమగారి - సానిపాప ॥ పప స ని స - ప పసనిసా ॥ సపమగారి - సనిసని ప ॥ గగమపాని - మపమగరి స ॥నిధ॥
పరమిధి శ్రీ - కోట్ల కొల్ల ॥ వరము లిచ్చి - బ్రోఒచినశ్రీ॥ వరద వెంక - టేఎశఅఅను॥ సురితమొల్ల - దిఇర్చ్చవఅయ్యా ॥సమ॥

29-వ మేళకర్త జన్యము.
శుమ-అంగ-శుమ-ప-కాని-చధ-చరి

101. కేదారరాగము-మిశ్రచాపుతాళము

ఆ. స మ గ మ ప ని స
అ. సనిపమగమధమగరిస

[శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితులుగారి కృతి]

ప॥ ఆనందనటనప్రకాశం - చిత్సభేశం - ఆశ్రయామి శివకామవల్లీశం ॥

అ॥ భానుకోటికోటి సంకాశం - భుక్తి ముక్తి ప్రద దహరాకాశం దీనజన సంరక్షణ చరణం - దివ్యపతంజలి వ్యాఘ్ర పాద దర్శిత కుంచితాబ్జచరణం ॥ఆనంద॥

చ॥ శీతాంశు గంగాధరం నీలకంధరం - శ్రీకేదారాది క్షేత్రాధారం భూతేశం శార్దూల చర్మాంబరం చిదంబరం - భూసుర త్రిసహస్ర మునీశ్వరం విశ్వేశ్వరం - నవనీత హృదయం - సదయగురు గుహతాతమాద్యం - వేదవేద్యం - వీతరాగిణ మప్రమేయాద్వైత ప్రతిపాద్యం - సంగీతవాద్య వినోద తాండవ జాత బహుతర భేదచోద్యం ॥ ఆనంద ॥
(ఇచ్చట చిట్టస్వరం పాడవలయును)

రాగలక్షణము :— 100 వ - కృతిలోనున్నది

ప॥ పా , పాపా । మ గా రీ పా । పా , రిగాస - సని । సరిస స ని రి స స ని రీ
ఆ ఆనంద । న ట న ప్ర । కా ఆ శం ౦ - చిత్స । భేశ ఆశ్రయామి ౦ ౦ ౦

2. పనిస్థాపాపా । సమపా,మగా, ౯ రి । డిటో । డిటో
ఆఆఆ నం ద । నఆ టఆఆనఆఆ ప్ర । కాఆశం౦గిత । ఇఆశ్రయామి ౦ ౦ ౦

3. డిటో । సమపనిసని పమగరి సని । డిటో । డిటో
ఆఆఆ నం ద । నఆటఆఆఆనఆఆఆ ప్రఆ । కాఆశం౦చిత్స । ఇఆశ్రయామి ౦ ౦ ౦

పా, పా ప మా । గరిగ సగరి రిగసా । సని ప్పా సా సా , మ । మ గా రి స సా,రిగా, స ॥
ఆఅ శ్రీయాఅ । మిఇఇఇఇఈ వఅఅ । కాఁ అ అమ వఅఅ । గ్లి ఈ ఇ ఇ శ ० ० ० ००० ॥ఆనంద॥

,, మ గా మా । పా , పా ప స । సా , స ని నీ । సా ని సగరిగ రిససా
భా ను కో । టి కో ఒ ఒ । టి ఇ స ० ० । కాఁ అ అఅఅఅశ ० ०

,, మపా సనీ । ని పా ప మ మా । , గమపా నిపామ । గా,మగరి స రీ స సా
ధ క్తి ముఊఊ । ఊ క్తి ప్ర అ ద । అదహారా అఅఅ । కాఁఅఅఅఅశ ० ० ०

మగ్గమ పపపా । పగరిస పనిరిస పనిపా । సా స ప సా స స గా మ పా ప ॥ పమపనిపా మగారి సరిసని ॥
దీ ఇ న జన సం । రఅఅక్షణఅచఅకఅణం । ది వ్య ప తం జ లి వ్యాఘ్రపాద । ధఅర్శిత కుంచితాబ్జ చరణం ॥ఆనంద॥

చి॥ పా ని ని స మ మ । గ గ రి స ని నీ । సా మ గ రి స మ । గ మ పా ని మ గ ।
పా ని ని స త క । ఝణుత స ని నీ । ఝుంత ఓ త స మ । గ మ పా ని మ గ ।

రి స రి స స మ గ । మమప స ని నీ । స సా ని ప పా । మ గ రి స రి స ని
త ధ ణ త క మ గ । మమప స ని నీ । త ఝుం త రి పా । మ గ త ధి గి ణ తోం ॥ఆ॥

చ॥ పా , ప మ గ రి । గా , మ గ రీ । రి స సా ,, పా । స సా రి స రీ ।
శి ఇ తా ० ० శు । గ ० గా అ ధ । ర ० ० ० ० నీ । ల కం ధ అ రం ।

, గ మ ప ని ప మ । గా రి స గ రి గ రి స సా । ని̣ ః. సా ,, । గా రి రీ సా ।
శ్రీ ఇ శే ఎ ఎ ఎ । దా అ ర అ అ అ అ ది తే । జే ఏ ద్రా అ । ధా అరం ।

స పా మ గ మ ప । పా , సా స స । సా స రి గ సా । సా స స ని నీ ।
భూ తే శే ఎ శ ం । శా అ ర్ద్ధూ ల చ । ర్మాం బ రం ది । దం బ ర ం ం ।

సా స సా గ రి । సా ని ప ని మ । పా , , , మా । మ గ రి పా స ని̣ ।
భూ షు ర త్రి త । హా ప్ర ము నీ శ్వ । ర ం ం ం వి । శ్వే ఎ శ్వ రం న వ ।

పా మ గ రి పా । స మ గ మ ప ని ప । ని ని మా పా , మ । గా రి రీ సా ।
నీ త హృ ద యం । స ద య గు రు గు హ । తా తి మా ద్యం ం । శే ద వే ద్యం ।

పా ని̣ స స మ గ । మా ప స మ మా గా । మా , పా ని మ । పా , సా సా ।
వీ త రా అ గి ణ । మ ప్ర మే ఎ ఏ యా । ద్వై ఇ త ప్ర తి । పా అ ద్యం సం ।

సాససాసస । స గ రిసాసా,రిసనిపా । పామగమపని । పామగరిసని̣ ॥
గీ తవాద్యవి । నో ద తాం డ వ జ త । జాతబహుతర । భేదచోద్యం ॥

(ఇచ్చట చిట్టస్వరము పాడవలయును)

29 వ-మే. ధీరశంకరాభరణ జన్యము 102. [illegible]రి రాగము-రూపకతాళము ఆ. స రి మ ప ద స
చరి - శుమ - ప - చధ [శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి] అ. స ధ ప మ రి స

ప॥ కాలహరణ మేలరా హరే సీతారామ॥

అ॥ కాలహరణ మేల - సుగుణజాల - కరుణాలవాలా ॥కాల॥

చ॥ (1) చుట్టి చుట్టి పాతు కెల్ల చెట్టు పెదకు రీతి భువిని పట్టు లేక నీ పదములు బట్టుకొన్న నన్ను బ్రోవ ॥కాల॥

(2) దినదినమును తిరిగి తిరిగి దిక్కు లేక నీ కడకు వచ్చి-తనువు ధనము నీదే యంటి త్యాగరాజవినుత రామ ॥కాల॥

రాగలక్షణము :— 29 వ మే. ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యము. ఔడవ రాగము. ఋషభ ధైవతములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. తరచుగ కంపిత గమకములతో పాడదగినది. ఈ రాగమందు గాంధార నిషాదములు వర్జితములు.

ప॥ పా ప - ప ద ప ॥ పమదపపమ - రీ రి ॥ పా ,,,, ॥ స మ పా - దదపమ పద (1)
కా ల - హ ర ణ ॥ మేఎఎఎలఅ - రాహ॥ రే ,,,, ॥ సీ ఇ తా - ఆఅఅఅ అమ

స ప ద రి స - ద ద ప ॥ మపమదపమ - రీ రి ॥ పా ,,,, ॥ రిమామ ప - దదపమపద (2)
క ఆ ఆ ఆ ల - హ ర ణ ॥ మేఎఎఎలఅ - రాహ॥ రే ,,,, సీఇతఅ ఆ - రఅఅఅఅమ

అ॥ , ప ప ప - ద ప ద ॥ ద స రి రి - స ద ప ॥ ద స ద రి స - ద ద ప ॥ పదపమ రి - రిమరిమపద (3)
, క ఆ ల - హ ర ణ ॥ మే ఎ ఎ ల - సు గు ణ । జ ఆ ఆ ఆ ల - క అ రు ణఅఅఅ ల - వఅలఅఅఅ

, ప ప ప - ద ప ద । రి మ రి మ రి - స ద ప । స రి మ రి రి స - దసరిసస ద - పదసదపమ - రిమరిమపద ॥సా॥ (4)
క ఆ ల - హ ర ణ । మేఎ ఎ ఎ ల - సు గు ణ । జ అ ఆ ఆ ఆ ల - కఅరుణఉఉ- ణఅఅఅఅ - వఅలఅఅఅ ॥కా॥

అ , రి మ - పా ద ॥ ద ప ద ప ద - పమప ॥ , రి మ - పదమ ॥ రిమరిమ స - రి స ద ॥

దుట్టి - చూట్టి ॥ స అ అ అతు - లెవ్వ ॥ , చెట్టు - వెదకు ॥ రి ఇఇఇ రి - ఇ ధు ది ది ॥

, రి రి - రి రి ॥ రి మ రి మ రి - స ద స ॥ ,,,, స ద ప మ ॥

పట్టు - లేక ॥ ని ఇ ఇ ఇ ప - ద ములు ॥ ,,,, ర అ ము అ ॥

పద - రి రి - రి రి ॥ రిమరిమ రి - స ద స ॥ ద స ద రి స - ద ద ప ॥ ప ద ప మ రి - రి మ రి మ ప ద ॥

అఅ - పట్టు - లేక ॥ నిఇఇఇ ప - దములు ॥ బ అ అ అట్టు - రా ఒన్న ॥ వ అ అఅనాన్న - [illegible] అ అ ॥

, రి రి - రి రి ॥ రి మ రి మ రి స ద స ॥ స రి మ రి రి స - ద స రి స స ద ॥ [illegible] పదపము - [illegible] మరిమపద ॥ సా ॥

పట్టు - లేక ॥ ని ఇ ఇ ఇ ప ద ములు ॥ బ అ అ అ అట్టు - రా ఒ ఒ ఒ ఒన్న ॥ [illegible] - [illegible] ॥

౨. , రి మ ప - ద ద ద ॥ ప ద ప ద - పదపమ ప ॥ , రి మ - ప ద ప ॥ [illegible] , [illegible] - [illegible] , ప ప ॥

, ది ని ది - న ము ను ॥ తి రి గి ఇ - తిఇరిఇ గి ॥ దిక్కు - లె వ్వ ॥ ని ఇ [illegible] - [illegible]

, రి రి రి - రి రి రి ॥ రిమరిమరి - సరిసదసా ॥ ద స ద రి సా - దసప ॥ పదపమరి - రిమరిమపద ॥

తను వు - ధనము ॥ నిఇఇఇకే - యు౦౦౦ టి ॥ త్యా అ అ అ గా - గఅ జ ॥ విఇనుగు తా - రిఅమఅఅఅ ॥

, రి రి రి - రి రి రి ॥ రి మ రి మ రి - స రిసదసా ॥ స రిమరిరిస - ద స రి స స ద ॥ పదపదపమ - రిమరిమపద ॥ సా ॥

తను వు - ధనము ॥ ని ఇ ఇ ఇ కే - యు౦౦౦ టి ॥ త్యాఅఅఅగా - గ అ అ అ అ జ ॥ విఇనుగుతిఅ - రిఅమాఅఅఅ ॥ రా ॥

108. నీలాంబరిరాగము - ఆదితాళము

శంకరాభరణ జన్యము, ష-ద్ధ-ఖా

అ. సరిగమపధపనిస
అ. సనిపమగరిగస

[శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితులవారి కృతి]

ప॥ అంబ నీలాయతాక్షి - కరుణాకటాక్షి - అఖిలలోకసాక్షి - కటాక్షి ॥అంబ॥

అ॥ బింబాధరి - చిత్ ప్రతి బింబాధరి - బిందునాదవశంకరి, శంకరి, అంబుజారమణ సోదరి - ఆదరి అంబర కాదంబరి - నీలాంబరి ॥అంబ॥

చ॥ శివరాజధానిక్షేత్ర వాసిని - శ్రితజన విశ్వాసిని - శివకాయారోహణేశోల్లాసిని - చిద్రూప విలాసిని - నవ యోగిని - చక్రవికాసిని - నవరసనదరహాసిని - సువర్ణమయ విగ్రహ ప్రకాశిని - సువర్ణమయవాసిని - భువనోదయ స్థితిలయ వినోదిని - భువనేశ్వరి - క్షిప్రప్రసాదిని-నవమాణిక్య వల్లకీవాదిని-భవగురు గుహవేదిని- సంవిన్మోదిని ॥అంబ॥

రాగలక్షణము :— 29-వ మే. ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యము. వక్రసంపూర్ణ రాగము. మధ్యమ [illegible] రాగచ్ఛాయా స్వర ములు, నిదనీపదపా - పదనిపమాగ - పదనిదనిప దపమాగ - అను ప్రయోగములలో [illegible] [illegible]. మంద్ర స్థాయి నిషాదముక్రింద సంచార ముండదు. సాయంకాలము పాడవగినది. ఈ రాగము [illegible] రాగచ్ఛాయను [illegible] అభిప్రాయము.

ప్రేలిరి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాఠ[illegible].

లఘువు	౦ ద్రుతము	• [illegible]

ప॥ పా , , , , రి గ మ గ - గ మా , గా మ గా మ । పా , , , , ప మ గా । మా ప మ మా , ప - [illegible]

అం , , , , బ అ అ అ - అ అ , అ నీ ఈ ఇ । లా , , , , య అ అ । తా అ అ అ , అ - [illegible]

మా , , , , , , – మ గ రి రి గా స మ మ గ గా । స మ గా మా ని ప పా ప ప మ గ । రి గ రి గ మా గా పా
[illegible]

,, స స ని ని సా స ని పా – రి గ మ ప మ గ రి గ మ పా మ మ గ । రి గా , పా , స పామమ మగ మగమప మా రిగ॥
,, [illegible]

౧ ,, మా ప మ పా – , ప మ గ మ మ గ గా స స । సా ని ని సా ని పా । ద ని ద ని సా ని పా , ప
,, [illegible]

మా – గ మ పా పా ప ద – ద ప పా , మ మా పా ప మ మా । గా , రి గమపాపమా । గమగా పమగా సా , ,
[illegible]

మ గ మ ని ప మ గ మ – గా , ప మ గ రి రి గ మా గ స । ని స గ మా ప మ పా ప ని । పపపా నిపసా, గ మగరి॥
[illegible]

౨ ,, స ని పా , గా మ ప మ గా మ పా । ని సా ని పా మ గ మ ప । , మ గ మ గ రి రి స
,, [illegible]

పా , మ మ గ గ మ పా ప మ మ గ – గ మా ,, మ ద పా మ । ధ ప మ గ మ గ రి గా మ గామ । గపా, ధపమ గాగరిస
[illegible]

గా , స స స పా , ని – పా ప మ మ గ గా మ గా మ రి । గ మ ప మ ప , ప మ మ గ । మగ రి మ గాస , స మ పా మ
[illegible]

సా , , , , రి గ మ మ - మ గ రి గ సా మ గ గ ప పా ప మ । పా ద ని దా ని ద పా , మమగా । మపా మ గా రి మ మ గ రి

ఈ , , , , ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ ఇ ఇ ఏ ఇ ఇ । ద్రూ ఉ ఉ ఊ ఉ ఉ వ , అ ని ఇ ఈ । లా అ అ ని ఇ ఇ ని ఇ ఈ

మ గా ప ప ప మ పా , - ని ప ప ప ని పా । పా , ని ద ని సా స ని ప పా , మ । మా ద ప పా స ద దా ని ప ప మ

ఇ ఈ ఇ వ వ అ యో , - గి ఇ ఇ ఇ ఈ ని । త , అ అ అ అ అ అ అ క్ర , అ । ని ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ కొ అ అ అ అ

పా - సా స ని , - సా ని సా రి సా ని । సా స ని ని ప , ద ద ప । ప మ గా రి గ మ పా మ మా

అ - ని ని ఈ , - న అ వ అ అ అ । శ స అ అ ద అ ౕ అ అ । హా అ అ ని ఇ ని ఈ ఇ ఈ

మ ప పా ప మ పా - ప సా ని సా , ని సా । రి గ రి రి గ మ గా మ గ । స ని దా ని , ప ప మ మ గ రి గ మా

మ వ గ్ణ అ అ - మ అ అ యు , ని ఈ । గ్రహా అ ప్రఅ అ అ అ అ । కొ అ అ అ , అ ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ

గా , రి రి రి గ పా ,, మ గ మ ప ని ద ద ప । మ గ రి గ మ ప ద మ । మ గ రి గ మ ప మ గ రి మ గా స

ని , ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ,, సు ఈ వ అ అ అ అ అ । ర్ణ అ ము అ అ అ యు అ । హా అ ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ని ఈ ఇ

మ ప గ మా గ స స ని స - మ గ మ రి పా , ద మా , గ । గ మ పా ని ద పా ప । , సా స ని సా స ని రి

భు వ నా ఓ ఓ ద య అ స్థి - తి ల యు ని నో , ఒ వి , ని । భు వ నై శ్వ అ ర్యా ఈ । , ప్ర ప్ర అ హా ది ఇ హి

రి మ గా , మ రి రి గా రి రి - మ గ సా సా ని ప । గ మ ప ని ద ని ప ప । స ని పా ప మ గా రి గ మ ప మ గ రి గ

శ వ మా , అ తి ఇ ఈ శ్వ ర - అ జ్ఞ । వా ది ని । భు వ సు ఉ సు హా శే ఎ । ది ఇ ని వ ॰ ంపో ౣ ఒ ఒ ఒ ది ఇ ని ఇ అం

పిరి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని

104. నాటరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ద ని స
అ. స ని ప మ రి స

[శ్రీ పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతి]

ప॥ భజనసేయరాదా మనసా ! ।భజన॥ అ॥ విజయా ! [illegible] ! [illegible] ।భజన॥

చ॥ బ్రోవుము శ్రీహిత ! ముకుంద! మురహర ! భాగజజనకా ! [illegible] ।భజన॥

రాగలక్షణము:—36-వ మేళకర్త. చలనాటజన్యము [illegible]

[illegible] రాగచ్ఛాయాస్వరములు [illegible]

☞ పలికి రెండవకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను

పల్లవి	చరణము	చరణము
ప॥ ప మ పా - ప మ గా - మ రి సా	ని స రి - [illegible]	[illegible]
భ జ నా - సె ఎ ఏ - యరా దా	గ అ [illegible]	[illegible]
2. డిటో	[illegible]	[illegible]
డిటో	[illegible]	[illegible]
డిటో	గ మ పా - మ ద నీ	[illegible]
డిటో	[illegible]	[illegible]
డిటో	[illegible]	[illegible]
డిటో	[illegible]	[illegible]
డిటో	[illegible]	[illegible]
డిటో	[illegible]	[illegible]

౮. ప ధ ప - మ గ సా - స ని ధా
ర ఘ న - ధై ఏ ఏ - గూఅ అ

౯. ప ని సా - ప ని సా - సా
వి జయా - ప అ అ - కా
ప ని సా - ధ ని సా - ప ని సా
వి జయా - స అ అ - కాఅ అ
ప ప రి ప నీ - ప ని పా - ని ప మా
వి మ లాం ౦ - ౦ ౦ ౦ - లు గా

౧౦. మా రి స - సా మ గ
శ్రీ పుము - శ్రీ హి త
సా ప ని - ని ప ప మ - గ మ పా - ధ ప నీ
ధా అ అ - వ అ జ అ - జ అ న - క అ అ
ప రి - రి ప నీ - స ని ప మ - రి స
కాఅ - వ అ వే - నాఅ అ అ - ధాఅ

౧౧. సా , ని - ప మ గ మ పా - మ రి స ని స రి
ప పాని ప మ గ మ ప - ప మ రి స ని స రి
ప ని ప ప - మ గ మ ప - మ మ రి స - మ రి సని
ప ని ప సా ని - ప సా స - మ రి స - ని ప ని ని

ని స రి - గ మ పా
గాఅఅ - దాఅ అ
ప ని పా - ని
ల అ అ - అ
ని స రీ - ప ని సా
ల అఅ - త్రాఅ అ
గ మ ప ని సా రి ప ని ప ని -
జ అ అ అ అ అ అ అ అ అ -

స గ మా
ము కుం ద
ని సా ప - ప ని సా
స అ అ - గాఅ అ
గ మ ప ని - సా
వేం క అ - టే
సా , స ని ప ని ని
స సా - స ని ప ని ని
స రి స - ని ప ని ని
ప సా - ప ని ప పా

ని ప మ గ - స గ మ
మ అ అనా - స అ అ
సా సా
శా శ్వ త
నీ సా
భూ ౹ శా
సానిపమాపమ-రిసగమ । పమ ॥
గూఅఅఅఅ అ అ నిఇఇఇ । భజ ॥

గ మ ప ప
ము గ హా ర
నీ సా
నంద
ప ని ప మ - రి స గ మ
న అ అ అ - యాఅ ని ఇ
స రి స మ రి స గ మ
స రి స మ రి స గ మ
స రి స మ రి స గ మ
, ప మ - రి సా గ మ ॥భజన॥

వ౦-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాపి   105. నాటరాగము - ఆదితాళము   ఆరో. స రి గ మ ప ధ ని స
అవ. స ని ప మ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారు రచించిన పంచరత్నములలో ఘనరాగ కృతి]

ప॥ జగదానందకారక - జయజానకీ ప్రాణనాయక ॥జ॥

అ॥ గగనాధిప సత్కులజ రాజరాజేశ్వర - సుగుణాకర సురసేవ్య భవ్యదాయక సదా సకల ॥జ॥

చ॥ అమరతారక నిచయ కుముదహిత - పరిపూర్ణానఘ సురసురభూజ - దధి పయోధివాస హరణ - సుందరతరవదన సుధామయ వచో బృంద గోవింద సానంద మా - వరాజరాప్త శుభకరానేక ॥జ॥ (2) నిగమ నీరజామృతజ పోషకానిమిషవైరి - వారిద సమీరణ - ఖగతురంగ సత్కవి హృదాలయా - గణిత వానరాధిప నతాంఘ్రియుగ ॥జ॥ (3) ఇంద్రనీలమణి సన్నిభాప ఘన - చంద్ర సూర్యనయనాప్రమేయ వాగీంద్ర జనక సకలేశ శుభ్ర [illegible] శయన శమన వైరి సన్నుత ॥జ॥ (4) కరధృత శరజాలా సురమదా - పహావనీ సుర సురావన [illegible] కృతచరిత్ర - సన్నుత శ్రీ త్యాగరాజనుత ॥జ॥ [illegible] - శ్రీపతి సుతాబ్ధిమద హారాసురాగమ [illegible] ॥జ॥ (6) [illegible] వరమంత్ర గ్రహణలోల - పరమశాంతచిత్త జనకజాధిప - [illegible] ॥జ॥ (7) [illegible] ॥జ॥ (8) సజ్జన మానసాబ్ధిసుధాకర - కుసుమ విమాన [illegible] ॥జ॥ (9) ఓంకార పంజర కీర [illegible] ॥జ॥ (10) [illegible] - పాల [illegible] మహిమాద్భుత [illegible] ॥జగదానందకారక॥

రాగలక్షణము — 104 వ కృతిలో నున్నది.

౧ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
భ॥ పా పా ద ని ప ప మ గ మ ప ని నీ	నీ సా	ప ని ప ని ప మ గ మ
భ గ దా అ అ అ అ అ అ వ ం ం	ద క్షా అ అ	[illegible]
౨. పా పా పా ని ప పా పా ని ప పా ని ప ని నీ	గ సా	ప ని ప ని ప మ గ మ
భ గ దా అ అ అ అ అ అ అ వ ం ం ం	ద క్షా అ అ	[illegible]
౩. పా పా ప ని ప మ రి రి పా ,, ప ని	నీ పా సా ,,	ప సా ని ప మ గ మ
భ గ దా అ అ అ అ అ అ అ వ గ	గ ద క్షా అ	[illegible]
౪. పా పా ద ని ప ప సా ని సా గీ	గి ప ప ని ని ప ప మ	మ గ గ ప గ మ ప మ
భ గ దా అ అ అ అ అ వ గ	ం గ ద అ [illegible] క్షా అ	[illegible]
పా పా ప ని ప ద రి సా గ ధ సా	,, గి సా సా	గ మ ప ని ప మ గ మ
భ [illegible] దా అ అ అ అ వ [illegible]	ఈప్సా అ గ	సా అ అ అ [illegible] క అ ॥ భ ॥
అ॥ ,, ని ని సా ,, ,, ప ని సా ,,	సా గి సా ,,	ప ని ప ని సా ,,
గ గ నా అ అ ప ప ప అ	తు ల న అ అ	అ అ అ అ అ అ
౨. ,, ని ని సా రి ప సా రి ప సా ప ని సా ,,	ని ప ని సా ని ప ని	ప ని ప ద రి ,,
గ గ నా అ అ అ అ అ అ ధ ప ప అ అ	తుల జ నా జ నా అ	[illegible] శ్వ రా అ
మ ని ప మ ని ప ప ని గ శ్రీ రి ప ని ప మ	ని ప రి , ప సా	,, ప సా ని ప మ
మ గుణా అ క క మ క కే వర్య భా అ అ అ	అ వ్య దా అ మ క్షా	అ ప నా ప క ల ॥ భ ॥

చ॥ స స ని సా స్థ ధ స స రి స స మ మ రి | స మ మా సా ,, | , , ప మ మ ప మ మ
అ మా . . . . క ని చయా సూ ద హా త | ప రి ఘ . . . | అతా న ఘ సు గ సు ర

రీ స మ రి రి సా ని పా మ . మా పా | సా ప ని ని ప ని ని | . . . రి ప ని ప
భూజ ద ధ పయో ధ వా . హా . సా | సుం ద ర త ర వ ద | . . . . . .

, స ని ప మా ని ప మ . ప మ రి సా | ప పా ప సా ని ప | మ . పా , . . మ
. . ం ద గో వి ం ద సా . ం ద మా | . . . . . . | ధ క . . నే . . ॥

2. స ని ప మా ని పా మ రి స ధీ రి సా | స ని ధ సా స రీ | . . . . . .
ని గ మా నీ ర జా . . . . . . | ని మ . . . . | . . . . . .

స ని ప రీ రి సా ప స ని పా మ గ మ | ప ప స సా ని పా | మ మ రి పా . . .
ఖ గతు ర ం గ . త్ క వి ద్యా . ల . | గ . త వా న రా | . . . . . . ॥

8. పా ని పా ని ప మ మా ప సా ప మ రి | గా . గా మ రి స | స్థ . గా మ పా
ఇం ద్ర నీ ల మ ణి . . . . ఘ న | . . . . . . | . . . . .

పా ని ప స ని రి స మా రి స ని ప మా | గ . . స ని ప ప ని | ప మ రి స స . . . ॥
గం ద్ర జ న క . . లే . . . . . | . . . . | . . . . . . ॥

4. ప మ రి స ధ్ని ధ పా పా , మ రి స సా | , ప మ రి సా స ప | , . మ . పా . .
. రి ద్య త . . జా లా అ సు రి మ దా | అ . . . . . నీ | . . . . . .

స నీ ని ప . స రీ రి మ ప ని సా ప | స ని ప మ రీ ని ప | మ రి పా , రి . మ
. . . . | . . . . . . | . . . . . . ॥

5. [illegible]

[illegible]

6. [illegible]

[illegible]

7. ప పా ని ద మ ని ద మ మా ప మ గ మ రి
[illegible]

మ పా స రి స మ గ స రీ స స ని ద మ
[illegible]

8. పా [illegible] ప మ రి [illegible] పా మ రి స
[illegible]

పా మ రి స ని పా స ని పా రి స స ప
[illegible]

9. పా , పా స పా రి స ని , స స ని
[illegible]

గా మ గ ని ద సా
[illegible]

ప పా మ పా రి గ
మ రా గ రా [illegible]

పా , మ మ ప మా
పా , [illegible] ర [illegible]

ప సా ని ప ని స రీ
[illegible]

స రీ స మ గ మ మ
ప రా ధీ [illegible]

గ గా మ ప స ని ప
[illegible]

మ మ ప మా మ ని ప
[illegible]

, మ ప స ని పా స
[illegible]

ప ప స సా ని ద ని
[illegible]

మ పా మ రి గ మ
[illegible]

మ పా పా ని ప మ |
[illegible]

గ మ ప ని పా , ప
[illegible]

రీ సా , ని ప మ
[illegible]

ని పా మ గ మ ప ని
[illegible]

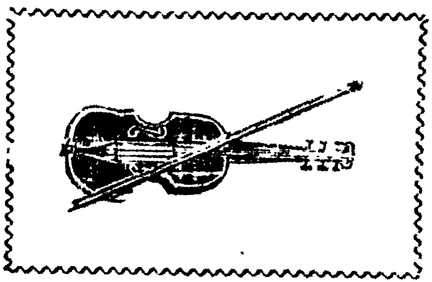
మ రీ స స రి గ మ
[illegible]

పా , స రి పా ప
[illegible]

పా ప పా మ గ మ ॥
[illegible]

ద ని ద మ గ ని ప
[illegible]

, మ . ప ని ద మ రి ప సా ప ప ని ప	, మ రి గ సా ప ప	, ప ని సా రి గ మ
ఉపవా గ ద రి పు జ సాం త క ళా	అ ధ ర క శా ధ రా	అ ప్రా ప్య ణా క ర ॥
రి గా మ ప ని ప సా ప ని ప ప సా మ	మ రి సా రి ని ప	ప సి మ దా మ గ మ ॥
ర ణా గ త జ న పా ల న సు . [illegible]	మా ణ సి [illegible]	ని . మ సా గ త ర ॥ ॥
10. ప ప ని ప ప ని ప ప మ పా ని పా , స	ప ప మా పా , ప మ	, ని ప మా ప ని ద
అ గ ణి త గు ణ క ర ౯ చే ల సా అ ల	సి ద శీ నా అ ను జా	అ భ గ మా న చ ర
మా పా మ గ మ పా మ రి స ప మ రి స	ని ప మ రి స ప ని ప	మ రి స ప మ . మ రి
ణా పా ర మ హీ మాద్భుత సు క వి జ న	హృదుత్సద న సు ర ము	ని గ ణ వి హి గ క ం
స పా ని స రి సా మ రి స పా మ రి స	ని పా ప ప ని పా	రి సా సా ని ప మ ॥
[illegible] ని . వి ధే లా ర ధు ణ పా ప గ జ	స్తు పిం హ న గ త్యా	గ రా జా ది ను త ॥ ॥

రి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-శాని 108. శుభపంతువరాళిరాగము-రూపకతాళము ఆ. సరిగమపధనిస
అ. సనిధపమగరిస

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ నిన్నే నెరనమ్మినానురా - ఓరామ రామయ్య ॥నిన్నే॥

అ॥ అన్ని కల్లలనుచు ఆడిపాడి వేడి - పన్నగశయన నా చిన్నతనమునాడే ॥నిన్నే॥

చ॥ (1) వేదశాస్త్ర పురాణవిద్యలచే భేద - వాదములు దీరక భ్రమసేవారల జూచి ॥నిన్నే॥

(2) భోగములకొరకు భువిలో రాజసమ్మున యోగాదు లొనరించి యలయువారల జూచి ॥నిన్నే॥

(3) ఈ జన్మమున నిన్ను రాజీజేసుకోలేక - రాజిల్లనేరని త్యాగరాజరాజ రాఘవా ॥నిన్నే॥

రాగలక్షణము :— ఇది, 45 వ-మేళకర్తరాగము, రాగాంగము, సంపూర్ణ సర్వస్వర గమకవరిక రక్తిరాగము అన్ని వేళల పాడదగినది.

ప॥ , - ని సా - ధ ని ధా । పా మ - ప మ గా రీ । సా ,, - పా । పా మ - గ మ ప
నిన్నే - నె ర న । మ్మి - నా అ ను । రా ఆ - ఓ । రా మ - రామయ్య

ద - సనిసా - సనిగా । సధప పామా - పమగారీ । సా ,, పాదపపా । పామ - పమగరిగమ
అ - నిఇన్నే - నెరా నాఅఅ అమ్మి - నాఅఅనా । రా ఆ ఓ. ఒ ఒ ఓ । రామ - రఅమఅయ్యఅ

పద - సనిసగరి - ధనిదా । నిరిసద - పమ - పాదప పమగరి । డిటో డిటో ॥నిన్నే॥
అఅ - నిన్నెఎఎఎ-నెఎరా నంంం - మ్మిఇ- నాఅఅ అఅనుఉ । డిటో డిటో ॥అనిన్నే॥

అ॥ పమ - పదధ । పదనిదదా పధని - సాసనిధా । గమ గమపద నీ ।
అన్ని - కఅల్ల లఅనుఉచూ ఆఅడి -పాఅఅఅడి । వే ఎ ఎఎ ఎఎ డీ

, పద - నీరి స । సరి-రి సనీ సా । సాస - సనిధాపా । మప - పమగా - గమపద । , ని సా॥
పఅ - అన్నగ । శఅయఅన నా । చిన్న - తఅనము । నాఅ - అఅఅ - దేఏఏఏ । ఎ విన్నే॥

చ॥ , - గ మ పా - ప ద । గ మ ప ద ధా - ప ద ప మ । , ప ద నీ సా రి । స ని దా - స ని ధ ప ధా
ఈ ఇ జ - స్మము । న అ ఆ అ ఆ - ని ఇన్ను ఉ । ఉరా ఆ జీ జే సు । కొ ఒ ఓ - లే ఎ ఎ ఎ రా
, - నీ స రి గా - రి స । సా - స ని దా ధ ని । సా స - స ని దా పా । ప ద ని ద ప మ - గ మా ప దా । , ని సా॥
రా జ ఇ ఈ - ఇ ల్లి । నే - ఎ ఎ ర వి ఇ । త్యాగ - రాఅ అ జ । రా అ అ ఆ ఆ అ - రా ఆ ఘు వా । అని న్నే॥

---

45. మేళకర్త

ఖరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

107. పంతువరాళిరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి దివ్యనామ సంకీర్తనము]

ఆ స రి గ మ ప ధ ని స
అ స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ రఘువర నన్ను మరువతగునా ॥రఘు॥

అ॥ నగధర భక్తజనాఘ విదారణ ॥రఘు॥

చ॥ 1) తల్లిదండ్రు లన్నదమ్ములు యున్న పొలతికి మొక్కడు పురుషుడౌనా ॥రఘు॥

2) పరదైవములు - బాగుసొమ్ములు - సురనుత - మంగళసూత్రమౌన ॥రఘు॥

3) చేసిన పుణ్యాచయము - బ్రహ్మణ్యయాస నొసగితి - అనుపమలావణ్య ॥రఘు॥

4) మనస్సున - నీకే మరులుకొన్నాను - సజ్జనహిత - త్యాగరాజనుత - శుభకర ॥రఘు॥

రాగలక్షణము :— 45 వ మేళకర్త రాగము, రాగాంగము, సంపూర్ణ సర్వస్వర గమకవరీక రక్తిరాగము. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప్రవేలిక సాల్గకిరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము
పా (1) ,, - ని స్ని ని ద ప మ - గా రీ , రి సా	స రి స న్ని స రీ గ మా	పా , , , , ప మ
,, - ర ఘు కు వ ర అ - నా అఅన్న మ	అ అ అ అ య వ త గూ	నా అ అ అ అ అ
(2) ప ద - ని స్ని ని ద ప మ - ప ద ప మ గా , రి సా	స రి స న్ని స రీ గ మా	ప ద పా ద ప ప మ గ మ
అ అ - ర ఘు కు వ ర అ - న అ అ అ అఅన్న మ	అ అ అ అ య వ త గూ	న అ అ అ అ అ అ అ అ
(3) ప ద - ని స్ని ని ద ప మ - గమపదనిరీనీ దమగ రి	స రి స న్ని స రీ గ మా	ప ద పా ద ప ప మ గ మ
అ అ - ర ఘు కు వ ర అ - నఅఅఅఅఅన్న కుమఅ	అ అ అ అ య వ త గూ	న అ అ అ అ అ అ అ అ
, , స సా స సా - స ని స రి స ని దా , రి సా	,, ని స ని ద ప మ	గ మ ప ధ నీ సా రి స
, , న గ ధ ర - థి అ అ అ అ అ అ అ క్ష జ	,, న అ అ ఘు ని ఇ	వాఅ అ అ గ గ అ అ
సా - స గా రి సా - డిటో	డిటో	డిటో
అ - న గ ధ ర - డిటో	డిటో	డిటో
పా ,, - ప దా ప దా - స ని ద ని సా , ,	, , స న్నీ రి సా	స ని ద స రి ని ద ప
,, - త ల్లి దం డ్రు - ల అ అ అ న్న అఅ	అఅ ద అమ్ములు	యుఉఉ ఉన్న అ అ అ
ప ద ప మ - ప దా ప దా - ని స రి స స ని ని ద రీ సా	, , స న్నీ రి సా	స ని ద ని రి ని ధ ప
అ అ అ అ - త ల్లి దం డ్రు ల అ అఅ అ అఅ అ అన్న	అఅ దఅమ్ములు	యుఉఉ ఉన్న అ అ అ

సససమ - గా గ రి - గమపద ని సా ిప | సా ని పని ధ ప మ | గ మ ప ద ని సారిసాసా - నిప ॥
ఆ ఆ ఆ గా ఆ రి కి ఇ - రియుఒఒఒక్క్ దాసుని | ఆ ప్ర గుణముదోషి | గుగు గు గుణా ... ఘు ॥

(2-3-4 చరణములు ఈ గానుమలె పాడవలెను.)

శుది-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని 108. కామవర్ధనిరాగము - రూపకతాళము
ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ అప్ప ! రామభక్తి యెంతో - గొప్పరా; మా ॥అప్ప॥

అ॥ త్రిప్పటలను దీర్చి కంటి - రెప్పవలెను గాచు; మా ॥అప్ప॥

చ॥ (1) లక్ష్మీదేవి వలచునా? లక్ష్మణుండు గొలుచునా? సూక్ష్మబుద్ధిగల భరతుడు జూచి చూచి సొలసునా? మా ॥అప్ప॥
(2) శబరి యెంగిలి నిచ్చునా? చంద్రధరుడు మెచ్చునా? అబలస్వయంప్రభ ... వమచల పదవి నిచ్చునా? మా ॥అప్ప॥
కపివారధి దాటునా? కలికిరోట కట్టునా? అపరాధి త్యాగరాజు కానందము హెచ్చునా? మా ॥అప్ప॥

రాగలక్షణము :— ఇది 51-వ మే. సంపూర్ణ, ఏకస్వరగమక వరిక రక్తిరాగాంగరాగము. గాంధార ... పంచమములు, రాగచ్ఛాయాస్వరములు. మధ్యాహ్నకాలమందు అనగా పగలు 11 గంటలు మొదలు 12 గంటల వరకు పాడవలెను.

సా। , - ధప - పనిదప । పమధపపమ - గమ ... - సరిగ గా । రిగమ - ... - ప
, - అప్ప - రాఆఆమ భఆఆఆక్తి ఇ - ఎం o o oతో , , ఓ - గొప్పర ఆ । ఆఆఆ - ... - మ
... ధ నిప్పపమ । గమపధ - నిధపమ - గరిసా , , ని - సరిగా - గమ । పధనిధ - ... - మపధ
ఆఆ - అప్ప ... - ది ఆ ... - క్తి ఎం - o oతో । ఓ - గొప్పరా - ఆఆ । ఆఆఆఆ - ఆఆఆ - మాఆఆ

, ని - స రిగ రి-సనినిధ పమ । గమపద - నిధ ప మ-గసా । , ని - ప ద-గమపధనిస। రిగమగ -రిసనిధ-పమాప ।ధని॥స స
అఅ -అఅప్పఅ -రఅఅఅమఅ । భఅఆఅ - క్తిఇ ఎ ం -ంంతో।ఒఒ-గొన్న-రఅఅఅఆఅ।అఅఅఅ-అఅఆఅ-ఆమాఅ।అఅ ॥అప్ప
అ॥ , మ ప ధ ని స । సా స । స ని గరిసా । , సనిరి స - గరిరిరిసా । సనినిధ ధ ప - పమగమాప । ధని । స స ॥
, - త్రిప్పుట లను । దీ ర్చి - క ం ం ం టి । ఇదె ఎప్పఅ - వఅలెఎదూ। గ అఆఅచుఉ - న అ అఅఅ । అఆ । యప్ప॥
చ॥ ,- గ మ పా మ । ప ద ప - మ ప ధ ప ధా । , - మ ప ధ ని స - స రి స - స ని రి స ధా ।
,- ల క్ష్మి వే ప । వ ల చు - న అ ఆ అ అ । ఆ - ల క్ష్మ ణు ం డు । గొలచు - న ఆఅఅఅఅ ।
,- ధా నీ - స రి గా రీ । రిస - సనిగరి - స ని ధా । , సరిసరి - సనిధపదా । ప మ గా రీ - గమపమపధ । , ని । స స॥
ఆ-సూక్ష్మ- బుఉ డిఁ ద్ధి । గల - భఅరఅ- తుఉ డు । ఉజుఉచిఇ- జుఉఉఉ చీ। నొ ఒ ల సు - న అఅఅఅఅ । అఅ ।అప్ప॥

2-3 చరణములు చరణమువలె పాడుకొనవలెను.

హరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని	109. కామవర్ధని రాగము - రూపకతాళము	ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
	(శ్రీ భద్రాచల రామదాసుగారి కీర్తన)	అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ఎన్నగాను రామభజన కన్న మిక్కి-లున్నదా ॥ఎన్న॥

అ॥ సన్నుతించి శ్రీరామచంద్రు దలచవే మనస - కన్నపిన్న వారి వేడుకొన్న నేమి ఫలము మనస ॥ఎన్న॥

చ॥ రామచిలుక నొకతె పెంచి ప్రేమమాటలాడనేర్పి రామా రామ రామ యనుచు రమణియుక్కతె ప్రేమమీర భద్రాద్రి
ధాముడైన రమావిభుడు కామితార్థ ఫలమునిచ్చి కైవల్య మొసగలేదా ॥ఎన్న॥

రాగలక్షణము :— 108 వ కృతిలో నున్నది.

చ॥ ని పని - ధ ప మ । గా మ - గ రి స ॥ స రి సా - పా మ ॥ గా మ - ధ ప ధా
ఏ పన్న - గాశ ను ॥ రా మ - భ జ న ॥ కన్న - మి క్కి ॥ లు న్న - దా అ అ
ని స గ రి సా - స ని ధా పా ॥ గ మ ధ ని ధ మ - ధ మ గ రి సా ॥ , స రి గా మ ॥ పా మ - ధ ప ధా ॥ ని స ని ॥
ఏ ఏ ఏ ఏ న్న - గాశ అ ను ॥ రా అ అ అ మ అ - భ అ జ అ నా ॥ , కన్న మిక్కి ॥ లు న్న - దా అ అ ॥ ఏ ఏ న్న ॥
అ॥ పా ధ ని ధ ॥ ని , సా స ॥ ని సరి - స స స ॥ స రి ని - ధ ప మ ॥
స న్ను తించు శ్రీ, రా మ ॥ చంద్రు - న ల చ ॥ తె ఏ ఏ - మ న ప ॥
పా ద - ని స ని ధ ని ॥ స ని ధా ని - స స స ॥ స ని రి సా - ని ధ ని ॥ స రి ని - ధ ప మ
స న్ను - తిం ం చు ఉ ॥ శ్రీ ఇ ఈ ఈ - గా అ ము ॥ చ ం ం ద్రు - ద ల చ ॥ తె ఏ ఏ - మ న ను
పా ద ని స ॥ స ని ధ ని స ॥ సా స - ని ధ మ ॥ గ గ రి - గ మ ప ధ ॥ ని స ని ॥
కన్న విన్న ॥ వారి ఇ లేదు ॥ రొన్న - తె ఏ మి ॥ భ ల యు - యు న ప అ ॥ ఏ ఏన్న ॥
చ॥ పా ప ప ప ప ॥ ప ప ధ - ధ ధ మ పా ధ ని స ॥ రి ద - పా మ
రా మ చిలుక ॥ నా క తె - పెం ం చ ॥ ప్రేమమాట ॥ లాడ - నేర్చ
, గా మా ధ ని ధా మా ॥ గ ప ధ ని ధ మ - గ రి స ॥ , మ గ రి - గ మ పా మా ॥ పా , , , ,
, రా మా ర అ అ మా ॥ రా అ అ అ మ అ - గానుచు ॥ , న మనో - యొడ ఓ క్కి ॥ రే , , , ,
పా ద ని ని ధ ॥ స ని సా స ॥ , ని గ సా స ॥ స ని ధా ని - ధ ప మ
ప్రేమమీఱ ॥ భామాద్రా ॥ , భావుడై ॥ గాఅ అ ము - చేయు ను
పా ధ - ని స ॥ స ని ధ ని స ॥ సా ని ధ ప మ ॥ గ గ రి - గ మ ప ధ ॥ ని స ని ॥
రా మ - గా ఢ । భ లము లిచ్చి ॥ జై క అల్లు అ ॥ తొంగ - తె ఏ నా అ ॥ ఏ ఏన్న ॥

110. పూర్వకల్యాణి - మిశ్రలఘువు

మ-అంగ-ప్రమ-వ-చధ-కాని

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని ధ ప
అ. స ని ధ ప మ గ రి ప

(ఈ రాగమునే గమకక్రియ యందురు.)   [శ్రీ శ్యామశాస్త్రిగారి కృతి]

ప॥ నిన్ను వినాగ మరి దిక్కెవరున్నారు నిఖిలలోక జననీ నన్ను బ్రోచుటకు ॥నిన్ను॥

అ॥ పన్నగ భూషణుడైన కంచి ఏకాంబ్రపతి మనోహరిణి శ్రీ కామాక్షి ! ॥ నిన్ను ॥

చ॥ (1) పరమలోభులను పొగడి పొగడి యంబ! పామరుడై తిరిగి తిరిగి వేసారి - స్థిరము లేక నతిచపలుడైతి నా చింత దీర్చి వేగమే బ్రోచుటకు ॥ నిన్ను ॥

(2) ఇలలో నీవలె గలదా! నీ మహిమ - యెంతని యోచింప యెవ్వరి తరమమ్మ పలుక వశమా ? ఆది శేషునకైనను - పతితపావని నన్ను బ్రోచుటకు ॥నిన్ను ॥

(3) తామసం బిటుల సేయుటాదికను - తల్లి నా మొర వినరాదా ? దయ లేదా ? కామితార్థఫలదాయకి నీ వేగదా శ్యామకృష్ణసహోదరి బ్రోచుటకు ॥ నిన్ను ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 53-వ మే. గమనశ్రమజన్యము. ఉపాంగ రాగము. వక్రసంపూర్ణ రక్తిదేశీయరాగము. అన్ని వేళలయందు పాడదగినది. ఈ రాగమునకు గాంధారము మిగుల రంజనము గలిగించు జీవస్వరము.

ప॥ ; ని ధా స సా । , , పా స రి । గ ప గా మా । గా మా గ రి స ।
ని ఇన్ను వి నా । , , గా మ రి । ది క్కె వ । రూ న్న ఆ రు ।

స ని ధా స సా । , , గా రి గా । గా రి గ మా । , , పా , ప మ
ని ఇన్ను వి నా । , , గా మ రి । ది క్కె వ రు । , , న్నా , ఆ రు

పా మా ప దా । పా మా గ రి । గా - పా , మా । గా మా - మ గ రి ॥ స ని ధా ॥
ని ధి ల లో । కీ కా ల వ । నీ - క , న్నా । బ్రో చే - చు టకు ॥ ని ఇన్నా ॥

॥ గా మా ప ధా । , , ధ రి స ని । ధ ని ధా ప ధా । పా సా , సా
స న్న గ భూ । , , స లిలు డై । వ అ వ ం చి । ఏ కాం బ్ర

ధా రి స ని । , , ని ద ప మా । ప మ - ధ ప మ - గా । మ గ - గ రి సా ॥ స ని ధా ॥
క తి మ నో । , , హా అ అ రి । ణే శ - శ్రీ ఇ ఇ - శా । అ అ - మ అ టే ॥ ని ఇన్నా ॥

పా పా ప పా । , , ధా ప ధా । పా మా ప ధా । పా మా గ రి
ప ర మ లో । , , భు ల ను । పా గ డి పా । గ డి యుంబ

పా మా గ రి । , , సా రి గా । రి - రి గ మ గ రి । మ గ గ రి సా
కా ను యడై । , , ఎ రి గి । తే - రి ఇ గ ని ఎ । ఎ ఎ వ అ రి

గా మా ప ధా । , , ధ రి స ని । ధ ని ధా ప ధా । సా సా రి సా
శ్రీ గ యు తీ । , , క అ ర ని । చ అ పా అ లు । డై తే తి వా

, , ధ రి స ధా । , , పా స ధా । , , ని ధా ప మ । గా మా మ గ రి ॥ స ని ధా ॥
, , చిం త కి । , , ర్పు ఇ కే । , , గ నే ఏ ఏ । బ్రో చే మ ట కు । ని ఇన్నా ॥

[illegible]

౫౧-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-శాని 111. పూర్వకల్యాణిరాగము-రూపకతాళము

ఆ. సరిగమ పధని ధస
అ. ససధపమగరిస

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

(ఈ కృతి త్యాగరాజస్వామి షడ్విధ మార్గిణి రాగములో పాడియున్నారు.)

ప॥ జ్ఞాన మొసగరాదా! సుజ్ఞాన మొసగరాదా! గరుడగమన! వాదా? ॥జ్ఞాన॥

అ॥ ఏ వానుముచే నా మది నిర్మలమైనది జ్ఞాన॥

చ॥ పరమాత్ముడు జీవాత్ముడు - పదునాలుగు లోకములు - నర కిన్నర కింపురుషులు - నారదాది మునులు, పరిపూర్ణ! నిష్కళంక నిరవధి సుఖదాయక! వరత్యాగరాజార్చిత! వాసిముతోనే ॥జ్ఞాన॥

రాగలక్షణము :— 110 వ - కృతిలో నున్నది.

ప॥ ,, - ధా , స రీ గా మా । గా రీ సా , , , , గ రి । స రి - స ధా స రీ గా మా । గా రీ సా , , , , గ రి
జ్ఞా అ న మొ స గ । రా అ దా అ అ అఅసుజ । జ్ఞా - జ్ఞా అ న మొ స గ । రా అ దా అఅ ...

స రి - స ధా స రీ గా మా । గ రి గ రీ సా , , , , , । ,, - గ మ పా పా పా మా । గ రి గ మ ప మ గ మ గ రి గ రి
జ్ఞా - జ్ఞా అ న మొ స గ । రా అ అ దా అ అ అ । అ - గ రు డ గ మ న । న అ అ అ లో ఒ ఒ వ అ అ అద

స రి - గ మ ధా సా సా సా । రీ రీ ష ని ధ మ ద ధ ప మ గ రి । స రి - ధా , స॥
అఅ - గ రు డ గ మ న । న అ అ అ లో ఒ వ అ అ అ ద అ । అ అ - జ్ఞా అ న॥

అ॥ ,, - గ మ పా ,, ధా సా । సా , , , , , సా రీ సా । , , - గ మ పా ,, ధా సా । సా , ని ష ని గ రీ ష సా
ని ఇ వా అ మ ము । చే ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ నా మ ది । ఇ ఇ - ని ఇ వా అ మ ము । చే ఎ న అ అ అ అ మ ది

, , - పా ష ని ధా పా మా । గ రి గ మ ప మ గ మ గ రి గ రి । స రి - ధా , స॥
అ ఇ - ని ర్మ ల మై న ది । న అ అ అ అ అ అ అ అ అ ది ఇ । ఇ ఇ - జ్ఞా అ న॥

చ॥ ,, ప ప పా ,, పా మా । గ రి గ మ ప మ గ రి సా , , । , , - ప మ గా , , రి సా । స రి గ మ ప ప గ రి సా , ,

ప ర మా త్మ్యు డు । జీ వ వ ల ల ల త్మ్యు డు । [illegible]

, , - ప ప సా , ని ధా సా । ప ధా ప సా [illegible] , , - ధా మా పా ,, మా । గ [illegible]

[illegible]

, , - గ మ ప దా ప దా సా । సా , , సా [illegible]

[illegible]

, , - ప ప [illegible]

[illegible]

చరి-పాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని **112. షణ్ముఖప్రియరాగము - ఆదితాళము** ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
[శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతి] అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ మరి వేరె దిక్కెవరయ్య [illegible] మరి ।

అ॥ ధర దాపులేని నా జాలిదీర్చ [illegible] ॥ మరి ॥

చ॥ నిన్ను చాల నమ్మి యున్న [illegible] నన్ను
[illegible] యుండుట న్యాయమా । మరి ॥

రాగలక్షణము :— 56 - వ మే. రాగము. సంపూర్ణ సర్వస్వర గమక వరిక రక్తిరాగము. ఇందు శుద్ధమధ్యమము [illegible] తీవ్రము
గా [illegible] యుండును. ప్రతి మధ్యమమునకు [illegible] రాగము [illegible] పాడవలెను.

ప్రతి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

౧ లఘువు	౧ ద్రుతము	౧ ద్రుతము
ప॥ , , , - ప ద పా మ	పా , - ప	మ [illegible] గ [illegible]
, , , - మ రి తే ర	ది , - [illegible]	వ రి [illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
దా ద - ప ద పా మ		
రా మ - మ రి తే ర		
ప ద ని స నీ - ప ద పా మ	పా , - ప	మ ని ధ ని
ర అ అ అమా - మ రి తే ర	ది , - [illegible]	వ రి [illegible]
పా , - రి నీ - ప ద పా మ	ప ద ని ద ని - ప ద	ని స - రి గ పా రి
రా అ - అమా - మ రి తే ర	ది ఇ ఇ [illegible] - [illegible]	వ అ - గ [illegible]
నీ , - ద ప మ - ప ద ని ద పా మ	ప ద [illegible] ద ని - ప ద	ని స - గీ గ [illegible] - [illegible]
రాఅ - మ అ మా - మ అ రి ఇ తే ర	ది ఇ [illegible] ఈ - [illegible]	వ అ - [illegible]
రీ గ రి సా రి స ని ద - పా మా పా ద ధ ప మ గా	రి , సా , - పా	గరిగా - పమపగ ၊ పధపనిధ ॥ప॥
రాఅఅ అ అ అ మ అ - మా టి మా అ అ అ అ టి	[illegible] , - ది	[illegible] - వఅ [illegible] ၊ వఅఅఅఅ ॥మ॥
అ॥ , , , - ప ద [illegible]	[illegible] , [illegible] , - స రి	గ రి సా - ప [illegible]
, , , - ద రి దా పు	[illegible] - [illegible]	అ అ [illegible] - [illegible]

ని , - ద ప మ - ప ద నీ ప
దీ ను - ర్భ ఇ ఇ - ద రి దా పు

రీ , రీ , - ప రి గ రి - గ రి ని
దీ ఇర్భఇ - ద అ ము అ - జే ఏ నీ

చ॥ , , , - రి గ మా ప
, , , - విన్నుదా ల

గ రి స - స ని ధా - ని స రీ సా
ను ఉ చు - ని ఇ ఈ - కి ఇ ఈ త్రి

రి ప ని ప రీ - స రి

ప రి గ ు సా - ని

ప ప మ ప గ - సా

గా - గ గ మ గ రి

ని సా ప ని ప ద గ గ ప పా

నన్ను గాంగ శ్రీ ...

చరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-శాని 113. సింహేంద్రమధ్యమరాగము-మిశ్రగతితాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ ... చారు...

అ వేద వేదాంత విదితుం డని ... శ్రీ ...

చ పాప కర్మపు ...

... 57 వ మేళ ... రాగము. ఘనరాగము ... రాగము. ... దవగ

యున్నది.

ప॥ నీ ద - ప ద ని ని । సా , - , , రీ స । నీ ద - ప ద ని ని । సా , , , - ని స రీ

నీ దు - చ ర ణము । లే ఎ - ఎ ఎరము । నీ దు - చ ర ణము । లే ఎ ఎ ఎ - ర అ మా

నీ ద - ప ద ని ని । సా , - , , స రీ గ రీ । నీ ద - ప ద ని ని । సా , - గ రి గ రి

నీ దు - చ ర ణము । లే ఎ - ఎఎర అము అ । నీ దు - చ ర ణము । లే ఎ - గ తి యని

స రీ స - స ని దా ప మ । ప మ గ రి - రీ సా । రి గ మ - ప ద ని । సా , , , - స రీ గ రీ ॥ నీ ద ॥

కరత - వ అ అమ్మిక - । వ అ అడ - మూరా । ఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ ఓ । రా అ అ అ - మఅ అ అ ॥ నీదు ॥

అ॥ గ రీ - రీ రీ । రీ - స రీ - స ని ద ని । సా , - , , , , । సా ని - స రీ గ రీ - రి స ని స

వేద - వేదాంత - వి ది - తుండని । రీ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ । ఈ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ

రి రీ - రీ రీ । రీ - స రీ - స ని ద ని । రీ గ ప మ గా - రీ సా । ని ద ప - మ గ - స స రి స ॥ నీ ద ॥

వేద - వేదాంత - వి ది - తుండని । వెఎల అయు - శ్రీ స । గ్వాఎత - ర అ - మఅ అ అ ॥ నీదు ॥

చ॥ పా ప - పా ప ప । మా ప - గా - రి రి - సా రి - స రి నీ । గా మ పా - ప మ

పా ప - ఖర్మ ఫు । కుండ - రా - యిందు - బా ధ - ప డ నే । చా ల గా - ర ము

రి , - రీ రీ రీ । స రీ స - స ని ద ని । గా రీ రీ - సా । ని దా - ప మ ప ద ॥ నీ ద ॥

రో ఎ - వ గి డీ । నైఇ ఇ - ఇ ఇ వ అ । న్నేలుకో - ల్యా । గ రా - జ అ ను త ॥ నీదు ॥

వరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని   114. కల్యాణిరాగము - ఆదితాళము   ఆ సరిగమపధనిస

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]   అ సనిధపమగరిస

ప॥ సుందరి నీ దివ్యరూపము - జూడ దనకు కోరికనమ్మ ॥సుందరి॥

అ॥ మందగమన ! నీ కటాక్షబలమో ? ముందటి పూజాఫలమో ? త్రిపుర ॥సుందరి॥

చ॥ (1) భువిలో వరమౌ శ్రీ మదాదిపురమున వెలసిన్న నిన్నాగను విని సువివేకులైన బ్రహ్మాది సురులు కుంభగూడి కలివాసరపు సేవ కనుగొనఁ గలుగునా యని కరగుచు, మదిలోదివిద త్రోము [illegible] ! త్రిపుర ॥సుం॥ (2) కలిలో జీవన్ముక్తి యని సభకలిగిన తావున పొగడుచున్నమ్మ, [illegible] ! శివాటి యేమరమ్మ ? అలసి వచ్చినందుకు నా మనకు హాయి జెందునాయని యుండగ, మరి కలకలమున [illegible] గాలాము, శుక్రవారపు ముద్దు త్రిపుర ॥సుం॥ (3) నన్ను గన్నతల్లి ! నా జన్మము నాక [illegible] ; ఎప్పుడు ఘన దరిద్రునికి బైకమువలె కనుల పండువుగా, వినజనయున ! యొంపు పైనులకు [illegible] ! [illegible] కుని పోదర ! శ్రీ త్యాగరాజ మనోహరి ! గౌరి ! ॥ సుం ॥

రాగలక్షణము .— ఇది 65 వ మేళకర్త మేచకల్యాణిరాగము. ఇది సంపూర్ణరాగము. చతుశ్రుతి ఋషభ అంతర గాంధార కాకలినిషాదములు రాగఛాయాస్వరములు. సర్వస్వర గమక వరికరాగము ధా ది - ధ గ - ని గ రి గ - ని రి ని ధ - మ ధ మ గా - ధ ని రి ని ధ - గ ని ధ మ గ. మొదలగు వక్రప్రయోగములు రాగరంజకములు. మరియు గ ద - గ ప - ని గ - ధ రి - ధ గ మొదలగు జాటు స్వర ప్రయోగము కలది యీ రాగము విశేషముగ స్ఫురించుచున్నది. ప్రతి మధ్యమము ముఖ్యమైన జీవస్వరమైనది ప్రతి మధ్యమ ప్రయోగము లేకనే యీ రాగము ని గ రి ని ధ - ని రి గ రి ని గ రి గ - ని రి ని ధ - ధ రి ని ప [illegible] ప్రయోగముల వల్ల స్ఫురింపజేయుచున్నది. [illegible] పలుకు కాకలి నిషాదమున కన్న యీ రాగమున [illegible] కాకలి నిషాదము ఒక శ్రుతి తక్కువగానే పలుకుచున్నది. ఉగాలు 12 గం. మొదలు పాతుంగ్రము 3 గం. వరకు పాడదగినది.

[illegible] చెప్పిన పాటల సంగతులు.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
౧ పా , ని స - స - స ని గా	, - ని ధ ప	ప మ గా - రి స
[illegible]	[illegible]	[illegible]
. రి సా - ని స రి - ని ని	స - స ని గా రి	స ని ధా - ని స రి స
[illegible]	[illegible]	౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦
[illegible]	గా - మ ప	, ప ధ ని
[illegible]	[illegible] - మ [illegible]	అ త్రి పు ర
౨. ప ని ప ధ - [illegible] . [illegible] ధా - స ని గా	. ప ధ మ	ప ధ ప మ - గ [illegible]
[illegible] - ని [illegible]	[illegible]	[illegible] - [illegible]
[illegible] - పధని	ని ధ ధ ప - ప మ ధ ప	ప మ గ రి - సా రి గ రి స
[illegible]	[illegible] - [illegible] ౦ ౦ ౦	౦ ౦ ౦ ౦ - ౦ ౦ ౦ ౦ ౦
, , , ప మ పా ధ ప	ప మ గా - మ ప ధా	, - ప ధ ని ‖ పా , ।
[illegible]	[illegible] - మ అ [illegible]	అ - త్రి పు ర ‖ [illegible] ‖
[illegible] పా ని - ప [illegible]	పా ని ధ - ని ప	ని ద ద ని
[illegible] - [illegible]	[illegible] - [illegible]	[illegible]

స ని - ధా ని - [illegible] స [illegible] - ప మ గా
[illegible]

[illegible] - ధ ని ధ [illegible]
[illegible]

ప ప [illegible] , ప మ గా మ
[illegible]

స ని స [illegible] - గా మ ప
[illegible]

గ మ మ ప - ధ ని , ద [illegible]
[illegible]

స ని ధా ని స - ని స [illegible] గ మ
[illegible]

ని ధ మ - గ రి స - ధ మ
[illegible]

గా మ ప ధ [illegible] - ధ ని
[illegible]

[illegible] ప ని ప
[illegible]

ప ధ - [illegible] మ గా
[illegible]

[illegible]
[illegible]

మ ప ధ ని
[illegible]

[illegible] - ప ని ధా
[illegible]

గ మ ప ధ
[illegible]

గ [illegible] - [illegible]
[illegible]

ప ని - [illegible]
[illegible]

రి స ధ [illegible]
[illegible]

మ - ప ధ ని [illegible]
[illegible]

ప ధ ప మ - గ రి
[illegible]

[illegible] - [illegible]
[illegible]

ప మ గా - రి
[illegible]

ని ధ ప మ - గ రి [illegible]
[illegible]

ని స రి స
[illegible]

ప ప [illegible] ప
[illegible]

రి గ మ ని రి స - రి రి	మ రి రి - ప ని	ధ ని సా
ని - మని - సుర	నతులు - వల	యన గా
రి రి - ప ని ధా రి సా	ప ధ - ధ ప	మ - ప ధ ని ॥ సా , ॥
రాయ చు కు డ శా స్త్రా	ర వు - సుత	స్థ - త్రిపు ॥ సుం ॥

చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-తాని

115. కళ్యాణిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. సరిగమపధనిస

అ. సనిధపమగరిస

[శ్రీ సుబ్బరాయశాస్త్రిగారి కృతి]

ప॥ నిను వినా గతి గాన జగాన - వనజభవాదుల ధర్మసంవర్ధని కామసంవర్ధని ॥నిను॥

అ॥ వినుతి బాలిని నీవనుచు చేసిని సదా నిన్నే శరణంటిని మనవిని వినుమని నిను వేడుకొంటిని వనరుహాభవ దనుజారి కామితద ॥నిను॥

చ॥ పదపంకజములే సన్నుతి జేసిన భక్తులను ధీర్ఘమని మదిలో దలచి నిన్ను సొగిసితి మరాళగమన రాజ పురాధిపతి - ఇల లోపల ... వరదా-కలశలుపా నలజలదా-సంతత పసుపతి సమాయుని కళిమానిని నీవేగదా ॥నిన్ను॥

రాగలక్షణము :— 114-వ కృతియందున్నది.

మ్రేలిక రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	ద్రుతము	ద్రుతము	లఘువు	ద్రుతము	ద్రుతము
ప॥ గ మ ప ధా . ని ధ	పా మ - ప ప	గా - గ రి	గ మ ప ధా , ప ని	ధ ప మ - ప మ	గా - మ రి
ని ను వి నా , గ తి	గా న - జ గా	నా - వ న	జ భ వా , గ తి	గా న - జ గా	నా - వ న

చ॥ ప ప పా , , - స ని । ధ ప పా । మ గ రీ - గ రి ॥ స రి సా , , - గ రి । గా మ ప । దా ,,
ప ప పం , , - క జ । ములె న । మ్మి ఇతి - అ అ ॥ ప ద లె , , - ల్లను । దీ ర్తు ప । నీ శః
ని ధ ష్ట ని - ఠ రి స రి । గ - రి స ని । ధ ప ధ ని ॥ ధ రి ని ధ - ప మ గ ద । ప మ - ప గ । , రి - స రి
మది లో ఓ - ఓ న ద ల । చి - వి ఇన్ను । గొలి చి తి ॥ సురా అ శ - గ మ న రా । ఆ వె - పు రా । , రి - స తి

ఇలలోపల కరుణానిధి నీవలె గలదా - వరదా - నతకలుషానలజలదా - సంతత వినుతకుమారుని కథీమానివి నీవేగదా ॥నిను॥
(అను పల్లవివలె పాడుకొనవలెను.)

చరి-అంగ-ప్రమ-వ-చధ-కాని

116. కళ్యాణిరాగము - అదితాళము

[శ్రీ వల్లవి గోపాలయ్యగారికృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ నీదు చరణపంకజములె గతియని - నెఱనమ్మియున్న నను బ్రోవవమ్మా - అంబా । ॥నీదు॥

అ॥ ఆది కారిణీ పురాణీ అఖిలాండజనని - అనత గీర్వాణీ నాదబిందు కళాతీతమగు నానందపల్లి సతజన కల్పవల్లి ॥నీదు॥

చ॥ రాజరాజేశ్వరి త్రిపుర భైరవి మహాకాళి మధుకరవేణీ - ఈ జగాన నీదు సరివేల్పుల నే నెందు గానసమ్మా -
ఓ జగజ్జననీ మనోన్మణీ - ఓంకారరూపిణి కళ్యాణి - తేజరిల్లుచును - వెలయు నీ మూర్తిని - దినదినమును - మదిని
దలచి గొలిచి ॥నీదు॥

రాగలక్షణము :— 114 వ - కృతిలోనున్నది.

క్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము	। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము

చ॥ ద ని సా ని - ధ ప మ గా । ని ధ ప మ । గ రి స ని ॥ స రి రి స సా , స రి రి । సా ని ద - పా - మగ రి స॥
నీ ఇ ఈ దు - చ ర ణ పం । క జ ము లె । గ తి యని ॥ నె ర న ౦ ౦ , మ్మియున్న । సన్ను ఉ - ద్రో - ఉప-ప ఆ॥
సా రి గ రీ , , గ మ ధ ని । రీ - ని ధ ప మ । రీ - సా ॥ ద ని సా ని ॥
మ్మాఅఅ అ , , అ అ అ అ - అ - అ ౦ ౦ ౦ । బా - అ ॥ నీ ఇ ఈ దు ॥

అ॥ స ని సా ని - ధా ప ప మ । ప మా ద । , , - గమ ॥ పా ద - నిసస - సరిగరి । నిదపాదా । , నీ స
ఆ ఆ అ ది - కా ఆ ర ణి । పు రా ణి । ఈ - అ ఖి ॥ లాండ - జనని - అఅఅఅ। నలిత గీ । ఇర్వాణి॥
సా ని రి రి స - గ రి । , సా ని - । ధ ప ధ ని ॥ సా ని ద ప మ - గ ని । ప ప మ - గ - మ ప ధ ని ॥ధనిసాని॥
నా ద బిం దు - కళా । , ఆ తీత- । మగు న అ ॥ నం ద వ అ ల్లి - న త । ట న క - అ - ల్పి ప అ ల్లి ॥నిఇఈఈదు॥

చ॥ పా ప పా ప మ ప । పా - ద ని ధ ప మా । మా ప మ - గ రి ॥ రి సా రీ రి గ మ । ప ప ప మ । గ గ రి రి॥
రా జ రా జే వి శ్వ । రి - త్రిఇ పు ఉ ర । భై ఇ ఇ - ర వి ॥ మహా దా వ సు ఘ । ర ర వె ఎ । ఎ ఎ ఎ ణి॥
గా మ పా మ గా । మ ప మ గ । , గ రీ ॥ రి ని స - రీ రి - ద మ । గ గ స ని । రీ సా ॥
ఈ ఇ గా న నీ । దు స రి వె । ఎల్పుం ॥ నే ఎ ఎ - నెందు- గా అ । అ స స అ । మ్మా అ॥

ఓ జగజ్జనని మనోన్మణి - ఓంకారరూపిణి - తేటతెల్లముగను, వెలయు నీ మూర్తిని - వినవినముసు - మదిని పంచి గొంది. (అను పల్లవిపలె పాడుకునేది.)

117. కల్యాణిరాగము - చాపుతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ప॥ నిధి చాల సుఖమా రాముని సన్నిధిసేవ సుఖమా నిజముగ బల్కు మనసా ॥నిధి॥

అ॥ దధి నవనీత క్షీరములు రుచియో దాశరథి ధ్యాన భజన సుధారసము రుచియో ॥నిధి॥

చ॥ దమశమమను గంగాస్నానము సుఖమా కర్దమ దుర్విషయకూప స్నానము సుఖమా - మమతబంధనయుత నరస్తుతి సుఖమా సుమతి త్యాగరాజనుతుని కీర్తన సుఖమా ॥నిధి॥

రాగలక్షణము :— 114 వ కృతిలో నున్నది.

స॥ , - ధ ని - దా ప మ
, - ని ధి - చా అ అ
పా , , , - గ మ
మా అ అ అ - గ అ
ని - ధ ని దా - పా మ గ
ఆ - ని అ ధి - చా అ అ
గ రీ సా - గ మ
ము అ అ - ర అ
ధ - ని ద పా - గ ద
ఆ - ని ధి కా - . .

గ రీ - స ని ధ ని
ల అ - సుఖ ఖ అ
ప పా - గ మ ప ద
ము ని - స ం ం ం
మ గ రీ - స ని ధ ని
ల అ అ - సుఖ ఖ అ
ప పా - మ ప ద ని
ము నీ - స ం ం ం
మ గ రి - స ని గ రి
ర అ అ - సుఖ ఖ అ

గా , , , - ని స
యా , , , - ని ం

అ॥ , - స ద సా స ని దా
, - ద ధి సా ర స అ

, - మ ప ద రి - ని
ఇ - ర ము లు తో - రు

ని - ప స - సా స ని దా
ఓ - ద ధి - సా ర అ క్ష

, - మ ప - గా , - ని
ఇ - రము - లూ తు - గ

ని - ప ని - ప ద ని స
ఓ - ద ధి - క అ ర ఘ

, - గ మ ప గా - రి
ఇ - ర ములు తో - రు

స రి - రి - గా
కవా - చి - ధ్యా

ని ధ - ని ధ ప - మ ప , ద ని | స ని |
యుగ - బ లుకు - మ వ , వ అ | ని తి |

ప ధ ని - ధా ప మ గా
ని ఇ తు - లా కి ఇ తు

సా , , , - ప ధ
చో ఓఓ ఓ - ఓ ఓ

మ సా - ప మ గా
ని తు - ని తు కి

సా , - ప స ప ద
చో ఓ - ఓ ఓ ఓ ఓ

స ని గా సా ప మ గా
ని ఇ తు లా కి ఇ తు

సా , సా - ప ని
చో ఓ ఓ - ద అ

ని గా - ప ద ని స
అ ర - కి ఏ ఏ మ

సా , - ని ద ప మ
ధా అ - ర స ములు
॥ , - ని ద - ప మ గా
, - ద మ - ళ అ మ
, - ని స రీ గా
అ - స్న అస ము
, - మ మ ని ద పా
అ - క అ ర్థ అ ము
, - పా పా మ గ
అ - కా పా స్న అ
, - సం సం సా సం ని ధా
అ - మ మ ర బ ం ం
, - మ ప ద ప ద ని
అ - స ర స్తు ఉ తి ఇ
గ రీ - రి గ రి స
మతీ - త్య అ గ అ
స నీ - ద ప మా
ని కీ - ర్త అ నా

పా ప మ గా - గ మ ప ద । ని ॥సని॥
రుచో ఒ ఓ - మ న స అ । అ నిధి॥
మ గ రీ సా - స ని ధా
ము అ నూగం - గ అ అ
గ మా - ప మ పా
సు ఖా - మ అ అ
ప ద నీ - సం ని ద ప
దు ఊఊ - ర్వ్య య అ
రి రీ - ని ద ప మ గ రి సా
నము - సుఊ ఖ అ అ అ మా
ప ద నీ - దా ప మ గా
ధ అ నా - యూాత అ అ
సం నీ సా - నీ
సుఖామా - సు
సా , - సం ని ద ని
రా అ - జ అ ను తు
ప మ గా - గ మ ప ద । ని ॥సని॥
సు ఉ ఖా - మ అ అ అ । అ ॥నిధి॥

వరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

118. కల్యాణిరాగము - రూపకతాళము

[శ్రీ శ్యామశాస్త్రులవారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ బిరాన వరాలిచ్చి బ్రోవుము నిను నెరనమ్మితి ॥బిరాన॥

అ॥ పురాంతక మనోహారిణీ - శ్రీ కామాక్షీ ॥బిరా॥

చ॥ కామసంహరు సేయుటకు నీవు - ... - ... ॥బిరా॥

(2) కామితార్థదాయకి ... - ... కల్యాణి ... పురాణి ... ॥బిరా॥

(3) శ్యామకృష్ణసోదరి ... - ... గిరిజా - ... ॥బిరా॥

రాగలక్షణము :— 114 వ - కృతి ... చూచునది.

ప॥ స ని ధ - రి రి ॥ గా మ - పా పా ప మ ॥ ... ॥ (1)

బిరా న - వరా ॥ లి చ్చి - బ్రో ... వు ము ॥ ని ను ... ॥ ... మ్మి తి ॥

స ని ధ - రి గ ॥ గా మ - పా ... ॥ ... ॥ (2)

బిరా న - వరా ॥ లి చ్చి - బ్రో ... వుము ॥ ... ॥

స ని ధ - రి ... ॥ గా మ - పా పా ప మ ॥ ... ॥ (3)

బిరా న - వరా ॥ లి చ్చి - బ్రో ... వు ము ॥ ... మ్మితి ॥

అ॥ ... ॥

పు రా - ... ॥ మనోహా - ... ॥ శ్రీ ... ॥ ... ॥బిరా॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(మిగత చరణములు చరణమువలె పాడుకొనవలెను.)

౨౦-అంగ-ప్రమ-వ-చధ-శాని

119. సారంగరాగము - ఝంపెతాళము

[శ్రీ త్యాగరాజుగారి కృతి]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

అ. సనిధపమరిగమరిస

ప॥ నీ వాడ నే గాన - నిఖిలలోక నిదాన - నిమిష మోర్వగలనా ॥ నీ ॥

అ॥ దేవాది దేవ భూదేవ వరపక్షరా - దీనార్తి సాధుజన జీవన సనాతన ॥ నీ ॥

చ॥ సత్యంబు నిత్యంబు - సమరమున శౌర్యంబు - అత్యంత సంతోష మపరిమిత ఫలము నిత్యోత్సవంబు గల - నీకు నిజ దాసుడను తథ్యంబు బల్కు - శ్రీ త్యాగరాజార్చిత ॥ నీ ॥

రాగలక్షణము :— 65-వ మేళకర్త మేచకల్యాణి జన్యము. మరియు 29-వ మేళముతైన ప్రతి మధ్యమ, శుద్ధ మధ్యమ కర్తలయందు జన్యమని చెప్పుటయే యుక్తమని తోచుచున్నది. వక్ర సంపూర్ణ రక్తి రాగము. చతుశ్శ్రుతి ఋషభ, చతుశ్శ్రుతి ధైవత, అంతర గాంధారములున్నూ ఉభయ మధ్యమములున్నూ రాగచ్ఛాయా స్వరములు. పమంగమరిస - పమరీస - మరిస - గమరిస - గమరి - అను ప్రయోగములలో శుద్ధ మధ్యమమే రాగచ్ఛాయా స్వరముగ బలుకును. ప మ రి - రి గ మ ౯ స - ధా ప మ - మ ప ధ ని స మొదలగు ప్రయోగములు రాగరంజకములు. ఈ రాగము మందరస్థాయి నిషాదమునుండి తారస్థాయి గాంధారము వరకు మాత్రమే విస్తరింప యోగ్యమని పూర్వులచే చెప్పబడి యున్నది. పగలు 9 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకు పాడదగినది. మరియు ఎల్లప్పుడు పాడదగినదని కొందరి మతము.

చ॥ సా ṡ ని దా పా । ప మ - ప ప ప | ధ ని సా - ṡ ని ని ద పా । మ గ మా - ప ప ప
ని ఇ ఈ - వా అ అ అ ద । నె ఎ ఏ - గా అ అ

ధ ని ṡ ṙ - ని ṡ దా పా । మ గ గా - మ ప దా పా | మ ప ద - ṡ ని దా । ప మ ṙ - గ మ ṙ సా
ని ఇ ఇ ఇ - వా అ అ ద । నె ఎ ఏ - గా అ అ ద | ని ధి ల - లా ౾ ౾ । ళ అ ౠ - ద అ అ అ

రి గ మ ప పా । ద ని ṡ ధ ప | ప ద ప మ - రి గ మ రి । సా , , , ॥ సా ॥
ని మి ష అ కా । ర్య అ గ అ అ | గ అ అ అ - వా అ అ అ । అ , , , ॥ ని ॥

చ॥ సా సా స । సా ని సా
నే నా ది । నే వ ధూ
సా సా స । సా ని సా
నే నా ది । నే వ ధూ
సా ధ ని ṡ । ని ṡ ని ధ ప
నే వ అ మ । స అ ధు అ అ

చ॥ సా సా స । సా ద ద పా పా
స త్యంబు । స త్యం బ ం బు
ద ని - ని ṡ ṙ సా । ని ṡ - ṡ ని దా పా
అ అ - త్యం బ బ । స అ - తో ౾ ౾ ౾

సా ṙ ṡ ని । దా ని - ని ద పా
నే వ వ ర । వ న్న - ర అ అ

ṡ ṙ - ṡ ṙ ṙ ṡ ṡ ని । ని ద ని - ధ ప పా
దా ఎ - వ అ వ అ వ అ । వ అ ౾ - గ అ అ

రి గ మా - రి స - స । రి గ మ ప - ధ ని ṡ ని ధ ని ॥ సా ॥
లే ఇ ఈ - వ వ - స । న అ అ అ - గ అ అ అ అ అ ॥ ని ॥

సా ని ద ని ṡ । ṡ ని ధా - ప మ ప
గ ఱ ర న । వా ఉ ఊ - ర్జం బు
మ ప మ గ గ । మ రి సా ,
మ ప రి మ రి । ధ ల మా ,

పా పా స । పా స స స
తో కృల్సి । కం బు గ ల
, స - స ని పా పా । ని స దా - ప - ధ ని
తి - ధ్యం ం బు । ను ల అ - ల్యు - ్రీ ఇ

ని స రి స - ని స । దా ప మ మ
ని ఇ ఈ ను - ని జ । దా సు డ ను
పా , రి ని ధ ప । మా ప ధ ని ॥ పా ॥
త్యా, అ గ ర అ । జా ర్చి ఇ త ॥ సి ॥

హరి-అంగ-కుమ-ప-చధ-కైని 120. సురటరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి మ ప ని స
అ. స ని ధ ప మ గ ప మ రి స

ప॥ భజనపరుల కేల దండ - పాణిభయము ? మనసా । రామ ॥ భజ ॥

అ॥ అజరుద్ర సురేశుల కా - ప్తాన హింసం గా రాము ॥ భజ ॥

చ॥ అండకోట్ల నిండిన కో - దండపాణి ముఖమును హృ - త్పుండరీకమున జూచి - పూజసల్పుచు, నిండు ప్రేమతో,
గరంగు నిష్కా మలకు వరకే - దండపాణి దాసుడైన త్యాగరాజు సేయు రామ ॥ భ ॥

రాగలక్షణము :— 77 - వ కృతియందున్నది.

ప॥ 1. స ని ధ - ప మ గ । రి మ రి మ - రి స స । , - రీ మా - ప మ ప । ని ధ పా - రి మ ప ని
భ జ న - ప రు ల । కే ఎ ఎ ల - దం డ । అ - పా ణి - భ యము । మ న సా - ర అ అ మ

2. స స స - రి స ని ధ పా । మ గ ప మ రి - రి మ రి సా । , రీ మా - ప మ ప । మ ప ని ధ పా - ని ధ ప ని
భ జ న - ప అ రు ఉ ల । కే ఎ ఎ ఎ ల - దం ం డ । , పా ణి - భ యము । మ అ న అ సా - ర అ అ మ

౩. షనిరీ సా - షనినిధపా । మగపమరి - రిమరిసా । సరిమరిపా - రిమపమపా । మపనిసా నిధపని
ధఅజన - పఅరుడులా । వె ఎ ఎ ఎ అ - దం ం డ । పఅఅఅణి - ధఅయఅమూ । మఅనసా - రఅఅమ

౪. డిటో । డిటో । సరిమరి - రిమ - పమ - మపనిధ । పనిసరి - సా - నిధపని
డిటో । డిటో । పఅఅఅ - ణిఇ - ధఅ - యఅమురా । మఅనఅ సా - రఅఅమ

౫. డిటో । డిటో । నిసరిమరిస - రిమపనిసా । సరిసరిసా - నిధపని । పని ॥
డిటో । డిటో । పఅఅఅణిఇ - ధఅయఅమూ । మఅన అసా - రఅఅమ । ధ ॥

అ॥ పపనిపని । నిసరి సనిసా । సరిరిమరి - సారిస । రిసనిధ - పనిసా - నిధపని । పని ॥
అ ఖరూ(ద్రస । రఎఏ - శంలా । స్థఅఅఅన - పాఓఓ । స ం ం ం - గఎఏ - రఅఅమ । ధ ॥

చ॥ , - రిమపామ । మగపా - మగరి । , రిమరి - రిమరిసా । రిమరిమపా
అ - అందరా ట్లు । ని ం ం - డిన । ఒదం ద - పఅఅణి । ముఖమున పా

, - రిమపనిధ । పమ । మగపమరిస - । నిసరి - పమపా రి । రిసా , ,
ఉ - ర్వందరి ఇ ఈ । యున - జాఉఉఉ చిఇ - । పురు అ - పఅ అల్పు । చూడు ఉ ఉ

, - నిధపామ । రిమప - పామ । రిమపానిప । నిని - పని - సా
ఉ - విందు(పేమ । తో ఓ గ - రం గు । ని ఇ ప్పుడు । అదు - ౯ - - ప

, - నిసరిమరి । సరిస - సనిధా పా । నిసరిగరిస - నిసనిధ - । పనిధపపా - పమ - గమపని । సని
వి - కంటిపఅణి । దఅరు - డైఇ ఉ ఉ । త్యాగఅఅఅగఅ - గఅఅఅ । నిఎఎఎయూ - గఅ - అఅఅమ । ధ ॥

1. రాగమాలిక

[శ్రీ సీతారామారావుగారి కీర్తన]

1. కల్యాణి :— నిత్యకల్యాణి నిగమాంత సంచారిణి అత్యానందాభిరామ అమరసేవిత త్రిపురసుందరి.
2. శంకరాభరణము :— కరుణాకరి కంబుకంఠి కాత్యాయని కౌమారి - శరణాగతరక్షక శ్రీ శంకరాభరణవేణి
3. తోడి :— పరమప్రీతి తోడితేతో పాలింపు జాలమేలే - పరితాపములెల్ల యిపుడు పరిహరింపుము పతితపావని.
4. కాంభోజ :— కంఠీరవవాహిని గరళకంఠునిరాణి - కాంభోజాధిపతులు కొంతుతో కొనియాడుచున్నారు.
5. నాయకి :— దిక్పాలకులు నీ సొగసు దీనదయాపరియంబ - మక్కువతో బ్రోచే శ్రీ మంగళనాయకి.
6. భైరవి :— మధుకైటభ భంజని యంబ మరాళగమన భైరవి - మధురాపురవాసిని మహేశ్వరి మీనాక్షి.
7. మోహన :— ఆదిశక్తి శంకరి అఖిలాండేశ్వరి నీదు పాదసన్నుత - భక్తపోషిణి - పార్వతి ముద్దుమోహనాంగి.
8. భూపాలము :— పాండ్యభూపాలపుత్రి పర్వతరాజకుమారి - తాండవేశ్వరి రక్షజాతి సీతారామపావని.

రాగలక్షణములు :— (1) 114 వ - కృతి (2) 80 వ - కృతి (3) 5 వ - కృతి (4) 65 వ - కృతి (5) నాయకిరాగలక్షణము :— ఇది 22 వ. మేళకర్త ఖరహరప్రియజన్యము. వక్ర సంపూర్ణ, దేశీయ, భాషాంగరాగము. సాధారణ గాంధార, కైశికీ నిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు. ఆరోహణమందు నిషాదము వర్జ్యము. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది. (6) 27 వ-కృతి (7) 82 వ - కృతియందున్నది. (8) భూపాలరాగము :— 8 - వ మేళకర్త హనుమత్తోడిరాగజన్యము. ఉపాంగ ఔడవ రక్తిరాగము. మధ్యమ నిషాదములు వర్జ్యములు. ప్రాతఃకాలమున పాడదగినది. దీనికి గల సాధారణ గాంధారముమ అంతర గాంధారముగా ఈ కాలమున పాడుచున్నారు. సాధారణ గాంధారముతో పాడుటే సాంప్రదాయము.

65-వ మేళకర్త
చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

1. కల్యాణిరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

సా , , ప ని ధా - ప ధ ని । ధ పా మ - గా గా రి సా । , , ధ స రి , , గ - స రి । గ మ ప మ గా - మ పా ద ని
నీ ఇ ఇ ర్యా అ అ - [illegible] అ అ । ల్యా అ అ - అ అ అ ణీ । ఇ ఇ ని గ మాం ం ం - ం తా । స ం ం ం ం - ఆ ఆ రి ణి

సా , , ని ప ని ధా - ప ద ని ప ని । ధ పా మ ప మ గా - రి సా । , , ధ స రి , , గ - స రి । గ మ పా ద ప మ గ - మ పా ధ ని
నీ ఇ ఇ ర్యా అ అ అ - [illegible] అ అ అ అ । ల్యా అ అ అ అ అ - అ ణీ । ఇ ఇ ని గ మాం ం ం - ం తా । స ం ం ం ం ం ం - ఆ ఆ రి ణి

,, - ని స - రీ , , - స రి గ మ । గ రి స ని ధ స - దా ని సా । స రి గ గ రి స - ని స రి రి స ని । ధ ని స ని ధ స - మ గ మ ప ధ ని
అ అ - త్యా అ అ - వ ం ం ం । ద అ అ అ భు - - రా అ మా । అ అ అ మ అ ర - సే వి ఇ ఇ తి ॥ తి ఇ ఇ పు రు ర - సుం ం ం దరి

ముII సా , నిధమ - సా , మగరి । సా , రి గ మ - ని రి గ మ ధ ని । సరిగరిసనిసారిసని । ధనిధపమగమాపధని । సనిసాసాఽనిధనిధసామ ।
గ ధ మ గ రి స రి గ మ ప ధ ని ॥

29-వ మేళకర్త
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

2. శంకరాభరణము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

,, - గమపా , , - ధాపా । , , - మాపా - పనిధాపా । , , గమపా , , పా - పాధప । మా - మాపా - పారిస - నిధపా
- [illegible] అ అ - [illegible] । [illegible] - [illegible] । [illegible] । [illegible] - [illegible] ॥

,, - గ మ పా ధ ప మ గ - ప మ గా । రి - గ మ ప మ గ రా - పపా । ,, గమపధనీ - సాసా । రి స ని ధ - మ గ ధ ని సా ,,
[illegible] అ అ అ అ అ - [illegible] । [illegible] మ అ అ అ - అ రి । ,, [illegible] - గ [illegible] । [illegible] అ అ - [illegible] అ ఇ ఇ శ్రీ ,,

సా , , సా - స ని ధా పా । మ ధ ప మ గా - మ గ మ ప ధ ని ॥
[illegible] - [illegible] అ అ అ । [illegible] అ ర అ అ - [illegible] ॥

ముక్తా॥ సా , , , , రిసా ని । ధా ని ధా , , పా మా । ధా పా , , ధాపామా । రిగామాపాధాని । సా , రి ని స - ధా , ని ప ధ ॥
సా , ద గ మ - ద గమ ప ధ ని । సరిస సా ని - ధ ని ధ పా మ । గ ధ మ గ రి గ రి గ మ పధ ని ॥

---

8 మేళకర్త
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

8. తోడిరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ధ ని సా - స ని ధా పా । ప మ ధ ప ప మ - గా రి సా । , , స రి స రి గా ,, మా । ధ ని దా మా - ధ ని సా సా
ర క్ష - ప్రీ ఇ తి । తో ఒ ఒ ఒ డి ఇ - న అన్నా । ,, ర జ ఇ ప రి ౦ ౦ చ । జ మ అ ల - ను ఎ ౦

,, ధనిసా - సారిసనిధపమ । గమాపాధపమగ - పమగరిసా । డిటో డిటో
కరకు - ప్రీఇఇఇఇతి ఇ । తోఒఒఒఒడిఇ - నఅఅఅన్నా । డిటో డిటో

అ॥ - రి స సా , , రి సా । స ని రి స ధా - ధా ని సా । ,, రి స రి గ మ గ రీ సా । స ని సా రి స ని ధ - ధా ని సా
స రి తా అ అ స ము । లె ఎ ఎ ఎ ల్ల - యి వ్రు ము । ,, స రి త అ అ అ స ము । లె ఎ ఏ ఎ ఎ ల్ల అ - యి వ్రు ము
రి స ని - స ని దా - ని ధ మా । గా మా మా - గ మా ధ ని ॥
ర అ రీ - మా అ రిం - వ్రు ఉ ము । స తి త - ఓ ప ద ని ॥

ముక్తా॥ సా . రి ని ధ - ని ధ మ గ రి ని । సా , రి గ మ - ధ రి గ మ ధ ని । సరి గ సా ని ధ ని ని ధ మ గ ।
మ ధమ గ రి ని స రి గ మ ధ ని స । సా ని - ధ ని ధ పా మ । గ ధ మ గ రి గ రి గ మ ప ధ ని ।

28 మేళకర్త జన్యము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

4. కాంభోజిరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

,, - ప ధ పా , ని ని ధా । ధా పా ధా - రి స ని ధ పా । ,, ప ధ సా రి గ రీ సా - ని ధా । ధాసాధా - సా రి స ని ధ పా

,, - క ం భో [illegible]

ని ధ పా - ధ ప మ గ - పా ధా । స ని ప ధ - సా .. సా ,, । ,, ప ధ - స రి గా - మ గ గ రి । స ధ రి స - ధాపాధా , ,

[illegible]

ధ ధ స రి సా - పా రి స ని - ధ పా । ప ధా మ గా - మ గా పా ధ ॥

[illegible]

పా , , , , ని ధా పా ధా పా , , మా గా మా । పా , , , , మా గా రి । పా రి గా మా , పా ధ । సా , రి గ మ గ రి-స ని ధ స

ధా రి స ని ధ ప మ గ మ ప ధ । స రి స సా ని - ధ ని ధ పా మ । గ ధ మ గ రి స రి గ మ ప ధ ని ॥

22-వ మేళకర్త. జన్యము
చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

5. నాయకిరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ప సా
అ. స ని ధ ప మ రి గా రి స

,, - రి మ పా , , ధా పా । ధరిసా - ధపధప - ధాపా । ,, రిమ పామపధా - ధాపా । ధరిసా ధా , స రి స - ధా పా

[illegible]

మపధాపాపా - మాపదపద । పమరీమా - రిమరీసా । ,, రి రీ రి - రిమరిమ । రి , , సా , , - ధ రి స రి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ము॥ ప ప ప సా ప - ప ధ ని ని ధ ప - మ ధ ప మ రి గ - రి ప రి మ ప ధ - । ప ప మ రి గ గ రి స రి మ ప ధ ।
ని ని ధ ప మ ప ధ ప ప ని ప రి । ప రి ప సా ని ధ ని ధ పా మ । గ ధ మ గ రి స రి గ మ ప ధ ని ॥

20.వ మేళకర్త
నరి-పాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

6. భైరవిరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

„ ధ ని సా , , రీ సా । , , సా రీ - రి స ని ధ పా । ,, ధ ని సా , , రీ - రి గ రి । సా - సారీ - సా రి స ని - ధ పా
„ మధు రై ఇ ఇ ట భా । అఅ భం జ - ని ఇ య ం బ । ,, మ ధు రై ఇ ఇ ట - భా అఅ । అ - భంజ - ని ఇ ఇ ఇ - యంబ

„ ధ ని సా , , రి గ మాపమ । గరి - సా రీ సా రి స ని - ధ పా । ధనిసాసా - సనిధాపా । గా , రి గా - మా , - ప దా
„ మధు రై ఇ ఇ టఅ భాఅఅ । అఅ - భం జ ని ఇ ఇ ఇ - యంబా । మ అ అ అ - రఅ అ శ । గా అమి ని - భై ఇ - ర వి

„ ధ ని సా , , రీసా । సా , ని - రి స ని - ధాపా । , , ధ ని సా - రిగమాపమగరి । సా , ని - సారిసని - దపా
„ మధు రా అఅపుర । వా అఅ - అ అ అ - నీ ని । , , మ ధు రా - పురరాఅఅఅఅ । వా అఅ - అ అఅఅ - వి ని

ధ ని పా సా - స రి ని , ధ పా । మ ప మ గ రి స - రి గ మ ప ధ ని ॥
మ అ అ అ - హాఎఎ శ్వ రి । ని ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - న అ అ అ అ కీ ॥

ము॥ సా , రి స రి - ని ధ ప మ గ రి । సా , రి ని స - రి గ మ ప ధ ని । సా రి గ రి స - ని రి ని ధ ప । మపగారిస - రిగమపధని
సరిసపాని - ధనిధపాము । గధమగరిస - రిగమపధని ॥

28-వ మేళకర్త. జన్యము
వరి - అంగ - ప - చధ

7. మోహనరాగము - రూపకతాళము

ఆ. స రి గ ప ధ స
అ. స ధ ప గ రి స

,, స రి గా గా - గా , ప । రీ - గా ధా పా ధ , , । ,, స రి గా గా - గా ప ద - ప గ । రీ - గా దా పా ధ స ధా , ,
,, అ అ ది శ - క్తి ఇ ఇ । ఈ - శం క రి ఈ ఇ ఇ । ,, అ అ ది శ - క్తి ఇ ఇ - ఇ ఇ । ఈ - శం క రి ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ
,, ప గ పధసా - సధపా । గ గ ధ ప - గ ప గ రి సా , , । ,, పా ధా - పా , రీ గ - రీ సా । దధరీసా - ధసాపదా
,, అ ఖి-లం ం ం - డేవ ఏ । శ్వ అ ర ఇ - ని ఇ ఇ ఇ దూతుతు । ,, పా దా - పా అ అ అ - నృ శ । ధ అ ఆ త్రా - పాశ ప తీ
ద ధ గ రి సా - ధ పా ధ పా । ధ ప గ రి సా - స రి గ ప ధ రి ॥
పా ఆ అ అ ర్వ - తి ఈ ఖి డ్గు । మొ ఒ ఒ హ - న ం ం ం ం గి ॥
[illegible] పా , స ధ స - ధ ప గ రి ప ధ । సా , ధ ధ స - రి గ రి గ ప ధ । స రి ధ స ప ధ గ ప రి గ స రి ।
ప ధ ధ ధ స రి గ ప గ ధ ప ధ । స రి స పా రి - ధ రి ధ పా రి । గ ధ రి గ రి స రి గ రి ప ధ గ ॥

---

8 మేళకర్త జన్యము
శురి - సాగ - ప - శుధ

8. భూపాలరాగము - రూపకతాళము

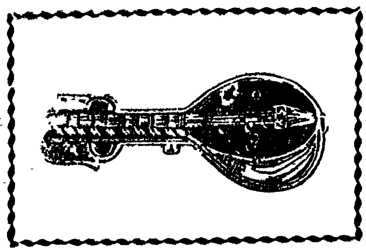
ఆ. స రి గ ప ధ స
అ. స ధ ప గ రి స

,, గా గా - పా , , ధా । పా , , ధా - ప ధ ధ ప గా । , , గా పా దా - ప ద స ధ । గ గ ధ ప - గ ప గ రి సా ,
,, పాంచాల్య - భూతుతుతు । పా అ అ అ - ప్రు తు తు తు ఠి । , , స ర్వ శ - ర అ అ అ । అ అ కుతు - ను అ అ రీ ఇ ఇ
,, పా దా - స రి సా రీ । పా , , , , - ధా పా ధా । ద ధ గ రి సా - రి స దా పా । ధ ప గ రి సా - రి గా ప ధా
,, పాంచాల్య - జ ఎ ఏ శ్వ । రి ఇ ఇ ఇ ఇ - రా అ తు । ర అ అ అ పా - కి ఇ ఈ రా । ర అ అ అ మా - శ అ ర ఠి

సా , ప ధ ప - గ ధ ప గ రి రి । సా , రి స రి - గ ప గ ధ ప ద ।

ప ధ ప గ ధ ప గ ప గ రి స ధ ।	...	...	భూపాలము.
గ రి గ రి గ ప గ ధ ప గ రి గ ।	...	...	మోహన.
మ ప ధ ని స ని ధ ప మ గ రి స	...	...	భైరవి.
రి మ ప ధ ని ని ధ ప మ రి గ రి	...	...	నాయకి.
స రి గ మ ప ధ స ని ధ ప ధ స	...	...	కాంభోజి.
రి గ రి ని స రి ని ధ మ గ రి స	...	...	గౌడి.
స మ గ రి స ని స రి గ మ రి గ	...	...	శంకరాభరణము.
స మ ధ ప మ గ రి గ మ ప ధ ని	...	...	కల్యాణి.

స రి స సా ని ధ ని ధ పా మ । గ ధ మ గ రి స రి గ మ ప ధ ని ॥

తరఙ్గము (రాగమాలిక)

చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

భైరవిరాగము - రూపకతాళము

[శ్రీ నారాయణతీర్థ యతీంద్ర విరచితము]

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

రాగలక్షణము :— 27 వ కృతియందున్నది,

ప॥ జయ జయ గోకులబాల ! - జయ సకలాగమమూల ! దయయా మాంగోపాల ! దీనం పాలయబాల ! । జయ ॥

అ॥ దేవదయా చరితమిదం - దీనధియా అపరాధం - శ్రీ వసుధాధిప - కృపయా - సహలమిహాధునిహి । జయ ।

చ॥ ఈశ కేశవ దేహా - ఈశ జగంతి నిరీహా - విహిత చిత్తమోహా - వేదాంతాగమ గేహా ॥

2. జగదండకోటిరకో - జగదుదరాంతరసురతనో - అగణిత సంజాతమనో - అపరిమితాశ్రితధనో । జయ ।

3. విరచిత దుష్కృతభరణాం - విఘటయ మోహావరణం - కలితం మే ధవళరణం సాధయసంస్మృతి తరణం ॥ జయ ॥

4. అతివిధి బాలకగీతం - కృతిరచ సా హరిచరితం - యతినారాయణ కథితం - యదుకుల భూషణ ముదితం ॥ జయ ॥

ప॥ ,, - స ని సా సా సా , ని । ని ని సా రి స ని ధా పా ॥ , , - 1

,, - జయ జ య గో , కు । లా బా ల ల ల ల లా ॥ లల

, , - స ని సా రి , సా ,, । ని ని సా రి స ని ధా పా ॥ , , - [illegible]

[illegible] - జయ జయ , గో ,, । కులా బా ల ల ల ల లా ॥ లల -

,, - స ని సా రి రి గ రి । ని ని సా రి స ని ధా పా । , , - [illegible]

,, - [illegible] జ య గో కు , కులా బా ల ల ల ల లా ॥ లల -

,, - ధ ప సా రీ గా ṡ ṙ ġ ṙ । ని ని సా ṙ ṡ ని ధా పా । ,, - 4

,, - జయ జ యా గో ఓ ఓ ఓ ఓ । కుల పా అ అ అ అ లా । అఅ-

,, - ధ ని సా సా సా , ని । ద ని సా ṙ ṡ ని దా పా 5

,, - జయ జ యా గో , ఒ । కుల పా అ అ అ అ లా

,, - ప మ ని దా పా ద ని ద ని । ద ని సా ṙ ṡ ని దా పా 6

,, - జయ జ యా గో ఓ ఓ ఓ ఓ । కుల పా అ అ అ అ లా

,, - ṡ ని సా ṙ ġ ṁ ġ ṙ - సా । ṙ సా ṙ ṡ ని దా - పా 7

,, - జయ జయా గో ఓ ఓ ఓ - కూ । లా పా అ అ అ అ - లా

,, - ద ని సా ṡ ని దా పా । మా పా ప మ గా రీ సా । సా స ని రీ గ రిమాపమ । పాదప నీ సనిసాrిస ।

,, - జయ జ * అ లా అ । ^గ రు ము ఊ ఊ లా అ । దాయఅయాఅ అమాఅం । గోఒఒ పాఅఅలాఅఅ।

,, - ṙ ṁ ġ ṙ సా ,, ṡ ని ద ప । మ గ రీ మా ప మ పా ద ప ॥ ద ని ॥

,, - ది ఇ ఇ ఇ నాం,, ప అ అ అ । ల అ యబా అ అ లా అ అ ॥ జయ ॥

అ॥ ,, - ప మ ని ద ని సా ద ని ద ని । దా నీ సా నీ ద పా , । పా ,, మా ధా పా ,, । పా పా ప మ ప ధ పా ,, ।

,, - దె ఎ వ అ ను రూ అ అ అ అ । చ రి త అ మి దం , । దీ ,, న ధి యా ,, । అ ప ర అ అ అ ధం ,, ।

,, - ధ ని సా సా సా ,, । నీ నీ ని ṙ నీ దా పా । ,, ద ని సా ṡ ని దా పా । ప మ గ రి మా ప మ పా ధ ప ॥ ధ ని ॥

,, - శ్రీ ఇ వ సు ధా ,, । ధి ప కృ ఉ ప యా అ । ,, శ్రీ ఎ వా ల అ మి హా । దు ఉ ఉ ఉ ఊ ఉ ఉ నీ హి ఇ ॥ జయ ॥

చి॥ ధ్రీ ṡ ṙ ġ ṙ ṡ ṙ-నిసపధ । మప-మనిధప - మపమగరిస । ని̣సరిగసరి - ని̣సని̣-ధని̣స । రిగమపధప - మపధనిసా ।

ధ ద ని స రీ - ధనిసరిగా । ని ṡ ṙ ġాṙ - ġṁġ ṙṡṙ । గా , రీ స - ని , ధా ప । గా , రి స - గరిగ - మపధ ॥ జయ ॥

చరి-అంగ-శుమ-ప-శధ-కాని

2. అఠాణా రాగము

ఆ. స రి మ ప ని ప స ని స
అ. స ని ధా ప మ ప గా రి స

రాగలక్షణము :— 95 వ కృతియందున్నది.

[illegible]

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

8. కాంభోజి రాగము

ఆ. స రి గ మ ప ధ స
అ. స ని ద ప మ గ రి స

రాగలక్షణము :— ... వ కృతియందున్నది.

[illegible]

[illegible] - నిధనిధ । ప ధ స్థా - పధపమ - గమగా । పరిగపారి - ధ్రసనిధపేధ । పరిగమపధ మగపధసా ।
నిధపమ - గమగరి - పరిగ రి । గరిపనిధప - మగపధపరి । సా, శ్రీస - ని, ధాప । గా , శ్రీస-గరిగ-మపధ । జయ ॥

ధరి-అంగ-ప్రమ-ష-దధ-కావి

4. కల్యాణి రాగము

ఆ స రి గ మ ప ధ ని స
అ స ని ధ ప మ గ రి స

రాగలక్షణము :— 114 వ కృతియందున్నది.

1. [illegible] ,, । ధ ధ పా - ని ని ధా - ని స రీ । స రి నీ - ని స ధా - ధ ప మ ప । గా,, ధ ధ ప మ - గ ప మ రి ।
ని త ర ము తా ,, । శ్వ ల ర - [illegible] ల ద - నాం ం । ని ఇ ఘ - ట ల యు - మెంజ ఓ ఒ । హా,, న ల ర ల - గ ం ం ం ।
,, స రి రీ గా - గరిసా । ని స రీ - సనిధా - నిసా । స రి నీ - ని స ధా - సనిధని । ధ ప పా - ధ ధ ప మ - గా మ్మరి ।
,, న త త ం ం - మెంపే । ధ ల వ - త ల ర - గం । స ల ల - ధ ల మా - స ం ం ం । స్మృతి - త ల ర ,, - గ ం ం ।
2. గా , మ్మాప - గధమ - గరిస । రీ , గ్గరిస - నిసరిసనిస । ధా , న్నిసరి - గా, ప్పమప । ధా, న్నిసరి - గరిసనిసా ।
ధ ని స రి - గమగరి- నిరిగరి । నిగరి - నిరీని - ధమధనిస రి । సా , రీస - ని,ధాప । గా , రీ స - గరిగ - మ ప ధ । [illegible] ॥

ధరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

5. సురటరాగము

ఆ. స రి మ ప ని స
అ. స ని ధ ప మ గ ప మ రి స

రాగలక్షణము :— 77 వ కృతియందున్నది.

1. ,, రిమపారీసా ,, । నిదా - నిపనిదపా ,, । ,, రిమపాదా - నిపపధ । ప ధపమ - మగరిమ - రీ సా ।
,, ఇతి వి ధి వా ,, । వ రి - [illegible] ,, । ,, కృతిన చ - [illegible] । వా అరి ఇ - [illegible] ఇ - త ం ం ।

,, పసనిసరిగసా ,, । నీ దా - నిసనిధ - పా ,, । పనిసరిపని-నిసనిధనిస । నిదపా - రిమరిమ - పమపా ॥
,, యతినలఅలరా,,। య ల - కలధిల - రం ,, ।యలదుకుకుకు-లలధరురు । పల ల - ముతిదిల - రం ం ॥

చ॥ సా , స్సనిధ - నిసనినిధప । మపమనిదని - పధపమరీ । మమరిసన్నిస - రిమరి - మపమ । నిదని - పదప - మపనినిపా ।
సరిమ - నిసరి - పనిసరి నిరి । సా, నిదప - మాపనిసరి । గా , రీస - నీ,ధాప। గా, రీస - గరిగ - మపధ ॥ జయ ॥

1. దరువు

(వెంకటమఖి) రుద్రప్రియరాగము - ఆదితాళము

ఆరో. సా రి గ మ ప ధ ని ని సా [బాలస్వామి దీక్షితులవారి రచన] అవ. స నీ ప మ గా రి సా

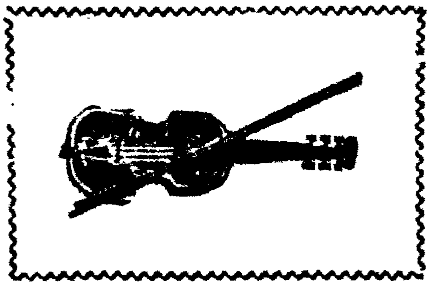
రాగలక్షణము :— ఈ రాగము వెంకటమఖి మేళకర్త నిర్ణయము ననుసరించి 22 వ మేళకర్త యగు శ్రీ రాగజన్యము. ఇందు అవరోహణములో వైకల్పికర్జ్యము షడ్జగ్రహము దేశీయ రాగము. ఆరోహణ అవరోహణములలో జంట నిషాదమును దీర్ఘ నిషాద. గాంధారములుగా. కనిపించుటచేత విశేషరంజకములు గలిగించు నిషాద, మధ్యమ, గాంధార, ఋషభములు జీవన్యాస స్వరములు. మూడువేళల పాడదగినది.

త్రిశ్రగతి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ని ,, సా ,, సా ,, నిసని	పా మా గా ,,	మా గా రిస
ని ,, లే ,, వి ,, రఅని	((శా ,,	రు చి బు వి

౬. పా రి మ రి రి గ మా పా ద ని ,	ద ని పా ని ని ని ద	రి మ గ రి గ మ ప ద
ఆ రి వ ం ం ం ద్యు ల అ అ ,	చ్చి ఇ టి సా అ అ అ	ఆ అ అ అ అ అ అ ము
౭. పా రి మ రి రి గ మా పా ద ని ,	ద ని పా ప మ మ గ	గ రి రి ని పా ,,
ఆ రి వ ం ం ం ద్యు ల అ అ ,	చ్చి ఇ గి సా అ అ అ	అ అ అ అ ము ,,
అ॥ ని ,, ద ని పా మా రి గా మా	గ రి రీ సా మా	గా మా ,, మా
౧. శ్రీ ,, రా అ అ తి ని ం దయ	మ గుహో న్న ను	హా రా ,, రా
౨. పా ద ని రా ; ద ని పా మా రి గా మా	గ రి రీ సా మా	గా మా ,, మా
శ్రీ ఆ ఆ తి తి వా అ అ తి ని ం దయ	మ గుహో న్న ను	హా రా ,, రా
స ద ని స రి గ మా - గ రి ,, స	ని , ద ని పా మా	మ గ రి ప రి గ ప ద
శ్రీ ఇ ఇ ఇ కిం ం - ఇ కిం ,, గ	కి , ఎ క్లెం ం ద్ర	చ ం ం ం ం ం ద్ర అ
చ॥ పా ,, పా పా ,, పా పా దా	ని ద ని పా మా	గా గ రి రీ మా
అ ,, ట పా ,, ట రి త	రి గా అ అ స్త్ర	ము ల ం ం ం దు
ధ ,, పా , , రి స గ రి గ పా	పా ,, మా గా	మా ,, మా మా
అ ,, వం , , ద ముతి గ అ ప్ర	సం ,, గ ము	కే ,, పి పు
౧. పా ,, పా పా పా పా ,, ని ద	రి ,, సా గా	ని ప ని పా ,,
పా ,, బి రు ద ల ,, దయతి	గ్నా ,, సు రా	భు గు ని లో ,,

పా ,, గా పా పా పా ,, ద ద	ని ,, పా దా	ని ని పా గ గ గ గ
పా ,, తి రు వ రు ,, ఈ ఈ	న్నా ,, గు యీ	భుజ ని ా ఒ ఒ ఒ
పా ,, ని ని ద ని పా ,, మా	రి గ గ గ రి పా	ని మా పా దా
పా ,, మున్ము క్కో ం ం ,, ద్ర	క అ గ్ణా ఆ అ న	తా అ అ ర
॥ ని , పా . ప ని పా ప మ గా మా	గా , రి , ప మ	గ రి ని పా పా
ధ్ని ప ధ్ని రి గ - రి గ గ మా మ-పద దని	ని ని ప మగ రిస	ధ్ని పా ని గమ పద
ని ర్ని రి ని గ ని, ద ని , మ గా	గ - ని పా . గ రి	స ని ప మ గా రి
ధ్ని ప రి గ మ ప ద ని - సరిగ-మగరిసరి	సపా ని ప మ గ రి	రి సరి గా మ ప ద ॥

ప ద ము లు

రి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని 1. ఆనందభైరవిరాగము-త్రిశ్రజాతి త్రిపుటతాళము ఆ. సగరిగమపధపనిస
అ. సనిధపమగరిప

[శ్రీ క్షేత్రజ్ఞులవారి విరచితము]

రాగలక్షణము :— 81 వ - కృతియందున్నది.

ప॥ మంచిదినము నేడే మహారాజా నమ్మరావే॥

అ॥ గొంచెము నాచుకొనక చాలతిరో గోపాలునికి॥

చ॥ కుచతిరిగో అల వానిపామ్మ్యా గాదా యీ మేను - పదరతి విమానో పదూచుగోనమంగురా -
కదయుండి విదవాడ సహాజవరాన నేటి యీ - కోరువ వద్దనవె ఆ కోర్క తీరత్తునె ॥మంచి॥

2. ఇందు వచ్చుటకు భేదమొంచనేల యీ వేళ - ఇందువదనరో వాని వల్ల గాదటవె -
అందున్న సుందరిగలె యుండగత్తె నే గానా - ఎందుకే వట్టిమాట ఎవరు దండించేరు ॥మంచి॥

3. కునుకటిచలె వానో ముచ్చట లాడవచ్చితే - మనసీయక నేడు మాట్లాడితివా -
కనకాంగి గోపాలుడే వాడే యీ చెలినిగూడ - తనకు యిష్టమైతె తగదని చెప్పుదునా ॥మంచి॥

ప॥ , , , - ప ౘ రి - స ని ధ్రీ , , ని స | స గ రి గా , - గ మ పా - మా , , ।
, , , - మం ం ం - చి ఇ ఈ ఇ ఇ ది ఇ | న అ అ ము ఉ - నె ఎ ఏ - డే ఎ ఎ ।

గ రి స - స గ రి - స ని ధ్రీ , , ని స | స గ రి గా , - గ మ పా - ప మ గ రి ।
ఎ ఎ ఎ - మం ం ం - చి ఇ ఈ ఇ ఇ ది ఇ | న అ అ ము ఉ - నె ఎ ఏ - డె ఎ ఎ ఎ ।

స మ గ రి సా - స గ రి - స ని ని - , , ని స
ఎ ఎ ఎ ఎ ఏ - మం ం - చి ఇ ఈ - ఇ ఇ ది ఇ

గా , గ మా - మా , , - , , గ మ
ఏ ఎ మ హా - రా అ - అ అ అ

, , , - స నీ - సా , , - , , , ,
, , , - పొంచి - చి ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ

సా మ మ మా - మా , , - , , గ మ
ఏ ఎ పా - రి ఇ ఇ - ఇ ఇ రో ఓ

, , , - స సా - స గ గ రి - స ని ,
, , , - సు వ - తె ఇ ఇ ఇ - రో ఓ

గా , గ మా - మా , , - , , గ మ
ఈ ఇ సా - మ్యు ఎ ఎ - ఎ ఎ గా అ

స మ గ రి సా స సా - సా గ రి సా ని - ని ,,
అ ఉ ఉ ఉ ఉ వ ద - రి ఇ ... - గీ ,,

గా , మ మా - మా , , - , , గ మ
ఓ ఒ వ రా - చు ఉ ఉ - ఉ ఉ గ అ

రి సా , , సా - స పా - స ధ ధ ప - మా , ,
ఎ ఎ ఎ ఎ ఏ - స వ - యు ఉ ఉ ఉ - సి ఇ ఇ

స గ రి గా , - గ మ పా - మా , ,
న అ అ ము ఉ - నె ఎ ఏ - హే ఎ ఎ

ప ధ ప మ ప మ - ప మ గ మ - ప మ గ రి । ప మ గ రి సా ॥స గ॥
గ అ అ ర అ అ - మ్మ అ న నె - ఎ ఎ ఎ ఎ । ఎ ఎ ఎ ఎ ఏ ॥మం॥

ప ని ని స సా - రి స ని ధ - ప ని ని ధ
జా ఉ ఉ ఉ చూ - డు ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ రె ఎ

ప ధ ప మ ప మ - ప మ గ మ - ప మ గ రి । గ మ గ రి సా ॥స గ॥
గో ఓ ఓ ప అ అ - లు ఉ ని ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ । ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ॥మం॥

ని స ని స గ రి - గ మ పా - మా , , ।
అ అ అ అ అ అ - నా అ అ - ని ఇ ఇ ।

ప ధ ప మ ప మ - ప మ గ మ - ప మ గ రి ।
దా అ అ ఈ ఇ ఇ - తో ఎ ఎ ఎ - నా ఉ ఉ ఉ ।

స గ రి గ మ గ - గ మ పా - మా , , ।
ఎ ఎ ఎ రా ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ - గో ఓ ఓ ।

ప ధ ప మ ప మ - ప మ గ మ - ప మ గ రి ।
న అ అ ము ం ం - ము ఉ ఉ ఉ - రె ఎ ఎ ఎ ।

ప ని ని సా , - ని సా ని స రి - సా , , ।
ఇ ఇ ఇ గా అ - గా అ అ అ అ - డ అ అ ।

. . . ని ని - సా గ రి గా - రి . . | సా . సా - ! ప ; ; ప ధ ధ ప
పా ని ప స సా సా - రి స ని ధ - ప ధ ధ ప
ప ధ ప మ ప మ - ప మ గ మ - ప మ గ రి । ప మ గ రి పా ॥సగ॥

౭. ౹ చరణములు చరణముగనే పాడుకొనవలెను.

29-వ మేళకర్త — 2. శంకరాభరణరాగము - చాపుతాళము — ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స

పటి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని — [శ్రీ క్షేత్రజ్ఞులవారి విరచితము] — అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ఏవ్వారే ఏవ్వారే ఓ భామా రి - డెవ్వారే రెయివ్వారే ॥ ఏవ్వ॥

అ॥ ఏవ్వారే నే పవ్వళించిన వేళ పువ్వుబాణము వేసి రవ్వజేసిపోయె ॥ ఏవ్వ॥

చ॥ పట్టపగలు తానచ్చిమంచి - దిట్టమైన యిల్లుజొచ్చి - అట్టెనాదు చెట్టబట్టి కౌగిలించి - గట్టిగ నామోవి గంటుజేసిపోయె ॥ఏవ్వ॥
(2) చిన్నదిన్న పిన్నతనమో - గొల్లకన్నెల కలపించేగుణమో - కొన్నమూని వలె కొంగుబట్టి దీసి - రచ్చను తావచ్చి రవ్వ జేసి పోయెనే ॥ ఏవ్వ॥ (3) పేదపాదల కిది యూరా - యిందు పిన్న పెద్ద లెవరులేరా - వీధివారందరు వింతగచూచేరు - దాదుఫిర్యాదేమి లేనాయె తరుణి వి ॥ డెవ్వారే॥ (4) సరసవంతుడు తా నమగొని-తనకు తా - సరిసాటియెవ్వరు లేరని - పురుషు దూరలేని ప్రొద్దుమాపటివేళ - ముద్దుల జేలించి ముద్దుబెట్టుకపోయె ॥ఏవ్వ॥ (5) నీలమేఘశ్యామలాంగుడు మంచి - మేలు పీతాంబరధరుడు లీల పదియార్వేల గోప స్త్రీలోలుడు మా మువ్వగోపాలు డని పోయె ॥ ఏవ్వ॥

రాగలక్షణము :— 86 వ - కృతియందున్నది.

ప॥ , - పా మా గా । మ పా - మ వ ధ ని । సా , , , సా । స ని దా పా - పా

, - ఏ వ్వ డే । ఎ ఏ - ఎ ఎ వ్వఅ । డే ఎ ఎ ఎ ఓ । ళ అ అ మా - పీ

గ మ - పా మా గ మ । పా , ధ ప ధ ని । స రీ సా - స ని ధ ని । ప ధ ని , - ని సా

ఇ ఇ - డె వ్వ అ అ । డే ఎవ్వ అ అ అ । డె ఏ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ । ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఏ ॥ఎవ్వ॥

అ॥ , - పా - ప మ మ గ । మ పా - ని ధ నీ । , సా రీ సా । స ని దా - నీ సా

, - ఏ - వ్వ అ అ అ । డె ఏ - నె ఎ ఏ । ఎ పవ్వం । చి ఇ వ - పే ళ

, - ప ద నీ సా । స ని దా ప ద ని స । సా , - స ద పా - మ పా - పామగ । మ - పా మా ॥

, - పు ఉ వ్వూవా । ఇ అము వె ఎ సి ఇ । ర అ - వ్వఅ జే । సి ఈ - పో మిఎ । ఎ - ఎవ్వ ॥

చ॥ , - స రి గా గా । మ గా - మ గ మా । , మ ప - ప మ గా । స రీ - రి స స

, - వ అ ట్ట వ । గ లు - త అ అ । అ వ అ - చ్చిఇ ఈ । మం - చి ఇ ఈ

స రీ - రీ సా । సా , - స ని స । స సా - ప మ గా । గ మా - పా పా

తిఈ - ఈ ట్ట । మైఇ - ఇ ఇ నా । యిఈ - ఇ ఇ ల్లు । చో ఓ - ఓ చ్చి

, - పా మా గా । మ పా - ని ద ని । , సా - స రి గ రి సా । ని స దా - పీ సా

, - అ ట్టి నా । దు ఉ - చెఇయ్య । , బ - ట్టి ఇ ఇ ఇ రా । ఉ ఉ గా - లించి

, - స ని - గ రి సా । సా ని - ధ నిసరి । సా రి - స ని ధా పా । మ పా - పా మ గ । మ - పా మా॥

, - గ అ - ట్టి ఇ గ । నా అ - మొఒవిఇ । గ ం - టు ఉ ఈ జే । సి ఈ - వో మె ఎ । ఎ ॥ఎవ్వ॥

2, 3, 4, 5 చరణములు - చరణమువలె పాడుకొనవలెను.

ఆ. స ని స రి గ మ ప ద
అ. ధ ప మ గ రి స ని స

చరి-అంగ-ఖమ-వ-చద-కాని

3. కురంజిరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ ఘనంశివయ్యగారి విరచితము]

ప॥ శివదీక్షాపరురాలనురా । నే - శీల మింతైన విడువజాలనురా । ॥శివ॥

అ॥ శివశివ గురునాజ్ఞ మీరనురా । శ్రీ వైష్ణవుడంటే చేరనురా । ॥శివ॥

చ॥ 1) వడిగావచ్చి మతము తోరకుమురా । శివార్చనవేళ తలుపు దెరవకురా । మడుపు కాసెపగు సేయదురా । మాని మాటికి నీవు నోరు మూయుకురా । ॥శివ॥

2) పంచాక్షరీ జపశీలనురా । తూకిపలుకులను వినజాలనురా । కొంచెపు పగలు నే నెంచనురా క్రొమ్ముచ్చు రుద్రాక్షసరులు తెంచకురా । ॥శివ॥ 3) అజ్జ జూచి చన్నులదుమకురా । నా సెజ్జ గొలుసుబట్టి కదియకురా। బుజ్జగించను పసికోలనురా । కెమ్మోవి నొక్కకు భక్తురాలనురా । ॥శివ॥ 4) మోముమోముబట్టి చేర్చకురా । నీ నామముతోడ బూతిసూచ్చనురా । వేమరు తొడ ఖిక్షవేడకురా । టోవీరా మన్నారురంగ పల్లాడకురా । ॥శివ॥

రాగలక్షణము :— 28 - వ మేళకర్త ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యము. నిషాదాంత్య ఉంపాగరాగము. ఇది మంపస్థాయిలో నిషాదము క్రిందను మధ్యమస్థాయి నిషాదముపైనను సంచారములేనిది. మధ్యమ నిషాదములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. మందరస్థాయిలో 'నీ పా'-అను ప్రయోగము కదాచిత్‌గా పూర్వుల వాడుకయందు ఉన్నది. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

క్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ ,, - స స సా , , - సా ,,, నీ గ రి రి స	నీ , నీ స రీ	సా , , , , స నీ నీ
,, - శి వ దీ , , - క్షా ,,, ప రు ఉ ఉ ఉ	ఉ॰ , రాల నూ	రా , , , , నె ఎ ఎ

సా , , ని స గ మ గా	నీ , నీ స రి	,, - స స సా , , - సా ... నీ గ రి రి స
గా , , అ అ నె ఎ ఏ	తో , రా లమా	,, - శి వ దీ , , - క్షా ,,, వ రు ఈ ఈ ఈ
సా , , ని స రి గ మ ప మ గ । రి స నీ	, , , నీ స రీ	రి గ రి - స ని సా ,, ని స రి గ మా , రి , స నీ
రా , , నె ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ । ఎ ఎ ఏ	, , , రా ల మ	ఎ ఎ ఏ - శి వ దీ ,, క్షు అ అ అ అ , అ , వరూ
సా , రి గా ,, గా మ ప	రి , గ మా ,, గ రి	, , - రి ని సా రీ - గా గా గ మ గా
రా , అ అ ,, నె ఎ ఎ	జా , అ అ ,, ల తు	శి ఇ లామిం- ద్రై నా వి ను వా
స రి గ రి స రి గా , గా మ ప । గ రి । స స	రి గ మ గ రి గ మా , గ రి	గ రి - రి ని సా రీ - గా గా గ మ గా
రఅఅఅఅ అ , నె ఎ ఎ । ఎ ఎ ॥ శివ	జ అ అ అ అ అ అ , అ కు	ఎ ఎ - శి ఇ లామిం- ద్రై నా వి ను వా
ప మ గా , గా మ ప గ రి	,, స మ గా మ పా	అ॥ , , ద పా మ గా , రి - గా పా పా పా
ర అ అ , నె ఎ ఎ ఎ ఎ	,, మి ఇ శి రి మా	, , శి వా శి వా , అ - సూర్యా నా స్త్రీ
సా , రి గా ,, గా మ ప । గ రి । స రి	రీ , గ మా ,, గ రి	స ని - స రి సా ,, - రీ గా గ ప మ ప గా
రా , అ అ ,, నె ఎ ఎ । ఎ ఎ ॥ శివ	చే , ఎ ఏ ,, త ను	ఎ ఎ - (శ్రీ ఇ ద్రై ,, - క్షి ప్రాదిం ౦ ౦ రీ
సా ,,,, స నీ ధ	,,, ని స స రీ	చ॥ ,, - స ని సా సా - ,, సా ని స రి
రా ,,,, అ అ అ	,,, శ్రీ గ శరమా	,, - శ డి గా నా - అ ప్పు డు శ మా
సా , రి గా ,, గా మ ప । గ రి । స స	రీ , గ మా ,, గ రి	రి - స ని సా స స - రీ గా గ మ గా
రా , అ అ ,, నె ఎ ఎ । ... ॥ శివ	రీ , ఇ అ ,, యుక్తమ	అ - శి ఇ నా ప్పు న - శ్రీ నా శి అ శా

నుమునకొంద - సాగు శివతరా సిత్త మాటిమాటికి కోరు , యూనుతరా ॥ శివ ॥ అనుపల్లవికలె పాడుకొనవలెను.

౨, ౩, ౪ చరణములు, చరణము స్వరముగ కలె పాడుకొనవలెను

తిల్లానలు

౧౭-అంగ-శుమ-వ-శుధ-కాని ఆ. స రి గ మ ధ ని స

అ. స ని ధ మ గ రి స

1. వసంతరాగము - ఆదితాళము

రాగలక్షణము :— 17 వ మేళకర్త మాయామాళవగౌళ జన్యరాగము; షాడవరాగము. ఆరోహణమునందు 'సగమధని' అను ఓౌడవ ప్రయోగము విశేషముగ గనబడుచున్నది. 'సరిగమ' అని కొందఱుపాడెదరు. ఈ రాగమందు పంచమము నుపయోగింపవలయునని మఱికొందరి మతము. అంతరగాంధార, కాకలి నిషాదములును, చతుశ్శ్రుతి దైవతమును రాగచ్ఛాయా స్వరములు. ఈ రాగమునకు లక్షణ ప్రకారముగ నుండవలసిన శుద్ధదైవతము,'మధని' అను ప్రయోగమునందు మాత్రము గనబడుచున్నది. తదితర దైవతములు చతుశ్శ్రుతి దైవతములే. మందరస్థాయి దైవతము కొన్నిచోట్ల సంచరింపజేయవచ్చును. ఎల్లప్పుడు సా పడగనది.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ సా ,, స రి సీ - దా నీ , ద మా	మాగమధమ గ రి సా	ధాసాధాని
ధీం . త౦ ౦ ౦ - తొ ౦ , ది రి	తానాఅఅఅ అ ది రి	నా ఆ ఉ ఉ
అ॥ సససస - ససససస - సారిసాని - సాగగ	రి గా - మ గ రి స ని	ధధమ - గమధని
తదరిత - తిదరిత - తారదాని - నాదిరి	దిత్తోం - త న న త న	నన న - ననననన
చ॥ సా సా సా , స సా స ని - సా రీ రి స నీ	ధా ని ధ ధ మా	సా , ని - ధనిధమ - గమధని
ని న్నె కో , ఒ క యున్న - దీ రా అ అ అ	నీ పైను రు లు	కో ఒన్న - దిఇఇఇ - రఅఅఅ
సా గ గ గా మా గా , రి సా స ని	సా స సా రి సా	నీ ని ధ ధ మ ధ ని
వి న్నగ దా ని నే , ను కో అ	గ న్ని కా డ ప్రీ	కృష్ణగా కే ౦ ౦ ద్ర

శుద్ధ-అంగ-శుద్ధ-ప-శుద్ధ-శావి

2. వరజాగాగము - ఆదితాళము

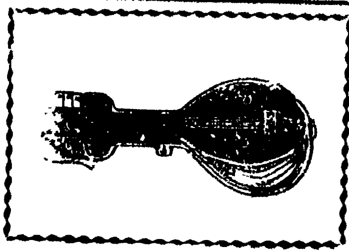
ఆ. స గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

రాగలక్షణము. — 15 - వ మేళకర్త జన్యము. మాయామాళవగౌళ జన్యరాగము. షాడవసంపూర్ణరాగము. గాంధార మధ్యమములు, రాగచ్ఛాయాస్వరములు. ఆరోహణమందు ఋషభవర్జ్యము. మందరస్థాయి. నిషాదమునుండి తారస్థాయి గాంధారము వరకు సంచారములు పూర్వులు వాడుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఎల్లప్పుడు గానము చేయదగినది.

☞ క్రిందివి రెండు కాలముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
సా స ని - ధా - ప ధ ప	పా , మ మ	గ మ గ రి
గ ధీం- ధీం - త త వ	నం , తోం	త ద రి
స గ మ గా - మ మ గ గ రి రి	పా మ మ గ గ మ మ	స ధ ప మ ప ప ద రి
త క ధీం - త ం కి ట త క	తా కి ట కి ట త క	త కుంద కి కి ట త క
అ॥ గా మ ధ నా ,, ని ని ని ని ,,	ప ని ధ ని	ని సా స
తా క క ధీం ,, తాది కి ధీం,,	త ది మి స	త ధీం త
ప గ ప మా మ మ గ	ప ప , ప ప	సా ని ని ద ద పా
త క ట తా దతోం త	ద ని , తిమి	తా క క కి క ధీం

సా ని సా గ మ — సా దా ప ద ప ద	మ మ పా మ ప	ప ప ద ద ని ని ప ప
తారు ౯ గ క ధీ ం త త క ఝణు	త క ధిం , త	త కు ధ రి కి ట త క
ప గ ప రి ని సా ప ప దా	ప దా మ పా ,,	ప ద ప మ ప ప దా
త ఝ త కిటతకతోం త క ధీ	త క గు తోం ,,	త క ద ధి కి ణ తోం
చ॥ ప ని ద పా మ గ మ	ప ద ప మ	గ రి గా
మ వ తి ఏ కు త గి	న చి ఇ ఇ	న్నది గా
మ గ మ గా రి స ని	స మ గ మ	ప ధ ని
మ ర త కే ళి క ది	బ లు న్నాణి	ఈ టి రా
ప ని ద పా ద ని	ప గా మ	గ రి ప ని
స దయ డై : వేం	క ళ్ళ శ్వ	రా అ ని ను
ప ని ద ప మ గ మ ప	ప మ గా , మ	గ మ ప ద॥
స ర గు వ గ అ వ్యాశ	గా అ అ అ స	మ యు ను గ॥

అష్టపది

పరి - అంగ - ప - చథ — మోహనరాగము - ఆదితాళము — ఆ. స రి గ ప ధ స

రాగలక్షణము :— 82 - వ కృతియందున్నది. [శ్రీ జయదేవకవి విరచితము] — అ. స ధ ప గ రి స

ప॥ (1) విరచిత చాటువచన రచనం - చరణే రచిత ప్రణిపాతం - సంప్రతి మంజుళ వంజుళ సీమని కేళిశయన మనుయాతమ్ -
ముగ్ధే! మధు మధనం - అనుగతమనుసర రాధే! ॥

(2) ఘనజఘన స్తన భారభరే - దరమంథర చరణవిహారం ముఖరితమణి మంజీర - ముపైహి విధేహి మరాళవికారం - ముగ్ధే!
మధు మధనం, అనుగత మనుసర రాధే! ॥

(3) శృణు రమణీయతరం తరుణీజన మోహన మధురిపురావం కుసుమశరాసన శాసనవందిని పికనికరే భజభావమ్ - ముగ్ధే!
మధుమధనం అనుగత మనుసర రాధే! ॥

(4) అనిలతరళ కిసలయ నికరేణ కరేణలతానికురుంబం ప్రేరణమివకరభోరు! కరోతి గతిం ప్రతిముంచ విలంబం! - ముగ్ధే!
మధుమధనం అనుగత మనుసర రాధే! ॥

(5) స్ఫురిత మనంగతరంగ వశాదివసూచిత హరిపరిరంభం పృచ్ఛమనోహరహార, విమలజలధార, మముం కుచకుంభం - ముగ్ధే!
మధుమధనం అనుగత మనుసర రాధే! ॥

(6) అధిగత మఖిల సఖీభిరిదం, తవవపురపి రతిరణసజ్జం చండి! రణితరశనారవ.
డిండిమ మభిసర సరసమలజ్జం ముగ్ధే! మధుమధనం అను... ...రాధే! ॥

(7) స్మరశరసుభగనఖేన, సఖీమవలంబ్య కరేణ సలీలం చల వలయ క్వణితై రవబోధయ, హరి
మపి, నిజగతిశీలం, ముగ్ధే! మధుమధనం అనుగత మనుసర రాధే!

(8) శ్రీ జయదేవ భణిత మధరీకృతహార, ముదాసితవామం - హరివినిహిత - మనసా - మధితిష్ఠతు - కంఠతటీమవిరామం ముగ్ధే!
మధుమధనం అనుగత మనుసర రాధే! ॥

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను

౹ లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
౬ , - మ రీ రి గా - గా - గ రి పా	, - ప రి గ -	ప రి గా
, - మ గ ది త - దా - ఆ ఆ న్నా	ఆ - శ చ న -	ర త నం
, - ని గా మ దా - ప ద - ప ద పా	, - స దా పా ,	గా గ రి రి ప
, - త గ ణ ఏ - ర ది - స ఆ ఆ	ఆ - ప్ర ణీ పా ,	తిం ౦ ౦ ౦ ౦
రి - గ గా మ పా - ద స - ద మ ధా	- పా ప దా ,	పా ప పే
ఆ - స ఆ ప్ర తి - ఘు ౦ - జా ఆ ర	ఆ - రం గా ల ,	కీ మ వి
, - రి స-స ద ప - మ ద	౧ ప ద పే - ద గ	గ మ - గ రి ప రి ౹ మ గ్ద
, - శ్రీ-శ యా ౬ - మ ౧	యుఆ ఆ ఆ - ఆ ఆ	గి ౨ - ౦ ౦ ౦ ౦ ౦ ౦
, - గ గా - గ రి రి మ రి	. - స రీ గ పా	ధ ప గ ప - గ ౧ ప రి
, - యు ధ్గీ - ఎ ఎ ఎ ఎ ఏ	ఎ - మధు మధ	౦ ౭ ౦ ౧ - ౦ ౦ ౦ ౦
రి - ౧ పా ధ పే - ప ద - ప పే	రీ - రి పే ద సే	ద మ గ మ - గ రి ప రి ౹ మ ధ ॥
౦ - ఆమా గ తా - మ మ - ప ర	గా - ఆ ఆ ఆ ఆ	ఆ ఆ ఆ ఆ - ఘఎ ఎఎ ౹ ఎ ఎ ॥

(2 మొదలు 8 వరకు మొదటి చరణమువలె పాడుకొనవలెను.)

జావళులు

చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

1. కాంభోజిరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ ధర్మపురి సుబ్బారాయుగారి విరచితము]

ఆ. స రి గ మ ప ధ స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

రాగలక్షణము :— 28 - వ కృతియందున్నది.

ప॥ వినుమ నమ్మినారా - నీరజనయనా -

అ॥ నన్ను విడనాడ న్యాయమా - నాసామి

చ॥ 1. [illegible] - నమ్మినదానరా నాసామి [illegible] ॥ వినుమ॥

2. ఎంత [illegible] - [illegible] ॥ వినుమ॥

3. [illegible] - [illegible] - శ్రీ ధర్మపురనివాస ॥ వినుమ॥

ప్రతి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

లఘువు	దృతము	అనుదృతము
ప॥ , , , - మ ప గా ,	[illegible]	[illegible]
, , , - వి ను న మ్మి	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

ని ॥ శా , ధాను ధ ప - రి గ రి	ప రి గా - సా	గ గ రి సా - రి ప ని
న అ శాఅ-వన్న - వి ధ అ	వ అ డా - న్యా	యఅఅ అ మా - న అ అ
గాగిజగమా - దాసా - రిమమళ - మగ	రి , సా , - ప ని	పరిసా - నిధపా ధానిధపమ ॥పధ॥
పామిఇఇఇ - వన్నా - ఎఇ ఇఇ - డఅ	నాఅ డాఅ - న్య అ	యఅమానఅసా మి ఇఇఇ ఇ॥నిమ॥

1, 2, 3 చరణములు పల్లవివలెనే పాడుకొనవలెను.

2. ఆనందభైరవిరాగము - ఆదితాళము

చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

ఆ. స గ రి గ మ ప ధ ప ని స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ మధురానగరిలో చల్లనమ్మ బోను దారి విడువు కృష్ణా! మధు॥

అ॥ మాపటివేళకు - తప్పక వచ్చెద - పట్టకు కొంగు - గట్టిగాను కృష్ణా! మధు॥

చ॥ కొసరి కొసరి - నాతో సరసము లాడకు - రాజమార్గ మిది కృష్ణా! కృష్ణా!

వ్రజవనితలు నను చేరవత్తు రిక - విడు విడు నా చేయి కృష్ణా! కృష్ణా! ॥మధు॥

రాగలక్షణము :— 31 - వ కృతియందు గలదు.

వ్రేలికి నాల్గకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ ,, - మ ధా పా మ - ప మ గ రి - స రి నీ	,,, - నీ స - గ రి	గా మా - మా మా
మ ధు రా అ - న అ గ అ - రి ఇ లో	ఓఓఓ - చ ల్ల - న అ	అ మ్మ - బో నూ

,,, - మ ధ ప - మా గా రి స సా - ^ మ
కా అ రి - వి దు వృ ఱ ణా - కృణ

,, - మ ధా - మా ప ధ పా - పమగరి - సరి - రిసని
ము దం - రా అ అ అ - కఅగఅ - రిఇ - ణాఒఒఒ

,,, - మ ధ ప మా - గా రి స సా - గ మ
దా అ రి వి - దు వృ ణ ణా - కృణ

అ॥ ,,, - స గ గ రీ - సా , , - గ రి రి : ధ
ము అ ప టి - టి ఎఎ - ళ అ కుణణా

,,, - గ మ ప పా - పా ,, - పా ప ని దా . ని
క అ ట్ట కు - కొం ం ం - గూణ ణ ణా ణణ

చ॥ , , , - ప ప ప - ప స ని ద పా - ప ద మా
గొ స రి - గొఒ స అ రి - వాఅ రో

,,, స గ రి సా - . . సా - ని ద పా
గ అ శ నా - అఅ గ్ర - మణ ఇ డీ

,,, మ గ రి సా - ప ని రి స ని - ధ పా
శ్రీ అ శ ని - గి అ లుఈఈ - వ నూ

,,, గ మ ప పా - పా , , ప ని సా గ స ని ధ
గ ణ ని ణు - జా అ రైఇ ణు ఇ ఇ ఇ ఇ

సా ,, - ,, ,,
ష్ణా అ - అ అ

స్థి . - స మ గ రీ
ఒఒ - ద అ ల్ల న

పా ధ ప సా ,, ,,
ష్ణా అ అ అ అ అ

, , , - స మ గ రీ
ఉఉఉ - ర అ ప్పి

పా . - గా మ పా
ణా ణ - గ అ ట్టి

, , , - ప స ని సా
ఒఒఒ - స రి స ము

వ మ - ప ని స రి - . . సా
ఎ ఇ - కృష్ణ అ - అఅ అ

మా , - గా మ పా
ణా ణ - వే ర వా

పా ,, ,, పా
ణు ణు ణు కృ

పా ,, - ,, ,,
అ అ - అ అ

గా మా - మా మా
అ మ్మా - బో నూ

పాపధప-మగస । గమ। మధా॥
కృష్ణఅఅ-అఅఅ । అఅ। మధు॥

గా , , - మా మా
వ అఅ - న్నే దా

మగగరిస-నిసగ । మగ । మదా॥
గాఅఅఅను-కృష్ణ... । మధు

పా , - పా పా
లా అఅ - డ కూ

. . ని స రి స - ని ద పా ,
అ అ కృష్ణఅ - అ అ అ అ

స మ మ గ రి - గ మా
అ అ గ్రు ఉఉ - రి కే

పదపమగ- సగ మ।పా।మధా।
కృష్ణ...-అ అ అ । అ । మధు॥

చరి-అంగ. శుమ-ప-చధ-కైని   **3. శహానరాగము - చాపుతాళము**   ఆ. సరిగమపమధనిస

28-వ మేళకర్త. హరికాంభోజిజన్యము [శ్రీ తిల్లాకుల వేంకటేశ్వరగుప్తగారి విరచితము]   అ. సనిధమమగమరిగరిస

ప॥ రారా మాయింటిదాక - రయముగ గోపాలా - బాలుడవని నిన్ను చాల గానమ్మితి ॥ రారా ॥

అ॥ ఎంగిలి జేసితా పంతమేలరా కాపై దంతిరక్షక నాదు చెంతకు జేరగా ॥ రారా ॥

చ॥ (1) మల్లెపువ్వులు ఇవిగో - కొల్లగ యీ రేయి - చల్లని మారుతి - మెల్ల వీచుచునుండె - వల్లజేసుక రారా పల్ల - వాధరిగోరి సలలితముగ మురళీ కరలీలాపుదుగావి ॥ రారా ॥ (2) అత్తగారున్నారు కత్తివంటిది నా - అత్తగారున్నారు - చిత్తగించిదిశా చిత్తము నిల్వాదు చెల్వాడా - నినుజూడ - పంకజముఖులతో వంకొలు బలికేవు - బింకమేలర వింక శేశవరద నేనే ॥ రారా ॥ అనుపల్లవివలె పాడుకొనవలెను.

రాగలక్షణము :— 80 - వ కృతియందున్నది.

ప॥ , సా స రి గా రీ । రీ , - రీ రీ । , రి గ - మ ప మా । గ మా - రీ రీ గ రి   (1)

, రా-ర అ అ మా । ఇం - టి కి । ఇ ర య - ము గ నా । గో పా - పాలా అ అ

స ని - సా - స రి గా రీ । రి గా - గ రి రీ । , రి గ మా - ప ద నీ - ధ ప మా   (2)

అ అ - రా - ర అ అ మా । ఇ ం - టి ఇ కి । ఇ ర అ యా - ము గ గో - న అ అ

గ మా - ప మ గ మ రీ గ రి । స ని ని స - రీ గ రి సా । స ని ధా ప మ ధా

గో పా - వ అ అ అలా అ అ । అ అ బ అ - లా డ ఉ డ । వ అ నీ - ని ఇ న్నూ

, ని స - రి గ మా ప ధ । ప మ గా , మ - రీ రీ గ రి । స ని సా ॥

చ అ - ల అ అ గ అ । న ం ం ం ం - మ్మి తి ఇ ఇ । ఇ ఇ రా ॥ , రా ॥

..., ని స - రీ సా । స ని ధా - దా ని ధ పా
..., సం - తామే । ల అ రా - నా అ అ పై

..., ని ద పా । , రి గ - మా ప మ మా । రి గా - రీ రీ గ రి । స ని - సా ॥
..., ..., నా అ అ దూ । , చెం - తా అ అ కూ । జె ఏ - రాగాఅఅ । అ అ - రా ॥

అనుపల్లవి స్వరమువలె చరణములు పాడుకొనవలెను.

మంగళము

సౌరాష్ట్రరాగము - ఆదితాళము

[శ్రీ త్యాగరాజ విరచితము]

అ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

(అనుభవమున. చధ శ్రుతి ని లు వాడబడుచున్నవి.)

... మంగళము ॥సీ॥

... పాదారవిందములకు ॥సీ॥

... ॥సీ॥ (2) ... ॥సీ॥ (3) ...

... ॥సీ॥ (4) ప్రహ్లాద నారదాది - భక్తులు పొగడు చుండే ॥సీ॥ (5) రాజీవ నయన ...

రాగలక్షణము :— 15 - వ మేళకర్త యగు మాయామాళవగౌళ రాగజన్యముగా పూర్వులు చెప్పియున్నారు. సంపూర్ణ [illegible] రాగము. భాషాంగరాగము, 'పధపా' - అను ప్రయోగములో శుద్ధధైవతమును, 'పధనిధపా - సనిధనిధ' - అను ప్రయోగములలో 'కైశికి' అను కాకలి, [illegible] నిషాదము కలుగును. 'పధప' - అను ప్రయోగములో తప్ప ఎక్కువగా, చతుశ్రుతి ధైవత సంబంధముగా వచ్చుచున్నందున 17 - వ మేళకర్త సూర్యకాంత రాగ జన్యముగా చెప్పుటయే న్యాయముగా తోచుచున్నది. ఎల్లప్పుడు పాడదగినది.

ప్రతి రెండావర్తముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	० ద్రుతము	० ద్రుతము

సా॥ పా , - ప ని ధా పా , - పా మ - గ రి సా । , ధ స - రి స రి । పా మ - గ మ ప ధ ని ॥
నీ ర - జ అ అ మా అ - రా వ - ము ల ను । ఉనీ త్యా - జ అయ । మం ం - గ ళ ం ం ం ॥

సా , - ప ని ధా పా , - ప మ ధ ప ప మ ధ ప మ గ రి స । , ధ స - రి స రి । పా మ - గ మ ప ధ ని
నీ ర - జ అ అ మా అ - వ ఉ ఉ వ - ము ఉ ల అనుఉఉఉ । ఉ - నీత్యా - జ అయ । మం ం - గ ళ ం ం ం

అ॥ ప మ ధ ని , సా , - రి స రి - స రి సా । ని స ని - ధ ని ధ - పా । , - మా గ - మ ప ధ ని ॥పా॥
ప ద మ అ , రా , - [illegible] - బ అ ట్లా । ప అ అ - ద అ అ - రా । అ - విం ద - ము ల కు ఉ ॥నీ॥

ప మ ధ ని , రి స సా , - రి స ని స రి - మ గ గ రి సా । ని స ని - ధ ని ధ పా । , - ప మ గ - మ ప ధ ని ॥పా॥
ప ద మ అ , న అ అ అ - [illegible] - బ అ అ అ ట్లా । ప అ అ - ద అ అ - రా । అ - వి ం ద - ము ల కు ఉ ॥నీ॥

(అనుపల్లవి వలె చరణములు పాడుకొనవలెను.)

పల్లవి

చరి-సాగి-శుమ-ప-చధ-కైని

భైరవిరాగము - ఆదితాళము

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
అ స ని ధ ప మ గ రి స

అరావృత్తస్వరములు – 32 అక్షరములు. ఆరోహణయందు చతుశ్రుతి ధైవతము పలుకును.

ప॥ పాలయమాం పశుపతే సమో దయాసిద్ధే.

ప్రేలికి 8 అక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

ప॥ ,,,,,, - రీ ,, నీ సా ,, రీ ,, మాగా) - గా మా ,,			పా ,,, దా ,,,,,, పా । ,,,,,, పమా ,,,, గా । ,, - రీసా
,,,,,, - పా,, లాయా,,మాం,,పా అశు - పా అ ,,			తే ,,,, స ,,,,,, మో । ,, , , ద యా ,,,, సి । ,, - ద్ధేప
1. ,,,,,, -	డిటో	డిటో	,,,,,, గా ,,,, - రీ ,, । ,, - గా ,, మా ,, - గా ,, రీ ॥
2. ,,పా,,-	...	...	,,,,,, మా ,,,, - గా ,, । ,, - రీ ,,-మా ,, - గా ,, రీ ॥
3. ,,పా,,-	...	...	,,,, , గా ,,,, - మా ,, । ,, - పా ,, - మా,, - గా ,, - రీ ॥
4. ,,పా,,-	...	...	,,,,,, రీ ,,,, - గా ,, । ,, - గా ,, - రీ ,, - పా ,, - రీ ।
5. ,,పా,,-	...	...	,,,,,, పా ,, ని ,, పా । ,, - సీ ,,,,, ధా ,, ని ।
6. డిటో	...	...	,,,,,, రీ ,, గా ,, పా । ,, - రీ ,, సీ ,, గా ,, రీ ।
7. డిటో	...	...	,,,,,, గా ,, రీ ,, ధీ । ,, - పా ,, మా ,, గా ,, రీ ।
8. డిటో	...	...	,,,,,, మా ,, పా ,,మా । ,, - గా ,, రీ ,, గా ,, రీ ।
9. డిటో	...	...	,,,,,, పా ,, మా ,, పా । ,, - గా ,, మా ,, ని ,, గా ।
10. డిటో	...	...	,,,,,, ధా ,, పా ,, మా । ,, - పా ,, మా ,, రీ ,, గా ।

11. [illegible]	...	...	ని ,, ధా ,, పా । ,, - మా ,, మా ,, గా ,, రి ।
12. [illegible]	...	...	,, ని పా ,, ధా । ,, - పా ,, మా ,, గా ,, రి ।
13. [illegible]	...	...	పా ,, మా ,, మా । ,, - గా ,, గా ,, రి ,, రి ।
14. [illegible]	...	...	పా ,, రి ,, పా । ,, - గా ,, రి ,, పా ,, ని ।
15. [illegible]	...	...	రి ,, గా ,, రి । ,, మా ,, మా ,, గా ,, రి ।
16. [illegible]	...	...	ని ,, పా ,, రి । ,, గా ,, ని ,, పా ,, ని ।
17. [illegible]	...	...	మా గా - రిగా - పా । రిపా - ని ధా ని - పారిగా
18. పారిపా	...	...	గామా పాధా - మా । పామా - గారిగా మాపామా ।
19. గారిపా	...	...	ని పా - రి గా మా । పా ధా ని పా ని - ధాపామా ।
20. గారిపా	...	...	పాధాపా - మాగా । రిగా - మా పా - మాపా - గారి
21. ని రి పా	...	...	గామాపాధా - మా । పాగారి - గామా - గారిపా ।
22. ని రి పా	...	...	మాగా - రి గా రి । మాగా - పామాపా - గారిగా ।
23. పారిపా	...	...	ధాని - ధాపామా । పామా - గామాపా - మాగారి ।
24. గారిపా	...	...	నిధా - పాధా ని । పా ని - ధా ని ధా - పాగాగా ।
25. రిగాపా	...	...	మాని - ధానిపా । నిధా - పాధాపా - మాపామా ।
26. గారిపా	...	...	నిధాపా - మాపా । ధానిపా-పాధాపా - మాగా ।
27. రి ని పా	...	...	గామా - గాపామా । గామాపా - మాపామా - గారి ।
28. పారిపా	...	...	ధా ని - పా ని ధా । పా ని ధా-పామాపా - గామా,
29. గారిపా	...	...	రిగా - రిగామా । పా - గారిగా - మాగాగారి ।

79. సారిసా	...	...	......గారీ - సానిధా । పాధాని - పాధాని - సాని ।
80. గారిసా	...	...	......నిధాపా - మాగా । రీ - ధాపా - మాపా - మాగారీ ।
82. సానిసా	...	...	......సానిధా - పాధా । మాపామా - గారీ - మాగారీ ।
83. గారిసా	...	...	......మపధ-నిసనిధ-పనిధ।పమ-గపమపగమగరి-నిధ-పధనిధ
84. సన్నిసరిస	...	...	......పనిధ-పధప-మగ-మని।ధప-మప-మగరి-పమగరిస-నిగరిస

85. ని - స రి గ రి స - నిటా । ...... ని ధ ని - ని ధ - ధ ప - మపమ । పమధప-నిధపమ-గరిగమ-ధపమ - ని ।

86. ధ - స మ గ రి స - నిటా । ...... స నిధప - మగరి - గ మ - ధ । పామగ-రిగమగపమ-పనిధ - ప మ గ ।

రి - గమగరిస ॥

ఒకావృత్తస్వరములు : 64 అక్షరములు

1\. , , , , , , , - సా - రి గ మ గ - స రి గ మ । గ - మగరిసరిగామ - రి గ రి స ని - ధా ।

నిసనిసరీ - గమధపమ - గపమగరి । గమపధనిధపమ - గమగపమ - గరి ।

2\. గ - సరిగనిస - నిగమ - రిగ సరిస - ని । ధని - సగరిసరిగమపమ - పనిధనిస ।

మపధపధని - పధనిధప - మనిధపమ । గరీ - గమపధపాధపమ - నిధాప ।

3\. మగరి - సనిస - గామపమ - గారిగరి । సనిరిస - నిసని - రిసని - సరిగమగ - ।

నిసరి సగరి - గమాప ధని - సనిధప । ధనిస - నిరిసనిధ - పధప - మప - గమగ ।

4\. గ - మా గ రి స - మ ని ధ ప ధ - మ ప మ గ రి । గ మ ప ధ ని - స రి స ని ధ - ని స రి గ రి - స ।

రి ని ధ ని - ధ ని - స ని ధ ని స - ని ధ - స స రి । స రీ - స ని ధ ప ధ మ ప ధ ని పా - ని ధ ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

రెండావృత్తస్వరములు : 128 అక్షరములు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ఇటులనే అభ్యసించిన యెడల స్వరప్రస్తార జ్ఞానము కలుగును.

ఇట్లివి రెండవ కాలముగాను, మధ్యకాలముగను, తుదకు పైకాలముగాను త్రికాలములు చేసి పాడవలయును.

జాతీయగీతములు

22 మే. ఖరహరప్రియ జన్యము — 1. కాఫీరాగము - ఆదితాళము — ఆ. సరిగామరిపమపధనిప

సరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని — [శ్రీ బంకించంద్ర చటోపాధ్యాయగారి విరచితము] — అ. సనిధపమగరిస

పల్లవి॥ వందేమాతరమ్. వందేమాతరమ్ ॥వందే॥ అ॥ సుజలాం, సుఫలాం, మలయజశీతలాం, సస్యశ్యామలాం మాతరం ॥వందే॥

చ॥ శుభ్రజ్యోత్స్నా, పులకితయామినీం. ఫుల్లకుసుమిత, ద్రుమదళశోభినీం, సుహాసినీం, సుమధురభాషిణీం, సుఖదాం। వరదాం।

మాతరం ॥వందే॥ (2) త్రింశత్కోటికంఠ, కలకలనినాదకరాలే, ద్విత్రింశత్కోటి, భుజైర్ధృత, ఖరకరవాలే, కథయంతి

అబల్యాం. కిం మాతరమబలాం. బహుబలధారిణీం. రిపుదళవారిణీం, నమామి తారిణీం, మాతరం ॥వందే॥

ప్రెలిక రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము	। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
ప॥ సా - ని ప మ - రీ రి	సా , , - రి	, మ - రి మ ప ని	స ప - ని ప మ - రీ రి	సా , ,	సా , ,
వం - దే మా - త	రం - - మ	ఆ రి - రి , , ,	వం - దే మా - మా త	రం , ,	రం , ,
అ॥ మ మ పా - ప ప సా	మ ప ని ని	సా , ని సా	, సా సా - రీ ప	సా , ప	, ని ప మ ॥వందే॥
సు జ లాం - సు ఫ లాం	మ ల య జ	శీ త లాం	, స స్య - శ్యా మ	లాం మా త	రం ॥వందే॥
చ॥ , మ పా - సా రి	ధ ప ప ప	సా , ని సా	మ ప ని స రి రి - స ని	ప ని - సా	ని - సా ,
శు భ్ర - జ్యో త్స్నా	పు ల కి త	యా మి నీం	ఫు ల్ల కు సు మిత - ద్రుమ	ద ళ - శో	భి - నీం
స రీ - స రీ - స ని	ప ని - సా	ని సా ,	మ ప రీ , , - ప ని	సా , - స	, ని ప మ ॥వందే॥
సుహా - సినీం - సుమ	ధు - భా	షి ణీం	సు ఖ దాం , - వ ర	దాం - మా	త రం ॥వందే॥

(ఈ అవినాయులో అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ వారిచే లోగడ ఆమోదింపబడినవి. ఇవియే వాడుకలో నున్నవి.)

శ్రీ గాంధిగారి ప్రియమైన గీతము

29-వ మే. ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యము 2. మనోహరమాండ్ - ఆదితాళము ఆ. ని సరిమగమపధనిప
దరి-అంగ-ఉమ-ప-చధ-కాని [శ్రీ భక్త నరసి మెహతాగారి విరచితము] అ. పనిధపమగరిగరిప

ప॥ వైష్ణవజనతో, తేనేకహియే జే, పీడపరాయీ జాణేరే ॥వై॥

అ॥ పరదుఃఖే, ఉపకారకరేతోయే. మనా. అభిమాన న ఆణేరే ॥వై॥

చ॥ సకలలోకమాం సహునే వందే, నిందానకరే కేనీరే, వాచకాఛ మనునిశ్చలరాఖే. ధనధన జననీ తేనీరే ॥వై॥

2. సమదృష్టి నే తృష్ణా త్యాగీ, పరస్త్రీ జేనే మాతరే, జిహ్వాథకీ అసత్యనబోలే, పరధననవఝాలే హాథరే ॥వై॥

3. మోహమాయా వ్యాపే, నహీజేనే దృఢవైరాగ్య జేనా మనమాంరే రామనామశుతాళీలాగీ, సకలతీరథ తేనా, తనమాంరే॥వై॥

4. వణలోభీ నే, కపటరహితఛే, కామక్రోధనివార్యారే, భణే నరసైయో తేను దరశనకరతా, కులయికోతేర తార్యారే ॥వై॥

ప్రతిక నాల్గకరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను.

। లఘువు	ం ద్రుతము	ం ద్రుతము
ప॥ స - నీ , ద నీ పా పా రి గ మ రి	, గ మ మ గ రి గ	రి నీ పా ,,
వై ష్ణ వ జ న తో ఽ ఽ ఽ	తే నే ఽ ఽ క ఽ ఽ	క హి యే ఽ
మ రి - నీ , ద నీ పా పా రి గ మ రి	, గ మ మ గ రి గ	రి నీ పా రి గ రి
ఽ ఽ - వై ష్ణ వ జ న తో ఽ ఽ ఽ	ఽ ఽ తే ఽ ఽ నే ఽ ఽ	క హి యే ఽ ఽ ఽ

రి - స్ని , ద్ని స్ని పా పా రి గ స రి ఎ - శ్రీ [illegible]	- గ మ మ గ రి స ఒఒ రె ఎ ఎ ఇ ఎ ఎ	రి ని పా , , ర హి యే ఎ ఎ
పా మా , మ మా మా ,, మా ,, [illegible]	ప ధా ప మ పా మ జా ఆ ఆ నే ఏ ఎ	గ మ గ రి స గ రి స । ని - స్ని , ॥ శ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ । ఏ - శ్రీ
ఆ , , - ని ని ని ,, ని సం ని ధా పా వ ర దు । శ్రీ ఎ ఎ ఆ వ	ప ధా ప - ప ధ ని సం ని ర ఆ ఆ - ర ఆ ర ఆ ఆ	ధా , ప పా పా శ్రీ ఎ ఎ తో యీ
,, ని ని ని ,, ని రి సం ని ధా పా ఆ ర దు । శ్రీ ఎ ఎ ఏ ఆ వ	ప ధా ప ప ధ ని సం ని రా ఆ ఆ ర ఆ ర ఆ ఆ	ధా ని ద ధా పా ,, శ్రీ ఎ ఎ తో యీ ఏ
,, - ప మా మ మా మా ,, మా మా ఎఎ - మ నా ఆ ధి మా ఆ [illegible]	ప ధా ప మ పా మ ఆ ఆ ఆ నే ఏ ఎ	గ మ గ రి గ రి గా శ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఏ
,, - ప మా మ మా మా ,, మా మా ఎఎ - మ నా ఆ ధి మా ఆ [illegible]	ప ధా ప మ పా మ ఆ ఆ ఆ నే ఏ ఎ	గ మ గ రి స గ రి స శ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ
,, - ప మా మ మా మా ,, మా మా ఎఎ - మ నా ఆ ధి మా ఆ [illegible]	ప ద ధ ప - మ ప ప మ ఆ ఆ ఆ ఆ - నే ఎ ఎ ఎ	గ మ గ రి పా గ రి రి స । ని - స్ని , ॥ శ ఎ ఎ ఎ ఎఎఎ ఎ ఎ । ఎ - శ్రీ

మ ,, మ పా మ మా ,, మా మామ గా	,, మ ప పా ,,	పా ,, దానిద ప మ
[illegible]	అ స హా సే వి	దం ౦౦ దే ఎఎ ఎ ఎ
నీ , నీ , ని ని ,, నిపని ధ ప	స దా స స ధ నీ పని	దా ని ద ధా పా ,,
వి ందా ళ ర [illegible] ళళ శే ఎఎ [illegible] ఎ	ని ఈ ఇ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ	శే ఎ ఎ ఏ ఏ ఏ
ని , నీ , నీ ని ,, నిపని ధ ప	ప దా స స ధ నీ ప ని	దా ని ద ధా పా ,,
వి ందా ళ ర [illegible] ళళ శే ఎఎ [illegible] ఎ	ని ఈ ఇ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ	శే ఎ ఎ ఏ ఏ ఏ
,, - నీ , ని ని ,, ని ని ద పా	స దా స ప ధ నీ ప ని	దా ని ద ధా పా ,,
ఎఎ-లాళ ద శ్రా అ ధ మ అ వ	ని ఈ ఇ శ్రీ అ ల అ అ	రా అ అ అ ఖే ఏ
,, - మ మా మ మా మా మా మా ,,	ప ద ధ ప మ ప ప మ	గ మ గ రి స గ రి స
వి - ధ వ ధ వ జ వ ని ఈ	తే ఎ ఎ ఎ ని ఇ ఇ ఇ	శే ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ
,, - మ మా మ మా మా మా మా ,,	ప ద ధ ప మ ప ప మ	గా మ గ గ రి పా పారిస నీ ధీ , ||
వి - ధ వ ధ వ జ వ ని ఈ	తే ఎ ఎ ఎ ని ఇ ఇ ఇ	శే ఎ ఎ ఎ ఎ ఏ ఏ ఎఎ ఎ·[illegible]

౨ మొదలు 4 వరకు - చరణము స్వరమువలె పాడుకొనవలెను.

65-వ మేళకర్త జన్యము.
చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

3. యమన్ రాగము - ఏకతాళము

ఆ. సరిగపమపధస
అ. సధపమపగరిస

'విశ్వకవి' శ్రీ రవీంద్రనాథఠాకూరుగారి విరచితము

(1) జనగణమన అధినాయక జయహే - భారత భాగ్య విధాతా - పంజాబ సింధు గుజరాత మరాఠా - ద్రావిడ ఉత్కళ వంగ వింధ్య హిమాచల యమునా గంగా - ఉచ్ఛల జలధితరంగా - తవశుభనామే జాగే - తవశుభ ఆశిషమాగే - గాహే తవ జయగాథా - జనగణ మంగళదాయక జయహే - భారత భాగ్యవిధాతా - జయహే, జయహే, జయహే, జయజయజయ జయహే - జై జై జై జయహే - భారత భాగ్య విధాతా ॥ జన ॥

(2) అహ, రహ, తవ, ఆహ్వానప్రచారిత - శునితవ ఉదారవాణీ - హిందు, బౌద్ధ, సిఖ, జైన, పారసిక, - ముసల్మాన, క్రిస్తాని, పూరబ పశ్చిమ ఆశే, తవ సింహాసనపాసే - ప్రేమహార హోయగాథా, జనగణ - ఐక్యవిధాయక జయహే భారత భాగ్యవిధాతా॥ జయహే, జయహే, జయజయజయ జయహే, జై జై జై జయహే, భారత భాగ్యవిధాతా ॥ జన ॥

(3) పతన-అభ్యుదయబంధుర పంథా, యుగ-యుగ-ధావితయాత్రీ- హేచిరసారథి, తవరథచక్రే, ముఖరితపథ దినరాత్రి- దారుణవిప్లవ - మాఝే తవ శంఖధ్వని బాజే, సంకట దుఃఖత్రాతా - జనగణ పథపరిచాయక జయహే, భారతభాగ్య విధాతా - జయహే, జయహే, జయహే, జయజయజయజయహే, జై జై జై జయహే, భారతభాగ్యవిధాతా ॥ జన ॥

(4) ఘోరతిమిర ఘనవినిబిడనిశీథే, పీడితమూర్ఛిత దేశే, జాగ్రతచిలతవ, అవిచల మంగళ నతనయనే అనిమేషే - దుఃస్వప్నే ఆతంకే, రక్షాకరినే అంకే, స్నేహమయీ తుమ్‌మాతా - జనగణ దుఃఖత్రాయక జయహే - భారతభాగ్య విధాతా - జయహే, జయహే, జయహే జయజయజయజయహే - జై జై జై జయహే భారతభాగ్య విధాతా ॥ జన ॥

(5) రాత్రిప్రభాతిల, ఉదిల రవిచ్ఛవి - పూర్వఉదయగిరిభాలే, గాహే విహంగమ, పుణ్యసమీరణ నవజీవనరసఢాలే - తవ కరుణారుణరాగే, నిద్రితభారతజాగే, తవచరణేనతమాతా ॥ - జయజయజయహే, జయరాజేశ్వర భారతభాగ్య విధాతా జయహే, జయహే, జయహే, జయ జయ జయ జయహే, జై జై జై జయహే, భారతభాగ్య విధాతా ॥ జన ॥

x x x x । x x x x । గా x x । రి x మా ॥ గా x మ । రి స స । ధ రి సా । , , , స

జ య గ ణ । ము ఖ అ ధ । గా య క । జయ హే ॥ భా ర త । భా గ్య వి । ధా అ తా । అ అ అ పం

పా ప పా ప ప ప । పా ప ప మ ధ పా ॥ మా మ మ గా రి గ । రి మ గా ,, ,,

జా బ అంధ్ర గు జ । రా ఠ మ రా అ ఠా ॥ ద్రా వి డ ఉత్క ళ । వం గా అ అ

గా x x । గా x x । x x గా । రి x మా ॥ గా x మ । రి రి స స । ధ రి సా । ,, ,,

విం ధ్య హి । మా చ ల । యము నా । గం గా ॥ ఉ చ్ఛ ల । జ ల ధి త । రం గా । అ అ

స స x x । గా x రి । రి x మా । ,, ,, ॥ x మ ప ధ । మ x రి స । రి మ గా । ,, ,,

శు భ ను ధ । నా మే ఏ । జా అ గే । ఏ ఏ ॥ త వ శు భ । అ అ శి ష । మ అ గే । ఏ ఏ

x x మ । రి రి స స । ధ రి సా । ,, ,, ॥ ప ప ప ప । పా ప ప । పా ప ప । మ ధ పా

గా హే ఏ । గా హే జయా । గా అధా । అ అ ॥ జ న గ ణ । మం గ ళ । దా య క । జ య హే

మా మ మ । గా గ స । గ మ గా । ,, ,, ॥ గ ప సా । ,, ,, । ని ధ ని । ,, ,,

భా ర త । భా గ్య వి । ధా అ తా । అ అ ॥ జయ హే । ఏ ఏ । జ య హే । ఏ ఏ

ధ ప ధా । ,, ,, । ప ప ప రి । x x మ ప ॥ మా ,, । ,, ,, । పా రి । గా మ ప

జయ హే । ఏ ఏ । జయ జయ । జయ జయ ॥ హే ఏ । ఏ ఏ । జై జై । జై జ య

మా ,, । ,, ,, । మా మ మ । గా గ ప ॥ రి మ గా । ,, ,, । x x x x ॥

హే ఏ । ఏ ఏ । భా ర త । భా గ్య వి ॥ ధా అ తా । అ అ । జ న గ ణ ॥

(2 మొదలు 5 వరకు మొదటి చరణమువలె పాడుకొనవలెను.)

రాగప్రకరణము

రాగశబ్దార్థము

శ్లో॥ యోఽయంధ్వని విశేషస్తు స్వరవర్ణ విభూషితః ।
రంజకోజన చిత్తానాం సరాగః కథితోబుధైః ॥

తా॥ రాగమనగా, స్వరవర్ణములచే అలంకరింపబడి, జనుల చిత్తమును ఆనందింప చేయునట్టి ధ్వని విశేషము రాగ మనంబడును.

శ్లో॥ స్థాయారో హ్యవరోహీచ సంచారీత్యథ లక్షణమ్ ।
స్థిత్వాస్థిత్వా ప్రయోగః స్యాదేకైకస్యస్వరస్యయః ॥

శ్లో॥ స్థాయీవర్ణస్సవిజ్ఞేయః పరావస్వర్థనాషకౌ ।
ఏతత్సమ్మిశ్రణాద్వర్ణస్సం చారీ పరికీర్తితః ॥

తా॥ రాగము స్థాయి, ఆరోహి, అవరోహి, సంచారి యని నాల్గు విధములు. అందు ఒక్కొక్క స్వరమును విళంబముగా నిలిచి నిలిచి పాడుట స్థాయి యనబడును. స్వరములు సరిగమపధనిస యని క్రమముగా హెచ్చుట ఆరోహి యన బడును. సనిధపమగరిస యని క్రమముగా తగ్గుట అవరోహి యనబడును ఈ మూటియొక్క చేరిక సంచారి యనబడును.

శ్లో॥ షాడవౌడవసంపూర్ణ భేదాద్రాగ స్త్రిధామతః ।
ఔడవః పంచభిః ప్రోక్త స్స్వరైషడ్భిస్తుషాడవః ।
సంపూర్ణస్సప్తభిర్జ్ఞేయ ఏవంరాగ స్త్రిధామతాః ॥

తా॥ రాగములు - షాడవము, ఔడవము, సంపూర్ణము అని మూడువిధములు. అందు ఔడవము ఐదుస్వరములును, షాడవము ఆరుస్వరములును, సంపూర్ణము సప్తస్వరములును, గలిగియుండును.

ఉదాహరణము

		ఆరోహణము	అవరోహణము
సంపూర్ణము	....	స రి గ మ ప ధ ని స -	స ని ధ ప మ గ రి సః
షాడవము	....	స రి గ మ ప ధ స -	స ధ ప మ గ రి సః
ఔడవము	....	స రి గ మ ప స -	స ప మ గ రి సః

ఈ సంపూర్ణ షాడవ ఔడవములలో సంపూర్ణము ఒక్క భేదమును, షాడవము ఆరు భేదములును, ఔడవము పదిహేను భేదములును గలిగి ఇరువదిరెండు భేదంబు లయ్యెను. వాటి మూర్ఛనాప్రస్తార మీ క్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

—: మూర్ఛనాప్రస్తారము :—

అనగా, జన్యరాగ ప్రస్తారము

		ఆరోహణము.		అవరోహణము
సంపూర్ణము	....	1. స రి గ మ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప మ గ రి స

ఈ యొక్కటిన్ని సంపూర్ణభేదము

		ఆరోహణము		అవరోహణము
షాడవములు	....	1. స రి గ మ ప ధ స	-	స ధ ప మ గ రి స
„		2. స రి గ మ ప ని స	-	స ని ప మ గ రి స
„		3. స రి గ మ ధ ని స	-	స ని ధ మ గ రి స
„		4 స రి గ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప గ రి స।
„		5. స రి మ ప ధ ని స	.	స ని ధ ప మ రి స।
„		6, స గ మ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప మ గ స।

ఈ 6 న్ను షాడవ భేదములు

	ఆరోహణము		అవరోహణము
ఔడవములు	1 స రి గ మ ప స	-	స ప మ గ రి స।
„	2. స రి గ మ ధ స	-	స ధ మ గ రి స।
„	3. స రి గ మ ని స	-	స ని మ గ రి స।
„	4 స రి గ ప ధ స	-	స ధ ప గ రి స।
„	5. స రి గ ప ని స	-	స ని ప గ రి స।
„	6 స రి గ ధ ని స	-	స ని ధ గ రి స।
„	7. స రి మ ప ధ స	-	స ధ ప మ రి స।
„	8. స రి మ ప ని స	-	స ని ప మ రి స।
„	9. స రి మ ధ ని స	..	స ని ధ మ రి స।
„	10. స రి ప ధ ని స	-	స ని ధ ప రి స।
„	11. స గ మ ప ధ స	-	స ధ ప మ గ స।
„	12. స గ మ ప ని స	-	స ని ప మ గ స।
„	13. స గ మ ధ ని స	-	స ని ధ మ గ స।
„	14. స గ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప గ స।
„	15. స మ ప ధ ని స	-	స ని ధ ప మ స।

ఈ 15 న్ను ఔడవభేదములు

ఈ పై నుదహరింపబడిన సంపూర్ణ, షాడవ ఔడవములచేగలిగిన 22 భేదంబులకు అవరోహణములు 22 లో సంపూర్ణ అవరోహణమును ఒక్కొక్క మారును. షాడవ అవరోహణములు 6-లో ఒక్కొక్కదానిని ఒక్కొక్కమారును, ఔడవ అవరోహణములు 15 లో ఒక్కొక్కదానిని ఒక్కొక్కమారును గ్రహించుటచే 484 భేదములగును. అవి ఎట్లనగా।

సంపూర్ణ అవరోహణము ఒక్కదానిని	....	22
షాడవ అవరోహణముల ఆఱిటిచే	....	132
ఔడవ అవరోహణముల పదిహేనింటిచే	....	330
	మొత్తము	484

ఈ 484 జన్యరాగములు ఒక మేళకర్తరాగమునకు ఏర్పడుచున్నవి.

సంపూర్ణ సంపూర్ణభేదము 1 = అనగా, ఆరోహణమందును అవరోహణమందును సంపూర్ణ స్వరములుగా నుండునది.

సంపూర్ణ షాడవభేదములు 6 = అనగా ఈ ఆఱింటికిని ఆరోహణమునందు సంపూర్ణముగా నుండి అవరోహణములో ఒక్కొక్క స్వరము వర్జ్యముచేయు భేదము లుండినవి.

సంపూర్ణ ఔడవభేదములు 15 = అనగా, ఈ పదిహేనింటికిని ఆరోహణమునందు సంపూర్ణముగా నుండి అవరోహణములో రెండేసి స్వరములు వర్జ్యములు చేయు భేదము లుండునవి.

షాడవ సంపూర్ణ భేదములు 6 = అనగా, ఈ ఆఱింటికిని ఆరోహణములో ఒక్కొక్క స్వరము వర్జ్యమై అవరోహణమునందు సంపూర్ణముగా నుండునవి.

ఔడవ సంపూర్ణ భేదములు 15 = అనగా, ఈ పదిహేనింటికిన్ని ఆరోహణమునందు రెండేసి స్వరములు వర్జ్యములై అవరోహణమునందు సంపూర్ణముగా నుండునవి.

షాడవ షాడవ భేదములు 36 = అనగా, ఒక్కొక్క షాడవ అవరోహణములకు ఆఱేసి షాడవ అవరోహణములను చేర్చుటచే ఆఱార్లు 36 భేదంబు లగును.

షాడవ ఔడవ భేదములు 90 = అనగా, ఒక్కొక్క షాడవ ఆరోహణమునకు పదిహేనేసి ఔడవ అవరోహణములను చేర్చుటచే ఆరు పదిహేనులు 90 భేదంబు లగును.

ఔడవ షాడవ భేదములు 90 = అనగా, ఒక్కొక్క ఔడవ ఆరోహణమునకు ఆఱేసి షాడవ అవరోహణములను చేర్చుటచే పదిహేనార్లు 90 భేదంబు లగును.

ఔడవ ఔడవ భేదములు 225 = అనగా, ఒక్కొక్క ఔడవ అవరోహణమునకు పదిహేనేసి ఔడవ అవరోహణములను చేర్చుటచే పదిహేను పదిహేనులు 225 భేదంబులగును.

ఇట్లు ఒక్కొక్క మేళకర్త రాగముయొక్క ఆరోహణ అవరోహణమునందు సప్తస్వరములను సంపూర్ణముగా వ్రాసి, వాని క్రింద సదరు భేదముల ప్రకారము ప్రస్తరించగా నేర్పడునవి. జన్యరాగము లనంబడును అట్టి జన్యరాగములు మేళకర్త రాగ మొక్కంటికి 484 చొప్పున 72 మేళకర్తలకును, 34848 జన్య రాగములు పుట్టెను. అది ఎట్లనిన ?

శుద్ధవికృతి భేదములచే గలిగిన

సంపూర్ణ సంపూర్ణ మేళకర్తలు	....	72
సంపూర్ణ షాడవ రాగములు	....	432
సంపూర్ణ ఔడవ రాగములు	....	1080
షాడవ సంపూర్ణ రాగములు	....	432
షాడవ షాడవ రాగములు	....	2592
షాడవ ఔడవ రాగములు	....	6480
ఔడవ సంపూర్ణరాగములు	....	1080
ఔడవ షాడవ రాగములు	....	6480
ఔడవ ఔడవ రాగములు	....	16200
	మొత్తము	34848

ఈ 34848 రాగములు గాక వక్రరాగములు అనేకములు గలవు.

పూర్వప్రస్తారము సంపూర్ణము

రాగభేదములు

శ్లో॥ శుద్ధచ్ఛాయా లగోమిశ్ర అత్వైకైక మపిత్రిధా ।
శాస్త్రోక్త నియమాదన్య చ్ఛాయయా మిశ్రణాదపి ॥

తా॥ పై నుదహరించిన సంపూర్ణ షాడవ ఔడవ రాగము లనువవి, శుద్ధము, ఛాయాలగము, మిశ్రము అని ఒక్కొక్కటి మూడు విధములుగా నున్నవి. శాస్త్రమందు చెప్పబడిన నియమప్రకారము పాడునట్టి రాగములు శుద్ధము లనంబడును. అన్యరాగచ్ఛాయతో గలిసిన రాగములు ఛాయాలగ మనంబడును ఈ శుద్ధఛాయా లగములతో చేరిన రాగములు మిశ్రము లనంబడును.

శుద్ధరాగముల కుదాహరణము :— దేవక్రియ, కల్యాణి, హరికాంభోజి, సాహాళి, నాంది, గుండక్రియ, వరాళి, ముఖారి, మొదలగునవి

ఛాయాలగముల కుదాహరణము— దేశ్, కురంజి, భల్లాతి, బిలహరి, గౌళ, రామక్రియ, ఆహిరి మొదలగున

భాషాంగముల కుదాహరణము :— మోహనరంజి, మలహరి, మాంజారి, పూర్వి, ఘంటారవము, గౌళ, సావేరి, లలిత మొదలగునవి

మఱియు, ఈ రాగములకు రాగాంగ, ఉపాంగ, క్రియాంగ, దేశాంగములని నాలుగు భేదములు గలవు ఈ దేశాంగమునే భాషాంగమనియు వాడుదురు రాగాంగ మనగా, సంపూర్ణములైన మేళకర్తరాగములకు పేరు ఉపాంగమనగా, ఔడవషాడ వాది భేదములచే బుట్టిన రాగములు క్రియాంగమనగా, రాగస్వరములను వక్రము చేయగా బుట్టినవి దేశాంగమనగా, రెండేసి రాగములను గలుపుటవలన బుట్టు రాగములు ఆయా రాగములకు న్యాసాంశ గ్రహస్వరములు గలవు వీటివలన రాగస్వరూపము చక్కగా నేర్పడుచున్నది.

న్యాసాంశ గ్రహస్వర లక్షణము

శ్లో॥ గీతాదౌ స్థాపితో యస్తు స గ్రహస్వర ఉచ్యతే
న్యాసస్వరస్తు విజ్ఞేయో యస్తుగీత సమాపకః
బహుళోయః ప్రయోగేషు సోయమంశ స్వరోమతః ॥

తా॥ రాగము నారంభించు నపుడేమి, మధ్య మధ్య సంగతి నారంభించునపు డేమి ఆ స్వరములోనే నిలుపబడునది గ్రహస్వరమనంబడును. ఒక్కొక్క రాగమును ఆలాపించునపుడు సంగతి విన్యాసముయొక్క చివరస్వరముమీద నిలుపుట న్యాస స్వరమనంబడును. ఆయా రాగములలో సంగతివేసి పాడునప్పుడు ప్రయోగము లందు విస్తారమై మాటిమాటికి ఉపయోగింపబడి రక్తినిచ్చునట్టి స్వరము అంశ స్వరమనంబడును. ఇట్లు ఆయా రాగములయొక్క రూపమేర్పడుటకు న్యాసాంశ గ్రహస్వరములు ఈ యా రాగములకు ఇవి యివి యని ప్రాచీనులు కొన్ని రాగము లకు నిర్ణయించి యున్నారు.

రాగరసములు

శ్లో॥ హాస్యంగేయో రసేషిరే శృంగారే వేతికీర్తితం ।
పఞ్చగామో వీరతారోపం లాలయుంష్మణికీర్తితం ।

గానేషాడవరాగాణాం గదితం పూర్వసూరిభిః ॥
వ్యాధినాశే శత్రునాశే భయశోక వినాశనే
ఔడవాస్తు ప్రగాతవ్యా గ్రహశాంత్యర్థకర్మణి ॥

తా॥ సంపూర్ణరాగములు. వీర, శృంగార, కరుణ, హాస్యరస, ప్రతిపాదకములు. షాడవరాగములు యుద్ధములందు వీరరస ప్రధానమగునట్లు ఉపయోగింపవలయుననియు, ఔడవరాగములు శత్రు, వ్యాధి, భయ, శోకవినాశమందును, గ్రహశాంతి ప్రయోజనముగల కర్మలయందును, ఉపయుక్తములని చెప్పంబడియె. అనగా, రసయుక్తములయిన రాగములనుబట్టి పదకీర్తనలు మొదలగునవి చేయవలెననియు, పదకీర్తనలు మొదలగు వాట్లయొక్క భావార్థములను బట్టి రాగములను ఉపయోగింపవలెననియు నెఱుంగునది.

శుద్ధ మధ్యమరాగముల చక్రములు.

1. చక్రము			
రి	గ	ధ	ని
శు	శు	శు	శు
శు	శు	శు	కై
శు	శు	శు	కా
శు	శు	చ	కై
శు	శు	చ	కా
శు	శు	ష	కా

2. చక్రము	శురి – సా, గ
3. చక్రము	శురి – అం, గ
4. చక్రము	చరి – సా, గ
5. చక్రము	చరి – అం, గ
6. చక్రము	షరి – అం, గ

ఈ మొదటి చక్రమందువలెనే దైవత నిషాదములు మాత్రము ప్రతి చక్రమునందును [illegible] భేదములు అగుచుండును. ఇట్లే ప్రతిమధ్యమ రాగముల గ్రహించునది.

1. ఇందు చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
1. కనకాంగి	,,	శు	శు	శు	,,	శు	శు
2. రత్నాంగి	,,	శు	శు	శు	,,	శు	కై
3 గానమూర్తి	,,	శు	శు	శు	,,	శు	కా
4. వనస్పతి	,,	శు	శు	శు	,,	చ	కై
5 మానవతి	,,	శు	శు	శు	,,	చ	కా
6 తానరూపి	,,	శు	శు	శు	,,	ష	కా

2. నేత్ర చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
7 సేనావతి	,,	శు	సా	శు	,,	శు	శు
8 హనుమత్తోడి	,,	శు	సా	శు	,,	శు	కై
9 ధేనుక	,,	శు	సా	శు	,,	శు	కా
10 నాటకప్రియ	,,	శు	సా	శు	,,	చ	కై
11 కోకిలప్రియ	,,	శు	సా	శు	,,	చ	కా
12. రూపవతి	,,	శు	సా	శు	,,	ష	కా

3. అగ్ని చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
13 గాయకప్రియ	,,	శు	అం	శు	,,	శు	శు
14 వకుళాభరణము	,,	శు	అం	శు	,,	శు	కై
15. మాయామాళవగౌళ	,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా
16 చక్రవాకము	,,	శు	అం	శు	,,	చ	కై
17. సూర్యకాంతము	,,	శు	అం	శు	,,	చ	కా
18. హాటకాంబరి	,,	శు	అం	శు	,,	ష	కా

4. వేద చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
19. ఝంకారధ్వని	,,	చ	సా	శు	,,	శు	శు
20. నఠభైరవి	,,	చ	సా	శు	,,	శు	కై
21. కీరవాణి	,,	చ	సా	శు	,,	శు	కా
22. ఖరహరప్రియ	,,	చ	సా	శు	,,	చ	కై
23. గౌరిమనోహరి	,,	చ	సా	శు	,,	చ	కా
24. వరుణప్రియ	,,	చ	సా	శు	,,	ష	కా

5. బాణచక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
25. మారరంజని	,,	చ	అం	శు	,,	శు	శు
26. చారుకేశి	,,	చ	అం	శు	,,	శు	కై
27. సరసాంగి	,,	చ	అం	శు	,,	శు	కా
28. హరికాంభోజి	,,	చ	అం	శు	,,	చ	కై
29. ధీరశంకరాభరణము	,,	చ	అం	శు	,,	చ	కా
30. నాగానందిని	,,	చ	అం	శు	,,	ష	కా

6. ఋతు చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
31. యాగప్రియ	,,	ష	అం	శు	,,	శు	శు
32. రాగవర్ధని	,,	ష	అం	శు	,,	శు	కై
33. గాంగేయభూషణి	,,	ష	అం	శు	,,	శు	కా
34. వాగధీశ్వరి	,,	ష	అం	శు	,,	చ	కై
35. శూలిని	,,	ష	అం	శు	,,	చ	కా
36. చలనాట	,,	ష	అం	శు	,,	ష	కా

7. ఋషి చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
37. సాలగము	,,	శు	శు	ప్ర	,,	శు	శు
38. జలార్ణవము	,,	శు	శు	ప్ర	,,	శు	కై
39. ఝాలవరాళి	,,	శు	శు	ప్ర	,,	శు	కా
40. నవనీత	,,	శు	శు	ప్ర	,,	చ	కై
41. పావని	,,	శు	శు	ప్ర	,,	చ	కా
42. రఘుప్రియ	,,	శు	శు	ప్ర	,,	ష	కా

8. వసు చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
43. గవాంబోధి	,,	శు	సా	ప్ర	,,	శు	శు
44. భవప్రియ	,,	శు	సా	ప్ర	,,	శు	కై
45. శుభపంతువరాళి	,,	శు	సా	ప్ర	,,	శు	కా
46. షడ్విధమార్గిణి	,,	శు	సా	ప్ర	,,	చ	కై
47. సువర్ణాంగి	,,	శు	సా	ప్ర	,,	చ	కా
48. దివ్యమణి	,,	శు	సా	ప్ర	,,	ష	కా

9. బ్రహ్మ చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
49. ధవళాంబరి	"	శు	అం	ప్ర	"	శు	శు
50. నామనారాయణి	"	శు	అం	ప్ర	"	శు	కై
51. కామవర్ధని	"	శు	అం	ప్ర	"	శు	కా
52. రామప్రియ	"	శు	అం	ప్ర	"	చ	కై
53. గమనశ్రమ	"	శు	అం	ప్ర	"	చ	కా
54. విశ్వంబరి	"	శు	అం	ప్ర	"	ష	కా

10. దిశి చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
55. శ్యామలాంగి	"	చ	సా	ప్ర	"	శు	శు
56. షణ్ముఖప్రియ	"	చ	సా	ప్ర	"	శు	కై
57. సింహేంద్రమధ్యమ	"	చ	సా	ప్ర	"	శు	కా
58. హేమవతి	"	చ	సా	ప్ర	"	చ	కై
59. ధర్మవతి	"	చ	సా	ప్ర	"	చ	కా
60. నీతిమతి	"	చ	సా	ప్ర	"	ష	కా

11. రుద్ర చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
61. కాంతామణి	"	చ	అం	ప్ర	"	శు	శు
62. రిషభప్రియ	"	చ	అం	ప్ర	"	శు	కై
63. లతాంగి	"	చ	అం	ప్ర	"	శు	కా
64. వాచస్పతి	"	చ	అం	ప్ర	"	చ	కై
65. మేచకల్యాణి	"	చ	అం	ప్ర	"	చ	కా
66. చిత్రాంబరి	"	చ	అం	ప్ర	"	ష	కా

12. ఆదిత్య చక్రము	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని
67. సుచరిత్రము	"	ష	అం	ప్ర	"	శు	శు
68. జ్యోతిస్వరూపిణి	"	ష	అం	ప్ర	"	శు	కై
69. ధాతువర్ధని	"	ష	అం	ప్ర	"	శు	కా
70. నాసికాభూషణి	"	ష	అం	ప్ర	"	చ	కై
71. కోసలము	"	ష	అం	ప్ర	"	చ	కా
72. రసికప్రియ	"	ష	అం	ప్ర	"	ష	కా

ఈ డెబ్బదిరెండు మేళకర్త రాగముల పేళ్ళయొక్క మొదటి రెండు వర్ణములను కాదినవ, టాదినవ, పాదిపంచక, యాద్యష్టమను వాటియందు సదరు మేళకర్తల పేళ్ళయొక్క మొదటి యక్షర సంఖ్యను (ఏకస్థానంబునను అనగా; మొట్టమొదట వ్రాయునట్టి సంఖ్యను ఏకస్థానమని ఎరుంగునది.) రెండవ యక్షర సంఖ్యను (దశస్థానమందును అనగా, మొదట వ్రాయబడిన సంఖ్యకు ఎడమ వైపున మరియొక సంఖ్య నుంచుట దశస్థానమని నెఱుగునది.) ఇటుల వ్రాసి చూడగా అది ఎన్నవ సంఖ్య మేళకర్త యైనదిన్ని తేటబడును. అదెట్లనిన ?

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ఝ, ఇది కాదినవము. అనగా, క, మొదలు ఝ, వరకు 9 సంఖ్యలని యెఱుగునది. టు ఠ డ ఢ ణ త థ ద ధ, ఇది టాదినవము. ప ఫ బ భ మ, ఇది పాదిపంచకము. య ర ల వ శ ష స హ, ఇది యాద్యష్టము. మేళకర్తల పేళ్ళయందు నకారము శూన్యార్థకము. ఈ సంకేతంబున కాచునది ఉదాహరణము. కనకాంగి – ఈ రాగముయొక్క మొదటి రెండక్షరములలో కకారము కాది నవంబున మొదటిది గాన, ఆ ఒకటిని ఏకస్థానంబునమంచి రెండవ యక్షరమగు నకారము శూన్యమగుటచే దశస్థానంబునకు సంఖ్య లేదు గాన అది మొదటి మేళకర్త రాగమని చెప్పవలయును. చలనాట – ఈ రాగమందలి మొదటి రెండక్షరములలో చకారము కాదినవంబున ఆఱవది గాన ఏక స్థానమందు 6 ను లకారము యాద్యష్టమునందు మూడవది గాన దశ స్థానమందు 3 ను వ్రాసి 36 వ రాగమని చెప్పవలయును. ఇటుల అన్నిటియందు యూహింపవలెను.

మఱియు ఈ క్రింద వ్రాయబడిన మేళకర్తల పేర్లకుగల సంయుక్తాక్షరము యొక్క రెండవ యక్షరము నందే గణింపవలెను. సూర్యకాంతము, షణ్ముఖప్రియ, షడ్విధమార్గిణి, ధర్మవతి, సింహేంద్రమధ్యమము. ఈ రాగములయందు మాత్రము సంయుక్తాక్షరము యొక్క రెండవ యక్షరమునందే గణింపవలెనని యెఱుగునది.

అది యెట్లనగా ? సూర్యకాంతరాగము ఎన్నవ మేళకర్త యని గణించు నప్పుడు సూర్య అను రెండక్షరములలో మొదటి సకారము యాద్యష్టమునందు ఏడవదిగా నెంచి, ర్య అను రెండవ అక్షరముయొక్క రకారమునందు గల క్యావది యైన యకారమునందు సంయుక్తాక్షరము గాన ఈ యకారము యాద్యష్టము నందు మొదటిదిగానెంచి సూర్యకాంతము రాగము 17 వ మేళకర్త యని దెలియవలెను

అట్లే షణ్ముఖప్రియ, షడ్విధమార్గిణి, ధర్మవతి, సింహేంద్రమధ్యమ ఈ రాగములకు మాత్రము రెండవ యక్షరమందుండు సంయుక్తాక్షరమును గణింపవలెను.

72 మేళకర్తల స్వరస్థానములను దెలిపెడి పత్రకము

							రిషభము.	గాంధారము	మధ్యమము.
	1 కన	2 రత్నాం	3 గాన	4 వనస్ప	5 మాన	6 తాన	శు	శు	శు
	7 సేనా	8 హను	9 ధేనుక	10 నాటక	11 కోకిల	12 రూప	శు	సా	శు
	13 గాయ	14 వకు	15 మాయా	16 చక్ర	17 సూర్య	18 హాట	శు	అం	శు
	19 ఝుం	20 నఠభై	21 కీరవా	22 ఖరహ	23 గౌరీమ	24 వరుణ	చ	సా	శు
	25 మార	26 చారు	27 సర	28 హరి	29 ధీరశం	30 నాగా	చ	అం	శు
	31 యాగ	32 రాగవ	33 గాంగే	34 వాగ	35 శూలిని	36 చలనా	ష	అం	శు
	37 సాల	38 జలా	39 ఝాల	40 నవని	41 పావని	42 రఘుప్రి	శు	శు	ప్ర
	43 గవాం	44 భవ	45 శుభపం	46 షడ్విధ	47 సువర్ణా	48 దివ్య	శు	సా	ప్ర
	49 ధవ	50 నామ	51 కామ	52 రామ	53 గమన	54 విశ్వం	శు	అం	ప్ర
	55 శ్యామ	56 షణ్ము	57 సింహే	58 హేమ	59 ధర్మ	60 నీతి	చ	సా	ప్ర
	61 కాం	62 రిషభ	63 లతాం	64 వాచ	65 మేచక	66 చిత్రా	చ	అం	ప్ర
	67 సుచరి	68 జ్యోతి	69 ధాతువ	70 నాసి	71 కోసల	72 రసిక	ష	అం	ప్ర
ధైవతము	శు	శు	శు	చ	చ	ష			
నిషాదము	శు	కై	కా	కై	కా	కా			

ఈ పటకమునందు ఉదహరింపబడియున్న డెబ్బది రెండు మేళకర్తరాగముల యొక్క స్వరస్థానములను దెలిసికొనెడిమార్గ మెటువలెనంటె? ఇందు మొదటి గదిలో 1 లో సంఖ్యగల కనకాంగి రాగముయొక్క స్వరస్థానములను దెలియవలసి నపుడు సదరు రాగమునకు కుడిదిక్కునయుందు రిషభగాంధార మధ్యమములను దాని క్రింది దిక్కునయుందు ధైవతనిషాదములను జూచినట్లయిన ఆ రాగము యొక్క స్వరస్థానములు స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. ఇట్లే అన్నిటియందు నూహించునది.

శుద్ధమధ్యమ జన్యరాగములు

1. కనకాంగి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

కనకాంబరి .... సరిగమపదనిదస – సనిదపమగరిగరిస
[illegible] .... సరిమపధస - సనిధపమగరిస
శుద్ధముఖారి .... సరిగమపదనిస - సనిధమగరిస
వాగీశ్వరి .... సరిగమపదస - సధపమగరిస
ముక్తాంబరి .... సరిగమపనిస – సనిధమగరిస
మోహనమల్లారు .... సరిగమధనిధస - సధనిదపమగరిస
శోకచింతామణి .... సరిపమపధనిస – సధపమగరిగరిస
ఇష్టప్రియ .... సగరిగమపధనిస – సధపదమగరిస
శతోల్లాసిని .... సమరిగమపధనిస – సధసగరిస

2. రత్నాంగి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

ఫేనద్యుతి .... సరిమపధనిస - సనిదమగరిస
రిషభాంగి .... సరిమపధనిస – సనిధపమగరిస
పుష్పవసంత .... సరిగపమధనిస – సధనిపమగరిస
శ్రీమణి .... సరిగపదస - సనిదపగరిస
వసంతభూపాలము .... సరిగపదనిస – సనిదపమధమగరిస
గౌరీగాంధారి .... సమరిగమపదనిదస – సనిధపమగరిస
ఘంటారవము .... సరిపగమపనిస - సనిదపమగరిస
జయసింధు .... సరిగమపస – సపనిదమగరిస
వసంతమనోహరి .... సరిగమపధనిస – సనిధమగరిస
[illegible] .... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస

3 గానమూర్తి—శురి-శుగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

సామవరాళి	....	సరిమపదనిస - సనిదపమగరిస
మురటిమల్లారు	...	సరిమపనిస - సనిదపమగరిస
భిన్నపంచమము	....	సగమపదనిస - సనిదపమగరిస
గిరికర్ణిక	....	సగిమమపనిస - సనిదపమగరిస
లలితతోడి	....	సరిగమపస - సనిదమగరిస
సారంగలలిత	....	సరిగమరిమపనిస - సనిదపమరిస
వాయాగౌళ	....	సరిగరిమపదనిస - సదనిపమగరిస
మంగళగౌరి	....	సమపదనిస - సనిపదమగరిస

4. వనస్పతి—శుర-శుగ-శుమ-ప-చధ-కైని

కర్ణాటకమురటి	...	సరిగమపదస - సనిధపమరిస
భానుమతి	...	సరిగరిమపస - సనిధపమగరిస
రసాళి	....	సరిమపదనిస - సధపమరిస
సురభూషణి	....	సరిగమపస - సనిధనిపమరిస
శిఖారంజని	....	సమరిగమపస - సనిధపమగరిస
శ్వేతాంబరి	....	సరిగమపమదనిస - సనిపమగరిస
వీరవిక్రమము	....	సరిగమపధనిస - సనిపదమగరిస
సుగాత్రి	....	సమపధనిస - సధపమగరిస

5. మానవతి—శురి-శుగ-శుమ-ప-చధ-కాని

మనోరంజని	....	సరిమపదనిస - సనిధపమగరిస
మీనలోచన	....	సరిగమపధనిపస - సనిదమగరిస
మంగళదేశిక	....	సరిగమపనిదస - సనిపధమగరిస
జయసావేరి	....	సమరిగమపసని - దపమగరిసనిస
పూర్వకన్నడ	....	సరిగమపమపస - సధనిదపమగరిస
ఘనశ్యామలా	....	సగమపధస - సనిధపమగరిస
పూర్వసింధు	....	సరిగమపసనిస - సదపమధమగరిస
మంగళభూషణి	....	పధపనిసరిగమప - మగరిసనిదప

6. తానరూపి—శురి-శుగ-శుమ-ప-షధ-కాని

తమకీర్తి	....	సరిమపనిస - సనిదనిపమగమరిస
తిల్లక ప్రకాశిని	....	సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస
శృంగారిణి	....	సరిగమపస - సనిధపమగరిస

దేశ్యనారాయణి .... సరిగమపనిప - సనిధనిపమరిస
సింధుమావళి .... సరిగమపదనిపనిస - సనిపమరిస
ఛాయానారాయణి .... సపమపదనిప - సనిదనిపమగరిస
దేశ్యసురటి .... పమరిగమపదని - పమగరిసనిస
గౌళమాళవి .... సరిగమపదనిపనిస - సపదనిపమగరిస
శ్రీమాళవి .... సరిగమపనిధనిపస - సపమగరిస

7. సేనాపతి—శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

సిన్నాగతి .... సరిగరిమదనిస - సనిధపమగరిస
సింధుగౌరి .... సగరిగమపస - సధపమగరిస
సైంధవగౌళి .... సరిగమపధనిస - సనిధమగమరిస
ఈశగౌళ .... సమగమపధనిప - పధపధమగరిస
ఛాయాగౌరి .... సరిమగమపనిధనిస - ససిధపమగమరిస
శోగి .... సగమపధనిధస - సనిధపమగస
ఏకామణి .... సరిగమపమపధనిస - సధనిపమగరిస
భానుగౌళ .... ధసరిగమపధని - ధపమగరిసనిధప
ఛాయామాళవి .... సగరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస
గౌళచంద్రిక .... సరిమపధస - సనిధపగరిస

8. హనుమత్తోడి—శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

తోడి (శుద్ధ .... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
ధన్యాసి .... సగమపనిస - సనిధపమగరిస -
దేశ్యతోడి .... సరిగమపధనిస - సనిధనిధపమగరిస
భూపాలము .... సరిగపధస - సధపగరిస
శుద్ధసారువ .... సగమపధస - సధపమరిగరిస
పున్నాగవరాళి .... నిసరిగమపధని - నిధపమగరిసని
నాగవరాళి .... నిసగరి గమపధ - పమగరిసని
అహిరి .... సరిసగమపధనిస - సనిధాపమగరిస
అసావేరి .... సరిమపధస - సనిసపధమపగరిస
ఛాయాతోడి .... సరిగామసపమధనిస - సనిపధమగారిస
శుద్ధహనుంతము .... దసరిమపధ - ధపమగరిస
ఇందుసారంగనాట .... సరిగమపమధనిస - సధపమగరిస
దేశికబంగాళ .... సరిగపమధనిస - సధపమగరిస
శుద్ధసీమంతి .... సరిగమపధస - సధపమగరిస

వాదవాళి	....	సరిగమపనిస - సనిధపమగరిస
చంద్రకాంతము	....	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
చంద్రికాగౌళ	....	సరిగమపధస - సధపమరిస
భానుచంద్రిక	....	సమధనిస - సనిధమగస
కళాసావేరి	....	సరిగపనిస - సనిధపమగరిస
హిమాంది	...	సరిగమపధనిధస - సనిపధమగరిస

9. ధేనుక—శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

దేశ్యఆంధాళి	....	సరిగమపనిధస - సధపమగరిస
ధైర్యముఖి	....	సరిగమపధస - సనిపమపరిగరిస
దేశకర్ముద్రి	...	సమరిగమపనిస - సనిపధమగరిస
భిన్నషడ్జమము	....	సరిగరిపమపనిస - సధపమగరిస
శోకవరావళి	....	సగమనిధ - పమగరిస
లలితశ్రీకంఠి	...	సరిగమపధనిస - సనిధపమధమగరిస
భక్క	....	సగమపమధనిస - సనిధపమగరిస
సింధుచింతామణి	....	సరిమగమధపధస - సధపమగరిస
పూర్వపరజు	....	సమగమధనిస - సనిధపమగరిస
గౌరిబంగాళ్	....	ధసరిమపధని - ధపమగరిసనిధస
మాల్కోప్	....	సగమధనిస - సనిధమగస
మోహనవాణి	...	సగామపధపమపనినిస - సనిపధధపమగస

10. నాటకప్రియ - శురి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

వటాభరణము	....	సరిగమపధపనిస - సనిధపమగమరిస
నిరంజని	....	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
దీపరము	....	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
మాగధశ్రీ	....	సగరిమపధస - సనిపగస
పూర్వరామక్రియ	....	సరిగమపసధనిస - సనిపధమగరిస
కన్నడ సౌరాష్ట్రము	....	సరిమగమధపధనిస - సనిధపమగస
వసంతకన్నడ	....	సరిగమపని - ధమపగరిసని
సింధుభైరవి	....	మపధనిధసరిగమ - గరిసనిధపమగమ
హిందోళదేశిక	...	సమరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
శారంగఝాలి	..	సమగమపధనిధస - సనిధపమగరిస

11. కోకిలప్రియ - శురి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కాని

కోకిలారవము .... సరిగరిమపదనిస - సనిధపమగరిస
కౌమారి .... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
వర్ధని .... సగమపమపధనిస - సనిపధపమగస
మారువదేశిక .... సగమపధపనిస - సనిధపమగరిస
ఛాయాసైంధవి .... సరిగమపధపనిస - సధనిపమగరిస
సింధుక్రియ .... సరిగమపమదనిస - సధపమగరిస
శుద్ధమంజరి .... సగమపమదనిస - సనిపధమగరిస
వసంత నారాయణి .... సరిగమపస - సనిధపమగరిస
శుద్ధలలిత .... సపమధనిస - సనిసధపమగరిస

12. రూపవతి—శురి-సాగ-శుమ-ప-షధ-కాని

రావ్యనగము .... సమపధనిస - సధనిపమగరిస
రేఖావతి .... సరిగమపనిధస - సనిధపమగరిస
భోగవగాళి .... సరిగమపనిస — సనిపమగరిస
సామకురంజి .... సగపధనిస - సనిధనిపమగరిస
సామభైరవి .... సరిగమపస — సనిపధనిపమగరిస
ప్రతాపవసంతము .... సమరిగమపనిస - సనిపమరిస
శ్యామకల్యాణి .. సమగమసధనిస - సనిపదనిపమగరిస
భానుకోకిల ... సమపదనిస — సధనిపమగస
పూర్ణస్వరావళి .... సగమసధనిస - సధనిపమరిగస

13. గాయకప్రియ—శురి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

గీతప్రియ .... సరిగమపధనిస — సదపమగరిస
కుంతల కాంభోజి .... సగమపధనిదస — సనిదపమగస
హెజ్జెజ్జి .... సరిగమపధస — సనిదపమగరిస
సామనారాయణి .... సరిమపదనిస — సపధనిపమరిస
దేవముఖారి .... సరిమపధనిస సనిదపమరిస
కల్యాణకేసరి .... సరిగపధస — సధపమగరిస
నవరసచంద్రిక .... సరిగపమధస — సదపమగరిస
కలకంఠి .... సరిమపధనిస — సనిధపమరిస
కలగడ .... సరిగపధనిస — సనిదపమగరిస
ఝుజాహాళి .... సమగమపధనిస — సదనిధపమగస
ధురవహాళి ... సమమపదనిస - సనిధపమస

14. వకుళాభరణము—శురి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

వసంతభైరవి .... సరిగమధనిస - సనిధమపమగరిస
వసంతముఖారి .... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
రాగవసంతము .... సరిమపనిధస - సనిధమగరిస
సోమరాగము .... సరిమపమధనిస - సనిధమగరిస
హంసకాంభోజి .... సరిగమధనిస - సనిధపమరిస
సుధాకాంభోజి .... సగగరిమపనిస - సనిపమగరిస
శ్యామచింతామణి .... సరిమపధస - సనిపధమగరిస

15. మాయామాళవగౌళ—శురి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

మలహరి .... సరిమపధస - సధపమగరిస
శుద్ధమలహరి .... సరిగపమధస - సధపగరిస
మారువ కన్నడ .... సరిమగమపనిస - సనిపమరిగరిస
మారువ .... సగమపస - సనిధమపమగరిస
మార్గదేశిక .... సరిగపధస - సధమపగరిస
మంగళకైశిక .... సమగమపమధనిస - సనిధపమగరిస
సావేరి .... సరిమపధస - సనిధపమగరిస
గౌళ .... సరిగమరిమపనిస - సనిపమగమరిస
దేశ్యగౌళ .... సరిపధనిస - సనిధపసరిస
ఛాయాగౌళ .... సరిమగమపనిస - సనిధపమగరిస
జగన్మోహిని .... సగమపనిస - సనిపమగరిస
బౌళి .... సరిగపధనిధస - సనిధపగరిస
వాదనామక్రియ .... సరిగరిమపధని - నిధపమగరిసని
సారంగనాట .... సరిమపధస - సనిపధపమగరిస
మేచబౌళి .... సరిగపధస - సనిధపమగరిస
రేగుప్తి .... సరిగపధస - సధపగరిస
దేశ్యరేగుప్తి .... సరిగరిమపధనిస - సధనిధపమగస
గుమ్మకాంభోజి .... సరిగపధనిధస - సనిధపమగరిస
గౌరి .... సరిమపనిస - సనిధపమగరిస
లలితగౌరి .... సరిగమపధనిస - సధపగరిస
లలితపంచమము .... సరిగమధనిస - సనిధమపమగరిస
భిబాసు .... సరిగపధస - సధపమరిస
పాడి .... సరిమపనిస - సనిపధపమరిస

శుద్ధక్రియ	....	సరిపమపధస - సధపమగరిస
మేఘరంజి	....	సరిగమనిస - సనిమగరిస
పూర్ణపంచమము	....	సరిగమపధ - ధపమగరిస
సురసింధు	....	సమగమపధనిధస - సనిధపమరిగరిస
ఘనసింధు	....	సమగమపదనిధస - సనిధపమగరిస
సింధురామక్రియ	....	సగమపధనిస - సనిపధపమగరిగస
గౌళిపంతు	....	సరిగరిమపదపనిస - సనిదపమగరిస
సౌరాష్ట్రము	....	సరిగమపధనిస - సనిధాపమగరిస
ఘూర్జరి	....	సరిగమపధనిస - సధనిపమగరిస
అర్ధ్రదేశి	....	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
గుండక్రియ	....	సరిమపనిస - సనిపధపమగరిస
పరాజు	....	సగమపధనిస - సనిధపమగారిస
మార్గదేశి	....	సరిగపధస - సధమపగరిస
పూర్వి	....	సరిగమధనిస - సనిధపమగరిస
కన్నడబంగాళ	....	సరిమగమధపధస - సధపమగరిస
వసంత	....	సగమధనిస - సనిధమాగరిస
వసంతప్రియ	....	సరిగమపధపనిస - సనిపమరిస
సాళంగనాట	....	సరిమపధస - సధపగరిస

16. చక్రవాకము—శురి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

చిన్మణి	....	సరిగామపమధనిస - సనిధనిపమగారిస
కలావతి	....	సరిమపధస - సధపమగసరిస
బిందుమాలిని	....	సగరిమపధనిసనిస - సపనిధపగరిస
మలయమారుతము	....	సరిగపధనిస - సనిధపగరిస
వేగవాహిని	....	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
భుజంగిని	....	సరిపమగమనిధనిస - సనిధమగరిస
కుంతల	....	సరిగమపధనిస - సధనిపమగమరిస
శుద్ధశ్యామల	....	సగపధనిస - సనిధపమగరిస
వసంతలీల	....	సరిమపధనిస - సనిధపగరిస
చంద్రకిరణి	....	సగమపమధనిస - సనిధనిపమగమరిస
వీణాధరి	....	సరిగపధనిస - సనిధపమగరిస
రుద్రపంచమ	....	సగమనిధస - సనిధమగరిస
సతోమార్గిణి	....	సగమపధనిస - సధాపమగరిస
గణితవినోదిని	....	సగమపనిస - సనిధపమగరిస

శివానంది .... సమగమపదని - దపమగరిసనిస
శశిప్రకాశ .... సరిగమపదనిస - సనిదపగరిస
భక్తప్రియ .... సగమపధనిస - సనిధపమరిమగస

17. సూర్యకాంతము—శురి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

సుప్రదీపము .... సరిమపధనిస - సనిధపమగమరిస
లలిత .... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
భైరవము .... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
దివ్యతరంగిణి .... సరిగమపస - సనిధపమగరిస
నాగచూడామణి .... సగమపదనిస - సనిదపమగస
సివామణి .... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
సామకన్నడ .... సరిమగమపధనిస - సనిధపమరిస
సామంతమల్లారు .... సగమపనిస - సనిపధమగరిస

18. హటకాంబరి—శురి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని

హితభాషిణి .... సరిగమపనిధనిస - సనిపమగరిస
శుద్ధమాళవి .... సగరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
సింహాళము .... సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
దివ్యగాంధారము .... సమరిపధనిస - సధనిపమగపరిస
కల్లోలము .... సపధనిస - సనిధనిపమగస
శుద్ధకన్నడ .... సమపధనిస - సనిపమగస
హంసనటని .... సగమపస - సపమగరిస
భూపాలతరంగిణి .... సరిమపనిస - సనిధనిపమగమరిస
భానుచూడామణి .... సరిగమపస - సనిధనిపమగరిస
నాగతరంగిణి .... సరిగమపనిస - సనిపధనిపమగస

19. ఝంకారధ్వని—చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

ఝంకారభ్రమరి .... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
ఝంకారి .... సరిగమపధస - సధపమగరిస
పూర్ణలలిత .... సరిగమపస - సనిధపమగరిస
చిత్రరంజని .... సరిగమపధని - నిధపమరిగరిస
ప్రవాతరంగిణి .... సమరిగమపస - సనిధపమగరిస
అమృతతరంగిణి .... సరిగమధనిస - సధనిధపమగరిస
దేశ్యబేగడ .... సగమపస - సనిధపమగరిస

[illegible]యసా[illegible]	....	సరిమపధస – సధపమగరిస
పూర్వసాళవి	....	సగమధనిస – సనిధపమరిస
పూర్ణలలిత	....	సరిగమపస – సనిధపమగరిస

20. నఠభైరవి—చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

భైరవి	....	సరిగమపధనిస – సనిధపమగరిస
పూర్వభైరవి	....	సరిగమనిధనిస – సనిధపమగరిస
ఆనందభైరవి	....	సగరిగమపధపనిస – సనిధపమగరిస
రీతిగౌళ	....	సగరిగమనిధనిస – సనిధమగమపమగరిస
జయంతశ్రీ	....	సగమధనిస – సనిధమపమగస
ఆభేరి	....	సగమపనిస – సనిధపమగరిస
కమలాతరంగిణి	....	సరిగమపధనిస – సనిధపమగస
నారాయణదేశాక్షి	....	సరిపగమపధపనిస – సనిధపమగరిస
నీలవేణి	....	సరిగమపధనిధప – సధపమగరిస
హిందోళము	....	సమగమధనిస – సనిధమగస
కన్నడ	....	సగమపధస – సనిధమగస
దేవక్రియ	....	సరిగమనిధని – సధమగరిసని
ఇందుఘంటారవము	....	సగమపధపని – ధపమగరిసని
కోకిలవరాళి	....	సరిగరిమపధనిధస – సధనిధపమరిగరిస
వసంతవరాళి	....	సరిమపధస – సనిధపగరిస
మాంజి	....	సగరిగమనిధనిస – సనిధపమపగరిస
నాగగాంధారి	....	సరిగమపధని – నిధపమగరిస
భువనగాంధారి	....	సరిమపనిస – సనిధపమగస
మార్గహిందోళము	....	సరిగమపధనిస సనిధపమగస
శుద్ధదేశి	....	సరిమపధనిస – సనిధపమగరిస
శుద్ధసాళవి	....	సగమపనిస – సనిపమరిస
[illegible]వసంతము	....	సగమపనిధస – సనిధపమగరిస
ఊర్ధ్వమధ్యమము	....	సరిగమపనిస – సనిపమగరిస
సారంగకాపి	....	సరిపమరిపరిమపనిస – సనిధపమగరిస
[illegible]	....	సరిమపధని – సనిధమగరిస
[illegible]	....	సరిగమపధనిధపస – సనిధపమగరిస
హిందోళవసంతము	....	సగమపధనిధస – సనిధపమధమగస
[illegible]	....	[illegible] – ధపమగరిసని
[illegible]వసంతము	....	[illegible]నిధస – సనిధపమగస

21. కీరవాణి — చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

కిరణావళి	...	సరిగమపదనిస - సదపమగరిస
కుంతలవరాళి	....	సరిగమపనిస - సదపమగరిస
కల్యాణవసంతము	..	సగమదనిస - సనిధపమగరిస
జయశ్రీ	....	సరిగమపధనిసస - సనిధపమగరిస
సంజీవని	...	సరిగమపనిస - సనిధనిపమగరిస
మాధవి	...	సమగమపధనిస - సనిధపమగరిస
గగనభూపాలము	....	సమగమపదనిస - సనిదమగరిస
కర్ణాటకదేవగాంధారి	....	నిసగమపా - దాపమగరిసని
వాగధీశకము	....	సరిగమనిస - సనిదమగస
హంసపంచమము	....	సగమపనిదనిపస - సనిదమగరిస
హేమంతపాళవి	...	సరిగమపదస - సనిధపమగరిస
పారసవాహిని	...	సరిగరిమపధనిస సదపమరిగరిస

22 ఖరహరప్రియ — చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

ఉదయరవిచంద్రిక	....	సగమపనిస - సనిపమగస
కానడ	....	గరిసరిగమపమధానిస - సనిసధపమగామరిస
కన్నడగౌళ	....	సరిగమపనిస - సనిధపమగస
కాపి	...	సరిగామరిపమపధనిస - సనిదపమగరిస
శ్రీరాగము	....	సరిమపనిస - సనిపధనిపమరిగారిస
శ్రీరంజని	....	సరిగమదనిస - సనిధమగరిస
ముఖారి	....	సరిమపధనిదస - సనిదపమగరిస
శివముఖారి	....	సరిగపదస - సనిధపమగరిస
పూర్వముఖారి	....	సమగమపదనిదస - సనిపమగరిస
దర్బారు	....	సరిమపదనిస - సనిధపమగరిస
హుసేని	....	సరిగమపనిదమపనిదనిస - సనిధపమగరిస
నాయకి	....	సరిగమపదపసా - సనిధపమరిగారిస
మధ్యమావతి	....	సరిమపనిస - సనిపమరిస
బృందావనసారంగ	....	సరిమపనిస - సనిపమరిగరిస
రుద్రప్రియ	....	సరిగమనిస - సనిపమగరిస
సలమంజరి	....	సగమపమధపస - సనిధపమగమరిస
సైంధవి	....	నిధనిసరిగమపదని - ధపమగరిసనిధనిస
శుద్ధధన్యాసి	....	సగమపనిపస - సనిపమగస
శుద్ధబంగాళ	....	సరిమపదస - సదపమరిగరిస

శుద్ధభైరవి	....	సగమనిధస - సనిధమగరిస
మంజరి	....	సగరిగమపనిధనిస - సనిధపమగరిస
శివరంజని	....	సగరిమపధనిస - సధపమగారిస
సారువధన్యాసి	....	సగమపధనిధపనిస - సనిధపమధమగరిస
మణిరంగు	....	సరిమగమపనిస - సనిపమగరిస
జయంతసేన	....	సగమపధసా - సనిధపమగసా
మాళవశ్రీ	....	సగమపనిధనిపధనిస - సనిధపమగస
ఆభోగి	....	సరిగమధస - సధమగరిస
సాళగభైరవి	....	సరిమపధస - సనిధపమగరిస
జయనారాయణి	....	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
కళానిధి	....	సరిగమసపమధనిస - సనిధపమగరిస
పంచమర్గాము	....	సనిధపనిస - సనిధపమగరిస
మనోహరి	....	సరిగమపధస - సధపమగరిస
శుద్ధమనోహరి	....	సరిగమపదస - సనిపమరిగస
దేవమనోహరి	....	సరిమపధనిస - సనిధనిపమరిస
లలితమనోహరి	....	సగమపధనిస - సనిపమగరిస
కనకవరాళి	....	సరిమపనిస - సనిధనిపమగరిస
జయమనోహరి	....	సరిగమధస - సనిధమగరిస
సిద్ధసేన	....	సగరిగమపధస - సనిధమపమరిగరిస
మల్హారు	....	సరిమగమపధపస - సధపమరిస
మందమారి	....	సరిమపధసా - సనిసధపమరిగస
పూర్ణకళానిధి	....	సగమపధనిస - సధపమగరిస
శుద్ధవేళావళి	....	సరిమపనిస - సనిధనిపమగరిస
సారమతి	....	సరిగమపధనిస - సనిధమగస
బాలచంద్రిక	....	సగమపధనిస - సనిధమగరిస
[illegible]	....	సగమపనిస - సనిధపమగరిస
పుష్పలతిక	....	సరిగమపనిస - సనిపమగరిస
[illegible]	....	సరిగమనిధనిస - సనిధపమగరిస

23. గౌరీమనోహరి—చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కాని

సింహళభైరవి	....	సగమపధస - సనిధమగరిస
[illegible]	....	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
[illegible]	....	సరిగమపస - సనిధపమగరిస
[illegible]	....	సరిగమనిస - సనిమగరిస

హంసదీపకము ... సరిగమపదస - సనిదపమగరిస
నాగపంచమము .... సదమపనిస - సదమగరిస
కోకిలదీపకము ... సగమపనిస - సనిపమగరిస
హాలవిబంగాళ ... సరిమపదస - సనిదపమరిస

24. వరుణప్రియ—చరి-సాగ-శుమ-ప-షధ-కాని

వీరవసంతము .... సరిగమపనిస - సనిధపమగరిస
గౌళపంచమము ... సరిమపనిస - సనిపమగరిస
భానుదీపకము ... సరిగమపనిస - సనిపమరిస
హంసభూపాలము .... సరిగపధస - సనిధనిపమగస
హంసభూషణి .... సగమధనిస - సనిపగరిస
సోమదీపకము .... సగపధనిస - సనిపమగస
గంధర్వనారాయణి .... సమపధనిస - సనిధనిపమస
సింహళకాపి .... సరిమపధనిస - సనిధనిపమగస

25. మారరంజని—చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

దేశముఖారి ... సరిగమపధనిదస - సధనిదపమగరిస
రమ్యపంచమము .... సరిగమపధనిస - సధమగరిస
శరద్యుతి .... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
భానుప్రతాపము ... సమగమపధస - సధపమగరిస
కల్లోలసావేరి .... సరిమపధస - సనిధపమగరిస
హంసగాంధారి .... సరిగమపస - సనిధపధమగరిస
దేవపాళగము .... సగపధనిస - సపనిధపమగరిస
సింహళవసంతము .... సరిగమపమధనిస - సధపమగరిస

26. చారుకేశి—చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

తరంగిణి .... సరిమగరిమపధనిధస - సనిధపమగరిస
సోమప్రతాపము .... సపమధనిస - సనిధపమగరిస
కోకిలప్రతాపము .... సగమపమధనిస - సనిపమగస
కన్నడపంచమము .... సరిగమపనిస - సనిధనిపమగస
సింహళవరాళి .... సరిగమపమధనిస - సధపమగమరిస
గంధర్వమనోహరి ... సరిమపస - సనిధమగరిస
విశ్వస్వరూపి .... సరిగమపధనిస - సనిధపమగమరిస
శుక్రజ్యోతి .... సరిగమపధనిస - సనిపధమగరిస
హిందోళవసంతము .... సగమపధనిధస - సనిధపమధమగస

27 సరసాంగి—చరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

...వసి	..	సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
సౌరసేన	.	సరిమపధస - సనిధపమగరిస
సోమముఖి		సగమపధనిస - సనిధపమరిమగస
కమలామనోహరి		సగమపనిస - సనిధపమగస
మూరాభరణి	.	సరిగపమదానిస - సనిధపమగరిస
పద్మరాగము	. .	సరిగమపధనిస - సనిధపమగస
దివ్యపంచమము	.	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
భోగలీల	...	సమగమపధనిస - సనిధపగరిస
సింహవాహిని	...	సగమపధనిస - సనిధపమగరిస
మణిమయ	....	సనిసరిగమపధ - పమగరిసనిధ
హరిప్రియ	....	సరిగమపస - సనిధపమగస
జలజవాసిని	....	సగమపనిస - సనిధపమరిస
కుసుమప్రియ	....	సరిగమపధనిస - సనిపమగారిస
మంజుల	....	పసనిసరిగమప - మగరిసనిధప
నయనరంజని	....	సరిగమపధపనిస - సనిపనిధమగరిస
భిన్నగాంధారి	....	సరిగమపధని - దపమగమరిస
నాదవినోదిని	....	సరిగమపమధనిస - సనిసధపమగరిస
నళినకాంతి	....	సగరిమపనిస - సనిపమగరిస

28. హరికాంభోజి—చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

కాంభోజి	....	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
పూర్ణకాంభోజి	....	సరిగమపధస - సధపమగరిస
శివకాంభోజి	....	సరిగమనిస - సనిపమగరిస
యదుకులకాంభోజి	....	సరిమపధస - సనిధపమగరిస
కేదారగౌళ	....	సరిమపనిస - సనిధపమగరిస
కుంతలవరాళి	....	సమపధనిధస - సనిధపమస
నాటనారాయణి	....	సరిమపధనిస - సనిధపమగారిస
హంసప్రియ	....	సరిగమదపస - సనిధనిపమరిమగస
మోహన	....	సరిగపదస - సదపగరిస
బలహంస	....	సరిమపదస - సనిదపమరిమగస
నారాయణి	....	సరిమపధస - సనిధపమరిస
అంధాళి	....	దసరిగమపదని - దపమగరిసనిధపదస
సహన	....	సరిగమపమదనిస - సనిధపమగమరిగరిస

సరస్వతీమనోహరి .... సరిగమధస - సధనిపమగరిస

రమణి .... సగపధనిస - సనిధపగస

ఈశమనోహరి .... సరిగమపధనిస - సనిధపమరిమగరిస

ఛాయాతరంగిణి .... సరిమగమపనిస - సనిధపమగరిస

ఉమాభరణము .... సరిగమపధని - సనిపమరిగమరిస

నారాయణగౌళ .... సరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిగరిస

మాళవి .... సరిగమపనిమధనిస - సనిధనిపమగమరిస

ప్రతాపవరాళి .... సరిమపస - సధపమగరిస

నటనారాయణి .... సరిగమధనిధస - సనిధపమగమరిస

శ్యామ .... సరిమపధస - సధపమగరిస

సురభైరవి .... సరిపమపధనిస - సనిధపమస

స్వరావళి .... సమగమపనిధనిస - సనిధపమగరిస

నాగస్వరావళి .... సగమపధస - సధపమగస

సురటి .... సరిమపనిస - సనిధ మగపమరిస

మాయాతరంగిణి .... సరిమగపమనిస - సనిధపమగరిస

నాటకురంజి .... సరిగమధనిపధనిస - సనిధమగస

ప్రతాపహం .... సనిగమధపధనిస - సనిధపమగస

ఉద్ధవరాళి .... సనిగమధనిస - సనిధనిపమగస

కదనకుతూహలము .... సరిమధనిగపస - సనిధపమగరిస

ఖమాసు .... సమగమపధనిస - సనిధపమగరిస

హిందుకన్నడ .... సమగమరిగమపధపనిస - సనిధపమగరిస

నవరసకన్నడ .... సగమపసనిస - సనిధమగరిస

దేశాక్షి .... సరిగపధస - సనిధపమగరిస

భంగాళ .... సరిగమపమరిపస - సనిపమరిగరిస

కోకిలధ్వని .... సరిగమధనిధస - సనిధనిపమగరిస

బహుదారి .... సగమధపధనిస - సనిపమగస

రాగపంజరము .... సరిమపధనిధస - సనిధమరిస

ద్విజావంతి .... సరిమగమపధనిస - సనిధపమగరిగస

ఆందాళి .... సరిమపనిస - సనిపమరిగామరిస

రవిచంద్రిక .... సరిగమధనిధస - సనిధమగరిస

రత్నాకారి .... సగమపనిధనిస - సనిధపమరిస

ఆందోళిక .... సరిమపనిస - సనిధమరిస

సుపోషిణి .... సరిమపనిధపస - సనిధపమగరిస

29 ధీరశంకరాభరణము—సరి-అంగ-శుమ-షచధ-కాని

శంకరాభరణము	....	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
కురంజి	....	సనిసరిగమపధ - ధపమగరిసనిస
కేదార	....	సమగమపనిస - సనిపమగమధమగరిస
వ్యాగు	....	సగమపనిధనిస - సనిధపమగరిస
హంసధ్వని	....	సరిగపనిస - సనిపగరిస
గరుడధ్వని	....	సరిగమపధనిస - సధపగరిస
నాగధ్వని	....	సరిసమగమపనిధనిస - సనిధనిపమగస
దేవగాంధారి	....	సరిగరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
బిలహరి	....	సరిగపధస - సనిధపమగరిస
అఠాణ	....	సరిమపనిస - సనిధపమగరిస
ఆరభి	....	సరిమపధస - సనిధపమగరిస
నవరోజు	....	సధనిసరిగమప - మగరిసనిధప
బేగడ	....	సగరిగమపధనిధపస - సనిధపమగరిస
శుద్ధసావేరి	....	సరిమపధస - సధపమరిస
పూర్ణచంద్రిక	....	సరిగమపధపస - సనిపధపమగమరిస
జనరంజని	....	సరిగమపధపనిస - సధపమరిస
నీలాంబరి	....	సరిగమపనిస - సనిపధనిపమగరిగస
అహిరినాట	....	సమగమపధనిస - సనిపధనిపగమగస
కోలాహలము	....	సపమగమపధనిస - సనిధపమగరిస
సింధురాగము	....	సరిగరిమపస - సనిధపనిధమగరిస
సూహిని	....	సరిగరిమపని - ధపమగరిస
శుద్ధవసంత	....	సరిగమపనిస - సధనిపమగరిస
ధీరమతి	....	సగరిగమపమనిధపస - సనిసధపపమగరిస
పూర్వగౌళ	....	సరిమగరిమపనిధనిస - సనిసపమగరిస
గౌడమల్లారు	....	సరిమపధస - సనిధమగరిస
శివర్ధని	....	సరిమపస - సనిధపమగరిస
సింధుమందారి	....	సరిగమపస - సనిధపగమధపమరిస
[illegible]	....	సగరిమపనిస - సనిపనిమగరిస
[illegible]	....	సనిసరిగమప - మగరిసనిపని
[illegible]	....	సరిమగమపధనిస - సనిధపమగరిస
[illegible]	....	సనిసరిమగమపధనిస - సనిధపమగరిగరిస

30. నాగానందిని—షరి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని

ప్రతాపకోకిలము .... సపమపధనిస - సనిపమగస
నిర్మలాంగి .... సరిమపదస - సనిధనిపమగరిస
సింహళసావేరి .... సమగమపధనిస - సనిధనిపమగ[illegible]
సోమభూపాలము .... సరిమమమధస - సధనిపమగరిస
లలితగంధర్వము .... సరిగమపధనిస - సనిపగరిస
హంసగంధర్వము .... సరిగమపస - సనిధనిపమరిస
హేమంతము .... సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస

31. యాగప్రియ—షరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-శుని

కలహంస .... సరిమపధనిధస - సనిధపమరిస
నాగగంధర్వము .... సరిమపధనిస - సధనిపమరిస
గంధర్వకన్నడ .... సరిగపధస - సనిధపమగమరిస
హిందోళకన్నడ .... సగమపనిస - సనిపధమగస
కల్లోల[illegible] .... సరిమపనిధస - సనిపధమగరిస
యాగిని .... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస

32. రాగవర్ధని—షరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

రాగచూడామణి .... సరిగమపస - సనిధమరిగస
ఝంఝాభైరవి .... సగమపమధస - సనిధపమగమరిస
సామంతఝంఝ .... సరిగమపధనిస - సనిపధనిపమగమరిస
హిందోళకాపి .... సరిగమసమపస - సనిధపమగస
హిందోళదర్బారు .... సగమపస - సనిధపమరిస
హిందోళసారంగ .... సరిగమపసనిస - సనిధపనిధమగమరిస

33. గాంగేయభూషణి—షరి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

గంగాతరంగిణి .... సరిగమపస - సనిధపరిగమరిస
శుద్ధఝంఝ .... సగపమధనిస - సనిపమగస
హిందోళసావేరి .... సగమపమధనిస - సనిపధమరిస
హిందోళవాయకి .... సమగమపస - సనిధపమగమరిస
గీతమూర్తి .... సరిగమపధనిస - సనిధపమగస
కన్నడదర్బారు .... సరిగమపధపస - సనిధపమరిస

34. వాగధీశ్వరి—షరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

ఛాయానాట	....	సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస
మేచనీలాంబరి	....	సగమపధనిస - సనిపమరిస
శుద్ధఘంటారవము	....	సగమపధస - సనిధపమరిస
భానుమంజరి	....	సరిగమపనిస - సనిపమరిగరిస
భానుదీపరము	....	సమరిగమపస - సధపమగమరిస
శారదాభరణము	....	సమగమపధనిస - సనిధమపమరిస
మేచగాంధారి	....	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస

35. శూలిని—షరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

శుద్ధనీలాంబరి	....	సమరిగమపస - సనిధపమగస
శిఖరిరాగము	....	సరిగమపధనిస - సధనిపమరిగస
గానవారిధి	....	సమరిగమపధనిస - సధనిపమరిస
హంసఘంటారవము	....	సరిగమపధనిస - సనిపమగమరిస
మారువకన్నడ	....	సరిగమపధపనిస - సనిపమరిస
మేచనారాయణి	....	సరిగమపధస - సధనిపమరిస

36. చలనాట—షరి-అంగ-శుమ-ప-షధ-కాని

నాట	....	సరిగమపధనిస - సనిపమరిస
గంభీరనాట	....	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
శృతిరంజని	....	సరిగపధనిస - సపమగస
చిదానంది	....	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస
నాగనీలాంబరి	....	సమగమపధని - సనిధపమగస
మంజుళ	....	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస

ప్రతి మధ్యమ జన్యరాగములు

37. సాలగము—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

సింధువాటి	....	సగరిగమనిధనిస - సనిధమగరిస
లలితమారువ	....	సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస
హాళవి	....	సగరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
[illegible]	....	సరిమపధని - ధపమగరిస
[illegible]	....	సరిగమపనిధనిస - సనిపధమగరిస
[illegible]	....	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస

38. జాలార్ణవము—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

జగన్మోహనము	....	సరిమపధపనిస - సనిధపమగరిస
హంసభోగి	....	సరిగమధనిస - సనిధపమగరిస
రవిప్రభావళి	....	సరిగమధస - సధపమగరిగస
భోగరసాళి	....	సరిగమధనిస - సనిధనిపమగరిస
కుముదాభరణము	....	సరిగమపనిధస - సధనిపమగరిస
నాగదీపరము	....	సరిగమధనిస - సనిధనిమగరిగస

39. ఝాలవరాళి—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

వరాళి	....	సగరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
సమనవేళావళి	....	సరిమపధనిస - సనిపమగరిస
నాగభోగి	....	సరిగమపధని - ధపమగరిసనిస
హంసనీలాంబరి	....	సరిగమధనిస - సనిపధమగరిస
మారువబంగాళ	....	సపమపధనిస - సనిధపమగరిస
భూపాలపంచమము	....	సగరిగమపధస - సపధమగరిస
కోకిలపంచమము	....	సధనిసరిగరి - సనిధపధనిస
అమృతవర్షిణి	....	సరిగమపధనిపస - సనిపధమగరిస

40. నవనీతము—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని

నభోమణి	....	సరిగరిమపస - సనిధపమగరిస
నిషాదప్రియ	....	సరిగమపనిధస - సనిపమగరిస
నాగవేలావళి	....	సరిగమధస - సనిధమగరిస
నవనీలాంబరి	....	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
శోమముంటాణము	....	సరిగమనిధనిస - సనిపధమగరిస
నవరసకుంతలి	....	సమపధనిస - సనిధపధమగరిస
సుప్రియరాగము	....	సగరిగమపస - సనిధమగరిస
సింధునాటకురంజి	....	సరిగమధనిధస - సనిధపమగరిస

41. పావని—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

ప్రభావతి	....	సరిమపధనిస - సనిధమపమరిగరిస
శ్యామనీలాంబరి	....	సరిగమపధనిస - సధనిధమగరిస
సమనదీపరము	....	సరిగమధనిస - సనిమగరిగస
చంద్రజ్యోతి	....	సరిగమపధస - సధపమగరిస
శుద్ధగాంధారి	....	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస

కోకిలధ్వజావళి	....	సరిగమధనిస - సధమగరిస
శిరాంబరి	....	సరిగరిమపధనిస - సనిధపమగరిస

42. రఘుప్రియ—శురి-శుగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని

గంధర్వము	....	మపధనిసరిగ - రిసనిపమపధనిప
రిషభవాహిని	....	సరిగమపధనిస - సనిపధమగరిస
లలితదీపరము	....	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
ఇందుగీర్వాణి	....	సరిగమపస - సనిపధనిపమగరిస
హంసవేలావళి	....	సరిగమపధపనిస - సనిపమగరిస
మేచసావేరి	....	సరిమపనిస - సనిపమగరిస
ఆనందభోగి	....	సరిగమపనిధని - ధపమగరిసనిస
మాయవలతిక	....	పధనిసరిగమప - పమగరిసనిప

43. గవాంభోది—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

విజయభూషావళి	....	సరిగమపమపస - సనిధపమగరిస
కోకిలదీపరము	....	సరిగమనిధస - సనిధమగరిస
మేచకాంభోజి	....	సరిగమధనిస - ధనిపధమగరిస
కోకిలగీర్వాణి	....	సరిగమపధస - సనిమగరిస
మారువగౌళ	....	సరిగపమధనిస - సనిధపమగరిస
సామవ్వరావళి	....	సరిగమపనిధస - సధపధమగరిస
కలివసంతము	....	సగమపధనిస - సనిపమగస

44. భవప్రియ—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని

కన్నడదీపరము	....	సరిగమధనిస - సనిధపధమపరిస
భవాని	....	సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
హేమంతవేలావళి	....	సరిగమధపధస - సధనిపమగరిస
సారంగమారువ	....	సరిగమధనిస - సనిధమపగరిస
మేచబంగాళ	....	సరిగమపనిస - సధపమగరిస
శరసిరుహము	....	సరిగమధనిధస - సనిధమగరిస
ధవళశరసిరుహము	....	సరిగమధపనిస - సనిధమగరిస

45. శుభపంతువరాళి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

పంతువరాళి	....	సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
[illegible]గీర్వాణి	....	సరిగమపధనిస - సనిధమగరిస
[illegible]	....	సరిగమనిధని - ధపమగరిసనిస

గమకసామంతము	....	సగమపనిస - సనిధపమగరిస
కమలాభరణము	....	సరిగమపనిధస - సనిధ నిధమగరిస
కనకదీపరము	....	సగమపధసని - ధపమగరిసనిస
శుద్ధస్వరావళి	....	సగమపమధనిస - సనిధమగస
మారువసంతము	....	సమగమపధనిస - సనిపధమగరిస
శేఖరచంద్రిక	....	సరిగమనిధనిస - సనిధమగరిస
మేచమనోహరి	....	సగమపధసనిస - సనిధమగరిస

46. షడ్విధమార్గిణి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని

తీవ్రవాహిని	....	సరిగమపధపనిస - సనిధపమగరిగమరిస
ఇందుభోగి	....	సగరిగమపధస - సనిధనిపమగరిస
ఇందుధన్యాసి	....	సగమధనిస - సనిధపధమగరిస
మారువగౌళ	....	సగరిగమపధని - ధమపమగరిస
కుంతలస్వరావళి	....	సగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
విజయభీరు	....	సగరిగమపనిధస - సధపమగరిస
శ్రీకంఠి	....	సగమపధనిస - సనిధపమగరి

47. సువర్ణాంగి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

మారువనారాయణి	....	సరిగమపధస - సధనిపమగరిగస
సౌవీరము	....	సరిగరిమపధనిస - సనిసధపమగరిస
సాలగవేళావళి	....	సరిగమపనిధనిస - సనిధపమగస
కుంతలధన్యాసి	....	సరిగమపమధనిస - సనిధనిపమగరిస
పేవామనోహరి	....	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిగస
అభీరు	....	సధనిపమగమస - మగసనిధస
మారువసారంగ	....	సనిసరిగమపమధని - ధపమగరిగస
సవరసబంగాళ	....	సరిగమధపధనిస - సనిధమగస
విజయశ్రీరాగము	....	సరిగమపనిస - సనిపమగరిస

48. దివ్యమణి—శురి-సాగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని

దుందుభిప్రియ	....	సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస
కుంతలదీపరము	....	సమపధనిస - సనిధనిపమగస
జీవంతిని	....	సమపధనిస - సనిపమగస
ఆదిపంచమము	....	సరిపధనిస - సనిధనిపమగరిస
అమృతపంచమము	....	సరిగమధనిస - సనిధమగసరిస
భోగధన్యాసి	....	సగమపనిస - సనిపధనిపమగరిస

భోగసింధు .... సపమపధనిస - సనిధనిపమస
శుద్ధగాంధారి .... సరిగమనిస - సనిధనిపమరిస
మణిస్వరావళి .... సరిగమపధని - పమగరిసని

49. ధవళాంబరి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

స్వరాభరణము .... సగమపధనిస - సనిధపమస
ధీరస్వరూపి .... సరిగమపధనిస - సధనిధపమగస
కన్నడకురంజి .... సగరిగమపధనిస - సధపమరిస
ధవళాంగి .... సమగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
దేవాభరణము .... సగరిగమధనిస - సనిధనిపమగరిస
ఛాయామారువ .... సగరిగమధనిధస - సనిధమగరిస
నవరసచంద్రిక .... సరిగమధనిస - సధపగరిస
ధర్మిణి .... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
నవరసహంశోళి .... సగరిగమపధస - సధపమగరిగస
దేవగిరి .... సరిమపధస - సనిధపమగరిగస

50. నామనారాయణి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని

నర్మద .... సరిగమధనిస - సనిధమపమగరిస
నవరసగాంధారి .... సరిగమపమధనిస - సనిధమగరిస
మేచకన్నడ .... సమపధనిస - సనిధపమగస
కుసుమభోగి .... సరిగమధనిస - సధనిధమగరిగస
మందారి .... సరిగమపనిస - సనిపమగరిస
కన్నడభోగి .... సరిగమపనిధనిస - సనిధమగరిగస
మధుకరి .... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
గౌరిమారువ .... సరిమపధస - సనిధపమగరిగస
ప్రతాపము .... సగమపధనిస - సనిధపమగరిస

51. కామవర్ధని—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

[illegible] .... సగమధనిస - సనిధపమగస
[illegible] .... సరిగమధనిస - సధపమగరిస
హంసనారాయణి .... సరిగమపస - సనిపమగరిస
[illegible] .... సరిగమపధనిస - సనిధపమగరిస
[illegible] .... సరిమపనిస - సనిధపమధమగరిస
[illegible] .... సరిగమపధనిధస - సధపమగస

భోగవసంతము .... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
కిరణి .... సరిగమపనిధనిస - సనిధమగరిస
గమకప్రియ .... సరిగమపనిధస - సధపమగరిస
దీపకము .... సగమపధపస - సనిధనిపమగరిస
భోగసామంతము .... సగమపధపస - సధనిపమగరిస

52. రామప్రియ—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని

రీతిచంద్రిక .... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
రామమనోహరి .... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
జటాధరి .... సగరిమపధనిస - సనిధపగరిస
లోకరంజని .... సగమపమధనిస - సనిధనిపమగరిస
తపస్విని .... సగమపనిస - సనిధపమగస
శ్రీకరి .... సరిగపధనిస - సనిధపమగస
మేఘమల్లారు .... సగమపధనిస - సనిధపమగమరిస
యోగావంది .... సరిగపమపధనిస - సనిధపమగస
ప్రతాపము .... ససమపధనిస - సనిధపమగరిస
మందహాసిని .... సరిగమపమధనిస - సనిధపమగమరిస
హంసగమని .... సగమపనిధస - సనిధపమధపమగరిస
కలాభరణి .... సగరిగమపనిధని - ధపమగరిసనిస
మేఘశ్యామల .... సగమపధనిధపస - సధనిపమగరిస
రసవినోదిని .... ధగమపధనిధస - సనిధపమగస
వేదస్వరూపి .... సరిగమపధనిపస - సనిధనిపమగస

53. గమనశ్రమ—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

గమకక్రియ .... సరిగమపధనిస - సనిధపమగమరిస
శుద్ధరసాళి .... సగమపధస - సధపమగరిస
సుజధ్వని .... సగమపనిధస - సధనిపమగరిస
కన్నడమారువ .... సగమపధనిస - సనిధపమగస
పూర్వకల్యాణి .... సరిగమపధనిధస - సనిధపమగరిస
మేచకాంగి .... సరిగమపధపనిస - సనిపధపమగరిస
గగనసరసీరుహము .... సగరిగమపధని - ధపమగరిసనిస
హంసానంది .... సరిగమధనిస - సనిధమగరిస

54. విశ్వంబరి—శురి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని

విజయవసంతము	....	సమపధనిస - సనిపమగస
పైశాఖము	...	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగమరిస
దేశ్యమారువ	....	సరిగమనిస - సనిపమగరిస
ఉమాకల్యాణి	....	సరిగమపధనిస - సనిపమపరిస
నాగసరసీరుహము	....	సగమపస - సనిదనిపమరిస
భ్రమరధ్వని	....	సగమధనిస - సధనిపమగరిస
సింధుమారువ	....	సరిగమపస - సనిదనిపమగరిస

55. శ్యామలాంగి—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

శ్యామలం	....	సగరిగమపధనిదస - సనిధపమగరిస
శీతకిరణి	....	సరిగమపధనిస - సధనిదపమగస
కమలనారాయణి	....	సరిమపధనిస - సనిధపమగమరిస
నాగప్రభావళి	....	సగమపధనిస - సనిధమగరిస
దేశావళి	....	సరిగమధనిధస - సనిధమగరిస
హంసగిర్వాణి	....	సరిగమపధస - సధపమగస
దేశ్యనాటకురంజి	....	సరిగమపధపనిస - సనిపధపమగరిస
నాగగిర్వాణి	....	సరిగమధనిధస - సనిధపమగరిస

56. షణ్ముఖప్రియ—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని

కుసుమసారంగ	....	సరిమపధనిస - నిసధపమగరిస
భ్రమరసారంగ	....	సరిగమపమధనిస - సధపమగరిస
శాంతి	....	సగరిగమపనిధస - సనిధపమగరిస
ధనుకరి	....	సగమపధనిస - సనిధమగస
సారంగభ్రమరి	....	సమపధనిధస - సనిధపమగస
త్రిమూర్తి	....	సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
భ్రమరకుసుమము	....	సగమపనిస - సనిదపమగరిస
కోకిలానంద	....	సగమధనిస - సనిదపమగస
దేశవాళవి	....	సరిగమపధని - నిధపమగరిసని

57. సింహేంద్రమధ్యమం—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

[illegible]	....	సరిగమపధనిస - సపమగరిస
మాధవమనోహరి	....	సగరిగమపనిధనిస - సనిధమగరిస
[illegible]	....	సరిగమపధనిస - సధపమగస

విజయసరస్వతి	....	సగమపదనిస - సనిపమగరిస
భ్రమరహంసి	....	సరిగమపదస - సనిధపమగస
శుద్ధరాగము	....	సరిగమపనిస - సనిపమగరిస
భ్రమరముఖి	....	సరిగమపధనిస సనిపమగరిస
ధవళహంసి	....	సరిమపదస - సనిపమగరిస
భ్రమరకోకిలము	....	సరిమపనిధనిస - సనిధపమరిస
శేషనాదము	....	సరిగమపదస - సనిధపమగరిస
ఘంటాణము	....	సరిగమధనిస - సనిధమగరిస
సర్వాంగి	....	సరిమధనిస - సనిధమగసరిస
సువాదప్రియ	....	సరిగమపస - సనిధపమగరిస

58. హైమవతి—శురి-స్సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని

సింహారవము	....	సరిమపనిస - సనిపమరిగరిస
వలినభ్రమరి	....	సరిమపధనిస - సనిధనిపమరిస
విజయసారంగ	....	సరిగమపనిస - సనిధపమగస
భ్రమరవృత్తరి	....	సరిగమపధనిస - సధపమరిస
కనకభూషావళి	....	సగమపధనిస - సనిపమగరిస
హంసభ్రమరి	....	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
హేమాంబరి	....	సరిగమపధనిస - సపమగరిస
విజయసామంతము	....	సగమపధస - సనిధమగరిస

59. ధర్మవతి—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

ధౌమ్యరాగము	....	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
విజయనాగరి	....	సరిగమపధస - సధపమగరిస
రంజని	....	సరిగమధస - సనిధమగసరిస
లలితసింహారవము	....	సరిగమపస - సనిపమగరిస
శుద్ధనవనీతము	....	సరిగమధనిస - సనిపమగరిస
విజయశ్రీకంఠి	....	సగమపస - సనిధమగరిస
వసంతగీర్వాణి	....	సరిగమపనిధస - సధనిపమగరిస
ధీరకుంతలి	....	సమపధనిస - సనిధపమగరిస

60. నీతిమతి—చరి-సాగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

నూతనచంద్రిక	....	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
విజయరత్నాకరి	....	సరిమపధనిస - సనిపమగస
హంసనాదము	....	సరిమపధనిస - సనిధనిపమరిస

దేవకుసుమావళి	....	సమగమపస - సనిపమగరిస
కైకవశి	....	సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస
కనకశ్రీకంఠి	....	సరిగమపస - సనిదనిపమరిస
కుంతలరంజని	....	సమగమపధనిస - సనిపధనిపమగస
గౌరీక్రియ	....	సగమపదనిస - సనిదనిపమగస
శుద్ధగౌరీక్రియ	....	సగమపనిదనిస - సనిదపమగస

61. కాంతామణి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

కుంతలరాగము	....	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస
రామకుసుమావళి	....	సగమపనిధపనిస - సనిధపమగరిస
కర్ణాటకతరంగిణి	....	సరిగమపనిస - సపమగరిస
విజయదీపిక	....	సరిగమపనిధస - సధనిపమగరిస
శ్రుతిరంజని	....	సరిగమపధని - నిధపమగరిస
కనకకుసుమావళి	....	సరిగమపనిధస - సనిధపమగరిస
కీర్తివిజయము	....	సరిగమపనిదస - సనిదపమగరిస
శుద్ధజ్యోతిష్మతి	....	సగమపస - సనిధపమగరిస
కనకసింహారము	....	సగమపనిస - సనిధపమగరిస

62. రిషభప్రియ—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని

రుచిరమణి	....	సగమపధనిధస - సధపమగరిస
సోమమంజరి	....	సరిమపధనిధస - సనిపమరిగరిస
పద్మకాంతి	....	సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస
బృందావనదేశాక్షి	....	సరిగమపమధస - సధపమగరిస
కనకనాసామణి	....	సరిగరిమపధనిస - సనిధపమగరిస
శుద్ధసారంగ	....	సగమపనిస - సధపమగరిస
విజయగౌరి	....	సరిగమపదనిస - సనిధపమగరిస
రత్నభాను	....	సరిమగరిమపనిధనిస - సనిదపమగరిస

63. లతాంగి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

నవరత్నభూషణి	....	సరిగమపదస - సనిధపమగరిస
కరుణాకరి	....	సమపధనిదస - సనిదపమస
[illegible]	....	సరిమపధస - సనిధపమగరిస
[illegible]	....	సగమ[illegible]నిస - సనిపమగస
[illegible]	....	[illegible] - సనిదపమరిస
[illegible]	....	[illegible] - సనిధపమగరిస

రత్నకాంతి .... సరి మపనిస - స [illegible]
ఘణాకారి .... సరి మపనిపస [illegible]
లీలావినోదిని .... స [illegible]
చాముండిరాగము ... స [illegible]
ధాతు ప్రియ .... సరి [illegible]

64. వాచస్పతి—షడ్జ-అంగ-[illegible]

దేవామృతవాహిని .... స [illegible] ప
విజయాభరణి .... స [illegible] ప
గురుప్రియ .... స [illegible] - స [illegible] మగరిస
సింహస్వరూపి .... స [illegible] - స [illegible] స
సరస్వతి .... స మపధస - స [illegible] రిస
శీతకప్రియ .... సగమపనిస - స [illegible] రిస
ఖర్పర .... స మరిగమపనిప - స ధమగరిస
రత్నాంబరి .... స మపస - సని ప మరిస
ఉత్తరి .... స మపధనిస - స [illegible] మగస
పరిమళానంది .... సరి మధనిస - స పమగస
భోగీశ్వరి ... సరిగపధనిధస - స [illegible] మగరిస
గగనమోహిని .... సగపధనిస - సని మగస
భూషావలి .... సరిగమపధస - స ధపమగరిస
తరుణిప్రియ .... సగరిగమపనిధస - సనిపమరిస

65. మేచకల్యాణి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-శాని

యమునకల్యాణి .... సరిగపమపధస - స [illegible]
హమీరుకల్యాణి .... సపమపధనిస - స [illegible] గరిస (శుమ)
శ్యామకల్యాణి .... సరిగమపనిస - సనిధపమగరిస
సారంగ .... సరిగమపధనిస - సని [illegible] రిగమరిస
మైత్రిభావిని .... సరిగమపధనిస - సనిపమ [illegible] రిస
కుంతలశ్రీకంఠి .... సగమపనిస - సనిపమగరిస
కామోద .... సరిగమనిస - సనిమగరిస
శుద్ధకోసల .... సగమపస - సనిధమగరిస
సునాదవినోదిని .... సగమధనిస - సనిధమగస
కుంతలకుసుమావళి .... సరిగమపమపస - స [illegible] స
చంద్రకాంతము .. సరిగమపధనిస - సనిధప [illegible] స
శుద్ధరత్నభాను ... సరిగమపస - సనిధమ [illegible] స

66. చిత్రాంబరి —షరి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని

చతురంగిణి	....	సమగమపనిస - సనిధనిపగమగరిస
గగనరంజని	....	సగమపస - సధనిపమగరిస
చూర్ణికావినోదిని	....	సరిగమపధనిస - సనిధనిపమగరిస
కనకభవాని	....	సమగమపధనిస - సనిపమరిస
నాగకుంతలి	....	సరిగమపనిస - సనిపధనిపమగరిస
దేవగిర్వాణి	....	సగరిమపస - సపమగరిస
విజయకోసలము	....	సరిగమపమపస - సనిపమగస
శుద్ధనిర్మద	....	సరిగమపధనిపస - సనిపమగస

67. సుచరిత్ర—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

కనకనిర్మద	....	సరిగమపమదస - సనిధపమగరిస
సత్యవతి	....	సరిమపధనిధస - సనిధపమగమరిస
రామకుంతలి	....	సరిగమపధని - ధపమగరిసనిస
సోమమంజరి	....	సగమపధస - సధపమగరిస
కుంతలభవాని	....	సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస
సినాజయంతి	....	సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
కనకగిర్వాణి	....	సరిమపమధనిస - సధపమరిస

68. జ్యోతిస్వరూపిణి—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని

జ్యోతిష్మతీ	....	సరిమగపస - సనిధమపమరిగస
శుద్ధశ్రుతిరంజని	....	సరిమపధనిధస - సనిధపమగమరిస
భువనకుంతలి	....	సరిగమపధస - సధపమగస
కుంతలగిర్వాణి	....	సరిగమపధనిస - సధమపమగరిస
ఓడవగాంధారి	....	సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
హిందోళదేశాక్షి	....	సనిసరిగమపధ - నిధపమగరిస
కుంతలరంజని	....	సరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిస
కుసుమభవాని	....	సరిమపధస - సనిధమపమరిస

69. ధాతువర్ధని—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

పద్మభవాని	....	సరిగమపమదస - సనిధపమగరిస
భౌతిపంచమము	....	సరిగమపనిపస - సనిధపమరిగమరిస
కుంతలసింహారవము	....	సరిమపమదనిస - సధపమరిస
తీరసావేరి	...	సరిగమపధనిస - సనిపమగరిస

[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]

70. [illegible]

[illegible]	...	[illegible]	[illegible]
[illegible]	...	[illegible]	[illegible]
[illegible]	...	[illegible]	[illegible]
[illegible]	....	[illegible]	[illegible]
[illegible]	....	[illegible]	[illegible]
హంసకోసల	...	[illegible]	[illegible]

71 కోసలము—ష రి-అం గ-ప్ర మ-ప-ష ధ-కా ని

కుసుమావళి	..	[illegible]	[illegible]
ప్రతాపసారంగ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	.	[illegible]	[illegible]
నిత్యభూషణి	.	[illegible]	[illegible]

72. రసికప్రియ—ష రి-అం గ-ప్ర మ-ప-ష ధ-కా ని

రసమంజరి	..	[illegible]	[illegible]
కనకజ్యోతిష్మతి	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	...	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	...	[illegible]	[illegible]
[illegible]	....	[illegible]	[illegible]

డెబ్బదిరెండు మేళకర్తల జన్యరాగములు

సంపూర్ణము

66. చిత్రాంబరి—చరి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని

చతురంగిణి .... సమగమపనిప - సనిధనిపగమగరిస
గగనరంజని .... సగమపప - సధనిపమగరిస
చూర్ణికావినోదిని .... సరిగమపధనిప - సనిధనిపమగరిస
కనకభవాని .... సమగమపధనిప - సనిపమరిస
నాగకుంతలి .... సరిగమపనిస - సనిపధనిపమగరిస
దేవగిర్వాణి .... సగరిమపప - సపమగరిస
విజయకోసలము .... సరిగమపమపస - సనిపమగస
శుద్ధనిర్మద .... సరిగమపధనిపస - సనిపమగస

67. సుచరిత్ర—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-శుని

కనకనిర్మద .... సరిగమపమధస - సనిధపమగరిస
సత్యవతి .... సరిమపధనిధస - సనిధపమగమరిస
రామకుంతలి .... సరిగమపధని - ధపమగరిసనిస
సోమమంజరి .... సగమపధస - సధపమగరిస
కుంతలభవాని .... సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస
సినాజయంతి .... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస
కనకగిర్వాణి .... సరిమపమధనిస - సధపమరిస

68. జ్యోతిస్వరూపిణి—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కైని

జ్యోతిష్మతి .... సరిమగపస - సనిధమపమరిగస
శుద్ధశృతిరంజని .... సరిమపధనిధస - సనిధపమగమరిస
భువనకుంతలి .... సరిగమపధస - సధపమగస
కుంతలగిర్వాణి .... సరిగమపధనిస - సధమపమగరిస
ఓడవగాంధారి .... సరిగమపధస - సనిధపమగరిస
హిందోళదేశాక్షి .... సనిసరిగమపధ - నిధపమగరిస
కుంతలరంజని .... సరిమపనిధనిస - సనిధపమగరిస
కుసుమభవాని .... సరిమపధస - సనిధమపమరిస

69. ధాతువర్ధని—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని

పద్మవిలాసి .... సరిగమపమధస - సనిధపమగరిస
కౌళిపంచమము .... సరిగమపనిపస - సనిధపమరిగమరిస
కుంతలసింహారవము .... సరిమపమధనిస - సధపమరిస
తీరసావేరి .... సరిగమపధనిస - సధపమగరిస

లలితకోవలి	....	సరిగమపధనిధస - సనిధపమగమరిస
ఎలివకుసుమావళి	...	సరిగమపమపస - సనిపనిపమపస
బృందావనకన్నడ	....	సరిమపనిస - సనిపమరిస
తుకగిరి	...	సరిగమపధని - ధనిసగనిసనిస

70. నాసికాభూషణి—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కైని

గౌరీసిమంగి	...	సరిగమపదనిస - సనిపమగస
నాపామణి	....	సరిగమపమపస - సనిధనిపమరిస
కుంతలమంజాణము	....	సరిగమపమపస - సనిపమరిస
నిగమసంచారి	....	సగమపదనిస - సనిపనిపమరిస
సితికుంతలి	....	సమగమపదనిస - సపనిపమగస
హంసకోసల	....	సరిగమపదనిపస - సనిదపమగమరిస

71. కోసలము—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కావి

కుసుమావళి	....	సగమపదప - సనిపమగమరిస
ప్రతాపసారంగ	....	సరిగమపదస - సనిపమగస
నాగగిరి	....	సగమపదపస - సపమగస
కౌస్తుభప్రియ	...	సరిగమపదనిస - సనిపమగమరిస
గౌరీసిపాదము	....	సగమనిదస - సనిదనిపమగస
సత్యభూషణి	...	సగమపదనిస - సనిదపమగస

72. రసికప్రియ—షరి-అంగ-ప్రమ-ప-షధ-కాని

రసమంజరి	..	సరిగమపదనిస - సరిపమగరి
కనకజ్యోతిస్ఫురి	....	సమపదనిస - సనిదపమప
హంసగిరి	....	సరిగమపదనిస - సనిసదనిపమగస
రీతిమల్లారు	....	సరిగమపస - సనిపదనిపమగస
గీర్వాణపదం	....	సరిగమపదస - సనిధపమగరిస
గిరికుంతల	....	సరిగమపమగమపస - సనిధనిపమగస

దెబ్బదిరెండు మేళకర్తల జన్యరాగములు

సంపూర్ణము

—: రాగకాలనిర్ణయము :—

శ్లో॥ అధవక్ష్యామి హేతాత కాలరాగ మనుక్రమాత్
దేశాక్షి దేవగాంధారి భాండీ ధన్యాసి మారువా॥
దేవక్రియాచ మందాళీగౌరీ భూపాల ఏవచ
స్వస్వరైశ్చ ప్రవర్తంతే ప్రాతఃకాలే దినేదినే॥

తా॥ దేశాక్షి, దేవగాంధారి, భాండి, ధన్యాసి, మారువ, దేవక్రియ, మందాళి, గౌరి, భూపాలము అను నీరాగములు ప్రాతఃకాలమునందు అనగా రాత్రి 3 ఘంటలు మొదలు ఉదయము 6 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ కురంజీ సాహుళీ ఘంటారావ రామక్రియా తథా
బిలహరీ మలహరీ ముఖారీ యమునాతథా
రేగుప్తి భైరవశ్చైవ వర్తంతే సంగమేదినే॥

తా॥ కురంజీ, సాహుళి, ఘంటారావము, రామక్రియ, బిలహరి, మలహరి, ముఖారి, యమున, రేగుప్తి, భైరవి అను నీరాగములు సంగముకాలమందు అనగా ఉదయము 6 ఘంటలు మొదలు 9 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ మేఘరంజీచ, సారంగా భల్లాతీ మధ్యమావతీ
దేశీ నీలాంబరీచైవ తథా మంగళదేశికా
శ్రీరాగశ్చతు మధ్యాహ్నే వర్తంతేఽను దినేదినే॥

తా॥ మేఘరంజి, సారంగ, భల్లాతి, మధ్యమావతి, దేశి, నీలాంబరి, మంగళదేశిక, శ్రీరాగము, అను నీరాగములు మధ్యాహ్న కాలమందు అనగా పగలు 9 ఘంటలు మొదలు 12 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ మోహనాచైవ కళ్యాణీ కాఫిఘూర్జరికాతథా।
శంకరాభరణాపూర్వీ వసంతశ్చాపరే దినే॥

తా॥ మోహన, కళ్యాణి, కాపి, ఘూర్జరి, శంకరాభరణము, పూర్వి, వసంత అను నీరాగములు పరేదినే అనగా పగలు 12 ఘంటలు మొదలు 3 ఘంటల వరకు పాడదగినవి

శ్లో॥ నారాయణీచ హిందోళీ సౌరాష్ట్ర తోడి రామళీ
గౌరీవరాళికాపంతు ఉసేని మాళవస్తథా
సాయంకాలే ప్రవర్తంతే లలితాచ తథైవచ॥

తా॥ నారాయణి, హిందోళ, సౌరాష్ట్ర, తోడి, రామళి, గౌరి, వరాళి పంతువరాళి, ఉసేని, మాళవి, లలిత, అను ఈ రాగములు సాయంకాలమందు అనగా మధ్యాహ్నము 3 ఘంటలు మొదలు 6 ఘంటలవరకు పాడతగనవి.

శ్లో॥ వేళావళిచ కాంభోజి సావేరీ బేగడ స్తథా
పూర్వరాత్రౌ ప్రవర్తంతే పున్నాగో నాడుకాదయః॥

తా॥ వేలావళి, కాంభోజి, సావేరి, బేగడ, పున్నాగ, నాట అను ఈ రాగములు పూర్వరాత్రియందు అనగా సాయంత్రము 6 ఘంటలు మొదలు రాత్రి 9 ఘంటలవరకు పాడతగనవి.

శ్లో॥ గుండక్రియా మనోహరీ తథా మంగళకైశికా
కేదార్యాహిర్య సావేర్యః బంగాళో బౌళికాతథా
ఏతేరాగాః ప్రవర్తంతే మధ్యరాత్రౌ దినేదినే॥

తా॥ గుండక్రియ, మనోహరి, మంగళకైశిక, కేదార, ఆహిరి, అసావేరి బంగాళ బౌళి, అను ఈ రాగములు మధ్యరాత్రియందు అనగా, రాత్రి 9 ఘంటలు మొదలు 12 ఘంటలవరకు పాడతగనవి.

శ్లో॥ జోగిని చత్రవేళాచ కర్ణాట సురటా తథా
మంజరిచ ప్రవర్తంతే పరరాత్రౌ దినేదినే॥

తా॥ జోగిని, ఛాతవేళ, కర్ణాట, సురట, మంజరి, అను ఈ రాగములు పరరాత్రి అనగా, రాత్రి 12 ఘంటలు మొదలు 3 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

రాగప్రకరణము - సమాప్తము

—: రాగకాలనిర్ణయము :—

శ్లో॥ అధవక్ష్యామి హేతాత కాలరాగ మనుక్రమాత్
దేశాక్షి దేవగాంధారి భాండీ ధన్యాసి మారువా॥
దేవక్రియాచ మందాళీగౌరీ భూపాల ఏవచ
స్వస్వరైశ్చ ప్రవర్తంతే ప్రాతఃకాలే దినేదినే॥

తా॥ దేశాక్షి, దేవగాంధారి, భాండి, ధన్యాసి, మారువ, దేవక్రియ, మందాళి, గౌరి, భూపాలము అను నీ రాగములు ప్రాతఃకాలమునందు అనగా రాత్రి 3 ఘంటలు మొదలు ఉదయము 6 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ కురంజీ సాహుళీ ఘంటారావ రామక్రియా తథా
బిలహరీ మలహరీ ముఖారీ యమునాతథా
రేగుప్తి భైరవశ్చైవ వర్తంతే సంగమేదినే॥

తా॥ కురంజీ, సాహుళీ, ఘంటారావము, రామక్రియ, బిలహరి, మలహరి, ముఖారి, యమున, రేగుప్తి, భైరవి అను నీ రాగములు సంగమకాలమందు అనగా ఉదయము 6 ఘంటలు మొదలు 9 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ మేఘరంజీ, సారంగా భల్లాతీ మధ్యమావతీ
దేశీ నీలాంబరీచైవ తథా మంగళదేశికా
శ్రీరాగశ్చతు మధ్యాహ్నే వర్తంతేஉను దినేదినే॥

తా॥ మేఘరంజి, సారంగ, భల్లాతి, మధ్యమావతి, దేశి, నీలాంబరి, మంగళదేశిక, శ్రీరాగము, అను నీ రాగములు మధ్యాహ్న కాలమందు అనగా పగలు 9 ఘంటలు మొదలు 12 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

శ్లో॥ మోహనాచైవ కళ్యాణీ కాపిఘూర్జరికాతథా।
శంకరాభరణాపూర్వీ వసంతశ్చాపరే దినే॥

తా॥ మోహన, కళ్యాణి, కాపి, ఘూర్జరి, శంకరాభరణము, పూర్వి, వసంత అను నీ రాగములు పరేదినే అనగా పగలు 12 ఘంటలు మొదలు 3 ఘంటలవరకు పాడదగినవి

శ్లో॥ నారాయణీచ హిందోళీ సౌరాష్ట్ర తోడి రామళీ
గౌరీవరాళి కాపంతు ఉసేని మాళవ స్తథా
సాయంకాలే ప్రవర్తంతే లలితాచ తథైవచ॥

తా॥ నారాయణి, హిందోళ, సౌరాష్ట్ర, తోడి, రామళి, గౌరి, వరాళి, కాపి, ఉసేని, మాళవి, లలిత, అను ఈ రాగములు సాయంకాలమందు అనగా మధ్యాహ్నము 3 ఘంటలు మొదలు 6 ఘంటలవరకు పాడతగినవి.

శ్లో॥ వెళావళిచ కాంభోజి సావేరీ బేగడ స్తథా
పూర్వరాత్రౌ ప్రవర్తంతే పున్నాగో నాడుకాదయః॥

తా॥ వెళావళి, కాంభోజి, సావేరి, బేగడ, పున్నాగ, నాట అను ఈ రాగములు పూర్వరాత్రియందు అనగా సాయంత్రము 6 ఘంటలు మొదలు రాత్రి 9 ఘంటలవరకు పాడతగినవి.

శ్లో॥ గుండక్రియా మనోహారీ తథా మంగళకైశికా
కేదార్యాహిర్య సావేర్యః బంగాళో బౌళికాతథా
ఏతేరాగాః ప్రవర్తంతే మధ్యరాత్రౌ దినేదినే॥

తా॥ గుండక్రియ, మనోహరి, మంగళకైశిక, కేదార, ఆహిరి, అసావేరి, బంగాళ, బౌళి, అను ఈ రాగములు మధ్యరాత్రియందు అనగా రాత్రి 9 ఘంటలు మొదలు 12 ఘంటలవరకు పాడతగినవి.

శ్లో॥ జోగిని చ్ఛత్రవేళాచ కర్ణాట సురటా తథా
మంజరిచ ప్రవర్తంతే పరరాత్రౌ దినేదినే॥

తా॥ జోగిని, ఛత్రవేళ, కర్ణాట, సురట, మంజరి, అను ఈ రాగములు పరరాత్రి అనగా, రాత్రి 12 ఘంటలు మొదలు 3 ఘంటలవరకు పాడదగినవి.

రాగప్రకరణము - సమాప్తము

శ్రీ

పల్లవి పాడుటకు స్వరజ్ఞానము గలుగజేయునట్టి

స్వరప్రస్తారము

చతురశ్రజాతి

1. స రి గ మ
రి గ మ ప
గ మ ప ధ
మ ప ధ ని
ప ధ ని స
స ని ధ ప
ని ధ ప మ
ధ ప మ గ
ప మ గ రి
మ గ రి స.

2. స గ రి మ
రి మ గ ప
గ ప మ ధ
మ ధ ప ని
ప ని ధ స
స ధ ని ప
ని ప ధ మ
ధ మ ప గ
ప గ మ రి
మ రి గ స.

3. స రి గ రి
రి గ మ గ
గ మ ప మ
మ ప ధ ప
ప ధ ని ధ
ధ ని స ని
ని స రి స
స ని ధ ని
ని ధ ప ధ
ధ ప మ ప
ప మ గ మ
మ గ రి గ
గ రి స రి
రి స ని స.

4. స గ రి గ
రి మ గ మ
గ ప మ ప
మ ధ ప ధ
ప ని ధ ని
ధ స ని స
ని రి స రి
స గ రి గ
స ధ ని ధ
ని ప ధ ప
ధ మ ప మ
ప గ మ గ
మ రి గ రి
గ స రి స

5. స మ గ రి
రి ప మ గ
గ ధ ప మ
మ ని ధ ప
ప స ని ధ
ధ రి స ని
ని గ రి స
స ప ధ ని
ని మ ప ధ
ధ గ మ ప
ప రి గ మ
మ స రి గ
గ ని స రి
రి ధ ని స.

6. స మ గ మ
రి ప మ ప
గ ధ ప ధ
మ ని ధ ని
ప స ని స
ధ రి స రి
ని గ రి గ
స ప ధ ప
ని మ ప మ
ధ గ మ గ
ప రి గ రి
మ స రి స

7. స గ మ గ
రి మ ప మ
గ ప ధ ప
మ ధ ని ధ
ప ని స ని
ధ స రి స
స ధ ప ధ
ని ప మ ప
ధ మ గ మ
ప గ రి గ
మ రి స రి
గ స ని స

8. స స రి గ
రి రి గ మ
గ గ మ ప
మ మ ప ధ
ప ప ధ ని
ధ ధ ని స
స స ని ధ
ని ని ధ ప
ధ ధ ప మ
ప ప మ గ
మ మ గ రి
గ గ రి స.

9. స రి రి గ
రి గ గ మ
గ మ మ ప
మ ప ప ధ
ప ధ ధ ని
ధ ని ని స
స ని ని ధ
ని ధ ధ ప
ధ ప ప మ

ప మ గ మ
మ గ గ రి
గ రి రి స.

(10.) స రి గ గ
రి గ మ మ
గ మ ప ప
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ని ధ ప ప
ప ప మ మ
ప మ గ గ
మ గ రి రి
గ రి స స

11. సా రి గ
రి గ మ
గా మ ప
మా ప ధ
పా ధ ని
ధా ని స
సా ని ధ
నీ ధ ప
ధా ప మ
పా మ గ
మా గ రి
గా రి స.

12. స రి గ
గా
గ మా ప
మ పా ధ
ప ధా ని

ధ నీ స
స నీ ధ
ని ధా ప
ధ పా మ
ప మా గ
మ గా రి
గ రీ స

13. స రి గా
రి గ మా
గ మ పా
మ ప ధా
ప ధ నీ
ధ ని సా
స ని ధా
ని ధ పా
ధ ప మా
ప మ గా
మ గ రీ
గ రి సాం

14. స మా గ
రి పా మ
గ ధా ప
మ నీ ధ
ప సా ని
ధ రీ స
స పా ధ
ని మా ప
ధ గా మ
ప రీ గ
[illegible]

15. స గా మ
రి మా ప

గ పా ధ
మ ధా ని
ప నీ స
స నీ ప
ని ధా మ
ధ పా గ
ప మా రి
మ గా స.

16. సా రి గ
స రీ గ
రీ గ మ
రి గా మ
గా మ ప
గ మా ప
మా ప ధ
మ పా ధ
పా ధ ని
ప ధా ని
ధా ని స
ధ నీ స
సా ని ధ
స నీ ధ
నీ ధ ప
ని ధా ప
ధా ప మ
ధ పా మ
పా మ గ
ప మా గ
మ గా [illegible]
గా రి స
గ రీ స

17. స రి గా
సా రి గ
రి గ మా
రి గ మ
గ మ పా
గా మ ప
మ ప ధా
మా ప ధ
ప ధ నీ
పా ధ ని
ధ ని సా
ధా ని స
స ని ధా
సా ని ధ
ని ధ పా
నీ ధ ప
ధ ప మా
ధా ప మ
ప మ గా
పా మ గ
మ గ రీ
మా గ రి
గ రి సా
గా రి స

18. సా రి గ
స రి గా
రి గ మ
రి గ మా
గా మ ప
ధ
మ ప ధా
పా ధ ని

ప ధ నీ
ధా ని ధ
ధ ని సా
సా ని ధ
స ని ధా
నీ ధ ప
ని ధ పా
ధా ప మ
ధ ప మా
పా మ గ
ప మ గా
మా గ రి
మ గ రీ
గా రి స
గ రి సా

---

19. స రీ గ
సా రి గ
రి గా మ
రీ గ మ
గ మా ప
గా మ ప
మ పా ధ
మా ప ధ
ప ధా ని
పా ధ ని
ధ నీ స
ధా ని స
స నీ ధ
సా ని ధ
ని ధా ప
నీ ధ ప
ధ పా మ
ధా ప మ
ప మా గ
పా మ గ
మ గా రి
మా గ రి
గ రీ స
గా రి స

---

20. స రి గా
స రీ గ
రి గ మా
రి గా మ
గ మ పా
గ మా ప
మ ప ధా
మ పా ధ
ప ధ నీ
ప ధా ని
ధ ని సా
ధ నీ స
స ని ధా
స నీ ధ
ని ధ పా
ని ధా ప
ధ ప మా
ధ పా మ
ప మ గా
ప మా గ
మ గ రీ
మ గా రి
గ రి సా
గ రీ స

---

21. సా రి గ
స రీ గ
స రి గా
రీ గ మ
రి గా మ
రి గ మా
గా మ ప
గ మా ప
గ మ పా
మా ప ధ
మ పా ధ
మ ప ధా
పా ధ ని
ప ధా ని
ప ధ నీ
ధా ని స
ధ నీ స
ధ ని సా
సా ని ధ
స నీ ధ
స ని ధా
నీ ధ ప
ని ధా ప
ని ధ పా
ధా ప మ
ధ పా మ
ధ ప మా
పా మ గ
ప మా గ
ప మ గా
మా గ రి
మ గా రి
మ గ రీ
గా రి స
గ రీ స
గ రి సా

---

22. స రి గా
స రీ గ
సా రి గ
రి గ మా
రి గా మ
రీ గ మ
గ మ పా
గ మా ప
గా మ ప
మ ప ధా
మ పా ధ
మా ప ధ
ప ధ నీ
ప ధా ని
పా ధ ని
ధ ని సా
ధ నీ స
ధా ని స
స ని ధా
స నీ ధ
సా ని ధ
ని ధ పా
ని ధా ప
నీ ధ ప
ధ ప మా
ధ పా మ
ధా ప మ
ప మ గా
ప మా గ
పా మ గ
మ గ రీ
మ గా రి
మా గ రి

గ రి సా
గ రీ స
గా రి స

త్రిశ్ర జాతి

1. స రి గ
రి గ మ
గ మ ప
మ ప ధ
ప ధ ని
ధ ని స
స ని ధ
ని ధ ప
ధ ప మ
ప మ గ
మ గ రి
గ రి స.

---

2. గ రి స
మ గ రి
ప మ గ
ధ ప మ
ని ధ ప
స ని ధ
రి స ని
గ రి స
ధ ని స
ప ధ ని
మ ప ధ
గ మ ప
రి గ మ
స రి గ
ని స రి
ద ని స

3. స గ రి
రి మ గ
గ ప మ
మ ధ ప
ప ని ధ
ధ స ని
ని రి స
స ధ ని
ని ప ధ
ధ మ ప
ప గ మ
మ రి గ
గ స రి
రి ని స

---

4. గ స రి
మ రి గ
ప గ మ
ధ మ ప
ని ప ధ
స ధ ని
రి ని స
ధ స ని
ప ని ధ
మ ధ ప
గ ప మ
రి మ గ
స గ రి
రి ని స.

---

5. స రి గ
స గ రి
రి గ మ
రి మ గ
గ మ ప
గ ప మ
మ ప ధ
మ ధ ప
ప ధ ని
ప ని ధ
ధ ని స
ధ స ని
ని స రి
ని రి స
స ని ధ
స ధ ని
స ధ ప
ని ప ధ
ధ ప మ
ధ మ ప
ప మ గ
ప గ మ
మగ రి
మ రి గ
గ రి స
గ స రి
రి స ని
రి ని స

---

6. స రి గ
గ స రి
రి గ మ
మ రి గ
గ మ ప
ప గ మ
మ ప ధ
ధ మ ప
ప ధ ని
ని స గ
ధ ని స
ప ధ ని
ని స రి
రి ని స
స ని ధ
ధ ని స
ని ధ స
ప ని ధ
ధ ప మ
మ ధ ప
ప మ గ
గ ప మ
మ గ రి
రి మ గ
గ రి స
స గ రి
రి స రి
స రి స.

---

7. స రి గ
మ గ రి
రి గ మ
ప మ గ
గ మ ప
ధ ప మ
మ ప ధ
ని ధ ప
ప ధ ని
స ని ధ
ధ ని స
రి స ని
ని స రి
గ రి స
స ని గ

ప ధ ని
ని ధ ప
మ ప ధ
ధ ప మ
గ మ ప
ప మ గ
రి గ మ
మ గ రి
స రి గ
గ రి స
ని స రి
రి స ని
ధ ని స

7. స రి గ
మ రి గ
రి గ మ
ప గ మ
గ మ ప
ధ మ ప
మ ప ధ
ని ప ధ
ప ధ ని
స ధ ని
ధ ని స
రి ని స
స నీ ధ
ప ని ధ
ని ధ ప
మ ధ ప
ధ ప మ
గ ప మ
ప మ గ
రి మ గ

మ గ రి
స గ రి
గ రి స
ని రి స

9. స రి గ
గ రి స
రి గ రి
మ గ రి
గ మ గ
ప మ గ
మ ప మ
ధ ప మ
ప ధ ప
ని ధ ప
ధ పి ధ
స ని ధ
ని స ని
రి స ని
స రి స
గ రి స
స ని స
ధ ని స
ని ధ ని
ప ధ ని
ధ ప ధ
మ ప ధ
ప మ ప
గ మ ప
మ గ మ
రి గ మ
గ రి గ
స రి గ
రి స రి

ని స రి
స ని స
ధ ని స

10. స రి రి
గ రి స
రి గ గ
మ గ రి
గ మ మ
ప మ గ
మ ప ప
ధ ప మ
ప ధ ధ
ని ధ ప
ధ ని ని
స ని ధ
ని స స
రి స ని
స ని ని
ధ ని స
ని ధ ధ
ప ధ ని
ద ప ప
మ ప ధ
ప మ మ
గ మ ప
మ గ గ
రి గ మ
గ రి రి
స రి గ
రి స స
ని స రి
స ని ని
ధ ని స

11. స రి స
స రి గ
రి గ రి
రి గ మ
గ మ గ
గ మ ప
మ ప మ
మ ప ధ
ప ధ ప
ప ధ ని
ధ ని ధ
ధ ని స
స ని స
స ని ధ
ని ధ ని
ని ధ ప
ధ ప ధ
ధ ప మ
ప మ ప
ప మ గ
మ గ మ
మ గ రి
గ రి గ
గ రి స

12. స రీ
రి గా
గ మా
మ పా
ప ధా
ధ నీ
ని సా
స నీ
ని ధా

ధ పా
ప మా
మ గా
రీ
రి సా.

స గా
రి మా
గ పా
మ ధా
ప నీ
ధ సా
స ధా
ని పా
ధ మా
ప గా
మ రీ
గ సా

14. సా రి
రీ గ
గా మ
మా ప
పా ధ
ధా ని
నీ స
సా ని
నీ ధ
ధా ప
పా మ
మా గ
గా రి
రీ స.

15. సా గ
రీ మ
గా ప
మా ధ
పా ని
ధా స
సా ధ
నీ ప
ధా మ
పా గ
మా రి
గా స.

16. స స రి
రి రి గ
గ గ మ
మ మ ప
ప ప ధ
ధ ధ ని
ని ని స
స స ని
ని ని ధ
ధ ధ ప
ప ప మ
మ మ గ
గ గ రి
రి రి స.

17. స రి రి
రి గ గ
గ మ మ
మ ప ప
ప ధ ధ
ధ ని ని
ని స స
స ని ని
ని ధ ధ
ధ ప ప
ప మ మ
మ గ గ
గ రి రి
రి స స

18. స సా
స రీ
గ గా
మ మా
ప పా
ధ ధా
ని నీ
స సా
స సా
ని నీ
ధ ధా
ప పా
మ మా
గ గా
రి రీ
స సా.

19. సా స
రీ రి
గా గ
మా మ
పా ప
ధా ధ
నీ ని
సా స
సా స
నీ ని
ధా ధ
పా ప
మా మ
గా గ
రీ రి
సా స.

20. స రి స
రి గ రి
గ మ గ
మ ప మ
ప ధ ప
ధ ని ధ
ని స ని
స రి స
స ని స
ని ధ ని
ధ ప ధ
ప మ ప
మ గ మ
గ రి గ
రి స రి
స ని స.

21. స స రి
స రి గ
రి రి గ
రి గ మ
గ గ మ
గ మ ప
మ మ ప
మ ప ధ
ప ప ధ
ప ధ ని
ధ ధ ని
ధ ని స
ని ని స

స ని ధ
ని ని ధ
ని ధ ప
ధ ధ ప
ధ ప మ
ప ప మ
ప మ గ
మ మ గ
మ గ రి
గ గ రి
గ రి స

మిశ్ర జాతి

1. సరిగమపధని
రిగమపధనిస
సనిధపమగరి
నిధపమగరిప

2. సరిగమరిగమ
రిగమపగమప
గమపధమపధ
మపధనిపధని
పధనిసధనిస
సనిధసనిధపమ
నిధపమధపమ
ధపమగపమగ
పమగరిమగరి
మగరిపగరిస.

3. సరిగరిగగమ
రిగమగమమప
గమపమపపధ
మపధపధధని
పధనిధనినీస
సనిధనిధధస
నిధపధపపమ
ధపమపమమగ
పమగమగగరి
మగరిగరిరిస.

4. సరిరిగరిగమ
రిగగమగమప
గమమపమపధ
మపపధపధని
పధధనిధనిస
సనినిధనిధప
నిధధపధపమ
ధపమపమగ
పమమగమగరి
మగగరిగరిప.

5. పగగరిగగమ
రిమమగమమప
గపపమపపధ
మధధపధధని
పనినిధనిసప
సధధనిధధప
నిపపధపపమ
ధమమపమమగ
పగగమగగరి
మరిరిగరిరిస

6. సగరిసరిగమ
రిమగరిగమప
గపమగమపధ
మధపమపధని
పనిధపధనిస
సధనిసనిధప
సపధనిధపమ
ధమపధపమగ
పగమపమగరి
మరిగమగరిస

7. సగరిసమగమ
రిమగరిపమప
గపమగధపధ
మధపమనిధని
పనిధపసనిస
ధసనిధరిసరి
సధనిసపధప
నిపధనిమపమ
ధమపధగమగ
పగమపరిగరి
మరిగమసరిస

8. సారిగమరిగ
రీగమ[illegible]గమ
గామ[illegible]ధమప
మాపధనిపధ
పాధనిసధని
దానిసరినిస
సానిధపనిధ
నీధపమధప
ధాపమగపమ
పామగరిమగ
మాగరిసగరి
గారిసరినిప.

9. పరిగామరిగ
రిగమాపగమ
గమపాధమప
మపధానిపధ
పధనీసధని
ధనిసారినిస
సనిధాపధని
నిధపామపధ
ధపమాగమప
పమగారిగమ
మగరీసరిగ
గరిసానిసరి
రిసనీధనిస.

10. సరీగమరిగ
రిగామపగమ
గమాపధమప
మపాధసపధ
పధానిసధని
ధనీసరినిస
సనీధపనిధ
నిధాపమధప
ధపామగపమ
పమాగరిమగ
మగారిసగరి
గరీసనిరిప.

11. సగామగరిగ
రిమాపమగమ
గపాధపమప
మధానిధపధ
పనీసనిధని
ధసారిసనిస
పధాపధనిధ
నిపామపధప
ధమాగమపమ
పగారిగమగ
మరీసరిగరి
గసానిసరిస.

12. సమాగరిగమ
రిపామగమప
గధాపమపధ
మనీధపధని

పసానిధనిప
పసాధనిధప
నిమాపధపమ
ధగామపమగ
పరీగమగరి
మసారిగరిస

13. సపారిగసరి
గరిగమరిగ
గగామపగమ
మమాసధమప
పపాధనిపధ
దధానిసధని
నినీసరినిస
ససానిధనిస
నినీధపధని
దధాపమపధ
పపామగమప
మమాగరిగమ
గగారిసరిగ
రిరీసనిసరి
ససానిధనిస

14. సగరిగరిగమ
రిమగమగపమ
గపమపమధప
మధపధపనిధ
పనిధనిధసని
ధసనిసనిరిస
నిరిసరిసగరి
సధనిధనిపధ
నిపధపధమప
ధమపమపగమ
పగమగమరిగ
మరిగరిగసరి
గసరిసరినిస

15. సగరిగసమగ
రిమగమరిపమ
గపమపగధప
మధపధమనిధ
పనిధనిపసని
ధప సధంస
సధనిధనిపధ
నిపధపధమప
ధమపమపగమ
పగమగమరిగ
మరిగరిగసరి
గసగసరినిస

16. ససరిసగరిగ
రిరిగరిమగమ
గగమగపమప
మమపమధపధ
పపధపనిధని
ధధనిధసనిస
నినిసనిరిసరి
ససరిసగరిగ
ససనిసధనిధ
నినిధనిపధప
ధధపధమపమ
పపమపగమగ
మమగమరిగరి
గగరిగసరిస.

17. సారిగరీగ
రీగమగామ
గామపమాప
మాపధపాధ
పాధనిధాని
ధానిసనీస
సానిధనీధ
నీధపధాప
ధాపమపామ
పామగమాగ
మాగరిగారి
గారిసరీస.

18. గాగరీగ
రిగామగామ
గమాపమాప
మపాధపాధ
పధానిధాని
ధనీసనీస
సనీధనీధ
నిధాపధాప
ధపామపామ
పమాగమాగ
మగారిగారి
గరీసరీస.

ఖండజాతి

1. సరిగమప
రిగమపధ
గమపధని
మపధనిస
సనిధపమ
నిధపమగ
ధపమగరి
పమగరిస.

2. సరిగమగ
రిగమపమ
గమపధప
మపధనిధ
పధనిసని
ధనిసరిస
పనిధపధ
నిధపమప
ధపమగమ
పమగరిగ
మగరిసరి
గరిసనిస

3. సగరిమగ
రిమగపమ
గపమధప
మధపనిధ
పనిధసని
ధసనిరిస
సధనిపధ
నిపధమప
ధమపగమ
పగమరిగ
మరిగసరి
గసరినిస

4. సమగమప
రిపమపధ
గధపధని
మనిధనిస
సపధపమ
నిమపమగ
ధగమగరి
సరిగరిస.

5. సరిసగరి
రిగరిమగ
గమగపమ
మపమధప
పధపనిధ
ధనిధసని
నిసనిరిస.

పనిపధని
నిధనిపధ
ధపధమప
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

6. సగరిగరి
రిమగమగ
గపమపమ
మధపధప
పనిధనిధ
ధసనిసని
నిరిసరిస
సధనిధని
నిపధపధ
ధమపమప
పగమగమ
మరిగరిగ
గసరిసరి
రినిసనిస.

7. సరిసగగ
సరిరిసగ
ససరిసగ
రిగరిమమ
రిగగరిమ
రిరిగరిమ
గమగపప
గమమగప
గగమగప
మపమధధ
మపపమధ
మమపమధ
పధపనిని
పధధపని
పపధపని
ధ ధ[illegible]
ధనిసధస
ధధనిధస
సని[illegible]ధధ
సని[illegible]సధ
ససనిసధ
సధ పప
నిధధనిప
నినిధనిప
ధపధమమ
ధపపధమ
ధధపధమ
పమపగగ
పమమపగ
పపమపగ
మగమరిరి
మగగమరి
మమగమరి
గరిగసస
గరిరిగస
గగరిగస.

8. సారిగమ
రీగమప
గామపధ
మాపధని
పాధనిస
సానిధప
నీధపమ
ధాపమగ
పామగరి
మాగరిస.

9. సరిగమ
రిగామప
గమాపధ
మపాధని
పధానిస
స[illegible]ధప
నిధాపమ
ధపామగ
పమాగరి
మగారిస.

10. సరిగామ
రిగమాప
గమపాధ
మపధాని
పధనిస
సనిధాప
నిధపామ
ధపమాగ
పమగారి
మగరీస.

11. ససారిగ
రిరీగమ
గగామప
మమాపధ
పపాధని
ధధానిస
ససానిధ
నినీధప
ధధాపమ
పపామగ
మమాగరి
గగారిస.

12. సరీగగ
రిగామమ
గ[illegible]పప
మ[illegible]ధధ
పధా[illegible]
ధ[illegible]
సనీధధ
నిధాపప
ధపామమ
ప[illegible]గగ
మగా[illegible]రి
గరీసస

18. సరిగాగ
రిగమామ
గమపాప
మపధాధ
పధనీని
ధనిసాస
సనిధాధ
నిధపాప
ధపమామ
పమగాగ
మగరీరి
గరిసాస.

14. ససరిగరి
రిరిగమగ
గగమపమ
మమపధప
పపధనిధ
ధధనిసని
నినిసరిస
ససనిధని
నినిధపధ

దధపమగ
పపమగమ
మమగరిగ
గగరిసరి
రిరిసనిస.

15. సరిరిగమ
రిగగమప
గమమపధ
మపపధని
పధధనిస
సనినిధప
నిధధపమ
ధపపమగ
పమమగరి
మగగరిస

16. సగరిగగ
రిమగమమ
గపమపప
మధపదధ
పనిధనిని
ధసనిసస
సధనిదధ
నిపధపప
సమపమమ
పగమగగ
మరిగరిరి
గసరిసస.

స ం కీ ర్ణ జా తి

1. సరిగమప రిగపమ
రిగమపధ గమపధ
గమపధని మపధని
మపధనిస పధనిస
సనిధపమ నిధపమ
నిధపమగ ధపమగ
ధపమగరి పమగరి
పమగరిస మగరిస

2. సరిగమగ రిగమప
రిగపపమ గమపధ
గమపధప మపధని
మపధనిధ పధనిస
సని ధపధ నిధపమ
నిధపమప ధపమగ
ధపమగమ పమగరి
పమగరిగ మగరిస.

3. సరిగరిగ మగరిగ
రిగమగమ పమగమ
గమపమప ధపమగ
మపధపధ నిధపధ
పధనిధని సనిధని
ధనిసరిస రిసనిస
సనిధనిధ పధనిధ
నిధపధప మపధప
ధపమపమ గమపమ
పమగమగ రిగమగ
మగరిగరి సరిగరి
గరిసరిస నిసరిస

4. సరిగమగ మగరిగ
రిగమపమ పమగమ
గమపధప ధపమప
మపధనిధ నిధపధ
పధనిసని సనిసని
ధనిసరిస రిసనిస
సనిధపధ పధనిధ
నిధపమప మపధప
ధపమగమ గమపమ
పమగరిగ రిగమగ
మగరిసరి సరిగరి
గరిసనిస రిసనిస

5. సారిగమరిగసరి
రీగమపగమరిగ
గామపధమపగమ
మాపధనిపధమప
పాధనిసధనిపధ
ధానిసరినిసధని
నీసరిగసరినిస
సానిధసనిధసని
నీధపమధపనిధ
ధాపమగపమధప
పామగరిమగపమ
మాగరిసగరిమ
గారిసనిరిసగరి
రీసనిధసనిరిస.

6. సరీగమగరిగసరి
రిగామపగమరిగ
గమాపధమపగమ
మపాధనిపధమప
పధానిసధనిపధ
ధనీసరినిసధని
నిసారిగసరినిస
సనీధపనిధసని
నిధాపమధపనిధ
ధపామగపమధప
పమాగరిమగపమ
మగారిసగరిమగ
గరీసనిరిసగరి
రిసానిధసనిరిస

7. సరిగామరిగసరి
రిగమాపగమరిగ

గమపాధమపగమ
మపధానిపధమప
పధనీసధనిపధ
ధనిసారినిసధని
నిసరీగసరినిస
సనిధాపనిధసని
నిధసామధపనిధ
ధపమాగపమధప
పమగారిమగపమ
మగరీసగరిమగ
గరిసానిరిసగరి
రిసనీధసనిరిస.

8. సగారిమరిగసరి
రిమాగపగమరిగ
గపామధమపగమ
మధాపనిపధమప
పసీధసధనిపధ
ధసానిరినిసధని
నిరీసగసరినిస
సధానిపనిధసని
నిపాధమధపనిధ
ధమాపగపమధప
పగామరిమగపమ
మరీగసగరిమగ
గసారినిరిసగరి
రినీసధసనిరిస.

9. సరిరిమగరిగమప
రిగగపమగమపధ
గమమధపమపధని
మపపనిధపధనిస
సనినిపధనిధపమ
నిధధమపధపమగ
ధగపగమపమగరి
పమ సరిగమగరిస.

10. ససారిగమగరిగ
రిరీగమపమగమ
గగామపధపమప
మమాపధనిధపధ
పపాధనిసనిధని
ధధానిసరిసనిస
ససానిధపధనిధ
నినీధపమపధప
ధధాపమగమపమ
పపామగరిగమగ
మమాగరిసరిగరి
గగారిసనిసరిస.

11. ససారిరీగరిగ
రిరీగగామగమ
గగామమాపమప
మమాపపాధపధ
పపాధధానిధని
ధధానినీసనిస
ససానినీధనిధ
నినీధధాపధప
ధధాపపామపమ
పపామమాగమగ
మమాగగారిగరి
గగారిరీసరిస.

12. సరిరిగమగరిగా
రిగగమపమగమా
గమమపధపమపా
మపపధనిధపధా
పధధనిసనిధనీ
ధనినిసరిసనిసా
సనినిధపధనిధా
నిధధపమపధపా
ధపపమగమపమా
పమమగరిగమగా
మగగరిసరిగరీ
గరిరిసనిసరిసా.

13. సగరిగరిమగరిగ
రిమగమగపమగమ
గపమపమధపమప
మధపధపనిధపధ
పనిధనిధసనిధని
ధసనిసనిరిసనిస
సధనిధనిపధనిధ
నిపధపధమపధప
ధమపమపగమపమ
పగమగమరిగమగ
మరిగరిగసరిగరి
గసరిసరినిసరిస.

14. సరిసగరిమరిగరి
రిగరిమగపగమగ
గమగపమధమపమ
మపమధపనిపధప
పధపనిధసధనిధ
ధనిధసనిరినిసని
నిసనిరిసగసరిస
సనిసధనిపనిధని
నిధనిపధమధపధ
ధపధమపగపమప
పమపగమరిమగమ
మగమరిగసగరిగ
గరిగసరినిరిసరి
రిసరినిసధసనిస.

చతురశ్ర - త్రిశ్ర

1. సరిగమ - సరిగ
రిగమప - రిగమ

గమపధ - గమప
మపధని - మపధ
పధనిస - పధని
ధనిసరి - ధనిస
సనిధప - సనిధ
నిధపమ - నిధప
ధపమగ - ధపమ
పమగరి - పమగ
మగరిస - మగరి
గరిసని - గరిస.

తిశ్ర - చతురశ్ర

1. సరిగ - రిగమప
రిగమ - గమపధ
గమప - మపధని
మపధ - పధనిస
సనిధ - నిధపమ
నిధప - ధపమగ
ధపమ - పమగరి
పమగ - మగరిస.

2. సరిగ - సరిగరి
రిగమ - రిగమగ
గమప - గమపమ
మపధ - మపధప
పధని - పధనిధ
ధనిస - ధనిసని
నిసరి - నిసరిస
సనిధ - నిధపధ
నిధప - ధపమప
ధపమ - పమగరి
పమగ - మగరిగ
మగరి - గరిసరి
గరిస - రిసనిస.

మిశ్ర - చతురశ్ర

1. సగరిగసరిగ - మరిగమ
రిమగమరిగమ - పగమప
గపమపగమప - ధమపధ
మధపధమపధ - నిపధని
సనిధనిపధని - సధనిస
పధనిధసనిధ - పనిధప
నిపధపనిధప - మధపమ
ధమపమధపమ - గపమగ
పగమగపమగ - రిమగరి
మరిగరిమగరి - సగరిస.

చతురశ్ర - మిశ్ర

1. సగరిగ - సమగమసరిగ
రిమగమ - రిపమపరిగమ
గపమప - గధపధగమప
మధపధ - మనిధనిమపధ
పనిధని - పసనిసపధని
ధసనిస - ధరిసరిధనిస
సధనిధ - సపధపసనిధ
నిపధప - నిమపమనిధప
ధమపమ - ధగమగధపమ
పగమగ - పరిగరిపమగ
మరిగరి - మసరిసమగరి
గసరిస - గనిసనిగరిస.

2. ససరిగ - సగరిసమాగ
రిరిగమ - రిమగరిపామ
గగమప - గపమగధాప
మమపధ - మధపమనీధ
పపధని - పనిధపసాని
ధధనిస - ధసనిధరీస
ససనిధ - సధనిసపాధ

నినిధప - నిపధనిమాప
ధధపమ - ధమపధగామ
పపమగ - పగమపరీగ
మమగరి - మరిగమసారి
గగరిస - గసరిగనీస.

8. సరిరిగ - రిమగసారిగ
రిగగమ - గపమరీగమ
గమమప - మధపగామప
మపపధ - పనిదమాపధ
పధధని - ధసనిపాధని
ధనినిస - నిరిసధానిస
సనినిధ - నిపధసానిధ
నిధధప - ధమపనీధప
ధపపమ - పగమధాపమ
పమమగ - మరిగపామగ
మగగరి - గసరిమాగరి
గరిరిస - రిసనిగారిస.

చతురశ్ర - ఖండ

1. సమగరి - సగరిమగ
రిపమగ - రిమగపమ
గధపమ - గపమధప
మనిధప - మధపనిధ
పసనిధ - పనిధసని
ధరిసని - ధసనిరిస
సపధని - సధనిపద
నిమపధ - నిపధమప
ధగమప - ధమపగమ
పరిగమ - పగమరిగ
మసరిగ - మరిగసరి
గనిసరి - గసరినిస.

ఖండ - చతురశ్ర

1. సమగమప - రిగమప
రిపమపధ - గమపధ
గధపధని - మపధని
మనిధనిస - పధనిస
సపధపమ - నిధపమ
నిమపమగ - ధపమగ
ధగమగరి - పమగరి
పరిగరిస - మగరిస.

చతురశ్ర - సంకీర్ణము

1. సగరిగ - సరిగమగరిగమప
రిమగమ - రిగమపమగమపధ
గపమప - గమపధపమపధని
మధపధ - మపధనిధపధనిస.
సధనిధ - సనిధపధనిధపమ
నిపధప - నిధపమపధపమగ
ధపమప - ధపమగమపమగరి
పగమగ - పమగరిగమగరిస

2. ససారి - సారిగమమరిగసరి
రిరీగ - రీగమపగమరిగ
గగామ - గామపధమపగమ
మమాప - మాపధనిపధమప
పపాధ - పాధనిసధనిపధ
ధధాని - ధానిసరినిసధని
నినీస - నీసరిగసరినిస
ససాని - సానిధపనిధసని
నినీధ - నీధపమధపనిధ
దధాప - ధాపమగపమధప
పపామ - పామగరిమగపమ
మమాగ - మాగరిసగరిమగ
గగారి - గారిసనిరిసగరి
రిరీస - రీసనిధసనిరిస.

సంకీర్ణ - చతురశ్రము	
1 సగాఽససరిగమ - రిగగమ	సధానిపసనిధప - నిదధప
రిమాఽగరిరిగమప - గమమప	నిపాఽధనినిధపమ - ధపపమ
గపాఽమగమపధ - మపపధ	ధమాఽపధధపమగ - పమమగ
మధాఽపమమపధని - పదధని	పగాఽమపపమగరి - మగగరి
పసాఽధపపధనిస - ధనిసస	మరీఽగమమగరిస - గరిరిస.

ఈ స్వర ప్రస్తారమును శంకరాభరణ రాగమునందు క్రమముగా 1, 2, 3, 4 కాలముల పద్ధతిని, ఆయ జేసికొని సాధకము జేసిన యడల స్వరజ్ఞానము కలుగుచున్నది. పిమ్మట తమకిష్టమైన ఏతాళములోనైనను పల్లవిబాడుచూ, అందు అరావృతము చొప్పునను, అవృత్తము చొప్పునను, స్వరములను పంపకముచేసి పాడుకొనునది. మఱియు, తమకిష్టమైన రాగములలో పల్లవులు బాడుకొనునప్పుడు ఆయా, రాగములకు గల శుద్ధవికృతి స్వరస్థానములను మాత్రము గుర్తెరిగి స్వర పంపకము జేసి పాడుకొనునది.

స్వరజ్ఞాన ప్రస్తారము సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు

తాళప్రకరణము

శ్లో॥ కళ్యాణగుణసంపన్నం కర్ణాంతాయతలోచనమ్ ।
కౌసల్యాతనయం రామం కలయే కమలాపతిమ్ ॥

అవతారిక॥ ఇహఖలు సకలభరత పండితమండలాఖండల సకలభరత ప్రవర్తక శిఖామణిః, కోహళాచారనామకః పరమకారుణిః కశ్చిద్విపశ్చిత్సకలలోకోపకారకాయ తౌర్యత్రికోపరంజికం, తదాశ్రయ త్వేనప్రసిద్ధం, దశప్రాణ సమేతం తాళస్వరూపం, సంప్రపంచం ప్రతిపాదయితు కామశ్చికీర్షి తస్య గ్రంధస్య నిర్విఘ్న పరిసమాప్తయే సర్వేశ్వర నమస్కారాత్మకమంగళాచరణపూర్వకం చికీర్షితం ప్రతిజానితే విష్ణుమితి ॥

తా॥ ఈ లోకమందు సకలమైన విద్వస్సమూహమునకు శ్రేష్ఠుడైనవాడును, భరత ప్రవర్తకుల కెల్లరకును శిరోభూషణమైనవాడును, అత్యంతము దయశాలియు నగు కోహళాచార్యుడను విద్వాంసుడు సకల లోకోపకారము

కొరకు నృత్తగీత వాద్యములు ప్రకాశింపజేయునట్టియు, ఆ నృత్తగీతవాద్యములకు ఆశ్రయమైనట్టియు, దశప్రాణములతో గూడిన తాళ స్వరూపమును లెస్సగా ప్రతిపాదించుటకు నిశ్చయించినవాడై, ఈ గ్రంథము నిర్విఘ్నముగా ముగియుకొరకు, సర్వేశ్వర నమస్కారరూపమైన మంగళమును జేయుచు, తాళస్వరూపమును లెస్సగా ప్రతిపాదించెనని ప్రతిజ్ఞ సేయుచున్నాడు.

శ్లో॥ విష్ణులోకగురుం ప్రణమ్య శిరసా షణ్మార్గ సందర్శకమ్
కీర్తిప్రీతికరం జనస్య లఘునా కాలేన కామప్రదమ్
సేవ్యంసద్యతిభిర్ద్రుతప్లుతపదంన్యాసాత్తలోకత్రయమ్
తాళానాంకథయామిలక్షణ మహంపూర్వోక్తశాస్త్రక్రమాత్ ॥

టీక॥ లోకగురుం = లోక సకలలోకములకును, గురు = (వేదశాస్త్ర రూపముచేత హితోపదేశము చేయువాడును,) షణ్మార్గసందర్శకం = షణ్మార్గ= న్యాయ వైశేషిక, సాంఖ్య, యోగ, పూర్వమీమాంస, ఉత్తరమీమాంస లనెడి ఆఱు మార్గముల యొక్క సందర్శకం = తత్త్వమును జూపువాడును, జన్యస = భక్త జనునికి, కీర్తి ప్రీతికరం = సత్కీర్తి సంతోషములను చేయువాడును, లఘునాకాలేన = శీఘ్రకాలముచేత, కామప్రదము = ఆ భక్తజనునికి సకలాభీష్టముల నిచ్చినవాడును, సద్యతిభిః = వారదాది మహాయోగయాయతులచేత, సేవ్యం = ముఖ్యోపాయమై సేవింప దగినవాడును, ద్రుతప్లుతపదన్యాసాత్తలోకత్రయం = ద్రుత = శీఘ్రముగా, ప్లుత = ఎత్తబడిన, పద = పాదముల యొక్క, న్యాస = మెట్టుటచేత, అత్త = పొందబడిన, లోకత్రయం = మూడు లోకములుకలవాడునైన, విష్ణుం = సర్వవ్యాపకుడైన, సర్వేశ్వరునిగూర్చి, శిరసా ప్రణమ్య = సాష్టాంగ నమస్కారములు చేసి, అహం = నేను, తాళానాం = తాళములయొక్క, లక్షణం = (స్వరూపమును) లక్షణమును, పూర్వోక్తశాస్త్రక్రమాత్ = పూర్వమందుఁ జెప్పఁబడిన శాస్త్రక్రమమును బట్టి, కథయామి = చెప్పుచున్నాను. ఈ శ్లోకమందు లోకగురుం అనెడి విష్ణు విశేషణములు తాళమందు అన్వయింపవలెను. అదెట్లనగా।

తాళపక్షమందు

టీక॥ లోక = లోకమందు, గురుం = శ్రేష్ఠమైనదియు, షణ్మార్గ సందర్శకం = షణ్మార్గ = దక్షిణ, వార్తిక, చిత్ర, చిత్రతర, చిత్రతమ, అతిచిత్రతమము లనెడి ఆఱుమార్గములయొక్క, సందర్శకం = కళలను చూపునపుడు జ్ఞాపకపరచునదియు, జనస్య = చూచెడి మనుజునికి, ప్రీతికరం = కీర్తి సంతోషములను జేయునదియు, లఘునాకాలేన = లఘ్వాది కాలముచేత,

కామప్రదం = ఆ చూచెడి జనునికి అభిలాషను గలుగజేయునదియు, సద్యతిభిః = సమశ్రోతోవహ గోపుచ్ఛాదియతులచేత, సేవ్యం = తెలియదగినదియు, ద్రుతప్లుత పదనాసాత్తలోకత్రయం = ద్రుతప్లుతము మొదలగు అంగములయొక్క, పద = స్థానములయందు, న్యాస = ప్రస్తారముచేత, ఆత్త = వ్యావరింపబడిన, లోకత్రయం = మూడులోకములు గలదైన తాళముయొక్క స్వరూపమును సవిశేషముగా వివరించెదనని ప్రతిజ్ఞసేయుచున్నాడు. ఈ శ్లోకమందు నమస్కారత్వేన ప్రకృతమైన విష్ణువు యందును, ప్రతిపాద్యత్వేన ప్రకృతమైన తాళమందును, లోకగురుం అను మొదలగు విశేషణము లన్నియు పట్టినందున ప్రకృతశ్లేష అనెడి అలంకారము. ఇదిగాక విష్ణువిశేషణములు తాళమందు అన్వయించుటచేత, తాళము విష్ణుస్వరూపమని తెలిసికొనునది. ఈ యర్థము త్రివిక్రమావతారమందు ప్రసిద్ధ మైనది.

శ్లో॥ గీతప్రధానం ప్రవదంతినృత్తం నృత్తప్రధానం ప్రవదంతివాద్యం
నృత్తగీతవాద్యచయప్రధానం తత్తాళమాద్యం ప్రణమామినిత్యమ్॥

టీక॥ గీతప్రధానం ప్రవదంతి నృత్తం = అనగా గీతము నృత్తమునకు ప్రధానమై యుండును. నృత్తప్రధానం ప్రవదంతి వాద్యం = అనగా నృత్తమునకు ప్రధానమైనది వాద్యము, నృత్తగీతవాద్యచయ ప్రధానం తత్తాళమాద్యం ప్రణమామి నిత్యం = అనగా నృత్తగీతవాద్యములకు తాళము ప్రధానమై యుండును. తత్ = అటువంటి తాళమును, నిత్యం = నిత్యమున్ను, ప్రణమామి = నమస్కరించెదను.

తాళస్వరూపము ప్రతిపాదించుట వలనను తెలియుటవలనను
గలుగు ఫలమేమనగా జెప్పబడుచున్నది.

శ్లో॥ తౌర్యత్రికనిదానంచ తాళం కాలస్వరూపిణమ్
దశప్రాణ సమోపేతం యోజానాతి సతత్వవిత్॥

తా॥ నృత్తగీత వాద్యములకు అదికారణమైనదియు కాలాదిశతప్రాణములతో గూడినదియు, కాలస్వరూపమైన తాళమును ఎవరు తెలియుదురో వారు సర్వేశ్వర రూపమును దెలిసినవారగుదురు. కాన, తాళస్వరూపము అవశ్యము దెలిసి యుండవలెనని నెఱుంగునది.

శ్లో॥ శివశక్త్యాత్మకం పుణ్యం యశశ్యం భుక్తి ముక్తిదమ్
దశప్రాణాత్మకం తాళం యోజానాతి సతత్వవిత్॥

తా॥ శివభక్తి స్వరూపంబును ఫలితంబును కీర్తికరంబును భుక్తి ముక్తి ప్రదంబును, దశప్రాణసహితంబును నగు తాళమును యెవరు దెలియుదురో వారు

పర్వేశ్వర రూపము దెలిసిన వారగుదురు. కనుక తాళస్వరూపము ముఖ్యముగా దెలిసి యుండవలెనని నెఱుంగునది.

శ్లో॥ గీతం వాద్యంచ నృత్యంచ తాళహీనం నరాజతే

తా॥ గీతవాద్య నృత్త్యమములు తాళము లేకున్న ప్రకాశింపవు.

శ్లో॥ లోకేవేదేచ వచనాం పాదయోర్గతి రుత్తమా
తాళేనైవ వినాతేన స్ఖలనంతేషు దృశ్యతే॥

తా॥ లౌకికమందును, వైదికమందును, వాక్కులయందును పాదములయొక్క వ్యాపారము తాళముచేతనే లెస్సగా ప్రవర్తించును. ఆ తాళముతోడ నెడబాపిన యెడల ఆ లౌకిక వైదిక వాక్కులయందును, ఆ లౌకిక వైదిక పాదగతుల యందును తొట్రుబాటు కానబడుచున్నది.

శ్లో॥ తౌర్యత్రికం తాళహీనం చాలయే త్పురుషాధమః
సపాపీ నరకం ఘోర మాశు గచ్ఛతి సాన్వయః॥

తా॥ ఎవరైనను నృత్తగీతవాద్యములను తాళానుగుణము గాకుండునటుల కొలిపించునో, వాడు పురుషాధము డనియు, పాపాత్ముడనియు వంశమువారితో గూడా ఘోరమైన నరకమును శీఘ్రముగా బొందును. కావున, సకలలౌకిక వ్యాపారములకున్ను తాళము అవశ్యము గనుక తాళస్వరూపము నిరూపించుట. యుక్తమని సిద్ధాంతము.

—• తాళశబ్ద వ్యుత్పత్తి •—

శ్లో॥ తాళ స్తల ప్రతిష్ఠాయా మితి ధాతో ర్ఘఞిస్మృతః॥

తా॥ తల అనెడి ధాతువు ప్రతిష్ఠయందు వచ్చును. ఆ తల యనెడి ధాతువుమీద ఘఞ్ ప్రత్యయంబును అదివృద్ధియు రాగా తాల, అని నిలచెను. అటుమీదట సుప్రత్యయమును, ఋత్వవిసర్గలు రాగా తాళః అనెడి శబ్దము ఏర్పడెను. ఈ తాళశముబ్దనకు వ్యుత్పత్తి (తలంతి తిష్ఠంతి గీతావాద్యవృత్తాని) అత్రేతి తాళః = అనగా గీతవాద్యనృత్తములు, అత్ర = ఈ తాళమందు తలంతి = లెస్సగా నున్నవి అనెడి అర్థమందు తాళః = తాళశబ్దము వచ్చును. ఈ తాళశబ్దమునకు మరియొక వ్యుత్పత్తి చెప్పబడుచున్నది. తల్యంతే ప్రకాశ్యంతే నృత్తగీత వాద్యాని యేనేతివాసతాళః = నృత్తగీతవాద్యములు దేనిచేత ప్రకాశింపబడునో అది తాళము. అను నీ రెండు వ్యుత్పత్తులచేతను,

తాళశబ్దమునకు అర్థము తెలియదగినది. ఈతీరుననే సంగీత రత్నాకరమందు శార్ఙ్గదేవుడు తాళశబ్దమునకు వ్యుత్పత్తిన్ని అర్థమున్ను చెప్పియున్నాడు.

శ్లో॥ తాళ స్తల ప్రతిష్ఠాయా మితి ధాతోః ప్రయోగతః
నృత్తగీతం తథా వాద్యం యతస్తాళే ప్రతిష్ఠితం ॥

తా॥ తలప్రతిష్ఠాయాం అనెడి ధాతువుయొక్క ప్రయోగమువలన తాళశబ్దము పుట్టినది. ఈ తలధాతువు ప్రతిష్ఠార్థతమగుటచే నృత్తగీత వాద్యములు తాళమందు ప్రతిష్ఠితమై యున్నవి. కావున తాళశబ్దముయొక్క వ్యుత్పత్తియు, అర్థమున్ను ఇట్లని తెలిసికొనునది.

శ్లో॥ తకార శ్శంకరః ప్రోక్తో లకార శ్శక్తి రుచ్యతే
శివశక్తి సమాయోగా త్తాళనామాభిధీయతే ॥

తా॥ తకారమునకు అధిదేవత శంకరుడును, లకారమునకు అధిదేవత పార్వతియు నగుటచే, ఈ పార్వతీ పరమేశ్వరులయొక్క సంయోగమువలన తా అనెడి శబ్దము పుట్టెనని చెప్పబడుచున్నది. అనగా అర్ధనారీశ్వరు కరతలద్వయ మగుటచే, కుడిహస్తము శివస్వరూపమనియు, ఎడమహస్తము పార్వతీ స్వరూపమనియు, ఈ రెండు హస్తములయొక్క సంయోగమువలన తాళమనెడి శబ్దము పుట్టెనని భావము.

శ్లో॥ హస్తద్వయస్య సంయోగే వియోగేచాపి వర్తతే
వ్యాప్తిమన్యో దశప్రాణై స్సకాల స్తాళసంజ్ఞకః ॥

తా॥ రెండు హస్తములకును, సంయోగేచ = సశబ్దక్రియయు, వియోగేచ = నిశ్శబ్దక్రియయు గలిగి దశ ప్రాణములతో గూడుకొని వర్తించెడి యే కాలముగలదో అది తాళమనబడును.

శ్లో॥ కాలః క్రియాచ మానంచ సంభవంతి యదాసహ
తదా తాళస్య సంభూతి రితిజ్ఞేయం విచక్షణైః
కాలః క్షణాదికో జ్ఞేయ స్తాళయోర్ఘటనం క్రియా
క్రియయోరంతరం యత్తువిశ్రమో మాన ముచ్యతే ॥

తా॥ కాలము, క్రియ, మానము అను నీ మూడును చేరి ఎప్పుడు ఏకకాలములో కలుగుచున్నవో అప్పుడు తాళమునకు ఉత్పత్తియని నెఱుంగునది. క్షణాదికము, కాలమని వ్యవహరింపబడును. కొట్టబడిన రెండు వస్తువుల చేరిక క్రియ యనంబడును. క్రియలకు మధ్యనుండు విశ్రాంతికాలము మానమని చెప్పబడును.

శ్లో॥ మార్గదేశీ గతత్వేన తాళోసౌ ద్వివిధోమతః
శుద్ధసాలగ సంకీర్ణా స్తాళభేదాః క్రమాన్మతాః ॥

తా॥ మార్గము, దేశి అని తాళము రెండువిధములు. అది యొక్కొక్కటి శుద్ధము, సాలగము, సంకీర్ణము, అని మూడు విధంబులై యున్నవి.

తాళదశ ప్రాణములు

శ్లో॥ కాలోమార్గః క్రియాంగాని గ్రహో జాతిః కళాలయః
యతిః ప్రస్తారకశ్చేతి తాళ ప్రాణాదశస్మృతాః ॥

తా॥ కాలము, మార్గము, క్రియ, అంగము, గ్రహము, జాతి, కళ, లయ, యతి, ప్రస్తారము, అను నీపదిన్ని తాళమునకు ప్రాణములు.

—: 1. కాల ప్రాణలక్షణము :—

శ్లో॥ ఉపర్యుపరివిన్యస్యాత్పద్మపత్రం శతం సకృత్
యః కాలస్సూచి సరభేధాత్తక్షణంచ పరికర్తితః
లవకణై రష్టభిస్యా త్కాష్ఠోహ్యష్టలవాత్మకైః
అష్ట కాష్ఠనిమేషస్యాన్ని మేషై రష్టభిఃకళాః
కళాభ్యాంతు చతుర్భాగో చతుర్భాగ మనుద్రుతమ్
అనుద్రుతౌచ బిందుస్యా ర్బిందుభ్యాంచ లఘుర్భవేత్
లఘుద్వయం గురుశ్చైవ త్రిలఘుప్లుత ముచ్యతే
చతుర్లఘుంచ కాకపాదం ఇత్యేతత్కాల లక్షణమ్ ॥

తా॥ నూఱు తామర రేకులను ఒకటిమీద నొకటి చిప్పన దొంతరగా జేర్చి సూదిచే పొడవగా రేకులన్నియు తెగినంత కాలము పేరు క్షణ మనంబడును. అట్టి క్షణములు ఎనిమిదైతే ఒక లవమనిపేరు. ఆ లవములు ఎనిమిదైతే ఒక కాష్ఠ మము. ఆ కాష్ఠలు ఎనిమిదైతే ఒక నిమిషము. ఆ నిమిషములు ఎనిమిదైతే ఒక కళ. ఆ కళలు రెండైతే ఒక చతుర్భాగము. ఆ చతుర్భాగములు రెండైతే ఒక అను ద్రుతము. అట్టి అను ద్రుతములు రెండయితే ఒక ద్రుతము. ద్రుతములు రెండయితే ఒక లఘువు. లఘువులు రెండయితే ఒక గురువు. ఆ లఘువులు మూడయితే ప్లుతము. లఘువులు నాలుగయితే కాకపాదమగును. అందుచేత తాళము నిర్ణయింపబడుచున్నది. మఱియు, ఇప్పుడు అనుద్రుతము మొదలు గాగల ఆఱు అంగములు మాత్రము వాడుక యందున్నవి. కొందరు

చతుర్భాగమను ఏడవ యంగమును సహా వాడుచున్నారు. ఇది కాలప్రాణము. ఈ కాల ప్రాణము తాళమును సాక్షాత్ సంబంధించి యుండి తాళానకు నిర్వాహకంగాను ప్రాణమని దెలిసికొనునది.

—: 2. మార్గప్రాణలక్షణము :—

శ్లో॥ దక్షిణో వార్తికశ్చిత్ర స్తతచిత్రతర స్మృతః
తథా చిత్రతమశ్చస్మా దతిచిత్రమో మతః
షడేవం కథితా మార్గా స్తత్స్వరూపం నిరూప్యతే॥

తా॥ దక్షిణము, వార్తికము, చిత్రము, చిత్రతరము, చిత్రతమము, అతిచిత్రతమము అని మార్గములు ఆఱు విధములు.

శ్లో॥ తత్ర దక్షిణమార్గస్య మాత్రాష్టక ముదాహృతమ్
వార్తికేతు చతుర్మాత్రాశ్చిత్ర మార్గో ద్విమాత్రకః
ఏకమాత్ర శ్చిత్రతరో ద్రుత శ్చిత్రతమే మతః
అతిచిత్రతమేమార్గేఽనుద్రత పరకీర్తితః ॥

తా॥ దక్షిణమార్గము = అనగా, ఏ తాళమునకైనను తాళాక్షర కాలమునకు ఎనిమిది మాత్రల కాలము నడుచునది.

వార్తికము = అనగా తాళాక్షరకాలమునకు నాలుగు మాత్రల కాలము నడుచునది.

చిత్రమార్గము = అనగా, తాళాక్షర కాలమునకు రెండు మాత్రల కాలము నడచునది.

చిత్రతరము = అనగా, తాళాక్షర కాలమునకు ఒక మాత్రకాలము నడుచునది. మాత్ర అనగా నాలుగక్షరముల కాలము.

చిత్రతమము = అనగా, తాళాక్షరకాలమునకు ద్రుతకాలము నడచునది. ద్రుతకాలమనగా రెండక్షరముల కాలము.

అతిచిత్రతమము = అనగా, తాళాక్షరకాలమునకు అను ద్రుతకాలము నడుచునది. అనుద్రుతకాలమనగా ఒక యక్షరకాలము.

ఇటుల ఏ తాళమునకైనను నొక్కొక్క తాళాక్షరమునకు పైన జెప్పబడిన ప్రకారము అక్షరము మొదలు మరియొక అక్షరమువఱకు జరుగుకాల దీర్ఘములకు మార్గములని చెప్పబడుచున్నది. ఇది మార్గమనెడి ప్రాణము. ఈ మార్గమనెడి

ప్రాణము తాళజ్ఞాపకమైన క్రియాసముదాయమునకు ఆశ్రయమగుటచేతను తాళ సంబంధి అయిన క్రియతో సంబంధించెను గాన మార్గమున్ను తాళమునకు ప్రాణ మని దెలిసికొనునది.

—: 3. క్రియాప్రాణలక్షణము :—

శ్లో॥ మార్గదేశిగతత్వేన తత్రాద్యస్యక్రియా ద్విధా
నిశ్శబ్దా, శ్శబ్దయుక్తాచ నిశ్శబ్దాతు కళోచ్యతే ॥

తా॥ క్రియలు మార్గక్రియలని, దేశ్యక్రియలని రెండు విధములు. ఆ మార్గక్రియలు నిశ్శబ్ద క్రియలని శబ్దక్రియ లని రెండు విధములు. అందు నిశ్శబ్దక్రియకు కళ అనే పేరు చెల్లును గనుక ఆ నిశ్శబ్దక్రియలు చెప్పబడుచున్నవి.

నిశ్శబ్దక్రియలు

శ్లో॥ తత్రా వాపోఽథనిష్క్రామో విక్షేపశ్చ ప్రవేశనమ్
చతుర్విధాశ్చ విజ్ఞేయా నిశ్శబ్దాశ్చ క్రియాబుధైః ॥

తా॥ ఆవాపము, నిష్క్రామము, విక్షేపము, ప్రవేశము అను నీ నాలుగున్ను నిశ్శబ్ద క్రియలు.

నిశ్శబ్దక్రియల లక్షణములు

శ్లో॥ అవాపస్తత్ర హస్తస్యో త్తానస్యాంగుళి కుంచనమ్
నిష్క్రామోఽథ స్తలస్యన్యా దంగుళీనాం ప్రసారణమ్ ।
తస్యదక్షిణ విక్షేపో విక్షేప ఇతికథ్యతే
వివర్తనంచ హస్తస్య ప్రవేశోథో ముఖస్యచ ॥

తా॥ ఆవాపము అనగా, వెల్లికిలగా యెత్తబడిన పతాకహస్తముయొక్క తర్జని మొదలగు నాలుగువ్రేళ్ళను మడుచుట. నిష్క్రామము అనగా ఆ ముడిచిన హస్తముయొక్క వ్రేళ్ళను విప్పుట. విక్షేపము అనగా ఆ హస్తమును వెలుపల కుడిపార్శ్వమునకు విదిలించుట. ప్రవేశము అనగా, ఆ హస్తమును అప్రదక్షిణముగా క్రిందుగా ముందరికి రానిచ్చుట. ఈ నాలుగున్ను నిశ్శబ్ద మార్గ క్రియలు.

శబ్దక్రియలు

శ్లో॥ ధృవోశమ్యశ్చ తాళశ్చ సన్నిపాత ఇతిస్మృతః
ఇతిశబ్దేన సంయుక్తో విజ్ఞేయశ్చ చతుర్విధమ్ ॥

తా॥ ధృవము, శమ్యము, తాళము, సన్నిపాతము అను నీనాలుగున్ను సశబ్ద క్రియలు.

సశబ్దక్రియల లక్షణములు

శ్లో॥ రవో హస్తస్య పాతస్స్యా చ్చుటికా శబ్దపూర్వకః
శమ్యోవామ నిపాతస్తు తాళో దక్షిణ ఘాతకః ॥
ఉభయోర్హస్త యోర్ఘాత స్సన్నిపాత ఇతిస్మృతః
ఏతామార్గ క్రియాశ్చైవ కథితా భరతజ్ఞకైః ॥

తా॥ ధృవము అనగా శబ్దపూర్వకమైన చిటికె వ్రేయుట శమ్య అనగా కుడిహస్త మందు యెడమచేతి ఘాతవేయుట. తాళము అనగా యెడమహస్తమందు కుడిచేతి ఘాత వేయుట. సన్నిపాతము అనగా అభిముఖముగా నిలిపిన రెండు హస్తములచే సమముగా ఘాతవేయుట. ఈనాలుగున్ను సశబ్ద మార్గ క్రియలు.

దేశక్రియలు

శ్లో॥ ధృవకా సర్పిణీకృష్యా పద్మినీచ విసర్జితా
విక్షిప్తాచ పతాకాఖ్యా పతితాష్టౌ క్రియా తథా ॥

తా॥ ధృవక, సర్పిణి, కృష్య, పద్మిని, విసర్జిత, విక్షిప్త, పతాక, పతిత అను నీ ఎనిమిదిన్ని దేశ్యక్రియలు.

దేశక్రియల లక్షణము

శ్లో॥ సశబ్దా ధృవకాజ్ఞేయో స్సర్పిణీ వామగామనీ
కృష్యా దక్షిణతః పాతః పద్మినిస్యా దధోగతః
విసర్జితా బహిర్గతా విక్షిప్తా కుంచితాత్మికా
పతాకాచోర్ధ్వ గమనా పతితాకర పాతనా ॥

తా॥ ధృవకము అనగా సశబ్దముతో గూడిన కుడిహస్తము యొక్క ఘాతధృవక మనంబడును. సర్పిణి అనగా పతాకహస్తము చేత యెడమ వంకకు చేయి చాచుట. కృష్య అనగా యెడమ నుంచి కుడిపార్శ్వమునకు రానిచ్చుట. పద్మిని అనగా అరచేతి క్రిందుగా అధోముఖముగా చేయిచాచుట. విసర్జిత అనగా ఆ చేతిని వెలుపల విసరుట. విక్షిప్త అనగా ఆ హస్తముయొక్క వ్రేళ్ళు ముడిచి తన దిక్కుకు దీయుట. పతాకమ్ము అనగా పతాక హస్త

ముగా బట్టిన చేతిని మీదికి ఎత్తుట పతిత అనగా ఆ మీదికి యెత్తిన హస్త మును దిగువకు దించుట. ఈ ఎనిమిది దేశ్యక్రియలలో ధృవక అనునది మాత్రమును శబ్దక్రియ. సర్పిణి మొదలైన తక్కిన ఏడున్ను నిశబ్ద క్రియలని నెఱుంగునది. ఇది క్రియ అనెడు ప్రాణము. ఈ క్రియలు హస్తమందు నుండుటచే తాళమునకు జ్ఞాపకము గనుక తాళప్రాణ మని తెలిసికొనునది.

—: 4. అంగప్రాణ లక్షణము :—

శ్లో॥ అనుద్రుతో ద్రుతశ్చైవ లఘుర్గురు ప్లుతస్తథా
కాకపాదం తథాప్రోక్తం తాళాంగానిచ షడ్విధమ్ ॥

తా॥ అంగము అనగా తాళసంఖ్యను దెలియుటకు సాధనం బగు సంజ్ఞావిశేషము అంగమనబడును. అది అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు, గురువు, ప్లుతము, కాకపాదము అని అంగములు ఆఱు విధములు.

అంగముల స్వరూపములు

శ్లో॥ అనుద్రుతస్య రూపంచ అర్ధచంద్ర కళాత్మకం
ద్రుతస్తు వలయాకారో లఘురర్ధ శరాకృతిః
గురుర్వక్ర ధనుర్జ్ఞేయం ప్లుతస్తు శిఖరో గురుః
ఊర్ధ్వరేఖాచ తిర్యంచో కాకపాదః ప్రకీర్తితః ॥

తా॥ అనుద్రుతము — అర్ధచంద్రునివలె నుండవలెను. ... ◡
ద్రుతము — వలయాకారమయి యుండవలెను. ... o
లఘువు — అర్ధబాణమువలె నుండవలెను. ... ।
గురువు — ఎక్కుబెట్టిన విల్లువలె నుండవలెను. ... 8
ప్లుతము — శిఖరరేఖతో గూడిన గురువువలె నుండవలెను. ... §
కాకపాదము — హంసపాదమువలె నుండవలెను. ... +

షడంగముల నిఘంటు

శ్లో॥ అనుద్రుతోఽర్ధ చంద్రస్యా ద్వ్యంజనం చానునాశికం
అవ్యక్తంచ విరామంచ వక్తవ్యం భరతజ్ఞకైః ॥

తా॥ అను ద్రుతము, అర్ధచంద్రము, వ్యంజనము, అనునాసికము అవ్యక్తము, విరామము అను నీ ఆఱున్ను అనుద్రుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ అర్ధమాత్రా ద్రుతం వ్యోమం బిందుకం వలయాకృతమ్ ॥

తా॥ అర్ధమాత్రా, ద్రుతము, వ్యోమము, బిందువు, వలయము, చక్రము, అను నీ ఆఱున్ను ద్రుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ మాత్రస్య సరళం హ్రస్వం కళాయాంచ లఘుర్భవేత్ ॥

తా॥ మాత్ర, సరళము, హ్రస్వము, కళ, లఘువు. శరము అను ఆఱున్ను లఘువునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ ద్విమాత్రకం గురుర్వక్రం కాణో యమళదీర్ఘకమ్ ॥

తా॥ ద్విమాత్ర, గురువు, వక్రము, కాణము, యమళము, దీర్ఘము అను నీ ఆఱున్ను గురువునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ సమోద్భవం ప్లుతందీప్తం తథాత్ర్యంగం త్రిమాత్రకమ్ ॥

తా॥ సమోద్భవము, ప్లుతము, దీప్తము, త్ర్యంగము, త్రిమాత్ర ప్రకారము అను నీ ఆఱున్ను ప్లుతమునకు పేళ్లు.

శ్లో॥ కాకోహంస పాదోఖ్యో నిశ్శబ్దశ్చ చతుర్లఘుః ॥

తా॥ కాకపాదము, హంసపాదము, నిశ్శబ్దము, చతుర్లఘువు, చతుర్మాత్రా చతుష్కళ అను నీ ఆఱున్ను కాకపాదమునకు పేళ్లు.

అంగములు వాడేవిధము

శ్లో॥ ద్వయాంగుళో బాలచంద్రా ద్రుతస్తు చతురంగుళః
లఘురష్టాంగుళః ప్రోక్తో గురుస్యాత్షోడశాంగుళః ॥
ప్లుత ప్రమాణం కథితం చతుర్వింశతి రంగుళా
ద్వాత్రింశ త్కాకపాదస్యోత్తానస్యాంగుళ నిర్ణయః ॥

తా॥ అను ద్రుతము రెండంగుళముల ప్రమాణమునను, ద్రుతము నాలుగంగుళముల ప్రమాణమునను, లఘువు ఎనిమిది అంగుళముల ప్రమాణమునను, గురువు 16 అంగుళముల ప్రమాణమునను ప్లుతము మూడు మాత్రలకు 24 అంగుళముల ప్రమాణమునను, కాకపాదము నాలుగు నిశ్శబ్ద మాత్రలకు 32 అంగుళముల ప్రమాణమునను, ఈ క్రమంబున ఉన్నతం బెఱింగి వాడవలయును.

అంగములకు హస్తక్రియలు వాడేవిధము

శ్లో॥ ధృవకా సర్పిణీకృష్యా ప్లుతేచపరివర్తితా
ధృవకా పతితే దీర్ఘే ధృవకాచ లఘుస్మృతః
ధృవకార్ధ ద్రుతశ్చైవ తదర్థం మునయోవిదుః ॥

తా॥ సర్పిణి, కృష్య, పతాక పతిత అను నీనాలుగు నిశబ్ద క్రియలచేత కాకపాదము వాడవలెను. ధ్రువక, సర్పిణి, కృష్య అను నీ రెండు క్రియలచేత ప్లుతము వాడవలెను. ధ్రువక, పతిత, అను నీ రెండు క్రియలచేత గురువు వాడదగినది. లఘువును ధృవక అనెడు క్రియచేత అష్టాంగుళ ప్రమాణముగాను, ద్రుతమును చతురంగుళ ప్రమాణముగాను, అనుద్రుతమును ద్వయాంగుళ ప్రమాణముగాను వాడవలయును. అంగమనెడి ప్రాణము తాళావయవమగుచూ తాళ సంబంధి గాన, ఇది తాళ ప్రాణమని నెఱుంగునది.

షోడశాంగముల పేళ్ళును తదంగ సంజ్ఞలును అక్షరకాలమును ఈ క్రింద వ్రాయబడుచున్నవి

షోడశాంగముల పేర్లు	అంగ సంజ్ఞలు.	అక్షరకాలము.
అనుద్రుతము	◡	1
ద్రుతము	०	2
ద్రుతవిరామము	◡ ०	3
లఘువు	।	4
లఘువిరామము	◡ ।	5
లఘుద్రుతము	० ।	6
లఘుద్రుతవిరామము	◡० ।	7
గురువు	८	8
గురువిరామము	◡८	9
గురుద్రుతము	०८	10
గురుద్రుతవిరామము	◡ ०८	11
ప్లుతము	§	12
ప్లుతవిరామము	◡ §	13
ప్లుతద్రుతము	० §	14
ప్లుతద్రుతవిరామము	◡० §	15
కాకపాదము	+	16

—: 5. గ్రహ ప్రాణలక్షణము :—

శ్లో॥ అతీతా నాగతశ్చైవ సమశ్చ విషమోపిచ
గ్రహశ్చతుర్విధా ప్రోక్తా తత్స్వరూపం నిరూప్యతే॥

తా॥ అతీతము, అనాగతము, సమము, విషమము అని గ్రహములు నాలుగు విధములు.

గ్రహముల వివరణము

శ్లో॥ గీతాతీతేత్వతీతస్యా త్తాళాతీతే త్వనాగతః
గీతాయా తాళసంయుక్తో సమగ్రహ మితీరితమ్
అద్యంతరయోరనియమో విషమశ్చ ప్రకీర్తితః
మాత్రాధిక్యంచ తస్యైవ క్వచిత్కేచిత్ప్రచక్షతే॥

గా॥ గీతము నడచిన పిమ్మట తాళము నడచుట అతీతమనంబడును. తాళము నడిచిన పిదప గీతము నడచుట అనాగత మనంబడును. తాళగీతములు సమముగా నడచుట సమ మనంబడును. ఈ మూడు విధములుగాక నడచునది విషమగ్రహమనంబడును. మఱియు, గీతాదులకన్నను తాళమాత్రలు రెండుగాని, మూడుగాని, నాలుగుగాని, అతీతమైతే అది అతీతగ్రహమనియు, ఇన్నిమాత్రలే అనాగతమైతే అది అనాగత గ్రహమనియు, సదరు ప్రకారము 5, 6, 7, 8 మాత్రలు గీతముకంటె అతీతమైనను అనాగతమైనను అది విషమగ్రహ మనంబడును. ఇటుల రంగరాజ లొల్లభట్టులు మొదలైన భరత భాష్య వ్యాఖ్యాతలు నిర్ణయించినారు.

—: 6. జాతి ప్రాణలక్షణము :—

। అనుగాయా మతేర్ధర్మం కారణం జాతిరుచ్యతే॥

॥ అను గతబుద్ధికి కారణమైన ధర్మము జాతియనంబడును. అనగా లోకమందు అనేక మనుష్యులయందు వీడు మనుష్యుడు అనెడి అనుగత బుద్ధిచేత మనుష్యత్వమనెడి ఒకజాతిసిద్ధించెను. ఆ తీరుననే అనేకతాళములయందు ఇదిన్ని తాళములనెడి అనుగత బుద్ధిచేత తాళత్వమనెడి జాతి కద్దని దెలిసికొనునది. ఇప్పుడు సకల మనుష్యులయందును, మనుష్యత్వమనెడి ఒక జాతియున్నను, ఆ మనుష్యులయందు బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర మొదలైన అవాంతర జాతులు గలిగినట్లు సకల తాళములయందును తాళత్వమనెడి వ్యాపకజాతి యుండియున్నను చతురశ్ర, త్రిశ్రమ మొదలైన అవాంతర జాతులు మతభేదములచేత కలవని చెప్పబడెను.

జాతుల వివరణము

శ్లో॥ చతురశ్ర త్రిశ్రమిశ్రా ఖండస్సంకీర్ణక స్తథా
పంచధాజాతయ స్సర్వే తత్స్వరూపం నిరూప్యతే॥

తా॥ చతురశ్రమ, త్రిశ్రమ, మిశ్రమ, ఖండము, సంకీర్ణము అని ఐదు జాతులు కలవు. అవి వరుసగా 4, 3, 7, 5, 9 సంఖ్యలు గలవు.

పైన జెప్పబడిన బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర సంకీర్ణములనెడి అవాంతరజాతుల ప్రకారము చతురశ్రజాతి బ్రహ్మజాతిగా నెంచబడెను. కాన బ్రహ్మకు చతుర్ముఖములగుటచే చతురశ్రమనెడి జాతి ఏర్పడెను. కాన ఆ చతురశ్ర జాతికి 4 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. ఈ చతురశ్ర జాతియొక్క 4 అక్షరములను మూటిచే గుణించగా 12 వచ్చును. ఆ 12 ను నాలుగు పాళ్ళుచేయగా పాలు ఒక్కంటికి 3 అక్షరములు ఏర్పడును గాన, త్రిశ్రజాతికి 3 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. చతురశ్ర జాతియొక్క 4 అక్షరములును, త్రిశ్రజాతియొక్క 3 అక్షరములను మిశ్రము చేయగా మిశ్రజాతికి 7 అక్షరముల లఘుకాలమాయెను. ఈ మిశ్రజాతియొక్క 7 అక్షరములును, త్రిశ్రముయొక్క 3 అక్షరములును కలపగా 10 అక్షరములగును, ఆ పది అక్షరములను సగము ఖండించగా ఏర్పడిన 5 అక్షరములు ఖండజాతికి లఘుకాలమాయెను. చతురశ్రజాతియొక్క 4 అక్షరములును త్రిశ్రమిశ్రములు కలిపి ఖండించిన ఖండజాతియొక్క 5 అక్షరములును కలపగా 9 అక్షరములు సంకీర్ణజాతికి లఘుకాలమాయెను. ఇవిగాక మరికొన్ని లఘువులు చెప్పబడియున్నవి. అవి యెవ్వియన? మనుష్యలఘువు, స్వర్గలఘువు, హంసలఘువు, దేశ్యలఘువు, చిత్రలఘువు, దివ్యలఘువు, సింహలఘువు, వర్ణలఘువు, వాద్యలఘువు కర్ణాటకలఘువు అని లఘువులు పది విధములు. అవి క్రమముగా 4, 3, 7, 5, 9. 6, 8, 10, 12, 16 అక్షరకాలములు గలవై యుండును. ఈ లఘువులలో పై జెప్పబడిన 5 జాతుల లఘువులుకూడ యున్నవి.

—: 7. కళాప్రాణలక్షణము :—

శ్లో॥ ఏక కళాచ ద్వికళా త్రికళాచ చతుఃకళా
ఏవంవిధాచ విజ్ఞేయం తాళలక్షణ కోవిదైః ॥
ఏకస్యాంచ కళాయాంతు లఘుకళేతి కీర్తితః
ద్వికళాయాం గురుశ్చైవ త్రికళాప్లుత ముచ్యతే
నిశ్శబ్ద లచతుష్కంచ కళా చతుష్కళాభిదే॥

తా॥ ఏకకళ, ద్వికళ, త్రికళ చతుష్కళ, అని కళలు నాలుగు గలవు. అందు లఘువుకు ఒక కళయు, గురువుకు రెండు కళలు. ప్లుతమునకు మూడు కళలును, కాకపాదమునకు నాలుగు కళలును గలిగియుండును. చచ్చత్పుట, చాచత్పుట, షట్పితాపుత్రిక, సంపద్వేష్ట, ఉద్ఘట్టనములను, నీ 5 తాళములు కళలనంబడును.

—: 8. లయప్రాణ లక్షణము :—

శ్లో॥ తాళాంతరాళవర్తీయః కాలో౽సౌలయనామకః
ద్రుతమధ్య విళంబాశ్చ భవేయు స్త్రివిభాలయాః
ద్రుతోమధ్యో విళంబశ్చ ద్రుతశ్శీఘ్రు తమోమతః
ద్విగుణాద్విగుణో జ్ఞేయౌ తస్మాన్మధ్య విళంబితౌ।

తా॥ తాళమునడుమ నడిచెడి కాలము లయ యనంబడును. అది ద్రుతము, మధ్యము విళంబితము అని త్రివిధములు. అందు మిక్కిలి శీఘ్రమయినది ద్రుతము. దానిని ఇనుమడింప మధ్యము. దానిని ఇనుమడింప విళంబిత మగును. ద్రుతలయ అనగా పాడుటకు నెంత త్వరగా తాళము వేసికొని పాడనగునో, అట్లు తాళము వేసికొని పాడుట. మధ్యలయ అనగా, ద్రుత లయకు రెట్టింపు విళంబముచేయుట. విళంబితము అనగా ఆ మధ్యలయ కంటె రెట్టింపు విళంబము చేయుట. మరియు (గీతతాళాదీనా మేకత్ర విరామోలయః) అనియు "శ్రుతిర్మాతా పితాలయః" అనియు జెప్పియుండుట చేత లయ ముఖ్యప్రాణమని నెఱుంగునది.

—: 9. యతి ప్రాణలక్షణము :—

శ్లో॥ లయప్రవృత్తినియమో యతిరిత్యదీయతె
సమస్రోతోపహాఖ్యాతా గోపుచ్ఛేక పిపీలికా
మృదంగికాచ విషమో షడ్విధాయతి రుచ్యతే॥

తా॥ యతి అనగా లయప్రవర్తయొక్క నియమము యతి యనంబడును. అది, సమయతి స్రోతోవహయతి, గోపుచ్ఛయతి, పిపీలికయతి, మృదంగయతి, విషమయతి అని యతులు ఆఱు విధములు.

యతుల విపరణము

శ్లో॥ ద్రుతాదీనాం సమాయత్ర సమాఖ్యాయతిరిష్యతే॥

తా॥ ద్రుతలఘు గురుప్లుతములలో యేదైనను ౩ ౩ ౩ యిట్లు సమాసజాతీయములగు అంగములు గలది సమయతి యనంబడును.

శ్లో॥ ద్రుతాదీనాం విపర్యాసా ద్యతిస్రోతో వహోభిదా॥

తా॥ ద్రుతలఘుగురు ప్లుతములలో నెవ్వియైనను ఇట్లు ౦ ౦ । ౩ నదివలె అదియందు కొంచెమై క్రమముగా గొప్ప అంగములు గలది స్రోతోవహాయతి యనబడును

శ్లో॥ ఆదౌ గురుప్లుతాయత్ర లఘుద్రుత లయాంతికే

గోపుచ్ఛయతి రాఖ్యాతః తం తాళజ్ఞాన వివేకినః॥

తా॥ గోపుచ్ఛయతి అనగా గోవుతోకవలె ౩ । ౦ ౦ ఇట్లు ఆదియందు గొప్ప అంగములున్ను రానురాను తక్కువైన అంగములు గలది గోపుచ్ఛయతి యనంబడును.

శ్లో॥ లఘు ద్రుతాశ్చ మధ్యేస్యు రాదావంతే గురుప్లుతా

పిపీలికా యతిఖ్యాతా తాళజ్ఞాన వివేకినః॥

తా॥ పిపీలికాయతి అనగా చీమవలె ౩ । ౦ । ౩ ఇట్లు లఘువులు గాని ద్రుతములు గాని మధ్యనుండి అద్యంతములందు గురువుగాని, ప్లుతము గాని యుండునది పిపీలిక యతి యనబడును.

శ్లో॥ గురుప్లుతాశ్చ మధ్యేస్యు రాదావంతే లఘుద్రుతః

మృదంగయతి మిచ్ఛంతి లయజ్ఞాన వివేకినః॥

తా॥ మృదంగయతి అనగా మృదంగమువలె ౦ । ౩ । ౦ ఇట్లు గురుప్లుతాలలో నెవ్వియైనను మధ్య గొప్ప అంగము లుండి ఆద్యంతము లందు లఘుద్రుతము లుండునది. మృదంగయతి యనంబడును.

శ్లో॥ ఆదౌ గురుప్లుతాయత్ర లఘుద్రుతా దయాంతికే

విషమాయ తిరస్యాతు వక్ష్యతే విబుధైరపి॥

తా॥ విషమయతి అనగా అదియందు గురుప్లుతము లుండి అంత్యమందు లఘు ద్రుతము లుండెనా, అనగా పై వ్యవస్థలకు సంబంధించక ౩ ౘ । ౦ ఇటుల వ్యత్యస్తముగా అంగము లుండునది విషమయతి యనంబడును.

—: 10. ప్రస్తార ప్రాణలక్షణము :—

శ్లో॥ ప్రస్తార సంఖ్యానష్టం చోద్దిష్టం పాతాళకంస్మృతః
ద్రుతమేరుర్లఘు ర్మేరు ర్గురుమేరుః ప్లుతస్యచ ॥
మేరు స్సంయోగమేరుశ్చ ఖండప్రస్తారకం స్మృతః
ఇతి ప్రస్తారకస్యైవ లక్షణం కథితో బుధైః ॥

తా॥ ప్రస్తారము, సంఖ్య, నష్టము, ఉద్దిష్టము, పాతాళము, ద్రుతమేరువు, లఘు మేరువు, గురుమేరువు, ప్లుతమేరువు, సంయోగమేరువు, ఖండప్రస్తారము, అని పదివిధంబుల నుండును. ఈ తాళ ప్రస్తారమార్గంబులు అంగశ్రేణి, సంఖ్యాశ్రేణి, పాతాళము, మహాపాతాళము అను లెక్కలు చెప్పుట కుప యోగించుచున్నవి. మఱియు మేరువులు జాతిజాతి నిష్ఠములుగా వేరే వేరే ఏర్పడు మన్నవి ఇందలి ప్రయోజనము నష్టోద్దిష్టము చెప్పుటకే తప్ప ఈ ప్రస్తార ప్రకార మేర్పడు తాళములు కొన్ని వాడుకలో లేనందున వీ ప్రస్తార ప్రాణము అతి విస్తరమగుటచే వ్రాల్లనంతయు [illegible]రించుటలో ప్రయోజనము లేదనే హేతువుచే వదలిపెట్టబడమైనది.

దశ ప్రాణములు సంపూర్ణము.

—: సప్త స్వరముల యొక్క వివరములు :—

స. షడ్జమము అనగా :— ఋషదాది నిషాదాంత్యముగా గల ఆరు స్వరములకు పుట్టిన స్థానముగాను, ఆరు స్వరములను బుట్టించునదిగాను మానవశరీరములో ముక్కు, కుత్తుక, ఉరస్సు, దవడ, నాలుక, దంతములు, నీ యారు స్థాన ముల ద్వారముగ బుట్టినదిగా నుండుటచేత షడ్జమ మని చెప్పబడు చున్నది.

రి. ఋషభము అనగా :— హృదయమునందు ప్రవేశించునది గనుక ఋషభ మనంబడును. అవుల గుంపులో అంబోతు ఎద్దు బలవంతుడై యుండునో అట్లే యీ ఋషభము స్వరగుంపులో రెండవ స్థానమునందు గంభీరత్వము కలిగినదై యున్నది.

.. గాంధారమనగా [illegible] హేతుత్వమైన[illegible] గాంధారమని చెప్పబడినదై యున్నది.

మ. మధ్యమ మనగా :—సప్తస్వరములకు మధ్యస్థానమైన నాల్గవ స్థానమందు బుట్టుటవలన మధ్యమ మని చెప్పఁబడినదై యున్నది.

ప. పంచమ మనగా :— సప్తస్వరములలో నైదవస్థానమందు వచ్చునది గావున పంచమ మని చెప్పబడుచున్నది.

ధ. ధైవత మనగా:— ధీరత్వము జెందినదై ఆరవ స్థానములో వచ్చుచున్నందున ధైవత మనంబడుచున్నది.

ని. నిషాద మనగా :— షడ్జాది ధైవతాంతమైన అన్ని స్వరములును ముగించు చోటులో నుండునది గనుక నిషాద మనంబడుచున్నది.

—: పదునారు గీతాధికములయొక్క వివరములు :—

1. ఘనరాగపంచక మనగా :— నాట, గౌళ, ఆరబి, వరాళి, శ్రీరాగము ఈ అయిదు రాగములను ఘనరాగపంచక మనబడునది.

2. సాధారణ లేక సంచారిగీతము :— క్రియకు అక్షరకాలముగ నడచుచు ఇందు గల సాహిత్యము దైవస్తోత్రముగను అకార, ఇకార, ఉకారలముతో గూడియున్నదియును, గీతములయొక్క మాతువులు సంస్కృతభావమైన ప్రాకృత భాషాపదములును అభోగ ఖండ మాతువులలో అర్థము లేని అఆ; ఇయ్యా; తియ్యా; అంవో; ఇయ్యా; అరె యను శబ్దములును ఉండవలెను రచనకర్తలు పురందరదాసు, పైడాల గురుమూర్తిశాస్త్రుర్లు మొదలగువార.

3. లక్షణగీతము :— ఇందుగల సాహిత్యము ఆ లక్షణగీతముయొక్క రాగ లక్షణమును అనగా ఆరాగము యొక్క గ్రహ, వర్జ, వక్రన్యాస, అంశ స్వర ములును, ఔడవ షాడవ, సంపూర్ణ, స్వభావమున్నూ; అది జన్యరాగ లక్షణ గీత మయినచో, దాని జనకరాగమును: బాషాంగ రాగలక్షణ గీతమైనచొ దాని అన్యస్వరము మొదలగు వివరములను కలిగియుండు/ను. రచన కర్తలు గురుమూర్తిశాస్త్రి, వెంకటమఖి మొదలగువారు.

4. జతిస్వరము లేక, స్వరపల్లవి అనగా :— పల్లవి - అనుపల్లవి, చరణములు కలిగియుండును, సాహిత్య ముండదు.

5. స్వరజతి :— మధ్యమ కాలముగా శృంగార రసమైన మాతువులును, పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములును, అనుపల్లవికి చివర ముక్తాయి స్వరరూపమైన ధాతువును, అందు సగము పాటయును, సగము స్వరమును చివర తదింగిణతోం అను పాఠమును జేర్చి పల్లవిని ఎత్తుకొనునట్లుండవలెను.

దీనికి సాహిత్యము, సోకడ గూడ యన్ని యక్షరములుగ నుండును. రచన కర్తలు శ్యామశాస్త్రి, ఆది అప్పయ్య మొదలగువారు.

6. పదవర్ణము :— పదవర్ణమునే చౌకవర్ణమని వాడుక. వీనిలో పల్లవి. అనుపల్లవి చరణ మెత్తుగడ స్వరములు తప్పక యుండును. దీనికి ప్రతి పాదమునకు సాహిత్య ముండి మిక్కిలి శృంగారరస ప్రధానము. దీనిలో సంగీతము నడచు నడక నెమ్మదితో భావములను తెలియుట తగినట్లుగా నుండును. ఇది సాని మేళములం దుపయోగించెదరు. పదవర్ణముల రచన కర్తలు మైసూరు సదాశివరావు మొదలగువారు.

7. తానవర్ణము :— తానగతితో గూడుకొని పల్లవి, అనుపల్లవి, ఉతపల్లవి, ముక్తాయిస్వరము, చరణము, స్వరములు గల్గి ప్రారంభించిన స్వరము లోనే వచ్చి నిల్చునట్టి క్రియాస్థాయి. ఇందు సాహిత్యములో గల అక్షరము లకు మధ్య ఆకార ఇకారాదులు విశేషములుగా ఇమిడియుండును. రచన కర్తలు వీణ కుప్పయ్య మొదలగువారు.

8. కృతి :— భగవత్ సంబంధమైన స్తుతి గల్గి పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణ ములు గల్గియుండును కృతిలోని సంగీతము సంగతులతోను, గమకము తోను, నిమిడియుండును. రచనకర్తలు శ్రీ త్యాగరాజు మొదలగువారు.

9. కీర్తన :— పల్లవి, అనుపల్లవి చరణములను విభాగములుగ గలిగియుండు మాధుర్యమయిన సంగీత రచనకు కీర్తనమని పేరు. ఇందుగల సాహిత్యము భక్తిరస ప్రధానమై యుండును. కృతివలె కీర్తనలోగూడ పై దెలిపిన మూడు ముఖాంగములుండి యున్నను కొన్ని కీర్తనములలో అనుపల్లవి లేకుండను గూడ రచింపబడియుండును. అట్టి కీర్తనలలో ఒక పల్లవి చాలా చరణములు గలిగియుండును. రచనకర్తలు పురంధర విఠలు, భద్రాచల రామదాసు మొదలగువారు.

10. రాగమాలిక :— శృంగారరసముతో నైనను, లేక భక్తిరసముతోనైనను ఆ యా రాగముల కొనలందు, తాళానుసారమైన అవృత్తములు గల ముక్తాయి స్వరములు గల్గి పల్లవి యొక్క మొదటి రాగమును నెత్తుకొనునట్లుండును. రచనకర్తలు శ్రీ సీతారామారావుగారు మొదలగువారు.

11. పదము :— దేవతా సంబంధముగను శృంగారరసమును గల్గి నాయికా, నాయక లక్షణములకు సంబంధించియుండును. మఱియు పల్లవి, అనుపల్లవి చరణములు గల్గి యుండును. రచనకర్తలు క్షేత్రజ్ఞులు, ఘనం సీనయ్య మొదలగువారు.

12 జావళి :— ఇది శృంగారరసములో నాయకా, నాయకి లక్షణములతో, గ్రామ్య భాషలో యిమిడియుండును. ఇది సాధారణముగా మధ్యమ కాలముగా పాడదగినదై యుండును. జావళిలు రచనకర్తలు ధర్మపురి సుబ్బారావు మొదలగువారు.

13. తరంగము :— ఇదియొక భక్తి శృంగారరసయుతమగు ఉజ్జ్వలరస ప్రధానమైన రచన పల్లవి, అనుపల్లవి చరణములను విభాగములు గల్గి 12 సర్గలలో వ్రాయబడయున్నది. దైవ ప్రేరితమున శ్రీకృష్ణుని లీలలను, నాయికా, నాయక లక్షణముల ననుసరించి, కృష్ణలీలాతరంగిణి యనుపేర పి గ్రంథమును నారాయణతీర్థ యతీంద్రులచే సంస్కృతమున రచింపబడినది ఇందుగల అనుపల్లవి చరణములు, ఒకే ధాతు శైలిని గలదిగా నుండును. రచనకర్తలు శ్రీ నారాయణతీర్థ యతీంద్రులు.

14 అష్టపది :— ఇది శృంగారరస ప్రధానమై యుండును. ఈ గ్రంథమునకు గీతగోవిందము అని పేరు. కీర్తనకు నెనిమిది పాదములుండును. పల్లవి, అనుపల్లవి చరణములుగా లేక అన్నియు ఒకే మాదిరిగల చరణములుగా నుండును అష్టపదులు జయదేవకవి రచించెను.

15. దరువు :—పదమువలె శృంగారరస ప్రధానమై యుండు నొక విధమగు రచనకు దరువు అని పేరు. దీని నడక మధ్యమ కాలముగా నుండును. ఈ దరువులలో కొన్ని ఒక చరణములోను, కొన్ని రెండు మూడు చరణములతోను గూడియుండును, రచనకర్తలు ముద్దుస్వామిదీక్షితులు మొదలగువారు

16. తిల్లాన :— అన్యదేశీయమైన తిరితిల్లాన నుండి తీయబడిన యొక విధమైన రచనకు తిల్లాన యనిపేరు. ఇది సాధారణముగా మధ్యమ కాలముగా నుండును. దీనిలోని సంగీతము మిక్కిలి సజీవముగాను, వేగముగాను ఉండును. దీనికి పల్లవి, అనుపల్లవి అను విభాగములు నుండును దీని యందుగల మాతువు, స్వరసాహిత్య యుతమగు జతులు గలదిగా నుండును రచనకర్తలు పల్లవి శేషయ్యర్ మొదలగువారు. కొన్ని తిల్లానలకు చరణము కూడ గలిగియుండును.

వెంకటమఖియొక్క మేళకర్తరాగపద్ధతి :— సప్తస్వరములు ప్రకృతి వికృతి భేదములచే యేర్పడు 16 స్వరములకు వరుసగా సర–రి–గ రు–గి–గు–మ–మి–ప–ధ–ది ధు–న–ను–యను సంకేతాక్షరములను కల్పించి యున్నారు. అట్టి సంకేతాక్షరములైన ప్రకృతి వికృతి భేదముల మార్పుల వలననే మేళకర్తలు 72 గా యేర్పడుచున్న వివరములను యీ క్రింద తెలుపబడుచున్నవి.

సప్తస్వర సంకేతము లనబడు స-రి-గ-మ ప-ధ ని; యను యేడక్షరము లును రెండు భాగములుగ భాగింపబడి అందు, స-రి గ-మ, యను మొదటి భాగమునకు పూర్వాంగమనియు, ప ధ-ని- యను రెండవ భాగమునకు ఉత్త రాంగమనియు, జెప్పబడును. పూర్వాంగమగు, స రి-గమ-లోని ప్రకృతి (శుద్ధ) వికృతి భేదములలో శుద్ధస్వరములగు, షడ్జ, శుద్ధ ఋషభ, శుద్ధ గాంధార, శుద్ధ మధ్యమములును, ఉత్తరాంగమగు ప-ధ-ని లోని ప్రకృతి (శుద్ధ) వికృతి భేదము లలో శుద్ధస్వరములగు పంచమ, శుద్ధ ధైవత, శుద్ధనిషాదములును చేరి యేర్పడు నట్టి శుద్ధస్వర సప్తకము వలన గలుగునది యొక మేళమగును ఇదే విధముగ పూర్వాంగముయొక్క శుద్ధస్వరములచే ఉత్తరాంగముయొక్క శుద్ధవికృతి స్వరము లను ప్రస్తరించిన ఆరు మేళములగు విధమును వెంకటమఖివారి సంకేతాక్షరము లతో యీ క్రింద దెలుపబడుచున్నది.

ఉత్తరాంగము - పూర్వాంగము

	ప ధ న		1 సరగమ ప ధ న	యీ ఆరుమేళములును
	ప ధ ని		2 సరగమ ప ధ ని	సరగమ యనుపూర్వాం
1 సరగమ	ప ద ను	అనగా	3 సరగమ ప ధ ను	గముచే ఉత్త రాంగ
	ప ధి ని		4 సరగమ ప ధి ని	మును ప్రస్తరించగా
	ప ధి ను		5 సరగమ ప ధి ను	ఏర్పడినవి.
	ప ధ ను		6 సరగమ ప ధ ను	

పైని దెలుపబడిన విధము అనగా

1. సరగమ యను పూర్వాంగబేదముచే ఉత్తరాంగబేదముల ప్రస్తరించిన 6 మేళములును
2. సరగిమ .... 6 ,,
3. సరగుమ .... 6 ,,
4. సరిగిమ .... 6 ,,
5. సరిగుమ .... 6 ,,
6. సరుగుమ .... 6 ,,

యేర్పడుచున్నవి. అనగా ఒక్కొక్క పూర్వాంగ బేదమునకు 6 మేళకర్తల వంతున 6 పూర్వాంగ భేదములకు $6 \times 6 = 36$ మేళములు.

మ. అనుశుద్ధమధ్యమ ప్రస్తారముచే గలిగెను. వినినే పూర్వమేళము లన బడును. ఇదేవిధమున పై 36 మేళములును, మి - అను ప్రతిమధ్యమ ప్రస్తార ముచే మరియొక 36 మేళములు గలిగెను. వీనినే ఉత్తరమేళము లందురు

గనుక, మ – మి – యను శుదమధ్యమ, ప్రతిమధ్యమ ప్రస్తారములచే 36×2=72 మేళములు యేర్పడుచున్నవనియు నింతకంటె హెచ్చింపను, తగ్గింపను కైలాస పతికైనను సాధ్యముకాదనియు వెంకటమఖి చెప్పియున్నాడు. ఇదే వారి మేళకర్తరాగములపద్ధతి. మరియు, వెంకటమఖి సంకేతాక్షరములలో స – ప= షడ్జపంచమము లనియు, ర – రి – రు = ఋషభములోని 1, 2, 3, భేదములనియు గ – గి – గు = గాంధారములోని 1, 2, 3 భేదములనియు మ మి = మధ్యమములోని 1, 2 భేదములనియు, ధ – ధి–ధు = దైవతములోని 1, 2, 3 భేదములనియు, న - ని – ను = నిషాధములోని 1, 2, 3 భేదము లనియు, గ్రహించునది.

72 మేళకర్త రాగములకు, 12 చక్రములకు న్నా శ్రీ వెంకటమఖి పెట్టిన నామములు

1. కనకాంబరి, 2. ఫేనద్యుతీ, 3. గానసామ వరాళి, 4. భానుమతి 5. మనోరంజనీ, 6. తనుకీర్తి 7. సేనాగ్రణీ, 8. జనతోడి, 9. ధునిభిన్న షడ్జము 10. నటాభరణము, 11. కోకిలరవము, 12. రూపవతీ, 13. గేయ హెజ్జజ్జి. 14. వాటీవసంతభైరవి. 15. మాయామాళవగౌళ, 16. తోయవేగ వాహినీ, 17. ఛాయావతీ, 18. జయశుద్ధ మాళవీ, 19. ఝంకారభ్రమరీ, 20. నారీరీతిగౌళా, 21. కిరణావళి, 22. శ్రీరాగము, 23. గౌళి వేలావళి, 24 వీరవసంతము, 25. వరావతీ, 26. తరంగిణీ, 27. సౌరసేనా, 28. హరికేదారగౌళ, 29. ధీరశంకరాభరణము, 30. నాగాభరణము, 31. కలావతీ, 32. రాగచూడామణీ, 33. గంగా తరంగిణీ, 34. భోగచ్ఛాయా నాటా, 35 శైలదేశాక్షి, 36 చలనాటా, 37. సౌగందినీ, 38. జగన్మోహనము 39. ధాలివరాళి, 40. నభోమణీ, 41. కుంభినీ, 42. రవిక్రియా, 43. గిర్వాణి, 44. భవానీ, 45. శివపంతువరాళి, 46. స్తవరాజము, 47. సౌవీరము, 48. జీవంతినీ, 49. ధవళాంగము, 50. నామదేశి, 51. కాశిరామక్రియా, 52. రమామనోహరి, 53. గమనక్రియా, 54. వంశవతీ, 55. శ్యామలా, 56. చామరము, 57. సుమద్యుతి, 58. దేశిసింహారవము, 59. ధామవతి, 60. నిషదము, 61. కుంతలము, 62. రతిప్రియా, 63. గీతప్రియా, 64. భూషావతి, 65. శాంతకళ్యాణి, 66. చతురంగిణి, 67. సంతాన మంజరి, 68. జ్యోతిరాగము, 69. ధౌతపంచమము, 70. నాసామణి, 71. కుసుమాకరము 72. రసమంజరి — ఒక్కొక్క చక్రమునకు 5 రాగముల చొప్పున పంద్రెండు

చక్రముల పేర్లు ఈ క్రింద నిమిడియున్నవి. 1. ఇందు 2. నేత్ర 3. అగ్ని 4. వేద 5. బాణ 6. ఋతు 7. ఋషి 8. వసు 9. బ్రహ్మ 10. దిశి 11. రుద్ర 12. ఆదిత్య.

గ్రామఫోన్, రేడియో

గ్రామఫోను, రేడియోలు మానవలోకమునకు ఆధునికశాస్త్రజ్ఞుల రెండు కానుకలు.

గ్రామఫోనుద్వారా "రికార్డు" చేయబడిన సంగీతమును ఎన్నిసార్లైనను వినవచ్చును. రేడియో ద్వారా వేలకొలది మైళ్ళదూరమున పాడు సంగీతమును కూడ వినగలుగుచున్నాము.

1. గ్రామఫోను రికార్డుల శబ్దగ్రహణ పద్ధతి చాల చిక్కైనది. శబ్దగ్రహణ యంత్రమున కొకప్రక్క "మైక్రోఫోను" ఉండును. అది అగదిలో పాడబడుచున్న సంగీతమును గ్రహించును. యంత్రమునకు రెండవప్రక్క ఒక సూది ఉండును ఆ సూది మైనపు ప్లేటుమీద ఈ శబ్దతరంగములను (రికార్డు) ఎక్కించును.

ఈ మైనపు ప్లేటునుండి "నెగటివ్" లు తీసివానినుండి గ్రామఫోను రికార్డుల తయారుచేసెదరు.

గ్రామఫోను రికార్డుల ద్వారా గొప్ప గొప్ప పాటకుల గానమును వారు మరణించిన తరువాతగూడ వినగలుగుచున్నాము. అమూల్యమైన సంగీతమును ఈ విధముగ మనము భద్రపరచుకొనగలము.

2. రేడియో "బ్రాడ్ కాస్టింగుస్టేషను" లలో శబ్దము బయటికి పోవ వీలులేని గదులలో సంగీతము పాడబడును. మైక్రోఫోనుముందర పాడబడిన సంగీతమ "ఈథరు" ద్వారా విద్యుత్తరంగముల రూపమున కొనిపోబడును. "రిసీవింగుసెట్లు ఆ విద్యుత్తరంగముల నాకర్షించి మరల శబ్దతరంగములుగ మార్చును. ప్రతి రేడియో స్టేషనుకు "వేవ్‌లెంగ్తు" అనునది ఉండును. ఈరిసీవింగ్ సెట్టును మనము ఏ స్టేషనులోని సంగీతము వినదలచిన ఆ స్టేషను వేవ్‌లెంగ్తుకు సరిచేసికొనిన యెడల ఆ స్టేషనులోని సంగీతము మనము వినవచ్చును.

గానసభామందిర లక్షణములు

1. గానసభామందిరము దీర్ఘచతురస్రాకారముగానుండి సర్వత్ర శబ్దము ఒకే మాదిరిగాను, స్పష్టముగాను వినిపించవలెను. 2. వెలుపలి శబ్దము లోనికిగాని, లోని శబ్దము వెలుపలికిగాని రాకుండునట్లు మందిరపుగోడలు శబ్దపోషకములతో నమర్చవలెను. 3 ఎటనుండి విన్నను ప్రతిధ్వని లేక ద్రుతకాలమందలి గానము కూడ స్పష్టముగా వినిపింపవలెను. 4. తంత్రీవాద్య ధ్వనిగాని, గాయకుని గాత్ర ధ్వనిగాని హెచ్చు తగ్గులు లేక సర్వత్ర నిజనాదము ఒకే మాదిరి వినిపింపవలెను. 5. శ్రుతిభేదముల వలన ప్రతిధ్వని కల్పింపబడనిదై యుండవలెను. 6. ఒక మాటకు మఱియొకమాటకు మధ్య ధ్వనిసంఘర్షణ జరుగకుండునట్లు ఉచ్చరింప వీలుగా నుండవలెను.

గాయకగుణములు - గాయకదోషములు

1. గాయకుడు పాడునప్పుడు పదములు మఱచి తికమకపడక మంచి జ్ఞాపకశక్తి కల్గి యుండవలెను. 2. ప్రతిరచనలోని భావార్థములు బాగుగా తెలిసి యుండవలెను. 3. భావానుభూతినొంది తదేక చిత్తుడై పాడుచు ముఖతః కొంత భావమును ప్రకటించవలెను. 4. స్వర, రాగ, తాళ జ్ఞానములు గల్గి తన కంఠ ధ్వని శ్రుతిలీనమైనదా, లేదా అను సంగతిని తరచు గమనించుచుండవలెను. 5. తన శారీరము 2½ స్థాయిలవరకు సంచారము చేయునట్లు అలవరచుకొన వలెను. 6. ఎట్టి సమయములందును శారీరము చెలితిపడకుండునట్లు చూచుకొన వలెను. 7. గమకములు వరికములు మొదలైనవి సులభముగ పలుకునట్లు అభ్య సింపవలెను. 8 మంచి కల్పనా సామర్థ్యము కలిగి యుండవలెను. ఇది ఎక్కువ అభ్యాసమువల్లను, వినికిడివల్లను అలవడును. రాగాలాపనయందు, స్వరకల్పన యందు, పునరుక్తి రాకుండునట్లు చూడవలెను. 9. అలసటలేక, దమ్ముపట్టి సుఖముగా పాడవలెను. 10. శ్రోతల ముఖచిహ్నములను గమనించుచు, ఎట్లు పాడిన వారి కుత్సాహకరముగ నుండునో అట్టి గ్రహణ సామర్థ్యమును కల్గి యుండవలెను. 11. గానసభలందు తమ రచనలను తగిన క్రమపద్ధతిని పాడ వలెను. 12. రచనాభావము ననుసరించి హెచ్చుతగ్గు స్థాయిలలో పాడవలెను. 13. గాయకుడు సభావేదికపై ప్రక్కవాద్యములతో క్రమపద్ధతిని కూర్చుండుట, సమయోచితముగ వారిని ప్రోత్సహించుట, ఒకటి రెండుసార్లు వారి వాద్యకౌశల మును వెల్లడించుట కవకాశమిచ్చుట మొదలగు కచ్చేరిధర్మములను చక్కగా నిర్వహింపవలెను. 14. సభావేదికపై తాను పాడునపుడుగాని, ప్రక్క వాద్యములు వాయించునపుడుగాని తలత్రిప్పుట, ఊపుట మొదలగు వికారచేష్టలు ఏ విధముగను చేయరాదు. 15. లలితముగను, బిగ్గఱగనుండునట్లును శారీరము నుపయోగించి పాడవలెను. 16. సభావేదికపై పద్మాసనస్థుడై కూర్చుండవలెను

గాయకుడు గమనింపదగిన కొన్ని దోషములు

1. పెద్దగా నోరు తెరచిగాని, కీచుగాను, వణుకు కంఠముతో గాని పాడుట 2. అకిలించియో, పండ్లు బిగించియో, పరధ్యానముగనో పాడుట 3. శ్రుతి విరుద్ధముగా స్వరస్థానమును వదలి పాడుట 4. తాళబద్ధము గాకుండ రచన లోకమాదిరి నడకలో బాడుచు, మరొక రీతిగా తాళము లెంచుట 5. కన్నులు మూసికొని యలపినట్లు పాడుట 6. అసహ్యాకరముగను, గట్టిగను పాడుట. 7. రసవంతముగాక, నిరుత్సాహముగను, ముక్కుతోను పాడుట 8. మనోధర్మ సంగీతము పాడుచు కల్పనా సామర్థ్యము లేకుండుట 9. సాహిత్య పదముల తప్పుగా నుచ్చరించుట, మొదలగునవి గాయకదోషము లనబడును.

సంగీత ప్రశ్నోత్తరములు

1. సంగీత మనగ నేమి ?

   సంగీత మనగా, గీతము, వాయిద్యము, నృత్తము, అను నీ మూటి చేరిక సంగీత మనబడును. మఱియు, స్వరరాగ, తాళముల చేరికయు, సంగీత మనబడును.

2. సంగీతము ఎన్ని విధములు ? మార్గము, దేశి అని సంగీతము రెండు విధములు ?

3. మార్గ దేశి సంగీతమునకు గల బేదమేమి ?

   ఈశ్వర ప్రణీతమైన సంగీతము మార్గమనబడును. ఆ యా దేశములయందు వాడుక గలిగి మనోహరముగా నుండు సంగీతము దేశియనంబడును.

4. నాదము ఎట్లు గలిగెను ?

   ఆత్మ, మనస్సు, అగ్ని, వాయువు, అను నీనాలుగింటివలన నాదముపుట్టెను.

5. ఆహత, అనాహత నాదమునకు గల బేదమేమి ?

   ఆహతనాదమనగా శ్రుత్యాదిముఖముగా జనరంజకము జేయునది అనాహత నాదమనగా తన చిత్తమున ఒక్కొక్కనికే తెలియదగినది

6. శ్రుతియనగా నేమి ?

   స్వరారంభకావయవ ధ్వనివిశేషము శ్రుతి యనంబడును.

7. శ్రుతి ఎన్ని జాతులు గలది ? అది ఎన్ని భేదము లగును ?
దీ_ప్త, ఆయత, కరుణ, మృదు, మధ్య అని శ్రుతి ఐదుజాతులు గలిగి 22 భేదము లగుచున్నది.

8. షడ్జాది స్వరములకు నియతశ్రుతు లెవ్వి ?
చందోవతి, రతిక, క్రోధి, మార్జని, ఆలాపిని, రమ్యాక్షోభిణి అనునవి నియం శ్రుతులు.

9. శుద్ధవికృత స్వరములకు గల భేదమేమి ?
నియమితములైన శ్రుతులతోగూడుకొన్న స్వరములు శుద్ధము లనబడును. నియతములకు హెచ్చుగాని తక్కువగాని అయిన స్వరములు వికృతము లనబడును.

10. స_ప్తస్వరములలో వికృతిని పొందని స్వరము లెవ్వి ?
షడ్జమము, శుద్ధరిషభము, అంతరగాంధారము, శుద్ధమధ్యమము, పంచ మము, శుద్ధధైవతము, కాకలీ నిషాదము, అనునవి వికృతిని పొందని స్వరములు.

11. స్వరశబ్దానకు అర్థమేమి ?
(స్వ) స్వకియాముగా (ర) రంజించునది గానస్వరమని చెప్పబడెను.

12. స్వరమనగా నేమి ?
శృతులు విడివిడిగాను వ్య_క్తముగాను పలుకవు. కనుక వ్య_క్తముగ వినదగి వదియును యింపుగలదియునుగా నుండునటుల పూర్వులు శృతులను పంచి, రంజనము గల అక్షరములతో నీ శృతులను జేర్చి పలికింపబడి యుండుటయే స్వరమనబడును. ఇట్టివి స_ప్తస్వరములు.

13. స్వరములు ఎన్ని విధములు ? శుద్ధవికృతము లని రెండు విధములు.

14. ఆరోహణ అవరోహణమునకు గల బేదమేమి ?
స్వరములను క్రమముగా హెచ్చుచూ బోవునది ఆరోహణ మనియు, అట్లే తగ్గుచూ వచ్చునది అవరోహణ మనియు చెప్పబడును.

15 గ్రామబేదము లనగా నేమి ? గ్రామబేదములనగా పాడుటకు శ్రుతి గూర్చు కొనుట

16. గ్రామము లెన్ని విదములు ?
షడ్జగ్రామము, మధ్యమగ్రామము, గాన్ధారగ్రామము అని మూడువిధములు.

17 షడ్జగ్రామ మనగా నేమి ?
మంద్రముయొక్క షడ్జస్థానమును ఆధార శ్రుతిగా నేర్పరచుకొని శ్రుతి గూర్చుకొనుట.

18. మద్యమగ్రామ మనగా నేమి ?
మంద్రషడ్జముయొక్క మధ్యమ స్వరమువఱకు బోయి, ఆ మధ్యమ స్వరమును ఆధారషడ్జముగా నేర్పఱచుకొని శ్రుతి గూర్చుకొనుట.

19. గాన్ధార గ్రామమనగా ఎట్టిది ?
మధ్యమగ్రామముయొక్క షడ్జస్థానము మొదలు ఒక స్థాయి ఆరోహణముగా బోయి, దానిపైనున్న గాన్ధారస్వరమును ఆధారషడ్జముగా శ్రుతిని గూర్చుకొనుట

20. రాగమనగా నేమి ?
స్వరవర్ణములచే అలంకరింపబడినదై జనుల చిత్తమునకు రంజకమైన ధ్వని విశేషము రాగ మనబడును.

21. రాగము ఎన్ని విధములు గలది ? అవి ఎన్ని బేదము లగుచున్నవి ?
షాడవము, ఔడవము, సంపూర్ణవము అని రాగములు మూడువిధములు అది ఒక్కొక్కటి శుద్ధము, ఛాయాలగము, మిశ్రము అని మూడుభేదములగుచున్నవి.

22. షాడవ ఔడవ సంపూర్ణమునకు గల బేదమేమి ?
షాడవము 6 స్వరములును, ఔడవము 5 స్వరములును, సంపూర్ణము 7 స్వరములును గలిగియుండును.

23. సంపూర్ణస్వరమునందు గలిగిన ఔడవభేదములు ఎన్ని ?
సంపూర్ణ స్వరమునందు గలిగిన ఔడవభేదములు పదిహేను.

24. ఆరోహణమునందు ఆఱును అవరోహణములో సప్తస్వరములుండు దాని పేరేమి ?
ఆరోహణమునందు ఆఱు స్వరములును, అవరోహణమునందు యేడు స్వరములుండిన వానిని షాడవ సంపూర్ణరాగమని పేరు.

25. స్థాయి అనగా నేమి ?
షడ్జమము మొదలు పై షడ్జమము నందుట స్థాయి యనంబడును.

26. మేళకర్త అనగా నేమి ? అవి యెన్ని గలవు ?
సంపూర్ణస్వరములుగల జనకరాగములకు మేళకర్తలని పేరు అవి 72 గలవు

27. డెబ్బదిరెండు మేళకర్తలకు చక్రము లెన్ని? చక్రమొక్కింటికి రాగము లెన్ని? చక్రమొక్కింటికి ఆఱేసి రాగముల చొప్పున 72 మేళకర్తలకు 12 చక్రములు గలవు.

28. సంగతి యనగా నేమి?

సంగీత రచనయొక్క భాగములందు గాని పదజాలమునందుగాని, రంజకము కొరకు రాగతాళము ననుసరించి భావసంపత్తితో పాడబడు హెచ్చు తగ్గుల మార్పుగలది

29. జన్యరాగము లనగా నేమి?

మేళకర్తల వలన బుట్టిన ఔడవషాడవాది రాగములకు జన్యరాగములని పేరు

30. మధ్యమము ఎన్ని భేదములు గలది?

శుద్ధమధ్యమము, ప్రతిమధ్యమము అని రెండు భేదములు గలది.

31. రాగాంగము లెన్ని భేదములు గలవు?

రాగాంగము, ఉపాంగము, క్రియాంగము, దేశాంగము అని నాలుగు భేదములు గలవు

32. రాగాంగ మనగా నేమి?

రాగాంగ మనగా సంపూర్ణములైన మేళకర్త రాగము. (దీనికే జనకరాగమని పేరు.)

33. ఉపాంగ మనగా నేమి?

మేళకర్తలవలన ఔడవ షాడవాది వర్జములచే బుట్టిన రాగములు. (రాగాంగ రాగమునకు స్వంత పుత్రుని బోలినదై యున్నది.)

34. క్రియాంగ మనగా నేమి?

రాగస్వరములను వక్రముచేయగా బుట్టిన రాగములు.

35. దేశాంగ మనగా నేమి?

రెండేసి రాగములను గలుపుటవలన బుట్టిన రాగములు.

36. రాగస్వరూపము దేనివలన ఏర్పడు చున్నది?

న్యాసము, అంశము, గ్రహము అను నీ మూటివలన రాగస్వరూపము ఏర్పడు చున్నది.

37. న్యాసము అనగా నేమి?

ఒక్కొక్క రాగమును ఆలాపించునపుడు సంగతి విన్యాసముయొక్క చివర స్వరముమీద నిలుపుచుండునది న్యాసస్వర మనబడును.

38. ప్రత్యాహత మనగా నేమి ?
అవరోహణ జంటస్వరములలో రెండవ స్వరమును కొట్టి దాని మీది స్వరము యొక్క ఛాయను రప్పించుట

39. అంశస్వర మనగా నేమి ?
ఆయా రాగములలో సంగతి వేసి పాడునపుడు విశేషముగ ఆ స్వరమునే మాటి మాటికి ప్రయోగించునది అంశస్వర మనబడును.

40. గ్రహస్వర (లేక ఎడుప్పు) మనగా నేమి ?
రాగము నారంభించు నపుడేమి మధ్య మధ్య సంగతి నారంభించునపుడేమి ఆ స్వరములోనె యారంభించునది గ్రహస్వర (లేక ఎడుప్పు) మనబడును.

41. సమఎడుప్పు అనగా నేమి ?
ఒక పాటలోని పల్లవినిగాని యే యితర భాగమునుగాని తాళమునందు మొదటి దెబ్బమీద ప్రారంభించునది.

42. వాదిస్వర మనగా నేమి ?
ఒక రాగమునందు గల జీవస్వరమును బోలి మాటి మాటికి నుపయోగింప బడు స్వరము.

43. సంవాది స్వర మనగా నేమి ?
రెండు స్వరములు, మధ్య ఎనిమిది లేక పన్రెండు శృతులుండిన అట్టి రెండు స్వరములు ఒకటి కొకటి సంవాదు లనబడును.

44. కంపితము అనగా నేమి ?
ఒక స్వరమును ఒక అక్షరకాలము కదలించి దానికి సమీపమునందు గల మిది స్వరముయొక్క ఛాయను రానటుల జేయుట.

45. నాదము అనగా నేమి ?
సంగీతధ్వని నా, ద యను రెండక్షరములలో, నకారము ప్రాణమనియు, దకారము అగ్ని యనియు సంజ్ఞ గావున నట్టి ప్రాణాగ్నుల సంయోగము వలన నేర్పడు ధ్వని.

46. గమకము అనగా నేమి ?
మనదేశ సంగీతములో నుపయోగింపబడు రకరకములగు అందములు, కదలికలు, అలంకారములు మొదలైనవి, వినువారి కింపుగలుగు, ఆకర్షణ లకు అర్థమిచ్చు పదము

47. తాళమనగా నేమి ?
సంగీతకాలమును దెలిసికొనుటకు నుపయోగించు కొలత.

48 జతి యనగా నేమి ?
తక తరి కిట నక-తధిం-గిణ తొం అను తాళ ప్రత్యయములు గలపదనకు నామము.

49. గతి యనగా నేమి ?
తాళమునకు ఆధారముగనుండి లీనమై నిర్ణీత సమయములందు గల్గు ధ్వని.

50. ప్లుతము అనగా నేమి ?
ఎడమ చేతిమీద కుడిచేతితో కొట్టి మూడక్షర కాలములు వ్రేళ్ళను యెంచి నాల్గక్షరకాలములు ఎడమచేతిపట్టు కుడిచేతిని త్రిప్పి నాల్గక్షరకాలములు కుడిచేతిని కుడివైపుక్రింద విడుచుట.

51. శుద్ధ మధ్యమ మేళకర్తలెన్ని ? ప్రతి మధ్యమ మేళకర్తలెన్ని ?
స్వరములయందు భేదముగలదా ?
శుద్ధ మధ్యమ మేళకర్తలు 36 న్నూ ప్రతి మధ్యమ మేళకర్తలు 36 న్నూ గలవు స్వరములకు భేదముగలదు.

52. వికృతిని పొందని శుద్ధస్వరములు గల రాగమేది ?
వికృతి భేదములేని శుద్ధస్వర రాగము మాయామాళవగౌళ

53 తాళశబ్దమునకు వ్యుత్పత్తి ఎట్లు ? అది ఎన్నివిధములు ?
తల ప్రతిష్ఠాయాం అను ధాతువులను, కరతలద్వయ సంయోగము వలనను, కాలము, క్రియ మానము అను మూడింటి చేరికవలనను, ఇన్ని విధముల చేత తాళశబ్దమునకు వ్యుత్పత్తి గలుగుచున్నది.

54. తాళమునకు ప్రాణము లెన్ని ? అవి ఎవ్వి ?
తాళమునకు ప్రాణములు పది. అవి కాలము, మార్గము, క్రియ, అంగము, గ్రహము, జాతి, కళ, లయ, యతి, ప్రస్తారము అనునవి.

55. ఘాత అనగా నేమి ?
ఘాతఅనగా చేతితో కొట్టేడి దెబ్బకు పేరు.

56. సంయోగ వియోగములకు గల భేదమేమి ?
రెండు హస్తములచేత ఘాతవేయుట సంయోగ మనబడును.
ఆ రెండు హస్తములు విడదీయుట వియోగ మనబడును.

57. తాళము ఎన్ని విధములు ?

మార్గము, దేశి అని రెండు విధములు.

58. మార్గతాళము లెవ్వి ? దేశీయతాళము లెవ్వి ?

ఈశ్వర ప్రణీతమైనటువంటి చంచత్పుట, చాదత్పుట, షట్పితాపుత్రిక, సంపద్వేష్టిక, ఉద్ఘట్టములను పంచతాళములు, మార్గతాళములు, తదితరములు దేశీయ తాళము లనబడును.

59. తాళమునకు గల జాతులెవ్వి ?

చతురశ్ర, తిశ్ర, మిశ్ర, ఖండ, సంకీర్ణములను నవి తాళజాతులు.

60. సంకీర్ణజాతి ఎన్ని అక్షరములు గలది ?

9 అక్షరములు గలది సంకీర్ణజాతి యనబడును.

61. మిశ్రజాతి ఎట్లేర్పడినది ?

చతురశ్రము, కలసి మిశ్రజాతి అయినది.

62. తాళాంగము లెన్ని ? అవి యెవ్వి ?

తాళాంగము లారు. అవి అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు, గురువు, ప్లుతము, కాకపాదము అనునవి.

63. జాతిభేద మగునట్టి అంగ మెద్ది ?

లఘువు మాత్రమే జాతిబేదమగునట్టి అంగము.

64. అంగమనగా నేమి ?

అంగమనగా తాళసంఖ్యను గుర్తెఱుంగుటకు చిహ్నమయిన సంజ్ఞ. అంగమనబడును.

65. ధ్రువతాళము ఎన్ని అంగములు గలది ?

ధ్రువతాళము నాలుగు అంగములు గలది.

66. అనుద్రుతమునకు ఎన్ని పేళ్లు గలవు ?

అర్ధచంద్రము, అవ్యక్తము, అనునాశికము, వ్యంజనము. విరామము అనునవి అను ద్రుతమునకు పేళ్ళు.

67. ఏయే అంగములచేత జంపెతాళ మనబడును ?

లఘువు, అనుద్రుతము, ద్రుతము అను నీ మూడు అంగములచేత జంపెతాళ మనబడును

68. త్రిశ్రజాతి ధ్రువతాళము ఎన్ని అక్షరములు గలది?
త్రిశ్రజాతి ధ్రువతాళము 11 అక్షరములు గలది.

69. మాత్ర అనగా నేమి? లఘువుకే మాత్ర అని పేరు.

70. తాళమార్గము లెన్ని విధములు?
దక్షిణము, వార్తికము, చిత్రము, చిత్రతమము, చిత్రతరము, అతిచిత్రతరము అని తాళమార్గములు ఆరు విధములు.

71. మార్గము లనగా నేమి?
తాళాక్షరముయొక్క అక్షరము మొదలు మఱియొక అక్షరమువఱకు నడిచెడి కాలదీర్ఘములకు మార్గము లనంబడును.

72. దక్షిణమార్గము ఎన్ని మాత్రలచే నడచును?
తాళాక్షరముయొక్క ఒక్కొక్క యక్షరమునకు ఎనిమిదేసి మాత్రలు నడచునది దక్షిణమార్గ మనబడును.

73. తాళక్రియలు ఎన్ని విధములు? మార్గక్రియలని, దేశ్యక్రియలని రెండు విధములు.

74. క్రియలనగా నేమి? చేతితో వేసెడి అంగసంజ్ఞలకు క్రియ లనబడును?

75. కాకపాదము ఏయే క్రియలచేత వాడవలెను?
సర్పిణి, క్రిష్య, పతాక, పతిత అను నీనాలుగు నిశ్శబ్ద క్రియలచేత వాడవలయును.

76. అతీత అనాగత గ్రహమునకు గల భేదమేమి?
గీతము నడచిన పిమ్మట తాళము నడచునది అతీత మనబడును. తాళము నడచిన పిమ్మట గీతము నడచునది అనాగత మనబడును.

77. లయ అనగా నేమి? తాళము నడుమ నడచెడి కాలము లయ యనబడును.

78. లయ ఎన్ని విధములు? అందు ధ్రుతలయ ఎట్లగుచున్నది?
ధ్రుతలయ, మధ్యలయ, విళంబితలయ అని మూడు విధములు. ధ్రుత లయ అనగా ఎంత త్వరగా పాడదగునో అట్లు తాళము వేసికొని పాడుట.

79. మధ్యలయ ఎట్లుండునది?
ధ్రుతలయ రెట్టింపు విళంబముగా తాళము వేసికొని పాడునది మధ్యలయ యనబడును.

80. విళంబితలయకు గల భేదమేమి ?
మధ్యలయ కంటె రెట్టింపు విళంబముగా తాళము వేసికొని పాడునది విళంబిత లయ యనబడును.

81. యతి యనగా నేమి ?
తాళాంగములుండు రీతినిబట్టి ఏర్పడుదానికి యతి అనబడును.

82. సమయతి యెట్లుండును ?
అను(ద్రుత, (ద్రుత, గురుప్లుతములలో ఎవ్వియైనను సరే; సమాన జాతీయములగు అంగములు గలది సమయతి యనంబడును.

83. (ప్రస్తార మనగా నేమి ?
ఒక సంఖ్యగల స్వరమునుగాని, తాళాంగమునుగాని పైన (వాసి ఆ సంఖ్యకు సమానమగు నితరస్వరములచే రూపభేదము చేయునది (ప్రస్తార మనబడును.

84. కాలము లెన్ని ? ఆఱవకాలము ఎన్ని అక్షరములచే నడచును ?
కాలములు ఆఱు. (ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ వగైరా ఆఱవ కాలమున 32 అక్షరములచే నడచును.

85. అవృత్త మనగా నేమి ? తాళముయొక్క సంపూర్తికి అవృత్తమని పేరు.

86. తాళోదాత్తమనగా నేమి ?
తాళఘాత యేస్వరముమీద బడుచున్నదో అట్టి స్వరమునకు తాళోదాత్తమని పేరు.

87. స్వరోదాత్త మనగా నేమి ?
తాళఘాతబడిన స్వరములు తప్ప మరి యే స్వరమునైనను అదిమి యుచ్చరించుదానికి స్వరోదాత్తమని పేరు.

88. దేశాదితాళము అనగా నేమి ?
ఇది ఒక విసర్జితము, మూడు దెబ్బలు గలది. ఈ తాళమునకు నడక నెమ్మదిగా నుండును. విసర్జితములో ముప్పాతికె అక్షరకాలము వి(శాంతి అయిన పిమ్మట పాట (ప్రారంభింపబడును.

89. మధ్యాది తాళము అనగా నేమి ?
దేశాదితాళమువలె ఒక విసర్జితము, మూడు దెబ్బలుండునుగాని తాళము నడక అంత నెమ్మదిగా నుండదు. ఇందు విసర్జితములో అర అక్షర కాలము వి(శాంతియైన తరువాత పాట (ప్రారంభింపబడును.

90. చాపుతాళ మనగా నేమి? అది ఎన్ని విధములు? అవి ఏవి?

సంగీతముయొక్క కాలపరిమాణమును దెలియజేయు నొక విధమగు కొలత. అవి మూడువిధములుగా నుండును. (1) మిశ్రచాపు (లేక చాపు). మొదటి దెబ్బకు మూడు అక్షరముల కాలమును, రెండవ దెబ్బకు నాల్గు అక్షరముల కాలమును గలిగినది. (2) ఖండచాపు మొదటి దెబ్బకు రెండక్షరముల కాలమును, రెండవ దెబ్బకు మూడక్షరముల కాలమును గలిగినది. (3) త్రిశ్ర చాపు మొదటి దెబ్బకు ఒక అక్షరకాలమును, రెండవ దెబ్బకు రెండు అక్షరముల కాలమును గలిగినది.

91. జారు అనగా నేమి?

జారు అనగా క్రిందినుండి పైకిగాని, పైనుండి క్రిందికి గాని, ఒక స్వరము నుండి మఱికొన్ని స్వరములవరకు ఈడ్చుట.

92. వళియికు అనగా నేమి?

వళియికు అనగా ఒక స్వరము మొదలు దానిపై స్వరమువఱకు ఊగించుట.

93. అన్యస్వరమనగా నేమి?

మేళకర్తరాగమునకు యేర్పర్చిన స్వరమును విడిచి ఇతర రాగస్వరము ఆ రాగములో యుపయోగించుట. (ఉదాహరణము) కాంభోజిరాగము :—

స ని ప ధ స అను ప్రయోగములో దానికిగల కైశికి నిషాదమును, కాకలీ నిషాదముగా ఉపయోగించుట.

94. పూర్వాంగ మనగా నేమి? స రి గ మ

95. ఉత్తరాంగ మనగా నేమి? ప ధ ని

96. పూర్వమేళము లనగా నేమి?

శుద్ధమధ్యమ ప్రస్తారముచే పూర్వమేళము లనబడును.

97. ఉత్తరమేళములనగా నేమి?

ప్రతి మధ్యమ ప్రస్తారములచే ఉత్తరమేళము లనబడును.

98. ఘనరాగమనగా నేమి?

ఇది ఘనమైన నాభితానముగా గానక్రియలను చేయదగినది. శౌర్య వీరోత్సాహములు గల పురుషుని బోలినదై యున్నది.

99. రక్తిరాగమనగా నేమి?

ఇది వినువారి చిత్తమును రంజింపచేయునది. దీనిని నయరాగము, మార్గ రాగము అని యందురు. ఇది సొంపు, ఇంపులుగల మాటలచే చిత్తమును రంజించి మోహింపజేయు స్త్రీలను బోలినదై యున్నది.

100. దేశీయరాగ మనగా నేమి?

ఇది ఉత్తరదేశమునుండి వచ్చినదగుటచే ఔత్తరరాగమని చెప్పుదురు. మరియు రంజనముచేయు స్వభావముగలది. ఇంపుగల మాటలచే మనస్సును కరిగించి మోహింపజేయగల భోగస్త్రీలను బోలినదై యున్నది.

101. భాషాంగరాగ మనగా నేమి?

ఇది ఉపాంగరాగముగా నుండియు అన్యరాగాంగ రాగ శుద్ధవికృతి స్వరము లలో వేరైన ఒకటిలేక రెండు స్వరములను గొనియుండును. ఈ రాగము భాగాంగరాగమునకు స్వీకరించిన యితర స్త్రీపుత్రుని బోలినదై యున్నది.

102. వక్రరాగమనగా నేమి?

ఈ రాగము, ఆరోహణ మార్గమునగానీ, అవరోహణ మార్గమునగానీ, లేదా రెంటి మార్గములలోగాని, వక్రముగా, వంకరటింకరగా, క్రమాపూర్ణమై యుండును. ఉదాహరణము శ్రీరాగము.

103. స్వరస్థాన మనగా నేమి?

శబ్దార్థమును బట్టి స్వరస్థానమనగా స్వరము యొక్క స్థానము (ఉత్పత్తి స్థానము) వ్రేళ్ళు వేయుటకు అనువగు తంత్రులుగల జంత్రములలో, స్వరము తంత్రిమీది రేఖాగణితమందలి కేంద్రబిందువును తెలియజేయును. ఇదియే వ్రేలు వేసినప్పుడు కావలసిన ప్రత్యేక స్వరమును ధ్వనింపజేయును. స్వరస్థానము గూడ చిన్ని చిన్ని అవకాశములతోఁ గూడి, కొంత సంఖ్యా పరిమితములైన శృతులుగలిగిన ప్రదేశము. ఇదియే రాగనిర్మాణమునకు, రాగాలాపమునకు ప్రాతిపదికగా నంగీకరింపబడినది. స్థాయికి పన్నెండు స్వరస్థానము లుండును. ఇరువదిరెండు శృతులును పన్నెండు స్వర స్థాన ములలో విభక్తములై యుండును.

104. ధాతు, మాతు అనగా నేమి?

స్వరము, సాహిత్యము లనబడును.

105. మేళకర్తలు 72. కిన్ని చక్రము లెన్ని? వాటి పేర్లేమి?

చక్రములు పన్నెండు. 1. ఇందు, 2. నేత్ర, 3. అగ్ని, 4. వేద, 5. బాణ, 6. ఋతు, 7. ఋషి, 8. వసు, 9. బ్రహ్మ, 10. దిశి, 11. రుద్ర, 12. ఆదిత్య.

106. ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ కాలములు అనగా నేమి?

ప్రథమకాలములో ఒక్కొక్క లయప్రమాణ కాలమునకు, ఎన్ని అక్షరములు చొప్పున ప్రదర్శింపబడునో, ద్వితీయకాలమునకు అదే లయ ప్రష్టి ఐ

కాలమునకు రెట్టింపు అక్షరములు ప్రదర్శింపబడును. మరియు రెండవ కాలములో నొక్కొక్క లయప్రమాణకాలమునకు ఎన్ని అక్షరములు చొప్పున ప్రదర్శింపబడునో తృతీయ కాలములో నదే లయప్రమాణ కాలమునకు మరల రెట్టింపు అక్షరములు ప్రదర్శింపబడును. (ఈ రీతిగా కాలములు హెచ్చినకొలది క్రింది కాలమునకు రెట్టింపు అక్షరములు ప్రదర్శింప బడుచుండును.

107. అక్షరకాలమనగా నేమి ?

ఏదయిన ఒక కాలమును దాని జాతి ననుసరించి ఘాతలను, వేళ్ళను విసర్జితములను, వాని వాని క్రమములో ప్రదర్శించుటకు అక్షరకాలములో తాళమును ప్రదర్శించుట అని చెప్పబడును. మరియు తాళము ప్రదర్శించునపుడు వానిలో ఎన్ని ప్రత్యేకమయిన నడకలు ఉండునో, ఆ నడకల మొత్తమునకు అక్షర కాలమని పేరు.

108. వాగ్గేయకారు డనగా నేమి ?

ధాతుమాతుకారుడు అనగా గేయము (గీతము) ను రచించువాడును, దానికి రాగకల్పనము (స్వరకల్పనము) చేయువాడును, వాగ్గేయకారుడే. ధాతు మాత్ర ప్రాధాన్యకములగు జతిస్వరముల రచించువారును వాగ్గేయకారులే.

109. తాయము :— అనగా రాగాలాపనలో నేదైన నొక స్వరము స్థాయిగా నుంచుకొని పాడుట.

110. మనోధర్మసంగీతము :— అనగా నేమి – ఊహాశక్తినిబట్టి మనసునకు తోచినటుల కల్పనజేసి, రంజకముగా గానముచేయుట.

"ప్రదర్శకుడు తన అద్భుత మేధాశక్తివలన అప్పటికప్పుడు స్వయముగా సృష్టించిన సంగీతమును పాడుట గాత్రమునగాని, జంత్రమునగాని, మనోధర్మ సంగీతమనిగాని, ఊహించిన సంగీతమనిగాని చెప్పుదురు."

18–19 శతాబ్దములలో దక్షిణ హిందూదేశములోని సంగీత నిలయములు:– బొబ్బిలి, విజయనగరము, మద్రాసు, ఎట్టియాపురము, మైసూరు, తిరువాన్కూరు, తంజావూరు.

111. జతిస్వరము (లేక) స్వరపల్లవి అనగా నేమి ?

దీనికి సాహిత్యము యుండదు. పల్లవి, అనుపల్లవి చరణములు గలిగియుండును.

ఇప్పటి కాలములో మిక్కిలి వాడుకయందుండు రాగములను, వాని మేళకర్తల సంఖ్యలతోడ ఈ క్రింద వివరింపబడుచున్నవి.

రాగము		మేళకర్త	రాగము		మేళకర్త
ఆఠాణా	....	29	చలనాట	....	36
ఆసావేరి	....	8	ఛాయాతరంగిణి	....	28
ఆనందభైరవి	....	20	చాయానాట	....	34
ఆంధాళి	....	28	జంఝూటి	....	28
ఆభోగి	....	22	జనరంజని	....	29
ఆభేరి	....	20	జయనారాయణి	....	22
ఆరభి	....	29	తోడి	....	8
ఆహిరి	....	8	దర్బారు	....	22
ఈశమనోహరి	....	28	దేశ్యతోడి	....	8
ఉదయరవిచంద్రిక	....	22	దేవమనోహరి	....	22
కన్నడ	....	20–29	దేవగాంధారి	....	29
కానడ	....	22	దేశాక్షి	....	28
కమలామనోహరి	....	27	ద్విజావంతి	....	28
కాంభోజి	....	28	ధన్యాసి	....	8
కాఫి	....	22	ధీరశంకరాభరణము	....	29
కీరవాణి	....	21	నఠభైరవి	....	20
కుంతలవరాళి	....	28	నవరసకన్నడ	....	28
కురంజి	....	29	నవరోజు	....	29
కేదార	....	29	నాగస్వరావళి	....	28
కేదరగౌళ	....	28	నాట	....	36
కైకవశి	....	60	నాటకురంజి	....	28
కోలాహలము	....	29	నాదనామక్రియ	....	15
ఖమాసు	....	28	నాయకి	....	22
ఖరహరప్రియ	....	22	నారాయణగౌళ	....	28
గమకప్రియ	....	51	నీలాంబరి	....	29
గరుడధ్వని	....	29	పున్నాగవరాళి	....	8
గౌరీమనోహరి	....	23	పూర్వకల్యాణి	....	53
గౌళ	....	15	పూర్ణచంద్రిక	....	29
చక్రవాకము	....	16	ఫరజు	....	15

మంజరి	22
బంగాళ	28
బలహంస	28
బిలహరి	29
బేగడ	29
బౌళి	15
బ్యాగు	29
భవప్రియ	44
భూపాలము	8
భైరవి	20
మధ్యమావతి	22
మలయమారుతము	16
మలహరి	15
మాంజి	20
మాధవమనోహరి	57
మాయామాళవగౌళ	15
మారువ	15
మాళవి	28
ముఖారి	22
మేఘరంజి	15
మేచకల్యాణి	65
మోహన	28
యదుకుల కాంభోజి	28
యమునాకల్యాణి	65
రీతిగౌళ	20
రేగుప్తి	15
లలిత	17
వసంత	15
వరాళి	39
వాచస్పతి	64
వీరవసంతము	24
శహాన	28
శంకరాభరణము	29
శుద్ధసావేరి	29
శుద్ధబంగాళ	22
శుద్ధపంతువరాళి	45
శోకవరాళి	9
శ్యామకల్యాణి	65
శ్యామ	28
శ్రీరంజని	22
శ్రీరాగము	22
షణ్ముఖప్రియ	56
సరసాంగి	27
సరస్వతీమనోహరి	28
సారంగ	65
సావేరి	15
సురటి	28
సౌరాష్ట్ర	15
హంసధ్వని	29
హనుమత్తోడి	8
హమీరుకల్యాణి	65
హరికాంభోజి	28
హుసేని	22
హెజ్జజ్జి	13

అనుబంధము

2 9వ మేళకర్త — శంకరాభరణరాగము - ఆదితాళము — ఆ. సరిగమపదనిస

చరి-అంగ-శుమ-ప-చద-కాని — (శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి) — అ. సనిధపమగరిస

ప॥ స్వరరాగసుధారసాయుత భక్తి స్వర్గాపవర్గ మురా ఓ మనసా ॥స్వర॥

అ॥ పరమానందమనే కమలము పై బకభేకము చెలగేమి సుఖము ॥స్వర॥

చ॥ (1) మూలా ధారాజా నాదామెరుగుటె ముదమగు మోక్షమురా కోలాహల సప్తస్వర గ్రహముల గురుతే మోక్షమురా ఓ మనసా ॥స్వర॥

(2) బహుజన్మములకు పైని జ్ఞానియై బరగుట మోక్షమురా-సహజవృత్తితో రాగజ్ఞాన సహితుడు ముక్తుడౌర ఓమనసా ॥స్వర॥

(3) మద్దెల తాళగతులు దెలియక మర్దించుట సుఖమా-శుద్ధమనసు లేక పూజసేయుటే సూకరవృత్తిగాదా ఓమనసా ॥స్వర॥

(4) రజితగిరీశుడు నగజకు దెల్పుస్వరార్ణవమర్మములు విజయముగల త్యాగరాజుకెరుకె-విశ్వసించి దెలుసుకో ఓమనసా ॥స్వర॥

త్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును.

। లఘువు	౦ ద్రుతము	౦ ద్రుతము
స॥ ,, - స రి గా ,, గా గ మా - రి గా	,, - మ పా - మ గా	రి గ మ గ - గ రి - గ రి
,, - స్వర రా ,, గా అ అ - సు ధా	,, - ర సా - యు త	భ అ అ అ - క్తి ఇ - ది ఇ
సని - స రి గామగ గామగ - గా గ మా రి గ మా	,, - మ పా - మ గా	గ రి - గామప - గ రి - గ రి
ఇఇ- స్వర రా అఅ అ అ ఆ - గ ఆ అ సుఉ ధా	,, - ర సా - యు త	భ అ , ఆ అ అ క్తి ఇ - ఇఇ
సని- స స రిరి - గగమమ - ధపగరిసని	పా ,, , - పా	,,మ-గమపమ - మగగరిపమగరి
ఇఇ స్వఆగ్గఅ - పఅవఆ - గ్గ అఅ - అఋ	రా ,, , - ఓ	ఒ-మఅఆఅ - అఆఅఆనఅఅఆ
గరిసరి - సరి గామగ గామగ - గాగమా రి గ మా	,, - మ పా - మ గా	సరి గామప గరి - గ రి
సఆఅఅ-స్వరరాఆఆ అఅ ఆ - గ అ అ సుఉధా	,, - ర సా - యు త	భ అఅఅ అఅ క్తి ఇ
స ని - స రి రి-రి గ గ - గ మ - ధ ప గ రి స ని	పా ,,, - మ గ మ ప	ధ ని స రి - గ మ గ రి
ఇ ఇ - స్వఆఅ-గ్గ అ ఆ - వ ఆ - వ ఆ గ్గ అఅఋ	రా ,,, - ఒ ఒ ఒ ఒ	ఒ ఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ
		స ని ధ ప - ని ధ ప మ
		మ అ ప ఆ అ ఆ అ అ
గరిసని - సరి గామగ గామగ - గా గ మా రి గ మా	,, - మ పా - మ గా	గరి గమపమ - మగగరి పమగరి
పఅఆఅ- స్వర రాఅఆఆఅ ఆ- గ అ అ సుఉధా	,, - ర సా - యు తా	భ ఆఆ అఆఅ-ఆఅఆ- క్తి ఇఇఇ

స ని - స రి స - రి గ రి - గమ థపగరిసని -
ఇ ఇ - స్వ ఆఅ - గ్గ ఆ ఆ - పఆపఅగ్గ అఅము -

గ రి స ని - రి స - గ రి - మగ - ప మ - ధ ప గ రి స ని
స అఆఅ - స్వఅ-గ్గ ఆ-ప-ఆ-వ అ-గ్గ అ అ అముడు

అ॥ ,, - గమాపా ,,, దా , నీ న్ని
,, - పరామా ,,, నం , దామ

మరి - డిటో డిటో
ఇఇ - డిటో డిటో

దని - సాసనిదా పా ,, దా , నీన్ని
ఇఇ - ప ర అ అమా,, నం , దామ

దని - సాసనిదా పా , - మామపాధ నిని
ఇఇ - పర అ అ మా, - నం ంచాఅఅమ

సా .... - మగమప
రా .... - ఒఓఒఓ

పా .... - ధ ని స రి
రా .... - ఒ ఒ ఒ ఒ

సా .... - సా
నే .... - క

డిటో
డిటో

సా .... - సా
నే .... - క

సా —— - స రి స రి
నే .... - క అ అ అ

ధ ని స రి - గ మ గ రి
ఒ ఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ
స ని ధ ప - ని ధ ప మ
మ అ వ ఆ - అ ఆ అ ఆ
గ మ గ రి - స రి గ రి
ఒ ఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ
సనిధప - నిధపమ । గ రి సని
ఒఓఒఓ - మఅనఅ । నఅఅఅ
సని దాపా - గ మ ప - గ
మఅఅలా - ము ఉ ఉ - పై

సనిదాపా —, గ మ ప
మఆఅ అ— , ముఉపై

సనిదా పా మ — గ మ ప
మఆఅ అ ఆ — ముఉపై

సనిదా పా , — గ మ ప
మఆఅ అ , — ముఉపై

దని - సానిదా - పద నీసని ద ప మా ప దా నీ ని
ఇఇ - ప ర అఅ- మఅఅఅఅ ఆ ఆ ఆ స ం దామ

మరి - ప ద పా - ప ద మా - ప మ గా మ రి
ఇఇ - బ అ క - పె ఎ ఏ - క అ మూ ఉ ఉ

చ॥ ,, - పా , ప పా ,,, మా మ మా
,, - మూ, ల అ ,,, ధా ర ణా

,, - పాపమగా - మామగరీ - పమగరిసా - రిగ
,, - ముపఅ అ - మగు ఉఉ - మొఒఒఒక్ష -ముఉ
,, - స ని స రి రి స - రి గ గ రి-గ మ మ గ
,, - కొ ఒ ల అ అఅ - హ అ ల అ-స అ అ అ

పా - స సే సా స ని దా పా - మ గ మ ప ద ని
ఆ - గుఱు తే ఎ ఎ ఏ మో - ఒ ఒ క్ష అ ము ఉ

సా .... - ని రీ
నే .... - క అ

గ మ ప మ పా - దనిసరి
చె ఎ ల అ గే- ముఇఇఇ

,,, మా గ మా
,,, నా ద మె

గామగగామగ గా,,-రీగరిరీగరి
రఅఅఅఅఅ,- అఅఅఅఅఅ
మ ప ప మ - ప ద ద ప
త్త అ అ అ - స్వఅ ర అ
సా ,,, - ద ని స రి
రా ,,, - ఒ ఒ ఒ ఒ

నిద - దని - దపమ - గ
మఅ - లఅ - మఉఉ - పై

సనిదని పా, మ - గమపమ
సుఉఉఉ ఖా, అ - అఅఅఅ
మ గ గ రి । గ రి స ప
ము ఉ ఉ ఉ । ఉ ఉ ఉ

మ గ గ రి - స రి గ రి రీ
రు ఉ గు ఉ - పెఎ ఎ ఎ ఏ

రీ ,, - సా రి స సా రి స సా
ఆ ,, - ఆ అఅ అ అఅఅ
ప మ గ రి - గ మ పా
గ్రఅ హ అ - ముఉ లా
సని దని పా , మ -
ఒఒ ఒఒ మా , అ -
గ మ ప మ । గరిస స॥
న ఆ అ అ ।సఅఅ ఆ ॥స్వ

రాగలక్షణము : ఇది 65 వ మేళకర్తరాగము

చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

ఆ. సరిగమపధనిస

అ. సనిధపమగరిస

కల్యాణిరాగము - ఖండలఘువు-ఝంపెతాళము

[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి]

ప॥ అమ్మ । రావమ్మ తులశమ్మ నను పాలింపవమ్మ । సతతము పదములే నమ్మినాను ॥అమ్మా॥

అ॥ నెమ్మతిని నీ విహపరమ్ము లొసగుదువనుచు కమ్మ విల్తుని తండ్రి కలనైన బాయడట ॥అమ్మా॥

చ॥ నీ మృదు తనువును గని - పరిమళమునుగని నీ మహత్వమునుగని - నీరజాక్షీ తామరసదళ నేత్రి

త్యాగరాజుని మిత్రి ప్రేమతో శిరమునకు - పెట్టుకున్నాడట ॥అమ్మా॥

ప॥ సా స - స ని ధ ప । ధ నీ సా । స ని రీ సా - స ని ధ ప । మ ప ధ ని - స రీ

అమ్మ - ర అ అఅ । వఅమ్మా । అ అ అమ్మా- ర ఆ అ అ । వ ఆ అ అ - అమ్మా

స ని గ రి - స ని ధ ప మ ప । దా గ రీ । ధ ని స రి స ని ధ పా - ధ నీ సా

ఆ ఆ అ ఆ - మ్మఅర అ ఆ ఆ । వ అమ్మా । ఆఆ ఆ అ మ్మఅ ర ఆ అ । వ ఆ మ్మా

స ని గ రి - ని రి ని ధ ప మ । పా ప ప ప । ని ధ ధ ప మ గ - రి స । స ని ధ ని - సా స

ఆ అ అ అ - మ్మఅర అ అ అ । వమ్మ తు ల । శ అ ఆ అ మ్మ ఆ - న ను । ప ఆ ఆ అ - లిం ప

రీ రి - మ గ । ని ధ - ధ ప ధ । నీ , , , , । ని ధ ధ ప మా - గ మ పా

వమ్మ - స త । త ము - ప ద ము । లే ఎ ఎ ఎ । న ఆ అ అ మ్మి - న అ నూ

రి రి - మ గ । ని ద - ద ప ద । నీ , ని ద ద ప । మా ప - మ ప ద ని ॥సాస॥

పమ్మ- స త । తము - ప ద ము । లే ఎ స అఆ మ్మి । నా అ - ను ఉ ఉ ఉ ॥అమ్మ॥

ఆ॥ స ని ని ద - । ప ద ప । పా ద ప ప మ - గ మ ప । ద ని సా సా - స ని దా - ద ని సా - ద ని సా సా

నె ఎ ఎ ఎ - । మ్మదిని । నీ ఇ ఇ ఇ ఇ - వి హ ప । ర ం ం బు - లొం ఒ స - గు ఉ దు - వ అ ను చు

రి రి - గ రి స ని । రి స ని ద - స ని ద ని సా । రి స - స ని ని ద పా । ప మ గ మ రీ - గ మ పా ॥సాస॥

కమ్మ - వి ఇ ఇ ఇ । ల్తుఉ ని ఇ - త ం ం ం ద్రి । క ల - నై ఇ ఇ ఇ న , బా ఆ అ అ య- డ అ ట ॥అమ్మ॥

తి॥ పా ద ప మా - ప ప - ప మ - ప ప ప ప ప । ని ద ద ప - ప మ గ రి సా । గ రి - స - రి రి

నీ ఇ ఇ ఈ - న్మృదు- త అ । ను పు నుగ వి । ని ఇ ఇ ఇ - ప అ రి ఇ మ । శము - ను - గ ని

గా మ పా । ద ప ప ప స । , పా ద ని - స ని ని ద । ప మ గ మ ప ద పా

నీ మ హ । త్వమునుగ ని । ఇ నీ ఇ ఇ - ర అ అ అ । జ అ అ ఆ అ ఆ క్షీ

, ని ద ప మ । గ మ ప ద ప । , మ ప ద ప । ద - ని స రి స

ఇ తా మ ర స । ద శ నె ఏ త్రి । ఇత్య గ ర ఆ । జు - ని మి ఇ త్రి

రి రి - గ రి స ని । రి స ని స స । స రి స ని - స ని ద ని ద ప । ప మ గ రి - గ మ ప ॥సా స॥

ప్రేమ-తొ ఒ ఒ ఒ । శి ర ము నను ! బె ఎ ఎ ఎ - ట్టు ఉ కొ ఒ ఒ ఒ । న్నఆ అ ఆ - డ అ ట ॥అమ్మ॥

అ. సరిమపదస

చరి - అంగ - శుమ - ప - చధ - కాని

శుద్ధసావేరిరాగము - రూపకతాళము

[శ్రీ ముద్దుస్వామి దీక్షితులవారి కృతి]

ప॥ శ్రీ గురుగుహ తారయాశు మాం శరవణ భవ ॥శ్రీ గురు॥

అ॥ సురపతి శ్రీపతి - రతిపతి వాక్పతి - క్షితిపతి పశుపతి - సేవిత ॥శ్రీగురు॥

గ॥ రాగాదిరహిత హృదయ - విభావిత - సురముని పూజిత - త్యాగాధిరాజకుమార - తాపత్రయ హరకుమార - భోగి రాజవినుత పాద -భూదేవ క్రియామోచ - యోగిరాజ యోగభేద యుక్తమనోలయ వినోద ॥శ్రీ గురు॥

రాగలక్షణము :— ఇది 20వ మేళకర్త ధీరశంకారభరణ రాగజన్యము, ఔడవరాగము; ఋషభ - దైవతములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు, గాంధార - నిషాదములు వర్జ్యములు, ఎల్లప్పుడు పాడదగినది —

ప॥ సా , , స ద పా - మాదా । పా , , మా రీ - రీ సా । రీ , , రీ , , సా , , । సా రీ - మాపా - ధా రీ ॥సా॥
శ్రీ ఇ ఇ గు ఉ రు - గు హ । తా ఆ ర ర యా - ం శు । మాం ం ం ం ం ం ం ం । శ ర - ణ ణ - భ వ ॥శ్రీ॥

స ద రీ - స ద పా - మాదా । పా , , మా - పమరీసా । రీ ,, రీ , , సా , , । సా , , , , - స రి మ ప ధ రి ॥సా॥
శ్రీ ఇ ఈ గు ఉ రు - గుహ । తా ఆ ర - యాం , , , శు । మాం ం ం ం ం ం ం ం । ం ం ం ం ం - - శరవణభవ ॥శ్రీ॥

అ॥ సా , , , , , , - స స ధ రి । సా మ రి - మ ప ధ స - దా రి స । మ రి స రి - స ద స ద - ప మ ప ద ॥పా॥
ఆ అఅఅఅ అఅ - సు ర ప తి । శ్రీ ప తి - ర తి ప తి - వాక్ప తి । క్షి తి ప తి - ప శు ప తి - సె ఎ వి త ॥శ్రీ॥

చ॥ ధా , , ప ధ సా - దా పా । మా పా - రి మ ప ద - పా , , । మా,, మ రి సా - సా రీ । రి మ పా - దా , పా దా
రా అ గా అ అ - ది న । హి త - హృ ఉ దయ - ని ఇ ఇ । భా అ వి ఇ త - సు ర । ము ని - పూ జి త

దా , , - ధ స రీ - సా - రీ - రి న దా - సా దా , , -సా । దా రీ రి న దా - పాదా । మాపా - ప మరీ - రీసా
త్యా అ - గా అ అ - ధి - రా । అ అ జ - కు మా అ - ర । తా అ-ప అ అ - త్రయ । హ ర - కు ఉమా- అర

సా ధ రీస-మ రి మ పా ద । మ స ధా ప ద స దా రీ స । రీ మ ప స - రీ స పా ధా ప । మ ద మ రిసధ-సరిమ పాద పాసా॥
భోగిరాజ - వి ను త పా ద । భూ ఉ దే వ అ- క్రియమోద । యోగిరాప - యో గ భే ద । యుక్తమనాం-లయవినోద ॥శ్రీ॥

22 వ మే ఖరహరప్రియ జన్యము. మధ్యమావతిరాగము - రూపకతాళం ఆ సరిమపనిస
[శ్రీ త్యాగరాజయ్యగారి కృతి] ఆ సనిపమరిస

ప॥ అలకలల్లలాడఁగఁగని - యారాణ్ముని యెటుపొంగెనో ॥అ॥

అ॥ చెలువు మీఱఁగను మారీ - చుని మదమణచెడి వేళా ॥అ॥

చ॥ ముని కనుసైగ దెలిసి శివ-ధనువును విఱచెడి సమయమునఁ త్యాగరాజ విను - తుని మోమున రంజిల్లు ॥అ॥

రాగలక్షణము 297 పేజీలో యున్నది.

ప॥ ప మ రి - రి రి స - ని ఫ ని స రి రి । స రి మా - రి మ ప మ - ప ప । ప ని సా ప మ ప మ రి స రి మ ।
అ ల క - ల అ ల్లో । ల అ డ గ గ ని । అ అ అ - ర అ అ అ - ణ్ముని । ఏ ఏ టు పొ ం ం ం గె ఏ నొ ఒ ।

ప మ రి - ప మ రీ సా । స ని సా - ని స - రి స రీ స ని పా స రి మ రి - మ ప నీ । స ని ప రి సా , ని ప మ రి మ।
అ ల క - ల ఆ అ ల్లో । ల అ అ - డ గ - గ ఆ నీ అ అ అ ర అ అ అ ణ్ము ఉ నీ । ఎ ఎ టు ఉ పొ , ం గె ఎ నొ ఓ।

ని పమారీ - ప మ రీ సా । ని ఫ నీ - స స - రి స । ని స రి మ - రిమపమ-ప ని సరి । సరి మ రి స ని - స ని స మ ప ని।
అఅ ల క - ల అ అల్లో । ల ల అ - డ గ - గ ని । ఆ అ ఆ ఆ - ర అ,, ణ్ము ఉ ని ఇ । ఎ ఎ టు ఉ పొ ం - ం ం గె ఎ నొఒ।

నినిపమరీ - పమరీసా । సనిరిస - సనిపా-నిసరీ । సరిమరి - రి మ ప మ - పనిసా । నిసరీమరి-సా రి స నీ స ని ప మరిమ ॥పమ॥
అఅ ల క - లఅ అల్లో - లఅఅఅ- డఅగ-గఅనీ । అఅఅఅ - ర ఆ ఆ అ - ణ్ముఉనీ ఎ ఏటూ ఉఉ-పొ ం ం ం ం ం గెఎనొఒ ॥అల

అ॥ ,- రి రి రి - రి రి - రి మ రి రి । సా ,,,, । మ ప ని స - రి మ రి స ని - రి స -
చె లు పు - మీర - గ ను మా రీ । ఈ ఈ ఈ । ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ - ఇ ఇ

ని స - రి రి రి - రి రి । స రి రి మ - స రి స - స రి స ని । పా ,,,, । ని స రి స - రి మ ప మ - రి మ రి స
ఇ ఇ - చెలువు - మీ ర । గ అ ను ఉ - మ అ అ రి ఇ ఇ ఇ । ఈ ఈ ఈ । ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ

నిస-రి రి-రి రి।స రి రి మ - ప మ రి మ రి స । ని స రి ।సరిసని- ప ని ప మ।స రి స మ రి స ని-పమపని। ॥పమరి ॥అలక॥
ఇఇ చెలువు - మీర। గ అను ఉ-మ అఅఅరిఇ ఉ ఉ నీ-మ ఆ దఅ - మఅణ చెఎ డి ఇ వె ఎ ఎ ఎ - శ అఅఅ

ప॥ ప మ ప రి మ రి రి మ ప మ - ని ని ప మ - రి మ రి మ - ప ని సా - ని ని మా - ప రి రిమపనిపమ - ప ప ప
ముని కనుపై ఇ గ అ వె ఎ - లి ఇ సి ఇ - శి ఇ వ అ - ధ అ ను - పు ఉ సూ - వి రి చెఎఎఎడి ఇ - స మ య

,- రి రి - రి రి స రి రి మ - స రి స-నిస- ని సా రి మ - రి స ని స ప ని సా సా-సని ప మ ప ని ॥పమరి॥ అలక॥
ఆ మున -త్యాగ ర అఅ అ - జ అ అ-నుడ - తు వి మో - ము ఉన ఆ ర ం ం ం - జి ఇ ఇ ఇ ల్లు ఉ ॥అలక॥

గవర్నమెంటు డిప్లొమో కోర్సు

కర్ణాటక సంగీతము - (గాత్ర వాయిద్యములలో)

మొదటి సంవత్సరము — సిద్ధాంత భాగము

I. సాంకేతిక పదములు :-

1. అనురాననము. 2. భావని, 3. అలంకారము, 4. ఘటకము, 5. సారిక, 6. అతిసూక్ష్మము, 7. సూక్ష్మము, 8. పుష్టము, 9. అపుష్టము, 10. కృత్రిమ.

II. 15 విధముల గమకములు. III గ్రామమూర్ఛన - జతిపద్ధతి

IV. దేశ్యమార్గ తాళములు

V. ఈ క్రింది రాగ లక్షణములు

1. సౌరాష్ట్ర, 2. సురటి, 3. అఠేరి, 4. ముఖారి, 5. దేవగాంధారి 6. చారుకేశి, 7. ఆనందభైరవి, 8. యదుకుల కాంభోజి.

VI. ఈ క్రింది రచనలయొక్క లక్షణములు :- 1. తరంగము. 2. ప్రబంధము

VII. ఈ క్రిందివారి జీవిత చరిత్రలు, వారి రచనలను గురించిన సంక్షిప్తజ్ఞానము :-

1. భరతుడు, 2. సారంగదేవ, 3. మాతంగ.

VIII. ఈ క్రింది వాయిద్యములను శృతిపరచుటను తెలిసికొనుట :

1. తాంబుర, 2. వీణ, 3. ఫిడేలు.

అభ్యాస ప్రకరణము

I. వర్ణము - వినిబోణి - ఖండజాతి రుంపె కేదార గౌళలో.

II. కీర్తనలు :-

1. సాధించెనె	ఆరభి - ఆది	త్యాగరాజు
2. జగదానందకారక	నాట ,,	,,
3. శ్రీగణపతిని	సౌరాష్ట్ర ,,	,,
4. రామనీసమాన	ఖరహరప్రియ-రూపకం	,,
5. రామబాణ	సావేరి - ఆది	,,
6. ఎవరిమాట	కాంభోజి ,,	,,
7. గీతార్థము	సురటి ,,	,,
8. ఎలనీదయరాదు	అఠాణ ,,	,,

9. సర్వరాగసుధ	శంకరాభరణం-ఆది	త్యాగరాజు
10. నగుమోము	అభేరి ,,	,,
11. బ్రోవభారమా	బహుదారి ,,	,,
12. వేణుగానలోలుని	కేదారగౌళ-రూపకం	,,
13. నాదోపాసన	బేగడ ఆది	,,
14. ఎంతనినే	ముఖారి - రూపకం	,,
15. పశ్యతిదిశి	సింధుభైరవి-ఆది	జయదేవ
16. జయజయ వైష్ణవి	దేవగాంధారి	నారాయణ తీర్థులు
17. కృపయాపాలయ	చారుకేశి - త్రిపుట	స్వాతితిరునాళ్
18. పరమ పావన	పూర్వికళ్యాణి-ఆది	శ్రీనివాస అయ్యంగార్
19. దయమాడోరంగ	కళ్యాణి ,,	పురందరదాసు
20. పలుకే బంగారమాయెనా	ఆనందభైరవి-ఆది	రామదాసు
21. శ్రీరామ జయరామ	యదుకుల కాంభోజి-జంపె	త్యాగరాజు
22. తిల్లాన (దిరన)	జంఝూటి-ఆది	

III. రాగాలాపన :- 1. ఆరభి, 2. బిలహరి, 3. సావేరి, 4. కేదారగౌళ, 5. అఠాణ, 6. పూర్వికళ్యాణి.

IV. నెరవలు :- ఆదితాళ రూపక తాళములలో

V. స్వరకల్పన :- III వ అంశములో యిచ్చిన రాగము లన్నిటిలోను

VI. పల్లవులు : ఆది రూపక తాళములలో.

2 వ సంవత్సరం - సిద్ధాంత భాగము

1. సాంకేతిక పదములు :-

1. ప్రమాణ, 2. చ్యుతస్వర, 3. అచ్యుత స్వర, 4. చిత్ర, 5. అర్చిక, 6. గధిక, 7. సామిక, 8. స్వరాంతర.

II. ఈ క్రింది 5 మార్గతాళముల లక్షణములు : చంచత్పుట, 2. చాచత్పుట, 3. షట్పితా పుత్రిక, 4. ఉద్ఘటము, 5. సంపద్వేష్ట.

III. ఈ క్రింది రాగలక్షణములు : 1. అసావేరి. 2. వాగధీశ్వరి, 3. కీరవాణి, 4. నీలాంబరి, 5. రీతిగౌళ, 6. పున్నాగవరాళి.

VI. ఈ క్రింది రచనల యొక్క లక్షణములు :

1. రాగమాలిక 2. దారు 3. తాయ

V. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన ప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసుల సంక్షిప్త జీవితచరిత్రలు

అభ్యాస ప్రకరణము

I. వర్ణము : కనకాంగి - తోడి - ఖండజాతి అటతాళం

II. కీర్తనలు :

1. దుడుకుగల — గౌళ — ఆది — త్యాగరాజు
2. మేరుసమాన — మాయామాళవ గౌళ-ఆది — ,,
3. హెచ్చరికగా — యదుకుల కాంభోజి-ఝంపె — ,,
4. రారా మాయింటిదాకా — అసావేరి — ఆది — ,,
5. విధిపాల — కళ్యాణి-త్రిపుట — ,,
6. పరమాత్ముడు — వాగధీశ్వరి — ఆది — ,,
7. కలిగియుంటే — కీరవాణి — ఆది — ,,
8. కనకశైల — పున్నాగవరాళి — ఆది — శ్యామశాస్త్రి
9. కద్దనువారికి — తోడి — ,, — త్యాగరాజు
10. ఉయ్యాలలూగ — నీలాంబరి — ఝంపె — ,,
11. క్షీరసాగర — దేవగాంధారి-ఆది — ,,
12. మరివేరెగతి — ఆనందభైరవి-మిశ్రత్రిపుట — శ్యామశాస్త్రి
13. జనని — రీతిగౌళ — త్రిపుట — సుబ్బరాయశాస్త్రి
13. నీలమేఘ శరీర — ఆది — నారాయణతీర్థ
15. లేమరో — సావేరి-త్రిపుట — క్షేత్రయ్య
16. భావయామి — రాగమాలిక-రూపకం — స్వాతితిరునాళ్

III. రాగాలాపన :

1. మాయా మాళవగౌళ, 2. శహన, 3. ధన్యాసి, 4. ముఖారి, 5. ఆనందభైరవి, 6. రీతిగౌళ, 7. ఖమాసు, 8. దేవగాంధారి, 9. యదుకుల కాంభోజి.

IV. నెరవు :- త్రిపుట ఝంపె తాళములలో.

V. స్వరకల్పన :- II[4] వ అంశములోని ఏ ఆరు రాగములలోనైన.

VI. పల్లవులు :- త్రిపుట తాళములో ఒక పల్లవి. ఆదితాళములో త్రికాలములలో ఒక పల్లవి.

కర్ణాటక సంగీతం (గాత్రం, వాయిద్యం)

సర్టిఫికెటు కోర్సు సిలబసు — మొదటి సంవత్సరం

సిద్ధాంతము :

పరిచయము : సంగీతం లలితకళలలో ఒకటి. నిత్య జీవితంలో సంగీతాని కున్న స్థానం, భారతీయ సంగీతము యొక్క స్వరూప స్వభావాలు.

1. ఈక్రింది ప్రాథమిక సాంకేతిక పదముల అర్థములు :—

శృతి, స్వరము, సప్తస్వరములు, ద్వాదశస్వర స్థానములు, ఆరోహణ, అవరోహణ, స్థాయి, త్రిస్థాయిలు, ఆవర్త, పూర్వాంగ, ఉత్తరాంగ, ధాతు, మాతు, ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ కాలములు; అక్షరకాలము, మాతృకాలము.

2. తాళము :- ప్రధాన తాళాంగములు :— అనుద్రుత, ద్రుత, లఘు, లఘు యొక్క ఐదు జాతులు, అంగచిహ్నములు, సప్తతాళములు, వాటి అంగములు

3. ఈ క్రింది రాగముల యొక్క లక్షణములను సంక్షిప్తముగ తెలిసికొనుట మాయామాళవ గౌళ, మలహరి, మోహన, శుద్ధసావేరి.

4. సంచారి గీతము యొక్క లక్షణము.

5. పురందరదాసు, పైడాల గురుమూర్తిశాస్త్రిగార్ల జీవిత చరిత్రలు.

అభ్యాస ప్రకరణము :

I స్వరావళులు—మాయామాళవ గౌళరాగంలో 10 (3 కాలములు)

II జంటస్వరములు—మాయామాళవ గౌళ రాగంలో 8 (3 కాలములు)

III. దాటువరుసలు—మాయామాళవ గౌళ రాగంలో 2 (3 కాలములు)

IV హెచ్చుస్థాయి వరుసలు—మాయామాళవ గౌళరాగంలో 2 (3 కాలములు)

V. అలంకారములు—7 (7 తాళములు, మాయామాళవ గౌళ రాగంలో) (3 కాలములు)

VI. గీతములు (3 కాలములు) :

1. శ్రీ గణనాథ—మలహరి	—	చతురశ్ర రూపకం
2. కుంద గౌర	,,	,,
3. కెరయ నీరను	,,	త్రిశ్రత్రిపుట
4. పదుమనాభ	,,	,,

5. వరవీణ	మోహన	చతురశ్ర రూపకం
6. గోవిందాచ్యుత	శంకరాభరణం	చతురశ్ర మఠ్యతాళం
7. అనలేకర	శుద్ధసావేరి	త్రిశ్రత్రిపుట
8. కమలజాదళ	కళ్యాణి	,,

రెండవ సంవత్సరము

సిద్ధాంతము :-

1. ఈ క్రింది ప్రాథమిక సాంకేతిక పదముల అర్థము :
   భరతము, తౌర్యాత్రికము, సంగీతము, నాదముయొక్క నిర్వచనము
2. 36 శుద్ధ వికృత స్వరములు
3. 35 తాళముల పథకము
4. తాళ దశప్రాణముల వివరణ
5. ఈ క్రింది రాగములయొక్క లక్షణములు :
   1. శంకరాభరణం 2. కల్యాణి 3. కాంభోజి 4. నాట 5. భైరవి
   6. హంసధ్వని 7. దర్బారు 8. సావేరి
6. ఈ క్రింది రచనలయొక్క లక్షణములు :
   1. లక్షణగీతము 2. స్వరపల్లవి (జతిస్వరము) 3. స్వరజతి
7. జయదేవ, నారాయణతీర్థ, భద్రాచల రామదాసు, అన్నమాచార్యుల యొక్క జీవిత చరిత్రలు, వారి సంగీత సేవ.
8. సంగీత వాయిద్యముల వర్గీకరణ :— తంబుర, వీణ చిత్రపటములు గీయుట, భాగముల వివరణ.
9. దాక్షిణాత్య సంగీత స్వరరచనను గురించిన స్థూలపరిశీలన,సాంకేతికగుర్తులు.

అభ్యాస ప్రకరణము :-

1. గీతములు : నాట, గౌళ, ఆరభి, శ్రీరాగము, భైరవి
2. లక్షణ గీతము
3. జతి స్వరములు (సర్వ పల్లవులు)
   1. వసంత—మిశ్రచాపు—2. బిలహరి—చతురశ్రజాతి త్రిపుట
4. వర్ణములు :

1. సామినిన్నె	శంకరాభరణము	చతురశ్ర త్రిపుట
2. వనజాక్షి	కల్యాణి	,,
3. జలజాక్షి	హంసధ్వని	,,
4. చలమేల	దర్బారు	,,

5. తరుణి	కాంభోజి	,,
6. సరసుడా	సావేరి	,,
7. వలచి	నవరాగమాలిక	,,

సూచన :— ఈ పై వర్ణములను రెండు కాలములలో పాడుటను నేర్పవలెను. అంతేగాక ఈ అన్నిరాగముల యొక్క ఆరోహణ, అవరోహణల స్వరసంచారమునందు శిక్షణ ఈయవలెను.

3 వ సంవత్సరము

సిద్ధాంత భాగము :-

1. రాగము :- జనకరాగములు, జన్యరాగములుగా రాగముల యొక్క వర్గీకరణ, నిర్మాణము, జనకరాగముల లక్షణములు.
2. 72 మేళకర్తల పథకము, 12 చక్రములు, వాటిపేర్లు, భూతసంఖ్య, క, ట, ప యాది సూత్రము, దానిని అమలు చేయుట; వివాది మేళములు, మేళసంజ్ఞలు, ఔడవ షాడవ, సంపూర్ణ భేదములు — మేళకర్తల సంఖ్య కనుగొనుట.
3. తాళ దశప్రాణములు
4. దేశాది, మధ్యాది తాళములు, చాపుతాళ భేదములు, వాటి గణన పద్ధతి
5. ఈ క్రింది రాగలక్షణములు :—
   ఆరభి, బేగడ, తోడి, ఖమాసు, శ్రీరంజని, బిలహరి, కేదారం, ఖరహరప్రియ, పంతువరాళి, ధన్యాసి, నాదనామక్రియ
6. ఈ క్రింది సంగీత రచనలయొక్క లక్షణములు :
   తానవర్ణము, కీర్తన, కృతి
7. త్యాగరాజు, శ్యామశాస్త్రి, ముత్తుస్వామి దీక్షితర్ - వీరియొక్క జీవిత చరిత్రలు, సంగీతసేవ
8. ఈ క్రింది వాయిద్యములను గురించిన జ్ఞానము, వాటి నిర్మాణము, వాటి చిత్రములను గీయుటను తెలిసికొనవలెను.

   గోటు వాయిద్యము ఫ్లూటు. నాదస్వరము, మృదంగము

అభ్యాస ప్రకరణము :-

1. తానవర్ణములు :
   ఇంతచలము-బేగడ-ఆది ఎరానాపై-తోడి-ఆది చలమేల-నాటకురంజి-ఆది
   స్వరజతి-కామాక్షి-భైరవి మిశ్రజాతి ఏకతాళం (శ్యామశాస్త్రి)

2. కీర్తనలు :

1.	శ్రీగణనాథం	ఈశమనోహరి-రూపకం	(దీక్షితరు)
2.	కాలహరణమేలరా	షుద్ధసావేరి-రూపకం	(త్యాగరాజు)
3.	సీతాపతే	ఖమాను-ఆది	,,
4.	బ్రోచేవారెవరె	శ్రీరంజని—ఆది	,,
5.	ఆరగింపవె	తోడి-రూపకం	,,
6.	పరిదానమిచ్చితె	బిలహరి-మిశ్రఝంపె	(పట్నంసుబ్రహ్మణ్యయ్యరు)
7.	రామా నీపై	కేదారం-ఆది	(త్యాగరాజు)
8.	ప్రక్కల నిలబడి	ఖరహరప్రియ-త్రిపుట	,,
9.	అప్పరామభక్తి	పంతువరాళి-రూపకం	,,
10.	సంగీత జ్ఞానము	ధన్యాసి-ఆది	(త్యాగరాజు)
11.	ఏతీరుగనను	నాదనామక్రియ-ఆది	(భద్రచలరామదాసు)
12.	తరంగము	నారాయణ తీర్థులు	

– 4 వ సంవత్సరము –

సిద్ధాంత భాగము :-

1. ఈ క్రింది ప్రాథమిక సాంకేతిక పదముల అర్థములు :- వాది స్వరము, సంవాది స్వరము, అనువాది స్వరము, వివాది స్వరము, ముక్తాయి, జతి. పంచనాదములు :- (నఖజము, వాయుజము, చర్మజము,లోహజము, శరీరజము)
2. గమకము యొక్క నిర్వచనము, దశవిధ గమకములు, అలంకారములను గురించి తెలిసికొనుట
3. మనోధర్మ సంగీతము, దాని వివిధ స్వరూపములు: రాగాలాపన పద్ధతి, స్వర కల్పనలను గురించి విశదముగ తెలిసికొనుట.
4. ఈ క్రింది రాగముల లక్షణములు :
   1. మధ్యమావతి 2. అఠాణ 3. హిందోళ 4. సామ 5. నాదనామక్రియ 6. వసంత 7. పూర్వికల్యాణి 8. నాటకురంజి 9. శహాన 10. కానడ 11. జగన్మోహిని
5. ఈ క్రింది సంగీత రచనల యొక్క లక్షణములు :
   1. అష్టపది 2. తిల్లాన
6. వాగ్గేయకార లక్షణములు, గాయకగుణ దోషములు
7. వీణకుప్పయ్యరు, పచ్చిమిరియం ఆదిఅప్పయ్య, పట్నం సుబ్రమణ్యయ్యరు రామనాధ్ శ్రీనివాస అయ్యంగార్, క్షేత్రయ్య, సదాశివ బ్రహ్మేంద్రులు- వీరి జీవిత చరిత్రలు

8. సంగీత వాద్యములు : వేణువు, గోటు, నాదస్వరముల చిత్రపటములు గీచి వివరములు వ్రాయుట.

అభ్యాస ప్రకరణము :-

1. స్వరజతి	భైరవి	శ్యామశాస్త్రి
2. అటతాళ వర్ణములు :-		
i) విరిబోణి	భైరవి	అటతాళము
ii) సరసిజనాభ	కాంభోజి	అటతాళము

కృతులు :-

1. ఉపచారము	భైరవి-రూపక	త్యాగరాజు
2. శోభిల్లు	జగన్మోహిని-రూపక	త్యాగరాజు
3. జ్ఞానమొసగరాదా	పూర్వికల్యాణి-రూపక	త్యాగరాజు
4. అలకలల్ల లాడగ	మధ్యమావతి-రూపక	త్యాగరాజు
5. హిమాద్రిసుతె	కల్యాణి-రూపక	శ్యామశాస్త్రి
6. నీవె నన్ను పరిపాలించుటకు	కాంభోజి-ఆది	కున్నక్కుడి కృష్ణయ్యర్
7. ఎందరో	శ్రీరాగము-ఆది	త్యాగరాజు
8. నాదసుధారసం	ఆరభి-రూపకం	త్యాగరాజు
9. నారదగానలోల	అఠాణ-రూపకం	త్యాగరాజు
10. సామజవరగమన	హిందోళ-ఆది	త్యాగరాజు
11. ఎవరురా నిన్ను వినా	మోహన-త్రిపుట	త్యాగరాజు
12. అనుదినము	బేగడ-రూపకం	ఆర్. యస్. అయ్యంగారు
13. మనసుస్వాధీన	శంకరాభరణం-ఆది	త్యాగరాజు
14. రామఇకనన్ను	శహాన-రూపకం	పట్నం సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరు

15. జయదేవుని అష్టపది ఒకటి

మానససంచరరే - సామ - ఆది. సదాశివబ్రహ్మేంద్ర

పురందరదాసు రచన ఒకటి అన్నమాచార్య రచన ఒకటి.

తోం తదర-ఖానడి-రూపకం : తిల్లాన; క్షేత్రయ్య పదము - ఒకటి

ఈ క్రింది రాగములను సంగ్రహముగా ఆలాపించుట :-

1. కళ్యాణి 2. శంకరాభరణం 3. భైరవి 4. కాంభోజి

నేర్చుకున్న కృతులకు ఆది, రూపకత్రిపుట తాళములలో స్వరకల్పన చేయుట. కృతుల (కీర్తనల) నన్నిటిని అర్థములతో నేర్పవలెను.